

yapı

400

MİMARLIK
TASARIM
KÜLTÜR
SANAT
MART
2015
12 TL

TÜRK YAPI SEKTÖRÜNÜN ve BÖLGENİN EN BÜYÜK BULUŞMASI

TURKISH BUILDING INDUSTRY'S and REGION'S BIGGEST GATHERING

38. TURKEYBUILD YAPI FUARI İSTANBUL

YAPI, İNŞAAT MALZEMELERİ VE TEKNOLOJİLERİ
BUILDING, CONSTRUCTION MATERIALS AND TECHNOLOGIES EXHIBITION

21 - 25 NİSAN / APRIL 2015

TÜYAP - BÜYÜKÇEKMECE

Konuk
Ülke
Kazakistan

Guest
Country
Kazakhstan

1.250 katılımcı firma exhibitors, 17.400 ürün products, 105 ülke countries
100.000 m² fuar alanı sqm exhibition area, 111.000 ziyaretçi visitors

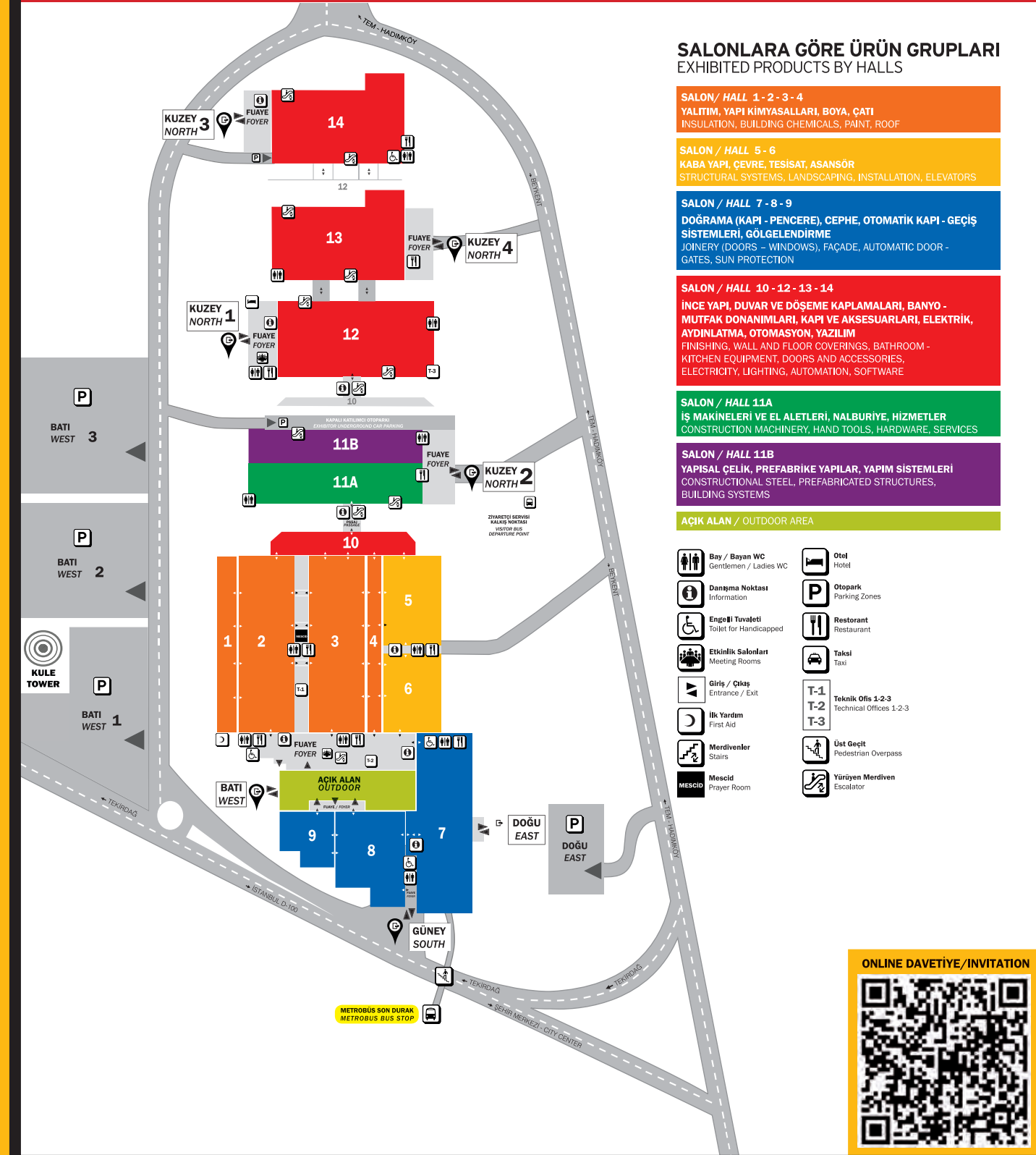

www.yapifuari.com.tr | www.turkeybuild.com.tr

%20
Daha Büyük!
20%
Bigger!

38. YAPI FUARI - TURKEYBUILD İSTANBUL FUAR ALANI GENEL PLAN / EXHIBITION LAYOUT

ONLINE DAVETİYE/INVITATION

facebook.com/yapifuarturkeybuild
twitter.com/yapiturkeybuild
instagram.com/yapiturkeybuild

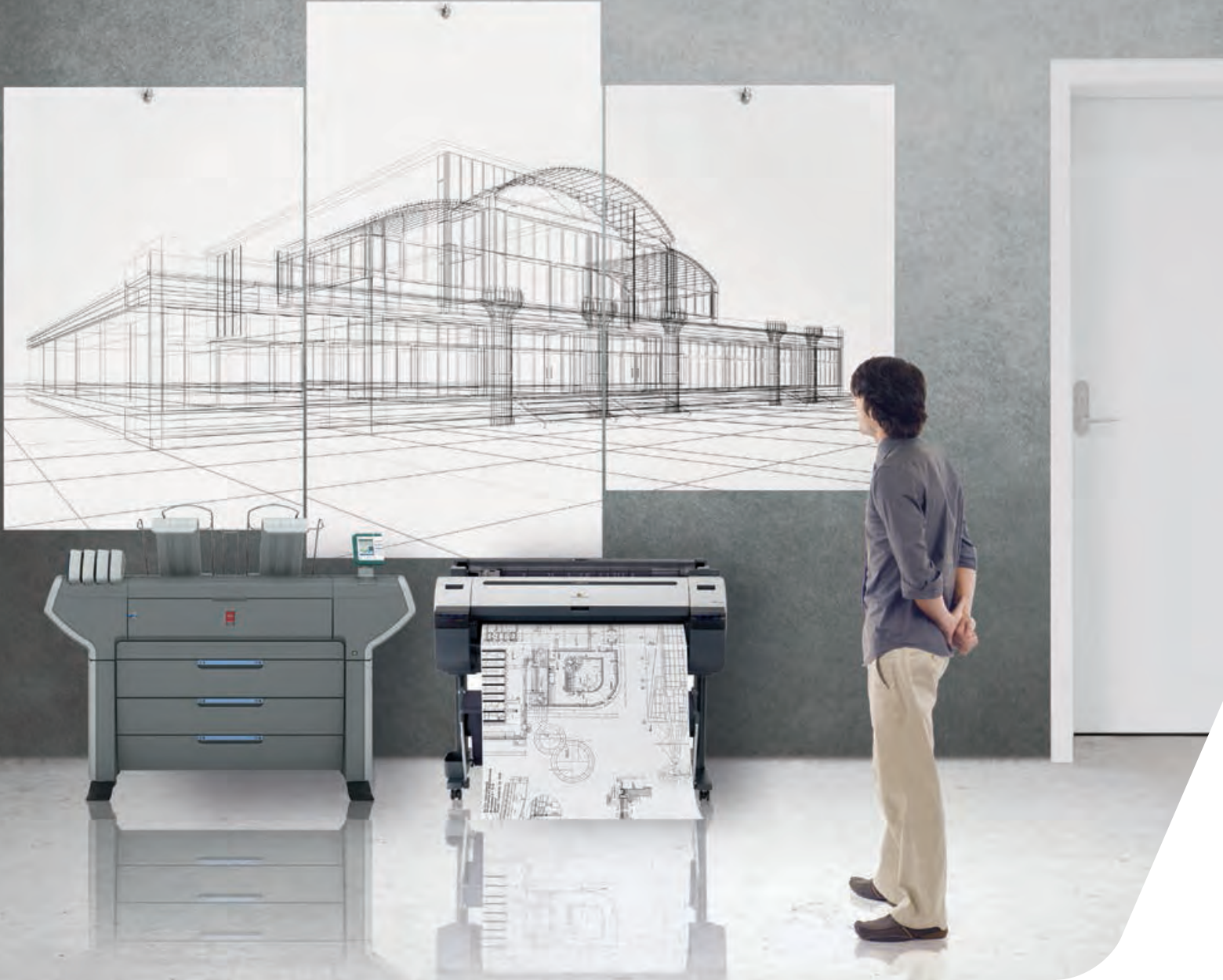
Yeni İletişim Bilgilerimiz: 19 Mayıs Cad. Golden Plaza Kat:4 Şişli 34360 İstanbul / Türkiye Tel +90 212 266 70 10 Fax +90 212 266 71 10

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.

THIS EXHIBITION IS ORGANIZED UNDER THE SUPERVISION OF TOBB (THE UNION OF CHAMBERS AND COMMODITY EXCHANGES OF TURKEY) IN ACCORDANCE WITH THE LAW NO. 5174.

Projelerinde Geniş Düşünenlerin Tercihi

Canon'un Geniş Format Çözümleri
Océ Geniş Format ürünleri ile artık çok daha güçlü!

Canon

you can

www.canon.com.tr

AUTODESK

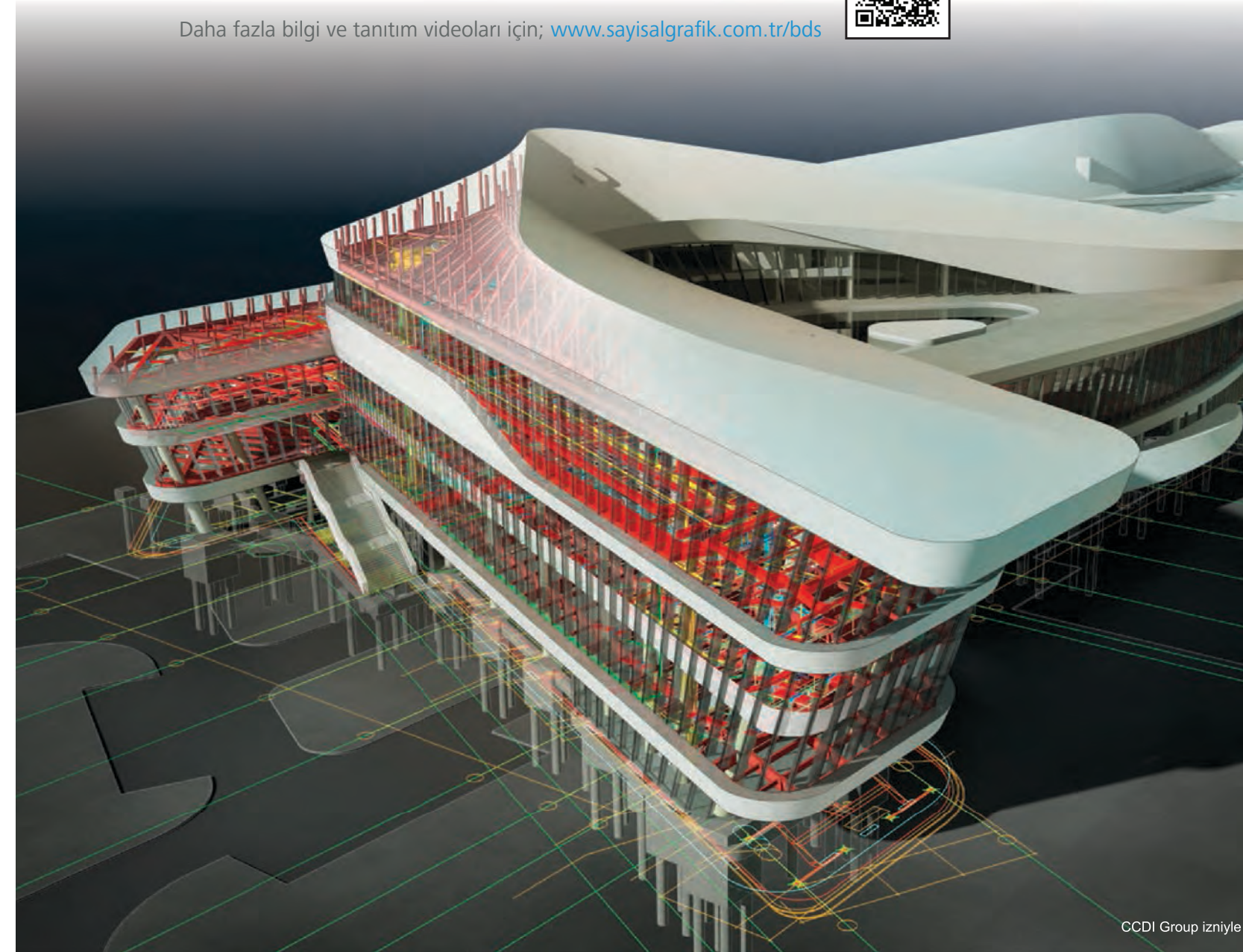
Birlikte Çalışma

Autodesk BIM Çözümü: Building Design Suite

Autodesk® Building Design Suite farklı disiplinlerin birlikte çalışabilmesini sağlar. Mimarlar, mekanik, elektrik ve tesisat (MEP) mühendisleri, yapı mühendisleri ve yükleniciler kendi çalışma alanları için özelleştirilmiş yazılımlar kullandıkları halde, ortak bir platformda çalışırlar.

Daha fazla bilgi ve tanıtım videoları için; www.sayisalgrafik.com.tr/bds

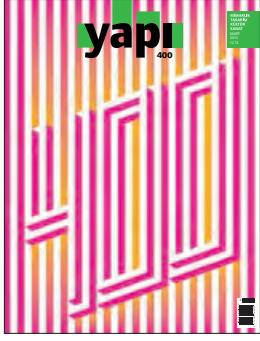
CCDI Group izniyle

SAYISAL GRAFİK™

Autodesk Yetkili Satıcılarının size ulaşması için;
www.sayisalgrafik.com.tr/satis

Autodesk is a registered trademark of Autodesk, Inc., and/or its subsidiaries and/or affiliates in the USA and/or other countries. Autodesk reserves the right to alter product and services offerings, and specifications and pricing at any time without notice, and is not responsible for typographical or graphical errors that may appear in this document. © 2015 Autodesk, Inc. All rights reserved.

SAYISAL GRAFİK, SAYISAL GRAFİK San. ve Tic. A.Ş., SAYISAL

YAPI 400 MART MARCH 2015
AYLIK MİMARLIK TASARIM KÜLTÜR SANAT DERGİSİ
MONTHLY ARCHITECTURE DESIGN CULTURE AND ART MAGAZINE

KURULUŞU FOUNDED 1973

Yayımlayan PUBLISHED BY
YAPI-ENDÜSTRİ MERKEZİ A.Ş. BUILDING INFORMATION CENTRE
Fulya Mah. Yeşilçimen Sok. No: 12/430
(Polat Kulesi yanı) 34394 Şişli/İSTANBUL
Tel: (0212) 266 70 70 Faks: (0212) 266 74 66

YAPI-ENDÜSTRİ MERKEZİ A.Ş. ADINA İMTİYAZ SAHİBİ
İ. Murat Kafescioğlu

GENEL YAYIN YÖNETMENİ (SORUMLU MÜDÜR)
EDITOR-IN-CHIEF
Yasemin Keskin Enginöz

YAZI İŞLERİ MÜDÜRÜ MANAGING EDITOR
Burçin Yılmaz

GRAFİK TASARIM GRAPHIC DESIGN
Emre Çıkınoğlu, BEK

GRAFİK UYGULAMA REALIZATION
Aşlıhan Abay

BASKI SORUMLUSU PRINTING MANAGER
Kemal Kara

REKLAM YÖNETİCİSİ ADVERTISEMENT MANAGER
Derviş Yıldız

REKLAM SATIŞ ADVERTISEMENT
Cihat Er, Bahadır Erkmen, Behram Erkan,
Cihan Erzincan, Sema Çekin, Koray Esmeler,
Gülray Kansu, Günay Üngüder, Yalçın Keskin

BASKI VE RENK AYRIMI PRINT AND COLOR SEPARATION
OFSET FİLMCİLİK VE MATBAACILIK SAN. VE TİC. A.Ş.
Şair Sokak No: 4 Kâğıthane 34410 İstanbul
Tel: 0212 295 86 01

BASKI TARİHİ VE YERİ PRINT DATE AND PLACE
21.02.2015, İSTANBUL

DAĞITIM DISTRIBUTION
Doğan Dağıtım

YAYIN TÜRÜ
Yaygın, Süreli

SAYISI SINGLE COPY
12 TL (KDV Dahil)

ABONMAN ANNUAL SUBSCRIPTION RATE
12 sayı: 130 TL (KDV Dahil)
Öğrencilere: 109 TL (KDV Dahil)
Dış Ülkeler (To Abroad): US \$ 150.-

POSTA ÇEKİ HESABI POSTAL CHEQUE ACCOUNT
334545

ABONELER VE DAĞITIM SERVİSİ
SUBSCRIPTION AND CIRCULATION SERVICE
(0212) 266 70 70/140

YAZI VE YÖNETİM BÜROSU
EDITORIAL AND ADMINISTRATIVE OFFICE
Fulya Mah. Yeşilçimen Sok. No: 12/430
(Polat Kulesi yanı) 34394 Şişli/İSTANBUL
Tel: (0212) 266 70 70 Faks: (0212) 266 74 66
bilgi@yapidergisi.com www.yapidergisi.com

Yayımlanan yazılardaki düşünceler yazarlarına ait olup YAPI Dergisi'ni bağlamaz. Kaynak gösterilerek yazılardan alıntı yapılabilir. Reklamlar reklam verenin sorumluluğundadır. YAPI Dergisi reklamlarda verilen bilgilerden dolayı sorumlu tutulamaz. Yayımlanan projelerdeki bilgiler künyedeki mimar ve tasarımcıların tarafından bildirilmiş olup, onların sorumluluğundadır.
ISSN 1300-3437

İçindekiler

KAPAK COVER
YAPI 400

KAPAK TASARIMI COVER DESIGN
Utku Lomlu

Tarandığı Veritabanı:
Design and Applied Arts Index (DAAI)

Sektörel Yayıncılar Derneği
üyesidir.

www.seyad.org

76

86

144

174

188

198

YAPI Dergisi 400.
Sayısına Ulaştı! 4

Yasemin Keskin Enginöz

Görüş-Tartışma 28

- Üsküdar Meydanı'na Ne Oluyor?, Doğan Tekeli
- “Otoriter ve Rant Odaklı” Kentleşme Politikaları ile Büyük Afetlere Davetiye Çıkarılıyor..., Eyüp Muhcu

Haberler 42

- Moda'da Yat Limanı yapılacak
- İstanbul Boğazı'nda yeni imar kararına tepki
- Kartal Belediye Başkanı Öz: “Proje değişti, Hadid'in yalnızca adı kaldı”
- YEM'de Etkinlikler...
- “Batılılaşan İstanbul'un Rum Mimarları” Sergisi Sanal Mimarlık Müzesi'nde açıldı
- “Hansgrohe VIP Forum 2015” gerçekleştirildi
- “Ofisin Geleceği; Geleceğin Ofisi”

Bir Proje 62

- Avrasya Tüneli (İstanbul Tüp Geçit) Projesi, İstanbul, Türkiye, GMW Mimarlık ve Danışmanlık Ltd. Şti.

Bir Konu 64

- Şan Tiyatrosu'ndan Gezi Parkına; Bir Kent Ressamı Haydar Özay, Sanem Soylu

Büyüteç 66

Muhittin Köroğlu'dan 68

Ürünler/Yenilikler 76

Sanat 84

Yayınlar 88

- İstanbul İçin Öngörüler: taarla
- Büyük Açıklıklı Çelik Yapılar
- Şehircilik

Dosya: YAPI 400
1973'ten Geleceğe 93

- Doğan Hasol ile söyleşi
- YAPI 400-1973'ten Geleceğe Mimarlık
- YAPI 400-1973'ten Geleceğe Yapı Sektörü

Stoep Tiyatrosu 144

MİMARİ TASARIM: UNStudio

“Musée des Confluences” 154

MİMARİ TASARIM: COOP HIMMELB(L)AU Wolf D. Prix & Partner ZT GmbH

LA Şarapları Tadım Tesisi ve Mahzeni 164

MİMARİ TASARIM: Aydan Volkan, Selim Cengiz, Evren Yıldırım

Balnea SPA Merkezi 174

MİMARİ TASARIM: Blouin Tardif Architecture-Environnement

Boisé Kütüphanesi 180

MİMARİ TASARIM: Cardinal Hardy/ Labonté Marcil/ Éric Pelletier architectes Konsorsiyumu (Lemay)

BU SAYIDAKİ REKLAMLAR DİZİNİ

- ABS Yapı Elemanları San. ve Tic. Ltd. Şti. **83**
- ACO Yapı Malzemeleri San. ve Tic. Ltd. Şti. **65**
- AKG Gazbeton İşletmeleri San. ve Tic. A.Ş. **21**
- Altınsoy Madencilik ve Tic. A.Ş. **241**
- Ares Fuarçılık Ltd. Şti. **217**
- Asimetrik Ses, Işık ve Görüntü Sistemleri A.Ş. **20**
- Aspen Yapı ve Zemin Sist. San. ve Tic. A.Ş. **16**
- Autodesk Yaz. Hizm. Tic. Ltd. Şti. **17**
- Aygün Turizm İnşaat Sanayi ve Ticaret A.Ş. **15**
- Başaranlar İnşaat Malz. Tic. ve San. A.Ş. **34**
- Batu Mimarlık Müh. Dek. İnş. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. **8**
- Blachere Illumination Aydınlatma San. ve Tic. A.Ş. **215**
- Botech Görüntü Güvenlik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti. **22**
- Böteç Görüntü Güvenlik Sistemleri San. ve Tic. Ltd. Şti. **22**
- BTM Bitümlü Tecrit Maddeleri San. Tic. A.Ş. **69**
- Canon Eurasia Görüntüleme ve Ofis Sistemleri A.Ş. **Ön Kapak İçi**
- Dalsan Alçı San. ve Tic. A.Ş. **87**
- Dekomart Dış Ticaret İnşaat Malzemeleri Paz. Ltd. Şti. **38**
- DYO Boya Fab. San. ve Tic. A.Ş. **173**
- Ece Banyo Gereçleri San. ve Tic. A.Ş. **18**
- Eczacıbaşı Yapı Gereçleri San. ve Tic. A.Ş. **Arka Kapak-79**
- Ejot Tezma Bağlantı Elemanları Tekn. San. ve Tic. A.Ş. **91**
- Elmor Tesisat Malzemesi Tic. A.Ş. **37**
- Eryap Plastik San. ve Tic. A.Ş. **123**

TAC-SEV Yeni Kampusu 188

MİMARİ TASARIM:
Erginoğlu& Çalışlar Mimarlık

SEV Amerikan Koleji 198

MİMARİ TASARIM:
Evrenol Architects
Mehpare Evrenol, Alp Evrenol, Erkin Süzer

Müzik Fabrikası 206

MİMARİ TASARIM:
Urban-Think Tank Architects LLC Alfredo Brillembourg ve Hubert Klumpner

Kentsel Dönüşüm Kavramına İstanbul Bağlamında Eleştirel Bir Bakış 218

Ece Ceylan Baba

- Fibrobeton Yapı Elemanları San. İnş. ve Tic. A.Ş. **31**
- Finike İnşaat ve Tic. Ltd. Şti. **40**
- Geberit Tesisat Sistemleri Tic. Ltd. Şti. **143**
- Güven Madencilik İnş. San. Tic. A.Ş. **24**
- Hatüpen Plastik Pencere Sistemleri/ Haluk Türe **26**
- Heriş Seramik ve Turizm San. A.Ş. **73**
- İFO İstanbul Fuar Hizm. San. ve Tic. Ltd. Şti. **235**
- İlkay Dış Ticaret Müessillik ve Organizasyon Ltd. Şti. **36**
- İstanbul Sabiha Gökçen Uluslararası Havalimanı Yatırım Yapım ve İşletme A.Ş. **205**
- İzfaş İzmir Fuarçılık Hizm. Kült. ve Sanat İşleri Tic. A.Ş. **60**
- İzocam Ticaret ve Sanayi A.Ş. **9**
- Knauf İnşaat ve Yapı Elemanları San. ve Tic. A.Ş. **5**
- Koramic Yapı Kimyasalları San. ve Tic. A.Ş. **61**
- Litpa Aydınlatma Malzemeleri Pazarlama San. Tic. Ltd. Şti. **41**
- Mapei Yapı Kimyasalları Ltd. Şti. **47, 49, 51**
- Mitsubishi Plastics Euro Asia Endüstri Ürünleri San. ve Tic. Ltd. Şti. **33**
- Nergiz Dekorasyon Tasarım San. ve Tic. A.Ş. **39**
- Neta Mimarlık Tasarım ve Danışmanlık Hizmetleri Ltd. Şti. **12**
- Nevra İnşaat Yapı Teknolojileri San. ve Tic. Ltd. Şti. **27**
- Nurus A.Ş. **139**
- Orka Ahşap ve Yapı Ürünleri San. A.Ş. **13**
- Pentek Pencere Aksesuar Sanayi Tic. A.Ş. **45**

İstanbul-Lyon-Torino Arası Geçiş/Geçit/Pasaj 222

İnci Olgun, Sinem Özgür

Yarışmaların Mimarlık Eğitiminde Tasarım Stüdyolarına Etkileri 230

Ferhat Hacalibeyoğlu

Erişilebilir Konut Tasarımı 236

Evren Burak Enginöz

İlaç Üretim Tesisleri 242

Özgür Özkan

“Porte Resmi, Natürmortun Nesnesiyle Yer Değiştirebilir” 246

Zeliha Burtak

- Remmers Yapı Malzemeleri San. ve Tic. Ltd. Şti. **187**
- Rheinzink GmbH & Co. Kg **7**
- Sapa Yapı Sistem Sanayi ve Ticaret A.Ş. **11**
- Sayısal Grafik San. ve Tic. Ltd. Şti. **Ön Kapak İçi Karşısı**
- Schlüter Systems Dış Tic. Ltd. Şti. **6**
- Seramiksan Turgutlu Seramik San. ve Tic. A.Ş. **89**
- Seranit Granit Seramik Sanayi ve Tic. A.Ş. **113**
- Sika Yapı Kimyasalları A.Ş. **59**
- Surteco Dekor Ürünleri San. ve Tic. A.Ş. **197**
- Tekno Endüstri Yapı Ürün. San. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti. **Arka Kapak İçi**
- Teknopanel Çatı ve Cephe Panelleri Üretim San. ve Tic. A.Ş. **67**
- Tirim İnşaat Mim. Taah. San. ve Tic. A.Ş. **23**
- Trakya Cam Sanayii A.Ş. **19-25-57**
- Trox Turkey Teknik Klima San. ve Tic. Ltd. Şti. **35**
- Tureks Turunc Madencilik İç ve Dış Tic. A.Ş. **14**
- Türk Henkel Kimyevi Madde Sanayi Ticaret A.Ş. **53-55**
- Türk Ytong Sanayi A.Ş. **70-71**
- Unigen Yapı Malz. İnş. Taah. San. Tic. Ltd. Şti. **81**
- Viega GmbH + Co.Kg **133**
- Viko Elektrik ve Elektronik End. San. ve Tic. A.Ş. **129**
- Yapı-Endüstri Merkezi A.Ş. **58, 72, 74, 90, 92, 140, 142, 172, 214, 216**
- YEM Fuarçılık A.Ş. **Dışa Kulaklı Ön Kapak**
- YPU Yapı Proje Uygulama **75**
- Yücebaşıoğlu İnşaat Gıda Tarım San. Tic. Ltd. Şti. **141**

İnce zevkler **kapınızda...**

Zamanın yıpratıcı etkisine karşı, Forta-Ferro kullanın,

Yerinizi sağlama alın!

FORTA-FERRO

Saha zemin betonlarında **Forta-Ferro Fiber Donatı**'nın sağladığı 3 boyutlu dayanım, zemin üzerine binen yükü homojen bir şekilde dağıtarak çatlakları ve kırılmaları engeller. Yapının ömrü boyunca ilk günkü özelliğini korur. Çelik hasır ve benzeri donatı malzemeleri gibi paslanmaz. Forta-Ferro tek başına çelik hasır ihtiyacını ortadan kaldırır.

YAPI Dergisi 400. Sayısına Ulaştı!

YASEMİN KESKİN ENGİNÖZ (Y. Mimar)

“YAPI Mimarlık, Tasarım, Kültür ve Sanat Dergisi”nin 400. sayısını yayımlamanın gururunu yaşıyoruz. YAPI’yı izleyerek, okuyarak, proje ve görüşlerini bizimle paylaşarak, ilan vererek destekleyen ve bu gururu bize yaşatan YAPI dostlarına, sizlere teşekkür ederiz.

Bu sayımızda hazırladığımız “YAPI 400-1973’ten Geleceğe” dosyamızda YAPI dostlarına (bu dosyada mimarlara ve yapı sektörü profesyonellerine) geçmişten günümüze mimarlık ve yapı sektöründeki kırılmaları sorduk. Geleceğe dönük tahminlerini ve beğendikleri ile beğenmedikleri binaların hangileri olduğunu gerekçeleriyle belirtmelerini istedik. Oldukça kapsamlı bir dosya ortaya çıktı. Dosyaya, Doğan Hasol ile yaptığımız bir söyleşi ile başlıyoruz. Bu söyleşide YAPI Dergisi’nin yayımlanmaya başlamasını gerektiren ortamın koşullarına, mesleğin bugünkü durumuna ve geleceğine değiniyoruz. Ardından da görüşleri seri(mli)yoruz. Bu dosyada altı çizilen

konuları, önümüzdeki günlerde düzenleyeceğimiz bir buluşmayla daha geniş bir kitleyle, sizlerin katılımıyla gündeme getirmeyi arzuluyoruz. Sosyal medya hesaplarımızdan (twitter.com/yapidergisi ve facebook.com/YapiDergisi.YEM) ayrıntılı bilgiyi paylaşıyor olacağız.

Bu dosya vesilesiyle YAPI dostlarına dergimizden beklentilerini de sorduk. Onlardan gelen görüş ve kutlama mesajlarına da burada yer veriyoruz. Önümüzdeki günlerde sizlerden de gelecek görüşleri bekliyoruz. En çok vurgulanan beklenti “eleştiri yazıları”na, eleştirel bakışla yapılan söyleşilere daha fazla yer vermemiz. Biz de gelecek dönemde bu beklentiye karşılık verecek bir çalışma yapacağız. Bir başka konu ise giderek dijitalleşen yayıncılık ortamında dergiyi “dergi formatını koruyarak” daha etkileşimli hale getirebilmek...

Dergi yayıncılığı uzun soluklu, adanmışlık gerektiren bir maraton.

YAPI dergisinin yayın maratonu boyunca bayrağı taşıyan, onun dalgalanmasını mümkün kılan, derginin 42 yıldır yayımlanan künyesinde yer bulan herkese teşekkür ediyorum. Ben 100’den fazla sayısında birlikte çalışma fırsatı bulduğum, başta derginin kurucusu ve bizleri hep “çalışma arkadaşlarım” olarak anan Doğan Hasol’a, görüşleriyle ve eleştirileriyle her sayı destek veren Bülent Özer’e, yazı işleri ekibinin ayrılmazları Burçin Yılmaz’a, Aslıhan Abay’a ve farklı zamanlarda dergiye katkı veren Sercan Altan ile Tufan Sağnak’a teşekkür ediyorum. YAPI Dergisi YEM Yayın ailesinin bir üyesi; Gülçin İpek başta olmak üzere destek veren YEM Yayın editörlerine ve pazarlama/satış bölümündeki iş arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. Son olarak, Doğan Hasol ile yaptığımız söyleşide adını andığımız kişilere ve anamadığımız derginin kuruluşundan bugüne dek emeği geçen yazı işleri ve pazarlama/satış bölümlerinde çalışan herkese teşekkür ediyorum.

Ruhi Kafescioğlu

YAPI Dergimizin 400. sayısına ulaşması elbette YEM’e emek vermiş hepimiz için bir övünç kaynağıdır. Bu vesile ile bu konuda benim de fikrimi belirtme fırsatı verdiğiniz için teşekkür ederim.

YAPI Dergisi, YEM’in bir yayın organı olarak 42 yıldır belli bir doğrultuda yayınlarını sürdürmüş, mimarlık dışındaki alanlarda uğraşanların da ilgisini çekerek 400. sayıya ulaşmayı başarmış, sektörün önemli dergilerinden birisidir. Bu niteliği yanında, bir hususu bu fırsatla belirtmek gereğini duyuyorum. YAPI Dergisi’nin, yayınlarını, bir mimarlık fakültesi ya da Mimarlar Odası dergisi gibi mesleğin tasarım tarafına ağırlık vererek sürdürmekte olduğunu görüyorum. Bizimki gibi merkezlerin yayın organları olan dergiler ağırlıklı olarak, yapıyı oluşturan nesnelerin tanıtımı, yapı bünyesinin nitelikleri ve yapı teknolojisi yönündeki konulara ağırlık verirler. Ülkemizde yapı kalitesinin çok düşük düzeyde olduğu genel bir saptamadır ve sebeplerden biri de, meslektaşlarımızın yapı teknolojisi ve malzemesi konusundaki bilgi yetersizliğidir. Bu alanda bilgi veren yayın organları çok kıtlı olduğu için YAPI Dergimizin bu boşluğu dolduran nitelikte yazılara ağırlık vermesini arzu ederim.

Doğan Tekeli

YAPI Dergisi’nin bir yandan tazeliğini ve güncelliğini koruyarak, bir yandan da gelişip etkisini artırarak, parlak bir biçimde 400. sayıya ulaşması, hayranlık uyandıran bir başarı öyküsü olmuştur. Başta Sayın Doğan Hasol olmak üzere; yazı işleri müdürlerini ve bütün emeği geçenleri kutluyorum.

Tan Oral

YAPI Dergisi, bu sektörün farklı sesleri ile örneklerini ve sorunlarını bir araya getirmek ve bunu nitelikli yayınlarla tartışmaya sunmak gibi çok olumlu bir işlevi yerine getiriyor. Böyle bir dergide çiziyor olmak ise mutlu ediyor beni, aklıma inkâr etmemiş oluyorum. 400. sayıyı ve onu bu günlere ulaştıranları kutluyorum. YAPI’ya ve size, verimli uzun ömürler diliyorum. Kolay gelsin, selam ve sevgilerimle..

Şengül Öymen Gür, Prof. Dr.,

YAPI Dergisi’nin bir yazarı ve okuru olmaktan her zaman çok gurur duydum. Talep edilmedikçe de başka hiçbir yerel dergide yazmadım. Önemli bulduğum ve saygı duyduğum bir durumu

KNAUF

GUARDEX® ALIN KAT KAT KAZANIN

Guardex® Dış Cephe Duvar Sistemi’ni oluşturmak için bina taşıyıcı strüktürüne Knauf Profilleri sabitlenir, bina iç cepheden Alçıpan®, dış cepheden Guardex® ile kaplanır ve son olarak Knauf Mantolama Sistemi uygulanır.

Guardex®, özel alçı çekirdeğine sahip, küf oluşumunu engelleyen, suya dayanıklı, yalıtıma katkı sağlayan, A1 sınıfı yanmaz, uzun ömürlü dış cephe plakasıdır.

Siz inşa edin.
[GUARD]EX® korusun.

[GUARD]EX®

vardı. Başka bir değerli özelliği de yıllarca hiçbir kurumun kalesi olmamasıdır. Herkes burada, nitelikli olmak kaydıyla, özgürce yazabildi düşüncelerini... En azından yapı tanıtımına biraz eleştirel bir tavır katabilse ne iyi olurdu...

İhsan Bilgin, Prof. Dr.

Odanın “Mimarlık”ıyla birlikte 80 öncesinden gelip zaman testini katmerlemiş iki süreli yayından biri son dönemde önce biçimsel yeniliklerle kurum kimliğinin ve yaşının ağırlıklarından kurtulmuştu. Son dönemde basılı/kalıcı mimarlık yayının hâlâ başlıca ayırdediciyi diye anacağım bir karakter de kazandı.

80’lerin başında “Mimarlık”ın andığım sayılarını çıkarırken angajmanımız nedeniyle “kuramcı/politik” diye anıldık rakibimiz de yarışma projelerinin basılmasını şiar edindiklerinden adları “apolitik/meslekçi”ye çıkmıştı. Günün (yarışma sonuçlarından misliyle fazla -proje değil- uygulama üretildiği) bambaşka koşullarında yerini “proje ve somutluk endişesi” diyeceğim bir haleti ruhiyeye bıraktı. Kanımca iki zaaf endişesiyle beslenmeye devam ediyor, ilki sürdürülen sözün kofluğunun ortaya çıkacak olması, öteki somut tercihin gizlenmiş ideolojik tercihleri de ifşa etmesi. “YAPI” hele ki teknik çizimleri iyice öcüleştirmiş bir basılı yayın piyasasında bu korkulardan uzak bir kimliği cesaretle benimsemesinin yanısıra bir de çekinmeden değer tercihin de süreklileştirerek projelerden birinin ilgiye değer bir karesini kapağa çıkarıyor. Tek başına bu bile yeterince atak ve ilgiye değer bir tutum ve kimlik ama, fakültelerin anabilim dallarının iç çevrimi diliyle üretilmiş yazılar kadar entelektüel piyasada dolaşıma girme iddialı metinler ve konularda da başka süreli yayınlarla rekabete girecek bir atak yapması tavsiye edilebilir.

Vedat Tokyay

Politikasını değiştirmemesi, yani hem yabancı hem de Türk mimari eserleri tanıtması, tartışmaya açması, bazı mimari konuları araştıran yazılara yer vermesi ve yapı malzeme ve teknolojilerini tanıtmasıdır. Belki tek geliştirilebilecek olan konu, aynı Architectural Review dergisindeki gibi bazı konu ya da yapıları her sayıda, bir mimarlık eleştirmeninin analiz etmesidir.

Derya Oktay, Prof. Dr.

40 yıldan fazla süredir mimarlık ve mimarlık eğitimi dünyasına etkili ve ulaşılabilir bir kaynak oluşturan YAPI Dergisi’nin, yayımlanacak bütün yazı ve projeleri 114. sayfadaki sözünü ettiğim gelişmelere uygun bir bilimsel süzgeçten geçirerek söz konusu kavram ve gelişmelere daha fazla ışık tutmasını beklerim. YAPI Dergisi’ne bugüne kadar bütün emeği geçmiş olanları 400. sayı için kutluyor, yeni ve gelecek nesillere başarıyla ulaşmasını diliyorum.

Semra Uygur

Kesintisiz olarak devam eden YAPI Dergisi’nden, mimarlar ile samimi söyleşilere daha fazla yer vermesini bekliyorum. Bu söyleşilerin eleştirmenler tarafından mimarın yaptıkları ile birlikte yorumlanmasını ise biraz kendimize iğne batırma olması açısından önemli görüyorum.

Erdoğan Elmas

Öncelikle 400. sayıyı kutluyor, başarılarınızın devamını diliyorum. E-postanızı aldıktan sonra derginin 1973 sayılarını bulup son sayının yanına koydum. Sorularınızın yanıtı somut olarak vardı! Sayfa, kapak ve baskı kalitesi farkı her şeyi anlatıyordu. Beklenti ve dilek olarak, 1974 sayılarında (6-7) Prof. Dr.’lar Bülent Özer, Haydar Kazgan ve Cavit Orhan Tütengül’in yazıları, şimdinin okunmayan yazıları yanında çok öğretici geldi. Ayrıca “tarihten bir yaprak”ı da canlandırmanız geçmişe bir selam olabilir. Sevgiler...

Ercan Ağırbaş

Bu kaliteli dergiyi ben her ay, yeni sayısı ile Almanya’da, Fransa’da, Amerika’da kitapçılarda görebilmeyi ve öğrencilerime tavsiye ettiğimde gidip alabilmelerini istiyorum.

Hasan Çalışlar

YAPI Dergisi 40 yılı aşkın süredir bu ülkede mesleki yayıncılığın öncülüğünü mesleki değerlerden ödün vermeden, son derece yüksek bir düzeyde, tarafsız olarak gerçekleştiriyor. Gündemdeki konuları tartışırken hem yerel hem küresel mesleki uygulamaları okuyucularla buluşturuyor. Değişen bilişim dünyası ile belki dijital olarak daha interaktif (okuyucunun da gerek fikir, gerek eleştirilerinin anında paylaşıldığı) bir düzenle YAPI Dergisi daha uzun yıllar çağdaş kalarak ve sektördeki öncülüğünü ve gündem oluşturmaktaki yerini koruyacak diye ümid ediyorum.

Hakan Demirel

YAPI Dergisi’nin 400. sayısı ve 1973 yıllarına dayanan serüveni benim için ilginç bir zaman zarfı... Belki mimarlık tarihi için kısa bir aralık gibi görünen ancak henüz doğmamış olduğum bir ilk 10 yıllık kısmı, sonrasında geçen 20 yıllık sürecinin de mimarlık ile herhangi bir ilişimin olmadığı zamana denk gelen ancak dörtte birlik kısmına rastladığım, zaman zaman geriye dönük sayılarında incelemeler, araştırmalar yaptığım, tanıştığım günden bugüne takip ettiğim önemli bir mimarlık yayını benim için. YAPI Dergisi’ne içerik olarak aynı süreklilikle nice yıllar diliyorum.

Kerem Erginoğlu

YAPI Dergisi hem mimarlık dünyasına ışık tutan içeriği, hem de istikrarı ile bence Türkiye yayıncılık tarihinin yüz akı... Bu süreklilik ve kalitenin aynı şekilde korunmuş olması başlı başına büyük bir başarıdır. YAPI Dergisi’nin önümüzdeki yıllarda da kent kültürünün, yapı ve mimarlık dünyasının belleği olmaya devam edeceğine ve her ay heyecanla elimize aldığımız bir dergi olacağına ilişkin inancım sonsuz...

Ali Osman Öztürk

Kırk yılı aşkın süredir YAPI Dergisi aralıksız olarak dünya gündeminde olan yerli ve yabancı pek çok yapıya yer verdi. Derginin oluşmuş kimliğinin uzun yıllar sürdürüleceğine inanıyorum. Tekrar tebrik ediyor ve iyi yayınlar diliyorum.

Emre Arolat

Ne badirelerle geldiğini az çok tahmin ettiğim 400. sayınızı içtenlikle kutluyorum. Sevgiler, selamlar...

Gezi Hotel Bosphorus, İstanbul, Türkiye

ARDUVAZ SİSTEMLER

RHEINZINK çinko, bakır ve titanyumdan oluşan %99,995 saflıkta bir çinko alaşımı olup bu konuda bir dünya markasıdır. Uzun kullanım ömrü, bakım gerektirmemesi ve estetik değerleri sebebiyle geleceğin malzemesi olarak nitelendirilen RHEINZINK, prePATINA bright rolled, prePATINA blue-grey, prePATINA graphite-grey yüzey alternatifleri ile çinkonun benzersiz doğal estetiğini sektörün kullanımına sunmaktadır. Hem çatı hem de cep-

he uygulamalarında kullanılan Arduvaz Sistemler, ön ve arka yüzeylerinde montajı kolaylaştıran geçme bir sisteme sahip plakalardan oluşmaktadır. Etkileyici bir görünüme sahip olan bu sistem, karo ve kare şeklindeki plakalardan oluşan “Dar Seri” ve düz plakalardan oluşan “Geniş Seri” olarak ikiye ayrılmaktadır. Hemen hemen tüm eğik yüzeylere kolaylıkla uygulanabilen kare ve karo şeklindeki plakalar, ebatlarının küçük olması sayesinde çatılardaki

kuşluk (güvercinlik), havalandırma çıkışları, baca ve kalkan duvarları gibi karmaşık yüzeylerin kaplanmasını kolaylaştırmaktadır. Bu plakaların gelişiminde bir sonraki aşama olarak değerlendirilen düz plakaların asıl kullanım alanı ise geniş cephelerdir. Tasarımcılara sağladığı sınırsız olanaklarla birlikte cephe ölçüleriyle orantılı şekilde en uygun görünümü sağlayacak ebatlarda özel üretim de yapılabilmektedir.

Montaj için bize bir hafta sonu yeter, hızlı ve temiz çalışırız.
Pazartesi ofise geldiğinizde, cam bölme duvarlarınızı çoktan bitirmiş oluruz.

epart.com.tr

Aklınızdan da **evinizden de** uzak tutun...

Yalıtım sadece ısı ve ses odaklı değildir. Doğru yalıtımın aynı zamanda yangın güvenliği gibi yaşamsal bir işlevi de vardır.

İzocam, üstün nitelikli mineral yün ürünleri ile (camyünü ve taşıyünü) size verimli, ekonomik olduğu kadar güvenli yaşam alanları da sunuyor.

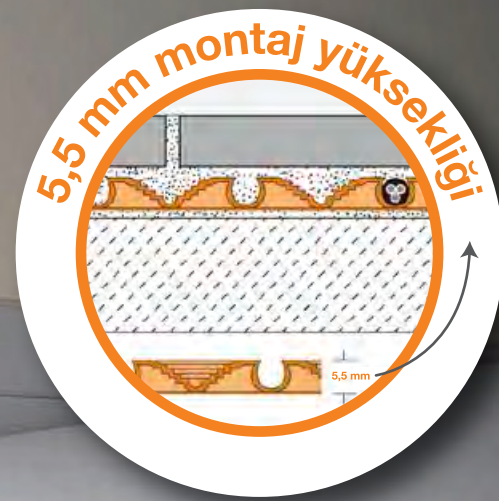
www.izocam.com.tr

facebook.com/izocam
twitter.com/IzocamOfficial

İZOCAM

50 Türkiye'de yalıtım
1965

Schlüter®-DITRA
teknolojisi ile
zemin ısıtma sistemi

Schlüter®-DITRA HEAT

**5,5 mm montaj yüksekliği ile,
renovasyon çalışmaları ve yeni binalar için de uygundur.**

NRGY 62

Cephe Sistemleri

“Passive House” konseptinden yola çıkılarak
dizayn edilen, 62 mm görünür genişliğe sahip
yeni cephe sistemi

Sistem, sahip olduğu yüksek statik değerleri sayesinde daha büyük
ebatlı cam modüllerin ve üçlü cam gibi büyük kesitli camların çok soğuk
iklime sahip bölgelerde bile kolayca uygulanabilmesine imkan verir. Bu
özellikli ile tasarımcıya kesintisiz, büyük şeffaf cephe yüzeyleri dizayn
etme olanağı sunar. Yüksek ısı yalıtım katsayısı ile de iç mekanda
istenilen ideal konfor değeri yakalanmış olur.

SAPA YAPI SİSTEM SAN. ve TİC. A.Ş.
EGS Business Park B3 Blok K:2 No: 140 34149 Yeşilköy-İstanbul
T +90 212 465 76 50 | F +90 212 465 76 48 | E info.turkey@sapagroup.com
www.sapagroup.com/tr

sapa:

buildingsystem
ARCHITECTURAL ALUMINIUM SOLUTIONS

DİNAMİZM VE ESNEKLİK İSTEYENLERE PROFESYONEL ÇÖZÜMLER

Ses yalıtımlı hareketli bölme duvar sistemleri tasarıma uygun malzeme ve uygulama alternatifleri ile toplantı ve organizasyon salonlarını şekillendiriyor.

WWW.NETAMIMARLIK.COM

NETAMİMARLIK
Profesyonel Çözüm Ortağınız

T: +90 212 875 0 475 E: INFO@NETAMIMARLIK.COM
ADRES: YAKUPLU MERKEZ MAH. HÜRRIYET BULV. NO:159 K4/11 BEYLİKDÜZÜ – İSTANBUL

Banyoda mükemmeli arayanlar için...

OTEOS 120_Kahve Taş

www.orkabanyo.com/tr /orkabanyo

master
collection

ORKA® Banyo ile
Doğadan gelen sadelik...
Banyolarda estetik...

Doğal taşın ahşap ile uyumu... ORKA® OTEOS, üçgen formlu İtalyan tasarımı ithal tezgah üstü özel seramik lavabosu, Avrupa standartlarında ithal IP44 normunda LED aydınlatmalı ve kendinden büyüteçli aynası ile modern bir banyo sunuyor. Füme rengi ayna ve cam rafları ile sunulan boydolap ünitesi banyolara ayrı bir hava katıyor. **ORKA® Banyo ürünleri tüm Türkiye'de 300'den fazla satış noktası ile 1 milyondan fazla evde ve 44 ülkede tüketiciyle buluşuyor...** ORKA® Banyo mobilyaları birbirinden şık ve fonksiyonel yüzlerce çeşit ve renk seçenekleri, geniş stok ve anında teslim* avantajı ile satış noktalarımızda sizi bekliyor.

* Ürün gruplarına göre teslimat süreleri değişmektedir.

ORKA® Banyo Koleksiyonu için www.orkabanyo.com'u ziyaret edebilirsiniz.

FARKLI RENK, DOKU VE TASARIM ALTERNATİFLERİYLE GEÇMİŞİN İZLERİNİ TAŞIR...

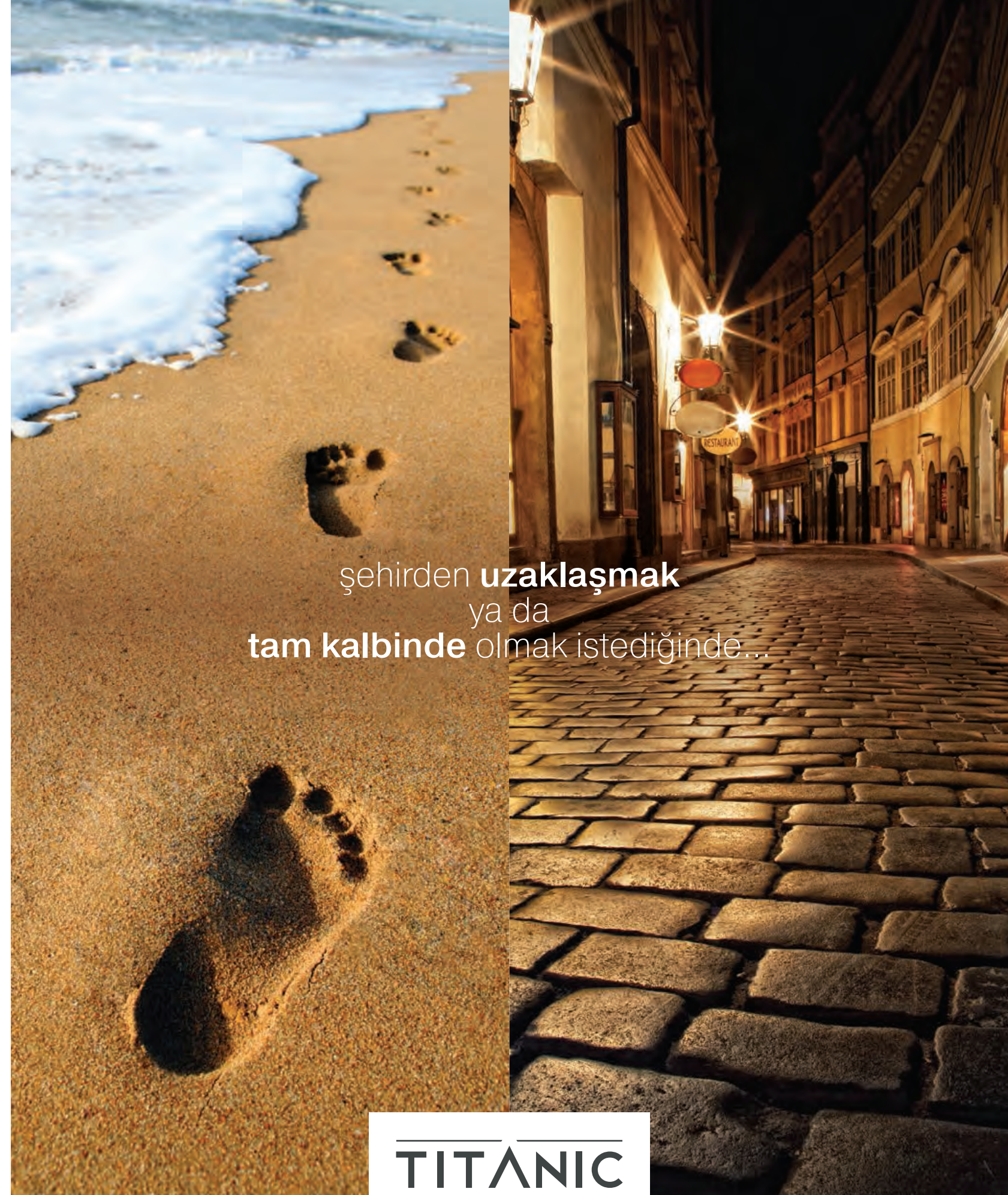
Marble 2015-İzmir
25 - 28 Mart
21. Doğaltaş ve
Teknolojileri Fuarı
Hali: A Stand: 155

TUREKS
STONE

LEVENT SHOWROOM | Levent Caddesi No:8 1. Levent / İstanbul | Tel: +90 212 284 2219 | Faks: +90 212 284 2221 | E-mail: yapisatis@tureksstone.com | www.tureksstone.com

TUZLA SHOWROOM | Anadolu Yakası Organize Sanayi Bölgesi 5. Sokak No:6 Tuzla / İstanbul | Tel: +90 216 593 2864 | Faks: +90 216 593 2868

şehirden **uzaklaşmak**
ya da
tam kalbinde olmak istediğinde...

TITANIC
HOTELS

titanic-hotels.com

ANTALYA - İSTANBUL - BERLİN

ASPEN'DEN ÇOK ŞIK BİR HAREKET!

sepera
HAREKETLİ BÖLME SİSTEMLERİ

Dinamik, estetik ve pratik **Sepera Hareketli Bölme Duvar Sistemleri**, büyük bir alanı, tasarımınıza göre ayrılmış salonlara ya da gerektiğinde küçük bir toplantı odasına dönüştürüyor. Etkili ses yalıtım özelliği, toplantılarınızı gürültüden uzakta gerçekleştirmenize imkan sağlıyor. Kolaylıkla yönlendirilebilen sistem, park alanında hızlı ve şık bir şekilde sabitlenerek, farklı mekanların farklı ihtiyaçlarına özel çözümler sunuyor.

bö/me
duvar
sistemleri

AspenYapiZemin

www.Aspen.com.tr

ASPEN
YAPI VE ZEMİN

Autodesk Başarı Hikayesi

Yüksek teknoloji ile gelen sürdürülebilir başarı

Mühendislik anlayışıyla yazılım teknolojilerinin kullanımını başarıyla birleştiren Limtaş Mühendislik, BIM tabanlı proje yönetim becerileri ve Autodesk® Building Design Suite Premium 2015 kullanımındaki uzmanlığı ile öne çıkıyor. Limtaş bu uzmanlığını, uluslararası ekiplerle yönetilen projelerde yer alarak, büyük bir takım oyunu başarısına dönüştürüyor.

KURUM — Limtaş Mühendislik

BÖLGE — İzmir, Türkiye

YAZILIM — Autodesk® Building Design Suite Premium 2015
AutoCAD Structure Detailing / Navisworks

“Sıfır Hata” Yaklaşımı

2003 yılında, İnşaat Yüksek Mühendisi ve Geoteknik Mühendisi Mustafa Şallı tarafından İzmir’de kurulan Limtaş Mühendislik; yapı ve sanayi tesislerinin ihtiyacı olan inşaat mühendisliği, geoteknik mühendisliği, derin kazılar, çelik ve betonarme yapılar, elektrik ve mekanik tesisat alanlarında projelendirme, teknik raporlama, maliyet ve finansal akış, iş programları raporlarının hazırlanması konularında faaliyet gösteriyor. Şirket, bunlara ek olarak tesis içi sistem optimizasyonu hizmetleriyle de öne çıkıyor.

Şirket, tüm projelerini “Sıfır Hata” ve “Doğruluk” temelleri üzerine kuruyor. Çalışma metodolojilerini BIM (Yapı Bilgi Modellemesi) yaklaşımı üzerine kuran Limtaş Mühendislik ekibi, bir yapı projesinde üstlendikleri tüm katmanları 3-boyutlu tasarım ve modelleme platformu Autodesk® Building Design Suite 2015 üzerinde yönetiyor. Autodesk® Building Design Suite tasarım ve modelleme platformunun kurulum, danışmanlık ve eğitim desteği ise yetkin Autodesk Gold iş ortağı CADBIM tarafından veriliyor.

Birlikte Çalışma Kolaylığı

Limtaş; yapı projelerinin mekanikten elektrige, mimariden inşaat uzanan tüm katmanlarını BIM (Yapı Bilgi Modellemesi) yaklaşımını destekleyen Autodesk® Building Design Suite Premium 2015 yazılımı üzerinde bütünleşik olarak yönetiyor. Bazı katmanlar bu platform üzerinde doğrudan ofis içerisinde tasarlanarak modellendiği gibi bazı katmanlar için dış ekiplerden destek alınıyor.

Taşeronlarından da Autodesk® Building Design Suite altyapısını kullanmalarını bekleyen Limtaş, hizmet verdiği alanlarda AutoCAD Structure Detailing ve Navisworks yazılımlarını da sıklıkla kullanıyor.

Abone olmanın avantajları

Limtaş Mühendislik ekibinden Serhan Şenman, abonelik uygulamasının çok büyük avantajlarını yaşadıklarını şu sözlerle belirtiyor: “Daima güncel sürümü kullanma avantajının yanı sıra çift bilgisayarda çalışabilmek, dizüstü bilgisayar üzerinden yer ve zamandan bağımsız olarak projeye erişebilmek gibi olanaklar abonelik uygulamasını çok cazip kılıyor. Ayrıca abonelere sunulan bulut hizmetleri de mühendisler tarafından sahada kullanılıyor ve bu sayede projeye uygunluk takiplerinde hız kazanılması sağlanıyor. Ayrıca, bulut üzerinden geoteknik analizleri gibi çok farklı araçları ve depolama alanlarını kullanmak mümkün oluyor.”

Autodesk® Building Design Suite hakkında daha detaylı bilgi edinmek için: www.autodesk.com/BuildingDesignSuite

Limtaş ekibi, Autodesk yazılımlarıyla kurduğu altyapısı sayesinde, multidisipliner çalışma yaklaşımıyla yönetilen uluslararası ekiplerin yer aldığı projelerde de büyük başarı gösteriyor.

Fokker Elmo ESBAŞ Proje ve Danışmanlık Hizmeti.

TPI Rüzgar Trübini Kanat Fabrikası (Çin - ABD - Türk ortak girişimi)

“Gerek yazılım altyapımızı gerekse organizasyonel yapımızı, müşterilerimize yüksek standartlar sunmamıza destek olacak şekilde kurduk. Geoteknik ve yapı mühendisliğine yönelik tasarımılarımızı ve detay tasarımılarımızı üretirken: Autodesk Building Design Suite Premium 2015, AutoCAD Structure Detailing ve özellikle çıkışmaları revize etmede çok kullanışlı bulduğumuz Navisworks yazılımlarını kullanıyoruz. Autodesk’in sunduğu bulut bilişim hizmetlerinden yararlanarak, mühendislerin merkeze bağlanarak hızlı bir şekilde yapılan işi kontrol etmesini sağlayan bir sistem kurmuş bulunuyoruz. Bu sayede tasarımı ofis sınırlarına sıkıştırmıyor, sahaya taşıyarak hem verimliliği hem de hatasızlığı sağlamış oluyoruz.”

— Mustafa Şallı Kurucu Ortak - İnşaat yük. Müh. ve Geoteknik Mühendisi
Limtaş Mühendislik

“İstanbul’dan daha önce ortak çalışmadığımız bir Mekanik proje firması ile Bosch için bir projede yer aldık. Mekanik Firma klima santrallerini, biz de yapısal projelerini üstlendik. Onlar da BIM altyapısı üzerinde çalıştıkları için birbirini tanımayan iki şirket olsak da çok büyük bir uyum içerisinde hareket ettik. Projelerimiz ortaya çıktıktan sonra da çıkışmaları Navisworks’te kontrol ettik. Bu başarılı takım oyununun ardında aynı dili kullanan platformlar üzerinde çalışıyor olmamız ve bu nedenle veri transferinde hiç bir zorluk yaşamamamız yatıyordu. Revizyonları çok hızlı gerçekleştirebiliyorduk.”

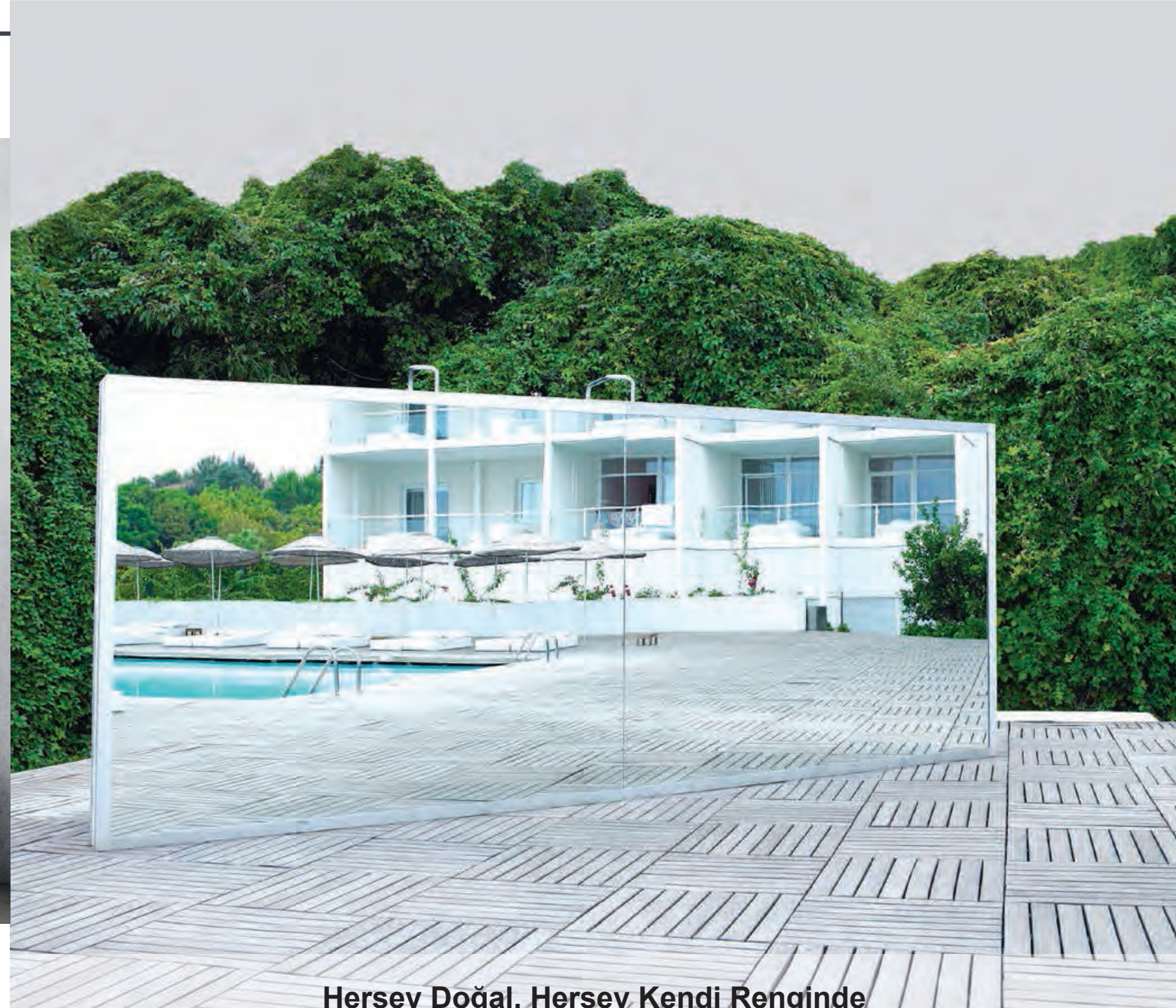
— Serhan Şenman İnşaat Teknikeri / Limtaş Mühendislik

Autodesk, AutoCAD ve Revit, Autodesk, Inc. ’e ve/veya ABD’de ve/veya diğer ülkelerdeki yan kuruluşlarına ve/veya iştirakçilerine ait tescilli ticari markalar veya ticari markalardır. Diğer tüm markalar, ürünler veya ticari markalar, ilgili sahiplerine aittir. Autodesk, ürün ve servis tekliflerini, özelliklerini ve fiyatlandırmasını önceden bildirmeksizin istediği zaman değiştirme hakkını saklı tutar ve bu belgedeki yazım hataları veya grafik hatalarından sorumlu değildir. © 2013 Autodesk, Inc. Tüm hakları saklıdır.

Dekorasyon İçin “Parlak” Fikir TRC Flotal® extra clear

Herşey Doğal, Herşey Kendi Renginde

Daha şeffaf, düşük demirli düzcam ile üretilen TRC Flotal® extra clear ayna, daha parlak bir görüntüye sahiptir. Yüksek ışık yansıtma özelliğiyle bulunduğu ortama derinlik katarak ferahlık hissi verir, berrak ve doğal görüntü sunar. Yatak odalarından banyo ve mutfaklara, mağazalardan spor ve sergi salonlarına, fuayelerden çocuk yuvalarına, yaşadığınız mekanların havasını değiştirmek için TRC Flotal® extra clear kullanabilirsiniz.

Salon/Hall :2
Stand/Booth :221
İstanbul
24-26/02/2015

Salon/Hall :3.0
Stand/Booth :E59
Frankfurt
10-14/03/2015

www.isveabagno.it

Ürün bilgi hattı: 444 9 TRC (872)

f / TrakyaCamSanayii

t / TrakyaCamSan

www.trakyacam.com.tr

www.trcflotal.com

Salon 14 Stand No. 201B

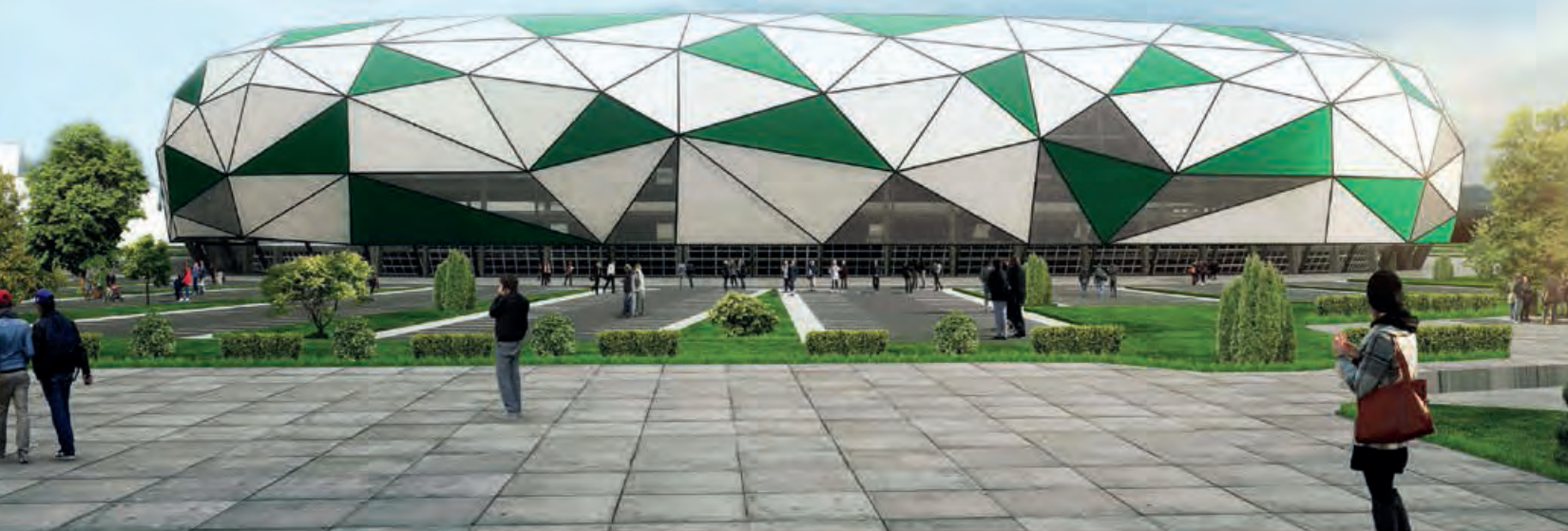
Trakya Cam Sanayii A.Ş.
ŞİŞECAM Kuruluşudur.

CREATIVE SOUND & LIGHTING

Asimetrik, Profesyonel Ses, Işık ve Görüntü Sistemleri'nde distribütör, entegratör ve tasarım danışması olarak kalitesi ile bilinen ve tercih edilen çözüm ortağıdır.

Referanslarımızdan: Konya Torku Arena

- Network tabanlı profesyonel tribün seslendirme sistemi
- Broadcast canlı yayın altyapı sistemi
- Genel alan seslendirme sistemi
- Basın açıklama salonu seslendirme sistemi
- Konferans sistemleri
- Görsel sunum sistemleri

f /asimetrikas

www.asimetrik.com.tr

T. : 0212 212 80 75

t /asimetrikas

info@asimetrik.com.tr

F. : 0212 212 80 35

 Asimetrik

şantiyede yükünüzü hafifletiyoruz.

AKG Gazbeton, projenizi hayata geçirme sürecinde ürün ve uygulama problemlerini teknik ekibiyle hızla ve hatasız bir şekilde çözmenize destek olur.

 AKG
GAZBETON

www.akg-gazbeton.com

f /AKG_Gazbeton

@AKG_Gazbeton

AT47 • Görüntülü İnterkom Sistemi

7" kapasitif dokunmatik ekran
Süper ince tasarım Y: 131 x G: 225 x D: 19 mm

Ev otomasyonu uyumu
Aydınlatma, perde/panjur kontrolü vb. olanaklar

App Store ve Google Play
Uygulamalarla akıllı telefon ve tableten kontrol

Özelleştirme
Logo, arkaplan, ana ekran vb. kişiselleştirmeler

Mesaj ve duyurular
Site yönetimi duyurularını görüntüleme

Servis talepleri
Site yönetimine bakım istekleri gönderebilme

Daireler arası görüşmeler, ziyaretçi fotoğrafı kaydetme, asansör çağırma, alarm ihbarlarını SMS ile iletme, çevre kamera görüntülerini izleme gibi bir çok özellik.

AT47 Her zaman, davetli misafirler için.

Ev otomasyonu ile uyumlu, akıllı telefonla kontrol edilebilen, dokunmatik interkom sistem monitörü. Güvenliği gözetir.

BOTECH GÖRÜNTÜ GÜVENLİK SİSTEMLERİ
T +90 216 592 6030 www.botechintercom.com

Fotoğraflar: Gürkan Akay

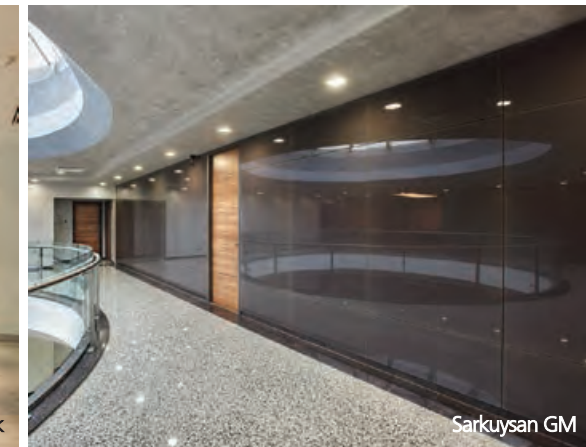
TaeguTec Genel Müdürlük

CPS Pres Fabrika Yönetim Ofisleri

Ömür Çelik

Sarkuysan GM

Yalınlık, ışık oyunları ve yansımanın devamlılığı ile mekanlarda kusursuz perspektif ... Snap Bonded Yapışma Camlı Derzli Bölme Duvar Sistemi ile tüm detaylarda modern tasarım ve işlevsellik bir arada çözülür.

Snap Bonded Referanslarımızdan Bazıları:

- Akbank Operasyon Merkezi
- Berko İnşaat
- CPS Pres Fabrika Yönetim Ofisleri
- Ömür Çelik
- Sarkuysan Genel Müdürlük
- Tadım Gıda Gebze Genel Müdürlük
- TaeguTec Genel Müdürlük
- Piri Reis Üniversitesi Tuzla Kampüsü
- Yapı Kredi Bankası ACCR Binası

"Prestijli Projelerin Çözüm Ortağı"

TRIMline
interiors

info@trimline.com.tr
www.trimline.com.tr

Modüler Bölme Duvar Sistemleri
Ahşap Sistemleri

Yangına dayanıklı yalıtımda **No1**

US BRAINWORKS

No1 sadece tek uygulamayla, ısı, su, ses ve yangın yalıtımı sağlıyor. Tamamen doğal malzemelerden oluşan içeriği ile nefes alan, sağlıklı binalar yaratıyor. Her mevsim ve her koşulda sunduğu yalıtım çözümleriyle sizlere tasarruf ve konfor, yapılarınıza hayat veriyor.

OKAGROUP

> nobir.com.tr

Trakya Cam, Cama Hayat Verir...

Büyüka

Atatürk Havalimanı

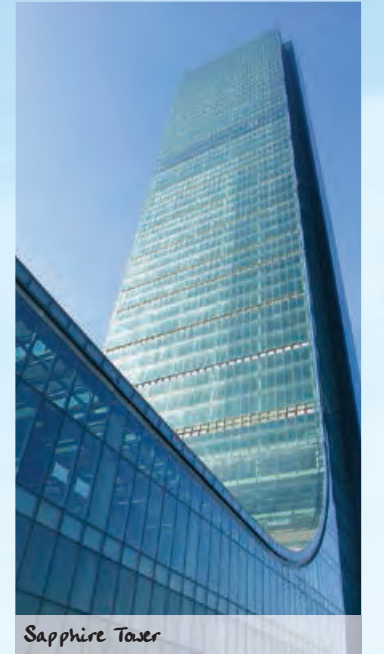
Kanyon AVM ve Ofis

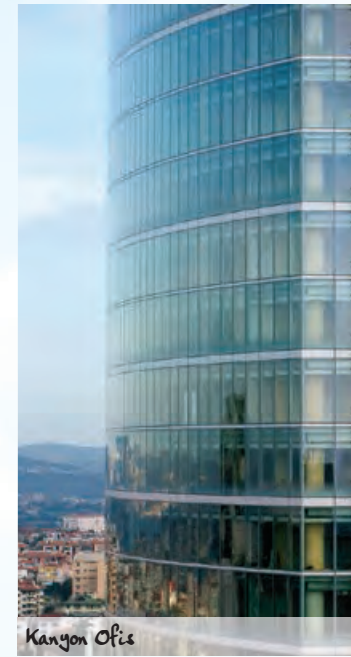
TED Ankara Koleji

Türkvaz Petrol Yönetim Binası

Sapphire Tower

Kanyon Ofis

İstos (Ofis+AVM)

İpek Yal

Lykia World Konferans Salonu

Vadi İstanbul (1. Etap)

Quasar

Zorlu Center

Tiflis Havalimanı

400 Sayıdır bizimle olan *Yapı Dergisi*'ne teşekkür ederiz

Trakya Cam Sanayii A.Ş.

İş Kuleleri, Kule 3, 4. Levent 34330, İstanbul/Türkiye

Ürün Bilgi Hattı: 0 850 222 9 TRC (872) / 444 9 TRC (872)

www.trakyacam.com.tr

Facebook / TrakyaCamSanayii | Twitter / TrakyaCamSan

Trakya Cam Sanayii A.Ş.

ŞİŞECAM Kuruluşudur.

Fidanlar İnşaat

7 blok 884 daireden oluşan “**Atabilge Aka Konutları**”nda da Hatüpen Pencere Sistemleri’ni tercih etti.

Pencere’nin adresi...

hatupen®

Pencere uzmanlık, sorumluluk, tecrübe ve bilgi ister.

Kaliteli markalar yapılara değer katar.

DragonBoardTürkiye®

Türkiye’de NevPanel tarafından üretilen A1 sınıfı yanmaz, su ve nemden etkilenmeyen yapısı ile ısı ve ses izolasyonu sağlayarak güvenli ve kaliteli yaşam alanları sunan magnezyum oksit esaslı yapı ve yalıtım panelleridir.

Green Glue®

İnşaat halindeki yapıların yanı sıra renovasyon projelerinde de uygulanabilen, yer duvar ve tavan arasında gezinen ses dalgalanmalarının oluşturduğu titreşimleri süspansiyon özelliği ile emerek sağladığı ses izolasyonu ile hayat kalitenizi arttıran yeni nesil ses izolasyon ürünleridir.

Neolith®

En zorlu mimari projelere bile etkin çözümler sunan, geniş renk ve yüzey yelpazesine sahip ve bu özellikleri ile sayısız uygulamada kullanılabilen günümüzdeki en büyük ebatlı ve ileri düzey teknoloji ürünü porselen levhalardır.

Dragon Design®

Güvenlik ve uygulama kolaylığı konseptlerini dekorasyonla buluşturan; DragonBoard® panelleri üzerine UV dayanımı yüksek, nano teknoloji ile üretilen boyalar kullanılarak istenilen desen veya resmin son teknoloji teknikte basılması ile elde edilen dekoratif panellerdir.

Lunos®

Lunos® havalandırma sistemleri temiz, hijyenik ve ideal hava kalitesini oluşturmayı hedeflerken, minimum yatırım ve işletme maliyeti ile maximum tasarruf sağlar.

Lindab®

Geniş stil ve renk gamı ile birlikte hem geleneksel mimariyle hem de modern mimariyle inşa edilen yapılarda High Build Polyester (HBP) kaplaması ile aşınmaya, çizilmeye, iklimsel yıpranmaya, korozyona ve kaymaya karşı son derece dayanıklı yapısıyla yüksek görsellikte yenilikçi çözüm önerileri sunan çelik kenet çatı sistemleridir.

Kasso®

Genişletilmiş ve perfore levhalar çok yönlü kullanıma uygunlukları ile iç mekanda asma tavan, cephe kaplamaları, güneş kırıcı gibi mimari uygulamaların yanında endüstriyel uygulamalarda da dayanıklı hafif yapısı, geniş model yelpazesi ve farklı metal seçenekleri ile ekonomik çözümler sunuyor.

Üsküdar Meydanı, 1950.

Üsküdar Meydanı, günümüz.

Üsküdar Meydanı'na Ne Oluyor?

Doğan Tekeli,
Mimar

Üsküdar, geçmişi en az MÖ 5. yy'a, Atinalılar Dönemi'ne dayanan, günümüzde yarım milyonu geçen nüfusu ile, Anadolu Yakası'nın önemli, tarihsel bir yerleşkesidir. Üsküdar'ın, İstanbul'un bütünü içinde, orta halli, sakin insanları, zengin tarihsel çevresi ile kendine özgü, adeta kutsal bir havası, bir ruhu, bir kimliği vardır.

İskele Meydanı ise, Üsküdar'ın merkezi, kalbinin attığı yerdir. İstanbul'u, İmparatorlukları Asya Yakası'ndaki topraklarına ulaştırmada, o toprakların da İstanbul'a bağlanmasında önemli bir kavşak noktası olmuştur. Özellikle İstanbul'un fethinden sonra İskele Meydanı çevresi; hanlar, hamamlar, bedestenler, çeşmeler, türbeler ve

Üsküdar Meydanı, günümüz.

camilerle zenginleşmiş, bugünkü özel tarihsel kimliğini kazanmıştır.

Bu Meydan, 2005 yılında, Marmaray inşaatının başlamasıyla birlikte, adeta gözden çıkarılmıştır. Doğal olarak geniş bir alana gereksinimi olan Marmaray şantiyesi; meydana gelip geçen on binlerce insanın dikkate alınmadığı izlenimini verecek şekilde genişletilmiştir. Bugün hâlâ, meydana gelip geçen insanlar, trafik karmaşası arasında, yol bulabilmek için, oradan oraya koşarak, çile çekmeye devam ediyorlar.

Marmaray hizmete açılırken, geniş şantiye alanını çevreleyen perdelerin bir kısmı kaldırılmış, meydanın büyük bir bölümü görünür hale gelmiştir. Böylece Marmaray'ın giriş-çıkışı ve servis yapıları olarak inşa edilen bloklar; oldukça iri kitleleri ve özensiz mimarileri ile ortaya çıkmıştır. Bu yapılar, gerek meydan içindeki yerleri, gerek Üsküdar'ın ölçeğine, tarihine saygılı olmayan mimarileri ile hepimizi rahatsız etmektedirler. Kanımca, mutlaka yeniden ele alınmaları gerekmektedir.

Marmaray gündeme gelmeden epey önce, Dalan'ın Belediye Başkanlığı döneminde, İstanbul'un Taksim ve Beyazıt Meydanları için olduğu gibi, Üsküdar Meydanı da uluslararası bir kentsel tasarım proje yarışmasına konu olmuştur. Yanışma sonunda, 1.'lik ödülünü kazanan Doruk Pamir ve arkadaşlarının güzel projesi, kamuoyunda kabul görmüşse de Dalan'ın Başkanlık döneminden sonra, unutulmuştur. Bugünkü iktidarımız döneminde ise, hepimizin bildiği gibi kentsel tasarım projeleri, bir yerlerde, kentlilerin fikri alınmadan hazırlanmakta ve bir oldu-bitti olarak, karşımıza çıkarılmaktadır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanlığı Marmaray inşaatının başlamasından ancak 6 yıl sonra Üsküdar Meydanı için bir kentsel tasarım projesi hazırlayabilmiş ve 2011 yılı Temmuz ayında askıya çıkarmıştır. Bu proje de artık alşıldığı gibi, herhalde kimseye danışılmadan hazırlandığı için, tepki görmüştür. Sonuçta 2012 yılı Ocak ayında, Üsküdar Belediye Başkanı, bir basın toplantısı düzenleyerek, söz konusu projenin mahkeme kararı ile iptal edildiğini ve gündemden düştüğünü bildirmiştir.

Buna karşın İstanbul Büyükşehir Belediyesi, 1 ay sonra 17.02.2012'de Üsküdar Meydanı inşaatının 50 milyon lira bedelle ihale edildiğini ilan etmiştir. Yaklaşık bir buçuk yıl sonra 2013 yılı Ağustos ayında hizmete açılan sahil yolu, herhalde bu ihale ile gerçekleştirilmiştir. Ne var ki, hangi projeye göre inşa edildiği belirtilmemiştir.

Oldukça uzun bir aradan sonra, 18 Ekim 2014'te İstanbul Büyük

Kaynak: www.hilmiturkmen.com

Şehir Belediyesi bu kez de; Üsküdar Meydanı derelerinin, ıslah edileceğini ve meydanın altyapısının değişeceğini bildirmiştir. Bu bildiriye göre; meydan yeniden trafiğe kapatılacak ve ıslah çalışmaları 150 gün yani Mart 2015 sonuna kadar sürecektir.

Bu arada, sosyal medyada Üsküdar Meydanı'nın nasıl düzenleneceğine ilişkin birtakım görseller yayımlandığı görülmektedir.

Son olarak, Üsküdar Belediye Başkanı, Sayın Hilmi Türkmen'in resmi web sitesinde, Üsküdar meydanı ve sahil yolu projesi adı altında yayımlanan bu görsellerin, nerede ve kimler tarafından hazırlandığı anlaşılamıyor. Bunların Üsküdar Belediyesi'nin meydan düşüncesini yansıttığını, ama onaylanıp onaylanmadığının belli olmadığı söylenebilir. Ancak, bu görsellerin yalnızca bir niyeti ifade ettiklerini, uygulama projesi olmadıklarını ümit etmek istiyorum.

Gerçekte, Üsküdar Meydanı düşüncesinin kamuoyunda tartışılmasını, nelerin olabiliş, nelerin olamayacağını tespit edilmesinin şart olduğunu düşünüyorum. Üsküdar Meydanı ile ilgili belirsizlik sürdüğü için, bilgi rica etmek ve düşüncelerimden söz edebilmek amacıyla Sayın Başkan, meslektaşımız Kadir Topbaş ile görüşmek istedimse de kendisine ulaşmam mümkün olmadı. Sayın Üsküdar Belediye Başkanı'ndan da hâlâ başvuruma yanıt bekliyorum. Bu nedenle, meydanla ilgili düşüncelerimi, ilgililerin ve kamuoyunun bilgisine sunmak istiyorum.

Meydanın en önemli işlevinin, yoğun bir kavşak noktası olması dikkate alınırsa; bu kavşak noktasının özellikle

otobüsler için bir bekleme yeri olmaktan çıkarılması, çeşitli yönlerde gidecek araçlar için düzenlenecek yeteri kadar durak yerinin, uygun noktalara yerleştirilmesi gerekecektir.

Meydandan geçecek yoğun araç trafiğinin, Sn. Türkmen'in yayımladığı görsellerin bazılarında olduğu gibi; kısmen yer altına alınması, elbette meydanadaki yaya akışını olumlu yönde etkileyecektir. Aslında bir olasılık ve fizibilite sorunu olan bu yeraltı geçitleri, olmazsa olmaz bir zorunluluk olarak görülmemelidir.

Londra'daki Piccadilly Meydanı'nı düşünüyorum. Küçük bir meydan, adeta bir yol genişlemesi gibi; ortada bir anıt ve çevresindeki yapılarla mekân, bir meydan haline geliyor. İnanılmaz bir otobüs, taksi ve insan kalabalığı, meydan ve meydana açılan yollardaki otobüs duraklarını kullanarak, olanca canlılıklarıyla Piccadilly'i yaşatmaya devam ediyorlar.

Yayımlanan görsellerden anladığımıza göre; meydan, Üsküdar'ın kentsel ölçeği ile uyumsuz, büyük bir boşluk haline getiriliyor. Bu boşluğun nasıl

doldurulacağı da gene görsellerden anlaşılıyor. Neredeyse bir çocuk parkı düzenlemesi. Bunların Üsküdar'ın ruhu ve tarihsel kimliğiyle hiç mi hiç ilişkisi yoktur.

Gene yayımlanan görsellere göre, meydanın en önemli ögesi Mihrimah Sultan Camisi, 3. Ahmet Çeşmesi, bir köşede kalmış, meydanın büyük boyutları yanında adeta ezilmiş, küçülmüş gibi görünüyorlar. Marmarayın giriş-çıkış yapıları ise; meydanın tam ortasında belki bir anıtın olması gereken yerde durarak, gözleri rahatsız ediyor. Meydan altındaki yapılaşma olarak verebilirsen bunların bir kenara çekilmeleri çok iyi olurdu. Yeni düzenlemede meydan boyutları kavranabilir ölçülere indirgenmeli, yeni yapılar; çevreye saygılı boyutlar ve duyarlı bir mimari yaklaşım ile ele alınmalıdır.

Üsküdar Meydanı'nın, Taksim Meydanı gibi İstanbulluları düş kırıklığına uğratmadan; tarihine, ölçeğine ve İstanbul'a yakışan bir projeye göre inşa edilmesini diliyorum.

Kaynak: www.hilmiturkmen.com/uskudar-meydan-ve-sahil-yolu-projesi.html

“Otoriter ve Rant Odaklı” Kentleşme Politikaları ile Büyük Afetlere Davetiye Çıkarılıyor...

Eyüp Muhcu,
Mimarlar Odası Genel Başkanı

17 Ağustos 1999 Büyük Marmara Depremi üzerinden geçen 15 yıla yakın bir sürede “güvenli yaşam çevreleri” oluşturulmadığı gibi; afet kavramının toplum üzerindeki korkutucu etkisi kullanılarak “otoriter ve rant odaklı” kentleşme ve yatırım politikalarına hız verilmiştir. Bunun sonucunda kapsamlı çevre ve kültür değerleri tahribatı yaşanırken, kamusal ve temel haklarla ilgili kayıplar bütün toplumsal yaşamı altüst edecek şekilde çığ gibi büyümektedir.

İnşaat üzerinden sermaye birikimi elde etmeyi amaçlayan ve “Kentsel Dönüşüm” adı altında sürdürülen bu politikaları hayata geçirmek için çıkarılan; kaynağını bilim, şehircilik ilkeleri ve hukuktan” almayan çok sayıdaki KHK (Kanun Hükmünde Kararname), Torba Yasa, Yasa, Yönetmelik, Bakanlar Kurulu Kararları ve Tebliğlerle yeni rant alanları oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Bu anlamda 29 Haziran 2011’de çıkarılan 644 ve 648 Sayılı KHK ile Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’nın kurulması ve imar alanında olağanüstü yetkilerle donatılması. TOKİ’nin yetkilerinin artırılması ve Başbakanın âdeta Türkiye Belediye Başkanı haline gelmesi ve “Dönüşüm Kararları”nın engelsiz bütün ülke topraklarında gerçekleştirilmesinin önü açılmıştır.

Aynı sürecin devamı olarak bilimin rehberliğinde “kamu ve toplum yararına” çalışmalarını sürdüren Meslek Odalarına karşı sürdürülen “işlevsizleştirme, etkisizleştirme, sindirme ve tasfiye” çabaları 644 Sayılı KHK ile kurulan Çevre ve Şehircilik Bakanlığı’na verilen yetkilerle, Odaların “özerk ve kamusal kimliğini” yok sayan düzenlemeler tek tek yürürlüğe sokulmaya başlanmıştır.

Bu süreçte merkezi yönetimin depreme hazırlık ve afet politikalarına

bakışı açısından 16 Mayıs 2012 tarihinde TBMM’de kabul edilen 6306 Sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Düzenlenmesi Hakkında Kanun” tipik bir örnek oluşturmaktadır. Uygulamaya geçilen bu kanun çerçevesinde kentlerde ve kırsal alanlarda bütüncül bir yaklaşımla afet riskini azaltacak, toplumsal uzlaşa sağlanmamış ve geleceğe yönelik “sağlam yapılar ve yaşanılır çevreler” bırakmayı hedefleyecek hiç bir rasyonel proje üretilmemiştir.

Bu dönemde kamu yapıları ve alanları, yönetimlerin ve kimi inşaat firmalarının hedefi olmuştur. “Dönüşüm Yasası” ile birtakım kamu yapıları ve lojmanlar hızlı bir biçimde yıkılarak bu yapıların yer aldığı değerli araziler, yapı yasağı olan bölgeler ve nihayet kentlerin yeşil alanları bakımından önemli olan Askeri Alanlar üzerinden yeni rant alanları oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Çevre ve Şehircilik Bakanlığı ve Başbakanlığa bağlı TOKİ tarafından yürütülen proje ve yapı üretim süreci kapsamlı sorunlara kaynaklık etmektedir. Afet riski altındaki yapıları ilgilendiren ve kentsel dönüşüm amaçlı projeler şehircilik ilkelerine aykırı olarak gerçekleştirilmekte, toplumsal mutabakatı dışlanmakta, bilimsel / teknik bilgi ve uygulamalara uymamaktadır. Bu projeler kapalı kapılar ardında alınan birtakım kararlar ile kamu yararına aykırı bir biçimde uygulanmaya çalışılmaktadır. Bunun sonucunda yeşil alanlar yok edilmekte; kentsel alanlarda en çok gereksinim duyulan kamusal alan ve parklar ortadan kaldırılmaya çalışılmaktadır. Deprem sırasında yurttaşların toplanma yerleri olarak belirlenen yeşil ve boş alanlar dahi yapılaşmaya açılabilir.

Son yıllarda gündeme getirilen “çılgın projeler” doğrudan doğal yaşamı, kaynakları ve kentsel süreklilik yaklaşımını hiçe sayan gelişmelere işaret etmektedir.

Uygulanan ya da uygulanması düşünülen bu projelerin hem doğal yaşamı hem de ekolojik dengeyi bütünüyle bozabilecek ve çeşitli afet risklerinin de büyük ölçüde artmasını sağlayabilecektir. Biyolojik çeşitliliğin

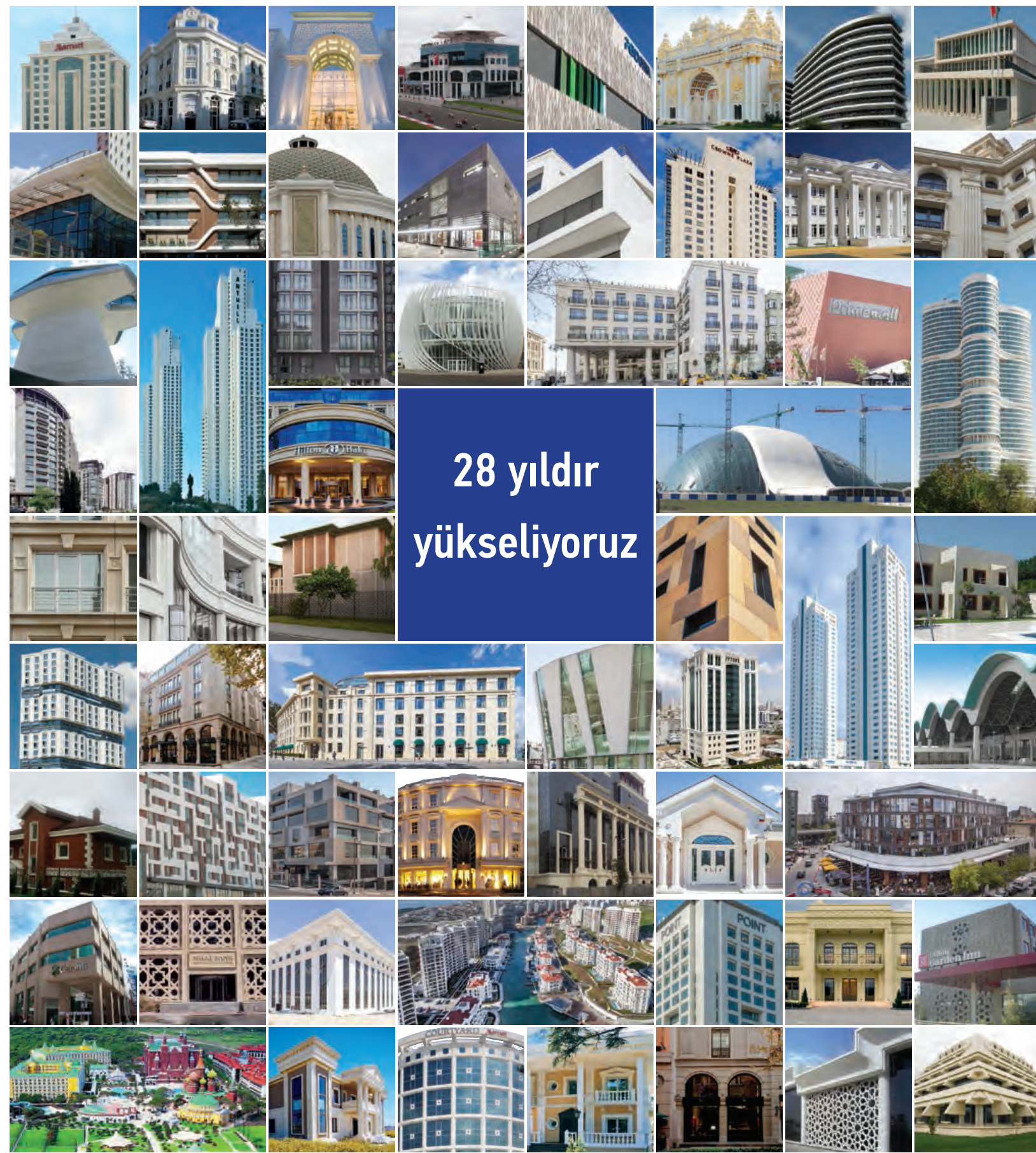
tehdit altında olması ve yeşil alanların yok edilmesi ile birlikte yalnızca yaşam alanları tahrip edilmekle kalmayacak; dünya için büyük bir tehdit olan küresel iklim değişikliği karşısında ülkemizi de savunmasız bırakacaktır.

Hükümet ve yetkili kurumlar en az deprem kadar yıkıcı sonuçları olabileceği öngörülen felaket senaryoları için elle tutulur hiç bir adım atmamaktadır. Dünya ülkelerinin küresel iklim değişikliği ve sonuçlarına kendi ülkelerini, kentlerini ve toplumlarını hazırlama, adaptasyon çalışmaları görmezden gelinmektedir. Afetin etkilerini azaltmada en önemli aracımız olan doğal alanların kontrolsüz ve bilinçsiz şekilde tüketilmesi gelecek endişelerinin artmasına neden olmaktadır.

Yaşanan deneyimlere karşın günümüzde deprem açısından büyük riskler taşıyan uygulamalara devam edilmektedir. Bu kapsamda Marmaray Projesi için deniz dibinden kazılarak çıkartılan 1 milyon metreküp toprak-molozun Marmara Depremi için son derece önemli olan Çınarcık Çukuru’na dökülmesi; İstanbul Yenikapı ve Maltepe sahilinde ve öteki kıyı kentlerimizde deniz doldurularak depreme karşı güvenli olmayan ve doğayı tahrip eden dolgu alanları yapılması tehlike yaratmaktadır. Yapılaşmaya uygun olmayan zeminlerde, dere yataklarında, kıyılarda ve fay hatlarında yapılaşmalar gerçekleştirilmesi ve hattâ fay hatlarının planda yeri dahi değiştirilerek yapılaşmaya açılabilmesi afet risklerinin nasıl artırıldığını göstermektedir.

Her şeyi “meta” olarak gören bir anlayışla bütün ülke toprakları “Dönüşüm Alanı” ilan edilmiş; 10 bin yıllık kentlerde Kentsel Dönüşüm kararları, tarihi kent merkezlerine yönelik yıkım, endüstri mirası, Cumhuriyet’in mimari mirası, kültür varlıklarının ve mekânlarının yok edilmesi kararları verilmekte ve hayata geçirilmektedir.

İstanbul’da 3. Havalimanı, Kuzey Marmara Otoyolu ve 3. Köprü hızla devam ederken; Ankara’da AOÇ ve ODTÜ Yolu kıyımları bütün

Ertürk Sokak, Uzka İş Merkezi, No: 11, 34810 Kavacık, İstanbul
T: (0216) 693 04 04 F: (0216) 693 04 00
fibrobeton@fibrobeton.com.tr www.fibrobeton.com.tr

FİBROBETON®
Binanıza değer

itirazlara karşın gerçekleşmiştir. Kanal İstanbul kararları; Ulus Meydanı Projeleri, HES’ler ve Nükleer Santrallerin yapılması çalışmalarına hız verilmekte; ülkenin dörtbir yanını ve bütün kıyıları betonlaştıracak plan ve uygulama kararları yürürlüğe sokulmaktadır.

Kentsel Dönüşüm politikalarının olumsuzlukları yalnızca doğal ve kültürel çevreye verdiği zararlarla sınırlı olmayıp; bir bütün olarak toplumsal yaşamı olumsuz etkileyen ve hak kayıplarına neden olan sonuçlar doğurmaktadır. Bu çerçevede; •kamusal, sosyal, kültürel ve çevresel kayıplar olmuş, •hak ihlalleri ve mağduriyetler yaşanmış, •insanlar yıllarca yaşadıkları mahallelerden sürgün edilmiş, •yetersiz olan kentin yaşam kalitesi daha da düşmüş, •kentsel mekânda toplumu “etnik, inanç ve sosyal sınıf” temelli ayrıştıran uygulamalar gerçekleştirilmiş, •toplum katılımı tamamen dışlanmış, •“demokrasi ve hukuk” normları ise fiilen askıya alınmış, •“inşaata dayalı sermaye birikimi” modeli ile yeni bir sermaye sınıfı yaratılmış, •İmar ve planlama süreçleri tamamen merkezin kontrolüne alınmış, •İmar ve kentleşme giderek otoriterleşmenin finans kaynağı haline gelmiş, •yeni yapı üretimi, Selçuklu ve Osmanlı taklidi ile post-modern kopyalardan oluşmakta, •kentler kimliklerini yitirmiş ve “rantienin şantiyelerine” dönüşmüş, ve “güvenli yapı ve yaşam çevreleri” hedefi söylemde kalmış ve hiçbir şekilde gerçekleşmemiştir.

Kısaca ifade etmeye çalıştığımız tehlikeli gidişten vazgeçilmesi, afet risklerinin azaltılması, güvenli yapılaşmalar ve yaşam çevreleri yerine; uygulanmakta olan “otoriter ve

rant odaklı” kentleşme politikalarını güçlendirmek ve önünde kalan engelleri aşmak için yeni bir “Torba Yasa” Hükümetin gündeminde yer almaktadır.

Kamu yararı yerine “özel yararı” gözeten, bilim, hukuk, demokrasi ve insan haklarını yok sayan bu politikaların hayata geçirilmesi için atılan adımları tamamlamak amacıyla Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından kendi içinde tutarsız, çelişki ve belirsizliklerle dolu; yasa yapma mantığı ile bağdaşmayan ve işin ehli olmayan kişilerce hazırlandığı anlaşılan, 13 kanunda değişiklik öngören “yasa taslağı” gündeme getirilmiştir. “Torba Yasa” niteliğindeki düzenlemelerle esas olarak, imar, çevre ve yapı denetiminde değişiklikler içeren, TMMOB ve Odalara müdahaleyi kapsayan yeni bir girişim başlatılmıştır.

Bu anlayış çerçevesinde çevre ve kültür değerlerini tahrip eden, yerel yönetim yetkilerini ve yurttaş haklarını gasp eden, yapı üretim sürecinde kamu denetimini tamamen ortadan kaldıran, mesleki hakları yok sayan, TOKİ müteahhitlerinin taleplerini karşılamayı amaçlayan, TMMOB ve Odaları işlevsizleştirmeyi, iktidarın emrinde kuruluşlar haline getirmeyi isteyen “3194 sayılı İmar Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı” gündeme getirilmiştir. Taslakla kentsel dönüşüm ile ilgili çıkarılan torba yasa ve yasalardaki boşlukların tamamlanması ve kentsel dönüşüm uygulamalarının hızlandırılmasının amaçlandığı, TMMOB ve Odalardan intikam alınmak istendiği açıkça görülmektedir. Bu nitelikteki “taslak” pek çok açıdan sakıncalar taşımaktadır.

Taslağın, geçmişte yapılan işlevsizleştirme operasyonları ve yetki gasplarının devamı olarak hazırlandığı anlaşılmaktadır. Düzenleme ile

TMMOB parçalanmakta, Oda bütünlüğü zaafa uğratılmakta ve Oda iç hukuku yok sayılmaktadır. Oda Yönetmeliklerinin Bakanlığın direktifleri ve programları doğrultusunda hazırlanması zorunluluğu getirilmektedir. Ayrıca Odaların dava açamaz, kamu denetimi yapamaz ve meslek alanını düzenleyemez hale gelmeleri, üyelerle ilişkilerin zayıflatılması, mesleki hakların ve üye hizmetlerinin güvence altına alınmalarının engellenmesi gibi düzenlemeler “taslak”ta yer almaktadır. Bütün bu değerlendirmeler ışığında “yasa taslağı”nın önerilerle, revizyonlarla, şu veya bu şekilde yapılacak değişikliklerle hiçbir şekilde düzelme olasılığı dahi söz konusu değildir, bu nedenlerle iade edilmeli ve gündemden kaldırılmalıdır.

Bütün bu karar ve uygulamalar ülkenin ve toplumumuzun depremin yıkıcı etkisi yanında; sosyal bunalımlara, şiddete, çatışma ortamına, mutsuzluklara ve umutsuzluklara dayanan yeni afetlere ortam hazırlamakta ve davetiye çıkarmaktadır. Bu koşullara siyasal alanda izlenen “gerilim ve otoriterleşme” politikalarını sürece dahil ettiğimizde gelecek için çok daha vahim bir tablo söz konusudur.

Gelinen aşamada “demokratik normların ve hukukun” hiçe sayıldığı; güvenli ve sağlıklı yapılaşmanın güvencesi olan “kamu denetiminin” ortadan kaldırıldığı, “kentsel dönüşüm” adında sınırsız “yağma özgürlüğü” yetkisi kullanıldığı, yerel yönetimlerin “iktidarın emrinde kuruluşlar” haline getirildiği ya da tümüyle devre dışı bırakıldığı; Meslek Odalarının “özerk-kamu kuruluşu” niteliğine müdahale edildiği ve toplum katılımının yok sayıldığı koşullarda; “güvenli ve sağlıklı kentleşme” ile birlikte Ülkenin “özgür ve demokratik” geleceği için“toplumsal duyarlılık” en önemli ve tek güvence haline gelmiştir.

ALPOLIC™ A2

Büyüklerin tercihi...

Alpolic A2 alüminyum kompozit paneller, yangın yalıtımında A sınıfı.

Standart: Exova Warringtonfire Center / EN 13501-1:2007 / s1-d0

ALPOLIC™
INNOVATION • STYLE • PERFORMANCE

 MITSUBISHI PLASTICS EURO ASIA

DOĞADAN İLHAM ALIYOR
GELECEĞE DOĞRU İLERLİYORUZ

MERMER | TRAVERTEN | LIMESTONE

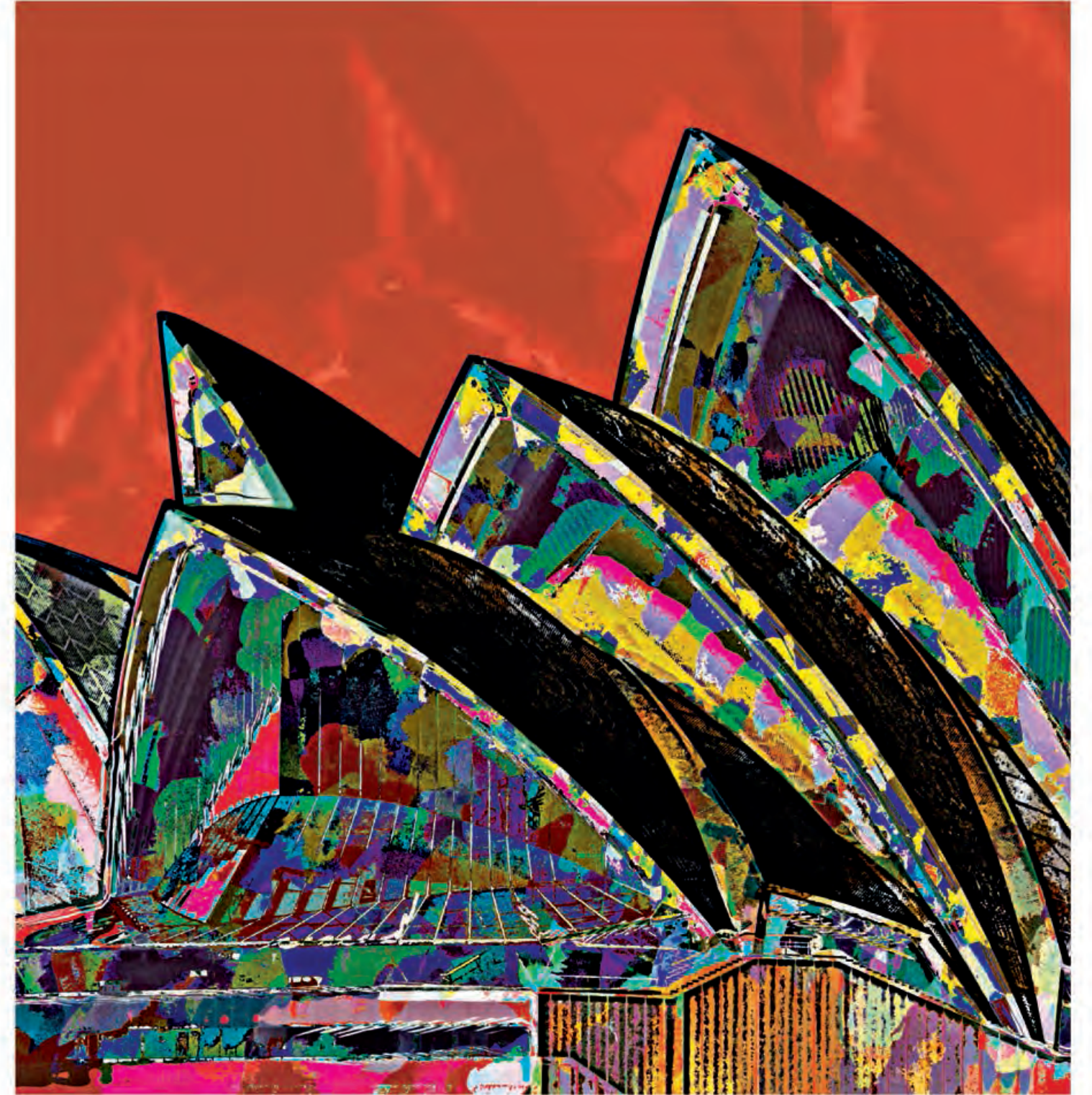
PLAKA | FAYANS | MOZAİK | ESKİTME | PATLATMA | SÜTUN | PROJE

DENİZLİ MERKEZ/FABRİKA
Organize Sanayi Bölgesi
Tel: 0258 269 11 38
Fax: 0258 269 11 39
info@basaranlar.com.tr

İZMİR ŞUBE
Menderes Caddesi No:612
Tel: 0232 781 06 06
Fax: 0232 781 14 02
menderes@basaranlar.com.tr

İSTANBUL ŞUBE
Ferhatpaşa Mahallesi G-101 Sokak
Tel: 0216 660 15 91
Fax: 0216 660 15 98
istanbul@basaranlar.com.tr

 basaranlar
MARBLE & TRAVERTINE
www.basaranlar.com.tr

Sidney Opera Binası Mimar: Jørn Utzon, Kopenhag

THE ART OF HANDLING AIR

TROX® TECHNIK

TROX, hava işleme sanatında eşsiz bir anlayışa sahiptir. Yapı havalandırma ve iklimlendirme alanında dünya pazarı lideri olmasının nedeni budur. www.trox.com.tr

TIKKURILA

ilkay
DİŞ TİCARET
MÜHÜRÜLÜK VE ORGANİZASYON LTD. ŞTİ.

En zorlu
koşullarda
dayanıklılık!

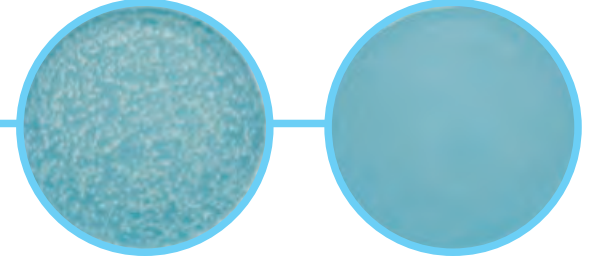

Keyap Cad. No:11 Yukarı Dudullu - Ümraniye - İstanbul
Tel: +90 216 21 00 (pbx) Fax: +90 216 540 10 67
www.ilkay.com.tr

SEREL®
Hygiene

24 saat önce
bakteri ekilmiş hali.

24 saat sonra
bakteri kalmamıştır.

Yapılan testlerde ürün üzerine test bakterileri aşılanmış,
24 saat sonra ise bakteri kalmadığı görülmüştür.

TÜM SEREL ÜRÜNLERİ ŞİMDİ HEM ANTİBAKTERİYEL HEM DE KOLAY TEMİZLENEBİLİR ÖZELLİKLİ!

SEREL; tüm lavabo, pisuar ve klozetlerde Hygiene+ devrini başlatıyor. SEREL Hygiene+ hem antibakteriyel, hem pürüzsüz yüzeyi ile hijyeni ve temizleme kolaylığını aynı üründe birleştiriyor. SEREL Seramik Gereçleri'nde bu 2 özellik ömür boyu kalıcı olma avantajını da standart ürün fiyatlarıyla sunuyor.

24 saatte bakteriler
yok oluyor.

SEREL Hygiene+ kullandığı nano teknoloji ile sırn içinde gümüş iyonları oluşturarak bakterilerin yüzeyde barınmasını engelliyor, bakterinin barınmasına karşı %99 koruma sağlıyor.

Standart yüzeyler ne kadar pürüzsüz ve mükemmel gözükse de taramalı elektron mikroskopları ile 100.000 kat büyütüldüğünde; kir, leke, kireç gibi yüzeye tutunup kirlenme oluşumuna sebep olan kraterleşmeler bariz bir şekilde görünmektedir.

Tasarruf sağlıyor.

SEREL Hygiene+, leke tutmayan yüzeyi ile kolay temizleniyor, emek, su ve temizlik malzemelerinden büyük tasarruf sağlıyor. SEREL'in bu yeni teknolojisi daha az su ve deterjan tüketimine neden olduğu için çevre dostu kimliği ile de öne çıkıyor.

Gerçek hijyen sağlıyor.

SEREL Hygiene+ teknolojisinin en önemli avantajı ise tüm bu özelliklerin sipariş süresi beklemeden, dahası ekstra ücret ödemeye gerek kalmadan standart ürünlerle aynı fiyatta tüketiciye sunuluyor olmasıdır.

Zahmetsiz
kolay temizleniyor.

Doğaya saygılı.

SEREL®

dekomart

"Design for a better life"

Evinizin her alanı için dünyanın en prestijli ve yenilikçi markalarını yıllardır sizlerle bulusturuyor...

introducing FLASTER
concrete floor & wall

IVANKA SLATE-LITE VILLEROY&BOCH DORNBRACHT ALAPE

ANKARA ÇANKAYA - İSTANBUL ACARKENT

www.dekomart.com www.dekomartshop.com

NERGİZ DEKORASYON TASARIM A.Ş.
DECORATION DESIGN INC.

OVER 1000 PROJECTS IN 35 YEARS...

3500 STANDART DOORS PER MONTH...

50 TECHNICAL STAFF...
OVER 250 WORKERS ALL
AROUND THE WORLD...

18.000 M² VENEERED WALL
PANELS PER MONTH...

LARGEST 5 AXIS CNC IN
WOOD INDUSTRY...

IN ONE OF TOP 5 COMPANIES IN SPECIAL
WOODEN DOOR PRODUCTION...

TECHNICAL OFFICES IN
MOSCOW, VIENNA AND HAMBURG.

Great projects
performed by a great soul

USGBC Certified;
FIRST AND ONLY
WOOD PRODUCTION
COMPANY IN TURKEY

MARRIOTT AIRPORT HOTEL INDIA • MARRIOTT HOTEL INDIA • CAPELLA CASTLEMARTYR HOTEL&GOLF RESORT IRELAND • CAPELLA CASTLEMARTYR HOTEL / OLD SCHOOL IRELAND • HILTON HOTEL İSTANBUL • RITZ CARLTON HOTEL MOSCOW • LE MERIDYEN HOTEL TASHKENT • HILTONSA ANKARA • CAPITAL GROUP HQ MOSCOW RUSSIA • PORTBAKU RESIDENCE AZERBAIJAN • KALEIDOSCOPE SHOPPING CENTER AND MOVIE THEATER • AĞAOĞLU MYWORLD İSTANBUL • SARBAST BEER FACTORY TASHKENT • DEUTSCHE BANK MOSCOW • MTS MOSCOW • YACHT HAFEN RESIDENZ HOHE DUNE ROSTOCK • SİM ANKARA • AMERICAN EMBASSY TBİLİSİ • AMERICAN EMBASSY SİRBİA • FLAME TOWERS AZERBAIJAN • JORDAN ARMED FORCES COMPLEX AMMAN JORDAN • AMERICAN EMBASSY TASHKENT • AUSTRALIA EMBASSY ANKARA • KERVANSARAY HOTEL LARA ANTALYA • KAZAKHSTAN PARLIAMENT BUILDING • CANADA EMSASSY ANKARA • NBU ART GALLERİ TASHKENT • THE COLONY HOTEL GİRNE • ATLANTİS HOTEL ANTALYA • ASTANA TOWER WORLD BANK (EUROPEAN BANK) ASTANA • UCHKUDUK AIRPORT TASHKENT • UZBEKİSTAN PRIME MINISTRY OFFICE TASHKENT • BAKU CENTRAL CLINIC HOSPITAL BAKU • UZBEKİSTAN PRIME MINISTRY RESIDENCE TASHKENT • SEEB INTERNATIONAL AIRPORT MUSCAT OMAN • SUPSA AIRPORT • PRIME MINISTRY RENOVATION ANKARA • GAZPROM VILLAS (23) MOSCOW • SEMERKAND AIRPORT UZBEKİSTAN • BUHARA AIRPORT UZBEKİSTAN • URGENCH AIRPORT UZBEKİSTAN • NBU BANK TASHKENT • GAZPROM COMPLEX (294 HOUSES) MOSCOW • UZBEKİSTAN PETROLEUM AND GAS MINISTRY TASHKENT • TYUMENSKI KREDIT BANK. TYUMEN • QUALITY HOTEL SUITS AND KING ROOM TYUMEN • SPANISH EMBASSY ANKARA • ARGENTINA EMBASSY ANKARA

www.dafadoor.com

Limestone Exclusive

NATURALLY ELEGANT • PURE WHITE
NATUREL GÜZELLİK • KUSURSUZ BEYAZLIK

REFERANSLARIMIZ

PRESIDENTIAL PALACE, ABU DHABI

TAUNUSTURM TOWER, FRANKFURT

TRIUMPH TOWERS, MOSCOW

WYNN CASINO HOTEL, MACAU CHINA

OCAKLARIMIZ & ÜRÜNLERİMİZ

Finike Limestone (Limra): Blok – Ebatlı – Plaka

Lyca beige (Bej) : Blok – Plaka

FINİKE İNŞ.VE TİC. LTD. ŞTİ.

BAYSA DIŞ TİC. LTD. ŞTİ.

FINİKE MERMER İTH.İHR.LTD.ŞTİ.

ESKİ MAH. BELEDİYE CAD. NO:5 07740 FİNİKE - ANTALYA / TURKEY
T.+90 242 855 49 59 - F+90 242 855 16 79
export@finikemarble.com - www.finikemarble.com

Teknolojiye bakakalmayın!

Daha sağlıklı, ekonomik, estetik ve tasarruflu
LED aydınlatma çözümlerimiz hakkında
detaylı bilgi almak için mutlaka bize ulaşın!

LİTPA AYDINLATMA ☎ 0212 438 09 58

project@litpa.com

sales@litpa.com

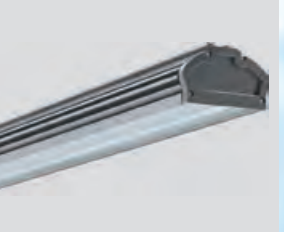
facebook.com/litpa,aydinlatma

twitter.com/litpaaydinlatma

instagram.com/litpalighting

litpa.com

L I T P A

Moda'da Yat Limanı yapılacak

İstanbul Büyükşehir Belediyesi (İBB) tarafından geçen yıl iki aşamalı planlanan Kadıköy Meydan Projesi'ne 3. aşama eklenerek Moda sahilinin olduğu bölgeye de “dolgu alan” yapılacağı açıklandı. İBB Başkanı Kadir Topbaş tarafından geçen yıl Mart ayında açıklanan proje, 230 bin metrekarelik bir alan üzerinde yapılacaktı. Yeni Kadıköy Meydanı çalışması; Kadıköy Sahili, Metro İstasyonu, Haldun Taner Tiyatrosu, Vapur İskeleleri, Rıhtım Caddesi ve Haydarpaşa arasındaki 60 bin metrekarelik yayalaştırılmış alanı kapsıyordu. Birgün Gazetesi'nden Nazlı Avşaroğlu'nun haberine göre, Kadıköy Kent Dayanışması, projenin bu alanla sınırlı kalmadığını ve 3 aşamaya çevrildiğini belirterek şunları söyledi: “Proje, Haydarpaşa Garı'ndan Rıhtım Meydanı'nın sonuna kadardı. Ancak daha sonra projede görüldüğü gibi üç etaba çevirdiler. 1. aşama Haydarpaşa ve Haldun Taner arasından oluşurken, 2. aşama da Haldun Taner'den Rıhtım'ın (eski balonun yeri) sonuna kadar olan bölgeden oluşuyordu. Şimdi, 3. aşama olarak Rıhtım'ın sonundan Moda sahilin sonuna kadar olan alanı da projeye dahil ettiler. Dolgu alan olarak düşündükleri yer de tam burası.” Planlanan projede; yat limanları, kafeler ve restoranlar gibi kamu yararı olmayan yapıların olacağını belirten Kent Dayanışması, Moda sahilinin Galataport projesi gibi rant ve imara açıldığını söyledi.

Bu sayfalarda yer alan haberlerin ayrıntılarına www.yapi.com.tr adresinden ulaşılabilir.

Fransız Mimarlar Konseyi'nden Türkiye Mimarlar Odası'na destek

Uluslararası Fransız Mimarlar Konseyi (CIAF), Türkiye Mimarlar Odası'na destek mektubu yazdı. Cihan Haber Ajansı'nın haberine göre CIAF Başkanı Philippe Klein tarafından kaleme alınan destek mektubunun Çevre ve Şehircilik Bakanı İdris Güllüce ve Türkiye'nin Paris Büyükelçiliği'ne gönderildiği ifade edildi. Mektupta, “Fransız kanunlarında ‘mimarlık’ bir kamu hizmeti olarak görülür. Mimarlar odalarının özerkliği kamu yararı, demokrasi ve insan haklarının önemli ayaklarından biridir. Mimar odalarının misyonlarını bağımsız ve özgürce sürdürmeleri toplumlar için hayati önemdedir. Türkiye Mimarlar Odası'nın Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA), Avrupa Mimarlar Konseyi (ACE), Akdeniz Mimarlar Birliği (UMAR) gibi uluslararası ve

bölgesel alanlardaki katkısı yadsınamaz. Bu mimari odalarını Türkiye'nin katkılarından ayrı düşünemiyoruz. Türkiye Mimarlar Odası'nın misyonuna devam edeceği yönündeki umudumuzu koruyoruz” denildi. Mektupla ilgili Cihan Haber Ajansı'na konuşan Klein, Türk hükümetinin özellikle son zamanlarda Avrupa'da saygın bir yeri olan Türkiye Mimarlar Odası üzerindeki müdahaleci ve baskıcı tavrından dolayı kaygılı olduklarını söyledi. Türkiye Mimarlar Odası'nın demokratik ülkelerde olduğu gibi misyonunu yerine getirebilmesinin çok önemli olduğunu kaydeden Klein, “Umuyoruz ki Türkiye Mimarlar Odası en kısa zamanda misyonunu sürdürebilmek için gereksinim duyduğu uygun bir ortama, olanağa ve koşullara kavuşur” şeklinde konuştu.

Kadıköy sahiline cami yapılacak

İstanbul'un silüetinin en önemli noktalarından biri olan Kadıköy sahiline “Ulu Cami” adında yeni bir cami inşaatı yapılması planlanıyor. DHA'nın haberine göre Diyanet İşleri Başkanlığı, Haydarpaşa Garı'nın da yer aldığı 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı'ndaki İSKİ anıtma tesisi olarak görülen ve fiilen otopark olarak kullanılan alana cami yapılması için Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na bağlı Mekansal Planlama Müdürlüğü'nden talepte bulundu. Diyanet'in talebinde “Ulu Cami” olarak adlandırılan dini tesis alanının ilk katlarında kütüphane, sergi ve konferans salonları da yer alacak. Cami inşaatı yapılmak istenen arazinin

Trafik “durdukça” İstanbul 2,2 milyon zararda

Araç takip sistemi şirketi Arvento, “Türkiye Trafikğine Bakış” raporunu açıkladı. Rapora göre, İstanbullu günde en az 24 dakikasını trafikte hiç yol kat etmeden, deyiş yerindeyse bekleyerek geçiriyor. Araçların rölantı denen bekleme süresinde harcadığı günlük yakıtın ekonomik karşılığı ise 2 milyon

271 bin 103 TL. Sözcü Gazetesine raporu değerlendiren Arvento Mobile Systems Genel Müdürü Özer Hıncal, 4 ay süresince İstanbul'daki 70 bin araçtan elde edilen veriler ile bu istatistiksel sonuçlara ulaştıklarını belirtti. Trafikin hem cepten hem de insan yaşamından çaldığını vurguladı.

Borç liginde 26'ncı olacağız

Uluslararası Para Fonu (IMF) “2015 Yılında Devletlerin Borcu” analizini yaptı. IMF'nin tahminlerine göre Türkiye, devlet olarak 285,6 milyar dolar borca ulaşacak. Sözcü Gazetesi'nin haberine göre özel sektörle birlikte bu borç, 396,8 milyar doları bulacak. Türkiye bu haliyle “en borçlu 26'ncı ülke” olacak. IMF'nin, 2015 için yaptığı analizine göre en borçlu devlet, yine ABD olarak belirlendi. Amerika Birleşik Devletleri'nin dış borcu, özel sektör hariç, 19,2 trilyon dolara ulaşacak.

İstanbul Boğazı'nda yeni imar kararına tepki

Boğaz'da kat yüksekliğini ve imar alanını artıran düzenlemeye karşı çıkan Boğaziçi Dernekleri Platformu (BODEP), Boğaziçi Belediyeler Birliği'ne başvurarak doğal, kültürel, kentsel bir sit olan Boğaziçi'nin yapılaşmaya açılmamasını istedi. 2960 sayılı Boğaziçi Kanunu'nda yapılacak değişiklik için İstanbul Boğazı Belediyeler Birliği

Dicle Nehri “dere” statüsüne alındı, kıyı imara açılıyor

Dicle Nehri, üzerindeki HES ve baraj projeleri yüzünden debisi düştüğü için dere statüsüne alındı. Son değişiklik ile nehrin kıyı kenar çizgisine 50 metre mesafeye kadar yapı inşa edilebilecek. Dicle Vadisi Çevre ve Şehircilik Bakanlığının onayıyla 2013 yılında, “yapı rezerv alanı” ilan edilerek, yapılaşmanın önü açılmak istenmişti. DİHA'nın haberine göre, bu statü değişikliği de Dicle'nin şehir içinde kalan bölgesi olan Dicle Vadisi'nin “kıyı hakkı”ndan mahrum bırakılmasına yol açıyor. Bu değişiklik, DSİ 10. Bölge Müdürlüğü'nün Orman ve Su İşleri Bakanlığına yazdığı yazıya

verilen yanıtla ortaya çıktı. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın da “Dicle Vadisi Rekreasyon Alanı Projesi” adında bir projesi bulunuyor. Bakanlık proje kapsamında Dicle Vadisi'nin ekolojik özelliklerini de dikkate alarak, kente yeni bir yaşam alanı kazandıracağını iddia ediyor. Projede yeşil alanlar, bisiklet yolları, meydanlar, sosyal donatılar, açık spor ve rekreasyon alanları, ağaçlandırılacak alanlar bulunacak ve peyzaj düzenlemeleri yapılacağı belirtiliyor. Bakanlık proje ayrıntılarında vadinin hiçbir şekilde konut yapılaşmasına açılmayacağını iddia ediyor.

9-10 Ocak tarihlerinde Boğaziçi İmar Planı Çalıştayı'nı yapmış, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın himayesinde yapılan çalıştayda Boğaziçi sahil şeridinde bina yüksekliğinin artırılması ve taban alanlarının genişletilmesi kararı çıkmıştı. Çalıştay kararına göre yapılacak değişiklikle, yüksekliği 12,5 metre olan 4 katlı binalar 5 kata;

yüksekliği 15,50 metre olan 5 katlı binalar ise 6 kata çıkarılabilecek. Taban alanı kat sayısı olarak bilinen yapının arazi üzerinde yayılmasını sağlayan 0,15 oranı da 0,25'e yükseltilecek. Bir başka deyişle 1000 metrekare arsası olan bir kişi, 750 metrekaresini boş bırakıp geriye kalan 250 metrekarelik arsaya bina yapabilecek.

Türkiye'yi dünya ikinciliğine taşıyan Müteahhitler ödüllendirildi

Engineering News Record (ENR) tarafından açıklanan “Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi” listesine girerek Türkiye'nin dünya ikinciliği konumunu tescilleyen müteahhitler Ankara'da ödüllendirildi. Türkiye Müteahhitler Birliği ve Ekonomi Bakanlığı'nın düzenlediği Yurtdışı Müteahhitlik Hizmetleri Ödül Töreni'ne, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci, özel sektör kuruluşları, farklı ülkelerden 30'a yakın büyükelçi ve Türkiye Müteahhitler Birliği üyesi müteahhitler katıldı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, uluslararası arenada Türkiye'yi dünya ikincisi yapan 37'si Türkiye Müteahhitler Birliği üyesi toplam 42 müteahhide başarı plaketi verdi. ENR, her yıl müteahhitlerin bir önceki yılda ülkeleri dışındaki faaliyetlerinden elde ettikleri gelirleri esas alarak “Dünyanın

En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi” listesi yayımlıyor. ENR listesinde 2003'te 8, 2013'te 38 olan Türk müteahhitlik firması sayısı 2014 yılında 42'ye yükseldi. Türkiye, 62 firma ile listede birinci sırada yer alan Çin'in ardından dünyada ikinci sıradaki yerini korudu. Üçüncü sırada ise 31 firma ile ABD bulunuyor. En büyük 250 firmanın pazar büyüklüğü 2013 yılında bir önceki yıla göre yüzde 6,4

artarak 543.97 milyar ABD Dolarına ulaştı. ENR listesindeki 42 Türk firmasının 2013 yılı gelirleri toplamı yüzde 21,4 artışla 20,4 milyar ABD Doları olarak gerçekleşti. Türk firmalarının toplam gelirden, 2012 yılı rakamları ile yüzde 3,3 olan payı 2013'te yüzde 3,8 olarak gerçekleşti. Türk müteahhitlerin bölgesel gelirlerdeki payı Afrika'da azalırken başta Ortadoğu olmak üzere Avrupa ve Asya'da artış gösterdi.

Zeyport Planlarını Bakanlık onayladı

Radikal'den Ercan Sarıkaya'nın haberine göre, Zeytinburnu'nda yapılması planlanan ve denizle birlikte 1 milyon 470 bin metrekare alanı kapsayan Zeyport Limanı planları, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylandı. Denize binlerce metrekare dolgu yapılacağı belirtilen planlara göre karaya da en fazla 5,5 metre yüksekliğinde bina yapılabilecek. Zeytinburnu Kruvaziyer ve Yat Limanı (Zeyport) projesi için 2006 yılında ihale düzenlenmişti. Liman alanına

yükseklikleri 30 ve 50 metre arasında değişen otel ve ticaret merkezleri yapılması öngörülmüyordu. İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yapılan planlara, "Tarihi silüetin bozulduğu, bölgede yapılaşma oranının artırıldığı, yeterli yeşil alan olmadığı" gerekçesiyle Şehir Plancıları Odası dava açmıştı. Danıştay İdari Dava Genel Kurulu silüet vurgusu yaparak Zeyport Yat Limanı planlarını iptal etmişti. Danıştay kararı sonrası, beklemeye alınan Zeyport planları yeniden yaşama geçirildi. Çevre

ve Şehircilik Bakanlığı "Zeyport Liman Alanı ve Geri Sahası" amaçlı hazırlanan 1/5000 ölçekli Nazım İmar Planı ve 1/1000 ölçekli Uygulama İmar Planı değişikliğini onaylanacak. İstanbul İl Müdürlüğü'nde askıya çıkarılan planda liman geri sahasında yapılacak binalar için inşaat emsali 0,50 verilirken, bina yükseklikleri ise 5,5 metre ile sınırlandırıldı. Yapılacak binalar içerisinde ibadethane de olacak. Lüks yatlar ve dev gemiler için denizde binlerce metrekare alana dolgu yapılacağı dile getiriliyor.

Kartal Belediye Başkanı Öz: "Proje değişti, Hadid'in yalnızca adı kaldı"

Kartal'da mimar Zaha Hadid'in çizdiği kentsel dönüşüm projesinin planları İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi'nce onaylandı. Kartal Belediye Başkanı Altınok Öz, "Proje değişti, mimar Zaha Hadid'in yalnızca adı kaldı" dedi. Hürriyet'ten Gülistan Alagöz'ün haberine göre, Kartal kentsel dönüşüm projesi, 2007 yılında İstanbul Büyükşehir Belediyesi tarafından yürütülen çalışma kapsamında açılan proje yarışması kazanan Pritzker ödüllü mimar Zaha Hadid'e yapıldı. Plan, vatandaşları mağdur edeceği endişesi ile mahkemeye taşındı ve 4 kez iptal edildi. Maliyeti 5 milyar dolar olarak açıklanan plan için 7 yıl sonra onay

çıktı. İstanbul Büyükşehir Belediye Meclisi tarafından onaylanan projede plan notları üzerinde çalıştıklarını söyleyen Kartal Belediye Başkanı Öz, ilk aşamada 550 hektar olan alanın 350 hektara düşürüldüğünü söyledi. 1/5000'lik planları onaylanan projede 1/1000'lik planları yapacaklarını belirten Öz, "Proje 7 yıl önceki gibi değil, değişti. Dap Yapı'nın sahilde Emlak Konut ile yaptığı proje ve Şua İnşaat'ın kentsel dönüşüm projesi planlanan alanda değişikliğe yol açtı" diye konuştu. Başkan Öz, daha önce yaptığı açıklamalarda Zaha Hadid projesini eleştiriyordu. Öz şunları söyledi: "Proje yapılmaz diyorduk çünkü altyapısı yoktu ve evsahibi

vatandaşların mağduriyeti söz konusuydu. Biz yalnızca iş merkezleri için planlama yaptık. Buradaki hak sahipleri ile de tek tek görüşüp ona göre plan hazırlandı. Tabana yayılan bir yapılaşma yerine, yüksek ama çevresinde yeşil alanların olduğu yapılaşmayı tercih ediyoruz" dedi. Ağırlıklı olarak ticaret ve turizm yapılarının yer alacağı Kartal'da, opera evi, park, oteller, restoranlar, yat limanı ve marina da planlanıyor. Plana geçtiğimiz yıllarda dava açan İstanbul Mimarlar Odası Büyükkent Şubesi yetkilileri ise yeni planın askıya çıkmasını beklediklerini söyleyerek, daha önce açtıkları davaların lehlerine sonuçlandığını hatırlattı.

Danıştay: "TOKİ İsteddiği gibi Kentsel Dönüşüm Yapamaz"

Cihan'ın haberine göre, Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu, kentsel dönüşüm yasasının yönetmeliğinin yürütmesini durdurdu. Buna göre yasada yer almamasına karşın TOKİ'ye kentsel dönüşüm projesi uygulama yetkisi veren yönetmeliğin ilgili maddesi durduruldu. Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı Hüseyin Alan, kentsel dönüşüm görüntüsü altında "rantsal dönüşüm" yapıldığını savundu. Alan, söz konusu karar ile TOKİ Başkanı'nın artık dilediği

gibi "burası çok güzelmiş, kentsel dönüşüm uygulayayım" diyemeyeceğini söyledi. Alan, Türkiye'de riskli alan ilan edilen 148 yerin yüzde 95'inde jeolojik bir riskin bulunmamasına dikkat çekti. Alan, bir yerin "riskli bölge" ilan edilmesi için ya üzerindeki yapıların risk taşıması gerektiğini ya da heyelan, su baskını, fay hattı gibi jeolojik risklerin aranması gerektiğini vurguladı. Açtıkları davalar neticesinde Danıştay İdari Dava Daireleri Kurulu'nun kentsel dönüşüm yasasına

ait uygulama yönetmeliğinin birçok maddesi için yürütmeyi durdurma kararı verdiğini kaydeden Alan, yaptıkları itirazlar sonrasında TOKİ Başkanı'nın bakanlık görevlendirmesi olmadan herhangi bir araziye kentsel dönüşüm kapsamına alarak dileği gibi hareket edemeyeceğinin altını çizdi. Danıştay'ın verdiği karar ile 15.12.2012 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren yönetmeliğin bazı maddeleri için yürütmeyi durdurma kararı verilmiş oldu.

RP Teknik'in öncü çelik profil sistemleriyle yangın ve dumana karşı etkin koruma.

Geniş ve yüksek ölçüler, etkileyici tasarım, yüksek yalıtım - Devasa kapı ve pencere uygulamaları, maksimum ışık girişi.

Geniş cam alanı: Büyük yüzeyler, ince çizgiler, kuvvet ve stabilite. Tek / çift kanatlı çelik ve paslanmaz çelik kapı, pencere ve sabit bölmeler.

Çeliğin gücü ile geçmişin çizgileri bir arada. Çok ince görünür genişlikler: RP-hermetic Fineline / RP-ISO-FINELINE

Çelik cephelerle işlevsel şeffaflık: Yatay ve düşeyde ince hatlar. Yüksek taşıma değerleri.

BR4, BR6, BR7 sınıfı kurşun geçirmez kapı, pencere, bölme duvarları ve cepheler.

PENTEK®
profilimiz çok farklı

Tasarımın yeşil zirvesi EKODesign Konferansı “Yeşil Motivasyon” teması ile yapılacak

Yapı-Endüstri Merkezi tarafından bu yıl 8.si düzenlenecek EKODesign Konferansı, 9 Nisan 2015 Perşembe günü, 09:00-17:30 saatleri arasında “Yeşil Motivasyon” teması ile YEM’de gerçekleştirilecek. EKODesign 2015 kapsamında; “yeşil motivasyon” kavramının çevresel, ekonomik ve toplumsal boyutları ile ele alınacağı oturumlarda birbirinden beslenen birçok disiplinin temsilcisi bir araya gelecek. EKODesign 2015, “günümüzde günlük konuşmalara kadar işlemiş ‘yeşil’ ve ‘sürdürülebilir’ olma etiketlerinin altında yatan

kavramları, yaklaşımları içselleştirmek ve teşvik etmek adına “motive eden”in anlamına odaklanacak. Çevre, enerji ve su kaynaklarını gözeterek sürdürülebilir yapılaşma ve kentleşme konularında farkındalığı artırmak amacıyla düzenlenen EKODesign, “yeşil diyaloglar” formatıyla uzmanların birbirlerinden beslenmelerini, zengin içeriklerle ve yeni sorularla, farklı pencereler açmayı hedefliyor. Ülkemizde sürdürülebilir tasarım ve kentleşmenin önünü açmak için mimarlık, müteahhitlik ve malzeme bileşenlerinde hem özel sektör hem kamu hem de akademinin farkındalık kazanmasını sağlamak adına çok sesli platform olmayı hedefleyen EKODesign, 8 yıldır yarattığı tartışma ortamı ve yayınları ile gündemi belirlerken, çarpıcı konu başlıklarını uzman konuşmacılarla sektöre sunmaya devam ediyor. EKODesign 2015

sırasında sosyal medya üzerinden #ekodesign2015 etiketiyle twitter.com/YEMetkinlik ve facebook.com/YEMetkinlik sayfalarında soru ve görüş iletmek mümkün olacak. EKODesign, her yıl olduğu gibi bu yıl da, YAPI Dergisi tarafından yayına hazırlanan “Yapıda Ekoloji” ekiyle, bu alanda kalıcı bir kaynak oluşturulmasına katkıda bulunurken, YAPI Dergisi seçkisi oturumunda bu yıl “motivasyon”u eğitim yapıları özelinde mercek altına alacak. Eğitim mekânlarında öğrenim motivasyonunu “yeşil” ya da “çevre dostu bina”ların nasıl etkilediğini sorgulayacak.

Konuşmacılar, konuşma içerikleri ve etkinlik programı ile ilgili gelişmeler ve katılım:
www.ekodesignkonferansi.com

“Türk Yapı Sektörü Analizi ve Paydaşları ile Yapının Geleceği Toplantısı”

Yapı-Endüstri Merkezi tarafından Türk yapı sektörünün yıllık performansına dair en geniş değerlendirmeyi sunan “Türk Yapı Sektörü Raporu 2014” 25 Şubat Çarşamba günü, “Türk

Yapı Sektörü Analizi ve Paydaşları ile Yapının Geleceği Toplantısı” ile YEM tarafından hazırlanan “Türk Yapı Sektörü Raporu” 2014 yenilenen tasarımı ve genişleyen içeriğiyle, her yıl hazırlanan rapordan çok daha farklı bir yaklaşımla hazırlandı. Her yıl hazırlanan Türkiye’nin en kapsamlı yapı sektörü raporu olan Türk Yapı Sektörü Raporu’nda, Türkiye ekonomisi, küresel ekonomik göstergeler, inşaat sektörü, gayrimenkul piyasaları, yurtiçi ve yurtdışı müteahhitlik hizmetleri, yapı malzemeleri sektöründen seçilmiş önemli malzeme kalemleri, üretim, tüketim, ihracat ve ithalat büyüklüklerine ilişkin detaylı içerik ve verileriyle sektörü analiz ederken aynı zamanda geleceğe dair öngörülere yer veriyor. Türk Yapı Sektörü Raporu 2014’ün tanıtıldığı “Türk Yapı Sektörü Analizi ve Paydaşları ile Yapının Geleceği Toplantısı” ise Ekonomi ve Strateji Danışmanlık

Hizmetleri Merkezi Ekonomisti Dr. Can Fuat Gürlesel’in sunumuyla başladı. Dr. Gürlesel’in sunumunun ardından YEM Satış ve Pazarlama Grup Yönetmeni Tolga Türkanık’ın moderatörlüğünde sektör temsilcileri Türk Serbest Mimarlar Derneği (TSMD) Yönetim Kurulu Başkanı Aytek İtez, Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği (İMSAD) Yönetim Kurulu Başkanı Dünder Yetişener, Ekonomi ve Strateji Danışmanlık Hizmetleri’nden Ekonomist Dr. Can Fuat Gürlesel, Urban Land Institute (ULI) Türkiye Yönetim Kurulu Başkanı Haluk Sur, İstanbul İnşaatçılar Derneği (İNDER) Genel Başkanı Nazmi Durbakayım ve Çevre Dostu Yeşil Binalar Derneği (ÇEDBİK) Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Özdi, Türk Yapı Sektörü Raporu 2014 perspektifinde görüş ve değerlendirmelerini açıkladı.

Ayrıntılı bilgi: www.yemetkinlik.com

“Tasarım Konuşur 01-Şeffaf Çözümler”

Trakya Cam, 25 Şubat günü Unicera Seramik Banyo Mutfak Fuarı’nda “Tasarım Konuşur 01 / Şeffaf Çözümler” başlıklı bir etkinliğe evsahipliği yaptı. Türkiye’de ve dünyada tasarıma yön veren adların bulunduğu etkinlik, Özyeğin Üniversitesi Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü Kurucu Başkanı Prof. Dr. Alpay Er, Studio Nakışçı’dan tasarımcı Tamer Nakışçı ve Koz Suzani Design Inc.’ten tasarımcı Defne Koz’u ağırladı. Etkinlikte, tasarıma yön veren isimler yeni eğilimleri aktararak, banyo ve mutfak tasarımında farklı yaklaşımları paylaştı.

Ayrıntılı bilgi:
www.yemetkinlik.com/tasarimkonusur

“2D1 Otel”

Türkiye’de mimarlık, içmimarlık ve tasarım disiplinlerinin önde gelen temsilcilerini yıl boyunca buluşturacak en önemli etkinliklerden biri olması hedeflenen “2D1 Tasarım Toplantıları”nın üçüncüsü 2D1 Otel, 19 Mart 2015 Perşembe günü Yapı-Endüstri Merkezi’nde düzenlenecek. Günümüzde “geçici konaklamalar süresince ev konforu sunmayı hedefleyen mekânlar” klişe tanımının çok ötesinde, birçok farklı tema çevresinde özelleşmiş işlevler barındıran, hizmet stratejisi paralelinde konaklayacak kişilere mekân deneyimi yaşatmayı hedefleyen, etkileşimli sosyal mekânlar olarak “oteller” mercek altına alınıyor.

Ayrıntılı bilgi: www.yemetkinlik.com

Ertun Hızıroğlu İstanbulSMD’nin yeni başkanı oldu

İstanbul Serbest Mimarlar Derneği (İstanbulSMD) gerçekleştirdiği 12. Olağan Seçimli Genel Kurul toplantısı ile yeni yönetimini seçti. Yönetim Kurulu Başkanlığı’na Y. Mimar Ertun Hızıroğlu oybirliği ile seçildi. Brigitte Weber’in Yönetim Kurulu Başkan Yardımcılığına, Umut İyigün’ün Sayman Üyeliğe atandığı yeni yönetim kurulunda Yalçın Türkdogan, Alişan Çırakoğlu, Sibel Dalokay Bozer ve Cem Sorguç da üye olarak görev aldılar.

TSMD’nin yeni başkanı Aytek İtez oldu

Türk Serbest Mimarlar Derneği (TSMD), 7 Şubat günü yapılan 20. Olağan Seçimli Genel Kurul toplantısında 2015-2016 dönemi yeni yönetimini belirledi. Yeni dönem Yönetim Kurulu Başkanlığı görevine, oybirliği ile Aytek İtez seçildi. Önder Kaya’nın Yönetim Kurulu 2. Başkanlığı’na, Hasan Okan Çetin’in sayman üyeliğe atandığı yeni yönetim kurulunda, Tülin Çetin sekreter üye, Hacer Ayrancıoğlu Yetiş ise üye olarak görev aldı.

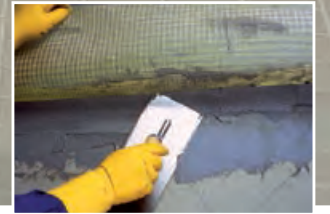
Mapelastic® Su Yalıtımı

**Tüm yüzeylerde
su yalıtımı için
çimento esaslı
elastik membran.**

Mapei’in dünyada en çok satan su yalıtım sistemi.

- Büyük mühendislik yapılarını korumak için tasarlandı
- Balkonlar, teraslar, havuzlar ve banyolar için ideal
- Uygulaması kolay
- Mevcut karoların üzerine kaplamaya uygun
- Koruyucu, dayanıklı, çok amaçlı

Uygulama aşaması

“Batılılaşan İstanbul’un Rum Mimarları” Sergisi Sanal Mimarlık Müzesi’nde açıldı

Panayia Elpida Kilisesi mimari, tarihi, sanatsal ve kültürel hazinesini geliştirmeyi hedeflerken, İstanbul’un çok da bilinmeyen yüzünü günışığına çıkarıyor. İstanbul Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi’nde 2010 yılında sergilenen; Zoğrafyon Lisesi Mezunlar Derneği tarafından, İstanbul 2010 Avrupa Kültür Başkenti Ajansı Kentsel Projeler Direktörlüğü’nün destekleriyle yaşama geçirilen “Batılılaşan İstanbul’un

Rum Mimarları” sergisini kaçırmış olanlar, Sanal Mimarlık Müzesi; www.mimarlikmuzesi.org ve www.archmuseum.org adreslerinden ziyaret edebilir. İstanbul’da eserleriyle yaşayan mimarlar arasında, “mimar-ı saray-ı humayun” (saray mimarı) unvanını taşıyan ve 1880 yılında Taksim’deki Aya Triada Kilisesi’ni yapan Vasilaki Bey İoannidis ve oğlu “sermimar-ı hazret-i şehriyari” (padişahın başmimarı) unvanlı Yanko Bey İoannidis gibi önemli ve çok üst mevkilere kadar yükselmiş mimarlar serginin en dikkat çekici taraflarından birini oluşturuyor. Sergide ayrıca, 1895 yılında inşa edilen Heybeliada Ruhban Okulu’nun mimarı Perikles Fotiadis, 1881 yılında inşa edilen Özel Fener Rum Lisesi’nin mimarı Kostandinos Dimadis ve bugün Pera Müzesi olarak kullanılan Bristol Otel’i’nin mimarı A. Manoussos da yer alıyor.

Bugün hâlâ Sultanhamam, Eminönü, Karaköy, Beyoğlu, Tarlabası, Sıraserviler, Pangaltı, Adalar, Boğaziçi, Kadıköy çevresinde bütün görkemiyle ayakta duran ve bu bölgelerin günümüzde de geçerliliğini sürdüren mimari karakterinin oluşmasını sağlayan iş hanlarının, apartmanların, okulların ve kiliselerin mimarlarının toplum tarafından tanınmıyor olduğu fikrinden yola çıkan sergi, alanında bir ilk olma özelliği de taşıyor.

Ruhban Okulu

Türk ve İslam Eserleri Müzesi yeniden açıldı

Restorasyonu tamamlanan Türk ve İslam Eserleri Müzesi, Kültür ve Turizm Bakanı Ömer Çelik ve Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir’in de katıldığı törenle açıldı. Sultanahmet Meydanı’nda bulunan Türk ve İslam Eserleri Müzesi’nin açılış töreninde konuşan Çelik, 2012’de başlanan ve 16,4 milyon TL harcanarak restorasyonu tamamlanan, 100. yılı kutlanan müzenin, Türk ve İslam sanatının hemen her dönemine ait

45 bin eserden oluşan zengin bir koleksiyona sahip olduğunu aktardı. Türk ve İslam Eserleri Müzesi’nin teşhir ve tanzim projeleri kapsamında sergileme tasarımı, kurumsal kimlik, bilgilendirme panoları, eser etiketleri ve bütün grafik kompozisyonları, yönlendirme projesi ile dijital ve interaktif tasarım ve uygulamaları Tasarımhane tarafından çağdaş müzecilik ilkeleri ışığında bütüncül bir bakış açısı ile gerçekleştirildi. Türk

ve İslam Eserleri Müzesi 13 asırlık İslam medeniyetinin ihtişamını gözler önüne seren zengin koleksiyonu, doyurucu içeriği ile Türk müzeciliğinin gelişmesine büyük katkı sağlayan geçici sergileri ve müzeye evsahipliği yapan yapısı ile İstanbul’un tam da kalbinde, 1800 yıllık tarihin harmanlandığı en önemli meydana, 100 yıl önce ilk açıldığı günkü coşku ve gurur ile tekrar ziyaretçileri ile buluştu.

“Türk yapı sektöründeki istikrarlı büyüme 2015 yılında da devam ediyor”

YEM Fuarçılık tarafından 21 – 25 Nisan 2015’te gerçekleştirilecek 38. Yapı Fuarı-Turkeybuild İstanbul ile ilgili düzenlenen toplantıda YEM Fuarçılık Genel Müdürü Burcu Başer, “Konuk Ülke” olarak Kazakistan’ın belirlendiğini açıklarken, ülke ekonomisiyle bağlantılı olarak yapı sektörünü de değerlendirdi. YEM Fuarçılık’ın değişmez hedefinin yapı sektörü için yeni pazarlar yaratılmasına ve iş hacminin artırılmasına katkıda bulunmak olduğunu belirten Başer, bu hedef doğrultusunda 38. Yapı Fuarı-Turkeybuild İstanbul kapsamındaki “İş Geliştirme Platformu”nun, bu yıl faaliyetlerini ‘Konuk Ülke Kazakistan Projesi’ ile sürdüdüğünü belirtti. Başer, 38. Yapı Fuarı-Turkeybuild İstanbul Konuk Ülke Projesi’nde, Türk müteahhitlik firmalarının 1972 - 2014 arasındaki 42 yıllık dönemde, 408 adet proje ile 19,28 milyar dolar tutarında proje üstlendiği, yüzde 6,5 payı ile Rusya, Türkmenistan, Libya ve Irak’tan sonra en çok iş üstlenilen beşinci büyük pazar olan Kazakistan’ın seçildiğini söyledi. YEM Fuarçılık Genel Müdürü Burcu Başer, “2015’te Türkiye ekonomisinin yüzde 3- 3,5 arasında büyüyeceğini, inşaat sektörünün yüzde 3,5-4,0 oranında büyüyeceğini ve yine lokomotif rolünü sürdüreceğini öngörüyoruz” diye konuştu.

Kamu ve özel sektörün yılın ilk dokuz ayında toplam inşaat harcamaları yüzde 15,8 artarak 122,2 milyar TL’ye ulaştığını, inşaatla oldukça canlı bir piyasa söz konusu olduğunu belirten Başer, şu değerlendirmelerde bulundu: “Uluslararası inşaat sektörü dergisi ENR’ın (Engineering News Record) ‘Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi’ listesinde 2012 verilerine göre 38 olan Türk müteahhitlik firması sayısı Ağustos 2014’de yayımlanan listede 42’ye yükseldi. Bu bakımdan Çin’den sonra 2. sırada yer alıyoruz. TÜİK verilerine göre 2014 yılının ilk 11 ayında alınan proje sayısı 209 adet, üstlenilen işlerin tutarı da 20,38 milyar dolar oldu. Konut satışlarında da ekonomideki yavaşlamaya karşın oldukça iyi gelişmeler var. TÜİK verilerine göre 2012’de 701 bin 621 olan konut satışları 2013’te rekor bir oranda yüzde 64,9 artarak 1 milyon 157 bin 190’a ulaşmıştı. Türkiye genelinde 2014 yılında ise bu rekor da geçilerek 1 milyon 165 bin 381 adet konut satıldı. Buna göre, Türkiye’de geçen yıl satış sonucu el değiştiren konut sayısı, bir önceki yıla göre yüzde 0,7 artışla 1 milyon 165 bin 381 oldu. Konut satışlarında, İstanbul 225 bin 454 ile en yüksek payı aldı. İstanbul’u, 131 bin 825 konut satışıyla Ankara, 71 bin 779 konut satışıyla İzmir izledi. Ekonominin en önemli göstergelerinden biri kabul edilen konut satışlarının yüksek olması, hem sektör hem de ekonomi adına çok olumlu bir gelişme. Yabancı yatırımcılar için de oldukça iyimser bir piyasa mevcut. Yabancılar konut satışı bu yılın Ocak-Ekim döneminde geçen yılın aynı dönemine göre yüzde 66 artarak 15 bin 417’ye çıktı. Kasım ayında yabancılara satılan 1.687 konutu da ilave edersek bu yıl yabancılara 11 ayda toplam 17.104 konut satıldı. Yabancılar bu yılın ilk 11 ayında ayda ortalama 1.554 konut satın aldı. Yabancıların Türkiye’deki konut yatırımlarının artan bir ivmeyle devam etmesi, sektöre ve Türkiye ekonomisine duyulan güvenin önemli bir göstergesi.”

GROUT SELECTION* Mükemmel kombinasyon

Derz dolgusunda
rakipsiz doğal görünüm
ve renk seçenekleri

Mapei araştırma laboratuvarları tarafından geliştirilen derz dolguları seramik karolarla mükemmel uyumlu ve doğal görünümlü 14 renk seçeneği ile derz dolgusundan beklemediğiniz şaşırtıcı bir tasarım dokunuşu sunuyor.

Mapei dünyasını keşfetmek için:
www.mapei.com.tr

*14 renk seçeneği sunan çimento esaslı derz dolgusu **Ultracolor Plus** ve epoksi derz dolgusu **Kerapoxy Design**’in yeni ürün yelpazesi ile ilgili daha fazla bilgi almak için web sitemizi ziyaret edin.

Kısa... Kısa... Kısa...

» Kalite, Çevre ve İş Sağlığı Güvenliği Yönetim Sistemleri'ni birleştirip, bütünsel bir bakışla yönetilmeye başlanan AKG Gazbeton, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve İş Güvenliği Yönetim Sistemi ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi belgelerini aldı.

» İFO Fuarçılık tarafından AYSAD (Asansör ve Yürüyen Merdiven Sanayicileri Derneği) desteği ile iki yılda bir düzenlenen Asansör İstanbul 2015, 26-29 Mart tarihlerinde TÜYAP Beylikdüzü'nde yapılacak.

» Çelik İhracatçıları Birliği'nin (ÇİB) İstanbul Kalkınma Ajansı'nın desteğiyle çalışmalarına başladığı ve çelik sektörü özelinde hizmet verecek bağımsız ilk merkez olma özelliğini de taşıyan "Çelik Test ve Araştırma Merkezi"nin İTÜ'nün Maslak kampusunda fiziki kurumu için imzalar atıldı.

» Arçelik firmasınca Kocaeli Üniversitesi (KOU) Yerleşkesi'nde araştırma laboratuvarı kurulacak.

» Bakanlar Kurulu, "şehir içi raylı ulaşım sistemi projeleri"ne ilişkin düzenlemelerde bir değişiklik yaparak, İstanbul, Ankara ve Antalya'daki raylı sistem projelerinin yapımını belediyelerden Ulaştırma Bakanlığı'na aktardı. Kararla, İstanbul'da Yenikapı-İncirli metro hattı, Ankara'da AKM-Gar-Kızılay metro hattı ve Antalya'da Meydan Havaalanı-EXPO raylı sistem hattı yapımı Ulaştırma Bakanlığı'na devredildi.

» Rehau, Türkiye'deki 25. yılını bayileriyle birlikte kutladı. 25. yıl etkinliğinde konuşan REHAU Türkiye Ülke Müdürü Murat Sarımaden, "Önümüzdeki 3 yıl en az yüzde 30 büyümeye öngörüyoruz" dedi.

» Nurus'un üretim şirketi Numaş'ta Genel Müdürlük görevini yürüten Dinçer Sinici, Nurus'un İcra Kurulu Başkanlığı'na atandı.

» "Sihhi Tesisat ve Doğalgaz Laboratuvarları"nın 26. sı, Elginkan Topluluğu şirketlerinin katkılarıyla Adapazarı Fatih Teknik ve Endüstri Meslek Lisesi'nde eğitime açıldı.

» Yapı-Endüstri Merkezi (YEM), 26-28 Şubat 2015 tarihlerinde İstanbul Kongre Merkezi'nde gerçekleştirilen kongre, toplantı ve etkinlik endüstrisinin buluşma noktası Ace of M.I.C.E Fuarı'na katıldı.

"Hansgrohe VIP Forum 2015" gerçekleştirildi

Şubat'ın ilk haftasında Almanya'da gerçekleştirilen "Hansgrohe VIP Forum 2015"te Hansgrohe'nin yeni ürünlerinin lansmanı yapıldı. Lansmanı yapılan yeni ürünler arasında en çok Phoenix Design'ın tasarladığı Rainmaker Select ve Philippe Starck'ın tasarladığı Axor Starck V ile yine Phoenix Design'ın

tasarladığı Hansgrohe Mutfak serisinden Metris Select ve Talis Select ilgi gördü. Axor Starck V'nin tümüyle saydam oluşu ve suyun oluşturduğu girdabın görünüşü, mutfak serisindeki yeni ürünlerin ise dışarıya doğru çekilip tek dokunuşla açıp kapanabiliyor olması dikkat çekti.

Venedik Bienali 56. Uluslararası Sanat Sergisi Türkiye Pavyonu'nda Sarkis'in Projesi Yer Alacak

Venedik Bienali 56. Uluslararası Sanat Sergisi Türkiye Pavyonu'nda, günümüzün önemli kavramsal sanatçılarından Sarkis'in eserleri yer alacak. Respiro başlıklı yerleştirme, 9 Mayıs-22 Kasım

2015 tarihleri arasında Venedik Bienali'nde izlenebilecek. Defne Ayas küratörlüğünde, İstanbul Kültür Sanat Vakfı (İKSİV) koordinasyonunda gerçekleştirilecek Türkiye Pavyonu sergisi, bienalin ana mekânlarından Arsenale'deki Sale d'Armi binasında yer alacak. Sarkis'in 7 Mayıs tarihinde eşzamanlı olarak İstanbul ve Cenevre'de iki yerleştirmesi daha olacak. Böylelikle, Türkiye Pavyonu'nda yer alacak eserler ile bu yerleştirmeler arasında devam eden bir diyalog da yaratılacak. Türkiye Pavyonu'ndaki sergi, İKSİV koordinasyonunda, Fiat'ın sponsorluğunda, TC Dışişleri Bakanlığı ile TC Kültür ve Turizm Bakanlığı himayesinde, Mehveş-Dalınç Arıburnu ve SAHA Derneği'nin prodüksiyon desteğiyle gerçekleştiriliyor.

VitrA Çağdaş Mimarlık Dizisi Sunar: Dikkat! Kaygan Zemin

VitrA ve Türk Serbest Mimarlar Derneği'nin işbirliğiyle gerçekleştirilen VitrA Çağdaş Mimarlık Dizisi'nin 4. sergisi, 26 Mart'ta İstanbul Modern'de başlıyor. 31 Mayıs'a kadar izlenebilecek "VitrA Çağdaş Mimarlık Dizisi Sunar: Dikkat! Kaygan Zemin" adlı sergi; mimarlık kültürünün ne olduğunu, nasıl yaratıldığını ve bu kültüre ilişkin kabul gören söylemlerin, davranışların

dışında neler olduğunu sorguluyor. Bu bakış açısıyla mimarlık kültürüne ilişkin ritüellerin, simgelerin neler olduğunu, mimarlıkta kültürün nasıl yaratıldığını ve yeni var olma biçimlerini ortaya koyuyor. Küratörlüğünü Yelta Köm'ün üstlendiği sergi, kültür olgusunu mimarlık üzerinden inceleyerek geleceğe ilişkin bir sorgulama ortamı sunuyor. Bunlardan yola çıkarak "Bugünün kültür dünyasında mimarlar nasıl pozisyon alır?" "Mimarlar kültür üretiminin nasıl bir parçası olur?" "Mimarlığa ve mimarlara ilişkin olan bu kapalı hal nasıl aşılır, nasıl çözülebilir?" gibi sorulara yanıt arıyor. Bir kültür peyzajı gibi tasarlanan sergi; tek bir konuya sabitlenmeyen, herkesin rahatça zaman geçirebileceği bir deneyim alanı yaratarak, ziyaretçileri mimarlık kültürü hakkında bir yolculuğa çıkarıyor. Bu alanın bir parçası olarak kurgulanan salon konuşması ve atölye çalışmaları ise sergiyi besleyen unsurlar olarak ortaya çıkıyor.

MAISON&OBJET Fuarı 20 yaşında

İç mekân tasarımı alanında dünyanın en büyük etkinlikleri arasında yer alan MAISON&OBJET Paris, 23-27 Ocak 2015 tarihleri arasında Paris Nord Villepinte fuar merkezinde gerçekleştirildi. Çeşitli dekorasyon ve tasarım sektörlerinden tasarımcı, zanaatkar, imalatçı ve dağıtımclar için yeni pazarlar ve iş fırsatları yaratmak amacıyla ilki 20 yıl önce düzenlenen MAISON&OBJET, bu özel yıldönümünü

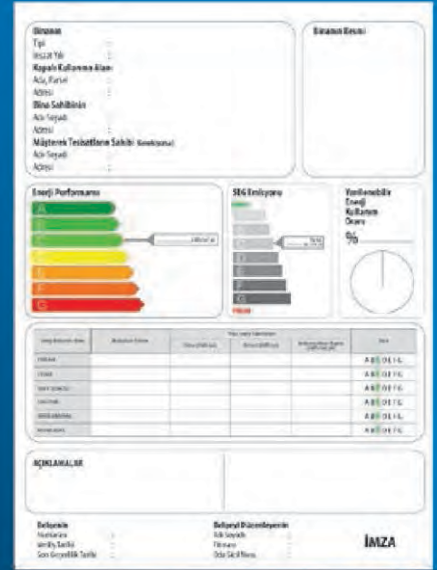
zengin bir etkinlikler dizisiyle kutladı. Toplam ziyaret sayısı 129.430, tekil profesyonel ziyaretçi sayısı 78.200 olarak kaydedilen fuarda, 3.194 katılımcı ürünlerini sergilerken, ziyaretçi profilinin %51'ini yurtdışından gelenler oluşturdu. Geçtiğimiz yıllarda dünya çapına yayılma kararı alan MAISON&OBJET fuarlarının 2015 takvimi şöyle: MAISON&OBJET Asya: 10-13 Mart, Singapur MAISON&OBJET Amerika: 12-15 Mayıs, Miami MAISON&OBJET Paris: 4-8 Eylül, Paris

MAPEI Wallmerk Isı Yalıtım Sistemlerinden

Enerji Kimlik Belgesi ÜCRETSİZ

5627 sayılı 'Enerji Verimliliği Kanunu' gereği tüm binalarda Mayıs 2017 tarihine kadar Enerji Kimlik Belgesi (EKB) alınması zorunludur. EKB, dış cephe ısı yalıtımında Wallmerk Isı Yalıtım Sistemi'ni tercih eden binalarda, MAPEI tarafından hediye edilecektir.

Kampanya koşulları ve uygulama detayları hakkında www.wallmerk.com.tr web sitemizden ya da 0850 811 92 55 numaralı telefonumuzdan bilgi alabilirsiniz.

Enerji Kimlik Belgesi Nedir ?

Asgari olarak binanın enerji ihtiyacı, enerji tüketim sınıflandırması, yalıtım özellikleri ve ısıtma ve/veya soğutma sistemlerinin verimi ile ilgili bilgilerini içeren bir belgedir. Böylelikle verildiği binanın Enerji Performansını göstermektedir. Enerji Kimlik Belgesine göre tüm binalar A ve G harfleri aralığında bir Enerji Sınıfı alır. A verimli bina, G ise verimsiz bina anlamına gelmektedir. Olması gereken yapı ve yalıtım standartlarını tam olarak sağlayan bir bina ise C enerji sınıfını alacaktır.

Fabrika
Polatlı O.S.B 209. Cad. No: 7 06900 Polatlı - ANKARA
Tel. +90 312 626 51 52 - Faks +90 312 626 50 85

Genel Müdürlük
Ümit Mahallesi 2527. Sokak No:10/1 Ümitköy - ANKARA
Tel. +90 312 227 84 84 - Faks +90 312 227 84 80

www.mapei.com.tr
www.wallmerk.com.tr

İstanbul Modern'in bahçesinde "Katı Olan Her Şey"

İstanbul Modern'in The Museum of Modern Art (MoMA) ve MoMA PS1 işbirliğiyle; Garanti Bankası, Polimeks Holding ve Vitra eş sponsorluğunda gerçekleştirdiği "YAP İstanbul Modern: Yeni Mimarlık Programı"nın ikinci geçici yapısı belirlendi. PATTU (Cem Kozar, Işıl Ünal) tarafından tasarlanan "Katı Olan Her Şey" başlıklı proje, Haziran ayının başında İstanbul Modern'in bahçesinde uygulanacak ve 2015 yazı

boyunca her yaştan müze ziyaretçisi tarafından, müzenin özellikle gençlere yönelik düzenleyeceği etkinlikler için kullanılacak. Kazanan tasarımların yanısıra Uluslararası YAP: Yeni Mimarlık Programı'na katılan bütün finalistlerin geliştirdiği öneriler ortak bir sergiyle İstanbul Modern, MoMA PS1 (New York), MAXXI (Roma), CONSTRUCTO (Santiago) ve MMCA (Seul)'da izleyiciyle buluşacak.

İstanbul'a hem depreme dayanıklı hem çevreci okullar

Mimar: Semra Uygur Fotoğraf: Cemal Emden

İstanbul'daki kamu binalarının olası depreme karşı hazırlanması çalışmalarını yöneten İstanbul Valiliği İstanbul Proje Koordinasyon Birimi (İPKB), eğitim kurumlarında yürüttüğü çalışmalarla öğrencilerin daha modern ve depreme karşı güvenli koşullarda eğitim görmesini sağlıyor. Proje kapsamında Eptisa-Dolsar-Uygur İş Ortaklığı iş kapsamında tasarlanan ve inşa ettirilen okullar doğayla uyumlu konseptlerle tasarlanıyor. Depreme karşı güçlendirme

ve yeniden yapım çalışmalarının yanısından fazlasını eğitim için seferber eden İPKB, İstanbul Sismik Riskin Azaltılması ve Acil Durum Hazırlık Projesi (İSMEP) kapsamında bugüne kadar 759

okulu tamamladı. 180'ini yıkıp yeniden yapan, 579 okulu ise güçlendiren İPKB, İstanbul'da yaklaşık 1,5 milyon öğrenciyi güvenli okullarda eğitim görme olanağına kavuşturdu. Yüksek standartlara sahip, özgürlükçü, doğa dostu ve çevreci yapı anlayışıyla yola çıktıklarını belirten İPKB eğitim binalarının proje mimarlarından Semra Uygur, yapının tasarımında ve yapımında, arazi seçiminden başlanarak bütün evreleri, bütüncül bir sosyal ve çevresel sorumluluk anlayışıyla ele aldıklarını ifade ediyor.

"Koleksiyon/TSMD Mimarları Ağırıyor-31"

"Koleksiyon/TSMD Mimarları Ağırıyor-31" etkinliğinin bu ayki konusu Uygur Mimarlık/Semra - Özcan Uygur oldu. 17 Şubat - 24 Şubat tarihleri arasında Koleksiyon'un Ankara mağazasında gerçekleşen sergi 6 Mart'a kadar da TSMD Mimarlık Merkezi'nde izlenebilecek.

TMMOB Genel Kurul Sonuç Bildirgesi: Diz Çökmeyeceğiz

Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği (TMMOB) hükümetin gündeminde olan ve TMMOB'yi işlevsizleştirmeyi hedefleyen "Torba Yasa"ya karşı direneceğini açıkladı. Birgün Gazetesi'nin haberine göre, Ankara'da 14 Şubat günü toplanan 43. Dönem Olağanüstü Genel Kurul'a yürüyüş kollarına destek veren çevre ve yaşam savunucuları, kent hareketleri, siyasi parti ve demokratik kitle örgütlerine kadar birçok TMMOB dostu da katıldı. Genel Kurul sonuç bildirgesini sokakta deklere etti. İMO Teoman Öztürk Salonu'ndan Kızılay'a yürüyen binlerce kişi "direniş" dedi.

"Ofisin Geleceği; Geleceğin Ofisi"

Bir Anadolu Grubu markası olan Anadolu Gayrimenkul, İTÜ Çevre ve Şehircilik UYG-AR Merkezi ile ortak bir çalışmaya imza attı. "Değişen Ofis Alanı Kullanımı Talepleri ve Yeni Pazar Dinamikleri Araştırma Projesi" başlıklı araştırma, büro sektörünün var olan durumu ile büro yatırımındaki tercihleri ve gelecek eğilimlerini inceliyor. Araştırmanın sonuçları, 19 Mart 2015 tarihinde İTÜ Taşkışla Binası'nda düzenlenecek "Ofisin Geleceği; Geleceğin Ofisi" başlıklı toplantıda, farklı sektörlerden uzmanların da değerlendirmeleri ile kamuoyuna açıklanacak.

Ceresit

Zaman geçer. Kalite kalır.

Henkel

Profesyoneller için Kalite

İzocam 15. Yalıtım Yarışması başvuruları sürüyor

İzocam'ın bu yıl onbeşincisini düzenlediği Yalıtım Yarışması'nda "Astana'nın çetin iklim koşullarında 'sürdürülebilir konut' neyi ifade etmektedir?" sorusuna yanıt aranıyor. Yarışma sonunda ulusal aşamayı kazanan birinci proje 7.000, ikinci proje 5.000 ve üçüncü proje 3.000 TL ödül ve uluslararası finalde ülkemizi temsil etme hakkı kazanacak. Yarışmanın jüri üyeleri İTÜ Makina Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Abdurrahman Kılıç, ODTÜ Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Celal Abdi Güzer, ODTÜ Makine Fakültesi Öğretim Üyesi Prof. Dr. Mehmet Çalışkan, İTÜ Mimarlık Fakültesi Öğretim Üyesi Yrd. Doç. Dr. Gülten Manioğlu, Dilekçi Mimarlık Kurucusu Durmuş Dilekçi, Günarda Proje Yönetimi Kurucusu Erkan Şahmalı ve Suyabatmaz Demirel Mimarlık Ortağı Hakan Demirel'den oluşuyor. Öğrenciler projelerini en geç 6 Nisan 2015'e kadar teslim edebilecekler. Yarışma ile ilgili ayrıntılı bilgiye ve başvuru formuna www.yalitimyarismasi.com adresinden ulaşılabilir. Ayrıca bütün sorular ve iletişim için Yapı-Endüstri Merkezi (0212) 266 70 70 ve izocamyalitim@yem.net ile irtibat kurulabilir.

Altın Çekül "Yapı Ürün Ödülü" başvuruları başladı

Yapı dünyasının bilgi merkezi olarak 46 yıldır hizmet veren Yapı-Endüstri Merkezi tarafından 1991 yılından bu yana düzenlenen ve bu yıl 23. kez verilecek olan Altın Çekül "Yapı Ürün Ödülü" ile Türk yapı sektöründe yılın en iyi ürünü belirlenecek. Ödül programı, yapı malzemesi alanında yeni teknoloji ve ürünleri destekleyerek sektörün gelişimine katkıda bulunmayı amaçlıyor. Türk yapı sektöründe faaliyet gösteren bütün yapı malzeme üreticisi firmalarının başvurabileceği ödüle aday olacak ürünlerde, öncelikle "yapı"da yer alması ya da yapım sürecinde teknolojik gelişme sağlaması koşulu aranıyor. Ödül programı başlangıcından 2007 yılına kadar, Türk yapı sektörünün ve bölgenin en büyük yapı buluşması "Yapı Fuarı - Turkeybuild İstanbul" katılımcısı firmaların ürünleri arasından seçilen, bugüne dek 60'ın üzerinde firmaya verilen Altın Çekül "Yapı Ürün Ödülü" 2007 yılında YEM Ödülleri Projesi kapsamında ulusal katılıma açılmıştır.

23. Altın Çekül "Yapı Ürün Ödülü"ne Katılım

Başvuru Koşulları: Ödüle, Türkiye'de yapı malzemesi üreten her firma başvurabilir, bir firma birden çok ürününü aday gösterebilir.

Değerlendirme Ölçütleri:

- 1.Önerilen ürünün "yapı"da yer alması ya da yapım sürecinde teknolojik gelişme sağlaması
- 2.Üretim, uygulama ve kullanım süreçlerinde akılcılık sağlaması
- 3.Malzemenin üretiminde, yapılarıdaki uygulamasında ve binanın kullanım sürecinde enerji tasarrufu sağlaması
- 4.Üretim ve kullanım süresince çevreye ve sağlığa zararlı bir yönü olmaması
- 5.Üretimde yerli kaynakların ağırlıklı olarak kullanılması

Ödül Kategorileri:

a) Altın Çekül "Yapı Ürün Ödülü" 2015

Nitelik: Belirlenen ölçütlere uygun en üst düzeyde sahip olan, en iyi yapı ürününe verilir.

b) Gümüş Çekül "Yapı Ürün Ödülü" 2015

Nitelik: Katılan adaylar arasında son elemeye kalan ürünler arasından biri, teşvik/özendirme amacı ile ödülü almaya hak kazanır.

Başvuru ve Değerlendirme Süreci:

Firmaların 27 Mart 2015, Cuma günü, saat 17:00'e kadar aday gösterecekleri ürün numunelerini; ürünlerin teknik niteliklerini belirleyen belgeler, ürünü tanıtan açıklamaları içeren dosya ve Altın Çekül "Yapı Ürün Ödülü" başvuru formu ile birlikte YEM'e teslim etmeleri gerekmektedir. Belirlenen değerlendirme gününde ise firma yetkililerinin de hazır bulunması, kendilerine verilecek süre içinde aday gösterdikleri ürün ile ilgili kısa bir sunum yapmaları ve seçici kurul üyelerinin sorularını yanıtladıklarını gerekmektedir.

Jüri Üyeleri:

- Yrd. Doç. Dr. Cem Altun (Y. Mimar, İTÜ)
- Ali Bakova (Endüstri Ürünleri Tasarımcısı, Ali Bakova Design),
- Prof. Dr. Hasan Şener (Y. Müh. Mimar, İTÜ)
- Prof. Dr. Leyla Tanaçan (Y. Mimar, İTÜ)
- Prof. Dr. Onuralp Yücel (İTÜ, Metalurji ve Malzeme Müh. Böl.)

Altın Çekül Yapı Ürün Ödülü Takvimi:

Son Başvuru ve Teslim Tarihi:
27 Mart 2015

Seçici Kurul Toplantısı:
3 Nisan 2015

Sonuçların Açıklanması:

38. Yapı Fuarı - Turkeybuild İstanbul
2015 (21-25 Nisan 2015)

Ayrıntılı bilgi ve başvuru:

www.yemodul.com/altincekul
info@yemodul.com

Ceresit

Ceresit Ceretherm Dış Cephe Isı Yalıtım Sistemleri Üstün Kaliteli, Profesyonel Isı Yalıtımı

- Üstün yalıtım özellikleri
- Uzun ömürlü
- EPS ve taşıyıcıya özel sertifikalı sistemler
- Özel dış cephe kaplamaları ve boyaları
- Colours of Nature ile evinize özel renk seçenekleri

Profesyoneller için Kalite

“Mekân 2015”

Bu yarışmanın temel amacı; İçmimarlık/İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümleri öğrencileri arasında tasarım odaklı düşünme ve ifade etme konusunda farkındalık oluşturarak, iletişim ve etkileşim ortamı yaratmaktır. Bu amaç doğrultusunda içmimarlık eğitiminde yarışmacı bir ortamın oluşturulmasına katkı yapmak hedefliyor. İlki 2012 yılında gerçekleştirilmiş olan İçmimarlık bitirme projesi yarışmasının her yıl düzenli olarak gerçekleştirilmesi planlıyor. Türkiye ve KKTC Üniversitelerinin İçmimarlık

/ İçmimarlık ve Çevre Tasarımı bölümlerinde lisans eğitimi gören öğrenciler 2014-2015 Güz ya da Bahar Yarıyılı diploma / bitirme projeleriyle yarışmaya bireysel olarak katılabiliyor. **Jüri Üyeleri:** Hasan Şener, Tanık Örgen, Meltem Eti Proto, Burçin Cem Arabacıoğlu, Ervin Garip, Alp Nuhoglu, Levent Çırpıcı

Takvim

Projelerin Teslimi: 05.10.2015

Kargo Teslimi: 07.10.2015

Jüri Değerlendirmesi: 19.10.2015

Sonuçların İlanı: 22.10.2015

Ödül Töreni ve Kolokyum: 02.11.2015

Ayrıntılı bilgi: www.icmmekan.com
Orkan Z. Güzelci o.guzelci@iku.edu.tr

2015 Avrupa Çelik Yapı Tasarım Ödülleri Türkiye Adayı belirlendi

Türkiye'nin 2015 Avrupa Çelik Yapı Tasarım Ödülleri için aday göstereceği proje, Jüri tarafından, daha önceki yıllarda olduğu gibi Ulusal Çelik Yapı Ödülleri yarışmasına katılan projeler arasından belirlendi. ECCS'in belirlediği

ölçütler açısından yapılan değerlendirme sonucunda “Kayalar Kimya Yönetim ve Ar-Ge Merkez Binası” projesinin ECCS'e aday gösterilmesine karar verildi. Mimari tasarımı UMO Mimarlık Mühendislik imzası taşıyan Kayalar Kimya Yönetim ve Ar-Ge Merkez Binası projesinin statik tasarımı ise Çelik Yapı Proje İmalat Montaj Sanayi ve Tic AŞ'ye ait. Ana müteahhitliğini de Çelik Yapı Proje İmalat Montaj Sanayi ve Tic AŞ'nin üstlendiği projenin çelik yapı imalatçısı ise TABOSAN İmalat Montaj Sanayi AŞ. Sonuçların Haziran 2015'te açıklanması bekleniyor.

“Yılın Yeşil Beyni”

ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampusu, bu yıl dördüncüsünü düzenlediği lise ve üniversite öğrencilerine yönelik Uluslararası Proje Yarışmalarıyla 2015'in “Yeşil

Beyinleri”ni arıyor. ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampusu Sürdürülebilir Çevre ve Enerji Sistemleri Yüksek Lisans Programı tarafından yaşamsal üçlü olarak nitelendirilen çevre, enerji ve su kaynaklarının sürdürülebilirliği

konularında farkındalığı artırmak ve geliştirmek amacıyla düzenlenen yarışmanın son başvuru tarihi 25 Mayıs 2015. Takımlar yarışmaya, çevre, enerji ve su kaynaklarının sürdürülebilirliği konularında geliştirdikleri özgün projeler ile katılabilecekler. Yılın Yeşil Beyinleri, Eylül 2015'te finale kalan beş takımın projelerini ODTÜ Kuzey Kıbrıs Kampusu'nda sunmasının ardından uluslararası jüri tarafından belirlenecek.

Ayrıntılı bilgi:

www.greenbrain.ncc.metu.edu.tr/tr

“Depremde Hayat Kurtaran Mobilyalar” Tasarım Yarışması

Kocaeli Üniversitesi tarafından 10-12 Haziran 2015 tarihlerinde Kocaeli The Ness Hotel'de düzenlenecek 5. Uluslararası Deprem Sempozyumu

Kocaeli 2015 bünyesinde bir de “Depremde Hayat Kurtaran Mobilyalar” konulu tasarım yarışması düzenliyor. Yarışmanın amacı bir deprem ülkesi olan Türkiye'de depremlere karşı alınacak önlemlerin en önemlilerinden birisi olan mobilya tasarımına farklı bir bakış açısı getirmek ve bu yarışmayla elde edilecek mobilya tasarımlarının patentlerini almak; seri üretimlerini sağlamak; bu sayede depreme karşı etkin önlemler alınması doğrultusunda özgün tasarımların üretilmesine öncülük etmek.

Yarışma Takvimi

Eser teslimi için son tarih: 15 Mayıs 2015

Jüri Toplantısı: 28 Mayıs 2015

Ödüllerin Açıklanması: 8 Haziran 2015

Ödül Töreni: 11 Haziran 2015

(The Ness Hotel-Gala Yemeği)

Yarışma Jürisi: Prof. Dr. Bekir Çakır (Jüri Başkanı-KOÜ Rektör Yardımcısı), Prof. Dr. Nevnihal Erdoğan (KOÜ Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Dekanı), Doç. Dr. Deniz Demirarslan (KOÜ Mimarlık ve Tasarım Fakültesi İç Mimarlık Bölüm Başkanı), Yrd. Doç. Dr. Neşe Çakıcıalp (KOÜ Mimarlık ve Tasarım Fakültesi Mimarlık Bölüm Bşk. Yrd.), Mehmet Kıldış (KOÜ Mimarlık ve Tasarım Fakültesi – İç Mimarlık Bölümü Öğretim Görevlisi)

Ayrıntılı bilgi:

<http://www.kocaeli2015.org>

<https://www.facebook.com/kocaeli2015?fref=ts>

tasarim@kocaeli2015.org

TRAKYA CAM'DAN ŞEFFAF, DOĞAL VE YARATICI ÇÖZÜMLER

TRC **Gökkuşuğu**
Boyalı Dekoratif Cam

TRC Lameks®
Lamine emniyet ve güvenlik camı

TRC Flotal®extra clear
Düşük demirli ayna

TRC Flotal®E
Ekolojik ayna

TRC Elit glass
Buzlu cam

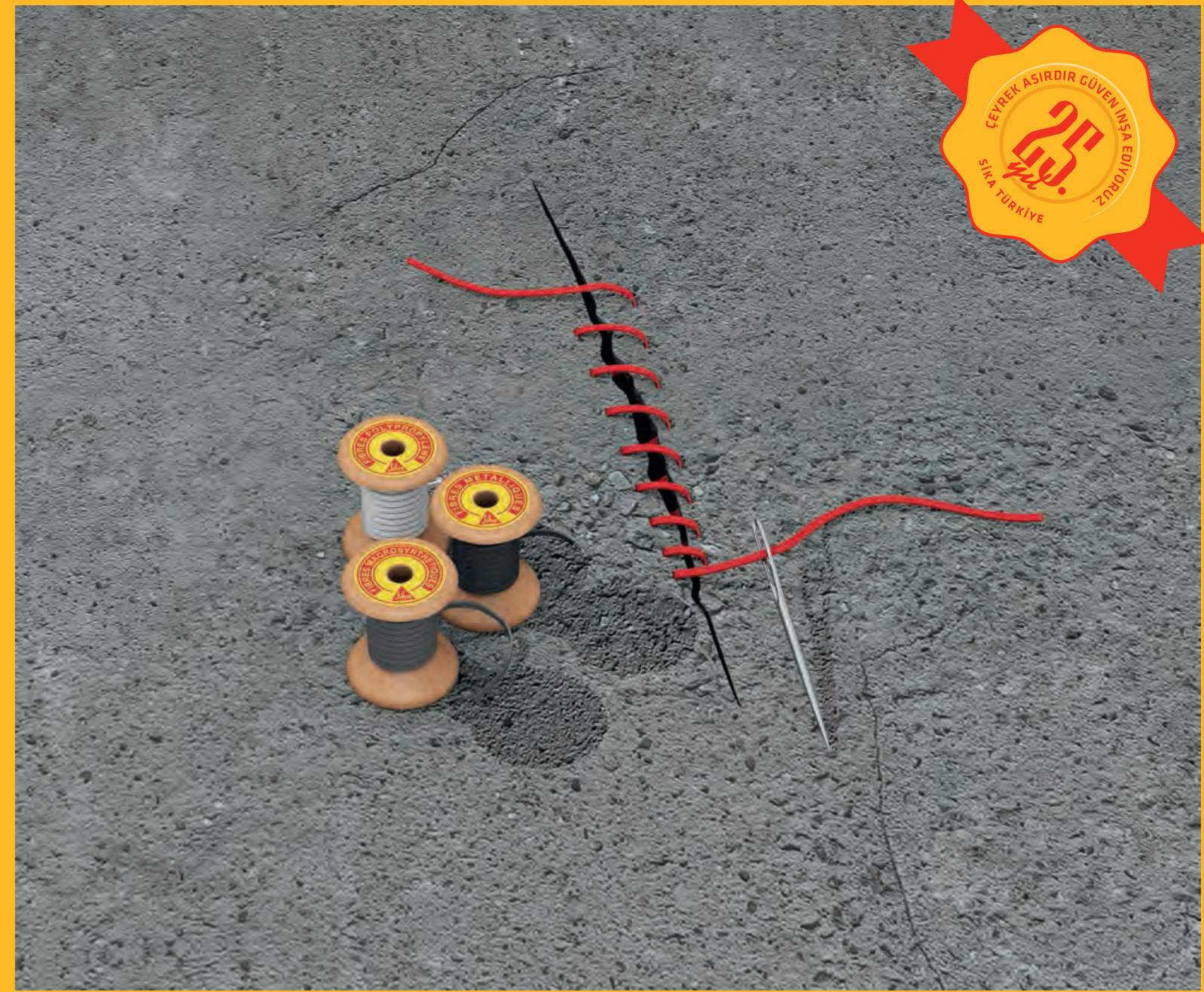
TRC Helio extra clear®
Düşük demirli düzcam

Trakya Cam Sanayii A.Ş.
İş Kuleleri, Kule 3, 4. Levent 34330, İstanbul/Türkiye
Ürün Bilgi Hattı: 0 850 222 9 TRC (872) / 444 9 TRC (872)
www.trakyacam.com.tr | www.trclameks.com | www.trcflotal.com
f / TrakyaCamSanayii | t / TrakyaCamSan

Trakya Cam Sanayii A.Ş.
ŞİŞECAM Kuruluşudur.

Yapı dünyasından habersiz kalmamak için

HER GÜN İKİ TIK!

Sika Fiber® Teknolojisi

Polipropilen Makro ve Mikro Fiberler ile;

- ▲ Çatlak Kontrolü
- ▲ Yangın Dayanımı
- ▲ Yüksek Durabilite

MARBLE yeni alanında,
FUAR İZMİR'de!

MERMER
şekilleniyor...

- **330.000 m²** toplam alan
- **110.000 m²** kapalı ve açık sergi alanı
- **32** ülkeden **1.500**'ün üzerinde katılımcı
- **87** ülkeden **50.000**'in üzerinde ziyaretçi

MARBLE

21. ULUSLARARASI DOĞALTAŞ VE TEKNOLOJİLERİ FUARI

25-28 MART 2015 • FUAR İZMİR

<http://marble.izfas.com.tr>

İZMİR BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ) İZİNİ İLE DÜZENLENMEKTEDİR

Havuz, Teras ve Balkonlara CERMIX SU YALITIM ÜRÜNLERİ

Her türlü ıslak mekan karo seramik uygulamaları için;
güvenli, sağlam ve kesin çözüm, dünyanın yenilikçi markası CERMIX'te!

*Havuz, teras ve balkonlarda yapılan su izolasyon uygulaması, elastomerik pah bandı ile desteklenmelidir.
CERMIX Su Sızdırmazlık Örtüsü'ne alternatif olarak, çimento esaslı CERMIPROOF FF çift bileşenli (toz+sıvı) su izolasyon ürünü kullanılabilir.

CERMIX
Yapı Kimyasalları

Koramic Yapı Kimyasalları Sanayi ve Ticaret A.Ş.
E5 Karayolu Üzeri Şifa Mah. Atatürk Cad. Tuzla 34941 - İSTANBUL
Tel: 216.423 34 33 (Pbx) • Faks: 216.423 50 02
www.koramic.com.tr • www.cermix.com.tr

Avrasya Tüneli (İstanbul Tüp Geçit) Projesi, İstanbul, Türkiye

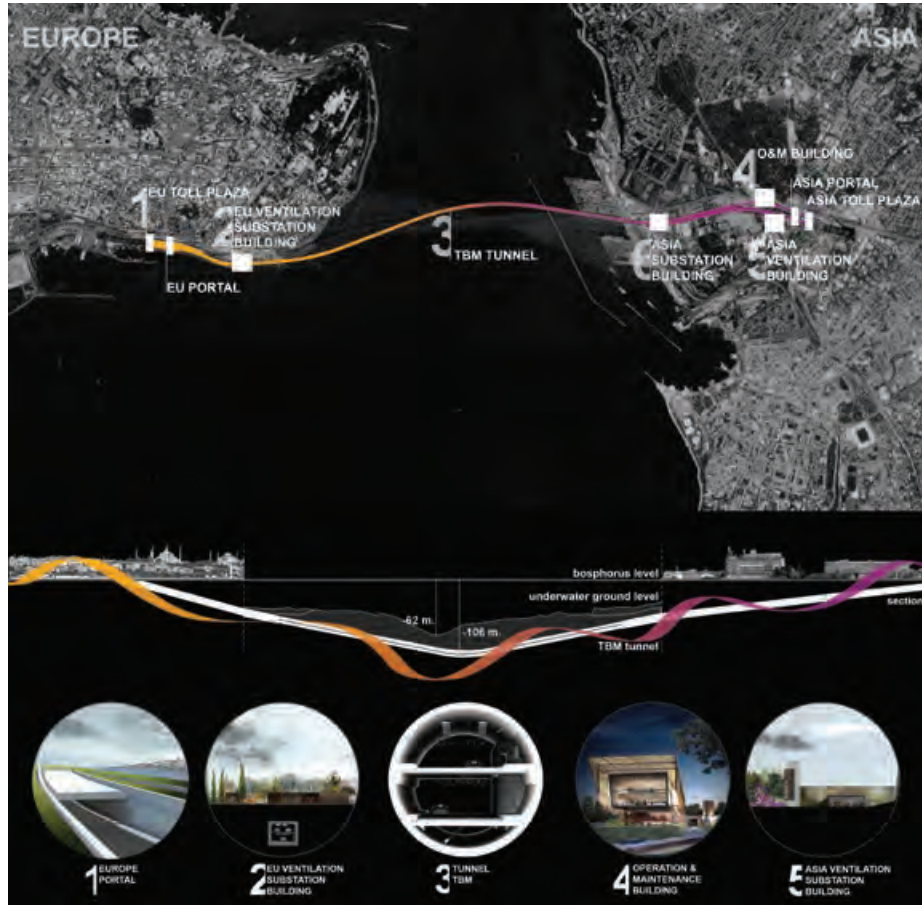
GMW Mimarlık ve Danışmanlık Ltd. Şti.

Tasarım Ekibi
Dicle Demircioğlu,
Russell Jones, Oya
Kayabaş, Ezgi Ak,
Gökçe Nazan Berdan,
Zeynep Sümbül Enhos,
Damla Turan, Ceyda
Cihangir, Okan Akben,
Berk Sak
Statik Proje
Optimum, Su yapı,
INTAC
Mekanik Proje
SENAZ
Elektrik Projesi
SENAZ

Peyzaj Projesi
ALD
Yangın Projesi
Alara
Yüklenici
YMSK JV (Yapı
Merkezi İnşaat
ve Sanayi A.Ş. ve
SK Engineering &
Construction Co. Ltd
Adi Ortaklığı İşletmesi)
Operatör
Avrasya Tüneli İşletme
İnşaat ve Yatırım A.Ş.
(ATAŞ)

2017 yılında tamamlanması planlanan Avrasya Tüneli, Asya ve Avrupa kıtalarını deniz yatağının altından bir tünelle birbirine bağlayan bir ulaşım projesidir. İki kıtada, tünel giriş ve çıkışlarında yer alan ve yaklaşık 1 km uzunluğundaki ikiz tüneller birleşerek, deniz yatağının 25 metre altında 3,4 km uzunluğunda, 13,7 metre çapında 2 katlı bir tünel oluşturmaktadır.

GMW Mimarlık; İstanbul Yapı Merkezi liderliğindeki “Yap İşlet Devret” konsorsiyumu tarafından; tünel iç mekânı, portallar, her iki kıtadaki servis binaları ve Asya kıtasında yer alan Tünel Operasyon ve Kontrol Binası’nın tasarım ve uygulamaları için seçildi. Projenin bütün binaları, alışılabilir

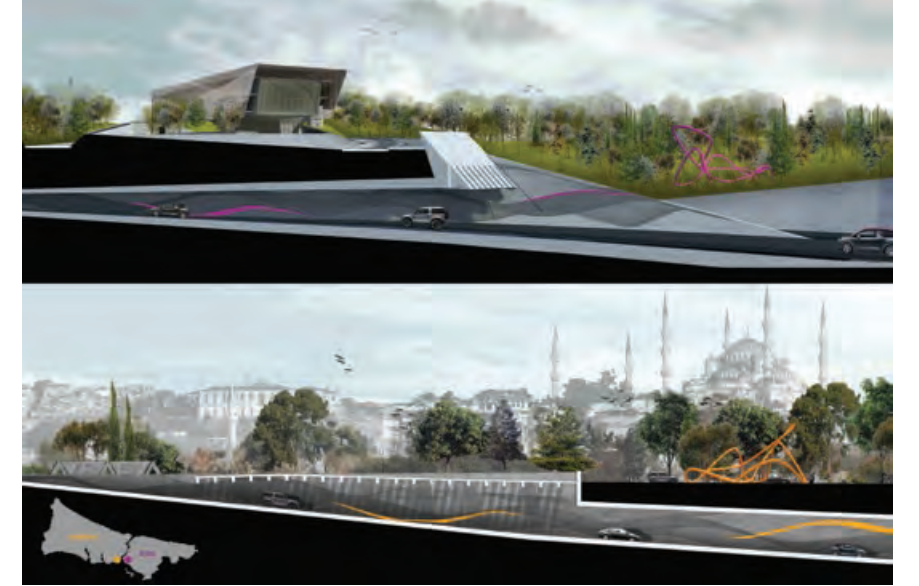
1. Avrupa Giriş Kapısı 2. Avrupa Havalandırma İstasyon Binası 3. Tünel/TBM 4. Operasyon ve Kontrol Binası 5. Asya Havalandırma Binası

tünel servis binalarının tersine yer kotunun üzerine de çıkacak şekilde tasarlanmıştır. Avrasya Tüneli servis binaları, gerek içerdikleri işlevleri dışa yansıtma ile, gerekse çevrelerine duyarlı tasarımlarıyla kendi çevrelerinde birer odak noktası oluşturmaktadırlar.

Tünel iç mekân tasarımı, öngörülen 4-5 dakikalık tünel geçiş süresinde trafiğin güvenli ve kolay akmasını sağlamayı amaçlamaktadır. Kullanılan örüntüler, renkler ve aydınlatma; “akış” temasından esinlenilerek, tünel geçişinin güvenli ve etkileyici bir deneyim olmasını amaçlayarak seçilmiştir. Tünel duvarına grinin farklı tonlarında uygulanan sürekli akış örüntüsü hem iki kıta arasında akan trafiği hem de İstanbul Boğazı sulanının çift taraflı akıntısını çağrıştırmak amacıyla kullanılmıştır. Bu akış örüntüsünün üzerinde yer alan renkli kurdeleler ise iki kıta arasındaki yolculuğu betimlemektedir. Asya kıtasını temsil eden mor kurdele Asya’dan Avrupa’ya doğru yol kat edildikçe Avrupa kıtasını temsil eden sarı kurdeleye dönüşmektedir. Tünel içinde yer alan panellerle kaplı yangın kaçış holleri aydınlatma ile vurgulanmakta ve bir çeşit ekran olarak kullanılmaktadır. 200 metrede bir yer alan bu kütleler kaçışın yanı sıra tünel içindeki konumu ve çeşitli temalardaki sunuları gösteren birer görsel yardım, bilgilendirme panosu olarak da işlevlendirilmiştir. Tünel çıkışlarında; kıtaları, bağlantıyı ve akışı temsil eden kurdeleler kendi renklerini koruyarak ikonik metal heykellere dönüşmektedir.

Tünel Operasyon ve Kontrol Merkezi, proje ana aksının hemen üzerinde ve tünelin Asya girişine bakacak şekilde konumlandırılmıştır. Binaların servis katı ise peyzaj tasarımı kapsamında oluşturulan yeşil çatının altında konumlandırılarak, ana binaların tek başına ön plana çıkmasını sağlamıştır. Binaların yan cephelerinde yerden kopuk bir şekilde binayı saran perforasyonlu metal levhalar güneş kırıcı olarak işlevlendirilmiştir. Her iki kıtada bulunan öteki küçük servis binaları ise park alanları içinde oluşturulmuş birer heykelsi yapı şeklinde kurgulanmıştır ve beton bloklar ve ayrışma dayanımlı çelik ile giydirilmiştir.

Şan Tiyatrosu'ndan Gezi Parkına; Bir Kent Ressamı Haydar Özay

Sanem Soylu

Şan Tiyatrosu'nda 2006-2007 yıllarında yapmış olduğu, "Büyük İstanbul Resmi" ile tanıdığımız, ressam Haydar Özay, Gezi Direnişi'nin birinci yılında başlamış olduğu, bütün yaz boyunca çalıştığı, "Gezi Resmi" adlı resmin çalışmalarına devam ediyor.

Mimarlar Odası'nın Karaköy şubesinde başlamış olduğu 5x10 metre boyutlarındaki resim, yalnızca Gezi Direnişi'ni değil ardından gelen bir yılı da anlatıyor. Resmin aylar süren bir hazırlık çalışması olduğu zengin detaylarından anlaşılmakta. Kadını, erkeğiyle Türkiye tarihinin, belki de en önemli sivil olaylarından birisinin tanıklığı dev boyutlu tuvale resmedilmiş. Ressam, tuvale kişileri, önemli mimari ayrıntıları yerleştirirken, birbirinden

farklı boyutlarda biçimleri kullanmayı tercih etmiş, figürler dev boyutlu tuvale anıtsal bir görkem kazandırmakta.

Tuvalde tanıdığımız, tanımadığımız yüzlerce küçüklü büyüklü insan, 2013 Haziran'ından günümüze göz kırıyor. Parkın yeşilliği içinde, rengârenk insanlar, direnişin enerjisini gözle görülür biçimde bizlere yansıtıyor. Resmin yüksek dokuları içinde, yer yer düşen boyalar, Haziran havasının, acımasızca gazla doldurulmuş zamanlarını anımsatıyor. Bir an nefesimiz sıkışıyor.. Ressamın, bir romancı titizliğiyle geliştirdiği biçimler, tuvalde oluşan kurgu ile anlatılan bir öyküye dönüşüyor.

Haydar Özay'ın yapmış olduğu Gezi Resmi'nde, en dikkat çeken özelliklerden birisi, geleneksel perspektif uygulamasından farklı olarak, birbirinden farklı boyutlarda figürlerin, mimari ayrıntıların bir bütünün parçalarıymışçasına doğal bir araya getirilmiş olması. Bir yanda, dev boyutlu figürler ve hemen yanı başında son derece küçük resmedilmiş biçimler, aynı zenginlik ve canlılıkla izleyiciye sunulmuş. İzleyicinin dikkatini bir an

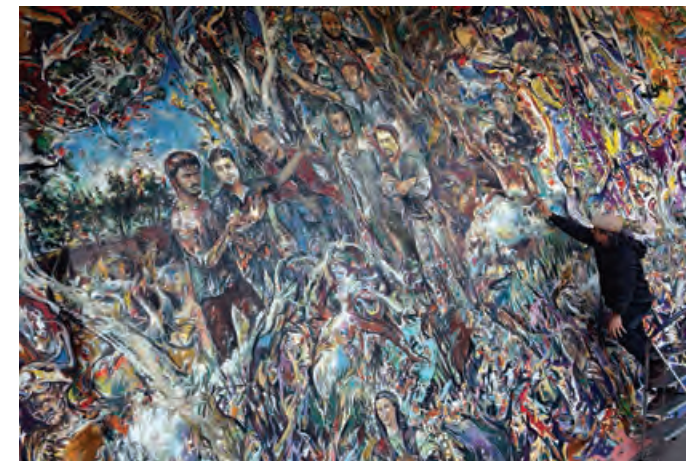
Fotoğraflar: Banu Tutu Taşbaşlı

bile tuvalden ayırmasına izin vermeyen, merak uyandıran bir resim... Haziran 2013'ten günümüze hazırlanmış görsel bir anıt olan bu resim, zamanın unutturamadıklarını da bizlerin gözleri önüne sermekte. Resmin sol tarafında görülmekte olan parkın yeşil dinginliği içinde izleyici, resmin enerjisini kaybetmeden, kelimenin tam anlamıyla "izlemeye" devam ediyor. Ayrıntıların zenginliği, uzun süren bir çalışmanın, bir arkeolog zahmeti ile ince ince işlenmiş detayların karşımıza çıkartıyor. Parkın hemen üzerinde ise Berkin'in uçurtması salınmakta... Bir elinde bilyeleri bir elinde uçurtmasının ipi, gülerken bizi seyretmekte... Resimden bize bakan figürler, sanki duran zamanın içinden bizleri seyreden tanıklara dönüşmüşler. Trajik bir biçimde hayatını kaybedenlerin her biri, sanki epik bir şiirin kahramanları olmuşlar ressamın tuvalinde...

Gezi Parkı'na yolu düşen hemen hemen herkesin aşına olduğu ayrıntılar hemen görülmekte; çadırlar, hamaklar, flamalar, bayraklar, birbirine yardım edenler, tencere tava çalan protestocular, uzun süre soluksuz bırakan yoğun gaz, her biri anıtsal tuvalin içerisinde yerleşmiş bize hatırlatırken yaşananları, geçen bir yılın muhasebesini de yapmakta. Boğaziçi Köprüsü'nden yürüyerek geçenlerin varlığı, Taksim Anıtı, İstiklal Caddesi hiçbir şüpheye yer vermeden İstanbul'u gösteriyor. Zamansız ve mekânsızlığın izleyiciyi ele geçirmesine izin vermeyen ressam bizi, Gezi Parkı'na davet ediyor...

Ressamın ifade etmiş olduğu gibi "hem doğa hem tarih hem kültür mücadelesinin simgesi" olarak Gezi Resmi Ocak- Şubat ayları boyunca, İstanbul Mimarlar Odası Karaköy Şubesi'nde ziyaretçilere açık kaldı.

Bakterilerden kurtuluş var!

Süzgecin dayanıklı kenar çerçevesi, çatlak oluşumunu engelleyerek **bakteri riskini en aza indirir.**

Derine gömülmüş olan gövde, pürüzsüz bir yapıya sahiptir. **Bakteri oluşumunu engeller.**

Süzgecin tüm kenarları min. 3mm. çapında yuvarlatılmıştır. Bu da **temizlik için kolaylık sağlar.**

Koku tutucusu ile koku oluşumunu engeller ve gövdesi **bakteri üremesini engellemek için sökölüp temizlenebilir.**

Mutfaklarda bakterilerin %92'si drenaj kanallarında oluşur. ACO, endüstriyel mutfaklarda hijyenik su drenaj çözümleri sunar.

ACO Yapı Malzemeleri
Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Büyükdere Cad. No.151
Yonca Apt. B-Blok Kat:1 D.20
34394 Zincirlikuyu – İstanbul

Tel : +90 212 347 52 54
Faks : +90 212 347 52 57
www.aco.com.tr
info@aco.com.tr

@acoturkiye
www.facebook.com/
aco.watermanagement

Linked in Aco Turkey

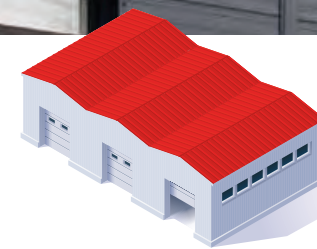
İstanbul Atatürk Kültür Merkezi ne zaman açılacak?

Merak ediyoruz ve soruyoruz: Tadilat ruhsat tabelası durmasına karşın hiçbir inşai faaliyetin görülmediği, Taksim Meydanı'ndan ve kentliden şantiye alanını çevreleyen bölücülerle yalıtılıp tecrit edilen Atatürk Kültür Merkezi ne zaman açılacak?

Sağlam yapıların güçlü markası Teknopanel, çatı ve cephe sandviç panel çözümleriyle akıllı yatırım olanağı sunuyor.

AKILLI YATIRIM

www.teknopanel.com.tr

Teknopanel, Mersin ve Sakarya'da yer alan modern tesislerinde üstün ısı, nem, ses, yangın yalıtımı sağlayan, hızlı ve kolay montaj olanağı sunan çatı ve cephe sandviç panelleri üretiyor. Geniş bayi ağı ile Türkiye'nin her köşesinde yer alan endüstriyel, ticari, sosyal ve benzeri yapılara hizmet veren Teknopanel, yüksek teknolojisi ve ürün kalitesiyle geleceğin yapılarına yeni nesil çözümler sunuyor.

btm® SEAL
yeni nesil su yalıtım ürünleri

Soğuk havalarda ve ıslak zeminlerde;
yalıtım yapılmaz, işler durur, kışın gün kaybederim diyorsanız,
tamamen yanılıyorsunuz! Siz de, yeni nesil yalıtım malzemesi,
BTMSEAL ALFAHİBRİT ile tanışın...

- 5 derecede bile, rahat rahat çalışın. Şantiyenizde işler durmasın.

Yapı Dergisi'nin
42. yılını ve 400. sayısını kutlar,
nice yıllar dileriz...

www.btm.co | Tüketici Hattı 444 4 286 (BTM)

40
btm®

kışlar
bahardır
Ytong'la...

Öylesine farklı bir iklim yaratır, duvarların içinde Ytong.
İstediği kadar soğuk olsun dışarı...
Ilık bir bahar havası estirir yuvanızda kış boyu.
Sokmaz evinizden içeri ne soğuğu, ne rutubeti
ve %40 azaltır yakıt masrafınızı Ytong.
Bekçisidir hem sağlığınızın, hem kesenizin.

YTONG
ev yapının gururu ev alanın huzuru

TÜRK YTONG SANAYİ A.Ş.
SATIŞ MÜDÜRLÜĞÜ : MALİYE CAD. MÜHENDİSLER İŞHANI KAT 1
KARAKÖY - İSTANBUL TEL : 45 41 18

TÜRK YTONG, YAPI Dergisi, Sayı 18, 1976.

Bir ilke daha imza attık

$$\lambda_h = 0,11 \text{ W/mK}$$

42 yıldır yanımızda olan TÜRK YTONG'a teşekkür ederiz.

Sektörde bir ilk:

Blok ürünlerimizin basınç dayanımını koruyarak, ısı yalıtım performansını artırmayı başardık. Ytong duvarların ısıl iletkenlik hesap değerini %15 daha iyileştirerek 0,11 W/mK'e düşürdük. Ytong'lu yapılar şimdi daha fazla enerji tasarrufu sağlıyor.

www.ytong.com.tr

YTONG

2015 ÖNGÖRÜLERİYLE

TÜRK YAPI SEKTÖRÜ RAPORU 2014

“YAYIMLANDI”

Türk yapı sektörünün en önemli referans kaynağı olan raporda;

- + 2015 yılına dair öngörüler ve değerlendirmeler,
- + Türkiye ve Dünya ekonomisindeki mevcut durum ve beklentiler,
- + İnşaat malzemeleri sanayisinde üretim, tüketim, ithalat, ihracat ve istihdam rakamlarıyla birlikte sektör profilleri ulusal, uluslararası düzeyde pazara ait beklentiler,
- + Yurtiçi, yurtdışı müteahhitlik ve müşavirlik hizmetleri, iş güvenliği, gayrimenkul ve finans sektörüne ait detaylı parametreler yer almaktadır.

Raporun dijital versiyonuna yapı sektörünün haber portalı yapi.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz.

devinim. değişim.
sürekli yenilenme.
suyun doğası gibi.

GÜRAL | VİT

20 yıldır su, bizim ilham kaynağımız.

Kurulduğumuz 1995 yılından bugüne, hep yeniliği, her zaman daha iyiyi, daha modern hayata katıyoruz. Değişim, devinim ve yenilenme bizim doğamızda var... Su gibi.

YAPI-ENDÜSTRİ
MERKEZİ

Fulya Mah. Yeşilçimen Sok.
No:12/430 Fulya/Şişli İstanbul

T. 0212 266 70 70
F. 0212 266 74 66

www.yem.net
yem@yem.net

GÜRAL | VİT BİR **GÜRAL** MARKASIDIR.

www.guralvit.com.tr

[f guralvit](https://www.facebook.com/guralvit)

[t guralvit](https://www.twitter.com/guralvit)

Mimarlık | Tasarım | Kültür | Sanat

YAPI Dergisi Tablet Uygulaması

Artık Ücretsiz!

YAPI Dergisi'nin ÜCRETSİZ tablet uygulamasını artık hem iPad hem de Android işletim sistemli telefon ve tabletlerinizden okuyabilirsiniz.

400. Yapi Dergisi'nin sayısını kutlarız...

Baumit'in yeni boyaları StarColor ve ProColor

Baumit, müşteri taleplerine daha hızlı yanıt verebilmek ve kaliteli hizmet sunmak amacıyla Gebze'deki fabrikasında altyapı çalışmalarını tamamlayarak boya üretimine başladı. Baumit'in yeni boyaları StarColor ve ProColor, fabrikada üretilen ilk ürünler oldu. StarColor, silikon esaslı, su buharı difüzyonuna açık, nefes alabilen ve yüksek oranda su itici özellikli bir ürün olarak piyasaya sunuluyor. ProColor ise akrilik esaslı, difüzyon kabiliyetine ve su itici özelliğe sahip bir dış cephe boyası. Her iki ürün de örtücülüğü ve uzun ömürlülüğü geliştirilmiş, yüksek kaliteli ve performansları artırılmış ürünler olarak dış cepheler için alternatif yaratıyor. Ayrıca Avrupa'nın dış cepheler için en geniş renk kartelasına sahip Baumit Life® renkleri yeni StarColor ve ProColor ile de tercih edilebiliyor.

Ayrıntılı bilgi: www.baumit.com.tr

Kalekim'den, "Betonart Fresh"

Türkiye'de ilk kez Kalekim tarafından geliştirilen brüt beton görünümlü dekoratif sıva "Betonart Fresh", özel formülü sayesinde kötü kokuları giderdiği mekânlarda estetik ve sağlıklı bir atmosfer yaratıyor. Özel

formülü sayesinde ortamın nem dengesini sağlayan ve içerideki nemi dışarıya atabilme kabiliyetiyle yapılara nefes aldırarak "Betonart Fresh", başka hiçbir katkı malzemesine gereksinim duyulmadan, mala ile kolayca uygulanabiliyor. Akrilik emülsiyon esaslı "Betonart Fresh", çimento içermediği için uygulama sırasında ve sonrasında da tozuma gibi bir sorun oluşturmuyor. "Betonart Fresh", ekonomik ve kolay uygulanabilir olmasının yanı sıra, solvent içermeyen su bazlı yapısıyla insan ve çevre sağlığına dost bir ürün olarak öne çıkıyor.

Ayrıntılı bilgi: www.kalekim.com.tr

Viko'dan Thea IQ Dokunmatik Yönetim Paneli

VİKO tarafından geliştirilen Thea IQ Dokunmatik Yönetim Paneli; mekânlarda ısıtma, iklimlendirme, aydınlatma ve jaluzi/panjur denetimini tek noktadan ya da mobil aygıtlar kullanarak uzaktan erişim ile kolaylıkla yapmanıza ve güvenlik sistemlerini bütünleştirmenize olanak tanıyor. Thea IQ Dokunmatik Yönetim Paneli ile mekânların ışıkları, iklimlendirmesi, perde ve panjurların hareketleri bir merkezden kontrol edilebilirken, isteğe göre senaryolar da oluşturulabiliyor. Programlanacak senaryoya göre, tek dokunuşla, tanımlanan bütün denetimler sağlanıyor. Ürün; yanıtsız, arayan ve aranan çağrıları kaydedebiliyor ve resimli olarak gösterebiliyor. Ayrıca kapı zilini cep

telefonuna yönlendirebiliyor ve cep telefonu ile bina giriş kapısı arasında iletişim kurabiliyor. Taksi, kuru temizleme, temizlik hizmeti, mekanik/elektrik hizmetleri ya da alışveriş ve olabilecek başka potansiyel hizmetler için altyapı ve kişiselleştirilebilir arayüz desteği de verebiliyor. Thea IQ Dokunmatik Yönetim Paneli, arabanızla yolculuğa çıkmadan önce trafik bilgilerini ve yoğunluk haritasını kullanarak güzergâh planlaması yapmanıza yardımcı oluyor. Öte yandan site yönetimi ya da ilgili merkezden yazılı mesaj alabilme ve aynı şekilde gönderebilme, fatura ve aidat paylaşımına olanak sağlaması gibi özellikleriyle de fark yaratıyor.

Ayrıntılı bilgi: www.viko.com.tr

Zigbee Radyo Teknolojisi ve Legrand ile duvarlara özgürlük

denetimi yapan Zigbee teknolojisinde, 2.4 GHz frekansında vericiler ve alıcılar kullanıyor. Aygıtlar üzerinden

Zigbee radyo teknolojisi duvarlara zarar vermeden yaşam alanlarınızda kablosuz çözümler sunuyor. Aydınlatma panjur sistemleri ve teknik alarmların

çift yönlü iletişim kurabilme özelliği ile iletişim sürekliliği devam ettiriliyor. Zigbee sistem altyapısı kablosuz olduğu gibi kimi kablolu sistemlere geçit (gateway) aygıtlarıyla bütünlüğe çalışabiliyor. İki yönlü (bidirectional) yapısı sayesinde iletişim ağında herhangi bir kopukluk olduğunda bağlı olan öteki aygıtlar üzerinden birden fazla iletişim yolu kurarak süreklilik ve güvenlik sağlıyor. Tek bir noktada 65 binden fazla adresleme sağlayarak birçok aygıtın bağlı kalmasına yardımcı

oluyor. Legrand, Zigbee ürünlerde perde kontrol, aydınlatma kontrol, sıcaklık ölçme, uzaktan kontrol ve iletişim, güvenlik ve uygulama üzerinden erişim gibi otomasyon ürünlerinde çözümler sunuyor. Aydınlatma kontrolünde aç/kapat işlevi dışında dimleme, senaryo tanımlama, priz kontrolü, günışığından yararlanma ve algılama gibi işlevlerle enerji tasarrufu da sağlanmış oluyor.

Ayrıntılı bilgi: www.legrand.com.tr

BLC Grup'tan PlusWood

BLC Grup'un ürettiği Türkiye'nin ilk yerli kompozit ahşap paneli PlusWood kapı - pencere, mutfak - banyo mobilya uygulamalarında, bahçe dekorasyon ve bahçe mobilyasında, hastane, kreş, bebek mobilyası ve benzeri tasarımlarda kullanılabilir. PlusWood ürünlerine CNC makineler ile istenilen özel şekiller verilebilir. PlusWood standart olarak 160x240 cm ölçüsünde üretiliyor. PlusWood'un 6 mm, 8 mm, 12 mm, 16 mm ve 18 mm olarak farklı kalınlıkları bulunuyor. Ayrıca özel ölçülerde üretim de yapılabilir. Suya ve neme dayanıklı olan PlusWood çürüme ve şişme yapmaz. Güneşe karşı dayanıklıdır. Rengini ve sağlamlığını korur, çatlamaz, ufalanmaz. Her türlü iklim ve açık hava koşulunda kullanılır. Darbelere karşı dayanıklıdır. Kolay kırılmaz, ezilmez. Esneme, bükülme ve kıymıklanma yapmaz. Isı ve ses yalıtım özelliğine sahiptir. Alev almaz. Anti-bakteriyeldir ve böceklenme yapmaz.

Ayrıntılı bilgi: www.pluswood.com.tr

Duvar kâğıdında tatlı hayat: Dolce Vita

Ayrıntılı bilgi: www.hannahome.com.tr

ACO'dan Rain-Ceptor

ACO'nun Rain-Ceptor ürünü, yağmur suyunun yeniden kullanımını sağlayarak su tasarrufu sağlamakla kalmayıp aynı zamanda şehir şebekesinin de yükünü azaltarak kaynakları daha verimli kullanmaya katkıda bulunuyor. Yağmur suyu kullanımı, değerli su kaynaklarının korunmasının yanında, kanalizasyon yükünü azalttığı için aşırı hava

olaylarının yol açtığı su baskınlarının da oluşumunu engeller. ACO Rain-Ceptor yağmur suyu toplama sistemi iki farklı uygulamada kullanılabilir. Doğrudan besleme sistemi şebeke suyunun kullanımının zorunlu olmadığı ev içi uygulamalarda, sulama sistemi ise araç yıkama ve bahçe sulamada tercih edilebilir. Bu sayede bir hanenin ortalama su gereksiniminin yarısına kadar karşılanabilir. ACO Rain-Ceptor yüzde 50 oranında geri dönüştürülmüş polietilen malzemeden üretilmiştir.

Ayrıntılı bilgi: www.acoturkiye.com

Bürotime'dan Boss

Bürotime'ın en yeni ürünlerinden Boss, kullanıcılarda ilk bakışta estetik haz sağlıyor, genel hatlarında istikrarı nitelendiren çizgileriyle dikkat çekiyor. Boss ürün grubu, profesyonelliğin en önemli unsurları olan kararlılık ve denge özelliklerinden yola çıkılarak oluşturuldu. Ürün grubunun tasarımında kullanılan yatay düz çizgiler, tasarımı olduğundan daha geniş ve görkemli

göstererek hedef kitlenin görsel gereksinimlerine hitap ediyor. İkili oturma grubunda kullanılan alt minderdeki düğmeli klasik görünüm, tekli oturma koltuğunda düz bir yüzeye dönüştürülmüş. Böylelikle aynı takım içerisinde iki farklı unsur estetik bir biçimde bir araya getirilerek, kullanıcıya alternatif sunuluyor.

Ayrıntılı bilgi: www.burotime.com.tr

Somfy'den Görüntülü Diyaфон Sistemleri

Somfy görüntülü diyaфонlar, zilinizi çalan kişinin görüntüsünü otomatik olarak ev ya da iş yerinizde bulunan monitöre iletiyor, görüntü iletimiyle birlikte kapınızdaki kişi ile sesli olarak iletişim kurmanıza ve kapı otomatliğini açmanıza da olanak sağlıyor. Somfy

görüntülü diyaфон sistemlerinin V200, V400 ve V600 olmak üzere 3 farklı modeli bulunuyor. V400 ve V600 modelleri, siz evde yokken kapınızı çalan kişilerin fotoğraflarını çekip, 400 fotoğrafa kadar belleğine kaydediyor. Somfy görüntülü diyaфон sistemleri, iç mekân monitörü ve dış mekân sokak paneli olmak üzere iki parçadan oluşuyor. İç mekân monitörü; zili kimin çaldığını görmenizi, yanıtlanmanızı ve kapıyı açmanızı sağlayan renkli bir ekrandan oluşuyor. Ayrıca Somfy görüntülü diyaфонlarla, bahçe kapısı, garaj kapısı, ev kapısı, panjurlar ve aydınlatma gibi öteki Somfy RTS ekipmanlarını aynı monitör üzerinden kontrol etmeniz de olanaklı.

Ayrıntılı bilgi: www.somfy.com.tr

Ayça Kadioğlu'ndan Z Collection

Ayça Kadioğlu'nun tasarladığı 75x73xh:39/77 cm ölçülerindeki deri kaplama Z armchair detaylardan arındırılmış geometrik ve net bir duruş sergiliyor. Kadioğlu koleksiyonunu şöyle tanımlıyor: "Bu koleksiyon bütünsel forma bir yaklaşımdır. Geometrik kesimlerden ergonomik form arayışıdır. Bir bütünden doğmuş ve form bulduğu hali ile estetik bir bütüne

dönüşmüştür. Mobilya formunun gereksiz tüm detaylardan arınmış / en yalın halinin arayışıdır. Zamansız ve heykelsidir, güçlü / masif duruşuna inat zariftir. Taş kesimlerden ve heykeltraşların çalışma tekniğinden ilham alınmıştır. Bir bütünden kesme teknikleri ile form oluşturma çalışmaları koleksiyonu ortaya çıkarmıştır."

Ayrıntılı bilgi: www.aycakadioglu.com

Ekos Klinker Tuğla'dan Ekoton Terracotta

EKOS Klinker Tuğla'nın Ekoton Terracotta cephe kaplama tuğlası; bütün binalarda pimli, klipsli ya da kancalı askı sistemlerine arkasında bulunan kanallar aracılığıyla hızla ve kolayca uygulanabiliyor. Ekoton Terracotta, kullanıldığı binalara renk katarak çok daha estetik görünmelerine de yardımcı oluyor. Birleşme noktaları ve köşe detaylarında çok özel çözümler sunan ürün, doğal kilden üretildiği için ışıktan etkilenmiyor, yanmıyor, tuz kusmuyor ve rengi de solmuyor. Oldukça dayanıklı olan Ekoton Terracotta, bina var oldukça varlığını ve estetiğini koruyor. Ürün ile bina duvarı arasına EPS, XPS, taşıyıcı vb. her türlü yalıtım malzemesi uygulanabiliyor. Ekoton Terracotta, 25x50 cm, 30x60 cm gibi standart ölçülerden 75 cm boy uzunluğuna kadar bütün ara ölçülerde ve farklı projelere uygun milimetrik hassasiyetle üretiliyor. Ekoton Terracotta, kullanıldığı cephelerde sızdırmazlık özelliği, yüksek kırılma mukavemeti ve donatı dayanıklılığıyla da uygulama konforu sağlıyor.

Ayrıntılı bilgi: www.ekos.com.tr

VitrA ÇAĞDAŞ MİMARLIK DİZİSİ SUNAR:

DİKKAT!

KAYGAN ZEMİN

MİMARLIK KÜLTÜRÜ ÜZERİNE BİR SERGİ

KÜRATÖR: YELTA KÖM

26 MART - 31 MAYIS

SALI - PAZAR (10.00 - 18.00) PERŞEMBE (10.00 - 20.00)

İSTANBUL MODERN SANAT MÜZESİ

Meclis-i Mebusan Caddesi, Liman İşletmeleri Sahası
Antrepo 4 34433, Karaköy, İstanbul

www.VitrACagdasMimarlikDizisi.com
facebook.com/VitrACagdasMimarlikDizisi
[#vcmd](https://twitter.com/VitrATurkiye)

VÇMD #4

VitrA | TÜRK SMD

“Duravit Design Days 2015” gerçekleştirildi

2-4 Şubat 2015 günleri arası Almanya’da Philippe Starck’ın tasarladığı Duravit Tasarım Merkezi’nde gerçekleştirilen “Duravit Design Days/Tasarım Günleri 2015”te Duravit’in yeni ürünlerinin lansmanı yapıldı. Lansmanı yapılan yeni ürünler arasında en çok Cape Cod, Paiova 5 ve Stonetto ilgi gördü.

1817 yılında Almanya Karaormanlar bölgesinde kurulmuş olan banyo ürünleri markası Duravit, 2017 yılında kuruluşunun 200. yılını kutlamaya hazırlanıyor. Almanya, Fransa, Mısır, Çin, Tunus, Hindistan ve Türkiye’de üretim tesisleri bulunan Duravit, vitrifiye seramik sağlık gereçleri, banyo mobilyası, akrilik küvet, duş tekneleri, wellness sistemleri ve elektronik klozet

kapağı alanlarında faaliyet gösteriyor. Duravit Türkiye ise 2001 yılında vitrifiye seramik sağlık gereçleri üretmek üzere 5 milyon dolarlık bir yatırımla Alman Duravit AG ortaklığı ile kuruldu.

Duravit’in tarihi bundan 198 yıl önce, Georg Friedrich’in Hornberg’de önce toprak çanak çömlek, 20. yy’ın başından itibaren de vitrifiye ürünleri üreten bir fabrika kurmasıyla başladı. O tarihten bu yana, Duravit kendini yalnızca “yaşayan banyolara” adadı.

Duravit’in Philippe Starck ile olan işbirliği 25. yılını doldurdu. Duravit’in öteki tasarım ortakları arasında Phoenix Design, Christian Werner, EEOS Design, Matteo Thun, Norman Foster ve Sergei Tchoban yer alıyor.

Duravit her 2 yılda bir Hornberg’de bulunan tasarım merkezinde geliştirdiği yenilikleri ve tasarımları bütün dünyadan katılan davetlilere sunuyor. Bu yıl da Şubat ayının ilk haftası düzenlenen Design Days/Tasarım Günleri etkinliğinde yeni tasarım eğilimleri ve ürünler tanıtıldı.

Bu yıl Duravit ve Starck işbirliğinin taçlandırıldığı ME by Starck serisi ile bireysellik ve işlevselliğin bir arada oluşu göze çarpıyor. EOOS tasarımı Stonetto, sağlamlığı, şık parlak yüzeyi, kaydırmaz yapısı ile güvenli bir duş olanağı sağlıyor.

Christian Werner tarafından tasarlanan yeni banyo mobilya serisi L-Cube bir tasarım kolajı olarak banyolara ideal bir ortam sunuyor. Şekillerin, renklerin ve malzemelerin kombinasyonu yeni estetik oluşumlara olanak sağlıyor.

Kullanıldıktan sonra kolayca duvara doğru katlanan, böylece banyonuzda hareket özgürlüğü ve fazladan alan

Christian Werner

L-Cube

sağlayan yenilikçi bir duş kabini olan EOOS tasarımı OpenSpace B konforu ve yerden tasarrufu avantajlı fiyata sunuyor. Ayrıca EOOS tarafından tasarlanan minimalist duş aksesuarları estetik çekicilik vaat ediyor: parlak, krom kaplama sabunluklar ve antrasit renkli poliüretan duş sepetleri/oturakları

Philippe Starck

Cape Cod

ME by Starck

modu
lyss®

Karo Hali

Her adımınızda
Sizinleyiz...

UNI GEN
Yapı Malzemeleri

modu
lyss®
Karo Hali

onto®
Yükseltilmiş Döşeme Sistemleri

DICKSON®
Örgü PVC Zemin Kaplamaları

DECORIA®
Lvt-Click-Looselay

LG Hausys
floors
PVC Zemin Kaplamaları

Tarkett
PVC Zemin Kaplamaları

Paiova 5

ahenkli bir bütün yaratmak için bir araya geliyor.

Duravit'in EOOS tarafından tasarlanan Paiova 5 küveti, yalnızca kişinin konforuna odaklanan bir konsept ile yapısal sınırlamaları aşıyor. İki farklı eğimli sırt dayama bölümü ile Paiova 5, ergonomik oturma pozisyonu ile özellikle düz yaslanma pozisyonu seçenekleri sunuyor.

Mobilya serisinde bir başka yenilik olan Cape Cod doğanın dokunuşunu banyonuza getiriyor. Philippe Starck Cape Cod tasarımıyla, doğa ve kapalı mekân arasındaki bariyerleri kaldırarak banyoyu yeniden yorumluyor. Ayrıca Phoenix Design'ın tasarımı olan P3 Comforts komple banyo serisinde tasarımdan ödün vermeden, genç, canlı bir hedef kitle için modern konfor konsepti oluşturuluyor.

Bu tasarımların dışında Duravit SensoWash Slim ile, teknolojiyi akıllıca kullanan yeni, minimalist bir değişkeni kişisel kullanıma sunuyor. Dengeli oranları ve özellikle düz olan akıllı kapağı sayesinde, klasik bir kapak gibi görünen SensoWash Slim, pürüzsüz estetik ve zamansız modernlik arzusunı karşılıyor.

P3 Comforts

SensoWash elektronik klozet kapağı hijyenin mümkün olan en doğal formunda beliriyor: Su ile ferahlatıcı temizlik. Son derece pratik ve kolay kullanılabilir olan yeni akıllı klozet, özel ve genel kullanım alanları için en ideal çözüm.

www.duravit.com.tr

Stonetto

EOOS

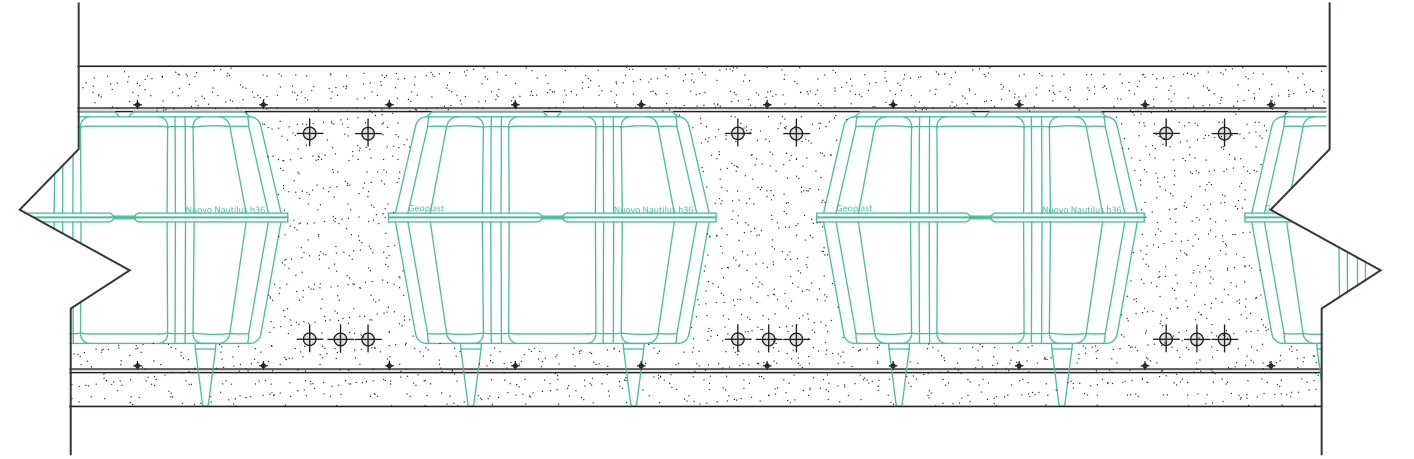

Phoenix Design

maksimum açıklık

minimum kalınlık*

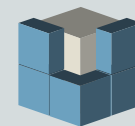
Yeni NAUTILUS

Boşluklu Döşemeler İçin Kör Kalıp Sistemi

Tek kullanımlık Yeni NAUTILUS kör kalıpları ile döşeme plağı içinde hava boşlukları oluşturularak iki doğrultuda çalışan, hafifletilmiş betonarme döşemeler elde edilir.

Yeni Nautilus Leed sertifikası puanı kazandırır.

* REF: **Emaar Square** Ümraniye İstanbul projesinde **H48 Yeni Nautilus** kullanılarak 16x16 m açıklık, 70 cm döşeme kalınlığıyla geçilmiştir.

ABS
YAPI ELEMANLARI

Geoplast S.p.A Türkiye Distribütörü: ABS Yapı Elemanları
Aydınevler Mah. Sancak Sok. No: 1/2 Küçükyalı, Maltepe - İstanbul
T: 216 518 0255 F: 216 518 0257
www.absyapi.com.tr

[/absyapi.com.tr](https://www.facebook.com/absyapi)

[YouTube /absyapi](https://www.youtube.com/absyapi)

“Sadi Diren Retrospektif”

D’Art Sanat Galerisi, dünyaca ünlü seramik sanatçısı Profesör Sadi Diren’in seramik pano, heykel ve figürlerin yer aldığı 65 ayrı parçadan oluşan eserlerini sanatseverler ile buluşturuyor. Biçim ve renkleri ölçülü kullanması, kilin biçimlendirmedeki plastik anlayışı ve sır tekniğiyle seramik sanatında yeni bir anlayışın oluşmasını sağlayan 88 yaşındaki Profesör Sadi Diren, eserlerinde Anadolu sanatını inceleyerek insan, doğa, hayvan, bitki, barış, insan sevgisi ve dayanışma konularını işledi. Diren’in seramik, çömlek ve heykellerinin yanısıra Atatürk Kültür Merkezi ve ülkenin birçok önemli kuruluşlarının bina duvarlarında, seramik kaplama ve panoları bulunuyor. Küratörlüğünü Duygu Bağlan ve Emre Zeytinoğlu’nun yaptığı “Sadi Diren Retrospektif” adlı sergiyi, 22 Mart 2015’e dek izleyebilirsiniz.

D’Art Sanat Galerisi:
(0542) 253 66 65

“End of Dreams / Düşlerin Sonu”

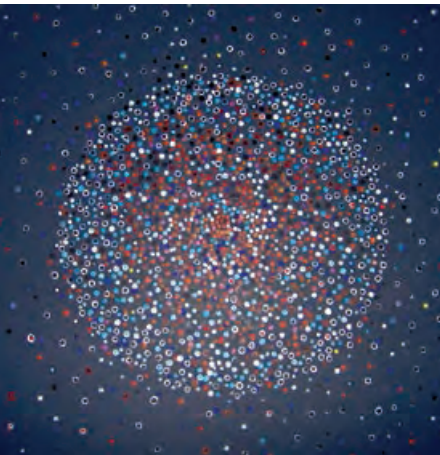
Son yıllarda farklı coğrafyalarda göçle ilgili meseleler ve göçmenlerin karşılaştığı tehlikeler üzerine çalışan Nikolaj Bendix Skyum Larsen’in enstalasyonu, Avrupa’ya ulaşmak üzere Akdeniz’i geçmeye çalışırken yaşamını kaybeden sayısız göçmene bir ithaf niteliğinde. Larsen, bu işi, heykelsi bir enstalasyon olarak tasarladı. Sanatçı 2014’te, 48 adet beton kumaş heykeli, Güney İtalya’da denize indirerek başladı. Ceset torbalarını andıran bu heykelleri, bütün yüzeyleri sualtı organizmalarıyla kaplanana kadar denizde bırakmayı, sonrasında da denizin bıraktığı izlerle bir enstalasyon

olarak sergilemeyi amaçlıyordu. Ancak heykellerin yerleştirildiği sal, beklenmedik bir şiddetli fırtına sonucu parçalandı; bazı heykeller deniz yatağına ve çevredeki kumsallara dağıldı, bazıları da tümüyle kayboldu. Larsen’e göre doğanın müdahalesi, işin üretim sürecini, bu işle

ifade etmek istediği travma ve tehlike duygusuna daha da yaklaştırarak işin anlatısına katkı sağladı. Bu fikirden hareketle sanatçı, hem bölgede çekim yapmaları hem de ulaşabildikleri enkaz ve heykelleri toplamaları için bir dalgıç ekibiyle anlaştı. Larsen’in söz konusu malzemeden ürettiği yeni iş, sualtında çekilmiş beş kanallı HD bir videoyu içeren çoklu medya bir enstalasyon ile heykel kalıntılarıyla hazırlanmış bir kompozisyondan oluşuyor. Sergi 29 Mart 2015’e dek SALT Galata’da görülebilir.

SALT Galata: (0212) 334 22 00

“Noktanın Sonsuzluğu 2”

9-29 Mart 2015 tarihleri arasında Gencay Kasapçı’nın “Noktanın Sonsuzluğu 2” adlı sergisini Galeri Selvin’de görebilirsiniz. 1933 tarihinde Ankara’da doğan Gencay Kasapçı, 1950 yılında İstanbul Kız Lisesi’ni

bitirdi, İstanbul’da Güzel Sanatlar Akademisi’nin Yüksek Resim Bölümü’ne girdi. 1954’de Güzel Sanatlar Akademisi Yüksek Resim Bölümü’nü üstün başarıyla bitirdikten sonra Ankara’ya yerleşti. 1957’de Ankara’da Sanat Sevenler Derneği’nde ilk sergisini açtı. Ankara’da Dil ve Tarih - Coğrafya Fakültesi’nde bir yıl Prof. Ekrem Akurgal önderliğinde klasik arkeoloji okudu. 1959’da İtalyan Hükümeti’nden kazandığı bursla Floransa’ya gitti. Floransa Akademisi’nde Prof. Collacichi ile fresk ve mozaik çalıştı. Mondadori ve Vallecchi Yayınevlerine öyküler resimledi. Gencay Kasapçı, Mersin’deki atölyesinde çalışmalarını sürdürüyor.

Galeri Selvin: (0212) 263 74 81

“Kırmızı Çizgi / Red Line”

“Kırmızı Çizgi” adlı kişisel sergisinde Evren Erol; öznel denem boyutu kuşatan ve kuran çizgilerin izini sürüyor. Küratörlüğünü Oğuz Erten’in yaptığı sergi, çeşitli biçimleriyle sınır deneyimini araştırırken, itaat ve ihlal olasılıklarını bir arada tartışıyor. Evren Erol, “Kırmızı Çizgi”nin değişim, dönüşüm, karşıtlık, ret ve

negatif mevcudiyeti kucaklıyor. Sergi gerçekliğin yarısından soluk alıyor, bir çılgınlıkta soluk veriyor. “Kırmızı Çizgi” ise bu yaranın hafifçe aralanmış dudakları... Sergi 21 Mart 2015’e dek Bozlu Art Project Nişantaşı’nda görülebilir.

Bozlu Art Project Nişantaşı:
(0212) 233 72 33

“Oyun Asla Bitmez!”

Deniz Pireci ilk olarak 2006 yılında sergilenen ve artık Rus bir koleksiyonerde bulunan porselen bebekleriyle, bu kez farklı bir yaklaşımla yeni boyutlar oluşturuyor. Sanatçı, “Oyun Asla Bitmez!” diyerek geçmişi ve günümüzü sorguluyor. Deniz Pireci, on binlerce yıl bozulmadan zamana meydan okuyan bir malzeme olan porseleni, ölümsüzlüğe olan arzusunun bir göstergesi olarak yorumluyor. Eserlerinde birimden bütüne giden Deniz Pireci; bu serisinde de 3 yıllık bir üretimin sonucu olarak,

yüzlerce parçayı bir araya getiriyor. Sanatı gündelik yaşamın içine çeken enstalasyonları ile tanıdığımız ödüllü sanatçının, aynı zamanda çok renkliliği denediği bu serinin yeni figürlerinde; oyun ve başkaldırı bir arada, kendi çelişkisiyle karşımıza çıkıyor. Deniz Pireci’nin “Oyun Asla Bitmez!” adlı kişisel heykel sergisi 24 Mart 2015-12 Nisan 2015 tarihleri arasında artgalerim BEBEK’te görülebilir.

artgalerim BEBEK: (0212) 265 10 34

“Olmadı Kaçarız / Take It Or Leave It”

Kentin yoğun temposu, trafik, çevre kirliliği ve doğal kaynakların yok olması tehdidi karşısında nefes alacak bir alan gerçekten kaldı mı? Genç küratörler Melike Bayık ve Mergüze Günay 10 sanatçının katılımıyla bu soruya yanıt arıyor... Doğayı görmezden gelen; hattâ ona karşı işleyen kentleşme süreci, tek tip kutuların içerisinde yaşamaya mahkûm, tabiat özlemine farklı ikâme yolları ile gidermeye çalışan ironik bir modern var oluş modeli ortaya koyar. Gökyüzünden boşluğa bırakılmış izlenimi yaratan binalar kolektif bilinci de kendilerine göre şekillendirir: eskinin tarım arazilerinin yerlerini bugün süslü ve göz boyayıcı oluşlarıyla bellekleri yıkayan “muazzam” binalar ve alışveriş merkezleri almıştır. Kitleler yerel kültürlerinden “sürülmüş”; dışlayıcı bir üst-kültüre adapte olmaya zorlanarak mutlak bir yabancılaşma ya da ütöpic hayallere sığınma tercihinde bırakılmıştır. Şehir yaşamı doğaya dönme arzusunu artırırken bugün dönülecek bir ideal mekânın varlığı sorunu da aslında çözümsüzlüğün ifadesidir. Rüzgârdan oluşan bir orkestrayı yöneten ağaçları izlemek, toprağa öylece uzanıp gökyüzünü, yıldızları seyretmek mümkün olacak mı? “Olmadı Kaçarız” sergisi 7 Mart’a dek Merkur’de görülebilir. Sanatçılar: Ali İbrahim Öcal, Didem Erbaş, Hayati Çitaklar, Horasan, Manbor, Mustafa Duymaz, Saliha Yılmaz, Şifa Girinci, Tunca Subaşı, Volkan Kızıltunc.

Merkur: (0212) 225 37 37

Zeki Kırıl Sergisi

Galeri İdil, 04-28 Mart 2015 tarihleri arasında usta ressam Zeki Kırıl'ın resim sergisine evsahipliği yapıyor. Zeki Kırıl bugüne kadar 53 kişisel serginin yanı sıra yurtiçi ve yurtdışında pek çok karma ve grup sergilerine katıldı. Bu sergi sanatçının 54. kişisel sergisi. Kırıl; kendine özgü karakter bütünlüğünü,

zarafeti, insana ve doğaya olan sevgisini, saygısını, nüktedanlığını estetikler bütünü olarak tuvallerine aktarmıştır. Resimlerini izleyenler, kendisini o büyüklü ve mütevazı kişiliğin yarattığı İstanbul yaşamının içinde hisseder.

Galeri İdil: (0212) 283 23 83

“Yol Kenarı”

Millî Reasürans Sanat Galerisi: (0212) 230 19 76

“Ayışığı Düşleri”

Mümin Candaş ve Orhan Zafer'in "Ayışığı Düşleri" adını taşıyan sergisi Şeli Art Project işbirliğiyle Metropol Doctors/Levent'te izleyiciyle buluşuyor. Ayışığı; iki sanatçının da sanatsal anlatımlarında yer bulan ortak bir imge! Her iki sanatçı da ortak temadaki düşsel yolculuklarına ilişkin imgelemeleri İstanbul'un düşsel dünyasını özümseyen sanatseverlerle buluşturmayı hedefliyorlar. "Ayışığı Düşleri"; iki sanatçının renk yolculuklarında keşfettiği heyecan verici renk imgelerinin izleyiciye taşıdığı mesajları içeriyor. Sergi 30 Mart 2015'e dek görülebilir. Sanatı günlük yaşamımıza dahil ederek yoğun kent yaşamına estetik çözümler öneren Şeli Art Project tarafından düzenlenmekte olan plastik sanat sergileri "Her Yerde Sanat" sloganıyla yaşamımızı zenginleştirmeye devam edecek.

Şeli Art Project: (0542) 237 52 41

Mustafa Pancar, beş yıl aradan sonra ilgi çeken yeni yapıtlarıyla Millî Reasürans Sanat Galerisi'nde 21 Mart 2015'e dek görülebilecek kişisel sergisini açıyor. Sergide desenlerin ve resimlerin yanı sıra hazırladığı büyük boy kolajlar ve tel resimler dikkat çekiyor. Pancar, yeni iş dizilerinin kolaj tekniğiyle üretilmiş daha küçük ölçekli örneklerinde de büyük yağlıboya resimlerdeki ve desenlerdeki renk alanlarını ve figürlü anlatımı koruyor. Sanatçının küçük resimlerinde kavram ve içerik değişmezken, yeni ürettiği saydam teknikli kolajlar ve figürler tamamlayıcı bir betimleme olarak sunuluyor. Pancar'ın yapıtlarında öbekler, gruplar halinde insanlar görülür. Bu figürler, yaşam alanlarına müdahale eden güce karşı başkaldırını betimler.

Kuru Duvarın
Türkiye'deki
Levhası!

Bu duvarda PERFORMANS var!

Boardex dış cephe sistemleriyle
yapılmış kuru duvarlar, daha
yüksek performans sunar,
tasarruf sağlar.

İstanbul için Öngörüler:
taarla

Editörler:
Ayşe Şentürer,
Nurbin Paker,
Özlem Berber,
Aslıhan Şenel

İTÜ Vakfı Yayınları
Aralık 2014, İstanbul
207 sayfa, sivama cilt
Türkçe/İngilizce
20x27,4 cm

İstanbul için Öngörüler: taarla [itü mimari ta-sarım ar-aştırma la-boratuari çalışmaları], İTÜ Mimari Tasarım Yüksek Lisans Programı Proje 1 Stüdyosu'nda 2007-2010 yılları arasında yapılan çalışmalardan bir seçkiyi okuyucuyla paylaşıyor. Bu seçkiye, stüdyo yürütücülerinin bu stüdyoyu kurgularken odağa aldıkları "kuram ve araştırma aracılığıyla tasarım" yaklaşımının farklı vurgularla açılımlarını yapan metinleri ve stüdyonun yürütücüsü ya da katılımcısı akademisyenlerin stüdyoda ele alınan temalar hakkındaki ufuk açıcı makaleleri eşlik ediyor. Kentini seven, kentinin sorunları ile ilgilenen herkes bu metinler aracılığıyla geliştirilen tartışmalara katılacak ve genç mimarların "Melez Kentsel Strüktürler ve Mimari Açılımları", "Kentsel Ekoloji", "Kentsel Yaratıcılık, Yaratıcı Mekânlar ve Kent" ve "Kentsel Konut: Yeniden, Bugün" tematik başlıkları altında yaptıkları araştırmaları ilgiyle inceleyecektir.

Büyük Açıklıklı Çelik Yapılar

Prof. Dr. Özlem Eren

Editörler:
Elvin Akkan,
Murat Teymur
Arı Sanat Yayınları
2014
Türkçe
490 sayfa
21,5x30 cm

Demirin alaşım hali olan çeliğin bulunmasına kadar geçen süreçte yapıların birçok bölümünde çeliğin bağlayıcı eleman olarak, yapısal ve dekoratif amaçlarla kullanıldığı görülmektedir. 19.yy'ın ikinci yarısında ham demirin sıvı duruma getirildikten sonra arıtılması sağlanabilmiş ve büyük ölçüde dökme çelik üretimi ortaya çıkmıştır. 20. yy'ın başından itibaren elektrik fırınlarının kullanılmasıyla dökme çelik üretimi artmış, modern çelik yapı tekniğinde büyük ilerlemeler gerçekleşmiştir. Çelik, mimar ve mühendislere tasarım gücü, verimlilik, heykelsi ifade gibi benzersiz olanaklar sunan bir malzemedir. Bu yayının amacı, mimar ve mimarlık öğrencilerine büyük açıklıklı çelik yapı teknolojilerini tanıtmak ve projelerini çizerken yardımcı olabilecek bilgiler vermektir.

Şehircilik

Le Corbusier

Çeviren: Pelin Kotas
Daimon Yayınları
Kasım 2014
Türkçe
290 sayfa
15,5x23,5 cm

Daimon Yayınları, Le Corbusier'nin "Şehircilik" başlıklı kitabıyla yayın yaşamına başladı. Modernizmin kuramcıları arasında en önde gelen Le Corbusier, "Şehircilik"i 1925'te yayımlamış. 20. yy'ın şehircilik düşüncesi üzerinde büyük bir etki yapan kitap, yazarın savaşımçı ve polemik diliyle, bir manifesto niteliğinde. Le Corbusier, kitapta, bir yandan kendi kent ütopyasını "Çağdaş Bir Şehir" başlığıyla sunuyor, bir yandan da bu ütopyaı, sayısal verilerle, gazete kesikleriyle yaşamın içinden gerekçelendiriyor. Aykut Köksal, kitaba yazdığı önsözde şöyle diyor: "Le Corbusier'nin 'Şehircilik'i, 20. yy'ın şehir tasavvurunda belirleyici bir rolü olan ilk kapsamlı çalışması. Ünlü mimarın endüstri şehrini nasıl okuduğunu, bu okumanın hangi paradigmayı meşrulaştırdığını görmek için 'Şehircilik' doğru bir kaynak. Ne var ki metnin anlamı bundan ibaret değil, özellikle bugünün okurunu ilgilendirecek başka bir boyutu var: 'Şehircilik' aynı zamanda 'ütopya' tarihinin önemli metinlerinden biri ve iki ütopya türünün, 'yazınsal ütopya' ile 'mimari ütopya'ın buluştuğu yerde duruyor." Le Corbusier'nin "Şehircilik"ini Türkçe'ye Pelin Kotas çevirdi.

Estetik ve Doğallığın Sadeliğini, Hayatımızın Merkezine Taşıyım...

Terra Klozet - Lavabo
Antik Wood

 seramiksan | VİTRİFİYE
seramiksan.com.tr

2D1 TOPLA-NIYOR-LAR!

Türkiye’de mimarlık, içmimarlık ve tasarım disiplinlerinin önde gelen temsilcilerini yıl boyunca buluşturacak en önemli etkinliklerden biri olması hedeflenen “2D1 Tasarım Toplantıları”nın üçüncüsü 2D1 Otel, 19 Mart 2015 Perşembe günü Yapı-Endüstri Merkezi’nde düzenlenecek.

Günümüzde "geçici konaklamalar süresince ev konforu sunmayı hedefleyen mekanlar" klişe tanımının çok ötesinde, birçok farklı tema etrafında özelleşmiş fonksiyonlar barındıran, hizmet stratejisi paralelinde konaklayacak kişilere mekan deneyimi yaşatmayı hedefleyen, interaktif sosyal mekanlar olarak "oteller" mercek altına alınıyor.

Siz de otel yatırımları ve yapımında firmalara ilham veren yenilikçi malzemeler üretiyorsanız tasarımcıların sizlerle tanışarak ilham alacakları tek yer 2D1 Otel!

Kayıt ve detaylı bilgi için: www.yemetkinlik.com/2d1otel

Yer: **Yapı-Endüstri Merkezi** Tarih: **19 Mart 2015, Perşembe** Saat: **17:00 – 21:00**

2D1 Otel’de yatırımdan tasarıma, kullanıcı deneyiminden fonksiyonelliğe ve ürün seçimine otelin tüm bileşenlerini konuşuyoruz.

Yapı Sektörü İçin Yenilikçi İnşaat Bağlantı Elemanları

Kaliteli Bağlantı

Yapı Endüstrisi İçin Bağlantı Elemanları Teknolojisi

- Endüstriyel hafif yapılar.
- Isı yalıtımlı kompozit sistemler.
- Havalandırmalı dış cepheler.
- Düz çatı.
- Endüstriyel pencere ve dış cephe teknolojisi.
- Solar tesisatlar için bağlantı sistemleri.

EJOT bağlantı elemanları teknolojisi alanında faaliyet gösteren bir şirketler grubudur. İş grubumuzun orijini South Westphalia’da bir vida ve çivi imalatçısı olan Adolf Böhl GmbH & Co. KG şirketine dayanmaktadır. Zaman içinde, genişleme, kazanımlar ve çeşitlendirme bu eski vida şirketini yaklaşık 2500 çalışanla sahip mevcut iş grubuna dönüştürmüştür. Yaklaşık 1400 işçimiz Almanya’da, ayrıca 700 çalışanımız dış ofislerde ve Avrupa, Amerika ve Asya da bağlantılı şirketlerde görev yapmaktadır.

EJOT, 32 dağıtım ve üretim şirketi ile birlikte bağlantı elemanları teknolojisinde Avrupa’nın pazar lideridir. Ayrıca, bağlantı elemanları teknolojisi alanında uluslararası uzmanlar birliği olan Global Fastener Alliance’ın (GFA) kurucusuyuz.

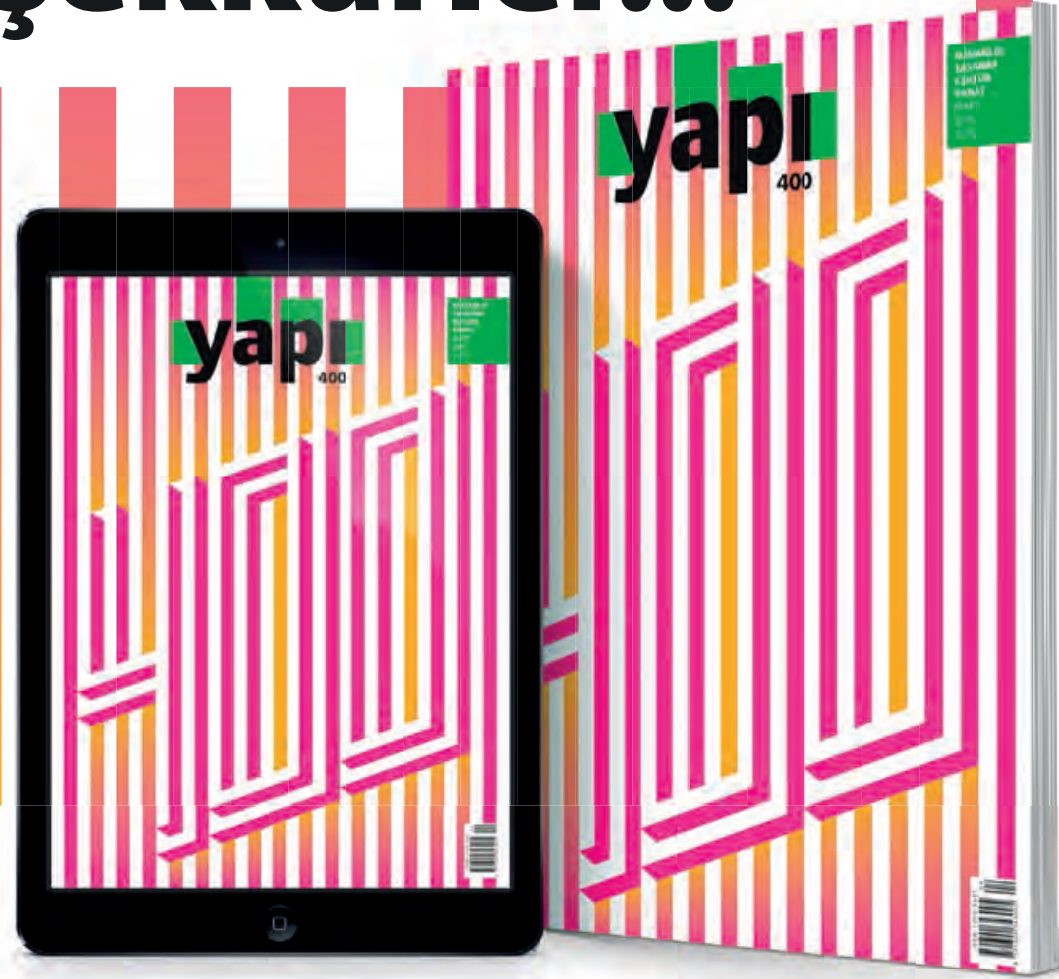
Birlik, küresel ölçekte iş yapan müşterilerimiz için ürünlerimizin ve teknolojilerimizin dünyanın her yerinde mevcut olmasını sağlamaktadır.

EJOT®

YAPI Dergisi 400. Sayısını Kutluyor!

Teşekkürler...

YAPI Dergisi 400. Sayısına Ulaştı!

YAPI “Mimarlık, Tasarım, Kültür ve Sanat” Dergisi, 400. Sayısını yayımlamanın gururunu yaşıyor.

YAPI'yı izleyerek, okuyarak, proje ve görüşlerini bizimle paylaşarak, reklam vererek destekleyen ve bu gururu bize yaşatan YAPI dostlarına teşekkür ederiz.

Keyifli okumalar...

Dosya: YAPI 400

1973’ten Geleceğe

Yasemin Keskin Enginöz

YAPI Dergisi 1973 Temmuz’undan bu yana aralıksız bir biçimde hem Türkiye’den ve dünyadan proje ve uygulamalara yer veriyor hem de mimarlık disiplini ve kültürünü, bir yandan yapı sektörüyle, ekonomiyle ve kentleşmeyle olan bağlamı içinde ele alıyor öte yandan başka tasarım disiplinleri ve sanatla olan ilişkisini gözler önüne sermeye çalışıyor. Okuyor olduğunuz Mart 2015 sayımızla 400. kez sizlere ulaşıyoruz. Dördüncü kez dalya diyoruz. Türkiye’de kendi alanında aralıksız yayın yapmak zor; biz de bugüne dek özel sayılarımızda, kendi arşivlerimize bakarak önemli kırılmalara, olaylara ya da yapılara işaret eden özel dosyalar yaptık. Bu sayı ise geçmişten kopmadan geleceğe dönük soruları mimarlara (farklı nesillere/yaş gruplarına mensup üniversitelerdeki öğretim üyelerine ve serbest meslek yürütenlere, hattâ zamanını ikisine de bölenlere, kısacası olabildiğince çeşitlenen bir gruba) yönelterek onların değerli katkısıyla yanıt aramaya çalıştık. Bu soruların kimi, “yapılan”; kimi, “olguları” gündeme getirmeyi amaçlıyor.

“Mimarlık ve Gelecek” konusu, geriye dönüp baktığımızda, birçok kez mesleki buluşmaların üzerinde önemle durduğu sorunsallardan biri olmuş. Farklı etkinliklerde, yayınlarda yer bulmuş. Kısa (ve yüzeysel) bir araştırma sonucu karşımıza bu başlıkla ilgili çıkan etkinlikler ve yayınlar ise şöyle sıralanabilir:

- Oda politikalarının biçimlenmesine yardımcı olmak üzere EKA-MBÇK (Mimarlık, Eğitim ve Kültür Araştırmaları Mesleki Bilimsel Çalışma Kurulu) tarafından 2004 yılında düzenlenen “Küreselleşme; Mimarlık Pratiğinin Geleceği ve Mimarın Değişen Rolü” Yuvarlak Masa Toplantıları

- YAPI Dergisi’nin 290/Ocak 2006 sayısıylar birlikte dağıtılan İstanbul, Ankara, İzmir Serbest Mimarlık Büroları Raporu (2005) içinde yer alan “Geleceğe Bakış” bölümü.
- Yunus Aran Birliktelikleri’nin “Türk Mimarlığının Geleceği” konulu 26. Buluşması, 8 Mart 2006 (Ayşe Hasol Erktin, Emre Arolat, Murat Tabanlıoğlu)
- İstanbul Serbest Mimarlar Derneği’nin (İSMD) hazırladığı “Fragments of Living in Architecture” (FOLIA) adlı projesi kapsamında derneğin NTV ile birlikte 14 Kasım 2009 günü yayımladığı “Yaşasın Mimarı” dizisinin “Geleceğin Mimarlığı, Mimarlığın Geleceği” temalı 13. Bölümü.
- Mimarlar Derneği 1927’nin, 2008-2010 döneminde gerçekleşen “Mimarlıkta Geleceği Düşünmek” başlıklı toplantı serisi ve onun 2010 yılında basılan kitabı.

Ancak bu özel dosyada, bu kaynakların ele aldıklarının bir özetini vermek yerine daha dinamik bir yaklaşımla YAPI’nın yayın yaşamına başladığı tarihten bugüne dek geçen 42 yıllık süreye, bugüne ve aynı süreyi ekleyerek yakın geleceğe dönük öngörülerini gözler önüne sermeyi amaçladık.

Bu bağlamda dosyanın açılışını 1973’ten 2013’e dek 40 yıl boyunca YAPI Dergisi’nin Genel Yayın Yönetmeni görevini, kendini adayarak, üstlenmiş olan Doğan Hasol ile gerçekleştirdiğimiz özel söyleşi ile yapıyoruz. Derginin yayımlanmaya başlamasını gerektiren ortamın koşullarına, mesleğin bugünkü durumuna ve geleceğine değiniyoruz. Ardından 27 mimarın sorularımızdan yola çıkarak aktardıkları görüşlerini ya da sorulara verdikleri doğrudan yanıtları paylaşıyoruz. Bu sayfalara Deniz Dokgöz “çizgili notlar” düşüyor.

YAPI Dergisi mimarlık mesleği ile yapı sektörü ilişkisinde köprü olma misyonunu önemseyen bir yayındır. Bu dosya hazırlığında da yapı sektörünün ana bileşenlerini temsil eden dernek yöneticilerine ve sektör profesyonellerine benzer soruları yapı sektörüne dönük olarak yönelttik. Dosyanın kapanışını da bu bölüm ile yapıyoruz.

Günümüzde mimarlığın ilgi alanı insan ve topluluklarının yaşamını etkileyen teknolojiadaki gelişmelerin (internetin yaygınlaşmasıyla birlikte mobil iletişim araçlarının çeşitli uygulamalar yoluyla yaşamımızın her alanında işlev görmesi, CCTV kameralar aracılığıyla denetimin artması, sosyal medya kullanımı, nanoteknoloji, 3D yazıcılar, BIM, biyo esaslı malzeme kullanımı, artırılmış gerçeklik, akıllı ve yeşil kentler vb.) yanı sıra doğal, çevresel ve yapay afetler (deprem, sel, kuraklık, nükleer felaketler vb.), enerji darboğazı, göç, nüfus artışı vb. insan yaşamını tehdit etmeye devam ediyor.

2011 yılında Building Futures tarafından RIBA için yapılan “Mimarlar için Gelecek?” (Future for Architects?) araştırmasına göre 2025 yılında farklı ölçek ve yapıdaki mimarlık bürolarının bir kısmının hayatta kalmayacağı; stratejik planlama, tasarım ve disiplinlerarası etkileşimli grupların yapı sektöründe daha fazla görev alacağı belirtiliyor. Mimarlık eğitimi alanların çoğunun mesleklerini doğrudan proje tasarımcısı olarak yapmayacağı, ortaya çıkacak ilişkili yeni alanlarda çalışıyor olacağı, danışmanlık ve ilişkiler ağıının öne çıkacağı raporda belirtilen öteki noktalar.

Frost&Sullivan’ın bu yıl yayımladığı “Sosyal İnovasyon Araştırma Belgesi”nde

“Toplumu şekillendirici en önemli 5 eğilim” şöyle sıralanıyor: Kentleşme (Kent nüfusu 2020 itibarıyla toplam nüfusun %55,9’unu oluşturacak şekilde toplam 4,3 milyar olacak. Mega Kentler GSYİH’ne \$21 trilyonluk katkıda bulunacak); Yeşil Yerine Akıllı; Sağlık, Mutluluk, Zindelik; Dolaşımın Geleceği ve Enerjinin Geleceği. Bu eğilimler mimarlık ile yapı sektörünü doğrudan ilgilendiriyor.

Türkiye’de “Osmanlı” ya da “Selçuklu” mimarlığıymış taklidi yapan cephelerin çoğaldığı, meslek odalarının bağımsız yapılarının aşındırıldığı, kamu yapılarında neredeyse tek bir beğenin otorite olduğu; öte yandan büyük ölçekli karma kullanım, AVM, 3. Havalimanı, 3. Köprü, Kanalistanbul gibi mega projelerin İstanbul’da başta olmak üzere büyükşehirlerde yapı sektörünü domine ettiği bir gündem var. 2014 yılında Huffington Post’ta yayımlanan bir makaledeyse gelecekte kendi ekseni çevresinde dönen kulelerin daha fazla silueti belirleyeceği, bazı gökdelenlerin dışlarına geçirilecek birer kılıfla artık çevresindeki manzarayı yansıtacağı, yansıtıcı yüzeylerin kentte daha fazla kullanılabileceği, yüzen ada şehirlerin artacağı, 3D yazıcıların yapımda daha fazla rol alacağı, biyomimikri ile hareket eden yapı malzemeleri ve strüktürlerin, yaşayan yüzeylerin, şişme konser salonlarının, ahşap gökdelenlerin, akıllı şehirlerin vb. daha fazla uygulanacağı düşünülüyor. Peki mimarlar ve yapı sektörü profesyonelleri ne düşünüyor?

Düşüncelerini, görüşlerini ve hatta geleceğe dönük tahminlerini bizimle paylaşan mimarlar ve yapı sektörü profesyonellerinin bazıları soruları birebir yanıtladılar diğerleriye bu

soruların düşündürdükleri üzerinden konuyu ele aldılar. Ortaya çıkan metinlerin toplamı bize kapsamlı bir dosya oluşturdu. Bu dosyada ele alınan konular ve görüşler de çeşitleniyor; kimi yanıtlar kısa kimileriyse uzun. Genel bir sınırlımız olmasına karşın herkesi istediği uzunlukta yazmakta ve istediği soruları yanıtlamakta özgür bıraktık. Görüşlerin dizilimde ise soruların da geçmişten geleceğe doğru doğrusal bir zamana bağlılığına koşut olarak yaşa göre bir serime gittik. Bu çalışmayı daha kapsamlı, daha çok kişiye ulaşarak, daha analitik, verilere dönük bir yapıya kavuşturmak da mümkün olabilir ileride. Alt başlıklar ve kırımlarla eldeki bilgilerden yola çıkarak yeni sorular sorabilmek de... Bu yıl içindeki planlarımızdan biri bu olacak, ötekisiyse sayfa 4-5’te YAPI dostlarının dergi

içeriğiyle ilgili beklentilerini süzerek yaşama geçirmek.

Derginin hazırlık sürecinin çok kısa bir zaman aralığına sıkışması nedeniyle soruları ilettiğimiz mimarlar haklı olarak “kapsamlı” olduğunu düşündükleri sorular için verilen zamanı kısıtlı buldular; ancak neredeyse hepsi ilgi gösterdiler ve bir biçimde geri dönüş yaptılar. Öncelikle söyleşi için zaman ayıran ve birinci ağızdan YAPI’nın var olma gerekçelerini paylaşan Doğan Hasol’a, -sorularımızı yanıtlayamasalar da- çağrımıza yanıt veren bütün mimarların ilgisine, özellikle de zaman ayırıp bu dosyayı katkılarıyla var eden YAPI dostlarına (mimarlara ve sektör profesyonellerine) ve sayfalarımıza “çizgili notlar” düşen Deniz Dokgöz’e teşekkür ediyorum.

Derginin 400. sayısı hazırlığı tesadüf eseri, YEM Yayın’ın arşivlerinin de yeniden düzenlendiği bir döneme rastladı. YAPI Dergileri’ni 1. sayıdan başlayarak (resmin en alt ucunda yer alıyor) dizdiğimizde bu görüntü ortaya çıkıyor. Biz buna “YAPI Dergisi’nin arşivlerinde gezinmek” adını verdik.

YAPI, 400'e Nasıl Ulaştı?

“İnsancıl değerleri, toplum çıkarlarını, özgür düşünceyi, doğal, kültürel, tarihsel çevreyi, ödünsüz savunup koruyan bir dergi oldu YAPI Dergisi”.

YASEMİN KESKİN ENGİNÖZ YAPI Dergisi nasıl bir gereklilikten doğdu? **DOĞAN HASOL** Öncelikle şunu belirtmek isterim: YAPI, Türkiye’de kendi alanında 400’üncü sayıya erişen ilk dergidir. Bu, kutlanacak bir olaydır. Dönelim için başlangıç öyküsüne... YAPI Dergisi’nin ilk sayısı Temmuz 1973’te çıktı. Bunun koşullarını yaratan bazı nedenler vardı. Birincisi; 1973 yılı Yapı-Endüstri Merkezi’nin atılım yılı olmasıydı. Ben askerlikten sonra 1972’de yeniden Merkez’e dönmüştüm. Önce yeniliklerin hazırlıkları yapıldı. 1973 yılında Demirtaş Ceyhun’un yönetiminde Yapı-Endüstri Merkezi Kitabevi’ni kurduk. Ardından, YAPI Dergisi geldi. Yapı Kataloğu 29 Ekim 1973’te çıktı. Yine aynı dönemde ilk kitaplar basılmaya başlandı. Merkezde düzenli konferanslar başladı. Bütün bunlara baktığımız zaman

1973’e atılım yılı demek yanlış olmaz. Hattâ, Demirtaş Ceyhun’un girişimiyle Yazarlar Sendikası’nın kurulması bile Yapı-Endüstri Merkezi’nde gerçekleşti sayılabilir. O günlerde neredeyse dergi kalmamıştı. Oda’nın Mimarlık Dergisi İstanbul’dan Ankara’ya alınmıştı. İstanbul’da her ay düzenli bir şekilde çıkarken Ankara’ya gidince sarsıntı geçirdi. 1970’li yıllar zaten ülkede sıkıntılı yıllardı. Siyasi konjonktüre bakalım: 1971’de 12 Mart Muhtırası verilmiş ve daha da sıkıntılı bir dönem başlamış. O dönemde de Oda’lar yine bir bakıma baskı altında... Öte yandan kırk yıllık Arkitekt çıkmaz olmuş. Kısacası mimarlık dergileri alanında bir boşluk doğmuş. Dolayısıyla o ortamda yeni bir dergi çıkarmak âdeta gereklilik haline gelmişti.

Bir başka olgu... Yayıncılığın sevimli kurdu girmişti içimize; Bülent Özer’in ve benim. Ayrıca, 10 sayılık Mimarlık ve Sanat serüveninde yayıncılığın inceliklerini öğrenmiştik. Arkasından Oda’nın Mimarlık dergisinde görev almıştık. Mimarlık Dergisi’nde önce yayın uzmanı sonra da yayın müdürü olduğum Temmuz 1963’ten, askere gittiğim Eylül 1969’a kadar 63 ay süreyle her ay bir dergi çıkarmıştık. Kısaca, edindiğimiz bilgi ve deneyimle, yayın işinin sürdürülmesi gerektiği inancındaydık.

YKE İlk yıllarda kimlerle ve nasıl üretildi? Örnek aldığınız bir yayın var mıydı?

DH Derginin çıkarılmasında Bülent Özer’in ve Kitabevi döneminde Demirtaş Ceyhun’un katkıları, yüreklendirici destekleri oldu. Yapı-Endüstri Merkezi’nin de gücünü eklemek gerekir elbette. Onların hepsi bir araya gelince dergi yayın yaşamına başladı. Bülent Özer’le aklımızdaki örnek, Mimarlık ve Sanat dergisi idi. Adeta onun devamı gibi düşündük YAPI’yı başlangıçta. Kare format bizim ilk göz ağrımız Mimarlık ve Sanat’ın formatıydı. Bir de o dönemde Ottagono diye bir İtalyan dergisi vardı, kare formatta çıkan; o da hoşumuza gidiyordu. 2003’e dek, 22x22 cm boyutunda çıktı YAPI. İlk iki ayda bir çıkarmaya başlamıştık, o iki aylık tempo Temmuz 1988’den itibaren aylığa dönüştü. Bu şekilde dergi tam profesyonelleşmiş oldu. Daha sonra, yapılar da giderek büyüdükçe kare formata sığamaz olduk ve derginin

boyutunu 2003 başından itibaren bugünkü şekline getirdik.

YKE Bugün Türkiye’de, mimarlık alanında kimi sektörel kimi akademik oldukça çok yayın var. Ancak sürekliliğini koruyanlar az. Kimi yayın yalnızca sektörün gözünden mimarlığı ele alıyor, kimi yalnızca akademik ortamı hedefliyor. Öte yandan YAPI Dergisi’nin ilk sayılarını incelediğinizde yayın kurulunda Haldun Taner’i de görebiliyorsunuz. Kentleşme meselesi tartışılıyor, öte yandan koruma, kültürel miras konuları gündemde tutulmaya çalışılıyor. Bir değer oluşturma ve o değerın korunması söz konusu. Ama öte yandan Türkiye’deki yapı sektörünü olabildiğince mimarlık ve tasarımdan kopmadan ele almaya çalışıyor ama sanatla bağıını da koparmıyor. Bir yanda kalıcı sergiye ve bir yanda sanat sergisine evsahipliği yapan Yapı-Endüstri Merkezi’nin yapısıyla oldukça örtüşen bir içeriği var.

DH Doğrudur. “Yayın yapmak”, Yapı-Endüstri Merkezi’nin hedeflerinden biri olarak kuruluş ana sözleşmesinde yer alıyordu. Dolayısıyla yayın alanına bilinçli girilmişti. Derginin, “YAPI” adı öncelikle Yapı-Endüstri Merkezi’nden geliyor. Cumhuriyet’in 50. yılına denk geliyordu derginin çıkışı. O yıl, 50 yıllık süreç yapısal olarak her yönüyle irdeleniyor, gözden geçiriliyor. İlk sayıyı çıkarırken diyoruz ki, “YAPI Dergisi, en geniş anlamıyla (ülkenin) tüm yapısal sorunlar(nı) incelemek amacındadır”. “Bu bakımdan ağırlık merkezi inşaat, teknik ve endüstri olmak üzere çeşitli sorunlar, iktisadi konulardan sanat konularına kadar açılan bir yelpazede, bir bütünlük içinde ve elden geldiğince eksiksiz olarak ele alınacaktır”. Sanıyorum ki yıllar içinde biz bunu yapabildik. Bir de 300. sayıda yazdığım ön yazıda derginin rotası konusunda şunları söylemişim: “Dergi, bu bağlamda şu öncelikleri gözetmiştir;” •Şehircilik (kentsel planlama + kentsel tasarım), mimarlık, içmimarlık, peyzaj mimarlığı, restorasyon, teknoloji ve tasarım konularının bir bütünlük içinde derginin konularını oluşturması, •Mimarlığın sanat ve toplumun yararı için yüceltilmesi, mimarlığın ilkesel

değerlerinin korunması, mimarlık varlığımızın artırılması, •Yapı teknolojisinin ve mühendislik dallarının toplumun yararı için geliştirilmesi, •Yağmaya, çevre değerlerinin talanına (yeşilin, ağacın, havanın, suyun...), başta kent toprağı olmak üzere genelde toprağın yağmalanmasına ya da spekülasyon aracı olarak kullanılmasına karşı olunması, •Tarihsel ve doğal değerlerimizin yalnız kendi ülkemiz ve insanımız için değil, bütün insanlık adına korunması gerektiği bilincinin yaygınlaştırılması; aynı bilincin ülkemiz dışındaki coğrafyalar için de geçerli olduğunun savunulması (örn. Irak ve Lübnan’a saldırılar), •Kaçınılmaz küreselleşme karşısında, ülkemizde ve dünyanın çeşitli yörelerinde ayakta kalmış tarihsel çevrelerin ve yerel renklerin yozlaştırılmadan korunması yolunda çaba gösterilmesi, •Mimarlıkta tarihsel yapıların taklit edilmemesi gerektiğinin, takliden mimarlığın düşmanı olduğunun, bu anlamda yapılacak denemelerin başarısız kalacağı gerçeğinin sürekli olarak anlatılması; bu tür girişimlerin önlenmesi doğrultusunda çaba gösterilmesi. Geleceğin tarihsel yapılarının taklitte değil; bugünün anlayış, olanak ve ölçütleriyle yaratılmaya çalışılması, •Koruma’nın bilimsel bir dal olduğu bilinciyle davranılması; restorasyon adı altında yapılan bilim dışı uygulamaların tarihsel yapıyı yok edeceği bilincinin yaygınlaştırılması.

Bunlar derginin, içeriğe ilişkin ilkeleri olmuştur. Bugün değin, yazılı olmasa da bu ilkeleri korumaya, yayınlarımızı bu doğrultuda gerçekleştirmeye çalıştığımızı belirtmeliyim.

Bu ilkelerin ne kadar geçerli, ne kadar isabetli olduğu zaman içinde yaşananlarla da sanıyorum ki görüldü. Her maddesi bugün bile geçerli.

İnsancıl değerleri, toplum çıkarlarını, özgür düşünceyi, doğal, kültürel, tarihsel çevreyi, ödünsüz savunup koruyan bir dergi oldu YAPI Dergisi. Her zaman bilinden, sanattan, haktan, hukuktan yana oldu. Doğru olduğuna inandığı düşünceleri hiç yılmadan dile getirerek aktarmaya, tartışma forumu yaratmaya, özgür düşüncenin önünü açmaya

çalışan bir dergi oldu. YAPI, genelde yansız olmaya çalıştı ama, yukarıdaki değerlerden yana tavır almaktan da hiç çekinmedi. Bu ilkeleri koruyarak çevre, mimarlık, sanat konularında onbinlerce sayfalık haber, kaynak ve belgelik üretti. Canlı bir yayın programı için çığır açarak YEM Yayın’ı besledi. İlk kitaplarımızın çoğu Yapı’dan seçmeler şeklinde çıktı. Ayrıca, ülkedeki mimarlık yayıncılığına, teknik yayıncılığa, sanat yayıncılığına büyük katkısı oldu. Sağlanan olanaklar mimar yazarların ortamını genişletti. “Nasıl olsa Yapı-Endüstri Merkezi var, onlar yayımlarlar” dedirtti. YAPI, ülkenin sıkıntılı dönemlerinde de aksatmadan sürdürdü yayını. Bu, övünülecek bir süreç oldu. YAPI, bugün tirajı, abone sayısı, ödünsüz yayın düzeyiyle kendi alanında lider konumundadır.

YKE Ama aslında şunun altını çizmek gerekiyor; YAPI tümüyle özgün koşullardan, buranın özgün değerlerinden doğmuş bir dergi...

DH Çok doğru. YAPI Dergisi Yapı-Endüstri Merkezi ortamı içinde çıktığı için endüstriyle yakın ilişki halinde, endüstriyle âdeta iç içe oldu. Mimarlıkla endüstrinin kol kola girmesinde de katkısı olmuştur diye düşünüyorum. Üstelik 20. yy’ın büyük bölümü endüstri çağı idi. Türkiye tarım ülkesi olmaktan çıkıp bir endüstri ülkesi olma yolunda ilerlerken pek çok alanda olduğu gibi, dergi çıkarmakta da büyük güçlükler vardı. O dönemde bilişimin olanakları daha ortada yoktu.

Fotoğraflar: Amber Eroyan

Biz YAPI Dergisi'ne ilkin tipo ile başladık. Tipo baskıda, satırlar halinde kurşun dizgi yapılıyor, sonra satırlar sütunlar halinde bağlanıyor; size kuşe kâğıtta prova veriyorlar; onları kesip biçip sayfa düzeneği kuruyorsunuz. Fotoğraflar kimyasal yolla çinko klişelere aktarılıyor... Sonra, sütunlar ve klişelerle kalıplar oluşturuluyor ve baskıya geçiliyor. Böylesine eziyetli bir iş... Daha sonra ofset baskı tekniği geldi, ama o da bugünkü ofset tekniği kadar gelişmiş değildi. Kısacası çok ciddi güçlükler vardı ama güçlükler aşıyor.

1973 yılına ilişkin olarak 250. sayıda o günlerin dünya ve Türkiye ortamına değinmişim. Şöyle: O tarihte, şu an sahip olduğumuz nimetlerden çoğu yoktu. En büyük eksiklikler iletişim alanındaydı. Örneğin teleks, teleteks, faks, uluslararası otomatik telefon, cep telefonu yoktu. Bilgisayarlar çok ilkel haldeydi, satın alınamazdı, kiralanırdı. O da bilgisayar değil, halk arasında “elektronik beyin”, teknik alanda “work station”dı. Elektronik posta da, internet de ortada yoktu. Bill Gates'in adı daha duyulmamıştı. Bir dostumuz icadını duyduğu faks makinesi sistemini o günlerde şöyle anlatıyordu: “Burada belgeyi makineye koyuyorsunuz, kilometrelerce ötede telefonla fotokopisi çıkıyor... Ve biz bu yeni buluşu hayretle dinliyorduk o tarihte.”

Teknik gelişmelerin yerleşmelere bile yansımaları oluyor: 1980 öncesinde gazeteler, yaşamın olayların aktığı şehrin merkezinde, Cağaloğlu'ndaydı. 1980'li yıllarda gazeteler İkitelli'ye taşındı.

Niye taşındı? Birincisi, kendilerini daha ucuz geniş bir alanda geliştirme şansları vardı. İkincisi, daha da önemlisi, sayfa klişeleri hazırlanıp uçğa yetiştiriliyordu... Yeşilköy'e yakın olmaları istendi. Oysa faksimile sistemi çıktıktan sonra bunlara hiç gerek kalmadı. Hazırlanmış sayfayı o elektronik sistemle başka noktalara aktarmak mümkün oldu; örneğin, Ankara'da baskı tesisleri yapıldı. Bu bile yerleşmeyi etkileyen teknolojik bir gelişme örneğidir. Sonra ne oldu? Gazeteler yeniden şehir merkezlerine geldi. Sayfalar bilgisayar ortamında gidiyor artık, Anadolu'da, hattâ Avrupa'da basılacağı yerlere.

YKE Peki konular nasıl oluşuyordu? Yani size katkı nasıl sağlanıyordu?

DH İlk sayılara baktığınızda onların daha az sayfa olduğunu görürsünüz. Ekonomik bakımdan da biraz öyle olması gerekiyordu Yazı bulmak çok kolay değildi, reklamda da aynı sorunlar vardı. Yazı yazma alışkanlığı yaratma konusunda Mimarlık Dergisi'nin belli bir katkısı olmuştu. Üniversite sayısı çok azdı ama her şeye karşın akademisyenlere de yazı yazma ve yayımlatma alışkanlığı gelmişti. YAPI Dergisi olarak biz başlangıçta yine de çok fazla yazı sıkıntısı çekmedik. İlk dergi çıkarma serüvenimizde, “dolmuş” diye bir söylemimiz vardı. Rastgele ulaşan yazılarla “dolmuş”u dolduruyorduk. Dergi, dolduğu zaman çıkıyordu...

YAPI için, ilkin bir Danışma Kurulu kurmuştuk ama o kurul çok etkin olmadı. Kuruldan, beklediğimiz verimi alamadık. Oradaki isimler uzmanlıklarına göre hangi konulara eğileceğimizin göstergesiydi bir bakıma. Ama onların içinden desteğini hiç esirgemeyen, yalnızca Bülent Özer oldu.

YKE Hâlâ daha da moral olarak desteği sürmekte.

DH Tabii hep öyle oldu. Ayrıca, Demirtaş Ceyhun'un da kitabevi sürecinde, edebiyat söyleşileri ve konferansları düzenlenmesi katkılarıyla desteği oldu. Emek verenler arasında Ömür Candaş, Deniz Toka, Semih Erkin, Saadet Altınay, Ayla Gürsel, Güner Çılgın (Çelikkurgan), Sedat Acar, Yalçın Karaca, Ayşe Hasol, İbrahim Niyazioğlu var. Daha sonra Derya Nüket Özer'in de ciddi katkıları oldu. İşte ondan sonra senin katkılarınınla daha da başarıyla sürüyor.

YKE Sağolun, teşekkürler...

1973 yılından bugüne dek mimarlık, mimarlık eğitimi, yapı sektörü anlamında Türkiye'nin gündemini belirleyen konular nelerdir? Bugün, sizin 100. sayıda belirttiğiniz üzere 1970'li yıllarda Oda'ya yapılan baskının benzerini yaşıyoruz. Onun dışında yüksek yapıları tartışıyoruz.

DH Aslında mimarlık ve planlama, ülkede herhalde Atatürk dönemi dışında hiçbir zaman olması gereken konuma gelmedi. Atatürk dönemine baktığınızda planlamaya çok önem verildiği görülüyor. Başta Ankara'da olmak üzere kısa zamanda çok yerde düzgün yapılar... Ankara'nın, Antalya'nın, Tarsus'un, İzmir'in, İstanbul'un kentsel planları... O günlerin zor koşulları altında bütün bu planlar hazırlanıyor. Sonra 2. Dünya Savaşı döneminin sıkıntıları araya giriyor. 1950'lerde ise Bayındırlık Bakanlığı'nın mimarlığa çok sahip çıktığını görüyoruz. Bakanlıktaki mimarlar, dirayetli kimselerdi; onlar mimarlığa çok sahip çıktılar. 1970'ten sonra mühendislerin egemenliğiyle, yapım işi mimarlardan çok müteahhitlere geçti. Kamu yapıları avan projelerle ihaleye çıkarılır oldu. Müteahhit ihaleyi aldıktan sonra işine gelen mimara uygulama projesini dilediğince çizdirmeye çalışıyordu. Müteahhidin hedefi, iyi mimarlık değil, azami kârdı. Her dönemde Mimarlar Odası bunun mücadelesini vermiştir. O nedenle de Mimarlar Odası, eleştirel yaklaşımı nedeniyle, hiçbir iktidara yaranamamıştır. 1960'larda kurulan İmar ve İskân Bakanlığı kentsel ve bölgesel planlama konularını başarıyla üstlendi. 1980'lerde ise her iki bakanlığın birleştirilmesiyle garip bir bakanlık alışı yaratıldı.

Mimarlar Odası, İnşaat Mühendisleri Odası ile birlikte 1960'ların sonuna doğru özel yüksekokullara karşı da bir mücadele verdi. O tarihte tümüyle ticari amaçla kurulmuş okullardı bunlar. O iki oda, konuyu Anayasa Mahkemesi'ne kadar taşıdılar. Anayasa Mahkemesi kararı sonucunda, işe yarananlar devletleştirildi, diğerleri kapatıldı. Oda'nın mücadelesi hep planlamadan, mimarlıktan yana oldu.

Türkiye'deki siyasi yöneticilerde ne yazık ki, “Biz seçildik, en iyisini biz yaparız, biz biliriz; kimse bize karışmasın” anlayışı hâlâ egemen. Mimarlık

ortamı kamuca hiçbir zaman mimarlığı yüceltecek şekilde ele alınmadı. Bugünü ise herkes biliyor; olanları yaşayarak, kaygıyla görüyoruz.

YKE Geçmişten bugüne baktığımızda aslında teknolojik anlamda olanakların arttığını görüyoruz. Bilgisayar destekli tasarım, Yapı Bilgi Sistemleri mimarın çizim için sarf ettiği emeği önemli ölçüde azalttı, bir bakıma çizim için harcanacak süre tasarıma, düşünceye aktarıldı. Araştırma ve geliştirme olanakları arttı, yapı malzemelerinde yerli üretim, çeşit ve kalite arttı. Ama sanırım elimizde ne kadar olanak olursa olsun düşünme biçimi ve yaklaşım değişmediği süreçte aslında bunlardan gerçek anlamda faydalanmak mümkün olmuyor. Farklı yapım tekniklerinin gelişmesine karşın bir kesimde, geçmişe öykünen ama geçmiştekini özümsememiş, gereken temel anlayışını değil de yalnızca gözümüze görünen kısmını tekrar eden bir mimarlık yaklaşımı var. Demek ki elimizdeki kaynakları doğru biçimde kullanmıyoruz...

DH Bu, şuradan kaynaklanıyor: Mimarlık, mimarın tek başına yapabildiği bir iş değil; öncelikle başkalarının parasıyla yapılan bir iş. Öncelikle bir işvereni var. İşverenlerin de mimarlığı istemeleri, mimarlığa gereken önemi vermeleri gerekiyor. Ayrıca, toplumun mimarlığı istemesi, benimsemesi gerekiyor. Bu iş, bir ressamın, tablosunu yapmasına benzemiyor. İş verme biçimi çok önemli. Devlet bugün mimara, sağlıklı bir düzende doğrudan iş vermeyi ya da yarışmalar yoluyla yaptırmayı düşünmüyor. Almanya'da kamunun bütün yapıları yarışmayla yapılır. Bizde ise müteahhide veriliyor iş. Genellikle de bu süreç kayırmalı olarak işletiliyor. Ünlü bazı mimarların bile müteahhit egemenliği altında çalıştığına tanık oluyoruz bugün. İnşaat yoğunluğunu alabildiğine artırabilme hedefli zorlamalarla, mimarlığın özüyle çelişen marifete dayalı süreçler yürürlükte. Geçenlerde bir mimar arkadaşım, Adalet Bakanlığı'nın, yaptıracığı binaların cephesinde Selçuklu-Osmanlı motifleri dayatmasından yakınıyordu. Sormak gerekiyor: Yeni bir millî mimari yaratma peşinde miyiz acaba? Olacak şey değil

bu: Mimari yaratma dayatmalarla sürdürülemez.

Bir başka nokta: mimarlığın eğitim boyutu... Türkiye'de, geçen hafta yenileri açılmadıysa, 87 mimarlık okulu var. Bu okulların düzeyleri arasında çok büyük farklar söz konusu. Çok iyileri var, iyi olmayanları var. Sonuçta, herkes bir şekilde mezun oluyor. Buna karşılık, Fransa'daki mimarlık okulu sayısı yalnızca 20. Bizde, yetkinlik prosedürü de yok. Japonya'da “ülkede kaç mimar var?” diye sormuştum: “Okulu bitirenlerin sayısı 600.000 ama hepsi mimarlık yapmıyor; birtakım meslek sınavlarından geçmeleri lazım, sayı çok azalıyor” demişlerdi. Oralarda mimarın yetkinlik kazanması koşulu aranıyor. Bizde 4 yıllık okulu bitiren kişi istediği büyüklükte binaya imza koyabiliyor. Ayrıca, okullar için de akreditasyon sistemi getirilmesi gerekli. Biz, “şu kadar üniversitemiz var” diye övünüyoruz. Peki hiç sorguluyor muyuz bunun kaç gerçek üniversitedir diye? Mimar öğretim üyesi olmadan açılan mimarlık okulları biliyorum. “Nasıl yürütebiliyorsunuz?” diye sorduğumda, “İngilizce öğretiyoruz” dediler. Yabancı dil öğretmek üniversitelerin işi değildir. Kısacası, Türkiye'de pek çok alanda tutarsızlık var. Yazık ki bunca yanlıştan bir doğru çıkmıyor. Ben Türkiye için, “Varlar içinde, yoklar ülkesi” diyorum, yani, “Var mı? Var... ama gerçekte yok.”

YKE Aynı şekilde belki birkaç yıl içinde 3 boyutlu yazıcılarla projenin

şantiyede doğrudan üçboyutlu modeli çıkarılıp uygulanacak...

DH Neo-ekonomik düzenin işleyiş tarzı ve teknolojinin gelişimi üretim biçimlerini değiştirdi. Bugün mimarlık tümüyle işverme düzenine bağımlı hale geldi. Türkiye'de yürürlükteki süreçte kamuda işverence girişimciler ve müteahhitler muhatap alınıyor. O müteahhitler televizyon reklamlarında projeleri ellerinin tersiyle itince mimar da mimarlık da halkın gözünde küçük düşürülüyor. Plansız bir ortamda mimarlığın gelişmesi çok zordur. Bilgi açığını yalnızca teknolojik gelişmelere yaslanarak kapatamazsınız. Bugün yaşadığımız süreç ne yazık ki bu. Bir de biçimsel dayatmalar, geriye dönük üslup dayatmaları... Bunlar kabul edilebilecek şeyler değil.

YKE Peki yine gelecekte umut etmek mümkün mü? Ve umudumuzu besleyecek neler olabilir?

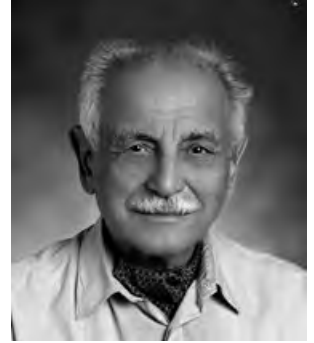
DH Umutlu olmak zorundayız. Yaşıyorsak umutlu olmamız şart. Karamsarlığa kapılırsak her şeyi bırakıp köşeye çekilmek lazım. Bu olamaz. Hepimiz güzel bir Türkiye için çaba harcıyoruz. Bu topraklarda yaşayan herkesin mutlu olmasını sağlamak gerekiyor. Vaktiyle zorlu dönemlerden biri Adnan Menderes'li Demokrat Parti dönemiydi. Onda bile zaman zaman Menderes-İnönü yakınlaşması olurdu; hava yumuşardı, “bahar havası geldi” denirdi. Şimdi bahar havası hiç yok. Bu durum sürdürülebilir değildir. Doğruları söylemek zorundayız. Kimsenin de bize “sus” dememesi lazım. •

YAPI 400-1973'ten Geleceğe Mimarlık

- 1.1973 yılından bugüne dek mimarlık, mimarlık eğitimi ve yapı sektörü anlamında Türkiye’de gündemi belirleyen konular nelerdi? Neler mimarlığa, eğitime ve yapı sektörüne yön verdi ya da bunları olumsuz etkiledi?
- 2.1973 yılından bugüne dek mimarlık, mimarlık eğitimi ve yapı sektörü anlamında dünya genelinde gündemi belirleyen konular nelerdi? Neler dünyada mimarlığa, eğitime ve yapı sektörüne yön verdi ya da olumsuz etkiledi?
- 3.Yakın Gelecekte (2057’de) mimarlık mesleğini/yapma biçimlerimizi, inşaat sektörünü ve yaşamımızı belirleyecek konular ne olacak? Nasıl bir gelecek bizi bekliyor? Nerede bekliyor?
- 4.1973-2015 arasında Türkiye’de yapılmış, beğendiğiniz bina(lar) hangisi (hangileri)? Nedeni?
- 5.1973-2015 arasında Türkiye dışında yapılmış, beğendiğiniz bina(lar) hangisi (hangileri)? Nedeni?
- 6.1973-2015 arasında Türkiye’de ya da Türkiye sınırları dışında yapılmış, beğenmediğiniz bina(lar) hangisi (hangileri)? Nedeni?

Ruhi Kafescioğlu, Prof.

Ben mimarlık mesleğinin biçimsel yönlerinden çok binaların fiziksel bünyeleri ve yapı teknikleri konusunda

40 yıl eğitim alanında çalışmış biri olarak konuya bu açıdan yaklaşacağım. Yurtiçi ve yurtdışındaki binaların beğeni açısından bir değerlendirmesini yapmaya kendimi yetkili görmüyorum. Biçimsel değerlendirmeyi konunun uzmanı arkadaşlar yaparlar. Ben izinizle, mimarlık mesleği ve eğitimi konularındaki düşüncelerimi belirtmeye çalışacağım.

Mimarlık Eğitimi Konusundaki Düşüncelerim

Ülkemizde yerleşim, gelir dağılımı, buna bağlı olarak eğitim ve yetişme düzeyi her bölgede kendine özgüdür ve birbirine göre farklılıklar göstermektedir. Mimarlık mesleği köklü bir genel kültüre dayalı

olması gerektiği için bu durum eğitimde önemli aksamalara neden olmaktadır. Çok farklı düzeyde eğitim almış, farklı kültürdeki insanları bir araya getirip 4 yıl içerisinde mimarlık gibi çok yönlü bir meslekte yeterli düzeyde yetiştirmek mümkün olmamaktadır. Bu durumu daha önce 5 yıl olan eğitimde, 4 yıla geçtikten sonra çok açık ve net olarak gördük. Mezun ettiğimiz meslek adamlarının, olması gereken düzeyde bilgi ve beceri sahibi olamadıkları herkesçe açıkça gözlenmektedir. Doktorluk gibi uygulamalı olan mimarlık mesleğinde, uygulamadan tümüyle kopuk bir eğitim programının uygulanması bu yetersizliğin önde gelen nedenlerinden biridir. Mezunların, başka birçok ülkede, profesyonel olarak çalışmaya başlamadan önce uzunca bir süre büro ve şantiyede çalıştıktan ve çok ciddi bir devlet sınavını başardıktan sonra ancak kendi adına imza sahibi olabilmesine karşın ülkemizde böyle yetişme olanaklarının bulunmaması kalitesiz yapıların başka bir sebebidir.

Mesleki Uygulamalarla İlgili Düşüncelerim

Mimar da bir müzisyen bir ressam, bir yazar gibi bir sanatkârdır. Öteki

sanatkârların ürünleri çok başarılı ya da başarısız olabilir. Başarılı olanlar herkesçe benimsenir, başarısız olanlar da bir kenara bırakılır. Mimar da istediği her türlü tasarımı yapabilir, bürosunun duvarına asar ya da bir kitapta yayımlayabilir. Ancak uygulama amacıyla bir tasarıma başladığında, topluma karşı bir sorumluluk altına girer. Çünkü onun ürettiği ürün, bulunduğu ortamın bir parçası olacaktır ve kalıcıdır. O ürün normal fiziksel ömrü boyunca bozulmadan ve toplumu rahatsız etmeden yerinde kalabilmelidir. O ürünü meydana getirmek için tüketilen malzeme ve işgücü toplum yararına kullanılmış olmalıdır. İşgücü ve malzemenin tüketiminin toplum yararına olması, mimarın mesleki eğitimi ve etiğine emanet edilmiştir. Mimari eserlerin öteki sanatlar gibi üretilmeden önce bir teknik ve estetik onay merciinden geçmesi, o eserin, o yerde, o şekilde, o nesnelerle yapılmasının kamuya uygun ve yararlı olacağı ve mimarın da yeterli olduğu anlamını taşır ki bu bizde eksiktir.

Günümüzde rantın en önemli etken olarak ortaya çıkması ve başka etkenlerin geri plana düşmesi kalitesizliğin ve öteki olumsuzlukların başlıca nedeni olmaktadır.

Doğan Tekeli, Tekeli-Sisa Mimarlık Ortaklığı

400. sayı dolayısıyla hazırlamış olduğunuz soruşturma ile ilgili olarak; yanıtların içinden birçok tez konusu çıkabileceğini görüyorum. Buna karşın kısa sürede ve kısa yanıtlar verilmesi bekleniyor. Oysa ünlü yazar bile: “Kusura bakmayın, kısa yazacak kadar vaktim yoktu” demiş. Bu nedenle, soruşturmaya konu olan 42 yıllık sürede, gündemi belirleyen konuları bizzat yaşadığım için yanıtlarımı, hafızamın olanak verdiği ölçüde tek bir yazı ile sunuyorum..

Söz konusu süre içinde ülke nüfusunun ikiye, ekonomik gücünün yaklaşık olarak dörde katlandığını saptayarak başlamak istiyorum. Bu gelişme, mimarlarımızın sayıca çoğalmasına, mimarlık hizmetine olan talebin artmasına yol açmıştır. Gene bu süre içinde, uluslararası teknolojik gelişmelere paralel olarak, mimarlık hizmetinde daha çok bilgiye, daha çok ekipmana gereksinim duyulmuştur.

Elle ve birkaç kalem kullanarak gerçekleştirilebilen proje üretimi, hem pahalı, hem sık sık yenilenmesi gereken elektronik araçlar olmadan yapılamaz hale gelmiştir. Hattâ daha çok yardımcı mimara, giderek sayıları artan çeşitli disiplinlerden uzmanlara gereksinim duyulmuştur. Bu ise; büroların büyümesine hizmet maliyetlerinin artmasına neden olmuştur.

Bir yandan da 70’li yıllara kadar kendi pazarını az çok korumayı başaran Türk Mimarlığı, 1980’lerden başlayarak küreselleşme, dış açılma söylemleri ile, uluslararası büyük yabancı mimarlık bürolarının rekabetine açılmış ve kendi pazarını paylaşmak zorunda kalmıştır. Ne var ki, Türk Mimarlığı, yabancı pazarlara aynı rahatlıkla açılmamıştır. Yabancı bürolar, güçlü ülkelerinin prestijinden, uluslararası mimarlık medyasının desteğinden yararlanırken, Türk Mimarlığının bu tür avantajları olmamıştır. Türkiye’de ne kamu

kesimi, ne özel sektör mimarlarımızı yeterince desteklememiştir. Bu nedenle Türk Mimarları, birkaç istisnayı saymazsak yabancı pazarlara, ya müteahhitlerin himayesinde ya da yabancıların taşeronu olarak açılabilmiş, 3. Dünya ülkelerinde, uluslararası medyaya yansımayan birtakım 2. derece hizmetler ile yetinmek zorunda kalmışlardır. Mimarlığımız sosyo-kültürel yapımızdan kaynaklanan sorunları yanında son 10 yılda, bir de siyasal iktidarın, gerçekte ne anladığını bilemediğimiz bir Selçuk-Osmanlı Mimarlığı dayatması ile karşı karşıya kalmıştır.

Söz konusu süre içinde, Türkiye’de işveren kesim de değişmiştir. Önceleri, işverenimiz çoğunlukla kamu sektörü iken, sermayenin güçlenmesi ile birlikte, özel sektör, işveren konumuna geçmiştir. Kamu kesimi, işveren olarak belli bir deneyime ve ne de olsa, birtakım kurallara uyarken, özel sektör, belki de yapısı gereği, hiç kural tanımadan mimarlık hizmetlerine karşı gereken saygıyı ve ciddiyeti göstermemiş, bir bakıma, mimarlığımızın işgücünü sömürmüştür.

1973-2014 döneminde, mimarlığımıza egemen olan düşünce akımlarında da büyük değişiklikler olmuştur. Dönemin başlangıcına kadar tartışmasız kabul edilen modernist mimarinin etiği ve disiplini, post-modern düşüncenin yaygınlaşması ile zaman içinde etkisini yitirmiştir.

Amerika’dan yayılan post-modern mimarlık akımı, yaklaşık bir on yıl aradan sonra, Türkiye’de de güç kazanmıştır. Bu akım giderek çoğulcu, neredeyse kuralızsız bir mimarlık haline gelmiştir. Bizde de çoğunlukla dergilerden izlenen bu akım, mimarlığın; planlama mantığı, strüktür kuralları, işlev gibi başlıca ilkeleri göz ardı edilerek, yalnızca biçimi öne çıkaran bir mimarlığa dönüşmüştür. Yine de, ülke gerçeklerini mimarlığın çağdaş evrensel değerleri ile birlikte göz önünde tutan, her anlamda başarılı eserler veren bir avuç mimarımızın, toplumumuza olumlu katkılarda bulunduğu unutulmamalıdır.

Mimarlık eğitiminde; devletin eğitim politikasına uyularak, çok sayıda mimar yetiştirilmesine çalışılmıştır. Eğitimin kalitesine, öğretim kadrolarının yeterliliğine bakılmaksızın, pek çok mimarlık okulu açılmıştır. Ama eğitimde ülkenin gereksinimi mimarların yetiştirilmesine yönelik bir yapılanma düşünülmemiştir. Belki, ortalama bir mimarlık kültürü verilmeye çalışılmış

hattâ kimi okullarda çağdaş avangart mimarlığa özenen bir kuşak yetiştirilmek istenilmiştir. Bu da hem iş bulmada, hem çalışma yaşamında, genç mimarların mutsuzluklarına ve başarısızlıklarına neden olmuştur. Ama herhalde bu gerçeği çoğumuz bildiği için olsa gerek, kendimi bildim bileli 60 yıldır, mimarlık eğitiminde reform konusunu tartışıyoruz.

1980’lerden günümüze yapı sektörü Türkiye ekonomisinin itici gücü olmuştur. Bu sektörde, giderek teknoloji kullanımı artmış, yapı malzemesi sanayimiz gelişmiştir. Ekonomi, teknoloji ve sanayideki bu gelişmeler sonucu, yapılarda konfor talebi de artmıştır. Buna karşılık enerji tasarrufu, çevreye duyarlılık gibi kavramlar ortaya çıkmıştır. Bunlar da yeni uzmanlık alanlarını ve yeni teknolojilerin gündeme gelmesini gerektirmiştir.

Dünya genelinde de yukarıda sözünü ettiğim gelişmelerin, ülkelerin uygarlık düzeylerine göre bizden önce ya da sonra yaşandığı söylenebilir.

Son 42 yılda yaşadığımız akıl almaz değişimin önümüzdeki yıllarda da hızını artırarak süreceğini söylemek, bir öngörü sayılmamalıdır. 42 yıl sonrasına bu gözle baktığımızda da, bizi, nerede ve nasıl bir geleceğin beklediğini söylemek herhalde mümkün olmayacaktır. Bununla birlikte örneğin, 2025 yılı için RIBA’nın yaptırıldığı araştırmanın bulgularını Türk Mimarlığı için de rahatlıkla geçerli sayabiliriz.

Mimarlığın amacının yapılar ve yapıları çevre aracılığı ile, toplumun sağlık, barış ve mutluluğuna katkıda bulunmak olduğunu asla gözden uzak tutmamalıyız.

Türkiye’de ve dünyada son kırk yılda yapılmış beğendiğim ya da beğenmediğim pek çok yapı vardır. Bunlar arasından “en”leri uzun uzun düşünüp tartmadan seçip söylemeyi, ister istemez rastlantısal olacağı için terah etmiyorum.

Buna karşılık, Türkiye’den Cengiz Bektas, Han Tümertekin, Nevzat Sayın, Mutlu Çilingiroğlu, Erginoğlu-Çalışlar, Semra-Özcan Uygur gibi adlardan elbette saymadığım benzer yaklaşımda başka isimler olduğunu kabul ederek söz edebilirim.

Dünyadan, bu isimlere ekleyebileceğim birkaç ad, Fumihiko Maki, Alvaro Siza, Calatrava ve benzerleri olacaktır.

Mimarlık anlayışının bu meslektaşlarının anlayışlarına ve mimarlıktaki amaçlarına yakın olduğunu hissettiğim için, bu isimleri saydım.

Erdoğan Elmas, Akyürek-Elmas Mimarlık

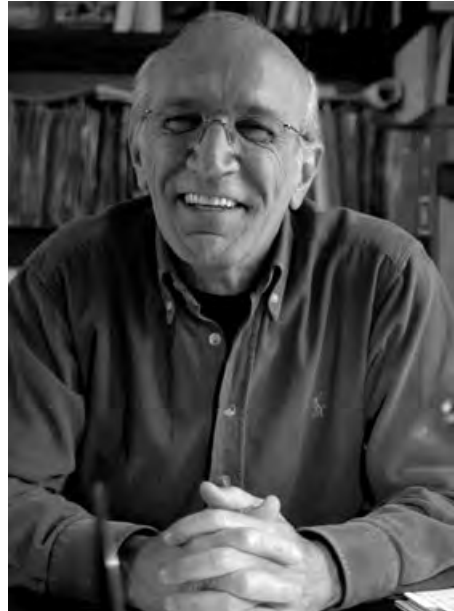
hayatımıza girmesi ve iletişimin yaygınlaşması olarak özetlenebilir.

70'li yıllardan önce malzeme ve teknolojideki yetersiz -kısıtlı ortam, hem tasarımları hem de sonuçları etkilemiştir. O yılları yaşayanlar olarak dış ülkelerden görünümlere imrenerek bakıyorduk. Bu gün Batı'da ne varsa bizde de var, herkes bütün becerisini gösterme olanağına sahip.

Eğitime gelince, bilgisayarın olanakları gerek tasarım, gerekse strüktürde büyük kolaylıklar sağlarken, Te cetveli-gönye ile çizimin ortadan kalkmasının eğitime olumlu yansıdığını söylemek zor. Büro yıllarımdan anımsadığım kadar, staj için gelen öğrencilerde gördüğüm yetersizlikleri unutmak olası değil. Bir de, buna ek olarak her köşede açılan gecekonduşal mimarlık okullarının eğitim yetersizliği, gündemi belirleyen konulardır.

2. Dünya genelinde, mimarlık sermayenin etkisi altına fazlasıyla girdi. Kamu yapıları giderek azalırken, kapitalin yapıları artan bir biçimde görülmeye başladı. Dünya genelindeyse, mimarlık eğitimi ve teknoloji, köklü, sağlam kurumlara sahip olduğundan bizde olduğu gibi yozlaşmadı ve çağdaş mimarlar ve yapıların ortaya çıkmasını sağladı.

Tan Oral, Mimar, Karikatür Sanatçısı

Uzun yıllar mimarlığın ve yapı sektörünün sorumluları arasında değil de yalnızca kurbanlarından ve itiraz edenlerinden biri olduğum düşünülürse, sorularınıza beklenen ayrıntıda yanıt vermem zor olacak. Özetlersen;

Sizin işaret ettiğiniz süreler içinde, genel anlamda kentler, gecekonduşal ve onları yıkmaya çalışılan yapılarla ve onları yıkmaya çalışılan yapılarla ise başka iklim ve başka kültürlerin özentili izleri görüldü. Bu tutum zamanla doğal karşılanırsa oldu. Kalfalar eliyle de yaygınlaştı.

Yapı sektörü üretim, teknoloji ve finans olanakları ile güçlenirken bunun olumlu ve olumsuz etkilerinin tartışılması ise sürüyor. Bugün ve yakın gelecekte, gecekondu yerine gökdelenleşme, benzer nedenlerle, bütün eleştirilere

Bizde, kamu yapıları ve planlamayla ilgili olan Bayındırlık Bakanlığı ve İmar ve İskân Bakanlığı'nın önce birleştirilip sonra yok edilmesi, kamu yapılarında gözetilmesi gereken yararlılık, ekonomi vb. ilkelerini unutturup her kurumun keyfi davranışını sağlarken, buna Selçuk-Osmanlı safsataları da eklenince iş iyice çığından çıktı. Sonuç, göğe yükselenler, AVM'ler, finans merkezi, kentsel dönüşüm ve toplu konut rezaletleri.

Anılan dönemde, Taksim, Beşiktaş, Üsküdar ve Beyazıt Meydanı gibi kentin odak noktaları için yanışma yolu ile de olsa bir planlama çabası vardı. Bugün, tuhaf Haliç Metro Köprüsü kimseye sorulmadan, danışılmadan boynuzlarıyla yapılabiliyor! Taksim Meydanı'na kışla yapma niyetine Doğan Kuban "o kışlanın inşası utanç verici bir karardır" derken, hiç utanılmadan köprü, kanal ve bataklıkta havaalanı kararları verilebiliyor.

3. Yakın gelecek, muktedirin 2023 yılı olmalıydı! Bugün 75 yaşını aşmış bir insan olarak; kentsel dönüşüm adı altında rantı paylaşmak devam ettikçe, Edirne'yi her yıl yaşadığı sel felaketinden kurtarmayan akılsızlık, köprüler, kanallar, saraylar, gereksiz yerlere kopya camiler yapıp, gelecek deprem için hiçbir önlem düşünmedikçe bırakın 2057'yi, 2023'ü bile düşünmek, yaşamak istemiyorum. Prof. Dr. Kaya Özgen'in aktardığı Alman özdeyişinin tersi ile bitirelim "durum vahim ama ciddi değil".

4. Binalar yerine tasarlayanları sıralamam daha doğru olacak. Ersen Gürsel, Mehmet Konuralp, Cafer Bozkurt, Nevzat Sayın, Erkut Şahinbaş ve Can Çinici, Kerem Erginoğlu-Hasan Çalışlar, Cem İlhan-Tülin Hadi gibi çok sayıda 80 sonrası genç mimarlar.

5. Aynı yöntemle, yenilikçi olup çağı yansıttıkları için, Norman Foster, Renzo Piano, Frank Gehry, Santiago Calatrava, Hans Hollein, Arata Izosaki, Louis Kahn, Rem Koolhaas, Richard Meier, Rafael Moneo, I. M. Pei, Alvaro Siza.

4 ve 5'te unuttuklarım beni başıgılasınlar!

6. Yapılan bütün yüksek yapılar, AVM'ler. Nedenini herkes biliyor!

karşın direnecek gibi. Yine enerji ve hızlı sanayileşme sorunları "çevre ve kültür"ü koruma çabaları ile dengelenmeye çalışılıyor. Umarım bu çabalar etkili olur.

Bu arada mimar ve mimarlık isimsizleşirken, mimarlık bürolarının kimlik kazandığı görülüyor.

Yapılmış binaları beğenmek çok zor. Çünkü moda değişkendir, ancak zamana dayananlar işaret edilebilir. Artık o bile zorlaşıyor, AKM beğenilmiyor da, Topçu Kışlası hortlatılmaya çalışılıyor. Beğenmemek ise çok kolay, ibadullah, her gün herkesin yaptığı bir değerlendirme bu.

Karamsarlığa ara verirse, mimarlık eğitiminden umutlanmak gerekebilir. Ancak uzaktan bakınca insancıl yaklaşımdan öte "gelir" ağırlıklı anlayışın önemsendiği gibi duygulara kapılıyor kişi. Yanılmayı çok isterim.

Ersen Gürsel, EPA Mimarlık

20. yy'ın ikinci yarısından günümüze değin yaşadığımız toplumsal olaylar, mimarların mesleki sorumluluk alanlarının yeniden sorgulanmasını gündeme getirdi. Çevresel ve kültürel değerlerin korunmasında ahlak normlarının yeterli olmadığı görüldü. Felsefeciler sorunun çözümünde insan hakları ve mesleki etik ölçütlerinin katkı sağlayacağını söylüyorlar.

Küresel ekonomi politikaları Türkiye'yi de içine alıp sarmaladı. İnşaat sektörünün oyuncularını yatırımlarını geliştirmek amacıyla kentsel planlama kararlarını istekleri doğrultusunda değiştiriyorlar.

Çağdaş mimari projelerde görülen teknolojinin tasarımıyla bütünleşmesi üzerinden biçimsel zenginleşme, 21. yy'da simgesel binaların gelişmesine olanak sağlamıştır. Mimarlığın doğal davranış biçimi olan yaratma sürecini tekil yapıları değerlendirmek yerine topluma verdiği hizmeti (tekil yapılarla değil), kentsel çevrenin oluşturduğu fiziksel ve sosyal birliktelikle değerlendirmek gereklidir. (Var olmanın eylem alanı olarak) yaşam alanlarının düzenlenmesinden sorumlu mimarların özgürlük kavramını nasıl algıladıkları, toplumla yapıların yüzleşme süreçlerinde okunabilir.

YÖK'ün mimarlık eğitimi politikası üzerine etkisi

1980 siyasal rejimi, sosyal alanda ve hukuk alanında olduğu gibi üniversite eğitiminin yeniden yapılanmasının yolunu ise Yüksek Öğretim Kurumu (YÖK) açar ve YÖK kurur. YÖK kanunları üniversitelerin üzerinde konumlanır. Üniversite öğrencilerini sosyal ve siyasal olayların dışında tutmak amacıyla, öğrencilerin denetimlerinde üniversite yöneticilerine geniş yetkiler verilir. Mevcut üniversitelerin nitelikleri ile kalitelerini belirleyen farklılıklar kaldırılır. Tipleştirilmiş

eğitim programları, bütün üniversitelerde uygulanmaya başlar.

Ekonomik yaşama katkı sağlayacak, eğitilmiş genç kadrolara gereksinim vardır. Mevcut üniversitelerin öğrenci kapasiteleri artırılır, yeni üniversiteler açılır, mimarlık ve mühendislik eğitiminin süresi 5 yıldan 4 yıla indirilir. İki kademeli eğitim programları uygulaması ile sözde uzmanlaşmış alanların yolu açılır. Son yıllarda ise üniversite öğrenci kapasitesini geliştirmeyi hedefleyen plansız projelerle, ülkenin her yerinde, denetlenemeyen kamu ve vakıf üniversiteleri açılarak öğrenci – öğretim üyesi dengesi hem sayısal hem de kalite olarak kurulamaz. Yetkin olmayan öğretim üyeleriyle yürütülen eğitim programları beklenen kaliteyi sağlayamaz.

Ülkemizde siyasetin mimarlık alanına bakışı genelde hiç değişmediğinden siyasi iradeler "Mimarlar Toplum Hizmetinde" sloganına bir anlam verememişlerdir. Fakat mimarlığın, çevre, kültür ve sosyal alandaki faaliyetlerini denetleyerek etkinliğini ortadan kaldırmak için yasa ve yönetmelikler üretilmiştir. Günümüzde mimarlık hizmetinin inşaat sektörünün teknik hizmet alanı olduğu konusunda sınırlama yapılmıştır.

Mimarlık çevresinin tartıştığı, doğal ve fiziki çevreyi olumsuz etkileyen (1984 yılında devletin konut sorununu çözmek amacıyla kurulan) TOKİ Kurumu, 2005 yılından sonra güncel siyasi iradede bağımsız karar alma iradesini tümüyle yitirir ve siyasi politikanın aracı olarak işlevine devam eder. Öyle ki telifisi mümkün olmayan yanlış ve nitelsiz proje yatırımları Türkiye'nin her tarafında yayılır. Dağ taş TOKİ yapılarıyla dolmaya başlar.

Her alanda proje üretmeyi görev edinen TOKİ'nin, "Deprem riskine karşı sağlam yapı" sloganıyla yaptığı projeler; nitelsiz, kalitesiz yapı teknolojisi ve tipleştirilmiş mimari tasarımlarıyla son otuz yıla damgasını vuran kötü örnekler olarak belleğimizde yer alacaktır.

Günümüzde çokça kullanılan teknolojinin, yönlendirdiği tasarım alanının özgürlük gereksinimini geliştirirken mimarlığın özünde var olan özgürlüğü betimleyen duygusallığın ise önüne geçtiğini görmekteyim.

Teknoloji destekli tasarımlarla yapı teknolojisindeki gelişmeler doğal çevre üzerinde, "kendi doğasını yaratmak" gibi yapay tasarımlarla inşaat sektörünün destekçisi olan projelere hizmet etmekte ve kamusal alanlarda öznelere sosyalleşmesini de önlemektedir.

Tasarım alanının zenginleşmesi, sıra dışı marjinal projeler, toplumların gelişmesinde fırsat alanı oluşturur. Günümüzde ise, marjinal örneklerin çoğaltılarak tüketildiği bir süreci yaşıyoruz. Bu süreçte mimarların kamuoyu ile yüzleşmesi gerektiğini düşünüyorum.

Dünyaya egemen olan küresel ekonomik politikalar, ülkemizde doğal ve kültürel değerler tüketilerek, sürdürülmektedir. "Önemli olmak" yerine; "değerli olma" seçildiğindeyse mimarlığın olumsuz yönde etkilenmediğini görebiliriz.

Yapı teknolojisindeki hızlı gelişmelere paralel biçimde pazarlama tekniklerinin geliştirilmesi, yapı sektöründeki ürünlerin ülke içi ve ülkeler arasında transferini kolaylaştırmıştır. Bölgesel, yerel farklılıklar gözetilmeksizin, inşaat sektöründeki modernleşmeyi teknolojinin transferi olarak algılayan yatırımcılarla mimarların aynı görüşleri paylaşmalarının ise mimarlığın özgürlük kavramıyla bağdaşmadığını düşünüyorum.

Kentsel kimlikleri, farklılaşmaları ortadan kaldıran, teknolojinin egemen olduğu tipleştirilmiş bir çevrede ve dünyada özgür birey olarak nasıl yaşanacak?

Mimarlığın, kamuoyunda çok fazla önemsenmediği bir ülkede yaşıyoruz. Mimari projeler, kentin yaşam alanlarında yer aldıklarında meşruluk kazanırlar ve eleştiriyi de hak ederler. Ortadoğu ile Balkanların en yüksek binaları mimari üsluplarıyla İstanbul kentinde yükselişe geçiyor. Bu camdan prizma kulelerin mimarlarının kim olduğunu kaç kişi biliyor ki?

Yazılı medyanın emlak sayfalarında, inşaat emlak sektörünün yatırımlarının tanıtımında nedense mimari projelerin cephelerinde kullanılan teknoloji ürünü malzemeler projelerin kalitesi olarak gösterilmektedir. Oysa kalite, yaşam alanlarının planlanmasında, yeşil alan-yapı alanları oranları dengesinde aranmalıdır! Bu bağlamda bakıldığında mimari yapıların ya da mekân düzenlerinin planlanması üzerine yorum ya da eleştirel bir yazının medya içinde yer almasını mimarlığın toplumla yüzleşmesi açısından önemli buluyorum.

Türkiye'de mimarlık dergileri, mimarlık mesleğinin düşünce yapısının zenginleşmesi, dünya mimarlığının izlenmesi, yapı malzemeleri ve teknolojik gelişimi ile mimarların toplumsal sorumlulukları, yasal haklar konusunda bilgi edinme ve düşünceleri meslektaşlarıyla paylaşma olanağı sağlamıştır. Mimarlık dergilerinin, mimarlığın gelişmesine yayın yoluyla katılarak, çok önemli kamusal hizmet alanı oluşturduklarını düşünüyorum.

**Şengül Öymen Gür, Prof. Dr.
Beykent Üniversitesi, Mühendislik
Mimarlık Fakültesi**

Mimarlık Kültürü: Estetik/Etik

Toplumumuzda demokratik hukuk kültürü yapılanamadığı gibi mimarlık kültürü de oluşamadı. Bu, bütün mimarlık sorunlarımızın köküdür. Son birkaç on yıl bu derin sorunu var olan koşullarda zaten çözemezdi. Çünkü sözünü ettiğim uzun bir süreçtir. Sn. Doğan Hasol'un her sayıda "en güzel" olan yazıları kanımca kolay okunma özelliği taşıyarak tam da bunu yapmaya çalışıyordu. Bu bakımdan oynadığı rolün önemi yadsınamaz ve benzeri de yoktur. Resmi ve kurumsal hiçbir yönetsel rol üstlenmeden ben bir mimarlık fakültesi kurdum. İki yılda bir gerçekleştirdiğim uluslararası kongre benden sonra yapılamadı. Boşa kürek çektik...

Mimarlık Kültürü Nedir?

Bir mimari mekânı ötekinden üstün kılan en önemli özellik mimarın tasarımına karşı duyduğu aşktır. Mimarın sürekli arayışları, ortaya çıkan tasarımlardan duyduğu tatminsizlik, eksiklik duygusu, nesnesi ile arasında hiç kapanmayan açık, bir türlü doldurulamayan boşluk ancak sevgi ile doldurulabilir. Bu sancılı süreç, sonunda, mimari sevgiliye kavuşturur, en güzele, en ahlaki olana... Bu boşluğun tatminkâr bir biçimde doldurulmasında işleyen güçler tarihte tanrısal güçler ya da büyüğü güçler olarak tanımlanagelmıştır. Belki de güzelliğin dönüp bizleri büyülemesi de bundandır. Güzellik basit aritmetiklere, oranlara, simetrilere indirgenemez. Güzeli anlamlı ve üstün

kılan sevgi farkı aynı anda etiktir. Çünkü estetik, bir yandan sevginin dolduracağı boşluğun sınırlarında oynarken toplumsal-iletişimsel sınırları da gözden geçirmek zorunda kalır. Plato "Güzellik derinden paylaşılan bir kültürel deneyim biçimidir, yeryüzüne görünür biçimleriyle yansır" demiştir.

Güzel olanın bütün tamamlayıcılarına karşı zamanla toplumlarda takdir duygusu gelişir. Toplumun "ortak çıkarları" da bunlardan birisi ve en önemlisidir. Aristo'ya göre kardeşçe sevgi (philia) kenti siyasal bir varlık olarak dayanışma içinde tutan şeydir. Yasalardan çok söylemsel konuşmalar yoluyla sağlanan dostça bir dayanışmadır. Bu dayanışma "kentlinin ortak çıkarları" şeklinde örtük bir sözleşmeye dayalı olarak işler. Kapsamlı toplum sevgisi kent etiğiyle birleşerek estetik bir olgu haline gelir. Eski kentler tam da bu nedenle güzeldi! Güzeldi çünkü ahlaklıydı.

Zaten bu ortaklığa Kant da işaret etmiştir. Kant, kişisel beğeninin ötesine geçen ve evrensel kanıtlar arayan takdir yargısının güçlerine gereksinim duyan sanat deneyimlerimiz için manevi bir yasa arayışı içine girdiğinde etik ve estetik arasında ciddi bir benzerlik olduğu görülür. Ancak, estetik anlatılamaz, yaşanır. Güzel, doğada olsun sanatlarda olsun, başka hiçbir deneyim modeliyle elde edilmesi mümkün olmayan, içinde uyumlu, uzlaşmacı bir denge duyumunun keşfedildiği zihinsel yetkelerin özgür oyununu beraberinde getirir. Daha sade bir deyişle, güzel ve iyi ancak sezgisel akılla kavranabilir, yorumlanabilir.

Pekiye, Sezgisel Akıl Nereden Gelir? Deneyimden...

İnsanın estetik ve etik yaşamında etkin bir role sahip olan toplumsal belleğin gizemli bölmelerinde mekânlar vardır. Konunun uzmanlarından öğrendiğimiz kadarıyla bireylerin hafızalarında deneyimsel-anısal ve anlamsal değerler taşıyan bu mekânlar bireylerin örgütlü toplamı olan toplumun ortak belleğinde yer kaplar, estetik yaşam anlayışını oluşturur ve her yenilenen koşulda kendilerini aratırlar. Bu bellek, algılamayı mümkün kılar; toplumsal bir algılama sistemini

yeniden üretir. Algılanan gerçek, toplumun kavrayış biçiminin ürettiği bir imgeyle anlaşılır hale gelir, bir temsiliyet olarak karşımıza çıkar, hatırlamanın ve algılamamanın temelini oluşturur. Toplumsal bellekten silinen estetik kavrayışın sonucunu sanat ve mimarlıkta, dayanışma etiğinin çökmesinin sonuçlarını modern toplumlarda toplumsal hedeflerden uzaklaşma, aşırı bireycilik, bozgunculuk ve ahlak dışı davranışlar şeklinde, bütün dünyada, gözlemliyoruz.

Kültürümüzde estetik kavrayış ve yargı başından beri gelişemedi. Deneyimlerimizi zenginleştirecek Anadolu mimarlık kültürünün varlığı yadsınamaz ama Osmanlı'dan kalma tebanın algılam ve uygulamaları arasında mekânlarla ilgili bir toplumsal bellek yapılanamadı. Bir bağlayıcı yapı olarak toplumsal belleğin kendisi gelenekten çok anımsama-anma yoluyla yaşar, tekrarlar yoluyla pekişir. Hatırlanmadıkça bu bellekten birçok şey silinir gider. Onun tarih gibi dondurulmuş bir meşruiyeti yoktur. Galiba bu nedenle talanın tarihi kültürümüzde daha baskın ve çarpıcı oldu.

Başka bir açıklaması da Greenberg'e (Avant-Garde and Kitch, 1939) dayalı olarak yapılabilir. İlgili yazı yüksek sanat ve mimarlığın takdirini toplumsal tabakalaşmaya bağlar: üstün nitelikli, varlıklı entelektüellerin iyi ve özgün sanatı takdir yeteneğinin geliştiğini, avangart sanatın ve mimarlığın zaten görüldüğü kadar ilerici ve özgün olmadığını, yüksek sanatı sadeleştirme yoluyla taklit ettiğini (şimdiki dijitaler gibi) ve "kitch"in dolaysız imgeler kullanan ve çabuk okunan yanının avamın beğenisine hitap ettiğini söyler. Yüksek eğitimli, üstün ve varlıklı sınıflar giderek sayısal olarak azaldı: varlık ve eğitim son kapitalist dönemde aynı varlıkta değil. Dolayısıyla böyle bir sınıfın varlığı görmezden gelinebilir. İşçi ve köylü sınıfı da sınıfsal hak ve özgürlüklerinin farkında değil ama yine de dolaysız anlatımları daha kolaylıkla kavrayabilecek durumda. Onun beğenisi de bu nedenle "kitch" ile ifade buluyor: çoğunlukla kötü ve ucuz kopyalar, reproduksiyon manzaralar, futbol takımlarının afişleri, rüküş binalar...

Özetle, bizler bu ülkede mimari estetiği ve etiği takdir etme potansiyeli olmayan bir topluma hizmet vermeye çalışıyoruz. Böyle bir toplumdan gelen mimar adayını yetiştirmek ya da seçkin mimarlık hizmeti vermek de aşk ile olamıyor bu toplumda ne yazık ki... Öte yandan mimarın tatmin düzeyi de çok düşük, iş güvenliği yok! Nasıl âşık olsun ki işine...

Bu nedenle bir yandan rüküş mimari, öte yandan iç alım ve klonlama çok etkili oluyor mimari ürünlerimizde. Elbette bütünü böyle demiyorum. Seçkin çalışmalarla yayın yaşamına başlayan dergilerimizin hemen hepsi yeterince satmayınca "star" mimarların uydurma ve düşündürücü olmayan, etik hiç olmayan binalarını pompalıyor mimarlık kamuoyuna.

Aslında benim bir öğretim üyesi olarak adedi 104'ü bulan mimarlık okulundan söz etmem gerekirdi ama bunu Aslı Vatansever ve Meral Gezici Yalçın "Ne Ders Olsa Veririz" konulu, çok satan kitaplarıyla o kadar güzel yapmışlar ki eklenecek pek bir şey kalmamış (<http://m.t24.com.tr/haber/yasadigimiz-kabzimallik-diplomaları-kagittan-degersiz-vakif-universitelerinin-yuzde-70i-kapatilmali,285718>)

Belki şunu ekleyebilirim; ülkemizde Marshall yardımına karşılık olarak Köy Enstitüleri'nin kapatılmasıyla başlayan "tabi kılma yoluyla yok etme süreci" eğitimde NAAB ve Bologna Süreci ile devam ettiriliyor. Bu konudaki toplantılara bir ilke olarak asla katılmayışımın nedeni budur. Yönergelerini derin okumak gerekirdi. Mimarlık eğitiminden dersleri kaldırıp ve/ya da saatleri azaltarak öğrenciye kendini geliştirme süresi tanıdığı iddiasıyla ortaya çıkan bu stratejiler, kendine ayırdığı zamanı nasıl yararlı kullanacağını bilmeyen, ortamı eksikliklerle dolu bizim acınası yığınlarımızı yok oluşturma sürüklemektedir. Diploma keşke mimarlık diploması gibi olabilse de vazgeçeriz yurt dışında mimarlık yapma sevdasından. Kesit çizmekten aciz öğrenci yurtdışına aman çıkmasın, ülkenin de onurunu zedelemesin... İyi niyetli eğitimcilerin bütün olguyu bir kere daha düşünme zamanıdır.

yapı 400. sayı için yazılanlar için çizgili notlar

Deniz Dokgöz

Yavuz Selim Sepin, Sepin Mimarlık

1. Mimarlık disiplini tarihsel süreç boyunca çok katmanlı dokusu ile içinde birbirinden farklı birçok ögeyi barındırmıştır. Mesleki yenilikler ve teknolojik gelişmeler gibi mesleği doğrudan ilgilendiren konuların yanında toplumsal değişiklikler, siyasi ve politik yapılanmalar birebir o dönemde üretilen mimari ürünün sürecine ilişkin fikir sahibi olmamızı sağlamıştır. Bugünün ve geçmişin mimari üretimine bakılacak olursa birebir yukarıda bahsettiğim bileşenlerin işleri görülecektir. Örneğin çok uzun yıllar boyunca akademik çevreler ve bizler tarafından tartışılmış “çarlık kentleşme” olgusu doğrudan dönemin siyasal aktörlerinin bu yapıları ve yapı sahiplerini bir oy aracı olarak görmesi ve meşrulaştırması ile ortaya çıkmıştır. Özellikle Türkiye ölçeğinde ehliyetli insanların yapı sektöründe yer alması, yapı sektörünün tüketim odaklı yalnızca bir ekonomik üretim aracı görülmesi geçmişteki, günümüzdeki hattâ belki de gelecekteki en ciddi sorunlardan birini oluşturmaktadır. Yapı üretiminde önemli aktörlerden biri olan müteahhit kişilerin ya da firmaların, ilgili meslek disiplinlerinden herhangi birinden olmaksızın herkes tarafından yapılabilmesi, mimara ve mimari projeye hak ettiği değerin verilmemesi, günümüzde hâlâ çözümlenememiş konulardandır. Yalnızca piyasadaki yapısal ve mimari üretim süreci değil, bu aşamanın bir önceki aşamasını oluşturan mimari meslek eğitimi de yukarıdaki sorunları destekler nitelikte gün geçtikçe daha kötü duruma dönüşmektedir. Akademik kadrosu olmaksızın açılan mimarlık fakülteleri, yeni düşünce ve bilimsel üretime kapalı kimi akademiler, ticarethane halini almış kimi özel üniversiteler tabiri caiz ise balığın baştan kokmasına neden olmaktadır.

2. Türkiye ölçeğinin bir üst ölçeği olarak bakılabilecek dünya ölçeğindeki mimari ve yapısal üretim aslında Türkiye’dekine benzer gündemlerin yönlendirmesi ile ortaya çıkmıştır. Kıtalar ya da bölgeler ölçeğinde bakıldığında toplumsal olayların yönlendirmesi ile savaşlar ile yıkılan ve yitirilen bir mimari mirasın (özellikle Ortadoğu ülkelerinde) yanında seri üretim ve yapı kalitesinin, yükseklik ile ölçüldüğü (Arap Yarımadası) bir durum karşımıza çıkmaktadır. Bu konun asıl ironik olan kısmı ise az önce belirttiğim kötü örneklerin yanında, Avrupa ve Amerika’da görülen son 10-15 yıl içinde literatürümüze girmiş “sürdürülebilir, ekolojik, yeşil” gibi dünya üzerindeki yapı üretiminin çevreye olan yükünü azaltma amaçlı çalışmalar yapılmasıdır. Terazinin iki ucu olarak değerlendirilebilecek bu örnekler umuyorum ki önümüzdeki süreçte olumlu yönde değişerek bize daha iyi bir yapı çevreyi ve dünyayı getirir.

3. Dünya ölçeğindeki meslek üretim biçimlerinin, kendi adıma olumlu yönde ilerleyeceğini umut etmek istiyorum. Teknolojik gelişmelerin getirdiği baş döndürücü hızdaki bu değişim umuyorum ki yeni araştırmaları ve geliştirmeleri de beraberinde getirecek. Ülkemiz başta olmak üzere farkındalığın arttığı, yalnızca ekonomik değil, sosyal ve çevresel sürdürülebilirliğin de fazlasıyla önemsenerek üretildiği, gelecek nesillere aktarılacak nitelikte işler ortaya çıkar.

4. Dini yapı tipolojisi içine tasarımı ile yeni bir yorum getiren **Sancaklar Camisi**’ni alanındaki başarılı projelerden biri olarak görüyorum. Özellikle son dönemde, yeni nesil genç mimarlar tarafından burada sayamayacağım kadar çok, kimisi yarışma yöntemiyle, kimisi ise özel sektör desteği ile üretilmiş nitelikli birçok yapı olduğunu düşünüyorum.

5. Bir önceki soruda olduğu gibi bu soruda da tek bir yanıt vermenin olanaksız olduğunu düşünüyorum. Mutlaka bir örnek vermem gerekirse Libeskind tarafından Berlin’de yapılmış **Yahudi Müzesi**’nin son derece dinamik, etkileyici ve radikal bir mimari yapı olduğunu düşünüyorum. Yaşanan toplumsal travmanın, mekân ölçeğinde çok başarılı bir biçimde yansıtıldığı bu yapıda birçok farklı mimari unsur aynı anda görmek mümkün olduğu için, yanıt hakkımı ondan yana kullanıyorum.

6. Kişisel beğeninin göreceli bir kavram olduğunu varsayarak, mesleki normların yeterliliğini sağlamayan, mimar eli ile üretilmemiş, yalnızca ekonomik ve seri üretimin işi olan hiçbir yapıyı beğenmiyorum. Bence bu yapıların üretimi, kente, içinde yaşadığım topluma ve dünyaya hiç bir katkı sağlamamaktadır. Meslek etiğinin öneminin yanında, üretilen mimari yapının ve projenin, tasarlayandan çok yaşadığının dikkate alınarak yapılmasının çok önemli olduğunu düşünüyorum.

İhsan Bilgin, Prof. Dr. İstanbul Bilgi Üniversitesi

1. 1973’ten beri mimarlıkta, yapı sektöründe ve eğitimde olup bitenler Türkiye’nin, uzun ve sancılı bir gecikmenin ardından bu aralıkta, küresel kapitalizme sonunda ayak uydurmasının perspektifiyle anlaşılabilir. Osmanlı’nın son yüzyılı olan 19. yy’da küresel kapitalizme ticaret yoluyla eklenmenin engelleri büyük oranda zaten kaldırılmıştı. Ama Cumhuriyetin 50’lere dek uzayacak otoriter yapılanması Ortaçağ artığı tekne kazıntısı bir merkantilizmden başka şey olmayan ithal ikameci ekonomi-politiğiyle sanayi proletaryasının (emekçi sınıfı) da burjuvazisinin de doğumunu geciktirmişti. Sınıflarından yoksun bir sanayileşme de olamayınca, doğallıkla, zaten küresel ölçekte de öteki sektörlerle oranla gecikerek sanayileşmiş bir yapı sektörü içinde kalıyordu mimarlık mesleğinin hareket alanı. Verdiğiniz tarihte, (muhtemelen raslantıyla “Zorlu vakası” yazımda da belirttiğim gibi) Türkiye’de (tam o sırada Sovyet bloğu da dahil Avrupa hâlâ betonla eşik atlamanın beyhude çabasıyla patinaj yaparken), yapımda endüstrileşmenin küresel ölçekte eşiği sayılacak, Mies’in Chicago’daki büro ve konut bloklarıyla senkron içindeki ilk uygulama olan ve (Zorlu için yıkılan) Mehmet Konuralp’in tasarladığı Karayolları 17. Bölge binaları yapılıyordu. Yalnızca o da değil, aynı yazıda belirttiğim şekilde aynı yerleşme Modernizm ile erken Postmodern’in uzlaştığı arakesitteki biçim dağarcığını da kullanarak, Türkiye’de henüz tarihi yazılmamış modern mimarlığın da başlıca eşiklerinden birine işaret ediyordu. Özal iktidarı, 1980 darbesinin hiç kastetmediği hattâ engellemeye çalıştığı, anakronik ithal ikamesinin küresel kapitalizmle senkronun önündeki artık iyice göze batmış, engelleri kaldırınca yapı sektörü de, Avrupa’daki beyhude zihniyetiyle değil Amerika’daki pragmatik zihniyet ve pratiğiyle, sonunda hızla sanayileşti.

Bu senaryoya göre önü açık bir vizyonla, pratiğinin tanımı kadar adı da erken konmuş bir kurum olan (YAPI’nın da hâmisî) YEM’in (öncülük ettiği Yapı Fuarları’nın yalnızca tarihine ve Yapı Katalogları’nın içeriğine bakmak bile kafidir) 70’lerde tek bir Yapı Fuarı olurken, şimdi, mutfak, banyo hattâ “cam fuarı” olabiliyor. Malzeme katalogları kütüphane ciddiyetindeki tasnif sistemlerinden bugünün ciltlenmiş ilan broşürleri toplamına, hattâ internet sitelerinin olanakları ile sanal potansiyellere dönüşeli epeyce zaman geçti. Postmodern sözcüğü bile, içinde olduğum grupça çıkarılan Oda’nın “Mimarlık” dergisince telaffuz edilmmişti. Sonra, 1970/80’lerde eğitimini alıp mesleğe

atılan benim kuşağım, yalnızca yapı sektörünün değil, (küresel kapitalizmle bütünleşmenin geliştirdiği) gayrimenkul piyasasının da rüzgârı aramızda olduğundan mesleki yenilikleri, doğrudan sektöre bağımlı kalmadan da, uygulayıp mesleki kimliklerimizin parçası kılacak bir avantaja sahipti. O kadar ki fuarların çeşitlenmesinin ötesinde Arkitera artık Arkipark adıyla gayrimenkul sektörüne özgü büyükçe yıllık toplantılar düzenlemeyi mimarlık merkezi kimliğinin parçasına dönüştürebiliyor.

Değişimin başka önemli bileşenleri de eğitim, iletişim/enformasyon alanlarında oldu.

Kapitalizme gecikmenin dezavantajlarını dinledik hep ama avantajları olduğunu da gördük verdiğiniz tarih olan 1973’ten beri. Öyle ki bütün değişimlerin aynı zaman aralığında bir zaman sıkışması deneyimi şeklinde yaşanması, tempolarının ve parametrelerinin farklılığıyla değişimlerin birbirlerini de tetikleyip şiddetini de artıran kısa devrelerle gerçekleşmesine de aracılık etmiş oldu. Sıkışmanın yarattığı şokların avantajına birkaç kısa örnek: Küresel kapitalizme uyum sırasındaki eşzamanlılıkların şiddetini artırdığı şoklar birlikte değişimin deneyimiyle kuşakları yakınlaştırdı. Öyle ki; bugün artık okullarda daha demokratik ve içli-dışlı bir eğitim varsa, bu, benim kuşağımın 60/70’lerde, gençliği davranışı ve kültürüyle bağımsız bir sosyal kategori haline getirmesi ve sonrakilerin de bu rüzgârı arkalarına almaları neticesinde olmuştur. Elbette eğitimdeki dönüşüme (12 Eylül rejiminin kastettiğinin tersi sonuç verip) yükseköğrenimin kontrolü yerine çeşitliliğini artıran vakıf üniversiteleri uygulamasının, devletin baskısından görece bağımsız alternatif deneyim olanaklarının etkisini de eklemek gerekiyor.

Elbette yalnızca bunlar da değil; otoriter merkantilizmin gölgesinde savunmasına paralel yalnızca eğitiminin başına “millî” sıfatı eklemekten bile kaçınmamış bir devletin yönetiminin otoriterliğinden yüksek öğrenim de payını almıştı. Evet dijital çağa kadar dünyayla hatlar iyice kesikti ama verilmiş tarih 73 en azından gençliğin ve kısmen de resmi devlet sosyalizmleri dışı Marksist solun dünyayla senkronu ertelediği, sabırsız yılların da dönümüydü. Kanımca başka yerlerden farklı biçimde, gençlikle solun (hattâ Gezi’yle bütün muhalefetin) bütünleşmesi de şiddetli sıkışma şokunun etkisinden azade değildir.

Yine de 80’leri geneldeki basılı yayın patlaması eşliğinde mesleki yayın ve söylem patlaması yılları diye adlandırmak gerekir.

Malum dijital/sanal sıçramanın eşiği Arkitera’nın kuruluşuyla 2000’lerdir. Öyle ki 80 öncesinde sol hareketlere ve Oda’nın aracılığına endekslenildikten sonra kısa devre şoklarıyla yoğunlaşma kuşaklararası yakınlaşma ve dayanışma Arkitera’nın erkenden etkinleştirdiği sanal ortamları yepyeni bir sıçrama yaptı ve neredeyse herkes tanışık oldu. İletişim ve enformasyon devrimi sporcular kadar, mimarlığın küresel önderlerini de ayaklara getirdi. 1990’larda küresel mimar adı/işi tavsiyesi hâlâ entelektüel stüdyo kritiği ölçütüken, artık tarihsel örnek eşik oldu, gençler güncelleri daha da yakından tanıyabiliyorlar.

Gelecek için koyduğunuz 2057’ye gelince; malzeme ve bileşen üretimindeki robotlaşma eğilimi ile tasarımın enformasyon ve bilgi toplayıp işleme kapasitelerini aynı zeminde

buluşturan sanal ortamın (hâlâ en zanaatkârane parçaların toplamı denecek gibi yürüyen) şantiyeleri (“management”ın soyut programlama teknikleri dışındaki reel sektörlerin maddi üretimi bakımından) değiştirip değiştirmeyeceği en merak ettiğim konu olurdu. Ama daha Doçentlik çalışmamda konu ettiğim yapı üretimi ilişkilerindeki modernleşme direnci nedeniyle değişiklik olmadığına tanık olunursa da bu beni şaşırtmaz. Öyle ki, küresel ölçekte inşaat kapitalizmini başlatan gelişme ne Eyfel Kulesi ne Kristal Palas, ama arsanın spekülatif değer haline gelmesiyse, sahnesini kapatan da şantiyenin planlama dışı ilişkilerindeki dijitalleşip/sanallaşma olacaktır muhtemelen.

Konuştüğümüz zaman aralığının kayda değer bulduğum işlerine gelince...

Önce Türkiye ve mimari iş ile dar anlamıyla binayı değil, geniş anlamıyla yapı çevreyi (built environment) kastedeceğim uyarısıyla

• **Karayolları 17. Bölge Binaları**, gerekçesini yukarıda telaffuz etmiştim.

Mehmet Konuralp’ten iki tane daha var, gerekçe ve sırasıyla gidelim:

• **Apartment denizine**

dönüşmekte olan bir kentte zemin kat kotunun da bağımsız bir tasarım ve kariyer konusu olabileceğini, bu iş 80’lerde piyasanın gelişmesiyle dükkân mimarlığı tasarımıyla alt-sektörleşip bizlere bürolarımızı kurdurup büyütecek kapasitelere ulaşmadan on yıl önce **Teşvikiye’deki Sevim Butik** (artık yok ama minimum mekânda ferah tasarım örneği diye Neufert’in baskılarından birinde yayımlanmıştı) ve **Maçka Sanat Galerisi** ile kanıtlayıp öncülük etmesi nedeniyle.

• Aynı kategorinin yıllar ve bu iş çoktan bir kariyer haline geldikten sonraki akışkanlığa elverişliliğini ve dükkânın hızlı iş ve para çevirme aracına dönüştüğü bir aralıkta akıcı sirkülasyon tasarımının bulunduğu yeri hesaba katışı kadar, dükkân tasarımı kültürüne de vurgu yapan bir tasarım dilinde bir araya getirmesiyle de bu kategorinin en dikkat çekici işi bulduğum Mehmet Karaören ve Süha Kızıldere’nin yine **Teşvikiye’deki Yargıcı Mağazası**.

• M. Konuralp izinden yeni kategoriye geçsek, iki koldan apartment denizine dönüşmekte olan bir metropolde mimarın apartment tasarımına mesafeli duramayacağını ilk sezenlerden olup; ailenin, reddedilemeyecek muhtemel yap-satçı teklifine kurban etmesi olasılığından önce davranarak tasarımını müteahhitliğiyle birlikte üstlenerek yapıp sonraki kuşağa bu işiyle de model olacağı **Göztepe Apartmanı**.

• Müteahhitlik rolünü de üstlenerek “apartment tasarımının

kapısından kovulacağına bacasından girme” diye nitelenebilecek tutumun başka örneği Yılmaz Sanlı, Yılmaz Tuncer, Güner Acar ortaklığının ürünü Etiler/Çamlık’da **Yılmazlar Apartmanları**.

• Bu iş arazi geliştirmeye de yayıp eşik atlatan Turgut Cansever’in Bodrum’daki **Demir Evleri**.

• Gayrimenkul piyasasındaki sıçramanın başka bir işaret olan tatil siteleri patlamasından çok öncenin girişimi **Burhaniye Artur**’da (Bodrum’un yarımada değil, hâlâ pansiyona tahvil evlerde kalınan bir deniz kasabası olduğu zamanlarda) tatil yaşıntısının doğayı bozması kaçınılmaz bir müptezellik olmadığını mimari tasarım kültürüyle de erkenden kanıtlamış Altuğ&Behruz Çinici’nin hâlâ taptaze tasarımı.

• Bu kez de Can&Behruz Çinici’nin, camilerin (başka kılıflara sığmayan) minare ve kubbeye eşleşmiş şablon unsurları nedeniyle klişelerin ötesine geçilmesinin bile hayal edilemediği zamanlarda, ışık vb. fenomenal kaynaklara dayalı tasarımın da mümkün olduğunu kanıtlayışıyla, **Meclis Camisi**.

• Azmanlaşma sürecinde apartment misali, büro tasarımının da mimari normlarıyla örneklerinden eser bulunmadığı bir aralıkta, üstelik, Mecidiyeköy-Levent eksenine gibi gelecek vaatliher kadar Karaköy-Beşiktaş gibi geçmişin iş merkezlerine uzak bir noktada bile; ömrünü adadığı geleneği yorumlama fırsatına dönüştürecek bir irade kullanmasıyla Sedat Hakkı Eldem’in **Zeyrek SSK Bürosu**.

• Emre Arolat’la (sonra hakkında bir “yapılar-projeler” kitabı [Literatür’05] yazdıracak denli) ilgilenmemle sonuçlanacak mimarlığına mesleki ilgimin başlangıç noktası olan, Kozyatağı’ndaki beton dikdörtgen prizması, (tam öyle kastedilerek yapılmış olmasa da boyutları kadar malzemesiyle de o anonim kalfa inşaatları denizi içinde dikkat çekmeyle-çekmeme sınırında var olmaya devam ederek tasarımın sadeliğiyle hoyratlığın anonimliği arasındaki karsız dengiyi hatırlatarak sürdürecektir gücünü koruması ile) **Aksay Denizcilik Bürosu**.

• Parsel ölçeği dışına taşmış konut bloğu tasarımı örneği olarak İhlamur/Valikonağı bitiminde Doğan Tekeli&Sami Sisa’nın **Yapı Kredi İkamet Bloğu**.

• Tekeli-Sisa’nın **Lassa Fabrikası**.

• Aydın Boysan’ın **İpek Kâğıt Fabrikası**.

• Abdurrahman Hana’nın sanayi ile “proto-outlet” arası bir programdan üstelik de Londra Asfaltı anonimliği içinde, sahibi olan, şıklık ve moda simgesi bir markaya uygun simgesel değerleri de ihmal etmeyen bir sonuç çıkarmasıyla **Vakko Binası**.

• Türkiye’nin ortalama yapım alışkanlıklarıyla üremiş bir kaba inşaatı ehlileştirip, cazip ve çoğulluk boyutları sınırında iş üretme iradesiyle Nevzat Sayın’ın **Umut Matbaası**.

• Nevzat Sayın’ın bu kez de Boğaz silüetine ek yapmanın neredeyse mümkün olmadığı bir noktada imkânsızlık aralığından “inovasyon” türettiği mükemmel teknik donatısıyla **Sakıp Sabancı Müzesi Seed Salonu**.

• Tamamlanmamış bir sanayi şantiyesi enkazından bile A sınıfı yaşam standartları konforu kadar “trendy” olma/kalma yarışından da geri kalmayacak bir tasarım iradesi türeten Melkan&Murat Tabanlıoğlu tasarımı **Levent Loft bloğu**.

• Sonra çok tekrarlanıp dejenere olacak iki program olan kapılı/kapalı (gated) site ve alışveriş merkezi programlarının bir

• Serbestiyet sitesindeki “Şişhane’de kavşak” yazımda ayrıntısıyla değindiğim; mimarlıkla kentsel tasarım arasındaki sınırda duran holistik tutumuyla Alexis&Murat Şanal’ın **Şişhane Park**.

• İzmir Kordon boyunu İzmir’in kentsel karakterini tümüyle silecek hoyratlıktaki inşaat artığından Türkiye sahillerinin en özenli tasarımının üremesine aracılık eden Hasan Topal’ın Belediye ve Oda öncülüğündeki ve kaldırım taşmaları öğeleri disiplininin tek örneği **Kordon Sahili Düzenlemesi**.

• Turgut Cansever’in İstanbul Boğazı’nda **Sadullah Paşa ve Hekimbaşı Salih Efendi yalılarının restorasyonları**.

• Kalabalık bir merkezin hengamesi içinde, minyon bir mütevazı programdan kullanışlılığı ve dayanıklılığı kadar model olma kapasitesi de taşıyan bir sonuç almasıyla Gökhan Avcıoğlu’nun **Beşiktaş Balıkpazarı** uygulaması.

• Serbestiyet sitesindeki Postmodern teknik/konfor yazımda anlattığım nedenlerle radikal mimarlık programını gelecek yüzyılın paradigmasına dönüşecek şekilde yorumlayarak önceleyen Paris’teki **Pompidou Kültür Merkezi** (Piano&Rogers).

• Aynı yazımda anlattığım gibi sonra benzeri büro programlarıyla ve prestij kaygılarıyla Ortaçağ ölçekli çevre dokusu darmadağın olacak Londra City’e hassasiyetle yerleşmenin örneğini verışı nedeniyle **Lloyd’s Binası** (Rogers).

• Her işiyle kendini yenileyip dünyaya “feyk” atmasıyla tanıdığımız (ve üzerine yakında çıkacak bir kitabımı dolduracak kadar yazı yazdırması nedeniyle iş seçmekte zorlandığım) Peter Zumthor’un klişe program kadar elverişsiz konumla da baş etmesine aracılık edecek dahiyane holistik fikriyle **Bruder Klaus Şapeli**.

• Angaje olduğu kuramsal ve pratik tutumlardaki tersliklerine karşın Aldo Rossi’nin, çevresindeki boşlukla anımlanmış Unite Habitation konseptiyle radikal farklarına aldırmanın rezonansa girmeye cesaret ettiği kadar süreci her ikisinin de değer kazanacağı şekilde noktalamayı başardığı **Gallaretese Bloğu**.

aradığından hâlâ taze ve kullanışlı değer üretmesiyle Mutlu Çilingiroğlu&Adnan Kazmaoğlu’nun **Altunizade Konaklar Sitesi ve Capitol Kompleksi**.

• İstanbul’da yerleşme işlerinin mimarlara verilmesinin adetten olacağı 90’ların bile epeyce öncesinde mimari geleneği oluşmamış bir konu olan işçi lojmanı standardının da mimari açıdan cazip bir konu olabileceğini kanıtlaması ile Han Tümertekin’in **ATK Lojmanları**.

• Yine Aldo Rossi’nin, mimarisinin şiirsel eklemlemeleri kadar yinelenen karakteristiklerini de kuramsal ve pratik tavizler vermeksizin birleştiren, mikro ölçekte bir iş olarak yüzen tiyatrosu **Teatro del Mondo**.

• Berlin’in yeniden inşasında bina programı kadar mevcut blok boyunu yineleme prensibinin de klişeleşmesine aldırmanın binanın kabuk dili ve (yatak odalarından lokantasına dek) iç mimariyle alternatif bir otel mimarisi anlayışına sahip olması nedeniyle Raphael Moneo’nun **Hyatt Oteli**.

• Yine Moneo’nun malzeme seçiminden akışkan zemin planına kadar Barcelona’daki sanayi bölgesi dönüşümünün salaş enkazıyla bile klişesizce rezonansta kalabilmiş **Auditori Municipal Binası**.

• (Serbestiyet’teki “Sanat özgürleştirir mi?” yazımda anlattığım gerekçelerle), Frank Gehry’nin Chicago Millenium Park’taki **Pritzker Sahnesi** ve çimi ile **BP Köprüsü**.

• Zaha Hadid’in karayolları trafiğinin kaotik belirsizliklerinden angajmanı, “yapı sökülüne içerik ve biçim devşirmek” gibi belirsizlik katsayısı katmerli bir işle başa çıkan iradesiyle **BMW Binası**.

• Mütevazı dükkân ölçekli galeri programını Manhattan’ın anonim kurgusu kadar kendi fenomenal tasarım prensiplerinin taşıyıcısına da dönüştürmüş hâlâ taze dayanıklı bir ürün olarak **Steven Holl’un Galerisi**.

• Manhattan gridi bağlamının bir diğer çetrefil yorumu Rem Koolhaas’ın tasarladığı başka **Prada Mağazası**.

• Karmaşık programını çetrefil mimari prensiplerinin doğrulama aracına çetrefil prensiplerini de karmaşık programının kullanışlı çözümüne ustaca tahvil edışıyle yine Rem Koolhaas’ın **Chicago IIT kampusu Mc Cormick Öğrenci Merkezi**.

Jean Nouvel’den üç işle bitireyim

• Barcelona’nın yenilenen sanayi bölgesinin artığı enkaz nitelikli çevresi içinde ikon bina programının aykırılığını bile bile görgüsüzlüğe dönüştürmeden çözmesiyle **Torre Agbar**.

• Görünürlüğün ticari değeri dışında değer üretmesi çok güç olan bir simgesel bina programından zarıf bir mimari değer üretmesiyle Paris’teki **Foundation Cartier Binası**.

• Ekolojik ve akıllı donatısı kabuğunu prestijin ötesinde bir kullanışlılığa taşıyarak konusunu kapatmasıyla Paris’teki **Arap Enstitüsü**.

Şişhane Park

Belkis Uluoğlu, Prof. Dr. İTÜ Mimarlık Fakültesi

1970’lerde toplumsal duyarlılığın çok yoğun olduğu günlerde mimarlık eğitimi aldık; bu bizlere mimarlığın insan ve toplumla olan bağının önemini hep hissettirdi. Eksik kalan boyut ise mimarlığın çağdaş kaynaklarına erişimdi. Kütüphanemizin bugüne oranla çok kısıtlı oluşu, İnternet gibi bilgiye erişim kaynaklarımızın olmayışı, mimarlık kuramı gibi bir dersin olmayışı, mimarlık tarihi derslerinde en son gelebildiğimiz yüzyılın 19. yy olması gibi olgulardan söz edebilirim. Bu eksikliği kendi çabamız ile aşmaya çalıştık; yurtiçi ve dış geziler, çalışmalar; harçlığımızla bir dergiye üye olma; kendi aramızda okuma ve araştırma grupları vb. gibi. O yıllarda, İTÜ Mimarlık Fakültesi’ni, öğrencinin gündelik faaliyetleri açısından uluslararası ilişkileri görece zayıf olarak hatırlıyorum;

Kızılağaç Evleri

ancak büyük bir uluslararası tasarım kongresi söz konusu olmuş ve zamanın önemli isimleri bu toplantıya katılmak üzere Taşkışla’ya gelmişlerdi. Öte yandan, akademik ortamın mesleki açıdan daha aktif olduğunu söyleyebilirim -öğretim üyelerimizin hatırı sayılır bir bölümü mesleki bağlamda projeleri ile varlık göstermekte idiler. Yine bugün enformel eğitim olarak nitelendirebileceğimiz ve öğrencilerin gelişimine önemli katkısı olan atölye, vb. organizasyonlar da pek mevcut değildi.

1981-83 arası yurtdışındaydım; bu sırada üniversiteler önemli bir yapısal değişim geçirdi ve döndüğümde farklı bir üniversite buldum. YÖK’ün kurulması, yüksek okul ve akademilerin üniversiteleştirilmesi önemli değişimlerdi. Farklı karakterlerde mimar kimliklerinin yetişmesi söz konusu iken, bu artık tekdüzeleşmişti. Değişim yalnızca burada kalmadı, meslek odaları, dernekler, çeşitli kuruluşlar, tümü dağıldı. 1970 öncesi özel okullar açılmış, sonra yeniden kapanmıştı. Bugün yine çok sayıda mimarlık okulu -özel ya da kamu girişi- açılmış durumda, ancak çok güçlü bir damar, farklı bir ekol görmek henüz mümkün olmadı. Yine önemli bir başka dönemeç, bilgi yapısı, bilgiye erişim, bilgi paylaşımı ve bilgisayar teknolojisindeki değişim diyebilirim ve elbette internet fenomeni. Bugün bilgi ağlarının çok zenginleştirici boyutuna sahibiz, ancak mimarlığın insan-toplum boyutunda, mimarlığa adanmışlık boyutunda ve mimarlıkla hemhal olma boyutunda zafiyet var.

Dünya genelindeki görünümde, eğitim açısından baktığımızda, okullarda kalite

standartı arayışı, yeni tasarım ortamı ve araçlarının öneminin artması, okullararası öğrenci değişimleri gibi meseleler öne geçti. Tasarım stüdyoları, tek yapı ölçeğinden kent ya da yerleşme ölçeğinde konuları ele almaya evrildi; tek yapı ölçeği yeni tasarım araçlarının deneysel ortamı içerisinde daha çok vücut buldu. Çevre dostu ve sürdürülebilir yapılar meselesi önem kazandı; etik, toplum, kullanıcı ve onun katılımı gibi meseleler zayıfladı.

Mimarlık ortamı starlık sisteminden şirketler sistemine dönüşüyor; tasarımcı adı bir marka gibi öne çıksa da ardında kalabalık ve çok uzmanlı -hattâ “çok şubeli”- bir örgütlenme var. Yatırımların ölçeği ve miktarı büyüdükçe mimarlık bir sanattan çok bir “girişim” olmuş durumda. Yakın gelecekte küçük ölçekli büroların hayatta kalma şansının azalacağını; hayatta kalanların ise küçük ölçekte yapılar alanında hapsolacağını düşünüyorum. Mimarlığın, yaşantı oluşturma amacını ve sanat boyutunu (ne yazık ki) yitirerek, yapım, ekonomi, malzeme, teknoloji ve gösteri boyutlarıyla öne çıkacağını düşünüyorum. Öte yandan mimarlık eğitiminin hâlâ öğrencilerini “star”lık sistemine hazırlıyor olacağını ve mimarlık meslek alanı ile eğitim arasındaki çatlağın büyüyeceğini varsayıyorum.

Beğeniler konusuna gelince: Ben sanırım idolümsü anlamda binaları beğenmekten çok “yer”leri ya da “yer”e dönüşmüş binaları seviyorum, en çok onlara içim ısınıyor. Bunlar genellikle çok gösterişli, bağırان yapılar olmuyor, hattâ çok kendi halinde mütevazı yapılar oluyor. Bir de binalarda zanaat görmek istiyorum, bununla yapımda nitelik/imalatta zarafet demek istiyorum. Öğrencilik yıllarımda herkes Corbu sevdalıysa idiyken ben Wright’ı sevdim, çünkü Wright’ın hiç olmazsa yerleştiği ortamla bir hesabı vardı ve yapılarının bir biçimde sözünü ettiğim bu zanaatçılık boyutunu içerdiğini düşünüyordum. En çok sevdiğim, anlamlı bulduğum yapı çevreler zaman içerisinde peyderpey oluşmuş olan, farklı yaşantıların iç içe geçtiği, malzemenin ve detayların bir karakter oluşturacak şekilde konuştuğu, geçmişle gelecek arasında köprülenen, hafif kontrolsüz ve hattâ belki de mimara tümüyle ait olmayan çevreler; biraz ucu açık, katılabilinen, kendinizden bir şey ekleyebileceğiniz çevreler. Mimarlığın kontrol etme güdüsü ve inşa

Trollstigen Ziyaretçi Merkezi

ettiğini zaman içerisinde dondurma isteği bu beğenim ile hep çelişti.

İsimlerle konuşmak zor, tümüyle rastlantısal olarak ilk aklıma gelenlerle ilerleyeceğim. Ersen Gürsel, Sedat Gürel, farklı özellikleri ile bir miktar bu kendiliğindenliğin izlerini bulduğum mimarlar oldular. Turgut Cansever’in mimarlık tutkusundan ve heyecanından hep etkilendim. Mezuniyetimden hemen sonra Tuncay Çavdar’ın bürosunda, onun projelerinde kısa süre de olsa çalıştım; ondan da çok şey öğrendiğime inanıyorum. Hepsinin de kendi içerisinde tutarlı bir çizgi sürdürdüklerini, gelip geçen modalardan etkilenmediklerini düşünüyorum. İMÇ’yi bütün yıkım isteklerine karşın inatla yaşamını sürdürmesi, parçalılığı, kademelenişi ve nüfuz edilebilirliği ile Sedat Hakkı Eldem’in SSK’sına defalarca tercih ederim. 1930-1950’ler ev ve apartman yapıları, dönüşümden yakayı kurtarabilip geride kalanları ile İstanbul’a nitelik katmaktaki. Geçmişten böyle söz etmek mümkün.

Bugün Türkiye’de küçük ölçekteki yapıların daha nitelikli tasarlandığını ve üretildiğini düşünüyorum. Bu anlamda, örneğin Nevzat Sayın, Ahmet Alataş gibi mimarların kendimi daha yakın bulduğum zanaatçılık boyutunu bu küçük ölçekteki yapılarda iyi başardıklarını düşünüyorum; ölçek büyüdüğünde aynı şeyden söz edemeyebilirim. Mekân ve kütle organizasyonundaki başarısı, bunun yanı sıra da geçmiş mekân bilgisini geleceğe taşıma isteği açısından Selim Velioğlu’nun çalışmaları önemli. Boran Ekinci’nin Kızılağaç Evleri yine yerle alışverişi olan bir proje. Mutlu Çilingiroğlu’nun

Antrium’u İstanbul’u dolduran çeşitli toplu konut uygulamaları arasında sakin ve patırtısız bir proje. Narcity, Zorlu gibi projeler ise kendime yakın bulmadıklarım arasında; bu da yine küçük ölçekli projelerde daha nitelikli yapılar üreten mimarlarımızın ölçek büyüyünce aynı nitelikte işlerini görmediğimiz öngörümün ispatı. Kadıköy’ün “dönüşüm” derken yeşilini, alçak gönüllü gündelik dokusunu yitirmesi ve gökyüzünü tırmalayan yapılara doğru dönüşmesi içimi sızlatıyor; sokak ve mahalle yaşantısını kapalı site-adaya dönüştürmek isteyen tekliflerle kapıyı çalıyorlar ve ne yazık ki yapılar yalnızca kendi sınırları içerisinde değerlendirilip, bütün kentsel dokunun başına gelecekler tartışılmıyor. Bütün bunlar yine bir ölçek ve kent bütününe ve bölge karakterine yönelik stratejik yaklaşmama sorunsalı.

Yurtdışından konuşursak, Gehry’nin zorlayıcılığının ya da Hadid’in hezeyanlı mimarlığının benim arayışında olduğum kendiliğindenlikle pek örtüşmediğini anlamak zor değil. Deneyelliği ve oyuncu

mekânları, naif şekliyle -basit ve “neşe içinde”- lerce- seviyorum; büyük birer gösteri nesnesi olduklarında değil. Öte yandan, peyzajla yapıyı iç içe geçiştiren -dolayısı ile iç-dış sınırını eriten- projeler yine tercihim; örneğin, S. Behnisch’in (oğul) Hollanda’daki **Doğa ve Ormancılık Araştırmaları Enstitüsü**. Yine zanaatçılığı teknoloji ve detayla yapıya taşıyan projeleri de kendime yakın buluyorum; örneğin, G. Behnisch’in (baba) Bonn’daki **Parlamento Yapısı** ya da Renzo Piano’nun Noumés’teki **Tjibaou Kültür Merkezi** gibi. Son yıllarda ilgimi çeken bir başka mimarlık yapma biçimi de örneğin, Tyin Tegnesteu’ninki gibi işler: Lokal malzeme, katılım, iddiasız, samimi çevreler; örneğin, **Klong Toey** gibi küçük dokunuşlar ya da **Cassia Co-op** gibi yapıları ile. Nordik ülkelerin sosyal refah anlayışı ve kamusal alana verdikleri değerle -örneğin, Snøhetta’nın **Opera Binası**- bunun yanı sıra bir çeşit yerel bilgi ile tasarladıkları coğrafyaya özgü yapılar da -örneğin, Reiulf Ramstad’ın **Trollstigen Ziyaretçi Merkezi**- beğendiklerim arasında.

Cassia Co-op
Eğitim Merkezi

Vedat Tokyay, Oran Mimarlık

1.Kanımca mimarlığa, eğitime ve yapı sektörüne topluca yön veren etkenlerin başında 70'lere kadar hızlı biçimde tırmanan ekonomik kalkınma yer almaktadır. Bu yüzden ki, yatırımlarla sanayi ve hizmet sektörünün büyüme sürecinde yapı talepleri artarken, bir dizi kamu kurumunun da yarışma ile elde edilme sürecine girildi.

Bu eğilimler daha

sonraları toplumun bütün alanlarında yaygınlaştı ve mimarın bir meslek sahibi olarak yapı sahnesinde yer alması olgusu günümüze dek büyük bir ivmeyle arttı.

Ayrıca bu dönemden itibaren yapılaşmanın zorlamasıyla ortaya çıkan, çoğunlukla da yurtdışından getirilen yeni yapı malzemelerinin de mimarlığın niteliğini artırdığını söylemeliyiz.

Son olarak da, mimarlık dünyasının zenginleşmesini destekleyen eğitim kurumlarının hızla artışı, nitelikli özel mimarlık okulların ortaya çıkması da yapı sektörüne yön vermiştir.

2.Kanımca, 1973 ile günümüz arasındaki süreçte dünya mimarlığından doğan en önemli etkenler, birincisi post modernizm, yapı sökümcülük, hightech vb. gibi önemli mimarlık felsefelerinin yapı sektöründe boy göstermeleri, yani dünyanın yüzyılın başında doğurduğu devrimsel mimarlıkta modernizm ideolojisini baş aşağı ederek yeni mimari dil arayışlarını getirmesi; ikincisi, özellikle bilgi devrimiyle ve internet ile birlikte mimari çizim, belge ve bilginin dijitalleşmesi, iletişimin en üst düzeyine çıkması; üçüncüsü, dijitalleşen yüksek teknolojinin yapı sektöründeki taşıma sistemlerinden kaplamalara dek çok zengin bir malzeme ağına sahip olmasıdır.

3.En önemli konuların başında ekoloji ve sürdürülebilirlik ile saydamlık gibi kavram ve konular gelecektir. Şu anda ekolojik mimarlıkta kullanılan sınırlı tasarım araçlarının artacağını, işveren tarafından da özümşenen bir konu olacağını, kamu standartlarına ve yapım şartnamelerine gireceğini düşünüyorum.

Aynı derecede önemli başka bir konu da, hâlâ yasalaşmamış olan mesleğimizin bir ABD, AB ülkesindeki gibi bir Mimarlık Meslek Yasası'na kavuşmasıdır. Bu yasal durum, mimarlığın niteliğini çok yüksek bir düzeye getirecektir.

Bu dönemden öteki arzularım ve tahminlerim de, bir Türk mimarının rahatlıkla Avrupa ya da Amerika kıtasında mimarlık yapacağı, Türk mimarlık bürolarında yabancıların çalışabileceği bir düzeye gelmesidir. Buna dönük hem ülkemizde hem de AB ülkelerinde gerekli yasal zeminin hazırlanmış olması da çok önemli olacaktır.

4.Türk Tarih Kurumu - Bir kamu yapısını bu denli saydam, katılımcı yapabildiği ve resmi olan yüzünü bu denli sivilleştirilebildiği için...

Meclis Camisi - Modern bir cami konusuna, (Dalokay'ın yaptığı gibi cami kavramına teknoloji ve kabuk gibi konulardan bakmayarak) minare ve mihrab olmadan, çağdaş insanın yeni ruhsal mekânını araştırmak üzere eğildiği, doğa, ışık ve saydamlığı mekânın en önemli ögesi yapabildiği için...

Babadağlılar Çarşısı - New York Guggenheim Müzesi'nde Wright'ın denediği sarmal modeli, Cengiz Bektaş bir Anadolu kentindeki çok katlı bir çarşıda büyük bir cesaretle denediği ve iyi bir mekânsal sonuç alınabildiği için...

Milli Reasürans Binası - Yapı ile sokak ilişkisinde oluşturduğu yeni kentsel mekânı mimarisinin bir parçası haline getirebildiği için...

Sancaklar Cami - Herkesin bir "Mimar Sinan Camisi" peşinde olduğu günümüz dünyasında kendini gizlemeye çalışacak kadar mütevazı olabildiği, yerin altında bile ruhsal mekânı ışıkla yaratabildiği, çağdaş cami mekânının normlarını alt üst etmeyi becerebildiği için.

5.Pompidou Merkezi - İçi dışına çıkmış tesisat borularıyla, dışardan çalışan merdiven ve asansörleriyle yapı-çevre ilişkisine yepyeni devrimci bir yaklaşım getirdiği için, Reichstag Binası Yenilemesi - İnsanları millet meclisinin çatısında toplayacak kadar sivil, katılımcı, demokratik bir mimari tasarım yapabildiği için,

Yahudi Müzesi - Soykırım ve sürgün temalarını yapının kabuğu ve iç mekânında biçimlendirebildiği, metafor haznesini mimarlık dilinin içinde alabildiğine kullanabildiği için,

İşık Kilisesi - Tadoo Ando, bu yapıyla mekânı ışık ve betondan üretebildiği için,

Firminy Merkezi - Yeni tamamlanan bu geç Corbusier yapısında; kabuk, ışık ve mekân bütünü mükemmel biçimde kurulabildiği için...

6.Yeni Başkanlık Sarayı - Bu yapı, ulusal bir temayla bağlantı kuracağına, yani, yeni Modern Türkiye Ulusunun Cumhurbaşkanlığının ayırdedici niteliğini mimari formunda yeniden üreteceğine, Orta Asya çağrışımı bir dış kabuk ile Dolmabahçe türü barok bir merdiven ve büyük bir malzeme lüksünü üretmeyi yeğlemiştir. Bunu beğenmemizi mi beklersiniz?

İstanbul Mimar Sinan Cami - Bu yapı, bize şunu demektedir: Ey Mimarlar, Cami tasarlarken Klasik Osmanlı Mimari tarzından ayrılmayın; yeni arayışlarla zamanınızı yitireceğinize, sivil çağdaş cami mekânı ve kabuğunu araştıracağınıza, yaklaşık 600 yıl önce bulunmuş olan bu mekân&form ve malzeme portföyünü kullanınız.

Buna inanmamızı mı beklersiniz?

Haliç Metro Köprüsü - Bütün yabancı ve Türk uzmanların, tarihi öngörünüm bölgesinden dolayı, ısrarla yapılmasını istemediği kulelerin ve gergi çubuklarının inadına yapılmasıyla birlikte, karşımıza Calatrava taklidi niteliksiz bir kopya ürün çıkmıştır.

Özetle, mimarlık, iktidarın mega projeleri için bir araç düzeyine indirgenmiştir.

Seranit Grup'a tasarımın kalbinden 5 ödül!

IF Design Award 2015'te Seranit Porselen ve Seranit Yapı Gereçleri'nin 5 farklı ürünüyle ödül kazandık ve tasarımdaki kalitemizi bir kez daha kanıtladık.

seranit

seranit yapı gereçleri

◆ seranitgrup

**Derya Oktay, Prof. Dr.,
Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Mimarlık Fakültesi Dekanı**

1970’li yıllardan beri endüstri ve teknolojiye gelişmeler, son yirmi yıldır ise kentleri kısılcına alan küreselleşme mimarlığı dramatik bir şekilde etkiledi. Kentlerdeki sosyal ve kültürel değişimler, büyük kentlere (Avrupa kentlerinde ülkeler arası) göç sonrası artan konut gereksiniminin yarattığı baskıyla kentlerin hızla yayılması, beraberinde mimarlığa da büyük sorunlar yükledi. “Toplu konut” kavramı, hızla üretilen niteliksiz konut alanları ile özdeşleşti. Son yıllarda ise kent merkezleri “merkez” olma özelliklerini yitirme tehlikesiyle karşı karşıya; ne var ki, Batı dünyası bunun yarattığı sorunların farkına varıp çareler ararken bizim büyük kentlerimizde kentsel yaşam neredeyse “AVM’lerde

yaşama” dönüşmekte; “Dönüşüm” adı altında kentlerin kendine özgü doku ve yoğunluğuna aykırı düşen yüksek yapılaşmalarla kent merkezleri “iş merkezleri”ne ya da “yaşanabilir olmayan konut yığınları”na dönüşmekte.

Mimari uygulamaların küreselleşmeye karşı tavırlar geliştirememiş olması, bugün karşı karşıya kaldığımız “sürdürülebilir olmayan” tablonun en önemli etmenlerinden biri. Tasarımın önerildiği yerin koşul ve özelliklerini önemsemeyen, “Star” mimarların da uygulamalarıyla körüklenen, biçimsel estetiği tek ve ana hedef olarak alan tasarım yaklaşımı mimarlık eğitiminde, uygulamalarında ve yapı sektöründe büyük oranda etkisini sürdürmekte.

Araştırma, eğitim ve uygulamayı bütünleştirme ile ilgili sorunumuz var. Üniversitelerde bilimsel araştırma, mimari ve uygulama temelli araştırmanın karşısındaymiş gibi bir algı var; bu bir paradoks yaratıyor. Bilgisayar ve elektronik medya kullanımında büyük ilerlemeler gözlemlenirken, “havalı” sunuşlarla sergilenen projelerin çoğunda ekolojik duyarlılık ve kentsel/toplumsal çevre bağlamında tasarım konusunda doyurucu gelişmeler gözlenmiyor. Duyarlılık yalnızca tarihi binalarla sınırlı kalıyor. Mimarlık ve Kent Planlama arasında köprü işlevi gören, yaşanabilir bir kent için esas olan Kentsel Tasarım disiplini ise hâlâ tam anlaşılmış değil; iyi tasarlanmış, nitelikli bir binanın, nitelikli, bütüncül, kamusal yaşamı destekleyen bir kent dokusu ile birlikte düşünülmedikçe kent niteliğine ve yaşamına olumlu

yansıyamayacağı konusunda farkındalık yok.

Öte yandan, toplumda çağdaş ve sürdürülebilir mimarlığa ilişkin bilgi birikimi ve duyarlılık eksik. Dijital teknolojinin hızla gelişmesiyle birlikte gündeme gelen “akıllı bina”, “akıllı kent” gibi kavramlar çarpıcı bir etki yapıyor, ancak bunların yaşayanları mutlu edebilmeleri için “akıllı ve sosyal” olmaları gerektiği akla gelmiyor.

Bence gelecekte mimarlık öteki disiplinlerle daha fazla bütünleşecek. Mimar, işinin tek lideri olmaktan çıkıp çok disiplinli bir takım oyuncusu ya da lideri olabilecek; rolü “kendi kendine yeten”, “yaptığı işi göstermeye odaklı mimar”dan, “kolaylaştırıcı, danışman mimar” olarak değişecek. Vitrindeki mimarlık, büyük projelerden küçük projelere, yeni bina tasarımlarından iyileştirme ve yeniden işlevlendirme projelerine kayacak. Ekolojik, enerji yetkin tasarıma çok daha fazla yoğunlaşma olacak. Disiplinlerarası ve çok disiplinli olma nosyonu, toplumsal yararlar öne çıkacak, ve bunların tümü mimarlık eğitimine ve bilgi üretimimize yansımalar. Bu arada, ABD’de mimarlık öğrencileri arasında yapılan kapsamlı bir araştırmanın sonuçlarına göre, gelecek nesillerin mimarlık eğitimi ve mimarlıktan beklentilerini yansıtan dokuz maddenin ilk üçünü “ekolojik çeşitlilik ve sürdürülebilirlik”, “sosyal sorumluluk” ve “küresel değişim” ile ilgili yönlendirmeler oluşturuyor. Bu da, Batı dünyasında olumlu gelişmelerin çok daha yakın gelecekte gerçekleşeceğini gösteriyor.

**Semra Uygur,
Uygur Architects**

1. 1973 yılı mimarlık eğitimine başlamamın arifesine denk geliyor. Bu sürecin başarısını bilmeden sonrasında ise bizzat içinde yaşadım. Ekonomi, kolay yapım, her zaman gündemde oldu. Cumhuriyetin ilk dönemlerinden beri etkisi azalarak sürmekte olan modernizm 1980’lerde tarihselciliğin öne çıkması ile neredeyse gündemden çıktı.

Modern mimarlık eğitimi almış olsa bile, mimarlar gündeme ayak uydurdu. Bu tavırdan, verilen eğitimin yeterince içselleştirilmemiş olduğu anlamı mı çıkmalı yoksa ayakta kalma mücadelesi mi demeli ya da kolay teslimiyet mi, bu konuyu hâlâ çözebilmiş değilim.

1980’li yılların başlarında ithalatın artması ile yeni yapı malzemelerinin gelmesi, aynı dönemde ülkedeki siyasi ve ekonomik yapılanmanın ve ardından sermayenin el değiştirmesinin mimarlık ortamının çehresini değiştiren en önemli etken olduğunu düşünüyorum. Tarihselci yaklaşım kamu binalarında Selçuklu, Osmanlı kopyaları ile kendine yer edinmeye girişirken, yeni zenginler Yunan tapınak yapıları benzerlerine kadar gittiler. Bu süreçte eğitimin bu durumdan etkilenmemiş gibi tavır aldığını ve yalnızca eleştirdiğini gözlemledim.

1990’lı, 2000’li yıllara doğru uzandığımızda bilgisayar teknolojisinin mimarlık alanında yoğun kullanımı ve yabancı kaynaklı literatürden daha fazla etkilenip kopyalama tasarımlar ile tarihselcilik iki ayrı uçta tavan yaptı. Aynı zamanda ülke ekonomisinin arsa rantı ve inşaat sektörüne dayalı olması hızı ve sayısal çokluğu da beraberinde getirirken mekânsal nitelik artık ne yazık ki aranır olmaktan tümüyle uzaklaştı.

Tarihin her döneminde olduğunu bildiğimiz; siyasi iradenin izlerini yapısal çevre ile pekiştirme durumu son 15 yıldır üst düzeye sıçradı. Kentsel dönüşüm olarak sunulan yenileşme projeleri bu durumu pekiştirici olarak kullanıldı, kullanılıyor. Her yerin inşaat ile dolması mimar adını daha çok gündeme getirir olmakla birlikte mimar aynı zamanda pazarlama aracı haline de getiriliyor. Bu durum yeterince öğretim elemanı olmasa da mimarlık, tasarım bölümlerinin sayısının inanılmaz sayılara çıkmasını getirdi. Yetkinleşme zamanı henüz tamamlanmamış olan meslektaşlarımız tarafından binlerce metrekaire alanlar inşa ediliyor. Yapı artık günümüzde sıradan bir tüketim malzemesi olarak görülmekte.

Eğitimde, akademik ortamda neler oluyor diye bakarsak en özet cümle ile seyretmek olarak ifade edebilirim. Ülkenin sosyal yapısı değişip buna bağlı olarak göç artarken, eğitim ortamında kentsel tasarım eğitimine yeterince önem verilmedi.

Sağlıklı çevreler oluşturmak için tasarım kadar önemli detaylandırma konusu eğitimde gereken yerini alamadı. Mimarlık eğitimi alan herkesin “star” mimar olması gerektiği algısı yaratıldı. Oysa ki mimarlık, bütün bileşenleri ile birlikte sağlıklı olduğu sürece anlamlı ve kalıcı olabilen bir hizmet.

Eğitimde proje konusu olarak ibadet mekânları nedense bu yıllara kadar hiç konu edilmedi. Bu yapılar bugün eleştirdiğimiz taklit yapılar olarak devam ediyor. Cumhuriyet ile birlikte mimarlık alanında yüzümüzü batıya dönüp, batının benzerlerinin yapılmasını dün de eleştirmedik bugün de eleştirmiyoruz. Tarihsel ve yere ait yapısal unsurların soyutlamasına pek değinilmedi. Bu unsurların soyutlanarak kullanılması eğitim sürecinde de teşvik edilmedi. Siyasi ortamın değişimi ile yapısal çevrenin değişimine eğitim ortamı ve mimarlar çok hazırlıksız yakalandı.

Eleştiri ortamı ise ülkemizde ne yazık ki gelişmiyor. Yapılan eleştirilerin de yeterince objektif olduğunu düşünmüyorum. Eleştirdiğim bu ortamın oluşmasında en büyük payın biz mimarlarda olduğunu gözlemliyorum.

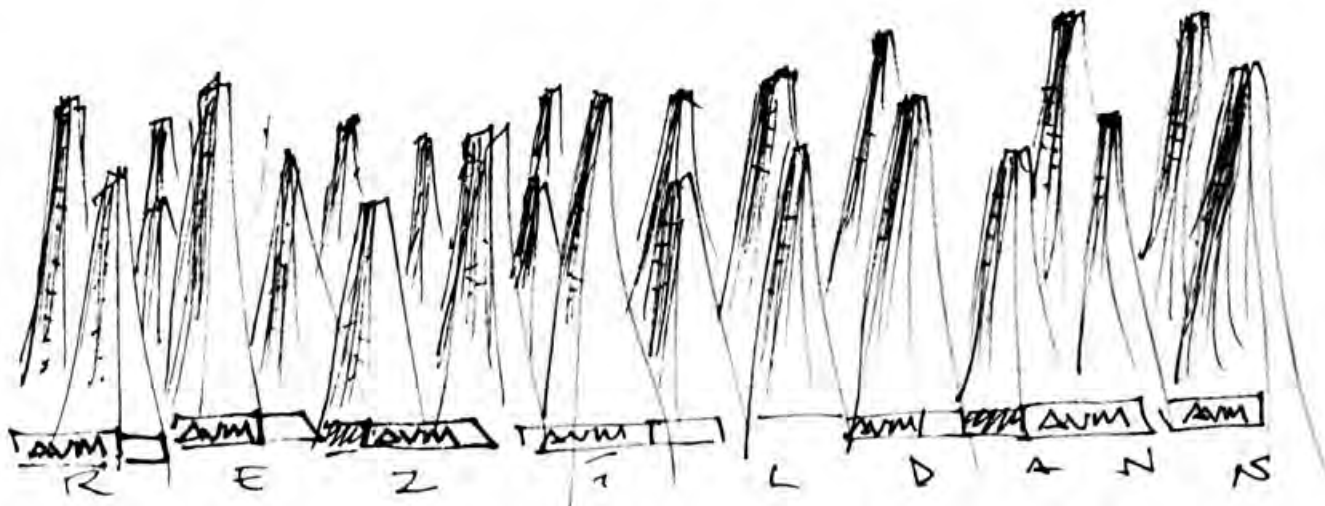
2. Batı dünyasında mimarlık gündemi bizdekinden farklı olarak yeni yapı formlarını ve yeni yapısal malzemeleri ile kendi ülkeleri dışındaki coğrafyalarda mimarlık yapmayı yeni pazarlar yaratma yolunu seçtiğini gözlemliyorum. Kendi ülkelerinde ise daha kalıcı, yerine değer katan duyarlı, incelmış, kentsel tasarım ile birlikte bütünlüğü olan mimarlık yolunda devam etti.

3. O zaman 100 yaşında olacağım. Yüz yüze sosyal iletişimin giderek azaldığı günümüzdeki hız aynen devam ederse 21. yy’ın ortalarında artık yalnız yaşıyor olabiliriz. Yapıların tüketim malzemesi olma hızı da artarsa, canımız istediğinde anında pazardan alıp, sıkılınca attığımız geçici mimarlık ve her an değişen hiçbir anının olmadığı duygu ve ruhtan yoksun ortamlarda yaşıyor olabiliriz. Bu durum dünyayı çöplüğe çeviren yalnız, mutsuz, kendi dışında hiçbir şeyle ilgilenmeyen canlıların ortamı olur.

4. Bir yapıyı beğenme ölçütüm, yapının bulunduğu yere değer katması, yaşamı olumlu etkilemesi, kullanıcılarını mutlu etmesi. Yalnızca görüntü olarak beğenmek olmadığı için bu anlamda gözlemleyebildiğim için Ankara’daki **Cermodern Çağdaş Sanatlar Müzesi** ve **Güzel Sanatlar Galerisi** en beğendiğim yapıdır.

5. Dakka’da 1982 yılında kullanıma açılan Louis I. Kahn tarafından tasarlanan **Bangladeş Ulusal Meclis Binası**. Yoksul ve yeni kurulmuş ülke halkının onlar için yapılan bir yapı ile övünmeleri, gurur duymaları, kendilerine önem verildiğini hissetmeleri, mimarın yaptığı işi ne kadar içselleştirdiği anlamına geliyor. Bu da benim için çok önemli.

6. Bulunduğu yere ait olmayan, çevresi ile ilişki kurmayan, coğrafyayı yok sayan bütün yapılar. En büyük örneği ülkeyi perişan eden TOKİ yapıları. Bu yapıları ruhsatlı gecekondular olarak adlandırıyorum. Bu tanım bir anlamda gecekonduya hakaret oluyor farkındayım. Bildiğimiz gecekondunun hızlı yapım tarafını kastetmiyorum. Gecekondulardaki duyarlılık keşke bütün yapılarda olabilse.

Deniz Dokgöz

Handan Türkoğlu, Prof. Dr. İTÜ Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlaması Bölümü

1. Mimarlık eğitime başladığım 1973 yılından bu yana mimarlık eğitimi ve yapı sektörü kapsamında hızlı gelişmeler ve değişimler oldu. Mimarlık eğitimi 90'lı yıllara kadar kısmen uygulanabilir konuların çalışıldığı detay çözümlerin önemli olduğu bir kapsamda ele alınıyorken 90'lı yıllardan sonra uygulanabilirlikten daha çok fikir ve tasarım felsefesi önem kazandı. Gelişen bilgisayar teknolojileri ile desteklenen tasarım yaklaşımlarında ise kentsel uyum oldukça ihmal edildi. 1950'lerden başlayarak mimarlığın önemli bir çalışma alanı olarak kabul edilen kentsel tasarım ve planlama kavramlarının eğitim sürecinde ağırlığı azaldı. Son 10 yılda kentlerimizin içinde bulunduğu hızlı dönüşüm sürecinde bu durumun olumsuz etkilerini gözlemlemekteyiz.

2. Mimarlık eğitiminin dünyadaki örneklerine bakıldığında da benzer şekilde değişen oranlarda kentsel tasarım ve planlama dersleri ve stüdyoları olduğu görülse de önemi eski yıllara göre azaldığı, mezun mimarların bu alanları yüksek lisans alanı olarak dahi tercih etmedikleri görülmektedir. Oysa geçmişte mimarlar için tasarladıkları binanın içinde yer aldığı doğaya ve kentsel çevreye uyumu önemli bir başarı olarak değerlendirilmekte, bu yaklaşım 90'lı yıllara kadar mimarlık eğitiminde de en önemli konu olarak ele alınmaktaydı. Günümüzde ise mimarların daha çok tasarladıkları tekil binalarla kendilerini tanıtmaya, ifade etmeye çabası içinde oldukları görülmektedir.

3. Yakın gelecekte bu durumun devam edeceği anlaşılmaktadır. Ancak geriye dönüşler de söz konusu olabilir. Binaların içinde suni olarak yaratılan konforu yüksek ortamlar, kentlerin bir sistem olarak tasarlanmaması sonucu kaybedilen kentsel açık alanlar insanları hem doğadan hem de sosyal ortamlardan izole etmektedir. Araştırma bulguları bu durumu desteklemektedir. Yeni çözümler geliştirilmesinde mimarlara ve şehir plancılarına önemli roller düşmektedir.

4. **Milli Reasürans Binası** (1992) (Teşvikiye-İstanbul), **Kanyon Alışveriş Merkezi** (2006) (Levent- İstanbul) sayılabilir. Milli Reasürans Binası'nın kentsel yaşamı içine alan tasarımını derslerde her zaman örnek olarak gösteririm. Kanyon Alışveriş Merkezi'ni ise tam bir kamusal alan niteliği olmasa da kapalı ve açık alanlar birlikte tasarlandığı için beğeniyorum.

5. **Faneuil Market House** (1976) (Cambridge-Mass, USA) kentsel yaşamı içine alan yaklaşımı ve içinde yer aldığı kentsel çevreye uyumu ile yine derslerde örnek olarak gösterdiğim bir tasarımıdır. Mimari yapı olarak ise **Sydney Opera Binası**'nı (1973) beğenirim.

Milli Reasürans Binası

Sidney Opera Binası

Kanyon Alışveriş Merkezi

Murat Tabanlıoğlu, Tabanlıoğlu Architects

1. Denetimsiz dolayısıyla niteliksiz okulların artmasıyla, eğitim düzeyinin düşmesi, doğa ve kente zarar veren projelerin onaylanması, hızlı kentleşme - sanayileşme/gecekondulaşma, sanayinin desentralizasyonu / soylulaştırma son otuz yılın önemli meseleleri oldu.

Bunun yanı sıra tasarıma verilen değerin artması, iletişim ve etkileşimin kolaylaşması dolayısıyla

birçok konunun olduğu gibi politikaların sorgulanır hale gelmesi ilerlemeler olarak kaydedilebilir.

2. Son 40 yıllık dönem mimarlık mesleği/kuramı/pratiğinin ve tarih yazımının, başka bir deyişle mimarlık düşüncesinin büyük değişim yaşadığı çok geniş bir zaman aralığı. Özetlemesi zor. Fakat dünya genelinde önemli kırılmalardan örnek vermek gerekirse kentsel dönüşüm - mega ölçekte yapı ve yapılanmalar, disiplinlerarası çalışmaların önem kazanması, biyosentrik ve evrimsel yaklaşımlar, çizim teknikleri altyapısı ve deneysel yaklaşımlar gibi, cam üretimi gibi malzeme ve inşaat teknolojilerindeki ilerlemeler ana başlıklar olarak anımsanabilir.

3. Mimarlık gelecek odaklı bir disiplin. Kaynakların risk altında olduğu zamanımızda, atık malzeme ve enerjilerin yeniden kullanımına ilişkin hassasiyet, toplumun artan bireyselleşme kaygısı ve yeni bilgi toplumunun talepleri tasarımı şekillendirecek önemli olgular arasında. Son 10-15 yıl, bilgi ve iletişim teknolojilerindeki hızlı gelişmelerle, mimarlığı ve inşaat sektörünü yeni bir ortama taşıdı. Tasarım ve üretim arasındaki sınırların kaybolmaya başladığı değişimin henüz başlarındayız. Yakın gelecekte, planlama ve yapım süreçlerinin CAD-CAM teknolojileri ile bütünleşmesi bütün tasarım ve üretim pratikleri tarafından benimsenecek. Mimari tasarım ve üretimdeki bu değişim, ifadeyi de etkileyecektir.

4. Türkiye'de son dönemde neredeyse yalnızca ticari yapılar yapılabiliyor. Yatırımcının da mimariyi biçimlendiren etkenlerden biri olduğu düşünülürse bu tür yapıların örneğin bir kültür yapısı gibi değerlendirelemeyeceği açık. RIBA tarafından 2011 yılında dünyanın en iyi yapılarından biri seçilen **Loft Bahçe**, bir Tabanlıoğlu projesi olması nedeniyle değil, günümüz değerlerini yansıtabildiği için beğendiğim bir bina.

5. Peter Zumthor'un, Gottfried Böhm'ün 1950'lerde inşa ettiği "Kalıntılar İçinde Meryem" adlı eseri ile birleşecek şekilde tasarlanan, Roma dönemine ait bir kilisenin kalıntıları üzerine inşa edilen "**Kolumba Müzesi**" tarihin üç farklı döneminde okunduğu, çağdaş dili ve mükemmel malzeme çözümüyü bugün hâlâ süren "restorasyon nasıl olmalı" sorusuna en güzel yanıtlardan biri.

6. TOKİ Mahalleleri.

Kolumba Müzesi

Ayşe Hasol Erktin, Has Mimarlık

1. YAPI Dergisi -hoş bir rastlantı eseri olarak- benim meslek yaşamımla örtüşen bir döneme damgasını vurdu. Benim meslek pratiğinde, yaşayarak gözlediğim değişimi, YAPI Dergisi de kayda geçirmiş oldu. Bu kırk yıllık dönemde, küreselleşme, malzeme ve yapım teknolojileri ile bilişimdeki gelişmeler önemli değişikliklere yol açtı.

Küreselleşme

Haberleşme ve havayolu taşımacılığının gelişmesiyle birlikte, 1980'lerde uluslararası şirketler ve finans kuruluşları müthiş bir yayılma gösterdi. Bu büyüme, uluslararası hizmet sektörünü de harekete geçirdi. 80'lerle birlikte, Türkiye ve Türk mimarlığı, yabancı mimarlarla tanıştı. Büyük yatırımlarda kısıtlı deneyime sahip olan Türk mimarları, 80'lerin ve 90'ların önemli yatırımlarının yabancı mimarlara teslim edilmesini şaşkınlıkla izledi. Zaman içinde, gerek yabancı mimarlık kuruluşlarıyla ortaklıklar yoluyla, gerekse projelerini Türk mimarlarına emanet eden işverenler sayesinde, Türk mimarları da büyük yapılar -yüksek binalar, hastaneler, oteller- konusunda deneyim kazandılar. Türk mimarlığının yirmi yılına mal olan bu çalkantılı süreç, Türk mimarlarını sarsmakla birlikte, kazanılan deneyimler, Türk mimarlarının yurtdışı projelere açılmalarını sağladı. Artık Türk mimarları, Ortadoğu, Afrika, Rusya, Uzakdoğu'da pekçok proje gerçekleştirebilmekteler.

Malzeme ve Yapım Teknolojilerindeki Gelişmeler

Kompozit malzemeler, nanoteknoloji, akıllı bina sistemleri gibi gelişmeler, mimari tasarım olanaklarını çeşitlendirdi. Gerek iç kaplamalar, gerekse dış kaplama ve yalıtım alanında geliştirilen yeni malzemeler mimari detayları değiştirdi. Çok daha ince kesitler, çok daha az tolerans paylarıyla detay oluşturabilmeye başladık. Kırk yıl önce en az 5 cm kalınlıkta biten bir döşeme kaplaması, bugün 1 cm içinde çözülebiliyor. Kırk yıl önce düz çatıların su yalıtım sorunu çözülemezken, bugün yeşil çatılar yapılabilir. Kırk yıl önce tek bodrum katı dahi küf sorunu yaşarken, bugünkü iksa ve yalıtım teknolojileriyle sekiz kat bodrum yapılabilir. Betonarme aks aralıkları kırk yıl önce 6 m iken, bugün 8-10 m aralıklar gerçekleştiriliyor. Kırk yıl önce soğutma sistemleri dahi kullanılmazken, günümüzde soğutma havalandırma teknolojilerinin yanısıra, güvenlik, yangın güvenliği, aydınlatma

otomasyonu, asansör teknolojileri gibi “akıllı” teknolojiler mimari tasarımın standart uygulamaları arasında yer alıyor. Kırk yıl önce “ısı köprüsü” sorunları önceliğimiz iken, bugünün giydirme cephe teknolojileriyle dış kabuk sorunları en aza indirgenmiş durumda.

Bilişimde Gelişmeler

Bilgi işlem ve iletişim teknolojilerindeki baş döndürücü gelişmeler, kuşkusuz mimarlığı da etkiledi. Kırk yıl önce çizimler elle yapılırken, bugünün dijital teknolojisi, sanal gerçeklik ve canlandırmalara olanak veriyor. Tasarladığımız mekânların içinde dolaşabiliyor; hatalarımız varsa anında üç boyutlu olarak görebiliyoruz. Malzeme ve renk seçimlerini, bitmiş binanın sanal gerçekliği üzerinde görerek yapabiliyoruz. Bütün disiplinlerin sanal gerçeklikte süperpoze edilmesi ile birlikte, ileride inşaat sırasında çıkabilecek koordinasyon sorunları bugünden çözülebiliyor.

İletişimdeki gelişmeler ise, uluslararası işbirliklerine olanak tanıyor. Dünyanın neresinde olursa olsun, uzmanlar video konferanslarla bir araya gelip takım çalışması yapabiliyorlar. Mimarlar aynı anda farklı ülkelerde projeler yapabiliyorlar. Uzaktan kamera sistemleriyle inşaatlar her saat izlenebiliyor.

2. Türkiye için sözünü ettiğimiz gelişmeler aslında bu dönemde dünyadaki gelişmelerin bir yansıması. Bu gelişmelerde Türkiye ne yazık ki öncü değil artçı oldu. Geliştirici değil kullanıcı rolünü üstlendi. Yaşamımızı bu denli değiştiren bilimsel araştırma ve gelişmelerin maalesef hiçbir alanında ülkemiz öne çıkamadı. Bu nedenle, yukarıda Türkiye için belirttiğim küreselleşme, malzeme ve yapım teknolojileri ile bilişimdeki gelişmeler, dünyada da daha büyük ölçekte ve aynen geçerli oldu.

3. 21. yy “birey” haklarını öne çıkarıyor. Bu nedenle, önümüzdeki yıllarda “insan odaklı” mimarlık anlayışı nihayet önem kazanacak. Kentler, “insan” ölçeğinde tasarlanacak. Yerleşim birimleri, yayalara göre planlanacak. Şimdiye dek kent planlarımızda otomobil ulaşım ağları hep öncelikli oldu. Yolların arasında kalan adalar parsellendi ve binalarla dolduruldu. Oysa yayaların ulaşım ağlarına öncelik verilmeliydi. Çocukların, yaşlıların, engellilerin yaşam alanları düzenlenmeliydi.

Antinori Şaraphanesi

Bir başka gelişme “sağlık” yönünden yaşanacak. Kentlerin ve binaların, insan sağlığına etkileri mercek altına alınacak. Daha da önemlisi, bunlar “ölçülebilir” verilerle kamuoyunun bilgisine sunulacak. “Kanıtı dayalı tasarım” mimarlığı ölçülebilir bir bilim olarak geliştirecek. Mimarî tasarım, gerek psikolojik, gerekse fiziksel açıdan insan sağlığını doğrudan etkileyebiliyor. Örneğin asansör yerine merdivene yönleltmek, kişilerin gün içinde hareket etmesini teşvik ediyor. Mekânlara güneşiği sağlamak depresyonu önleyebiliyor.

Öte yandan, yapı malzemelerinin insan sağlığına etkileri ölçülmeye başlandı. Kırk yıl önce yalnızca asbest sağlığa zararlı olarak bilinirken, günümüzde boyalar, tutkallar mercek altında. Önümüzdeki dönemde, malzemenin insan sağlığı üzerindeki ölçümleri, malzeme seçimlerini doğrudan etkileyecek.

4. O yıllardaki teknolojiyi sonuna kadar kullanma yönündeki yenilikçi ve cesur çabası ve daha önemlisi kütle hareketlerinin heykelsi ve uyumlu bütünlüğü nedeniyle Günay Çilingiroğlu'nun Tercüman Binası.

Yüksek yapıların sıradanlaştığı İstanbul'da, tutarlı geometrisi ve özgün formuyla öne çıkması nedeniyle HAS Mimarlık'ın Pei Cobb Freed ile yaptığı Soyak Kristal Kule.

5. Ezber bozduğu ve amaçsız, unutulmuş bir kente karakter kazandırdığı için Gehry'nin tasarımı Guggenheim Müzesi,

Bilbao. Doğayla olağanüstü uyumu ve heykelsi mimarlık anlayışı nedeniyle Antinori Şaraphanesi, Floransa - Archea Associati.

6.TOKİ çalgınlığı ile “insan” ölçeğini tümüyle göz ardı eden, doğayı dışlayan, “kentsel planlama” mantığından uzak, parsel bazında yapılaşmış yapılar... Bu yapıların önümüzdeki kırk yıl içinde birer pişmanlık abidesi olarak yıkılacağını düşünüyorum.

Tercüman Binası

Guggenheim Bilbao

Ali Osman Öztürk, A Tasarım

1. 70’li yılları düşündüğümde enerji ile ilgili konuların öne çıktığını nedense hattâ bazı yönetmelikler ile pencere ölçülerine kadar sınırlama getirildiğini, bunun da mimari yapıyı ve dilini etkilediğini hatırlıyorum. Böyle, küçük küçük pencereli binalar anımsıyorum. Nedense şunu da hatırlıyorum: yıllar

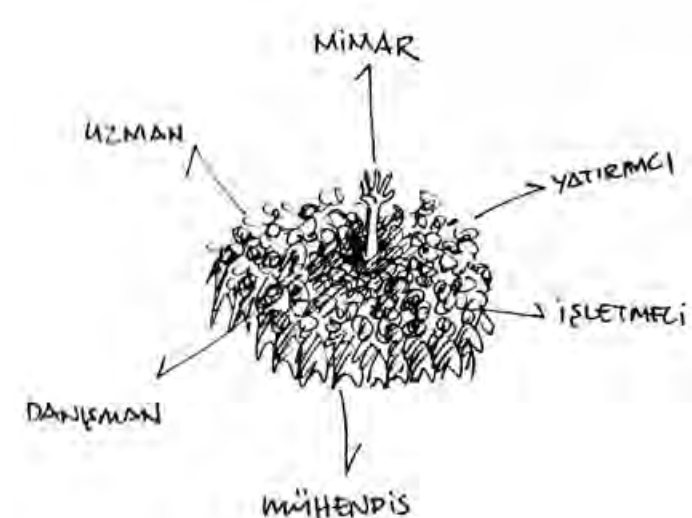
süren kamu yapıları: Yani inşaatlar gözümüzün önünde yıllarca sürer, yavaş yavaş yapılır sanki bir taraftan yapılırken bir taraftan eskirmiş gibi hissedilirdi. Artık Türkiye’de çok hızlı yapı yapıldığını, iki yıl, en fazla üç yıl gibi bir sürede bir yapının hayata geçtiğini biliyoruz. Öte yandan yapıların toplam kapalı alanlarının da büyüdüğünü görüyoruz. Yani eskiden 10.000 m² bir bina ciddi, önemli, büyük bir bina gibi kabul edilirken bugün 100.000 m² bir yapı normalmiş gibi algılanıyor. Aynı şekilde binaların daha fazla gökyüzüne doğru yükseldiğini de yine görüyoruz. Bunlar dikkat çekiyor. Başka bir konu da yapı sektöründeki malzemeler ve detaylarında son derece farklı bir gelişim ve değişim yaşanmış olması. 80’li yıllarda kurulan TOKİ’nin bir dönem çok etkili olduğunu, ciddi rüzgârlar estirdiğini anımsıyorum. Artık son yıllarda özel sektör daha ön planda... Yani eskiden özel sektör böyle tek apartmanlar ya da bir-iki apartmanlardan oluşan siteler yaparken artık daha kapsamlı kentsel alanları inşa ederek hayata geçirebiliyor. O güç ve o deneyim oluştu. Eğitimde de bazı okulların hiç disiplini bozmadan eğitim kalitesinden ödün vermeden bugünlere kadar geldiğini düşünüyorum.

2. Dünya genelinde teknolojinin çok önemli rol oynadığı düşüncesindeyim. 70’li yıllardan bugüne gelirken özellikle ilk yıllarda gelişen teknolojiye paralel olarak bunun mimariye yansımaları üzerinde önemle duruldu. Hızlı şehirleşme ve teknoloji boyutuyla birlikte hattâ biraz bilim kurguya doğru giden düşünceler, ütöik projeler oldu. Kisho Kurokawa, Kenzo Tange’nin ütöik şehirleri daha sonra Rogers ve Foster’ın ileri teknoloji ile tasarlanmış yapıları ve yaklaşımları var. Piano ve Rogers’ın Pompidou Binası yine önemli unutamayacağımız yapılardan... Yapı sektöründeki yeniliklerin mimariye yansımaları, modernizmin yeniden ağırlık kazanması, ardından bu kez enerji tasarrufunun ön plana çıkması ve devamında daha çevreye duyarlı binalar konusunda gelişmeler oldu. Eğitimde de kullandığımız araçlar değişti. 90’lı yıllardan başlayarak bilgisayar teknolojisi bürolara ve eğitim ortamlarına girdi. İlk modellerimizi yaptığımız günden bu yana çok şey değişti. Yazılım programları, animasyonlar ve simülasyonlar ile yapıyı hayal etmek üretkenliği artırıcı ve destekleyici rol aldı.

3. Kesinlikle çok değişik olacak ona inanıyorum. Mimarlık artık çok kalabalık bir ekiple yapılan bir işe dönüştü. 70’li yıllarda bir

mimar neredeyse bir binanın her şeyini çizebilir durumdaydı. O günün önemli büroları küçük çapta bir organizasyon ile yürütülüyordu. Beş altı kişilik bürolar hattâ birkaç kişilik bürolar önemli bürolardı. Genel detaylar azdı. Pencere detayı, kapı detayı, merdiven ve saçak detayı... Çoğu zaman tipik detaylar olurdu ve zaten belli malzemeler belli detaylarla yapı üretilirdi. Bunun dışında kalan istisnai yapılar var. Şimdi öyle değil. Bir toplantı yapıyorsunuz kimi zaman yirminin üstünde insan oluyor. Yatırımcılar başta olmak üzere uzmanlar, danışmanlar ve işletmeciler ile birlikte, hepsinin de başka bir boyutu, başka bir rolü ve başka bir bakış açısı var. Ve mimar iyice zorlaşan bütün bu bileşenler içerisinde doğruyu bulmaya çalışıyor. Böyle bir durumdayız artık. Bunun 2050’li yıllarda da artacağını düşünüyorum. Yakın gelecekte artık binaların oldukları yerde kendi gereksinimlerini, kendilerinin üretebileceğini düşünüyorum. Özellikle müstakil evlerde, kendi kendine yeten binaların çok yakın bir gelecekte 10 yıla bile kalmadan gerçekleşeceğini umuyorum.

Öte yandan ben şehirlere inanıyorum. Şehirleri seviyorum. İnsanlar şehirde olmak, yüzyüze görüşmek, birlikte olmak isteyeceklerdir. Böyle olması gerektiğini umut ediyorum. Mimarlığın en önemli özelliklerinden birisi de insanların bir araya geleceği mekânları oluşturması o yüzden de şehrin içindeki mekânların hiçbir zaman önemini kaybetmeyeceğini bu anlamda da mimarinin önemli bir rol üstleneceğini düşünüyorum. Teknoloji, internet çeşitli haberleşme yöntemleri elbette bizlere çeşitli kolaylıklar getirdi. Yaşamımızı değiştirdi. Bunlar mimarlığı da bazen doğrudan bazen dolaylı olarak etkiledi. Yakın gelecekte inanılmaz gelişmişlikte malzemeler üretilecek. Robotlar tarafından üretilen detaylar ve çözümler ile daha konforlu, daha insancıl yapılar yapılacaktır. Şehir merkezlerinde düşey gelişmeler yine olabilir ama artık insanların şehrin dışına doğru yatay bir yaşantıyı seçeceklerini düşünüyorum. Bunu geliştirmek için yine önemli olan teknolojik altyapıya gereksinimimiz var. Ulaşım, toplu taşımının da gelişeceği kanaatindeyim. İnsanlar yerleşim alanları konusunda sıkıntı yaşamayacaklar. Daha iyi bir geleceğin bizi beklediğini ve bunun için de mimarinin gittikçe daha fazla önemli olacağını düşünüyorum.

Deniz Dokgöz

Metin Kılıç, Dürrin Süer, M artı D Mimarlık

1-2. Son kırk yılda evrensel ölçekte, birden çok kırılmanın var olduğu, bütün yaşamsal deneyimlerin hızla değiştiği, dönüştüğü bir dönem yaşamakta. Gücün/erkin

sermaye olduğu, ilişkiler sistemini kapitalin belirlediği bir dünyada, iletişim ve bilişim teknolojilerinin olanakları ile bir yandan coğrafi sınırlar erirken bir yandan da hem toplumsal hem mekânsal ayrışmalar oluşmakta. Kent merkezlerinde ve/ya da ceperlerinde kurgulanan, toplumsal ayrışmayı körükleyen, her tür coğrafyada/kültürde rastlayabileceğimiz projeler sunulmakta. Kapalı, kontrollü, büyük ölçekli konut, büro, eğitim, ticaret mekânları/yerleşkeler, kent mekânlarını ve yaşamlarını dönüştürmekte.

Kimi zaman, özellikle Türkiye’de son yıllarda artan bir biçimde, bu mimari kurgular, evrensel dilde olmalarına karşın, kimliklendirme telaşı içinde, kimliği ve aidiyeti özgün bir tavırdan aramayan, eklektik yaklaşımlarla, “kitsch” pek çok mimari deneyimin de sunulmasına neden olmaktadır.

Büyük ölçekli bu projeler üretim mekanizmalarını da farklılaştırmakta. 70’lerin 80’lerin, yap-satçı sunum mekanizmaları, yerini büyük sermaye sahibi yatırımcı, yüklenici inşaat şirketlerine bırakmakta. Bu bağlamda, üretim/yapım organizasyonlarının, sistematik ve programlı olma durumları malzeme çeşitlenmesi, malzemenin kendi sistemini üretmesi ve sunması, üretimin uzman farklı imalat sistemlerinin koordinasyonuna dönüşmesi, inşaa kalitenin artmasını sağlamakta. Bütün bu sistem içinde hız önemli bir etken olmaktadır.

Bu dönüşüm mimarlık mesleğinin pratik dünyasını da etkilemekte, farklı mimarlık büro modellerini oluşturmaktadır. Büyük ölçekli, çok girdili, tasarım problemlerinin hızlı bir süreçte tasarlanması, sunumu, farklı ülkelerdeki projelerin kontrol edilme durumu, mimarlık bürolarının organize olma biçimlerini kapasitelerini de biçimlemekte. Bu yaygınlık, büyüklük ve hızla baş edebilmek için, çok merkezli, çok ortaklı, çok çalışanlı mimarlık büro organizasyonları oluşmaktadır.

Bu süreçte, birçok şey büyür ve çoğalırken mimarlık eğitimi veren kurumların sayısı da, Türkiye’de özellikle son 10 yılda, hızla artmaktadır. Gelecek 5 yılda Türkiye’deki var olan mimar sayısı, çeyreği oranında eklenerek artacaktır. Bunun yanı sıra, mimarlık eğitiminde, tasarım stüdyolarında yaklaşım biçimleri değişmekte, usta çırak ilişkisine, bilgi ve beceriyi aktarma doğru bina yapma becerisini kazandırma ve öğretmeye dayalı/amaçlı eğitim modelleri, öğrenciye özgün tasarım alternatifleri

geliştirme, çevre değerlerini tartışma ve buna karşı bir tasarım tavrı geliştirme üzerine kurulu, kritik/eleştiriye dayalı modellere dönüşmekte. Tasarım stüdyoları bu yaklaşımlarla kurgulanmakta.

4-5-6. Beğendiğim pek çok bina olduğu gibi, beğenmediğim birçok bina da mevcut Türkiye’de ya da Türkiye sınırları dışında. Ancak, Türkiye’de yapım kalitesindeki zaaflar nedeniyle, belli bir özen içinde üretilmiş, tasarlanmış binaları beğeni ile değerlendirmekteyim. Çünkü standartların biraz üstündeki bir sonucun büyük çaba ile elde edildiğini düşünüyorum. Beğeni düzeyini yükselten ya da azaltan değer, binanın tektoniği, yapım kalitesi, malzeme seçimi gibi özelliklerin yanı sıra, tasarımın tavrı, içinde bulunduğu fiziksel ve kültürel ortamla kurduğu ilişki biçimi, duyarlılık ve özgünlük durumu sanırım.

Bu nedenle, Türkiye’de özellikle 70’li yıllarda başlayan, 80’ler ve kısmen 90’larda pek çok kıyı yerleşmesinin kimliğini yok ederek, çevresel değerleri hiçe sayarak, son derece düşük standartlarla üretilmiş yazlıkların yanı sıra tasarlanmış, Artur/Ayvalık - Aktur/Bodrum - Aktur/Datça Sitelerini, konvansiyonel üretim yöntemi ile ekonomik, estetik - işlevsel kalitesi yüksek, bulunduğu yerin iklimsel - kültürel verilerini değerlendirmesi nedeni ile, Demir Evleri/Bodrum, bulunduğu yerle kurduğu bağ, yerel yapım ve mekân kurgusunu yorumlası, çevreye saygılı tavrı nedeni ile,

TED Ankara Koleji/Lise binasını, eğitim yapısında geliştirdiği iç mekân kurgusu, yapı dili nedeni ile, Argos in Cappadocia Butik Otel Kompleksini, var olan mimari dokunun yeniden işlevlendirilmesinde, mevcut dokuyu koruma, yenileme ve yeni yapımlardaki duyarlılık, yaratılan mekânsal - yaşamsal kalite ile ait olduğu yer ve sektörde yarattığı vizyon nedeni ile, Arap Dünyası Enstitüsü/Paris, yerel mimariye ait mimari eleman/detayın güncel teknoloji ile yorumlanma biçimi nedeni ile, Opera Binası/Valensiya, strüktür - form ilişkisindeki başarı nedeni ile...

Mercedes-Benz Müzesi/Stuttgart, bir müze yapısı olarak iç mekân kurgusu, yapının formu, estetik duyarlılığı nedeni ile, Kopenhag, Amsterdam, Madrid gibi daha pek çok şehirdeki yeni konut alanlarını ve konutları, geliştirilen tipolojik zenginlik, iç ve dış ortak yaşam alanlarının kalitesi nedeni ile beğenirken, Türkiye’de TOKİ’nin sunduğu konut alanlarını ve binaları beğenmiyorum ve bu bağlamda çok önemli bir fırsatı kaybettiğimizi düşünüyorum.

Gürhan Bakırküre, Bakırküre Mimarlık, Bigg Working Culture Solutions

1. Meslek yasası, yurtdışı ile ithalat ve ihracatın artması ile mimarlık ve içmimarlıkta malzeme çeşitliliğinin artması, son 10-15 yılda inşaat sektörü Türkiye'nin lokomotif sektörü olduğundan dolayı mimarlık disiplini de bu konuda pek çok olumlu ve olumsuz örnek verebilmiştir.

2. Dünya'da mimarlık alanında 70'lerin Modernist anlayışı 80'lerde Postmodern'e dönmüş ve günümüzde Pluralizm ön plana çıkarak pek çok çeşitli anlayışta eserlerin yapılmasına yolu açmıştır. Mimarlık ve mimarlık eğitimine bilgisayarın girmesi çok gerçekçi görselleştirme olanağı sağlarken öte yandan alıştığımız ortogonal binalar yerine daha amorf ortogonal düzen dışında binalar yapılmasına yol açmıştır.

4. Günay Çilingiroğlu'nun yapıları.

5. Centre Georges Pompidou Kültür Merkezi, Lloyd Binası, Kunsthaus, MAXXI

6. Türkiye'nin esas problemi yapılan yapıların güzelliği ya da çirkinliği değil, kentsel ölçekte herhangi bir planlama ve düzenleme yapılmaması, imar durumunun kısıtlılığı ve kaçak yapıların tümüdür.

Kerem Erginoğlu, Erginoğlu&Çalışlar Mimarlık

1. Türkiye'de askeri darbenin estirdiği sert rüzgâr, yaratıcılık ve üretimi zorlarken arkasından gelen liberal ekonomik politikalar, kamunun ekonomideki gücünün azaltılıp, ekonomiye özel sektörün yön vermesi ülkeyi farklı bir iklime döndürdü. Bu içine dönük ve karamsar ortamın nispeten dağılması, yurt dışına daha açık bir politik ve ekonomik duruş mimarlık üretimini etkiledi. İthalatın artması ile yapı malzemelerinin farklılaşması sektöre ivme

kazandırırken öte yandan da bir bağımlılık olarak tüketim çılgınlığı, çarpık kentleşmenin çok hızlanması, her zamanki aceleci tavır, estetikten yoksun bir mimari ortamı baş köşeye yerleştirdi.

99 depremi ne kadar kötü bir yapı stoğumuz olduğunu bize acı bir biçimde anlatırken dünyada olduğu gibi bizde de çevresel konular gündeme oturdu. Arkasından gelen ve hâlâ içinde olduğumuz dönemi de TOKİ dönemi olarak adlandırıyorum. İktidarın kentsel dönüşüm başlığı ile kamuoyuna sunduğu makro ölçekli projeler, kolektif hareketler, toplumsal başkaldırıları tetikleyen şehircilik kararları gündemi değiştiren konular olarak belleğimizde yer ediyor.

Mimarlık eğitiminde özellikle vakıf üniversitelerinin açılmasının ardından mimarlık eğitimi veren okulların sayısı yaklaşık 80'i buldu. Bu da çok fazla genç mimar olduğu anlamına geliyor ki bu kadar gereksinim olup olmadığı apayrı bir tartışma konusu.

2. Dünyada aslında 70'lerde başlayan büyük değişimlerin 80'lerde günlük yaşam pratiklerine yansıdığını gözlemliyoruz.

Küreselleşmenin ve bilgi toplumuna dönüşmenin etkileri mimarlık ve yapı sektöründe de karşılığını buldu ve onları farklı bağlamlarda etkiledi. Küreselleşmenin körüklediği acımasız rekabet ortamı dünya mimarlığının dilini de etkiledi. Tüketicinin çılgınlık düzeyine ulaştığı, tümüyle görüntünün, aynı içeriği farklı gösterme kaygılarının arttığı bu ortamda, üretimler daha çok işveren beklentilerine endeksledi. Çevresel konuların dünya gündeminde ön sıralara çıkması ve bu konuda gelişen kamu vicdanı, mimarlığın ve yapı sektörünün dinamiklerinde köklü değişiklikler yarattı. 90'lara gelindiğinde "Star" mimarlar arttı ve etiketler öne çıktı. Mimarlık eğitimi ise bu yıllar içinde klasik "kalem kâğıt" eğitiminden tümüyle bilgisayar üzerinden verilen bir eğitim sistemine dönüştü.

3. Babam inşaat mühendisiydi ve bahsettiğiniz 70'li yıllarda 4 işlem yapan hesap makinesine büronun en önemli elektronik aleti olarak benim dokunmam yasaktı. Bunu anımsayınca bundan 42 yıl sonrasını hayal etmenin çok zor olduğunu düşündüm.

Tüketicinin asla bitmeyeceğini düşünürsek buna paralel olarak üretim de hiç bitmeyecek. Bireysel mutluluk, kişisel konfor gibi konular önem kazandıkça kişiye özel üretim (custom made) de artacak. Teknolojinin gelişmesiyle nerede olduğunuz daha az önemli olacak, bu da yaşam alanlarını farklılaştıracak... Fabrikaların yakın gelecekte yalnızca bir "baskı-çıkı noktası" (print-plot) gibi işlev göreceğini düşünüyorum.

4. Bu kadar uzun zaman dilimine birkaç bina yazıp sınırlandırmayı doğru bulmuyorum. Bununla birlikte getirmiş olduğu çağdaş ve tezat yaklaşımla Paris'in entelektüel yaşamına bütünleşebildiği ve yıllar içinde değişen gereksinimleri karşılayabilen bir mekân olması nedeniyle **Pompidou Kültür Merkezi** en beğendiğim yapılar arasındadır.

5. Az evvelki soruda belirttiğim gibi, yapıldığı döneme şarta göre çok sayıda farklı yapı sayılabilir. Gezip görüp beğendiklerim arasında Altunizade'de yapılan **Vakko Binası**, **Sancaklar Camisi**, **NoXX Apartmanı**'ni sayabilirim.

İyi bir su yalıtımınız yoksa; zaman, binanızın aleyhine işler.

Focus Membran su yalıtım ürünleri, binalarınızı suyun zararlı etkilerinden en iyi şekilde koruyarak, bakım maliyetlerini düşürür, ömrünü uzatır, yaşam konforunuzu artırır. **Focus Membran**, %95'i deprem bölgesinde yer alan ülkemizde, yapınızın sağlam kalmasını sağlayan en önemli yapı malzemesidir. Temelden çatıya, bahçeden köprü ve viyadüklere kadar her alanda kullanılabilir. **Plus**, **Platin** ve **Premium** ürün çeşitleriyle, farklı iklim şartları için farklı çözümler sunar.

er yap
www.er-yap.com.tr

facebook.com/eryapgrup
twitter.com/eryapgrup

focus
membran

Ercan Ağırbaş, Ercan Ağırbaş and Friends

1. Biz sürekli kentleri düşünmekteyiz. Kentlerin göç alması bizlere madalyonun büyüyen yanını gösterse bile kırsal alanları unutmuşuz sanki. Ulusal Mimarlık Ödülleri'ne bakalım. Kırsal alanda yapılmış bir projenin ödül aldığını anımsıyor musunuz? Sanırım bu yalnızca bir mimarlık sorunu değil. Her şey kentlere endeksli. Köprüler, kanallar, TOKİ, "Mixed-Used" yapılar. Üniversiteler eğitimde bunlara ağırlık verirse elbette gelecekte

mimar adaylarının da meslek yaşamında odak noktası bu olur. Hugo Häring mantığı ile bir çiftlik görmek isterim Türkiye'de mesela.

2. "Kentsel Dönüşüm"! Bu kavramı dünya genelinde değerlendirecek olursak Türkiye'den çok farklı bir tablo ortaya çıkıyor. Dünya geneli yalnızca Avrupa'dan oluşmuyor elbette. Ama Avrupa'yı anlatacak olursam kentsel dönüşümü kentlerdeki nüfus oranının azalması ilgilendiriyor. Küçülen şehirlerde kent kalitesi nasıl korunabilir? Boşalmış mahalleler, işlevini yitirmiş alanlar şehre nasıl geri kazandırılabilir? Şehir ölçeğinden bina ölçeğine indiğimizdeyse star olma yarışını görüyorum her yerde.

3. Peter Marino'yu duydunuz mu? Duymadıysanız bir araştırmanızı tavsiye ederim. 2057'de bütün mimarlar böyle olacak korkarım. Ön planda üretilen projeler değil, satılan imajlar olacak. Mimar mesleğini gelecekte uygulayacak olursa yalnızca "yeni ve güzel dünya" için yapacak bunu. "Flagship-Store"lar ve moda evleri asıl konular olacak galiba. Bir şekilde sanatını kaybetmiş sanatçılar, Coffee-Table-Book'ların önemi artmış, içeriklerin ise azalmış olacak.

4. Babadağlılar Çarşısı Denizli, Cengiz Bektaş, Katlı çarşı nasıl çalışır, bu proje öğretti bana.

5. Rheinuferpromenade Düsseldorf, Niklaus Fritschi, Trafiğin esir aldığı bir şehir nasıl kurtarılır, bu proje öğretti bana.

6. Südliche Furth Konutları Neuss, Ercan Ağırbaş, Eckehard Wienströer, Daha iyisini de yapabirmişim.

Deniz Dokgöz

Enis Öncüoğlu, Öncüoğlu+ACP Mimarlık

1. Türkiye'deki mimarlık ortamı ile ilgili değerlendirmede en büyük değişimin özellikle 1990'lar sonrasında işveren kimliğinin ve mimarın rolünün değişimi olduğunu düşünmekteyim. Doksanlar ile birlikte özel sektörün ve gayrimenkul sektörünün gelişimi ile işveren kimliği kamudan özel sektöre doğru kaymıştır. Ayrıca ekonomik reformlar ile inşaat sektörünün yurtdışına açılması Türkiye'deki mimarlık ve yapı sektörünün gelişimini uluslararası platforma yaklaştırmıştır. Öte yandan kentleşmenin hızlanması, ekonomik olarak arazi geliştirmenin en kârlı faaliyete dönüşmesi gayrimenkul ve yapı sektörüne ivme kazandırmıştır. Bunların sonucunda proje süreci, ölçeği ve işleyişi tümüyle farklılaşmış ve mimarın rolü de değişmiştir. Mimar her konunun tek ve mutlak sorumlusu iken yeni yapılanmada finans ağırlık kazanmış ve mimarın rolünün teknik yönetici ya da koordinasyondan öteye geçmesi güçleşmiştir.

2. Dünya genelinde mimarlığı ve yapı sektörüne yön veren ana konuların ekonomik ve teknolojik alanlardaki gelişme sonucu ortaya çıktığını düşünüyorum. Uluslararası ölçekte yapı üreten organizasyonların, küresel yatırımcıların ve yeni yapı tiplerinin ortaya çıkışı ile iletişim ve bilişim sektöründeki gelişmeler sonucu uzaklıkların ortadan kalkması, proje süreçlerinin hızlanması, uzmanlaşmanın artması gibi etkenler mimarlık gündemine yön vermiştir. Yakın coğrafyamızda ise Soğuk Savaş döneminin bitmesi, Sovyetler Birliği'nin yıkılması önemli ölçüde etkili olmuştur. Avrasya bu eksenle her türlü yapılanma da değişim geçirmiş, Türkiye de jeopolitik konumu ve tarihi bağlantıları itibarı ile bu coğrafyada büyük bir avantaj yakalamıştır. küresel aktörler gelişmekte olan ülkelerde havalimanı, lojistik merkez, AVM ya da 5 yıldızlı otel gibi standartları ve kullanıcıları uluslararası olan yapı tipleri ile büyük yatırımlar yapmışlardır. Bu tür organizasyonlar; yapı ölçeğini, kentle ilişkileri, altyapı

çözümlerini uluslararası arayışlardan alırken yerel ölçekte diyalog kuramadığı için ciddi eleştirilere maruz kalmıştır.

3. Telekomünikasyonda yaşanan değişim ve gelişimin benzerinin ulaşım alanında yaşanabileceğini düşünüyorum. Ayrıca enerji kullanımı ve verimliliği konusunun da kentleşme ve mimarlık alanını yeniden biçimlendireceğini düşünüyorum. Dünya her anlamda hızlanmış gibi. Ulaşım alanında daha da hızlanma ile kentler, ülkeler, milletler ve meslekler ciddi anlamda değişim gösterebilir. Mimarlık pratiği bu akım içerisinde daha kompleks disiplinlerarası organizasyonların, daha büyük gereksinimlerin planlanmasına yanıt verebilecek biçimde uzmanlaşmakla birlikte; bireysel mimarlık hizmetlerinin daha kurumsal mimarlık hizmeti içerisinde yer alabileceğini düşünüyorum. Öte yandan gelecekte ölçek, enerji, süreç ve teknoloji gibi bir çok şey yapının tasarımını mimarlardan önce tanımlar hale gelebilir.

4. Esenboğa Havalimanı; ferah mekânları, malzeme kullanımı ve sakinliği ile beğendiğim binalar arasında. TBMM Camisi'ni; yalınlığı, iç mekândaki ışık kalitesi ve cami kurgusuna getirdiği saydam yorumu ile beğeniyorum. Kapadokya Argos Otel Kompleksi; güncel bir yerel mimari arayışı, topoğrafyayla kurduğu ilişki, mekânsal çeşitliliği, özgünlüğü, yalınlığı ve malzeme kullanımındaki tutarlılığı nedeni ile Türkiye'de beğendiğim binalardan bir başkası.

5. Jean Nouvel tasarımı Paris'teki Arap Kültür Merkezi, teknolojiyi mimari tasarımla bütünleştirmesi, güneş kırıcı elemanların Arap desenlerindeki yaratıcı çözümü, Londra City Hall'u, nehir kıyısındaki kompozisyonu, detay kalitesi ve üçüncü boyuttaki dahice çözümleri nedeniyle beğeniyorum. Berlin'deki Reichstag Binası yenilemesi; kubbe çözümündeki taşıyıcı, dolaşım ve güneş kontrol elemanlarının kompozisyonu ve mekâna olan katkısı, detay ve işçilik kalitesi ile beğendiğim bir başka Norman Foster tasarımı bina. Lizbon'daki Portekiz Pavyonu, beton gibi çok tanınan bir malzemeyi gergi bir strüktürde kullanarak yeni arayışlarda bulunması, açık alanda kurguladığı güçlü mekânsal tanım ile Alvaro Siza yapısı olarak beğendiklerimden.

6. Bütün tematik oteller, yorumlamadan biçimi "taklit" ederek kullanan bütün binalar, iklimi ve bağlamı gözetmeden yapıldıktan sonra örneğin çok cam yüzey sebebiyle ısıtılamayan, soğutulamayan ya da bakılamayan bütün binalar. Kent ölçeğinde ise çevresi ile iletişim kuramayan kentsel diyalogu reddeden yapılar.

Esenboğa Havalimanı

Cem Sorguç, CM Mimarlık

1. Son 10-15 yılı dışarıda bırakırsak bir mimarlık gündemi var mıydı, emin değilim. Bu yaşımın getirdiği yanılğı da olabilir. Bugünden geriye dönük söyleyebilirim ki gerek yayın gerekse de yapı teknolojisine dönük kıt olanaklar, gündemin bugünlerdeki gibi belirlenmesini engelliyordu. YAPI Dergisi gibi mecra’ların zamanı içerisindeki önemi bu gibi kısır ortamda daha fazla öne çıkıyor. 80’lerin ikinci yarısında kurumsallaşmaların ve ticaret formatının değişmesi, palazlanması mimarlık-özel sektör ilişkisini yoğun olarak oluşturmaya başladı. Gene 1983 yılının turizm teşvik yasaları ile hem turizm mimarlığının hem de buna bağlı coğrafyanın hasara uğramasını yaşamaya başladık. Perakende sektör ve gene görece kentli nüfus talepleri ile iç mekân mimarisi yoğunluk kazanmaya başladı. Ve elbette ithal malzeme girdileri ve buna ayak uydurmaya çalışan yerli malzeme teknolojisi.

Yarışmaları bir kenara bırakırsak -ki bence bugün bunu da tartışabiliriz- özellikle 70 ve 80’lerde içerisinde kamunun tip proje üretmesi ve sahibinden ihtiyaçtan oluşan yapı stoğu aslında olası mekân kalitemizi de onarılamaz şekilde belirledi.

2. Türkiye için gününde olmasa da sorunuzda işaret edilen 1973 dünya geneli için manidar bir tarih. Çünkü 1972 yazı Pruitt-igoe konutları bilinçli olarak yıkıldı. Charles Jenks de malum konuya dikkati başka bir noktadan çekti. Dolayısıyla hatasıyla sevabıyla -ki radikal post-modernistler için külliyen hatasıyla-modernizmin sorgulanmasının miladı diyebiliriz. Elbette bu kuramsal konunun yanısıra 90’lardan başlayarak insanoğlunun sanal dünyaya ayak basması da bence mimarlığı etkileyen önemli konulardan biri. Özellikle mimarlık yapma biçiminin, mimarlık yayıncılığı ve mimarlığın bu nedenlerle küresel yayılmasının etkenlerinden biri.

3. İleriye dönük bütün fikirlerde dünya ve insanoğlu geri kalıyor. Fanteziden öteye geçemeyebiliyor. Hattâ komedi unsuru da olabiliyor. Ben de bu cesaretle diyebilirim ki bilegeldiğimiz “yapı” olacak mı, emin değilim.

Sanal alem mekânları yaratıyor ama henüz içerisinde yaşatmıyor. Aslında bunun tahayyülü var. Örneğin hayatınıza bir film çekin ve oturun bir koltuğa yaşayın. Peter Weir’in malum filmi “The Truman Show”. Bir kabus ama bir hayat. Herhalde bu ikisi birbirine günden güne daha fazla yaklaşıyor ve yaklaşacak.

4. Günay Çilingiroğlu ve Muhlis Tunca’nın 1974 tarihli **Tercüman Binası** simgesel, brütalist ve strüktürün mimari ile tasarlanması dahilinde cesur örneklerden biri olması nedeniyle. 1987’de temeli atılan Şandor ve Sevinç Hadi’nin Teşvikiye **Milli Reasürans Binası**, kamusal alan mefhumunu bugünkü gibi sıklıkla gündemde olmayan zamanlarda yaratmış olması ve kentsel ölçekte çevre ile girdiği ilişkinin kıymeti nedeniyle. Tekeli-Sisa’nın (proje tarihi 1972 ama kullanıma açılması 74-75 gibi) **Nişantaşı YKB Emekli Sandığı Bloğu**, bugünün deyişiyle “mix-used” yani çoklu program tipolojisini (ticaret, konut ve ofis) gergin bir topografya ile baş ederek müthiş bir mekân ve kütle kurgusu dahilinde çözülmesi nedeniyle.

5. **Pompidou Kültür Merkezi**, plan şeması ve mimari programın sorgulanabilirliği, geleneksel müze kurgusunun mimari ile değiştirilebileceğinin örneği. Elbette başka bir brütal duruşa, mimari-cephe ve strüktür ilişkisine dair söyledikleri de az değil.

Belki benzer bir damardan olacak ama Foster’ın **Hongkong** ve **Shanghai Bank** binasının kanımca high-tech gotik dili ile oluşturduğu kontrüktif ve ışık, hacim etkileri çağdaş mimarlığın mihenk taşlarından biri.

6. Hangi birini yazayım. Bence genelleştirme daha doğru olabilir. Örneğin taklit dini yapılar. Gerek dünyada gerekse de Türkiye’de yer alan, yer kaplayan ama yersiz davranan, kaşelenmiş tip yapılar.

Pompidou Kültür Merkezi

Hasan Çalışlar Erginoğlu&Çalışlar Mimarlık

1. Benim mimariyle ilgilenme zamanlarım 1987’de başlıyor dolayısı ile o tarihten başlayarak değerlendirmek istiyorum. Mimaride takıntılı olduğumuz konular bu süre içinde hep değişti. Bir ara korumaydı, bir ara yerellikti, bir ara modernlik, kopyacılık, ekoloji, ekonomi, yatırımcı ve iş geliştiricilerin ticari beklentilerine yanıt verilmeli mi verilmemeli mi oldu. Zaman zaman siyasi eğilimlerin meslek tartışmalarına etkisi bile oldu ki bu son derece

yanlıştı. Bunların hepsi mimarlık ve yapı sektörünü olumlu ya da olumsuz etkiledi. Elbette ki Türkiye’nin 80’lerden sonra dünyayla daha bütünlüklü bir ekonomik sistem içine girmesi, ilk önceleri ithal malzemelerle başlayan, daha sonra yerel yapı malzeme üretiminin artmasıyla ortaya çıkan malzeme çeşitliliği ve teknolojinin yapı sektörüne girmesiyle hızlanan inşaat sistemlerindeki çağdaşlaşma hareketi, doğal olarak mimarlık pratiğini etkiledi. Mimarlar binalarını istedikleri gibi bitirebilmek için farklı detaylar üzerinde, farklı malzemelerle çalışmaya başladılar ve yeni bir mimarlık pratiği öğrendiler. Ama Türk mimarlık sektörünün profesyonellik kazanması 2000’li yıllardan itibaren başladı. Rus inşaat sektöründe Türk müteahhitlerinin önemli bir rol alması ile, Türk mimarlık büroları da uluslararası standartlarda doküman hazırlamak, çizim yapmak, teknik şartname oluşturmak gibi mesleki gerçekler konusunda pratik kazanmaya başladı. O güne kadar Türkiye’de daha küçük ölçekte yatırımlar yapılabildiği için mimar biraz inşaat bilen biraz da çizim yapabilen teknik personel olarak düşünülürdü. Ancak bir mimarlık bürosu yalnızca tasarım yapmaz, yaptığı tasarımı herhangi bir üreticinin aynı standartta üretebilmesi için gerekli olan belgeleri de hazırlar. Bu profesyonellik, bizim ülkemizde yurt dışında iş yapan müteahhit firmalara teknik destek verirken gelişti. Belki daha önce Türkiye’de bunu yapabilenler vardı ama çok çok azdı. Dolayısı ile Türkiye, gerçek anlamda mimarlık bürolarını yeni yeni tanımaya başlıyor. O yüzden 90’lardan başlayarak Rusya’dan, sonra da başka ülkelerden ihaleler alınması ve inşaat sektörünün oralara kaymasını önemli buluyorum. Bu konunun mesleğin Türkiye’de başka bir standartta yapılmasına öncü olduğunu düşünüyorum. Türkiye’de belli bir ölçeğin üzerinde yatırım yapan firmaların da bu konulara önem verdiğini görünce meslek standartlarının oluşacağına ilişkin ümidim taze kalıyor.

Mimarlık eğitimi canlı bir süreç. Ben 87’de Akademi’ye başladığım yıllarda da, sonrasında ve hattâ bugünlerde bile mimarlık eğitimi hakkında hep konuşulmuş ve eğitim

eleştirilmiştir. Mimarlık eğitiminin güne ve günece olduğu kadar kişiye özel de olması gerektiğine inanmışımdır. Elbette bunu formatlandırmak çok güç. Her okulun kendine göre bir sistemi olsa ve öğrenciler de okullarını buna göre seçseler eminim daha iyi bir mimarlık eğitimi oluşabilir. Oysa bizim elimizdeki YÖK sistemi ile farklı tipoloji ve kimliklerdeki okulların hepsini tek bir kimlikte toplamak için uğraşıyor ve gençleri de tümüyle tesadüfi bir yöntemle bu okullara sokuyoruz. Mimarlık mesleğinin temelinin okulda öğrenilebileceğine, geri kalanın ise öğrencinin kendi çabasıyla olabileceğine inanıyor ve doğrusu bunu çok da umursamıyorum. İyi olacak mimar adayı her şekilde bunu başarabilir.

2. 70’li yıllarda dünyada daha çok bir kimlik sorunu ön plandaydı. O yılların mimarisine baktığımız zaman Charles Jencks’ler, James Stirling’ler, Leon Krier’ler toplumların kültürel anlamda köklerine dönüşü ile uğraşıyor ve mimari anlayışlarında buradan besleniyorlardı. Türkiye’de devletin zorlamasıyla mimariye dayatılan Selçuklu-İslam sentezleri gibi olgular, 70-80’li yıllarda Batı mimarisinin uğraştığı sonra da yanlış olduğunu görüp tümüyle bıraktığı meselelerdi. Dünya bunun yanlış olduğunu görüp bu kompleksli durumdan kendini kurtardı ama biz hâlâ oralarda boğuşuyoruz. “Nereden geldim”?, “Ben kimim”? sorularından çok, “Yarın ne olacağım?” sorusuyla daha çok ilgilenilmeye başlandı. Elbette bunun tezahürü mimarlıkta farklı oldu. Bir takım mimarlar, mimari strüktürü sofistike ederek daha heykelimsi yapılara imza atarken, bazıları kurumsal mimarinin kuralları peşinden giderek pazarın arzu ettiği kalitedeki yapı beklentisinde olan yapım organizasyonu en akılcı, işlevsel, ekonomik şekilde çözmeye kendini odakladı. Bir grup mimar, tasarım teknikleri ve metodolojileri konusunda kendini aşmaya çalıştı. Özellikle bu grup, mimarinin tıkanmış olduğu dönemlerde teknolojinin sunduğu olanakları kullanarak mimarlık dünyasını değiştirme yönünde çaba gösterdi.

Zaman zaman Rem Koolhaas gibi kent düşünürleri, kentle ilgili kafayı yorup, sert saptamalarla mimariye farklı açılımlar yarattılar. Sonuç olarak mimarlık hep didiklendi, hiç rahat bırakılmadı. Özellikle 1990-2015 arasındaki dönemde, mimarlık konusunda sorgulanmamış alan bırakılmayacak kadar hem yatay hem derinlemesine üzerine uğraşıldı. Mimarlık evriminin bir mihenk taşı olmak uğruna konsept projeler yapıldı, tonla paralar harcandı.

Türkiye bu dönemde ne yaptı? Yapılanları uzaktan seyretti. Hayran olup takip etmek şöyle dursun, demode olanı takip edip ona bile yetişemedi. Devlet zaten bu konu hakkında bir strateji yaratmaktan hep aciz kaldı. Kamusal alan yaratma konusunda dünyayı örnek almak bir yana, şehrin içinde kalan tek parkı AVM yapmak isteyen zihinlerin yönettiği bir ülkeyiz hâlâ...

3. Mimarlık yaşam değiştikçe değişir. Bizim 2057’ye kadar yaşam biçimimizdeki değişiklikler, mimarideki değişimi de belirleyecek. İletişim teknolojilerinin gelişmesi ile belki insanlar şehir yaşamından kopup, daha münzevi hayatlar yaşayacak ve farklı iletişim modelleri ile bir arada olmayı tercih edecekler. Şu an çok merkezileşmiş şehir dokusunun, yoğunluğu artmış ve yaşam kalitesi düşmüş kentlere alternatif yaşam modelleri

çıkartılabilir ve bu modelin kendi mimarları oluşabilir. Bu durum şehirlerin yok olacağı anlamına gelmiyor elbette. Ancak şehirlerdeki hızlı nüfus büyümesine, konut ve büro alanları gereksinimine yanıt vermek için prototip üretimlerin çok artacağını düşünüyorum. Mimaride bir anlamda “Pret-a-porter” tasarımcılığı ortaya çıkacak. Bu da farklı bir takım “know how”ları gerektirecek. Dolayısı ile mimarlıkta uzmanlaşma artacak. Mimarlık artık gitgide bir takım hazır elemanları bir araya getirip kompoze etme işi haline dönecek. Bu da bir koordinasyon becerisi ve teknik donanım bilgisi anlamına geliyor. Daha önceki jenerasyonda binalar bu kadar komplike değilken mimarlar herşeyi kendileri planlıyormuş. Binalar artık o kadar komplike hale geldi ki, hayatımız koordinasyon toplantıları ile geçiyor. Birkaç dönem ya da kuşak sonra çatı uzmanı, döşeme uzmanı, falanca uzmanı olacak gibi. Bugün yaşadığımız danışmanlık kullanımı artışı aynı şekilde uzmanlaşmanın artacağını işaretliyor. Hastane konusunda uzman, okul konusunda, büro binası konusunda uzmanın dışında binanın tekil elemanları konusunda da bir takım uzmanlıklar olabilir. Mimarlar bütün bu uzmanlıkları organize eden ve koordine eden kişi olacak. Bunun da yeni bir meslek uygulama modeli ortaya çıkartacağını düşünüyorum.

Bir başka konu da bu kadar arazi geliştirme üzerine proje tasarlamak yerine dönüşüm projelerinin daha fazla gündemde olacağı. Büro sistemleri değiştikçe büro binaları konuta, online alışveriş sayesinde alışveriş merkezleri hastaneye dönüşecek belki. Dolayısı ile bütün bu blokların yeniden değerlendirilmesi, sürdürülebilirlik esaslarına göre önem kazanacak. Ekonominin durumuna göre, binalar yıkılıp baştan mı yapılır, yoksa bir kısmı tutulup enerji verimli hale mi getirilir ya da küçük dokunuşlarla işlevleri mi değiştirilir bilemiyorum ama mutlaka bu konu mimarlık pratiği içinde önemli bir alan olacak.

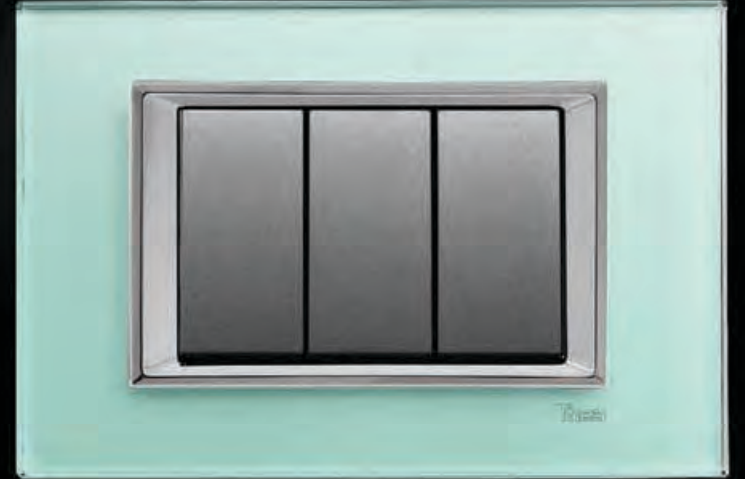
Milli Reasürans Binası

4-5-6. 70’li yıllar aslında benim pek takip edebildiğim yıllar değil. 73’te daha 4 yaşındaydım. Mimarlıkla ilgilenmeye başladıktan sonra geriye dönüp baktığımda, elbette o dönemle ilgili de bilgi sahibi oldum.

Türkiye’deki o dönemi Avrupa’dakinden farklı değerlendirmek gerekiyor. Politik karışıklıklar, buna bağlı olarak ortaya çıkan sosyal ve ekonomik zorluk dönemleri, parasızlık, Ankara’nın hâlâ tek büyük işveren olarak iktidarını sürdürmesi, mimarlığımızı bu dönemde ciddi anlamda etkilemiştir. Bu dönemde Ankara’nın tıkanık ve vizyonu eksik devlet politikaları, mimaride kendi karşılığını bulmuştur. O yıllara bakınca, iyi mimarların yaptığı birkaç “Don Kişot”vari çabayı bir kenara koyarsak, genel olarak çok harika yapılardan söz etmek pek olanaklı değil. 1980-1995 arası ise aslında bir geçiş dönemi. Bu geçiş döneminde Türkiye hem demokrasi ile yeniden tanışıyor, hem serbest piyasa ekonomisine alışmaya çalışıyor. Mimarlıkta da özenilmiş çabaların yaygınlaştığı bir dönem. Ancak bu döneme ait yapıların da kendi dönemlerinin iyi örnekleri olduğunu söylemek güç. Çünkü bu dönemdeki üretim de Batı mimarlığının arkasından giden geç kalınmış toparlama çabaları olmaktan öteye gidemiyor. Elbette bu da yaşanması gereken bir dönemdi. 95’ten başlayarak binalarda içerik, yapılarda kalite arayışı, özgünlük, yerellik - modernlik bağlamında bir takım fikir geliştirmeler ve genç neslin bu anlamdaki katkıları ile mimarlığın biraz değişmeye başladığını görüyoruz. Onun için 73-80 arasını farklı bir dönem, 80-95’i bir geçiş dönemi, 95’ten günümüze kadar olan dönemi ise biraz daha dünyayla paralel düşünen ve hareket eden, hem ekonomik gelişmeyle hem de kültürel anlamda, yurtdışı ile paralellik kurulabilen bir dönem olarak görüyorum. Bu dönemde, güçlü işveren konumunun devlet kurumlarından özel sektör ve bireysel yatırımcılara ya da yabancı yatırımcılara geçmesinden dolayı kalite artışından söz etmek mümkün ancak kamusal alan yaratma, kamusal alan tasarlama ve buna olanak veren mimarlık anlayışının gelişmesi ne yazık ki bu ekonomik modelde kısıtlı kalmaktadır. Hiç şüphesiz Türkiye’de hiç bitmeyen planlama eksikliği de bunun en büyük nedenlerinden biri. Bazı mimarların doğru işvereni bulup, doğru projeler üzerinde titiz çalışmaları ile ortaya çıkan parsel bazında iyi ürünlerden söz edilebilir. Bunları beğendik beğenmedik gibi subjektif değerlendirmelere girmek bana çok doğru gelmiyor. Bu konuda gerek Ulusal Mimarlık Ödülleri, gerekse mimarlık yayınları iyi bir kaynak ve değerlendirme görevini üstleniyor. Özellikle YAPI Dergisi’nin bu konuda sunduğu seçki son derece önemli. Geçiş döneminin en iyi binalarından biri Teşvikiye’deki **Milli Reasürans** binasıdır bence. (1993) Hem kent dokusu ile kurduğu ilişki hem kamusal alan yaratma konusundaki çabası keşke bu tür örnekler geliştirilerek ilerleseydi dedirtiyor. Ama ne yazık ki tekil kaldı. **ODTÜ Kampus yapıları** kampus tasarımı olarak öne çıkan projelerden bir tanesi. 95-2015 arası ise Türkiye’de yeni neslin sürekli olarak bir çaba içinde her gün birbirlerinden daha iyi bina üretme çabası var. Bunlardan bir tanesini seçmek gerçekten çok zor.

Thea

2015 HOME FASHION

ultima

Thea, Home Fashion 2015 kreasyonunu gururla sunar.

Şık, gösterişli ve çekici Thea Ultima ile yaşam alanlarının artık yeni bir konsepti var. İlham alın, hayal gücünüz harekete geçsin.

Ultima evinize çok yakışacak.

A member of the Panasonic Group
Panasonic

thea.com.tr

Ömer Kanıpak, Masa Mimarlık, Yerçekim

1. Çok geniş kapsamlı bir soru. Eğitimden inşaat ekonomisine dek bütün alanlara yön veren devlet politikalarını bu yanıtın dışında bırakırsak Türkiye mimarlığı için elimizde pek de kayda değer konu kalmıyor gibi. Üniversiteleri sektöre “meslek” insanı yetiştirme amacına döndüren YÖK yasası herhalde

en önemli etkenlerden biri. Eğitim alanında ikinci önemli konu ise vakıf üniversitelerinin 1990’ların ortasından sonra hızla çoğalması sayılabilir. Nitelikli devlet mimarlık okullarındaki yetişmiş akademik kadronun da dağılmasına neden olan vakıf üniversiteleri daha kolay ve hızlı bir şekilde diploma vererek sektörün gereksinimi olan vasat işgücünü yetiştiren fabrikalara dönüştü. Bu nedenle inşaat ekonomisinin büyümesi ile mimari bilgi üretimin ters orantılı olması, bu dönemin en bariz özelliklerinden biri olarak anılacak herhalde.

2. Gözlenebilen en büyük değişiklik herhalde daha az yapı üretimi yapıldığı zamanlara göre mimari bilgi üretiminin azalması olabilir. Ardı ardına yeni biten yapıların haberleri geldikçe mimarlık hakkında tartışmak ve fikir üretmek daha

Deniz Dokgöz, Doç. Dr. Dokuz Eylül Üniversitesi Mimarlık Fakültesi

1-2. Bu iki soruyu birbiriyle ilişkilendirerek yanıtlamak istiyorum. Öncelikle teknolojik ilerlemenin mimarlığı genel anlamda olumlu olarak etkilediğini düşünüyorum. Yeni malzemeler ve bu malzemelerin kullanım olanaklarının çeşitlenmesi yeni formların kurgulanmasına yol açtı. Bu gelişim mimarlık eğitimini de etkiledi. Özellikle dijital olanakların kullanımındaki artış eğitim pratiğinin geleneksel yöntemler dışında da ele alınışını zorunlu kıldı. Birçok noktada olduğu gibi eğitimde de olumlu yönlerinin yanısıra olumsuz noktalara da yol açtı bu ilerleme. Belki de değişmeyen tek şey yapı sektöründe gerçekleşti. O da kapital. Dün de vardı ve belirleyiciydi bugün de var ve hâlâ belirleyici. Türkiye dünya genelindeki uygulamaların kısmen aynı zaman diliminde kısmen de gerisinden geldiği için benzer süreçler işlemekte. Özellikle mimarlık eğitimi ve yapı üretim sektöründe bu paralellik sürmekte. Mimarlık üretiminde ise özellikle kamu yapıları bazında kötü bir üretim çağında bulunuyoruz. Artık çoğu kamu yapıları yarışmayla yapılmıyor. İktidarın erkini simgeleyecek mimari imgelerin üretildiği bir alana dönmüş durumda. Dolayısıyla Türkiye mimarlık gündemini oluşturan nitelikli yapı havuzu gittikçe daralmakta. Bunun dışında ülkemizde, eğitim yaşamına katılan özel üniversiteler ayrı bir

olanaksız hale gelmeye başladı. Bunu doğuran en önemli iki konudan biri inşaat sektörünün her yerde politikaları etkileyecek denli büyümesi; ikincisi ise internet ile birlikte gelişen mimarlık yayınlarının bilgi enflasyonu yaratması oldu. Nicelik arttıkça nitelik azalmakta.

3. Bu konuda geleceğe ilişkin öngörüde bulunabilecek yetkinlikte olduğumu zannetmiyorum, kimsenin de olduğunu sanmam. Yalnız kapitalizm ve liberal ekonomi politikaları bu şekilde devam ettiği sürece ranta dayalı inşaat ekonomisinin, dolayısıyla mimarlığın olumlu yönde değişeceğini düşünmüyorum. Mülk edinmeye dayalı sosyal politikalar sürdükçe inşaat ekonomisi ve mimarlık bu politikaların bir aracı olarak hizmet etmeye devam edecektir.

Entelektüel bir enerji alanı olarak mimarlığın çok daha dar bir alana sıkışacağı, yapı üretiminin ise bugün olduğundan daha vasat olacağı, dolayısı ile beşeri bilim olarak mimarlığın git gide fen bilimlerine doğru evrildiğini göreceğiz sanırım. Bu değişimin ipuçlarını, mimarlık üzerine konuşmanın daha da anlamsızlaştığı bugünden bile görmek mümkün zaten.

4. Heybetli, çılgın, gösterişli olma pahasına ya rüküş ya da vasat olmak zorunda kalan pek çok yapıya karşın, sağduyulu ve sakince görevini yerine getirirken içinde biraz “muzırlık” barındıran her binaya karşı bir takdir besliyorum. Örneğin eski **Tercüman Binası, Odakule, Milli Reasürans Binası, Büyük Beşiktaş Çarşısı, Seed Konser Salonu** gibi.

değerlendirme konusu oluşturuyor. Özel üniversitelerde mimarlık fakülte sayısının 100’e yaklaştığı düşünüldüğünde (geçmiş bile olabilir) bu okullarda verilen eğitimin kalitesinin sorgulanması gerekiyor. Bugün bir özel üniversitede mimarlık fakültesi açmak için gerekli öğretim üyesi sayısını sağladıktan sonra masa ve tabure dışında bir gereksiniminiz yok. Bu da mimarlık fakültesi açmanın ön şartının nitelikli bir mimar yetiştirme üzerine değil hiç masraf yapmadan nasıl para kazanırım üzerine odaklandığını gösteriyor.

3. Türkiye şartlarını incelediğimiz zaman ekonomik sürekliliğin ana lokomotifini konumuna sürüklenen inşaat sektörünün ve buna bağlı olarak yapı üretiminin bir noktada şişeceği aşikar. Oluşacak bu durum inşaat sektörünün geleceğini belirleyecektir. Mimarlık mesleğini yapma biçimlerimizin değişiminin ise üretim alanlarının çeşitlenmesi ile mümkün kılınabileceğini düşünüyorum. Bu noktada da kamu ağırlıklı gerçekleştirilecek yapı üretim pratiğinin ihale yöntemi dışında daha nitelikli yapı üretimi için alternatif modeller oluşturulması üzerine kurulmalı.

4. Söylemi, kurgusu ve yarattığı bağlamsal ifadesi ile birlikte, cami tipolojisine getirdiği yenilikçi yaklaşımıyla bugün birçok yapıya ilham kaynağı olmuş Behruz Çinici’nin **TBMM Camisi**.

5. Bir yarışma projesi olarak süreç içerisinde yaşadığı dinamikler nedeniyle Jorn Utzon’un **Sidney Opera Binası**.

6. Özellikle 2002 yılından itibaren iktidar mekanizmasının elinde bulundurduğu siyasi erkin mimari tasarım üretimi üzerine dayattığı bütün Selçuklu-Osmanlı mimarlığı[!] yapıları. Dolayısıyla bu kimlik ile inşa edilmiş, mimarı anonimleşen bütün kamu yapıları.

Ayşen Ciravoğlu, Doç. Dr. Yıldız Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi

YAPI Dergisi tanıklığında izlediğimiz dünyada ve ülkemizdeki olumlu/olumsuz gelişmelerden öznel bir seçki:

Boğaziçi’ne ilk köprüünün yapımı, Pompidou Kültür Merkezi’nin açılışı, Nail Çakırhan’ın Ağa Han Ödülü alması, Haliç’in temizlenmesi, Boğaz’a kazıklı yol yapımı, Göztepe Soyak Sitesi’nin açılışı, Ankara AKM’nin yapımı, Louvre Piramiti’nin açılışı, Galleria’nın yapımı, Ankara Terasavler Sitesi’nin inşası, Park Otel’in yıkımı, Gökkafe’sin yapımı, Shell Genel Müdürlük Binası’nın inşası, Hayzuran ve Doğan Hasol’un Üsküdar’daki yalı yorumu, Akmerkez’in açılışı, Habitat II’nin İstanbul’da yapımı, Taksim’e önce cami sonra Topçu Kışlası inşası tartışmaları, Peritower Otel’inin yapımı, Guggenheim Bilbao’nın açılışı, Gölcük depremi, Tate Modern’in açılışı, Akdeniz Üniversitesi Olbia Sosyal Özeği’nin Ağa Han Ödülü alması, İskenderiye Kütüphanesi’nin inşası, B2 Evi’nin Ağa Han ödülü alması, Archiprix Türkiye’nin kurulması, Turgut Özal, Melih Gökçek ve Kadir Topbaş’ın mimarlar ve sanat hakkındaki yorumları, ekolojik mimarlık ve sayısal tasarım araştırma alanlarının ortaya çıkışı, Ankara Esenboğa Havalimanı’nın yapımı, Madrid Barajas Havalimanı’nın inşası, Santral İstanbul’un açılışı, Oscar Niemeyer’in 100. yaşını kutlayışı ve sonrasında aramızdan ayrılışı, Sapphire ve Levent Loft’un yapımı, İpekyol Tekstil Fabrikası’nın inşası, Kaliforniya Bilim Akademisi’nin açılışı, Yeni Akropol Müzesi’nin yapımı, Meydan AVM’nin inşası, Ali Sami Yen Stadı’nın yıkımı, Sabiha Gökçen Havalimanı’nın yapımı, Güneşli Kule’nin inşası, MAXXI’nin açılışı, Gelsenkirchen’de havra kilise cami yapımı, Meslek Odaları ve Koruma Kurullarına müdahaleler, Çamlıca tepesine

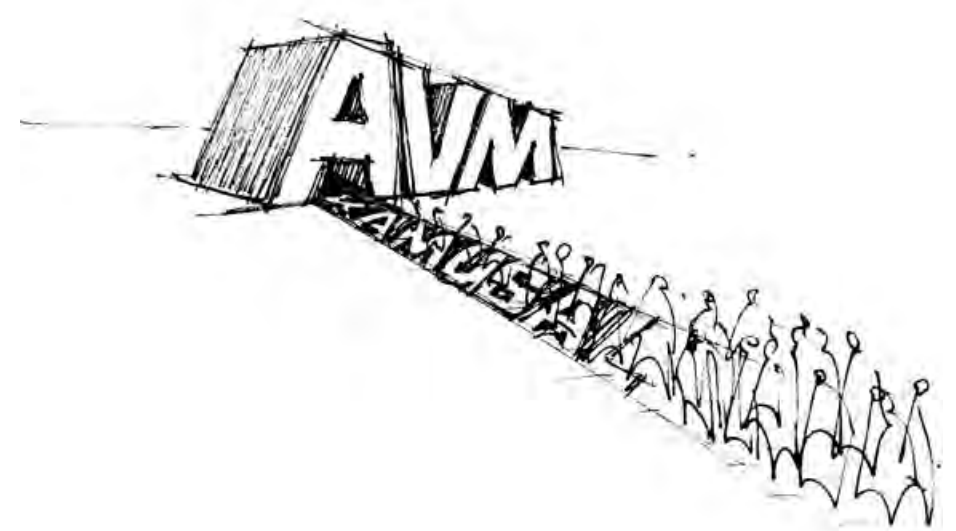
camii yapımı, üçüncü köprü, kanallıstanbul ve üçüncü havalimanı projeleri, Buyaka AVM’nin yapımı, AKM’nin kapatılması, Sancaklar Cami’nin açılışı, Haydar Aliyev Merkezi’nin inşası.

Yukarıdaki seçkiden de anlaşılabilirce gibi, mimarlık dünyası her daim kente ilişkin güncel politikalar ile kısmen müzakere, çoğunlukla da mücadele içinde nitelikli işler üretme çabasında. YAPI Dergisi’nin uzun tanıklık döneminin verdiği olanakla bugün daha belirgin bir biçimde gözler önüne seriliyor ki politikacılara ve kente ilişkin karar vericilerin kısa erimli hedeflerine karşın nitelikli mimarlık üretmek olanaklı. Ancak bu saptama toplumsal adalet perspektifinden bakıldığında kutlanacak bir sonuç oluşturamıyor. Nitelikli yapılara erişimin sınırlı olduğu gerçeğinden hareketle, bu üretiminin toplumsal yaşama, çoğunluğun kullandığı kentsel mekâna ne düzeyde etki ettiği önemli bir tartışma eksenini oluşturuyor.

Aynı öznel seçki dünyadaki güncel tartışmalarla Türkiye örnekleri arasında kullanılan mimari dil ve arkaplan açısından uluslararası literatüre eklemlenmeyi gösterirken öte yandan da bir yarılmaya işaret ediyor. Dergi sayfaları aracılığıyla öne çıkan yapıların kullanımları arasında bir farklılık göze çarpıyor: Dünya örneklerinde müze, kültür merkezi gibi kamusal kullanımlar öne çıkarken, Türkiye örneklerinde bu kullanım ironik bir biçimde AVM’lerin sözde “kamusallığına” terk edilmiş durumda.

Akademik katkılar ve özellikle Archiprix ödülleri bağlamında eğitim alanını değerlendirsek, piyasa koşullarından büyük ölçüde soyutlanma olanağıyla dünyaya daha entegre bir içerikten söz etmek mümkün. O kadar ki hemen her yeni kavram ve tartışmanın eşzamanlı olarak mimarlık eğitiminde araştırma alanına dönüştüğüne tanıklık ediyoruz. Ekoloji, yeşil bina, sürdürülebilirlik ya da dijital tasarım yakın dönemde sıklıkla denemesi yapılan alanlardan birkaçı. Ancak burada akademinin sorgulayıcı/eleştirel kimliğinin öneminin altı çizilmeli. Tekrar eden örnekler yerine özellikle Archiprix örneğinde de gördüğümüz gibi, yaratıcı ve deneysel işler bağlamında öğrencilerin yakaladığı özgün çözümlere olanak verecek bir akademik ortam ve yaşama geçmesine fırsat tanıyacak sektörel bakış burada kilit rol oynuyor.

Özellikle yakın zamanda yaşadığımız toplumsal hareketler bağlamında meslek alanımız için önümüzdeki yıllara ilişkin umut verici bir perspektif çizmek istiyoruz. Ancak buradaki kritik nokta, kentsel politikalar, kamusal alan ve özellikle beden üzerindeki tahakkümün azalmadan süreceğini öngördüğümüz sürdürülemez “yeni” dünya düzeninde mimarlığın rolünün ne olduğuna vereceğimiz yanıtta gizli. Kanımca alanımızın geleceği, yapı yapmanın/tasarlamanın içsel sorunlarıyla, katılımcı, demokratik ve adil bir toplumsal mekân arayışı arasında sıkışan disiplinin çıkış yollarını aralama başarısına göre biçimlenecek.

Deniz Dokgöz

Hakan Demirel,
Suyabatmaz Demirel Architects

3. Yakın gelecek ve mimarlık ilişkisi zannediyorum ki mimarlık hakkında konuşulmaya başlandığı ilk dönemlerden bugüne zihinleri meşgul edip duran bir konu. Bu yalnızca mimarlık mesleği için de geçerli olmasa gerek, her meslek grubu için böylesine bir sorgulama söz konusu. Zaman zaman eksenden çıktığı ve genelin ilgisini çeken, mimarlık gündemini meşgul eden konular hep olmuş, olmaya da devam edecektir. Ancak bence gelecek denen şey bugünden beslenen ve henüz olmamış ve olacak şeylerden etkilenerek biçimlenen bir olgu. Doğuya doğru giden bir arabanın doğruya gittiğini söylemek yalnızca kısa süreli bir zihinsel algı ile tahmin yürütmekten öteye gitmeyecektir, ancak yolun onu şu an için öyle götürdüğünü ve önünde bir çok kıvrımın, sapağın olduğunu da işin içine katınca gelecek çok da tahmin edilebilir

bir şey olmasa gerek; bence tahminler yalnızca ne tür araçların mimarlığı şekillendirebileceğini söylememize yarayabilir. Bu anlamda mimarlık üretim biçimlerinin teknoloji ile şekillendiğini ve elbette bu üretim biçiminin mimarlığı da biçimlendirdiğini söylemek zor değil. Ben açıkçası önümüzdeki süreçte teknolojiyi daha iyi kavrayacağımızı ve ondan etkilenip bizi saptırdığı yollardan her ne konu olur ise olsun onun özünü aradığımız ve bu anlamda peşine düşeceğimiz şeyin hakikat olacağını umuyorum. Çünkü yeni olan her şey cazip geliyor ve uzunca bir süre etinden sütünden yararlanılıyor. Ancak temelde algı zihinsel bir şey ve zihin önündeki konu ile cebelleşiyor, bu da zamana ait değil, duruma ait bir meseledir diye düşünüyorum.

Bu dosyamıza katkıda bulunan herkese teşekkür ediyoruz.

Bu görüşlerin üzerine bir okuma yapmak mümkün ancak bu dosyanın amacı ilk önce okurun kendisinde bu paylaşımların bir görüntüsünü/peyzajını oluşturmaktır. Bundan sonra hem bu soruşturmanın kapsamını genişleterek bir araştırmaya dönüştürmeyi hem de farklı okumalara açmayı planlıyoruz. Birçok konu başlığından yalnızca bir ikisine değinerek ilerleyen sayfalarda Yapı sektörü profesyonellerinin görüşlerine yer veriyoruz.

Paylaşılan görüşler içinde herkesin ortak paylaştığı ve neredeyse tek bir yanıt verdiği soru “beğenmediğiniz yapı hangisi” idi. Herkesin ortak yanıtı TOKİ yerleşmeleri ve planlama ilkelerine ve planlara aykırı kentsel yerleşimlerdi. Ayrıca taklit yapılar da “beğenmemede ortaklık” kuran bir başka öge oldu. Görüşlerde yer alan Türkiye’de mimarlık eğitimi konusunun ise YÖK, vakıf üniversitelerinin kurulması, yeterlilik ve akreditasyon başlıklarında tartışıldığını görüyoruz.

Parsel bazında “star” mimar elinden çıkan yapılara karşın kentsel ya da kırsal bütünün bir parçası olan mimarlık, etik tutum da altı çizilen konulardan biri.

Viega-Visign gömme rezervuar kapağı

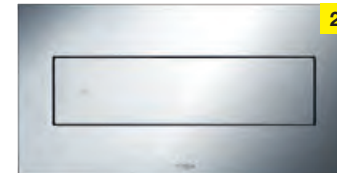
Tasarımı tamamen yeni bir bakış açısından keşfedin.

viega.com

Vurguları belirleyen ayrıntılar

Viega Visign gömme rezervuar kapakları ile her banyoda doğru vurguları öne çıkartabilirsiniz. Şık cam, yüksek kaliteli krom veya modern paslanmaz çelikten üretilmiş olması fark etmez: Bu ürünler, her yıkama çözümünde yüksek malzeme kalitesi, en iyi işçilik ile ulusal ve uluslararası tasarım jürileri tarafından ödüllendirilmiş bir tasarımla parlırlar. Buna ek olarak, en yüksek işlevselliğe sahiptirler ve tüm Viega ön duvar sistemleriyle uyumludurlar. **Çok daha iyi bir fikir!**

- 1 Visign for Style 10 krom
Ürün numarası 596323
- 2 Visign for Style 12
Ürün numarası 597252

YAPI 400-1973'ten Geleceğe Yapı Sektörü

- 1.1973 yılından bugüne dek yapı sektörü/yapı malzemesi/yapım teknolojisi anlamında Türkiye’de gündemi belirleyen konular nelerdi? Neler yapı sektörüne yön verdi ya da bunları olumsuz etkiledi? (İletişim teknolojileri, bilgisayar destekli üretim, ekonomik krizler, siyasi çalkantı, ekonomik kriz vb.)**
- 2.1973 yılından bugüne dek yapı sektörü /yapı malzemesi/yapım teknolojisi anlamında dünya genelinde gündemi belirleyen konular nelerdi? Neler yapı sektörüne yön verdi ya da bunları olumsuz etkiledi?**
- 3.Yakın Gelecekte (2057’de) inşaat sektörünü, yapı malzemeleri, yapım tekniklerini ve yaşamımızı belirleyecek konular ne olacak? Nasıl bir gelecek bizi bekliyor? Nerede bekliyor? (3D yazıcılar, kule şehirler, ada şehirler, akıllı ve yeşil kentler, robotlarla inşaat vb.)**

**Dündar Yetişener, Yönetim Kurulu Başkanı
Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği
(Türkiye İMSAD)**

1. Türk inşaat malzemeleri sanayi, bölgesinde en büyük üretim üssü konumunda bulunan, küresel girişimci, rekabetçi, yenilikçi ve uluslararası düzeyde temsil gücüne sahip, büyüyen bir sektördür. İhracatı ve net ihracata yaptığı katkısı ile son 30 yılda ülkemiz ekonomisine önemli değer sağlamıştır. İnşaat malzemeleri sanayi, 1980’li yıllardan başlayarak önce yeni üretim kapasiteleri yaratmış, ardından üretim ve ürün çeşitliliğini zenginleştirmiştir. Yabancı sermaye yatırımlarının

artmaya başladığı 1990 - 2000 yılları, sektörün artan kapasitesinin yurt içinde ve yurt dışında değerlendirildiği bir dönem olmuştur. 2000’li yılların başından itibaren de sektörümüzde; inovasyon, Ar-Ge, sürdürülebilirlik, enerji verimliliği gibi konular gündeme alınmaya başlanmıştır.

Türk müteahhitlik sektörünün 1980 sonrası üstlendiği yaklaşık 260 milyar dolarlık proje, inşaat malzemeleri sanayinde ihracatı önemli ölçüde desteklediğini görüyoruz. Bölgede yaşanan jeopolitik gelişmeler ve siyasi krizler inşaat malzemesi ihracatında zaman zaman dalgalanmalara neden olsa da ana eğilim, kademeli ve hızlanan bir ihracat artışı olmuştur.

İnşaat malzemeleri ihracatında asıl sıçramanın 2005 yılından sonra gerçekleştiğini görüyoruz. 2013 yılında 21,3 milyar dolara yükselen sektörün ihracatı, bütün zamanların en yüksek değerine ulaşmıştır. Türk inşaat malzemesi sanayi bu rakamla, Türkiye’nin en çok ihracat yapan sektörleri arasında ilk sırayı almış ve tarihi bir rekora imza atmıştır.

İnşaat malzemeleri sanayi, ihracatta gösterdiği başarı ile de cari işlemler açığına da önemli olumlu katkı sağladı. 1989 yılında 113 milyon dolar olan sektörün net ihracat büyüklüğü, 2013 yılında 10,9 milyar dolara yükseldi. 2014 yılında, inşaat malzemesi sanayinin cari açığa net katkısı 11 milyar doları aştı. Böylece 1989 yılından bu yana inşaat malzemeleri sanayi, ülkemiz cari açığına yaklaşık 96 milyar dolar net katkı sağladı.

Bugün kentsel dönüşüm, güvenli yapı sistemlerinin uygulanması ve enerji verimliliği, sektörümüzde başlıca öncelikli gündem konuları arasındadır. Binaların yalnızca deprem değil, bütün doğal koşullara karşı dayanıklı ve başta

enerji olmak üzere ülkemizin kaynaklarını tasarruf eden, güvenli geleceğin yapılarına dönüştürecek nitelikte olması gerektiğini belirtiyoruz. Bu nedenle deprem kuşağı üzerinde yer alan ülkemizde başlatılan kentsel dönüşümde, yapıların güvenliği çok önemli bir konu başlığıdır. Yeni yapıların “sürdürülebilir”, kentlerimizin de “çevreye duyarlı” olması, bugün ülkemiz için artık çevresel, ekonomik ve sosyal bir gereksinimdir.

Bu nedenledir ki, bina tasarım ve yapımını ilgilendiren bütün münferit yönetmelikleri bünyesinde toplayan bir Ulusal Bina Yönetmeliği’nin hazırlanması, sektörümüzün öncelikli beklentilerinden biri olmuştur. İç pazarda ve küresel pazarlarda sektörümüzün rekabet gücünün artırılması için; akıllı, enerji verimli binaların inşası, bu binalarda daha iyi yalıtım malzemelerinin ve enerji verimli ısıtma-soğutma sistemlerinin kullanılması beklenmekte, güneş, rüzgâr gibi yenilenebilir enerji kaynaklarından daha etkin şekilde yararlanılması gerekmektedir.

2050 yılında Türkiye nüfusunun 100 milyona ve şehirleşmenin yüzde 80’e ulaşacağı düşünüldüğünde, binalarımızın artık fiyat odaklı değil, kalite odaklı malzemelerle inşa edilmesi ve geleceğin güvenli binalarına bugünden yatırım yapılması gerektiği daha iyi anlaşılmaktadır.

Yeşil binaların sağladığı tasarruf da Türkiye ekonomisi bakımından son derece önemlidir. Binalarda, enerji, su ve atık ayak izini en alt düzeyde tutacak ürünlerin seçilmesi ve ürün standartları konusunda yapılacak düzenlemeler, bundan sonra inşa edilecek yeni binalar ve kentsel dönüşümden beklenen toplumsal faydayı kuşkusuz artıracaktır.

2. Dünyada yapı sektörünün uzun yıllardan bu yana gündeminde bulunan ana konulardan birisi enerji verimliliğidir. AB ülkelerinde 2020 yılı için, 1990 yılına göre, sera gazı salımlarının yüzde 20 azaltılması, toplam enerji tüketiminde yenilenebilir enerji payının yüzde 20’ye çıkarılması ve enerji verimliliğinin yüzde 20 artırılması hedeflenmektedir. Bu hedefe ulaşılabilmesi için de inşaat / bina ve ulaşım, öncelikli sektörler olarak belirlenmiştir. Bu kapsamdaki projelerin yaygınlaştırılması amacıyla, mali programların geliştirildiği AB’de 2050 yılı için belirlenen hedef ise, CO₂ salımlarının 1990 yılına göre, yüzde 90 oranında azaltılmasıdır.

Dünyada yapı malzemesi alanında gündem oluşturan konulardan birisi de nano teknoloji yatırımlarıdır. AB ülkelerinde nano teknoloji araştırma ve uygulamalarının yaygınlaştırılması için çeşitli stratejiler ve mekanizmalar uygulanmaktadır. Japonya’da özellikle çevreye zararlı etkileri olmayan, enerji verimliliğini artıran malzemelerin üretimi öncelikli Ar-Ge yatırımları arasına alınmıştır. İngiltere’de, güneş enerjisi alanında geliştirilen teknolojik ürünlerin ticarileştirilmesi amacıyla mali kaynaklar ayrılmış ve projelerde bu kaynaklar kullanılmaya başlanmıştır.

Almanya’nın Nanoteknoloji Eylem Planı’nda ise, 2015 yılında çevre ve enerji verimliliğine yönelik Ar-Ge çalışmalarına öncelik verilmesi planlanmıştır. Nano teknolojinin özellikle enerji-verimli binaların yapımında kullanılacağına belirtildiği planda, nano kaplamalar ve yeni yalıtım malzemeleri sayesinde binalarda enerji tasarrufu sağlanacağı ve çevreye zararlı bileşenler içeren kimyasalların yerini, bu yeni malzemelerin alacağı belirtilmiştir.

3. İnşaat malzemesi sanayinde dünyada olduğu gibi ülkemizde de devrimsel gelişmeler yaşanıyor. Yeni kompozit malzemeler, daha hafif ve nano temelli akıllı malzemeler geliştiriliyor. Türkiye İMSAD olarak bizim de 2023 yılı için belirlenmiş ulusal hedeflerimizden biri, üretim ve ihracatımızda ileri teknoloji temelli ürünlerin payını yüzde 5’lerden yüzde 20’lere çıkarmaktır. Dolayısıyla yeni teknolojilere yapılacak yatırımların hem sanayicilerin üretim maliyetlerinin düşürülmesi hem de farklılaşan müşteri taleplerinin karşılanması açısından vazgeçilmez öneme sahip olduğunu belirtmek gerekir.

Bugün daha hafif, esnek, dayanıklı, uzun ömürlü, yenilenebilir enerji kaynaklarından etkin faydalanılan ve çevre dostu inşaat malzemelerine gereksinim duyuluyor. Son yıllarda kullanımı hızla artan nano teknoloji, bu özellikteki yapıların inşası ve malzemelerin geliştirilmesinde yeni bir endüstri devrimi olarak değerlendiriliyor. Öyle ki, bu teknoloji sayesinde malzemelerin gücü artırılıyor, çürüme olasılığı düşürülüyor, kirletici özellikleri azaltılıyor ve yeni yalıtım malzemeleri ile yapıştırmacılar geliştiriliyor. Daha güçlü beton malzemeler ve enerjinin saklanabilmesi gibi yeni özellikli yapı ürünleri öte yandan ekonomiye de ciddi katkılar sağlıyor. Örneğin; yalıtım malzemeleri, konvansiyonel malzemelere göre daha hafif, iki kat daha güçlü ve ısı iletkenlikleri yüzde 30 daha düşük oluyor ve bu ürünler toksik salınımını da azaltıyor.

Dolayısıyla ülkemizde ilgili bütün kamu kurumlarının, üniversitelerimizin, araştırma merkezleri ve sanayicilerimizin aralarında çok kuvvetli işbirliği içinde olmalarına gereksinimimiz var. Teknoloji odaklı dönüşümün yaşadığı bu süreçte, nitelikli işgücü ve Ar-Ge personelinin yetiştirilmesi ve istihdamı da sektörümüzün gelişmesine katkı sağlayacak başka önemli konu. İnovasyon çalışmalarında kullanılan ekipman teknolojisinde de ülkemizin dışarıya bağımlılığı sürmektedir. Oysa üniversitelerimizde mühendislik altyapısı ve insan kaynakları bu alanda önemli bir kaynaktır ve bu kaynağın sektöre aktarılması olanaklıdır.

İnşaat malzemeleri üretim süreçleri, yoğun enerji tüketimine dayalıdır. Bu nedenle hem sektörün enerji tüketimindeki bu yoğunluğunun azaltılması, bağlı olarak üretim maliyetlerinin düşürülmesi, sektörümüzün küresel rekabette güçlenmesine katkı sağlayacak bir başka önemli konudur.

Ahmet Yamaner
Türkiye Seramik Federasyonu Başkanı

1. Ülkemizde seramik sanayisinin kuruluşu 1950’li yıllara isabet etmekle birlikte, 1990’lı yıllardan başlayarak tesislerimiz yenilendi. Dünya üzerindeki en gelişmiş seramik üretim teknolojileri, makineleri ve ekipmanlarıyla teçhiz edildi. Ülkemizde mevcut kurulu kapasiteler, yıllık üretim miktarlarının biraz üzerinde bulunuyor. Henüz kullanılmayan üretim olanaklarının ürüne, emeğe ve paraya dönüşmesi için, yurtiçi ve yurtdışı pazarlardaki yoğun faaliyetlerimiz devam ediyor.

Sektörümüzün sorunları ve çözüm önerilerine yönelik Sanayi ve Ticaret Bakanlığı’nın öncülüğünde bütün kamu ve özel kesimin katılımıyla hazırladığımız ayrıntılı bir raporumuz var. Türk Seramik Sektörü’nün Strateji Belgesi adını verdiğimiz bu raporda bütün sorun ve öneriler ayrıntılı bir şekilde yer alıyor. Ben önemli gördüğüm üç başlığı özetlemek isterim. Enerji giderleri, seramik sektöründeki girdi maliyetlerinin yaklaşık %30’unu oluşturuyor. Yakın bir zamana kadar Türkiye, yüksek doğalgaz ücretleri nedeniyle, enerjiyi en pahalı kullanan ülkeler arasında yer alırken, yapılan düzenlemelerle rekabetçi düzeylere ulaştı. Bu düzeyin korunacağını ümit ediyoruz. Bir başka başlık olarak hem servis kalitesi hem de maliyetler açısından taşımacılık konusu sektörümüz için çok önemli. Seramik ürünleri ve hammaddeleri taşımacılığının ağırlıkla karayolu ile olması maliyetleri artırmakta, çevre sorunlarına neden olmakta ve verimsizlik yaratmaktadır. Bu bağlamda taşımanın karayolundan demiryoluna yönlendirilmesi çok faydalı olacaktır. Tabii ki bunun yapılabilmesi için demiryolu altyapısının geliştirilmesi ve limanlar ile yurtdışındaki önemli lojistik merkezleri ile bağlanması gerekiyor. Sektörümüz doğrudan inşaat sektörünün gelişimi ile paralel bir gelişim göstermektedir. Bilhassa kriz dönemlerinde inşaat sektörü krizden doğrudan etkilenen

sektörlerin başında gelmektedir. Özellikle bu dönemlerde talebi arttırıcı önlemlerin devreye alınmasının çok önemli olduğunu düşünüyorum. Bu konuda başka ülkelerin deneyimlerinden de yararlanabiliriz. Örnek olarak tüketicilerin evlerinde yaptıkları renovasyona yönelik harcamaların bir bölümünün gelir vergisinden düşülebilmesini ya da tüketicilere düşük faizli kredi kullanımı olanağı tanınmasını verebilirim.

2. Türkiye, dünya üzerinde en çok seramik üreten ülkeler arasında, seramik kaplama malzemelerinde 9. sırada yer alıyor. İhracatta ise Çin, İtalya ve İspanya’dan sonra 4. sıraya yerleşmiş bulunuyor. Seramik sağlık gereçleri ihracatında, Avrupa’nın en büyük üreticisi ve en büyük ihracatçısı konumunu koruyor. Türkiye, dünya üzerinde seramik üretimi ve ihracatı alanında önde gelen ülkelerden biri. Tüm dünya ülkelerinin her yıl katıldığı Dünya Seramik Karo Forum toplantılarında (WCTF) düzenli olarak yer alıyor. Avrupa Birliği içerisinde, merkezi Brüksel’de bulunan Avrupa Seramik Sanayi Konfederasyonu Cerame-Unie, bünyesindeki Avrupa Seramik Karo Üreticileri Federasyonu (CET) ve Avrupa Seramik Sağlık Gereçleri Üreticileri Federasyonu’nun (FECS) önde gelen üyeleri arasında bulunuyor. TSF, bu kuruluşların yönetim kurullarında, Federasyon Başkanlığı düzeyinde temsil ediliyor.

TSF’nin kaplama malzemelerinde ilk 10 pazarı, sırasıyla Almanya, İsrail, Irak, İngiltere, Kanada, Azerbaycan, ABD, Fransa, Libya ve Gürcistan’dan oluşuyor. Bu ülkelere toplam ihracatımızın %67’sini yapıyoruz. Kaplama malzemelerinde 2013 yılındaki toplam ihracatımız 605,8 milyon dolar oldu. Sağlık gereçlerindeki ilk 10 pazarımız, sırasıyla Almanya, İtalya, İngiltere, Fransa, Irak, ABD, Rusya, Libya, İsrail ve Azerbaycan’dan oluşuyor ve bu ülkelere toplam ihracatımızın %66’sını yapıyoruz. Sağlık gereçlerinde 2013 yılındaki toplam ihracatımız 203,8 milyon dolar olarak gerçekleşti.

3. Gelecek dönemlerde ön plana çıkacak ürünler, çevrenin korunmasına ve kaynakların verimli kullanılmasına yönelik olacak. Sektör, özellikle enerji kullanımını azaltarak atıkların tümünü bu süreçte kullanmaya yönelik çalışmalar yapıyor. Ayrıca, gelecek inovasyonla şekillenecek. İnovatif yaklaşımlar kullanarak karonun kullanım alanlarını genişleten ve karoya yeni işlevler yükleyen ürünler öne çıkacak.

Ülkemizde geleceğe ilişkin çizilen olumlu tablonun sektörümüze yansımaları ve sürdürülebilir olması için, doğru marka ve tasarım politikalarıyla desteklenmesi, katma değeri yüksek üretim ve ihracatın hedeflenmesi gerektiğini düşünüyorum. Bu nedenle, yapı ürünleri sektörünün inovasyon stratejisi geliştirilmeli, kurum ve markalar bu gelişime ivme kazandırmalı, uzun vadeli planlarla sektörün rekabet avantajları kârlı büyümeye dönüştürülmelidir. Bu da kalite ve verimliliğin artırılmasının yanı sıra, iç ve dış pazarda ticaret ve rekabet koşullarının korunması ve iyileştirilmesiyle olanaklıdır.

M. Nazım Yavuz,
ÇATIDER Yönetim Kurulu Başkanı

1.1970’li yıllarda Türkiye’deki yapı sektörü ve mimarlık uygulamaları, dünyadaki mimari akımlardan etkilense de, bu dönemin asıl belirleyicisi siyasal çalkantılar, aşırı nüfus artışı ve gecekondulaşma oldu. Kırsal kesimden gelen güçlü göç dalgaları sonucu, İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyük şehirlerde gecekondulaşma hızla yaygınlaştı, çarpık kentleşme oluştu. Küçük çaplı müteahhitlerin yüksek kar amaçlı ve birbirinin kopyası olarak ürettiği, estetikten uzak ve güvenli olmayan apartmanlar çoğaldı. Bu süreçte kamu binaları da, Cumhuriyet’in ilk yıllarındakinin aksine mimari üsluptan uzak, monoton yapılar olarak inşa edildi.

1980’ler ise Türkiye’nin serbest ekonomiye geçiş süreciyle birlikte inşaat sektöründeki hızlı büyümenin de başlangıç yılları oldu. Prefabrik yapılar, tünel kalıp sistemleri, hazır beton, çelik, cam gibi gibi uygulamaların kullanılmaya başlamasıyla hem sektörün büyümesi arttı, hem de farklı yapıların önünü açtı.

1990 ve 2000’li yıllarla birlikte gökdelenler, cam giydirme uygulamaları, akıllı binalar yaygınlaştı. Bankacılığın gelişmesiyle oluşan finansal destekler de, sektördeki gelişmeye ivme kattı. 2000’li yıllarda depreme karşı güvenli yapı talebi de, belirleyici oldu. 2000’li yıllarda TS 825’in hazırlanması ve yürürlüğe girmesi ile birlikte enerji verimliliği, ısı yalıtımı konuları gerek cephe ve gerek çatı sistemlerinde olumlu yeniliklerin uygulanmasının önünü açtı, bu dönemde yabancı firmaların ülkemize getirdikleri yeni Çatı kaplama malzemeleri ve teknikleri ile tanıştık. Çatı kaplama malzemeleri özellik, kalite ve çeşit açısından çok gelişti ve Avrupa standartlarını yakaladı.

2005 yılından başlayarak çatı ve cephe sektörü büyük bir atılım ile yıllık sektör büyüme performanslarını %18’lere kadar artırdılar. Bitkilendirilmiş çatı sistemleri, ısı ve su yalıtım sistemleri, çatılardan enerji üretimini sağlayacak fotovoltaik sistemler gibi uygulamalar arttı ve gelişti. Gene bu dönemde toplu konutlar ve güvenli yaşam arayışıyla birlikte site şeklindeki yapılaşma arttı. 2010’lu yıllarda ise kentsel dönüşüm, yeni bir yapılaşma dalgası yarattı. İnşaat sektörü, Türkiye’nin ekonomik büyümesinde de “lokomotif” rolü üstlendi.

2.Türkiye ve dünya genelindeki yapı sektörü arasında 1970’li yıllarda gelişmişlik farkı olsa da, 1980’li yıllardan başlayarak bu fark önemli ölçüde kapatıldı. Dünya genelinde de 1980’li yıllardan başlayarak akıllı yapılar, gökdelenler, çelik ve cam giydirme gibi uygulamalar yaygınlaştı.

Günümüzde ise özellikle gelişmiş ülkelerde sürdürülebilir ve ekolojik yapılar öne çıkıyor. Avrupa ülkelerinde doğal malzeme kullanımının yaygınlaşmasıyla, yapılarda ahşap kullanımı yeniden gündeme geliyor. Sürdürülebilir, doğaya uyumlu şehirleşme ve yapı çözümleri geliştiriliyor.

Bununla birlikte Türk inşaat firmalarının dünya genelindeki yaygınlığı da hızla artıyor. Uluslararası inşaat sektörü dergisi ENR’ın (Engineering News Record) yaptığı “Dünyanın En Büyük 250 Uluslararası Müteahhidi” listesinde 2012 verilerine göre 38 olan Türk müteahhitlik firması sayısı 2013 yılında 42’ye yükseldi. Bu sayı ile Türkiye, 62 firma ile listede birinci sırada yer alan Çin’in ardından dünyada ikinci sıradaki yerini korudu. Üçüncü sırada ise 31 firma ile ABD bulunuyor.

3.İnşaat sektörü, inovasyonun en yoğun yaşandığı alanların başında geliyor. Özellikle inşaat malzemelerindeki yenilikçi uygulama ve teknolojiler, geleceğin yapılarını şekillendirecek. Bu değişimin çıkış noktası, doğaya uyumlu, enerji kaynaklarının daha verimli kullanıldığı, ekolojik dengeye etkisi en düşük düzeye inen yapılar inşa etmek olacak. Kendi kendini temizleyebilen, kendi enerjisini üreten, hızla artan nüfusu barındırabilen yeni nesil akıllı binalar, pasif evler, yeşil kentler yaşamın bir parçası olacak. Bugün de kullanılan nano teknolojilerin gelişmesi ve yaygınlaşmasıyla daha hafif ama daha güçlü malzemeler kullanılacak.

Gelecekte yaşanacak değişimlerin hepsini bugünden kestirmek kolay değil. Bununla birlikte bugün yapılan bazı inovatif denemeler, geleceğin yapıları hakkında fikir veriyor. Cambridge Üniversitesi’nde bitki biyologlarıyla iş birliği yapılarak, bakterilerden yeni kompozit malzemeler üretilmeye çalışılıyor. Mısır sapı ve mantar gibi doğada çözülebilen malzemelerden, tuğla inşa ediliyor. Daha önce cansız malzemelerle üretilen malzemelerin yerini, yaşayan malzemeler alabilir.

M. Emre Çamlıbel, Dr.
Soyak Holding CEO

1. Yapı sektöründeki yaklaşık 40 yıllık bir dönemi ve bu döneme yön veren önemli olayları kısaca ele almak gerekirse; başta ülkemizi daha sonra da sektörümüzü doğrudan etkileyen “ülke ekonomisindeki değişimleri” ilk sıraya koyabiliriz. Ekonomik büyümeler ve krizler hem üreticiyi hem de tüketiciyi doğrudan etkilediği için sektörün kaderini belirlediğini söyleyebiliriz. Bununla birlikte, iletişim teknolojilerinin hızlı gelişimi ve bu sayede bilginin daha etkin yayılması da yapı sektörünü doğrudan etkileyen gelişmelerden biri olmuştur.

2. Yapı sektörünün dünya genelindeki gündemini belirleyen önemli konular içinde yine ekonomik değişimleri öncelikli olarak ele almamız gerekiyor. İnşaat sektörünün küresel ekonomik krizlerden doğrudan etkilendiğini biliyoruz. Bunun örneklerini 2008 yılında yaşadığımız “dünyada küresel boyutta yaşanan ikinci en büyük ekonomik kriz” ve beraberinde gelen gelişmelerde

(alınan FED kararlarının etkilerinde) görebiliriz. Ayrıca yaşanan bazı önemli siyasi olayların olumlu/olumsuz etkilerini dolaylı olarak inşaat sektöründe hissedildiğini belirtmek isterim. Ekonomik ve siyasi gelişmelerin yanısıra gayrimenkul sektöründe son 20 yılda yaşanan değişimde kalite, kurumsallık ve çevre konusunda artan bilinç, teknolojiye bağlı değişimlerin iş yapma biçimlerine etkileri sektöre yön veren konuların başında geliyor.

3. 21. yy’ın şehirlerinde sürdürülebilir ve yeşil binaların önemi daha da artacak ve 21. yy’da bina yatırımlarının geleceğimiz için daha sürdürülebilir olacağına inanıyoruz. Ancak buradaki kritik başarı etkeni, yeşil dönüşüm için toplumsal farkındalıktır. Çünkü yeşil dönüşüm yalnızca teknik ve çevreci bir mesele değildir. Aynı zamanda topyekün bir davranış değişikliğidir. Küresel ısınma, susuzluk, çevre kirliliği ve doğal kaynakların hızla tüketilmesi yapı sektöründe çevre dostu binaların yapılmasını gündeme getirdikten sonra, bazı regülasyon zorunlulukları da belirdi. Örneğin kanun maddelerinde iyileştirmeler yapıldı, ilgili yönetmelikler çıkartıldı. Ancak elbette sürdürülebilir bir gelecek, yalnızca teknik zorunlulukları yerine getirmekle oluşturulmuyor. Bir taraftan kurumsal sorumluluk alanları beliriyor, bir taraftan bireysel gönüllülük faaliyetleri ortaya çıkıyor. Bütün bu çalışmaların toplumda bir hafıza oluşturmaları ve davranış alışkanlığına dönüşebilmesi elbette bir zaman alıyor.

Önümüzdeki yıllarda teknolojinin elverdiği hızla tasarlanan, geliştirilen ve kurulan kentlerde yaşamaya başlayacağız. Ancak bugün sürdürülebilirlik gözlüğüyle bakmıyorsa, teknolojik gelişmelerle değişen dünya ve inşaat trendi bundan 30 yıl sonra düşüncelerimizin ötesinde bir pencereden bize bakabilir.

Yapı sektörü profesyonellerine ilgi gösterip sorularımıza yanıt verdikleri için teşekkür ediyoruz.

Yapı sektörü özelinde, ağırlıklı olarak ise yapı bileşenleri ve malzemeleri üretiminde 1973’ten başlayarak firmaların özellikle kaliteli ürün elde etme konusunu önemsediklerini, sorunların saptanmasında ve çözümlerin üretilmesinde ortaklığa giderek dernekler aracılığıyla süreci kurumsallaştırdıklarını görüyoruz. Bunun dışında özellikle yakın geçmişten başlayarak günümüzde enerji tasarruflu üretim, hammadde verimliliği, teknolojik üretim yöntemlerinin benimsenmesi, çevreye daha az zarar veren, sürdürülebilir ürün ve üretim süreçlerinin yaşama geçirilmesinin; bu tip çalışmaların Ar-Ge çalışmalarıyla desteklenmesinin; “yenilikçi” fikir, yöntem ve ürünlerin üretilmesinin önemsendiği, bütün bu çalışmaların Türkiye özelinde değil dünya kalite, standart ve yaklaşımlarında ele alındığını görüyoruz. Bugün özellikle (bazı) malzeme (kalemlerinin) üretiminde dünya çapında bir yere sahip olan Türk yapı sektörünün geleceğe dönük beklentileri arasında ileri teknoloji temelli üretim, CO₂ salımlarının düşürülmesi, nitelikli işgücü ve Ar-Ge personeli yetiştirilmesi; enerji tasarruflu/verimli binaların, nano özellikli, organik ve doğada çözünebilen esaslı ürünlerle çevre dostu yapıların ve çevrelerin inşası yer alıyor.

ASHBURY

Designed by Stefan Brodbeck

Şaşırtan teknolojik donanımıyla çalışma hayatına kolaylıklar getirmek, masanızdan kalkmadan görsel paylaşımlar yapabilmeyi sağlamak...

ASHBURY, bunun için tasarlandı.

yeni

nurus.com

İstanbul/Ankara/Antalya/Bursa/Gaziantep/Gebze/İzmir/Kayseri/Kocaeli

nurus

Türk Yapı Sektöründe yılın en iyi malzemesi seçiliyor

Altın Çekül 'Yapı Ürün Ödülü'ne başvurular başladı!

Bu yıl 23'üncüsü verilecek olan yapı malzemesi sektörünün en büyük ödülü 'Altın Çekül Yapı Ürün Ödülü'ne başvuru ve ayrıntılı bilgi için: www.yemetkinlik.com/altincekul

Son başvuru tarihi: 27 Mart 2015

YEM YAPI-ENDÜSTRİ
MERKEZİ

Fulya Mah. Yeşilçimen sok. No: 12/430 Fulya-İstanbul
Tel: +90 212 266 70 70 Faks: +90 212 266 74 66
www.yem.net

Specialist Washing Co.

Yapılarınız için bireysel abdest alma üniteleri

Abdest heryerde!

Mescid, ibadethane, namaz yeri olan ve ihtiyacı duyulan ofislerde, okullarda, hastanelerde, hapisanelerde, devlet dairelerinde, alışveriş merkezlerinde, kapalı ve açık kişisel, toplumsal ve kamusal alanlarda kolayca montaj edilebilen küvetleri. Müslümanların çalıştığı, vakit geçirdiği ve ziyaret ettiği heryerde, bir **WuduMate-C** Abdest Küveti bulunmalı.

Müteahhitler için

Hesaplı ve kolayca monte edilir, su girişi bağlantısı ve atık su çıkışı bağlantısı üstünde, özel bir su drenaj sistemine ve alt yapıya gerek duymaz, bir klozet kadar kolay monte edilir.

İşverenler için

Kurumsal sosyal sorumluluğa uygundur. Çeşitlilik ve eşitlik haklarını gözetir.

Tesis Yönetimleri için

Sihhi akrilikten yapılmıştır, çok kolay ve düşük maliyetli temizlik imkanı sağlar.

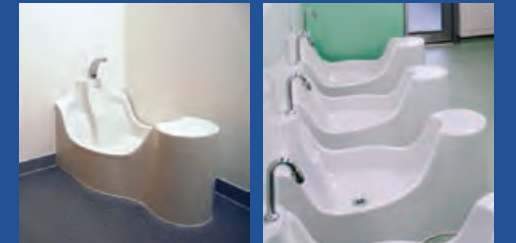
Emlak sahipleri için

Su sızmalarından doğacak zararları engelleyerek binanın yapısını korur, bina sağlığını ve güvenliğini sağlar.

Kullanıcılar için

Abdest için güvenli, konforlu ve değerli ortamlar oluşturur.

WuduMate-C

WuduMate-R

Kompakt, Konforlu Abdest Lavabosu!

Banyolarımız artık bireysel abdest alma alanlarına bu eşsiz abdest küveti ile çevrilebilir. **WuduMate-R** güvenli, konforlu evdeki banyodan iş yerlerine, okullara, sağlık tesislerine, hastahanelere ve imaretlere kadar geniş bir kullanım alanına sahiptir.

Dahili Oturma Alanı

Her yaşta ve her ağırlıkta insanın kullanabileceği şekilde kompakt, dahili oturma yeri içeren ve yer sıkıntısı çeken yerler için imal edilmiştir.

Uyumlu Tasarım

Banyonuzdaki diğer seramik ve porselen vitrifiyeleriniz uyumlu olacak şekilde porselenden üretilmiştir

YÜCEBAŞOĞLU
İnşaat ve Dış Ticaret

Yücebaşoğlu İnşaat ve Dış Ticaret
Küçükbakkalköy Mah. Defne Sok. Flora Residence
No:1/365 Kat:28 Ataşehir- İstanbul /Türkiye

Tel: +90(216)9700642 | **Web:** www.specwash.com | **E-mail:** info@yucebasoglu.com

eKO
2015 DESIGN

www.ekodesignkonferansi.com

YEŒİL MOTİVASYON

EKODesign, 8. yılında **"YeŒil Motivasyon"**u gündeme taşıyor.

Günümüzde günlük konuşmalara kadar işlemiŒ **"yeŒil"** ve **"sürdürülebilir"** olma etiketlerinin altında yatan kavramları, yaklaşımları içselleŒtirmek ve teŒvik etmek adına motive eden **"yeŒil"**in anlamı nedir bugün? Bu sorunun cevabını, çok sesli bir platform olarak ilham verecek fikirlerle vermeyi amaçlayan EKODesign, sürdürülebilir tasarım ve kentleŒmede farkındalık kazandıran özel sektör, kamu ve akademi temsilcilerini bir araya getirecek.

Bu yıla kadar, 1.500'ü aŒkın izleyici ile Türkiye'den ve Dünya'dan kendi alanlarında uzman, farklı disiplinlerden 92 konuşmacıyı YEM'de buluŒturan EKODesign Konferansı 2015'e **davetlisiniz!** Motivasyonunuzu YEŒERTECEK bir gün olacak EKODesign 2015'te **buluŒmak üzere!**

Sade ve temiz.

Geberit CleanLine duŒ kanalları, hijyenik duŒlar için gereken tüm koŒulları sağlar. Optimize edilmiŒ süzgeç tortu birikmesini engeller. Kanalin ortasında bulunan yenilikçi tarak tüm kiri toplar; tarağın bulunduğu bu parça çıkabilir ve kolaylıkla temizlenir. Sade ve estetik.

→ www.geberit.com.tr

→ www.facebook.com/geberit.tr

KONFERANS 9 Nisan

AJANDANIZA NOT EDİN!

@YEMetkinlik
#ekodesign2015

facebook.com/YEMetkinlik

Detaylı bilgi ve sponsorluk için;
Yapı-Endüstri Merkezi
Etkinlikler Bölümü
0212 2667070
info@yemetkinlik.com

Spijkenisse, Hollanda

Stoep Tiyatrosu

Stoep Theatre

ENGLISH SUMMARY ON PAGE 153

Stoep Tiyatrosu kent merkezindeki hareketliliğe, tiyatronun tipik karakteri olan hayal ve cazibe dünyası yaratma işleviyle katkı sağlıyor.

Mimari Tasarım UNStudio

Tasarım Ekibi
Ben van Berkel,
Gerard Loozekoot
ile **Jacques van Wijk,**
Hans Kooij, **Lars**
Nixdorff, **Thomas**
Harms, **Gustav**
Fagerstrom,
Ramon van der
Heijden, **Tatjana**
Gorbachewskaja,
Jesca de Vries,
Wesley Lanckriet,
Maud van Hees,
Benjamin Moore,
Henk van Schuppen,
Philipp Mecke,
Colette Parras,
Daniela Hake,
Mazin Orfali,
Selim Ahmad

İşveren
Spijkenisse Belediyesi

Strüktür Mühendisliği
(Tasarım)
Arup, Amsterdam

Strüktür Mühendisliği
(Uygulama)
IOB, Hellevoetsluis

Aydınlatma Tasarımı
Arup, Amsterdam

Teknik Danışmanlık
PB theateradviseurs,
Uden

Akustik Danışmanlığı
SCENA akoestisch
adviseurs, Uden

Çelik Strüktür
Staalbouw Cluistra,
Renswoude

Ana Yüklenici
VORM Bouw,
Papendrecht

Alan
Brüt: 7.000 m²
Net: 5.700 m²

Bina Yüksekliği:
24.60 metre

Tasarım Tarihi
2008-2011

İnşaat Tarihi
2012-2014

Açılış Tarihi
9 Ekim 2014

» Stoep Tiyatrosu, Spijkenisse kent merkezinin yenilenmesini ve cazibesinin artırılmasını amaçlayan, Sjoerd Soeters'e ait masterplanın bir parçası. Rotterdam ve 2.000 hektarlık bir kazanılmış arazi olan ikinci Maasvlakte arasında yer alan Spijkenisse son 40 yılda 2.500'den 70.000'e çıkan nüfusuyla olağanüstü bir büyüme sürecine sahne olmuş. Bu süreç, kentsel

©Peter de Jong

©Peter Guenzel

©Jan Paul Mioulet

dokunun gelişerek konut tipolojilerinin de çeşitlenmesine, yalnızca çarşı işlevi gören merkezininse kültürel bir merkeze evrilmesine yol açmış.

Stoep Tiyatrosu da kent merkezindeki bu yeni hareketliliğe tiyatronun tipik karakteri olan hayal ve cazibe dünyası yaratma işleviyle katkı sağlıyor. Bu doğrultuda tiyatro sahnenin düşsel dünyasıyla bir tiyatronun toplumsal bağlamını bir araya getiren bir ikili yaklaşımla ele alınmış.

Bugünün medyatik kültürüne karşın tiyatro, sunduğu katılımcı ve canlı deneyimle, “canlılık” ya da “canlı tiyatronun büyüğü” olarak da tanımlanan enerjisiyle oyuncu ve

izleyici arasında özel bir ilişki yaratırken toplumsal açıdan da birleştirici bir rol üstleniyor. Stoep Tiyatrosu da, hem performans hem de bir araya gelme mekânı olarak ve birbirine zıt gerçekliklerin; ötekilerin dünyası, doğaçlama, dışavurum, ifade ve bunların yanısıra izleyici olarak kendi kendini tanıma gibi, bir arada yaşandığı bir kamusal mekân olarak bu enerji ve canlılığı güçlendirmek üzere tasarlanmıştır.

5.800 m²'lik yapının içerisinde, biri 650 kişilik öteki 200 kişilik iki oditoryum, birbirine bağlı birkaç fuaye, birer büyük kafe ve restoran, sanatçılara ait kafeterya, VIP bölümü, sayısız soyunma odası, çokamaçlı odalar ve bürolar tek bir

Yazı ve fotoğraflar
UNStudio tarafından
YAPI Dergisi için özel
olarak gönderilmiştir.

©Peter Guenzel

hacim içerisinde toplanmış. Çeşitli iç hacimlerin yerleşimi, aynı zamanda yapının kalbini oluşturan çiçek biçimli sütunsuz bir fuaye ortaya çıkarmış.

Dikey Fuaye

Her iki performans alanının kütlesi, fuaye alanına yöneldiğinden bu alan tiyatronun merkezi olma özelliğini taşıyor. Müze tipolojisinden alınan dikey fuaye yalnızca performans sırasında değil, yerel toplantılar ve çeşitli etkinlikler için de önemli bir odak noktası niteliğinde.

Bu özelliğiyle de dikey fuaye tiyatronun toplumsal işlevinin de başlıca dayanak noktası haline geliyor, ziyaretçilere ait bir sahne ve farklı katlardan çeşitli görüş açılarına sahip bir odak olarak ortaya çıkıyor. Buna karşın alışılmadık biçimde sanatçılara ait kafeterya binanın gizli bir köşesine değil fuayenin üst kısmına, sanatçıların konukları görebilecekleri bir konuma yerleştirilmiş. Ayrıca fuaye farklı etkinlikler ve programlar için konukların yönlendirilmesini ve farklı programların birbiriyle ilişkilendirilmesini sağlıyor. Aynı zamanda fuayenin üç ayrı katı ayrı ayrı programların

©Jan Paul Mioulet

gerçekleştirilmesini ya da alanın özel etkinlikler için kiralanmasını sağlıyor. Fuayeden başlayan heykelsi merdiven, oditoryumlardan girişe kadar bütünleştirici bir öge olarak tasarlanmıştır.

Oditoryum ve Akustik

Stoeper Tiyatrosu, oyunlar, opera, kabare, müzikaller, konserler, gençlik tiyatrosu ve dans performansları gibi geniş bir performans yelpazesine sahip. Bu nedenle performans alanlarının akustik özellikleri de değişken bir yapıda tasarlanmıştır. Bunu sağlarken akustik kontrolünde yakın zamanda geliştirilen yazılımlardan yararlanılmış. Farklı performans ve müzik etkinliklerine uygun akustik koşulları sağlaması amacıyla mekânın tasarımı sırasında sayısız test yapılmış. Bu doğrultuda büyük oditoryum ses sızıntısını önlemek üzere binanın temellerinden bağımsız inşa edilmiştir. Mekânın tavan elemanları doğru akustiği sağlamak üzere farklı açı ve yüksekliklerde ayarlanabiliyor. Akustik duvar panelleri sesi yansıtarak kalitesini artırırken, koltukların sahneye olan görüş açıları ideal yerleşimi ve oturma açısını sağlamak üzere özel bir yazılımla tasarlanmıştır.

Işık ve Renk

Tasarımda renk kullanımı, yönelim ve farklılık yaratmanın yanı sıra; renkleri Spijkenisse kent merkezinin dokusuna

özgü tuğlalarından almasıyla bir kentsel doku referansına da sahip. Günün ve yılın farklı zamanlarında, çevredeki zemin kaplamaları ve komşu binalar, yağmur, bulutlar, gölge ve güneşle pembe ve mor tonlara bürünerek sürekli renk değiştiriyor. Fuaye ve oditoryumda kullanılan renklerin seçimlerinde çevrede görülen bu renk çeşitliliği derin bir biçimde analiz edilmiş ve tasarımın renk bağlamında çevresiyle bütünleşmesi sağlanmıştır.

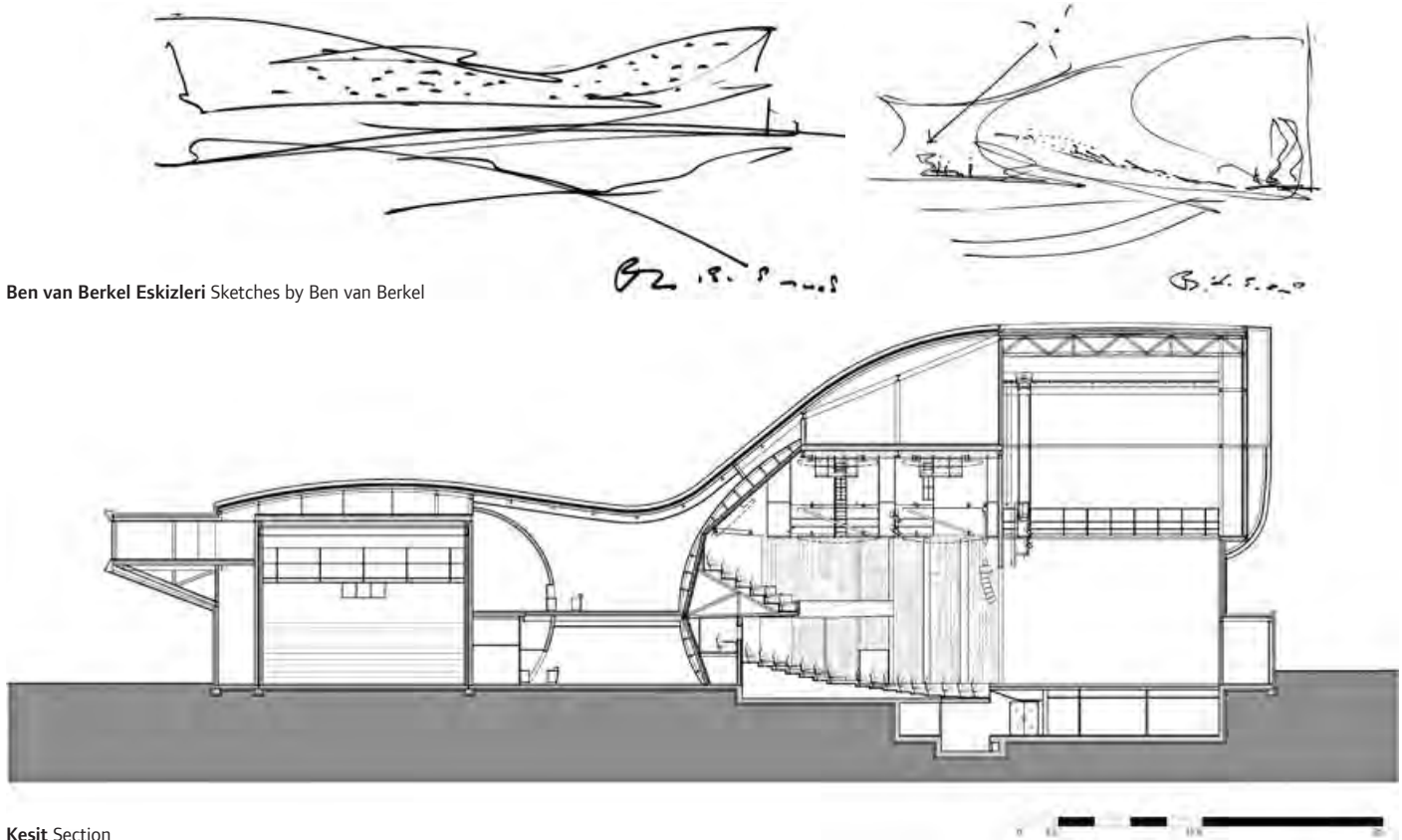
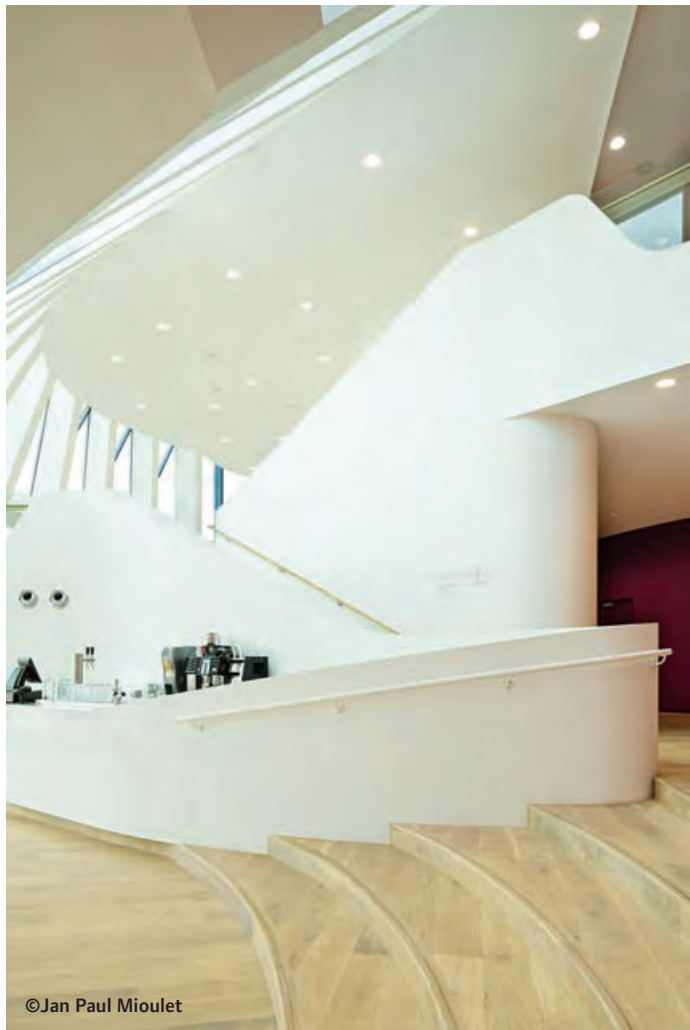
Işık ve renk tiyatro deneyiminde yalnızca oditoryumda değil, dekor kurulumunda ve fuayenin havasını yaratmada da önemli bir rol oynuyor. Stoeper Tiyatrosu'nun tasarımında hem gece koşulları hem de günışığı göz önünde bulundurulmuş. Gün boyunca tiyatronun alt düzeydeki cam yüzeyleri güneş ışığından doğrudan yararlanılmasını sağlarken, açılı bir çatı penceresinin oluşturduğu ikinci camlı yüzeyse ışığın mekânın içlerine ve oditoryuma giden merdivenlere kadar ulaşmasını sağlıyor. Geceleri fuaye boyunca hem renk hem de yapay ışık kullanımıyla sıcak ve davetkâr bir atmosfer yaratılıyor.

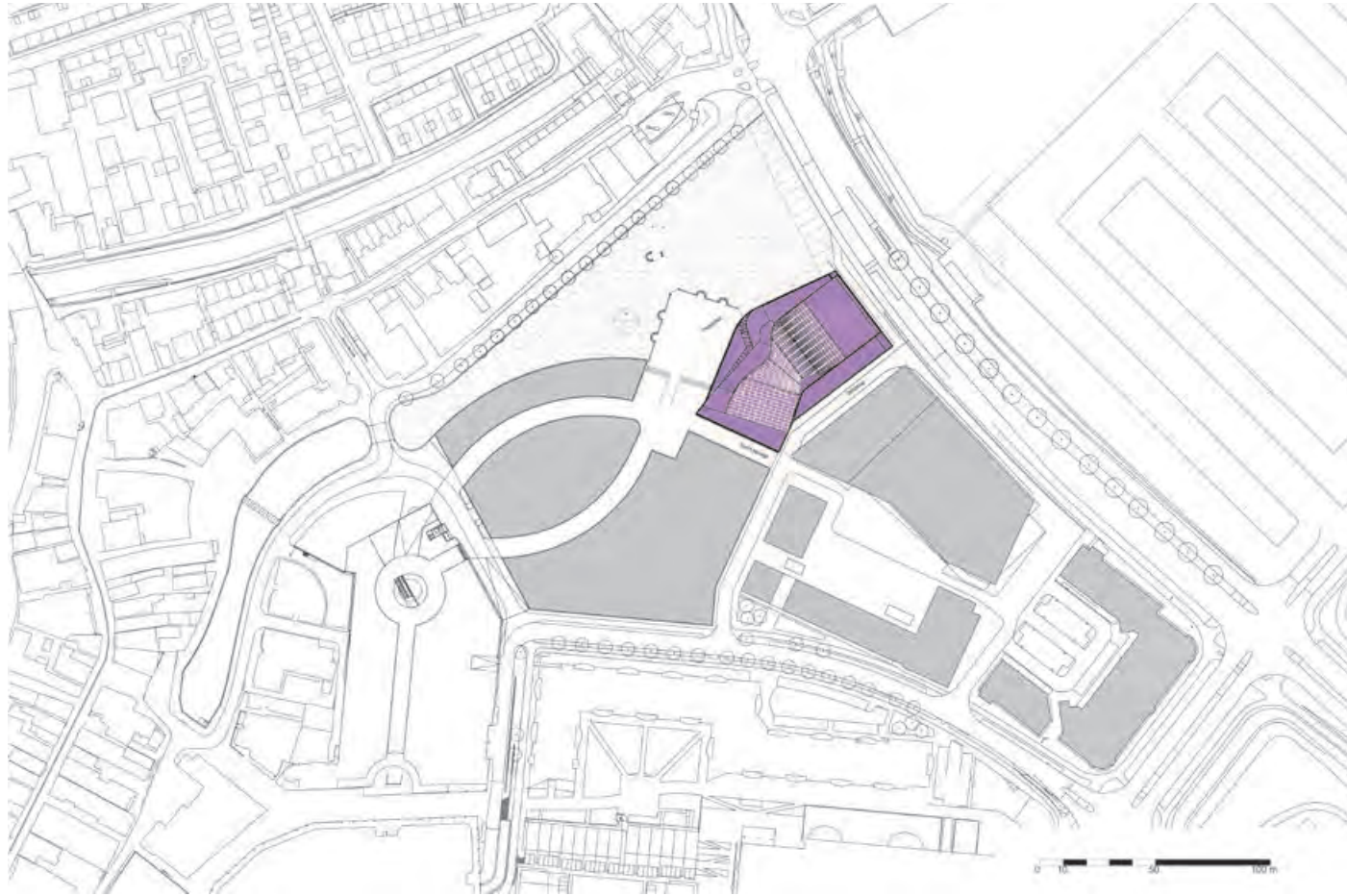
Cephenin alt kısmındaki camlı yüzeyin üstündeki kısım iki alüminyum katmanından oluşuyor. İç kısımdaki mor renkli katman, dış kısımdaki katman üzerinde yer alan yuvarlak deliklerden görülürken, bu görüntü geceleri iki katman arasında yapılan aydınlatma ile güçlendirilmiş.

İngilizceden çeviren: Sercan Altan

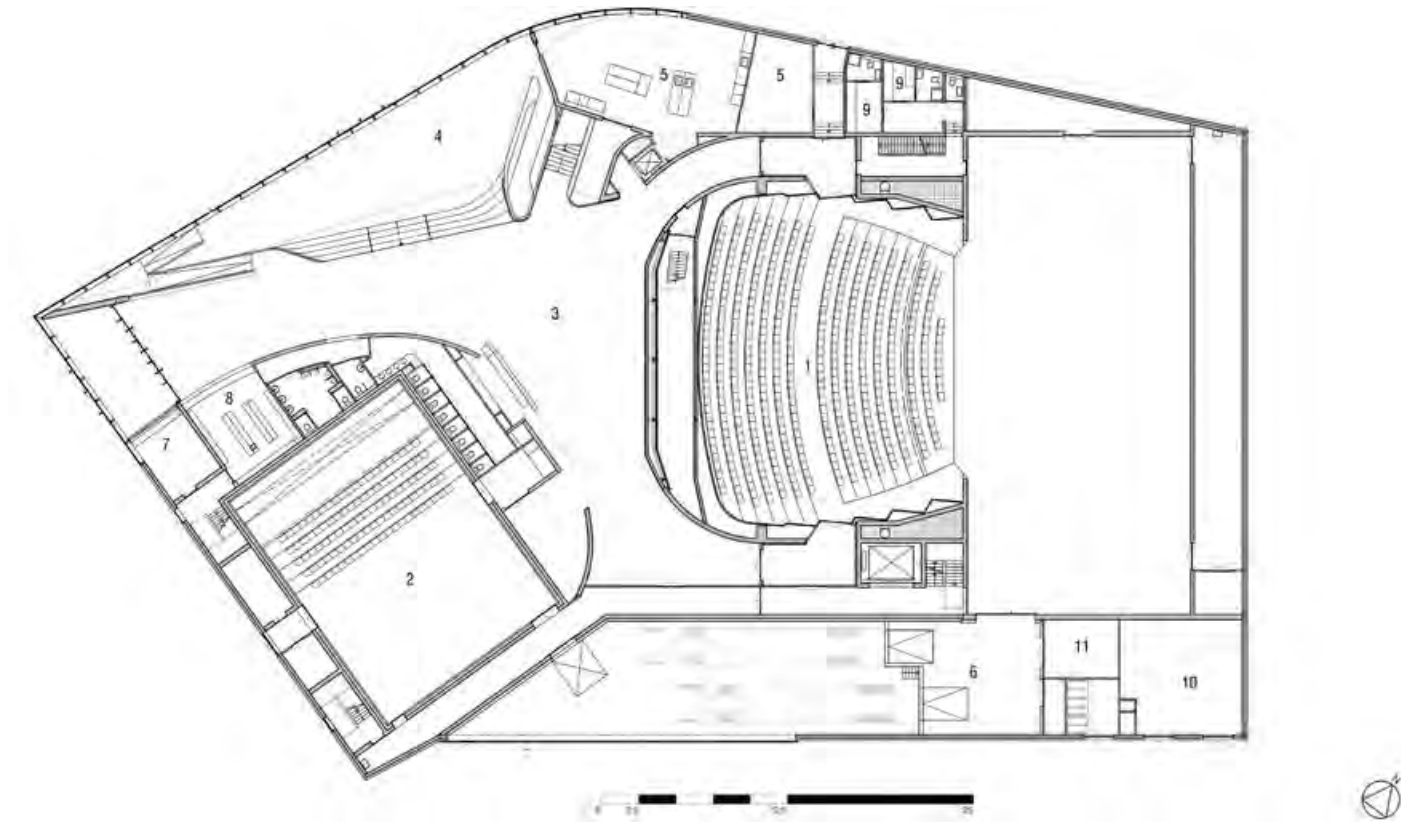

©Peter Guenzel

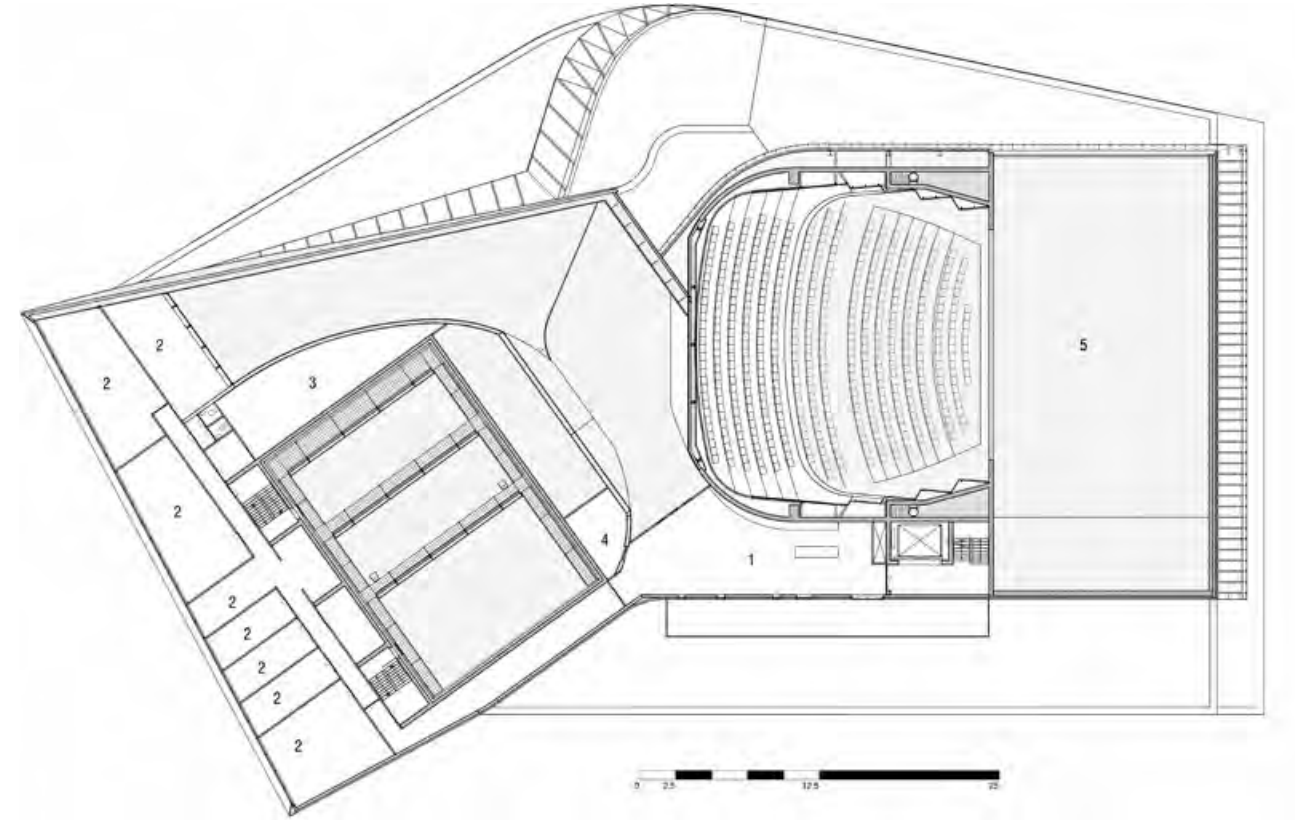

Vaziyet Planı Site Plan

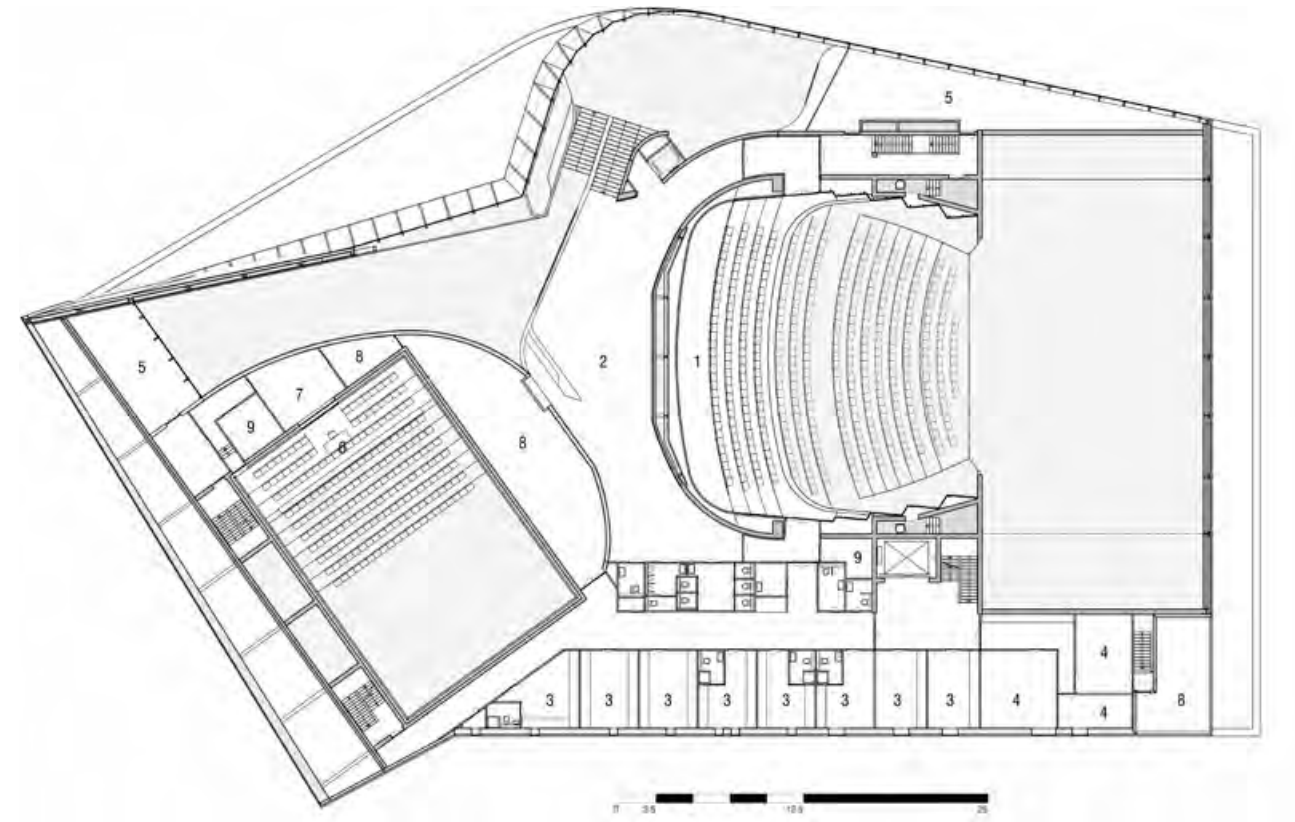
000 Düzeyi Planı Level 000 Plan

1 Büyük Oditoryum (656 kişilik) Big Auditorium (656 seats) 2 Küçük Oditoryum (200 kişilik) Small Auditorium (200 seats) 3 Fuaye Foyer 4 Tiyatro Kafe Theatre Cafe 5 Mutfak Kitchen
6 Sevk Expedition 7 Bilet Satış Ticket Office 8 Vestiyer Cloakroom 9 Soyunma Odası Dressing Room 10 Tesisat Installation Room 11 Atölye Atelier

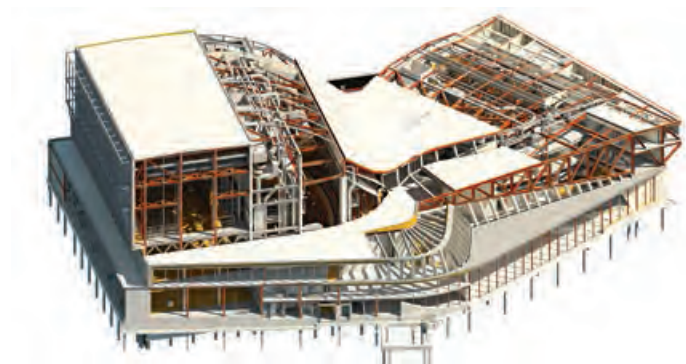
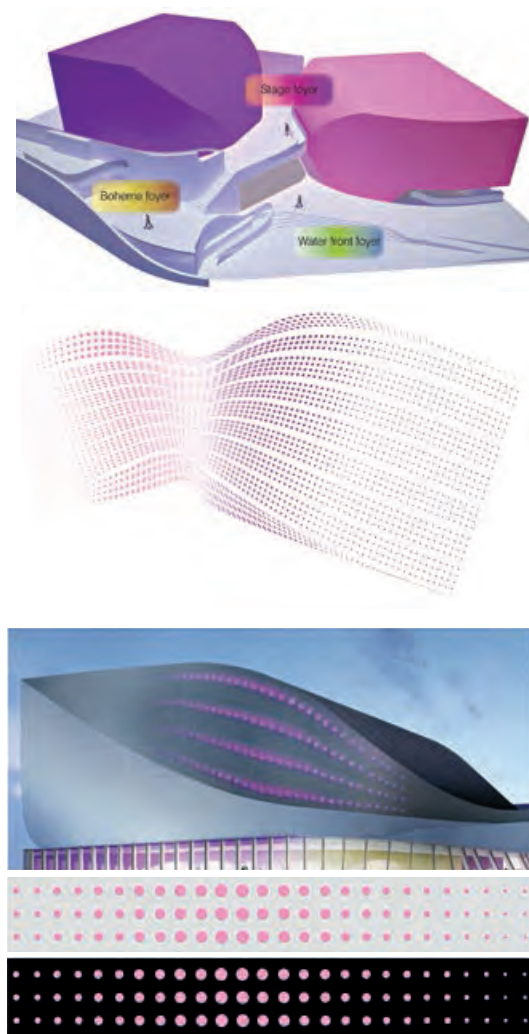
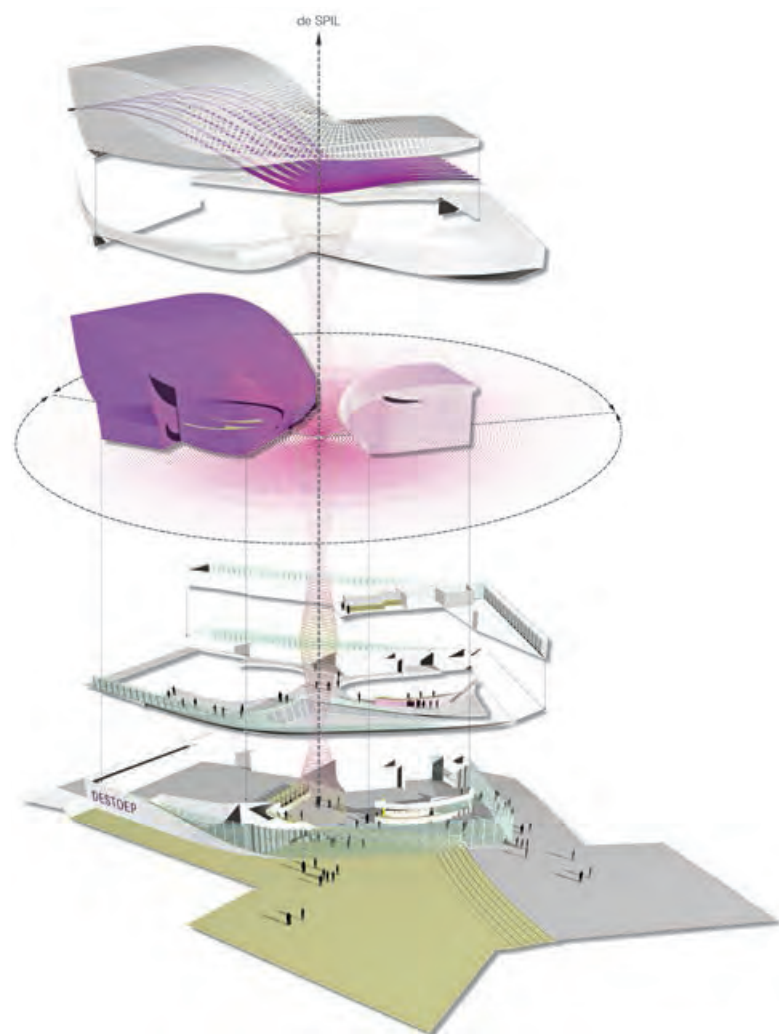
8600 Düzeyi Planı
Level 8600 Plan

1 Sanatçı Fuayesi Artists Foyer 2 Bürolar Offices 3 Tesisat Installations Room 4 Depo Storage 5 Sahne Kulesi Stage Tower

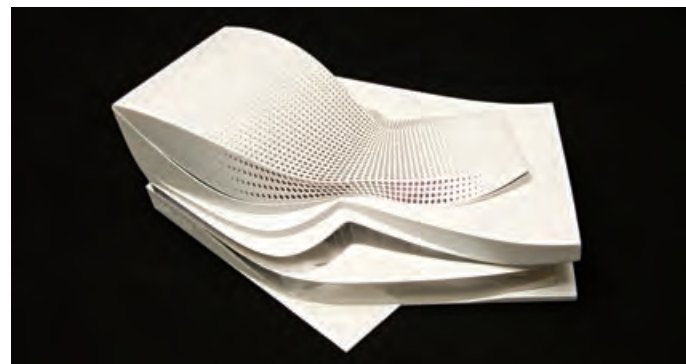

5000 Düzeyi Planı Level 5000 Plan

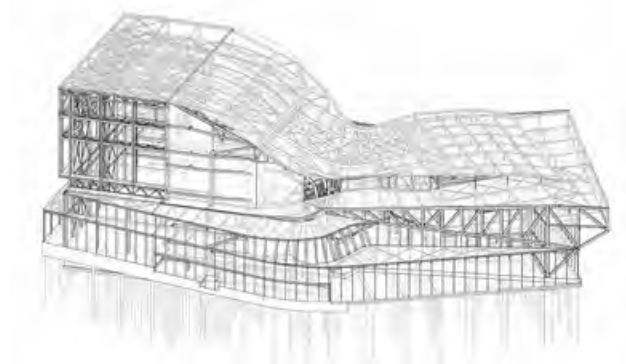
1 Büyük Oditoryum Balkonü Balcony Big Auditorium 2 Fuaye Foyer 3 Soyunma Odaları Dressing Rooms 4 Teknik Bölümür Technicians Rooms
5 Toplantı Odaları Meeting Rooms 6 Küçük Oditoryum Balkonü Balcony Small Auditorium 7 Kontrol Odası Control Room 8 Tesisat Installations Room 9 Depo Storage

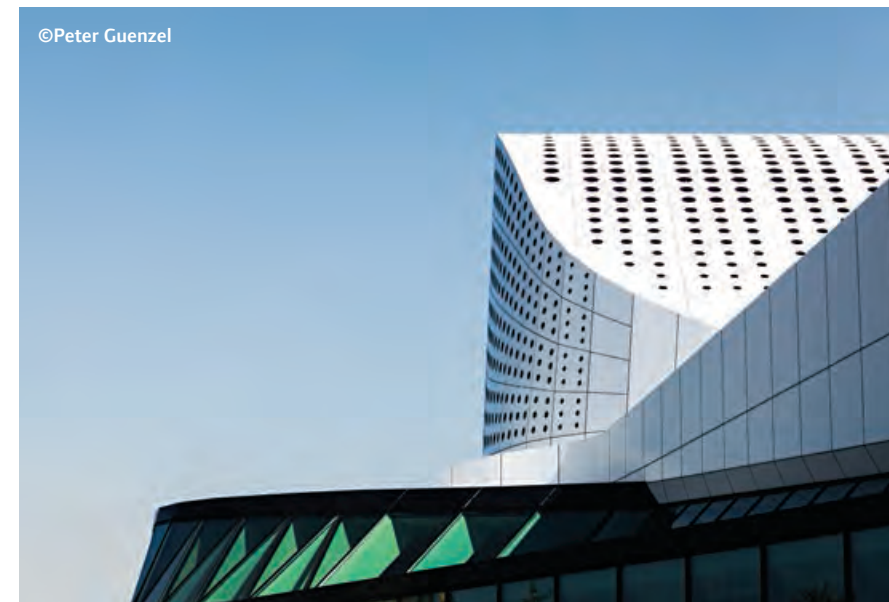
©IOB.nl

Maket fotoğrafları. Model photos.

©Arup

©Peter Guenzel

©Peter Guenzel

©Jan Paul Mioulet

©Peter Guenzel

Stoep Theatre

Spijkensisse, The Netherlands

» Theatre de Stoep is part of the masterplan by Sjoerd Soeters for the town of Spijkensisse which aims to regenerate the town centre and to increase the appeal of the area. Located between the city of Rotterdam and the extension of the second Maasvlakte (a land extension of 2.000 ha), Spijkensisse has experienced exponential growth in the past 40 years (increasing from a population of 2.500 to 70.000), leading the municipality to upgrade its urban fabric through a diversification of housing typologies, an upgrade of the retail heart of the city and an invigoration of its cultural infrastructure. Theatre de Stoep responds to this revival by merging the archetypal function of a theatre - that of creating a world of illusion and enchantment - with the specific requirements of a regional theatre and its requisite to cater to the varied needs of the local community. The theatre is therefore designed with a dual emphasis on the chimeric nature of the world of the stage and the social aspects of the theatre experience.

In contrast to today's mediatised culture, theatre offers the participatory experience of the live event, often appropriately referred to as 'liveliness': the 'magic of live theatre', understood as the strange, elusive energy between audience and performer, the community forged together and the momentary collaboration necessitated by the live event. Theatre de Stoep is designed to fortify and inspire this liveliness, providing at one and the same time a place of performance, of social gathering and of experiencing contrasting realities: the world of the other, of fabrication, of expression and display, but simultaneously the very real sentient experience of ourselves as spectators within these worlds.

In the design of the 5.800 m² building a larger and a smaller theatrical space (with the main auditorium seating up to 650 guests and the smaller hall accommodating 200), several interlinked foyers, a grand café and a restaurant, an artist's café, a VIP lounge, numerous dressing rooms, multifunctional rooms and offices are all brought together within one volume. The placement of the various internal volumes results in a building in the form of a flower, with a large, column-free central foyer forming the heart of the structure. The volumes of the two main performance spaces are oriented towards the central square of the foyer, making this the central point of the theatre. Derived from museum typologies, the vertical foyer forms an important social meeting place - not only during programmed productions, but also during local events and gatherings. As such the vertical foyer becomes a pivotal point in the social functioning of the theatre, a 'stage' for the visitors and a dynamic focal point surrounded by viewpoints on varying levels.

“Musée des Confluences”

Confluence Museum

ENGLISH SUMMARY ON PAGE 163

Bir bilgi müzesi inşa etmek için, ikonik bir geçit olarak yeni karmaşık bir biçim geliştirilmiş. Farklı geometrilerin bir araya geldiği çarpıcı bir yapı ortaya koymak amaçlanmış.

Mimari Tasarım
**COOP
HIMMELB(L)AU**
**Wolf D. Prix &
Partner ZT GmbH**

Tasarım Yöneticisi/CEO
Wolf D. Prix

Proje Ortağı
Markus Prossnigg

Tasarım Mimarı
Tom Wiscombe

Proje Mimarları
**Mona Bayr, Angus
Schoenberger**

Proje Koordinasyonu
**Thomas Margaretha,
Peter Grell**

Proje Ekibi (Viyana)
**Christopher Beccone,
Guy Bébié, Lorenz
Bürgi, Wolfgang Fiel,
Kai Hellat, Robert
Haranza, Alex Jackson,
Georg Kolmayr, Daniel
Kerbler, Lucas Kulnig,
Andreas Mieling,
Marianna Milioni,
Daniel Moral, Jutta
Schädler, Andrea
Schöning, Mario
Schwarz, Markus
Schwarz, Oliver
Tessmann, Dionicio
Valdez, Philipp
Vogt, Markus Wings,
Christoph Ziegler**

Proje Ekibi (Lyon)
**Patrick Lhomme,
Francois Texier,
Philippe Folliasson,
Etienne Champenois,
Alexandru Gheorghe,**

Niels Hiller, Emanuele
Iacono, Pierre-Yves Six

Yerel Mimarlar
**Patriarche & Co,
Chambéry/Lyon,
France (planning);
Tabula Rasa, Lyon,
France (execution);
Chabanne &
Partenaires, Lyon,
France (project
management)**

İşveren
**Département du
Rhône, Lyon, France,
represented by SERL**

Strüktür Mühendisliği
**B+G Ingenieure,
Bollinger und
Grohmann GmbH
(tasarım), Coyne et
Bellier (uygulama);
VS_A (uygulama)**

Akustik
Cabinet Lamoureux

Aydınlatma Danışmanı
Har Hollands

Peyzaj Tasarımı
EGIS aménagement

Brüt Kat Alanı: 46.476 m²
Net Kat Alanı: 26.700 m²
Arazi Alanı: 20.975 m²
Maliyet: 3.980 Avro/ m² –
toplam 185 Milyon Avro

Yanışma Tarihi: 2001
Tasarım Tarihi:
2002-2006
1. Evre Konstrüksiyon
Tarihi: 2006-2007
2. Evre Konstrüksiyon
Tarihi: 2010-2014
Açılış Tarihi: Aralık 2014

» Projesi 2001 yılında Lyon’da bir doğa tarihi müzesi inşa etmek için açılan yarışmayla elde edilen müze, nesnelerin sergilendiği bir vitrinden çok bir tür bilgi aktarım merkezi olarak öngörülmüş.

Müze, Rhône ve Saône nehirlerinin birleştiği noktada 100 yıl önce yapay olarak doldurulmuş bir yarımada üzerinde bulunuyor. İnşaat için oldukça zorlu bir zemin olmakla birlikte, konum kentsel tasarım açısından büyük önem taşıyor. Yapı, yakınındaki kentsel gelişme alanına güney yönünden gelenler için farkedilir bir nirengi noktası ve aynı zamanda giriş olma özelliği de taşıyor.

Bir bilgi müzesi inşa etmek için, ikonik bir geçit olarak yeni karmaşık bir biçim geliştirilmiş. Farklı geometrilerin bir araya geldiği çarpıcı bir yapı ortaya koymak amaçlanmış.

Yazı ve fotoğraflar
COOP HIMMELB(L)AU
Wolf D. Prix & Partner
ZT GmbH tarafından
YAPI Dergisi için özel
olarak gönderilmiştir.

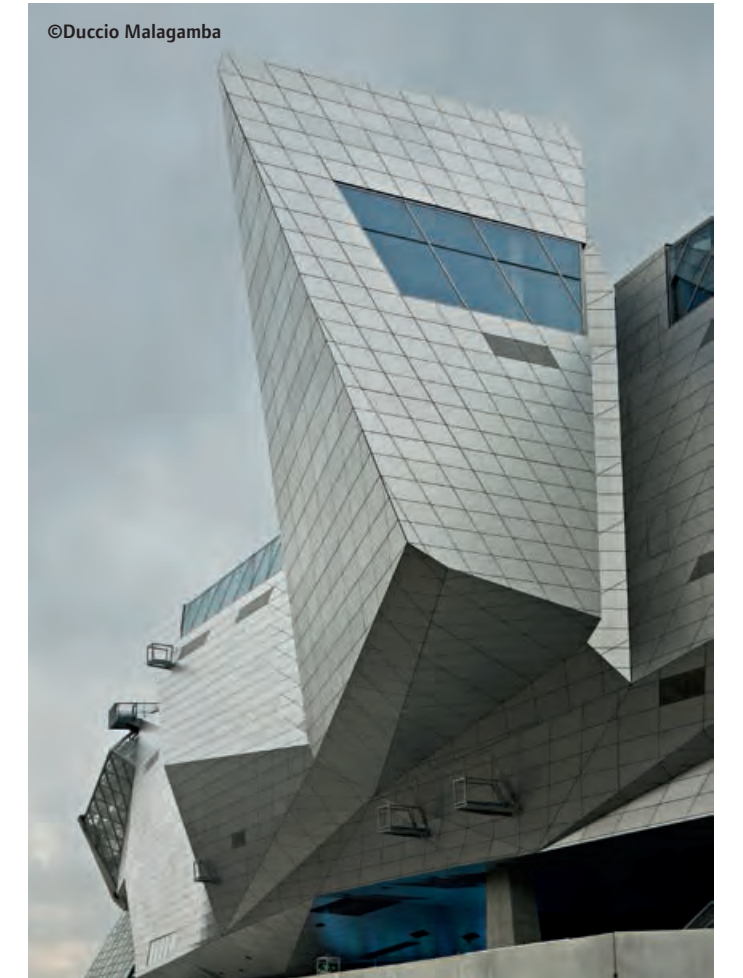
©Duccio Malagamba

Tasarımda, müzeye gelen konukların dolaşımının kentten “Pointe du Confluent”e (Kesişim noktası) kadar yapı tarafından kesilmemesine özen gösterilmiş. Bu temel fikirlerden yola çıkılarak, destekler üzerinde duran ve altında sunduğu kamusal alanıyla aykırı bir yapı tasarlanmış.

Yapı üç ana bölümden oluşuyor. Hafifçe yükseltilmiş temel üzerinde (yüksek düzeydeki yeraltı suyu nedeniyle), biri 327 öteki 122 kişilik iki oditoryum ve çevre okulların da kullanabileceği sergilerin üretimine de olanak sağlayacak bitişik depo ve atölyelerle birlikte çalışma mekânları.

“Kristal” olarak nitelendirilen aykırı bina girişi, sergi mekânlarına dikey girişi sağlıyor. Bu bağlayıcı alana, yürüyen merdiven, merdiven ya da sarmal bir rampayla ulaşılabilir. Bu yolun sağında ve solunda içlerinden biri iki katlı olan birbirinden ayrı sergi salonları yer alıyor. Sonundaysa iki nehrin birleştiği noktaya bakan bir manzaraya ulaşılıyor. Bir köprü gibi tasarlanan çelik strüktür sayesinde sergi salonları ayrıca taşıyıcıya gereksinim duymuyor. Yönetim odalarıysa sergi mekânlarının üzerinde bulunuyor.

©Duccio Malagamba

Bu yükseltilmiş, adeta uçan –sergi salonlarının önemli miktarda çıkma yaptığı- ögenin altındaki meydanda, küçük bir gölün hafif ışıklı yüzeyi yapının alt yüzeyine yansıyor. Buradaki restoran mekânın kamusal özelliğini vurguluyor. En üst katta ise ayrıca bir teras kafe bulunuyor.

Giriş bölümünde, iki nehrin birleşiminde oluşan anafolardan esinlenerek tasarlanan damla biçimli strüktür,

taşıyıcı görevi görüyor. Bu “Çekim Kuyusu” (Gravity Well), girişteki çelik strüktürün büyük ölçüde taşıyıcılığını üstleniyor.

Çevresel Konsept

Fuaye (Kristal) doğal olarak havalandırılıyor. Taze hava mekâna doğu cephesindeki kapaklardan girerken çatıdan çıkış yapıyor böylece geleneksel havalandırma sistemlerinin de

©Duccio Malagamba

©Duccio Malagamba

kullanımına gerek kalmıyor. Yalnızca ana girişlerde ve çalışma alanlarında mikroklimatik birimler ve yerel ısıtma soğutma sistemleriyle mekân konforu sağlanmış. Zeminlerde yeraltı suyu ile soğutma sağlanmış. Böylece müze fuayesinde uzun vadede büyük ölçüde enerji tasarrufu sağlanması öngörülmüş. Isı yalıtımı bağlamındaysa sergi mekânlarının bulunduğu bölüm (Bulut) etkili bir yapı kabuğuyla korunmuş. Bütün ana giriş bölümleri olabildiğince doğal ışıktan yararlanırken, sıhhi birimlerin suyu yeraltı suyundan sağlanmış. Bunlara ek olarak çatıda da fotovoltaik sistem bulunuyor.

Fuaye “Kristal”

400x200 mm’lik dikdörtgen profilli tüplerden oluşan kafes, kristalin ana taşıyıcısı niteliğinde. Bu strüktür yapının beton temeli ve “Bulut”un taşıyıcısı üzerinde yükseliyor. “Kristal”in ortasında ise taşıyıcı sistemin bir devamı niteliğinde olan ve ana taşıyıcı olarak işlev gören “Çekim Kuyusu” (Gravity Well) bulunuyor.

Çelik borulardan oluşan ikincil strüktür büyük cam panelleri taşıyor. Bu sistem ana taşıyıcı sisteme kaynaklı

panellere vidalarla bağlanmış. Birincil ve ikincil taşıyıcı sistem arasındaki panjurlar en çok güneşe maruz kalan bölümlere koruma sağlarken gürültüyü de azaltıyor.

Kristalin farklı yerlerindeki çok sayıda otomatik açılabilir cam sayesinde doğal havalandırma sağlanıyor. Daha derinde ve yüksekteki açıklıklar ise yangın durumunda duman tahliyesi için kullanılabilir.

Sergi Alanı “Bulut”

Bulut’un strüktürel sistemi köprü sistemiyle benzerlikler gösteriyor. Yapı, 12 beton taşıyıcı ve acil durum çıkışı da içeren üç beton kule üzerinde yükseliyor. Kalıcı ve geçici sergiler için siyah kutular oda yüksekliğindeki çelik iskeletler üzerinde oluşturuluyor.

Dış kabuk 3 mm kalınlığında, paslanmaz çelik panellerden oluşuyor. Yüzeye uygulanan özel işlem sayesinde yüzeyde çevredeki renklerin zarif bir yansıması elde edilebiliyor.

İngilizceden çeviren: Sercan Altan

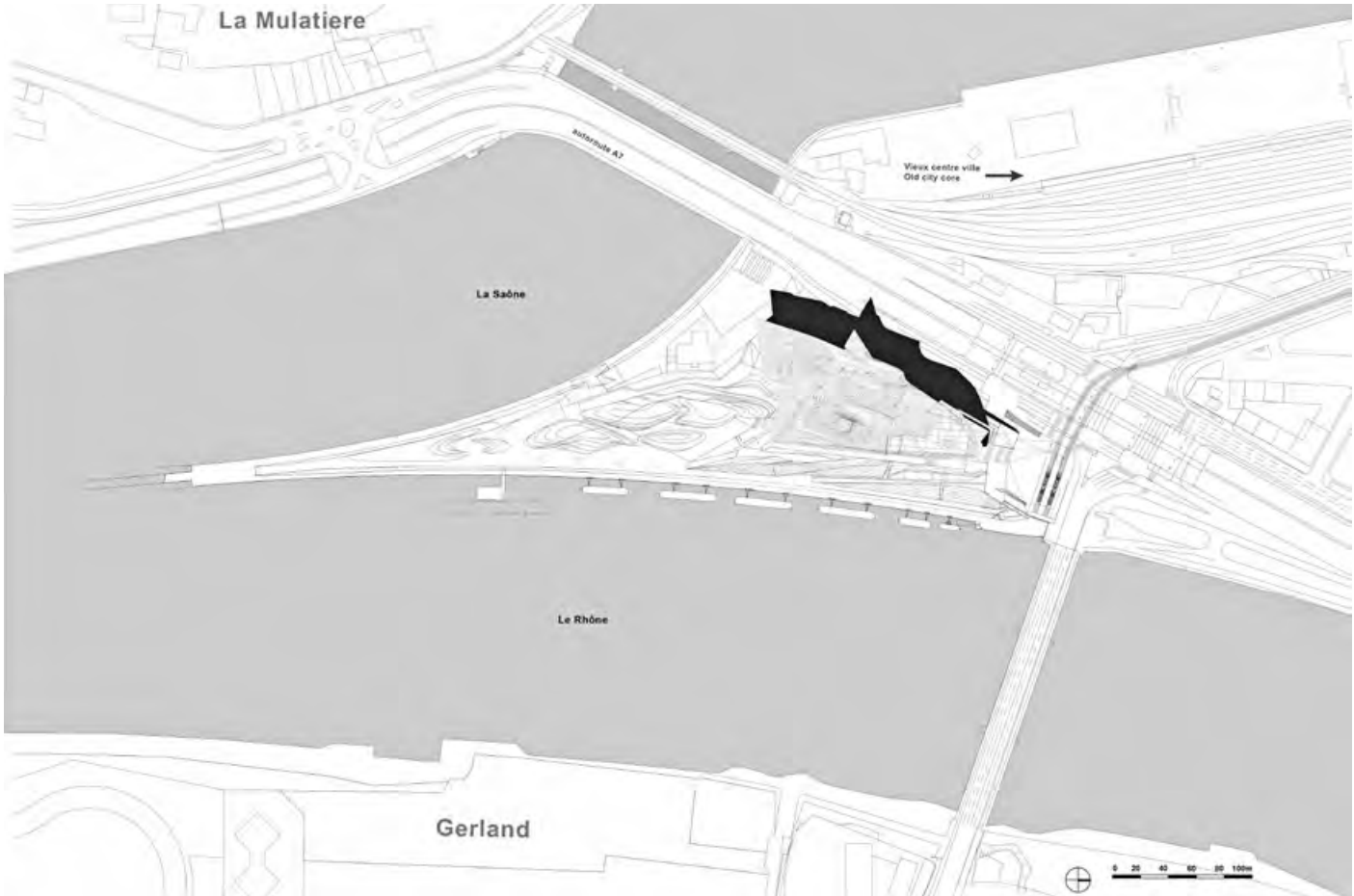
©Duccio Malagamba

©Duccio Malagamba

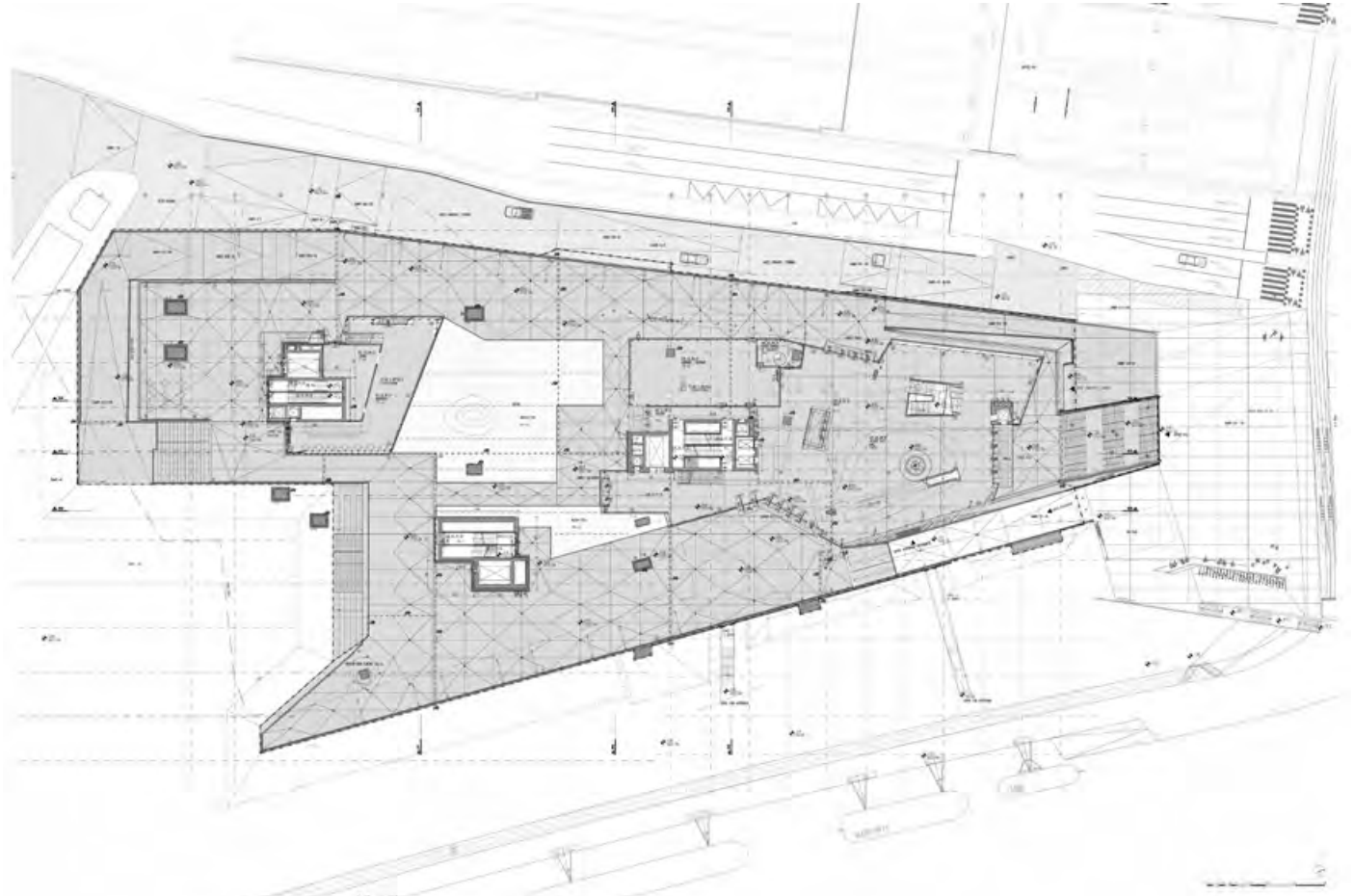

©Duccio Malagamba

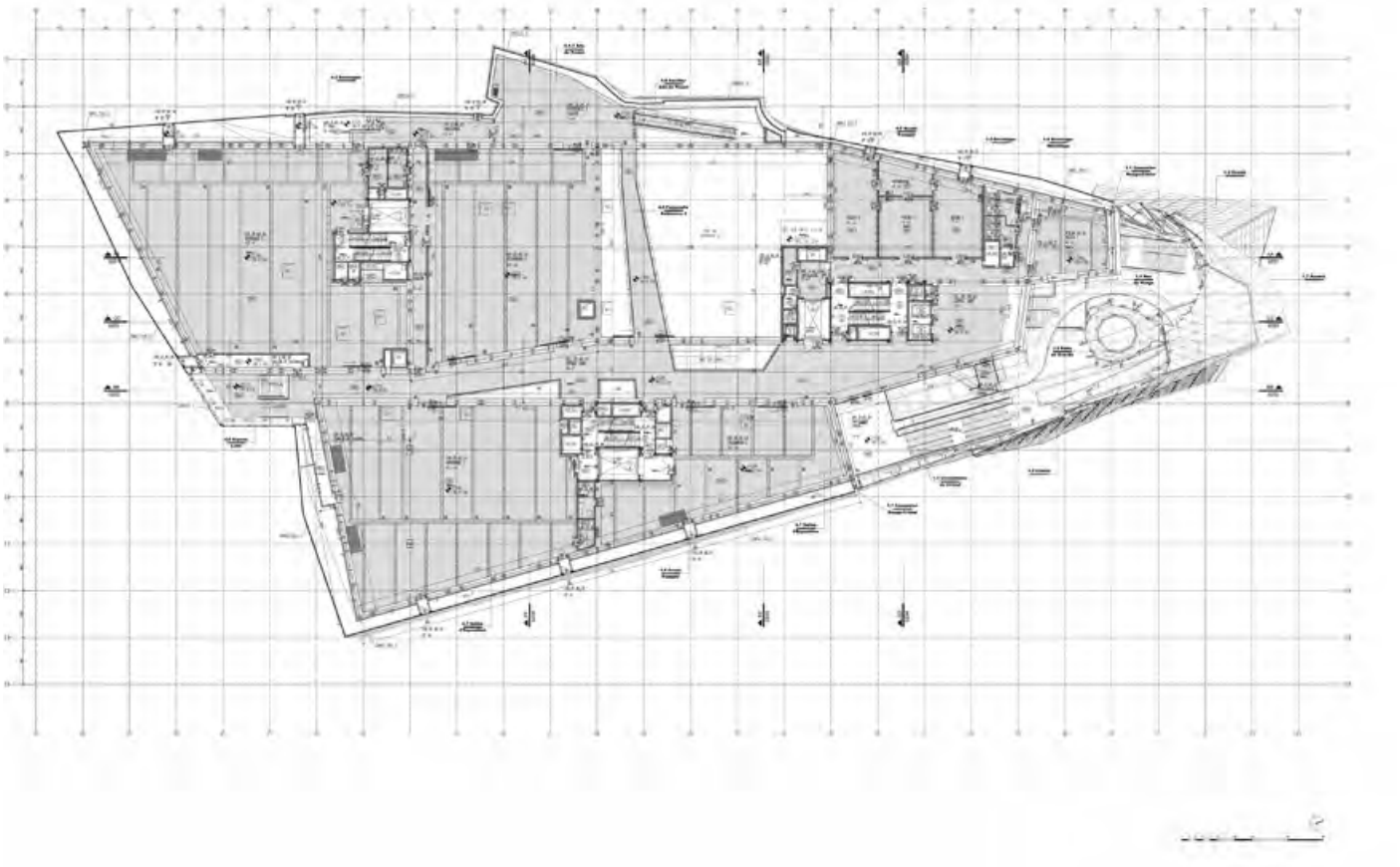
Vaziyet Planı Site Plan

©COOP HIMMELB(L)AU

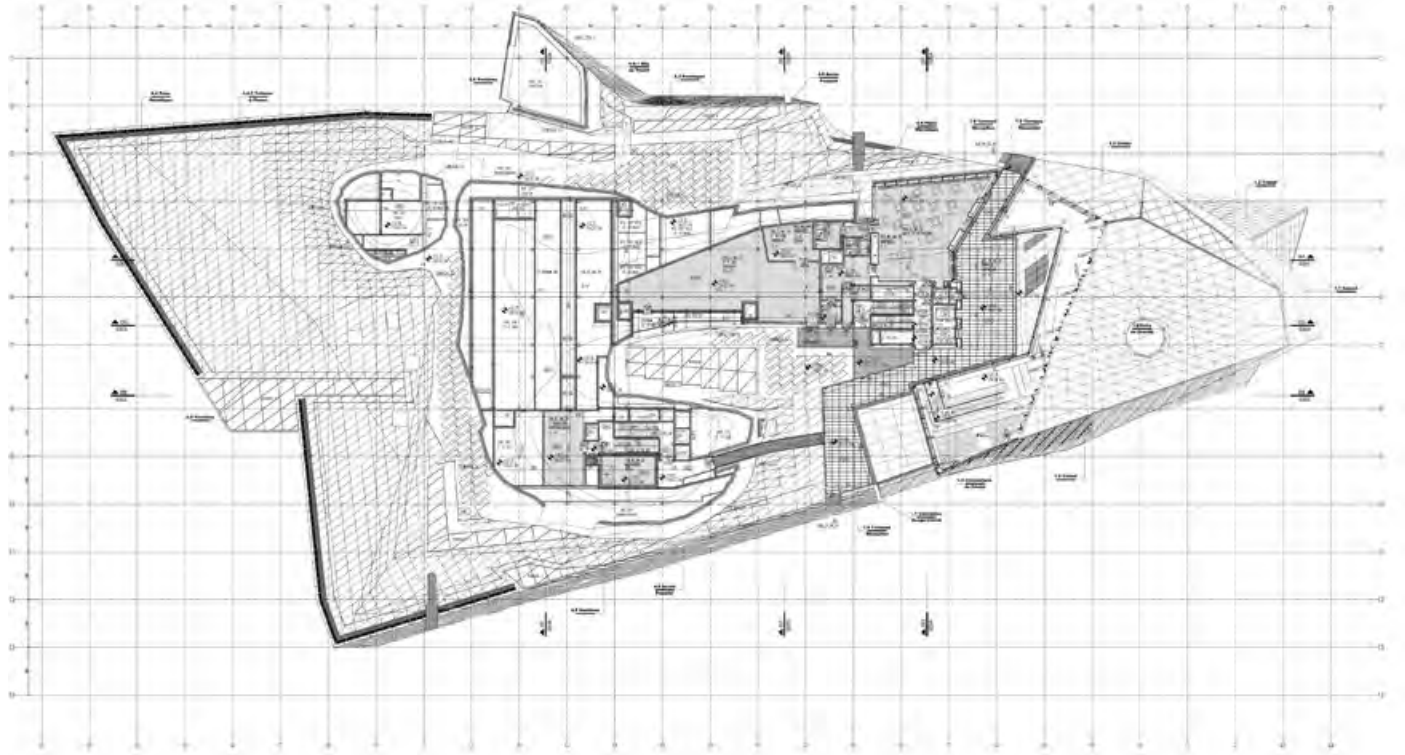
±0.00 Kotu Planı ±0.00 Level Plan

©COOP HIMMELB(L)AU

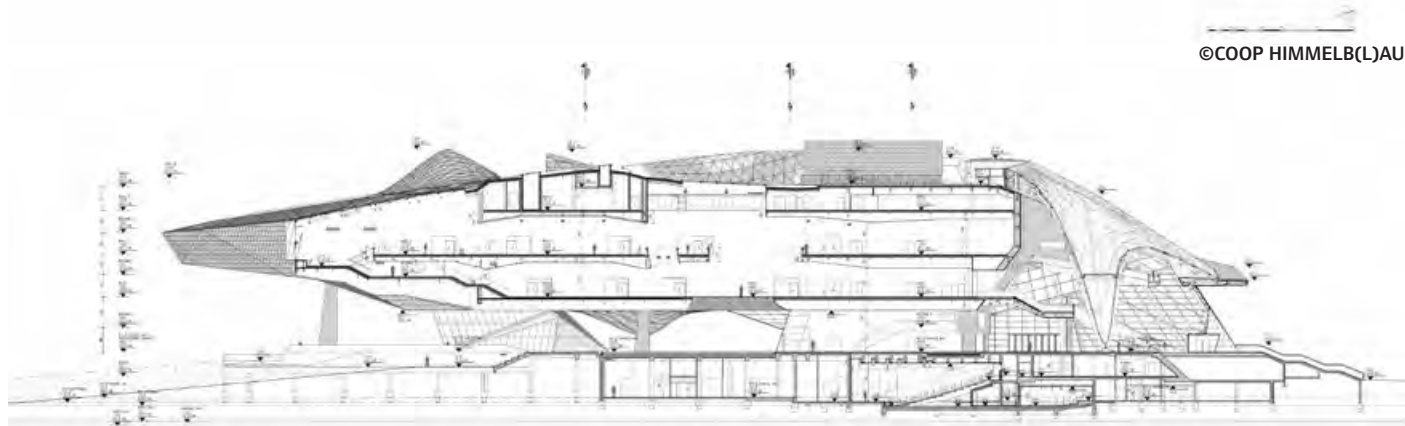
+15.64 Kotu Planı +15.64 Level Plan

©COOP HIMMELB(L)AU

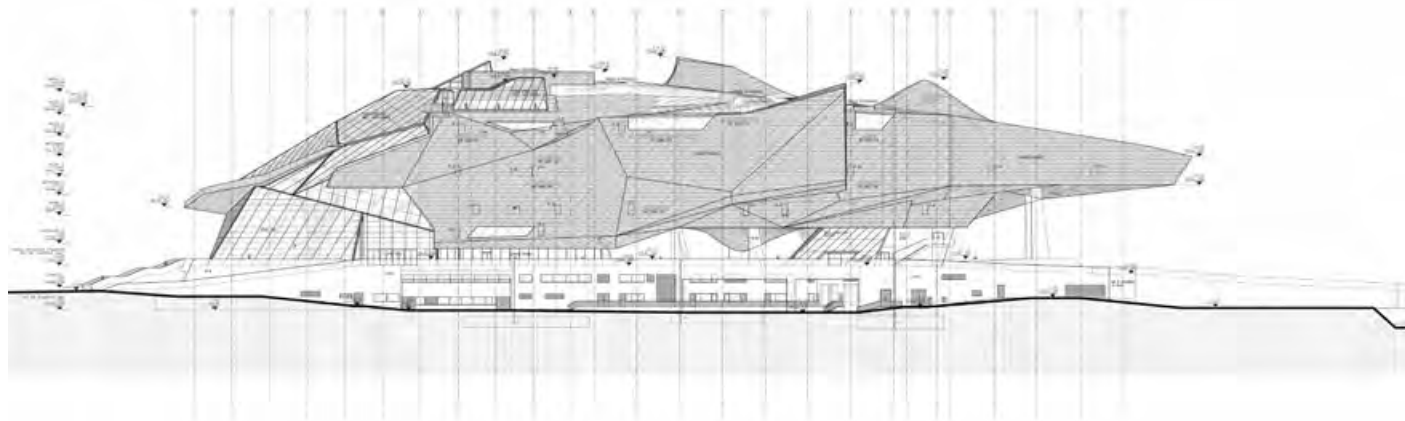
+26.52 Kotu Planı +26.52 Level Plan

©COOP HIMMELB(L)AU

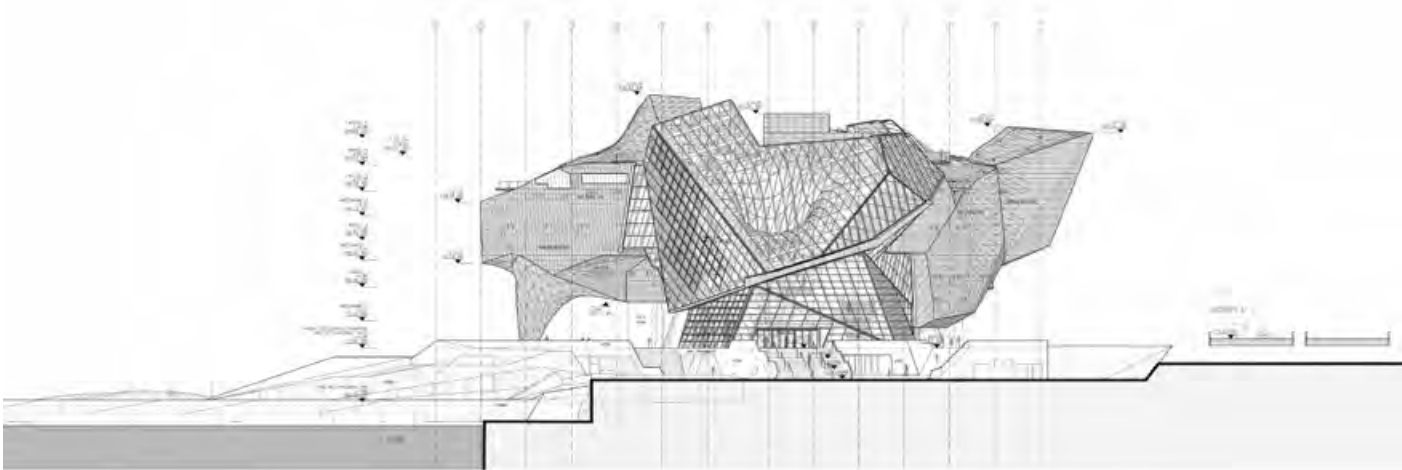
Kesit Section

©COOP HIMMELB(L)AU

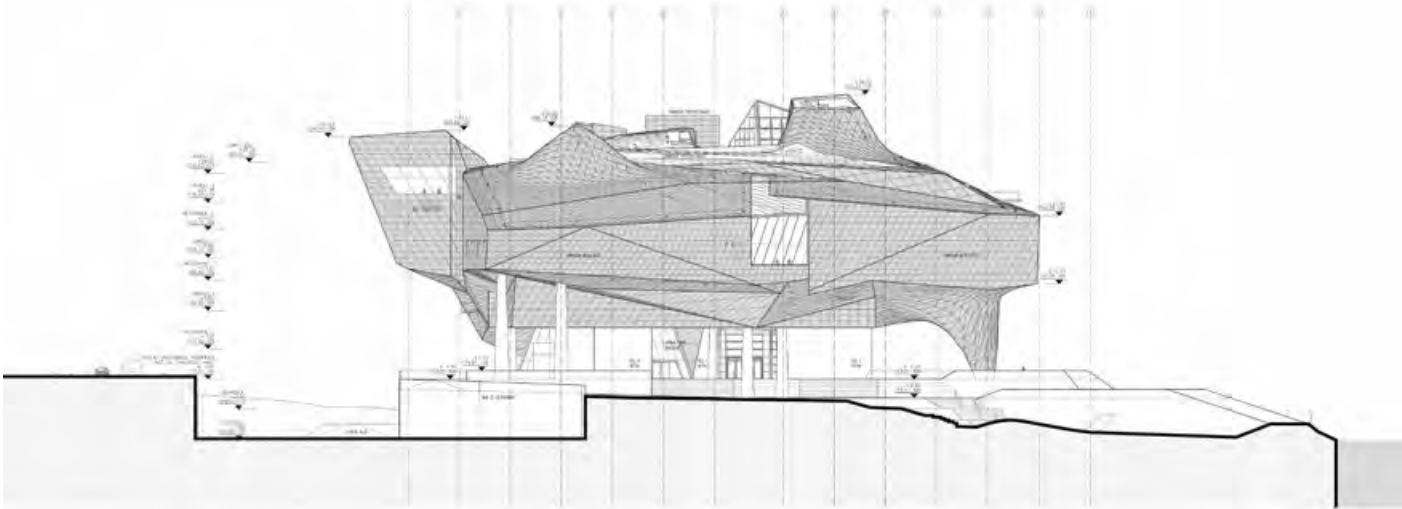
Batı Görünüşü West Elevation

©COOP HIMMELB(L)AU

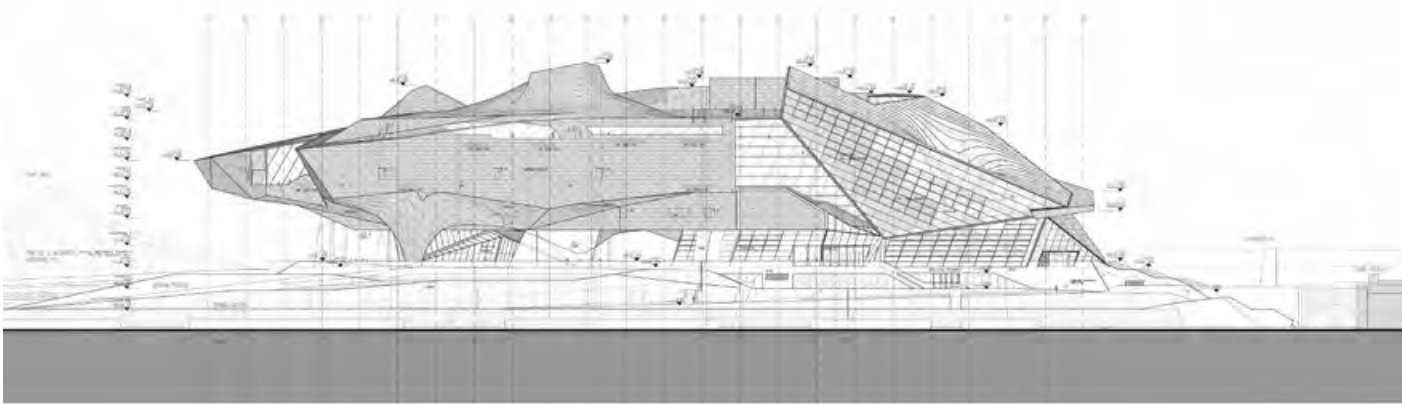
Kuzey Görünüşü North Elevation

©COOP HIMMELB(L)AU

Güney Görünüşü South Elevation

©COOP HIMMELB(L)AU

Doğu Görünüşü East Elevation

©COOP HIMMELB(L)AU

Diyagramlar Diagrams

Cam kaplama
Glazing

İkincil strüktür
İkincil structure

Birincil strüktür
Primary structure

“Çekim Kuyusu” ‘Gravity Well’

©COOP HIMMELB(L)AU

Çatı Strüktürü Roof Structure
©COOP HIMMELB(L)AU

“Bulut” ‘Cloud’

“Kristal” ‘Crystal’

Kaide Plinth

Elementler The Elements

©COOP HIMMELB(L)AU

Diyagramlar Diagrams

Kentsel Dolaşım Diyagramı Diagram of the Urban Circulation

©COOP HIMMELB(L)AU

Dolaşım Diyagramı Circulation Diagram

©COOP HIMMELB(L)AU

“Kristal” ‘Crystal’

©COOP HIMMELB(L)AU

Confluence Museum

Lyon, France

» Right from the 2001 international competition for a natural history museum in Lyon, the museum was envisioned as a “medium for the transfer of knowledge” and not as a showroom for products.

The building ground of the museum is located on a peninsula that was artificially extended 100 years ago and situated in the confluence of the Rhône and Saône rivers. Even though it was apparent that this site would be a difficult one (536-metre-long piles had to be securely driven into the ground), it was clear that this location would be very important for the urban design. The building should serve as a distinctive beacon and entrance for the visitors approaching from the South, as well as a starting point for urban development.

In order to build a museum of knowledge, a complex new form had to be developed as an iconic gateway. A building that truly stands out can only come into being through shapes resulting from new geometries. It was important to the concept that the flow of visitors arriving from the city to the Pointe du Confluent should not be impeded by a building. The idea was therefore to develop an openly traversable building that would be floating in part only on supports, in order to create a public space underneath.

Essentially, the building consists of three parts. Situated on a slightly raised base (due to the high groundwater), two auditoriums (for 327 and 122 persons, respectively) and work spaces, which will also be used for training purposes for the surrounding schools, will be located next to storage and workshops for the production of exhibitions.

The entrance building, the so-called Crystal, is openly traversable, and a vertical access to the exhibition spaces. The so-called Espace liant, a connecting path, can be reached by an escalator, a staircase, and a spiral ramp. Left and right of this path are arranged the individual exhibition halls (one of them two-level), and at the end is a view of the confluence of two rivers, the Pointe du Confluent. The steel structure, conceived as a bridge construction, made it possible to develop all of the exhibition halls without supports. The administration rooms are located above the exhibition spaces.

In the Plaza below this highly raised, almost flying component – the showrooms are broadly cantilevered in parts – the lit wave pattern of the surface of a small lake is reflected on the underside of the building. A brasserie emphasizes the public nature of this place. A freely accessible terrace café is located on the top floor.

Torbalı, İzmir

LA Şarapları Tadım Tesisi ve Mahzeni

LA Winery

ENGLISH SUMMARY ON PAGE 171

LA Şarapçılık Üretim ve Tadım Tesisi, duyarlı bir yatırımcının çabaları, özenli bir yüklenicinin çalışmaları ve Kreatif Mimarlık'ın tasarımı ile hayata geçirilmiştir.

Mimari Tasarım
Aydan Volkan,
Selim Cengic,
Evren Yıldırım

İşveren
LA Şarapçılık

Statik Proje
Bürostatik

Mekanik Projesi
Tema Mühendislik

Elektrik Projesi
Enkom Mühendislik

Kapalı Alan
4.000 m²

Proje Başlangıç-Bitiş
2010

İnşaat Başlangıç-Bitiş
2012-2014

Fotoğraflar/Photos:
Cemal Emden

» İzmir'in yaklaşık 40 km güney batısında yer alan Torbalı, oldukça verimli tarım alanlarına sahiptir. Akdeniz ikliminin egemen olduğu bölgede yer alan antik Metropolis kenti, elverişli coğrafi özellikler sebebiyle antik çağlarda Ege'nin ünlü şarap merkezleri arasında sayılırdı.

Endüstriyel gelişim baskısı altında ve tarihsel olarak şarapçılık ile anılan bu bölgede faaliyette bulunan LA Şarapçılık Üretim ve Tadım Tesisi, duyarlı bir yatırımcının çabaları, özenli bir yüklenicinin çalışmaları ve Kreatif Mimarlık'ın tasarımı ile yaşama geçirilmiştir.

Torbalı'nın kuzey batısında yer alan LA şarapçılık bağları, kuzey-güney doğrultusunda konumlanmıştır. Proje alanı, tepeden (onları) görececek biçimde bağların kuzeybatısında yer almaktadır.

Yapı iki ana işlevi içermektedir: Şarap tadımı ve mahzen. Mimari programın bu iki bileşeni zıt çevresel gereksinimlere sahiptir; tadım alanı güneşli, doğal havalandırma ve manzaraya yönelim isterken, mahzen kontrollü ve karanlık bir ortam gerektirmektedir. İşlevsel ayrışma, tadım alanının toprak üstünde, mahzenin ise toprak altında kurgulanması ile çözülmüştür. Toprak içine gömülen mahzenin üstüne yerleştirilen tadım alanının döşemesinde, mahzen ile görsel teması sağlayan geniş cam döşemeler yer almaktadır. Bu sayede, üzüm bağları ve tadım alanı arasındaki ilişkinin tadım

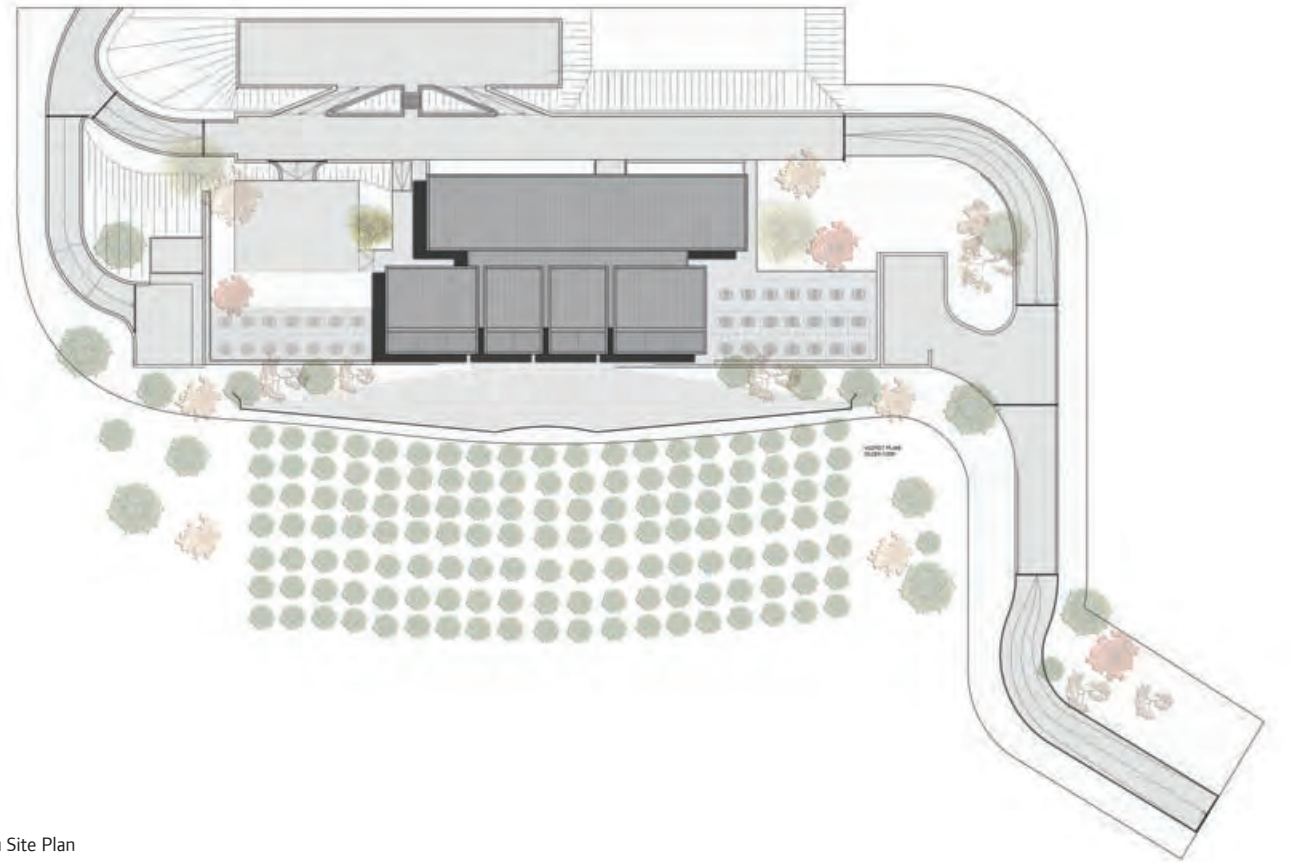
alanı ile mahzen arasında da sürmesi hedeflenmiştir. Tadım alanındaki kullanıcı hem üzüm bağları hem de mahzen ile doğrudan etkileşim halindedir. Bütün kompleks genelinde bağlar ve mahzen arasında kontrollü bir süreklilik sağlanmıştır.

Toprak içinde yer alan 3.000 m²'lik mahzen, çelik kalıp ile biçimlendirilmiş kavisli brüt beton yüzeylerden oluşmaktadır. Bu alanda ayrıca, alt kottan manzaraya açılan özel bir şarap tadım alanı bulunmaktadır. Bu alan, mahzen ile kontrollü bir görsel ilişkiye de sahiptir.

Toprak üstünde yer alan tadım alanı ise, geniş açıklıklara sahip çelik taşıyıcı sistem, ahşap ve doğal taştan oluşmaktadır. Doğal taş yüzeylerde Urla işi döşeme tekniği tercih edilmiş, yapının iç ve dış bitişlerinde özenli bir el işçiliği kullanılmıştır.

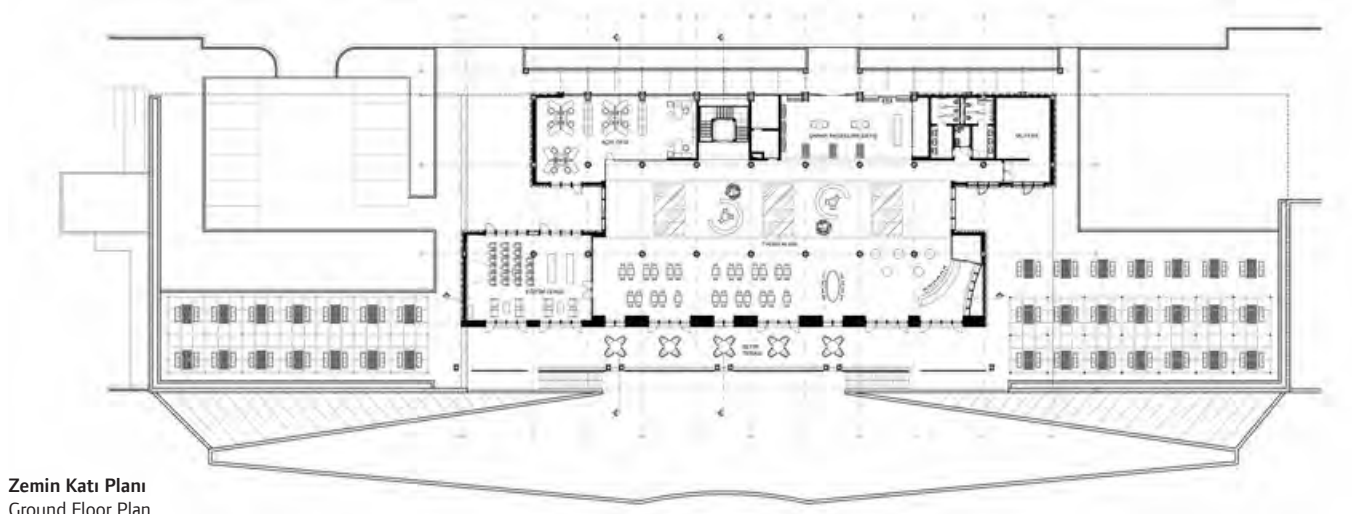
Peyzaj çalışmalarında çevrede yer alan ağaçlar korunmuş, yerel bitki örtüsü yapının uzantısı olarak değerlendirilmiştir. Yapı, içinde yer aldığı çevresi ile mütevazı bir uyum içerisinde.

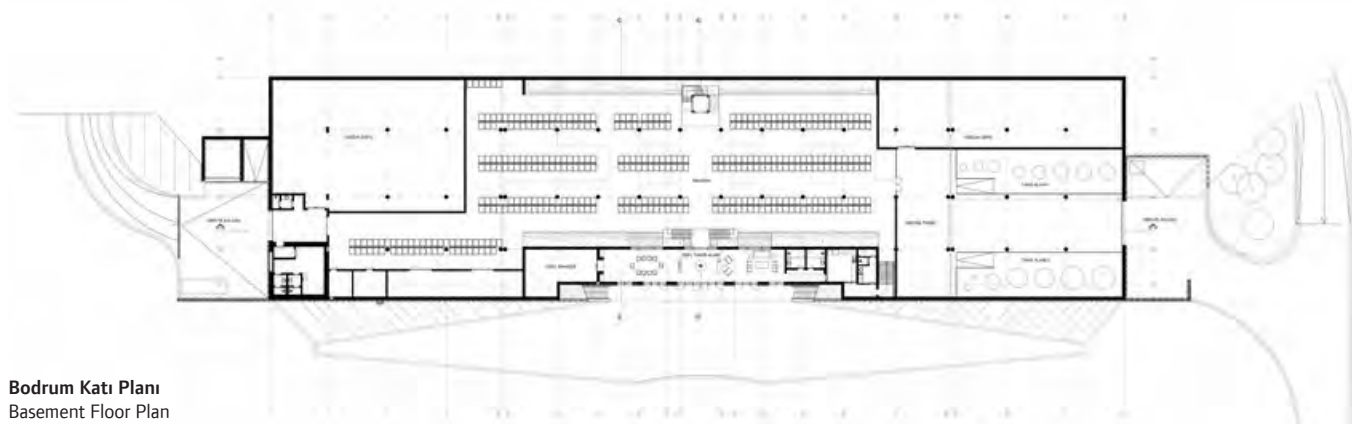

Vaziyet Planı Site Plan

Zemin Katı Planı
Ground Floor Plan

Bodrum Katı Planı
Basement Floor Plan

Kesit Section

Kesit Section

Sol Yan Cephe Left Side Elevation

Ön Cephe Front Façade

LA Winery

Torbali, Izmir

» Torbali is located about 40 km away from Izmir in southeast direction and does have very fertile agricultural lands. The city of ancient Metropolis in the Mediterranean climatic region was accepted as one of the famous Aegean wine centers, owing to the favorable geographical peculiarities during the ancient ages.

LA Winery is founded in this specific region known with vast vineyards, and its facility is erected with Kreatif Architecture's design united with the efforts of a profound investor and the labor of a meticulous contractor. The LA vineyards are positioned in north-south direction near Torbali area. The building was situated in the northwest of the site, enabling a bird's eye view on the vineyards.

There are two main functions in the building: Wine tasting area and the cellar. These two components of the architectural program require different environmental needs; the wine tasting space needs a welcoming atmosphere with sunlight, natural ventilation and an orientation toward the vista, whereas the cellar needs a controlled climate and a dim atmosphere. The disintegration in functions was solved with positioning the tasting space above the ground and the cellar underground. Wide glass windows on the floor of the tasting area provide visual contact with the cellar space underneath. Thanks to these floor openings, the visual relation between the vineyard and the tasting space was also carried to the cellar, where the raw fruit and the end product can be observed almost simultaneously in this winery.

The underground 3.000 m² cellar consists of curvilinear raw concrete surfaces that were cast with steel molds. Additionally, this space also includes a special wine tasting space that is open to vista via the lower level. This specific area has also a controlled visual interaction with the cellar.

The wine tasting space above the ground consists of a long span steel structure system combined with wood beams and natural stone cladding. Urla-style cladding was preferred on natural stone surfaces and a meticulous detailing and craftsmanship was utilized on the interior and the exterior finishing of the building.

Existing trees were maintained in the landscape design phase and local vegetation was preferred as building's natural extension. Thus the a modest harmony with the surrounding can be maintained with the LA Winery building.

Yapıda aradığınız ne varsa burada!

YK YAPIKATALOĞU

YEM Yayın

Yapıda 2.000'i aşkın firma, binlerce marka, binlerce ürün... Dış cephe kaplamasından yer karosuna, banyodan çatıya, pencereden kapıya aradığınız her şey, sektörün vazgeçilmez başvuru kaynağı Yapı Kataloğu'nda!

www.yapikatalogu.com

YALITIM YAPTIRIN CEBİNİZ KAZANSIN

Dyo Klimatherm ile hem ısı konforu sağlar hem de yatırım maliyetinizi düşürürsünüz. Bu sayede, dört mevsim boyunca daha az ödersiniz.

444 0 396
www.klimatherm.com.tr

dyo
KLIMATHERM
ISI YALITIM SİSTEMLERİ

Balnea SPA Merkezi

SPA Balnea

ENGLISH SUMMARY ON PAGE 179

Yapı, büyük ahşap kütlenin altındaki taşıyıcılarla bir tür hafiflik hissi veriyor, modüler strüktür ağaçların arasına nazik bir biçimde yerleşirken aynı zamanda güçlü bir görünüm de sağlıyor.

Mimari Tasarım
Blouin Tardif
Architecture-
Environnement

Tasarım Ekibi
Alexandre Blouin,
Pascal Mailloux,
Jonathan Trottier

Strüktür Mühendisliği
Jake Estok; Pasquin
St-Jean & ass.

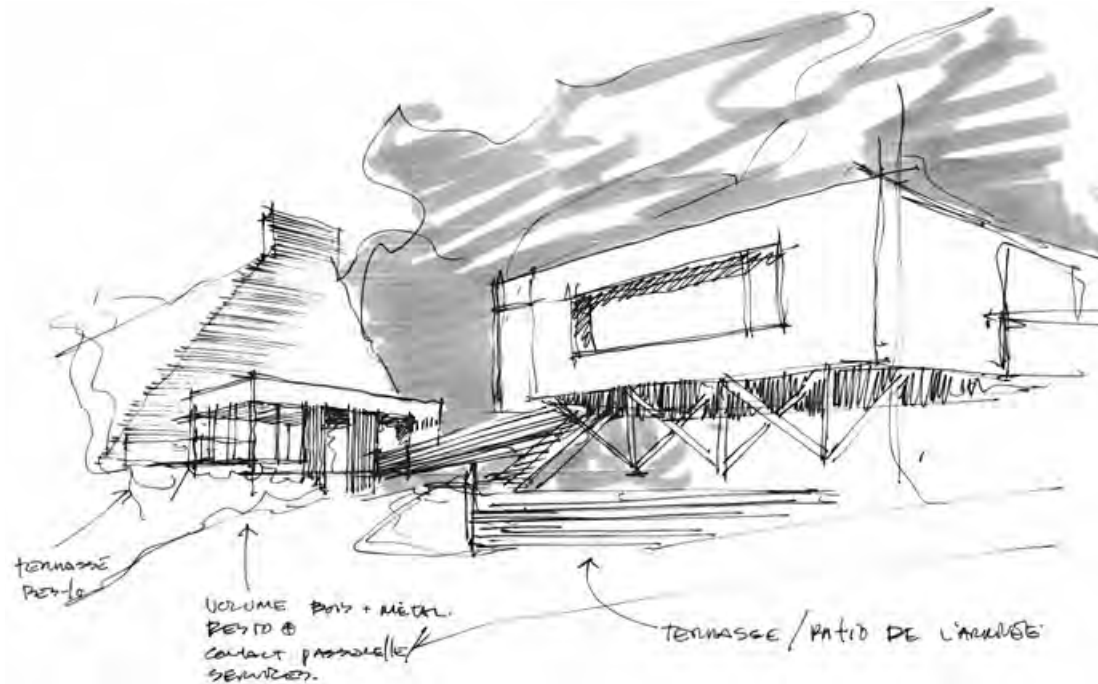
İşveren
Denis Laframboise,
Stéphanie Émond

Fotoğraflar/Photos:
Steve Montpetit

» Doğu kasabalarının arasında, bir dağ eteğinde yer alan Balnea SPA Merkezi, olağanüstü bir manzaraya sahip. Sağlık, gurme, yoga, dinlenme, spor, masaj ve banyo konseptleriyle Balnea SPA Merkezi, bütün duyular için farklı deneyimler sunan bir yer. Merkezin yeni resepsiyon yapısı çelik taşıyıcılar üzerinde ve dikkat çekmeyen bir biçimde ormanın içine yerleşmiş. Yapı açık hava yürüyüş yollarıyla merkezin öteki mevcut yapılarını birbirine bağlıyor. Ortaya çıkan yeni patikalar, merkezin konuklarına alan içinde görece daha özel güzergâhlar sunuyor. Bunları oluştururken de ağaçları ve doğal örtüyü korumaya özellikle özen gösterilmiş.

Strüktürde çelik kullanımı, doğal topografyaya uygun bir biçimde çalışmaya, dayanıklı ve modern bir profil ortaya çıkarmaya olanak tanımış. Yapı, büyük ahşap kütlenin altındaki taşıyıcılarla bir tür hafiflik hissi veriyor, modüler strüktür ağaçların arasına nazik bir biçimde yerleşirken aynı zamanda güçlü bir görünüm de sağlıyor.

Pencereler, orman manzarasını en iyi sunacak biçimde ve güney ışığından yararlanarak pasif ısınmayı sağlamak üzere

Yazı ve fotoğraflar
Blouin Tardif
Architecture-
Environnement
tarafından YAPI
Dergisi için özel
olarak gönderilmiştir.

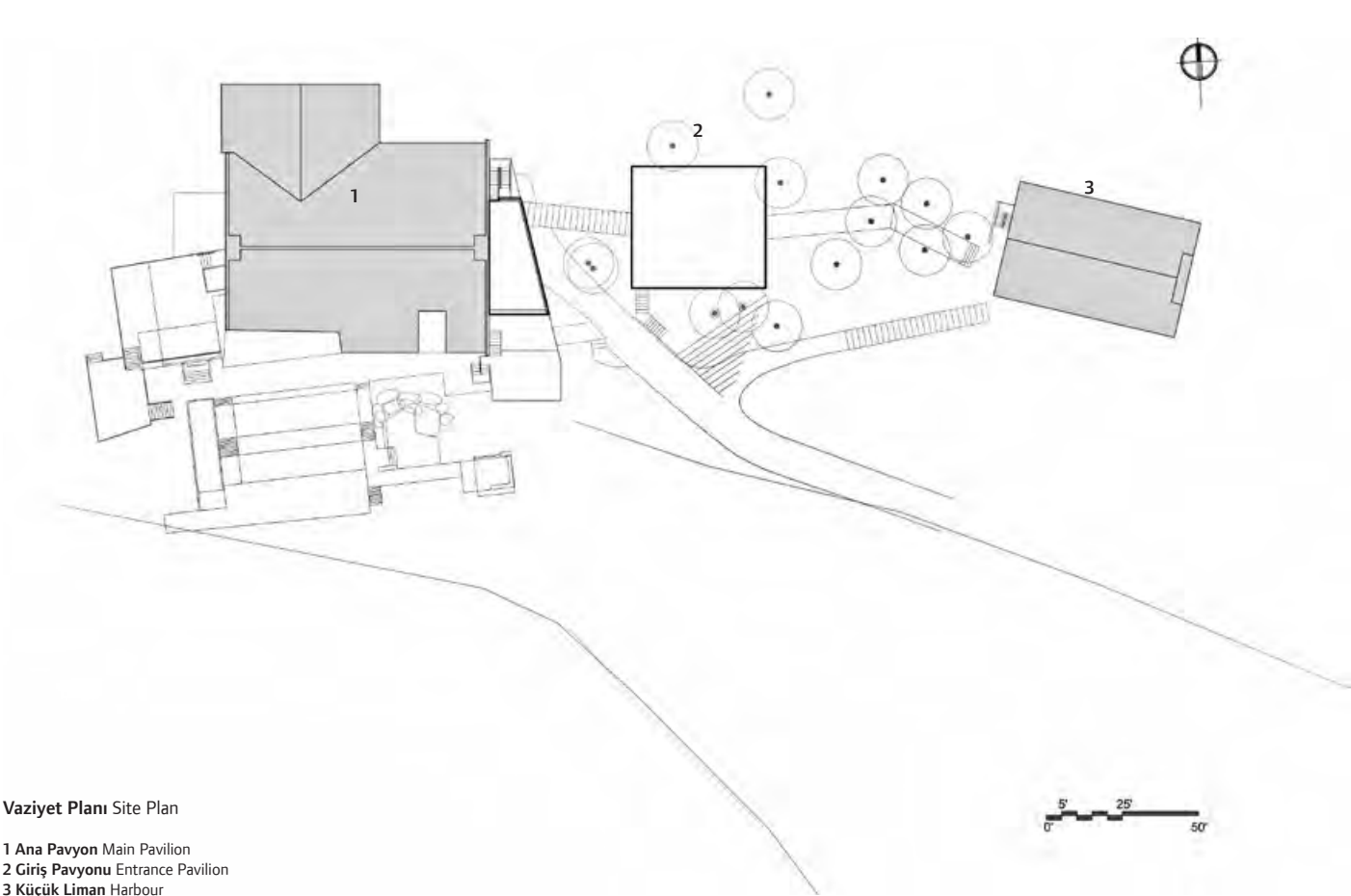
konumlandırılmış. Yeni yapıda mevcut yapılarda kullanılan malzemeler kullanılarak (ahşap cephe giydirme, pencere ve kaplamalar) süreklilik sağlanmış. Giriş önünde, kilise avlusunu andıran basamaklar, etkinlikler için hem bir giriş hem de bir bekleme mekânı özelliği taşıyor. Yeni yapı, resepsiyona ek olarak bir hediye dükkânı, büro ve bekleme mekânını içeriyor. Gürültü üreten işlevlerden arındırılmış öteki pavilyonlara dinlenme için uygun bir çevre sunuyor.

İngilizceden çeviren: Sercan Altan

Resepsiyon Reception

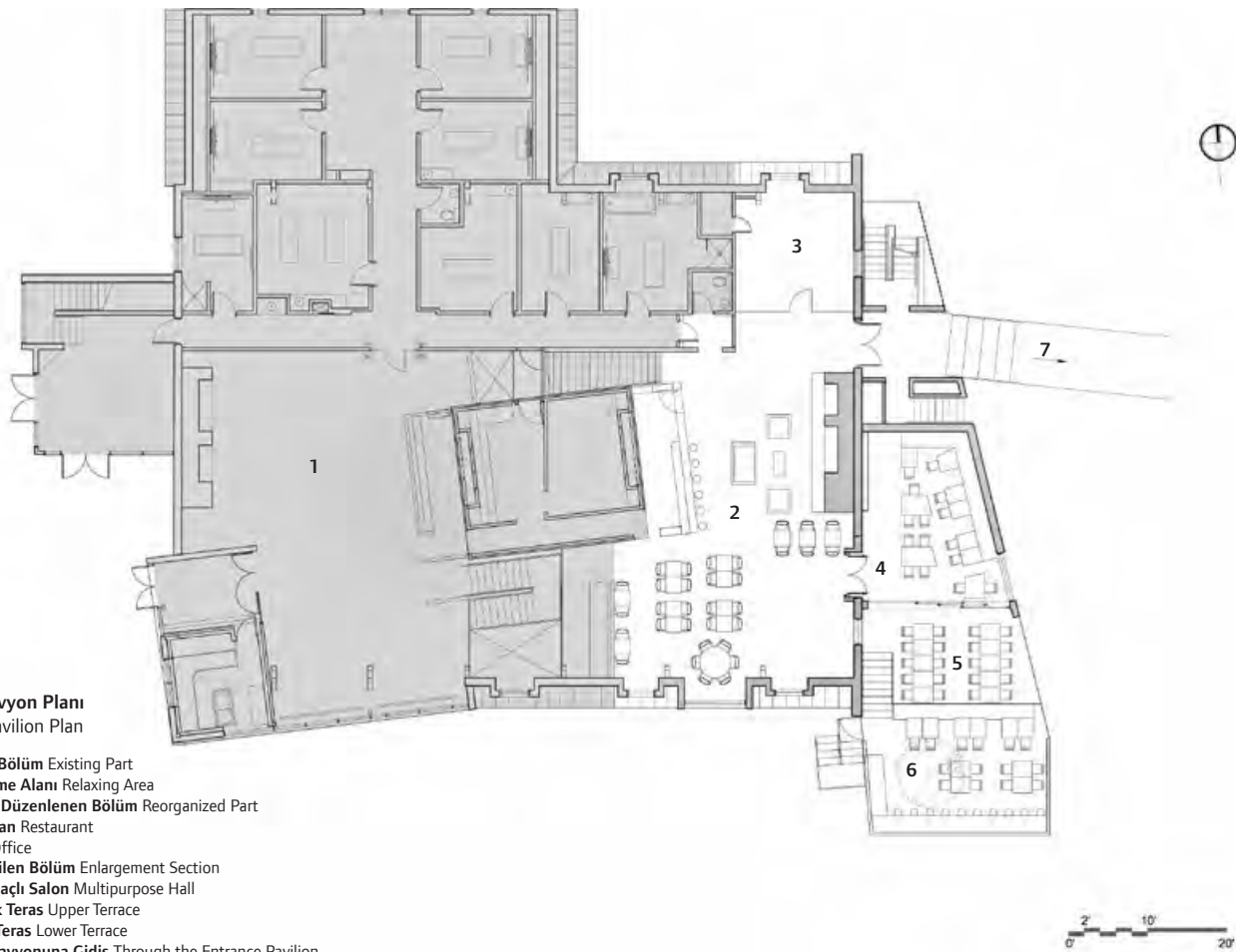

Vaziyet Planı Site Plan

- 1 Ana Pavyon Main Pavilion
- 2 Giriş Pavyonu Entrance Pavilion
- 3 Küçük Liman Harbour

Giriş Pavyonu Planı
Entrance Pavilion Plan

- 1 Giriş Holü Entrance Hall
- 2 Bekleme Salonu Waiting Hall
- 3 Resepsiyon Reception
- 4 Mağaza Shop
- 5 Dolaplar Closets
- 6 Tuvalet Wc
- 7 Mekanik Mechanic
- 8 Büro Office
- 9 Kabin Cabinet
- 10 Ana Pavyona Gidiş Through The Main Pavilion
- 11 Limana Gidiş Through The Harbour

Ana Pavyon Planı
Main Pavilion Plan

- Mevcut Bölüm Existing Part
- 1 Gevşeme Alanı Relaxing Area
- Yeniden Düzenlenen Bölüm Reorganized Part
- 2 Restoran Restaurant
- 3 Büro Office
- Genişletilen Bölüm Enlargement Section
- 4 Çokamaçlı Salon Multipurpose Hall
- 5 Yüksek Teras Upper Terrace
- 6 Alçak Teras Lower Terrace
- 7 Giriş Pavyonuna Gidiş Through the Entrance Pavilion

SPA Balnea

Canada

» In the heart of the Eastern Townships, perched on a mountainside and overlooking a nature reserve of breathtaking beauty lies Balnea. Health and wellness, gourmet food, yoga, relaxation, sports, massages, rituals baths: Balnea reinvents the art of living by creating a stunning experience for all the senses. SPA Balnea's new reception building, constructed on piles, is nestled unobtrusively in the forest, where it is the hub linking the facility's existing buildings via outdoor walkways. The resulting new walking routes give clients a more private path through the site. Special attention was paid to preserving trees and the natural surroundings. The decision to build the structure from steel made it possible to work with the natural topography, resulting in a very durable, streamlined structure with a more natural profile. The building conveys a sense of lightness under the large wooden volume, making the modular structure seem as though it was gently set down amidst the trees. The windows, designed to frame views of the forest landscape, also take advantage of a southern exposure to maximize passive solar heating. The new building maintains continuity with the older buildings through the use of the same materials (wood siding; windows and building envelope). The steps outside the entrance, reminiscent of a parvis, serve as both an entranceway and a waiting area for events. In addition to the reception area, Pavillon des arbres includes a gift shop, offices and a lounge. The other spa pavilions, devoid of noise inducing activities, provide environments conducive to relaxation.

Montreal, Kanada

Boisé Kütüphanesi

Boisé Library

ENGLISH SUMMARY ON PAGE 186

Kütüphane, bulunduğu yere zenginlik katan, mekânı tanımlayan, sade ve evrensel bir kimliğe sahip, kent dokusunun doğal bir parçası olarak tasarlanmıştır.

Mimari Tasarım
**Cardinal Hardy*/
Labonté Marcil/
Éric Pelletier***
architectes
Konsorsiyumu
(*Lemay)

*Éric Pelletier architectes
ve Cardinal Hardy
Lemay'a 2013 ve 2014
yıllarında katılmıştır.

Alan
5.000 m²

Tamamlanma Tarihi
2014

» Boisé Kütüphanesi, aidiyeti, keşfetmeyi ve araştırmayı teşvik eden bir mekân olmayı amaçlıyor. Thimens Bulvarı ve Marcel Laurin Parkı arasında 5.000 m²'lik alan üzerindeki proje peyzajdaki ana öğeleri izleyen tasarımı sayesinde çevresiyle bütünleşiyor. Proje salt mimari değil peyzaj yanı ağır basan bir proje olarak tanımlanıyor. Yapı kentle bağlantısını çevresindeki peyzaj aracılığıyla kuruyor ve kullanıcıların içeriden ya da dışarıdan, Thimens Bulvarı'ndan ya da parktan erişebilecekleri bir odak noktası işlevi görüyor. Ziyaretçiler yapıyı, farklı yönlerden gelerek, etkileyici çeşitli mekânlar aracılığıyla keşfedebiliyor.

Projede mimari, biçim değiştirerek, açılarak, çevreye yayılarak ve yükselerek yapay mekân ve çevresi arasındaki sınırları silikleştiriyor. Yapının kullanımı da her biri keşfi ve

Fotoğraflar/Photos:
Yien Chao

Yazı ve fotoğraflar
Mimarlar
Konsorsiyumu
tarafından YAPI
Dergisi için özel
olarak gönderilmiştir.

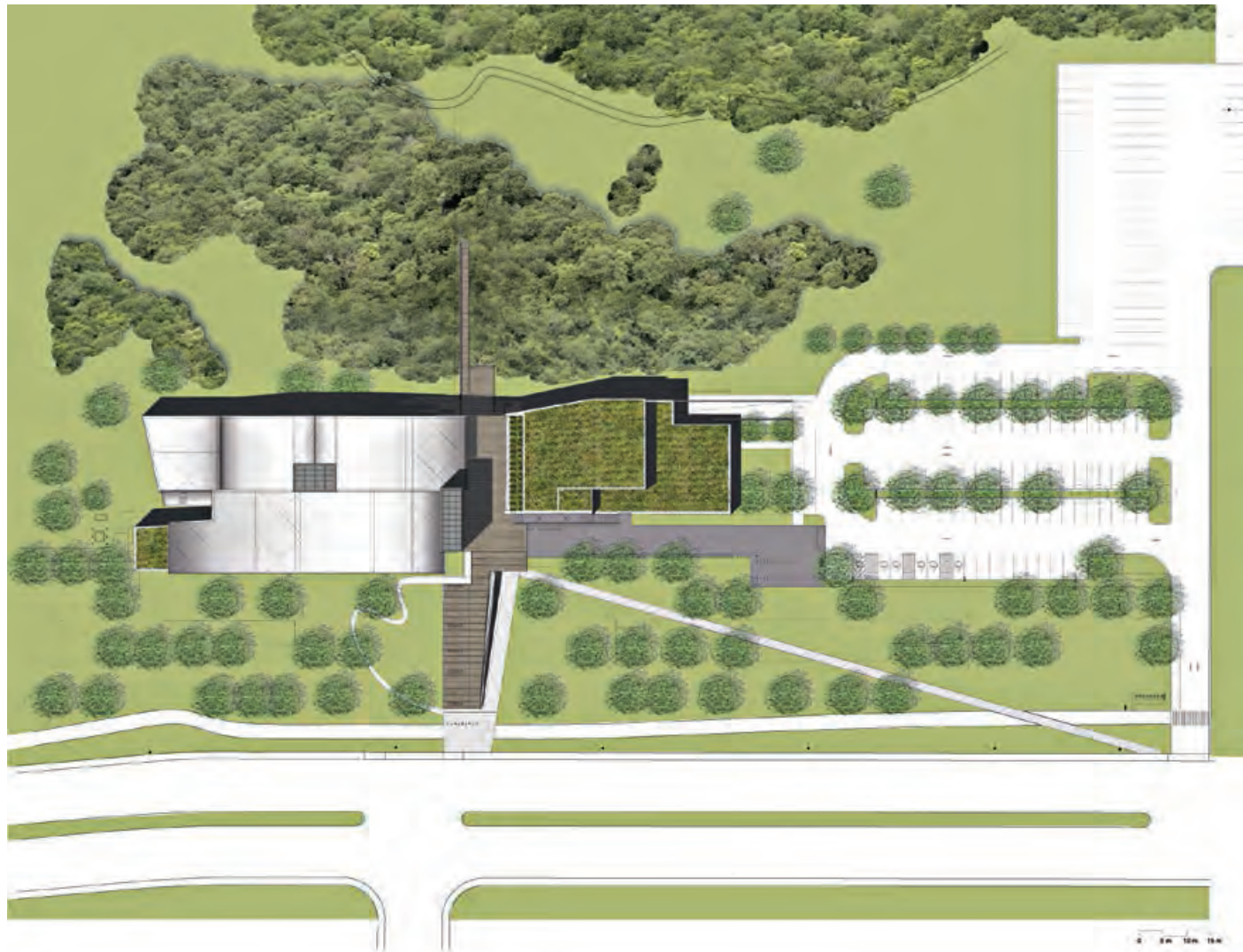

etkileşimi teşvik eden farklı bağlamlarda değerlendirilmiş; kütüphane alışlageldik mimari kimliğinin dışında bir etkileşim ve iletişim mekânı olarak tasarlanmıştır. Buradaki ortak kullanımın bir araya toplanma ve birbirini tanıma fırsatı sunması amaçlanmıştır.

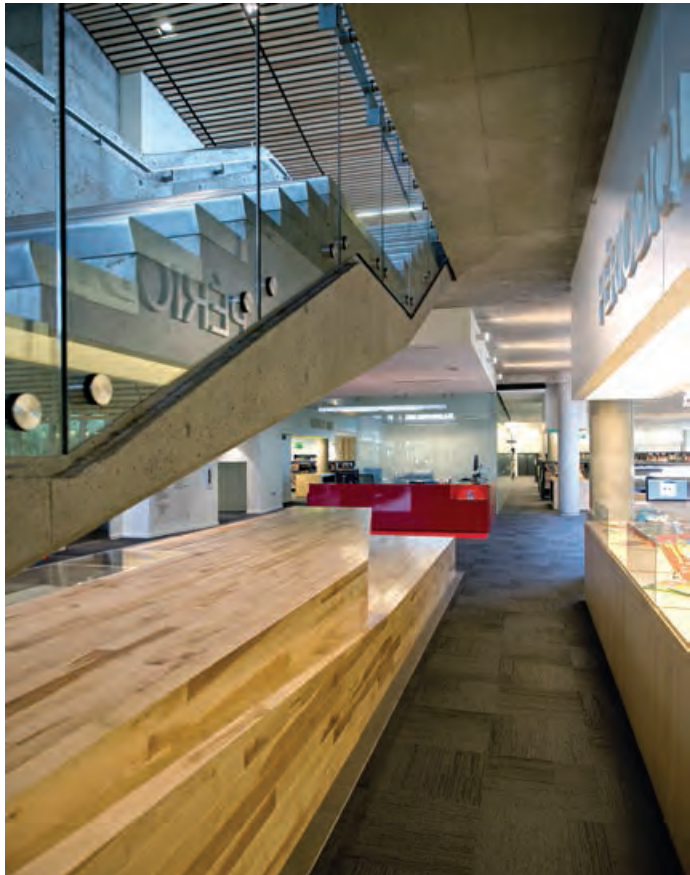
Anıtsal bir yaklaşımın tersine kütüphane, bulunduğu yere zenginlik katan, mekânı tanımlayan, sade ve evrensel bir kimliğe sahip, kent dokusunun doğal bir parçası olarak tasarlanmıştır. Boisé Kütüphanesi farkedilir bir kimlik ortaya koyarken, sınırların yeniden tanımlandığı zengin, hareketli bir açık mekân olma özelliğini taşıyor.

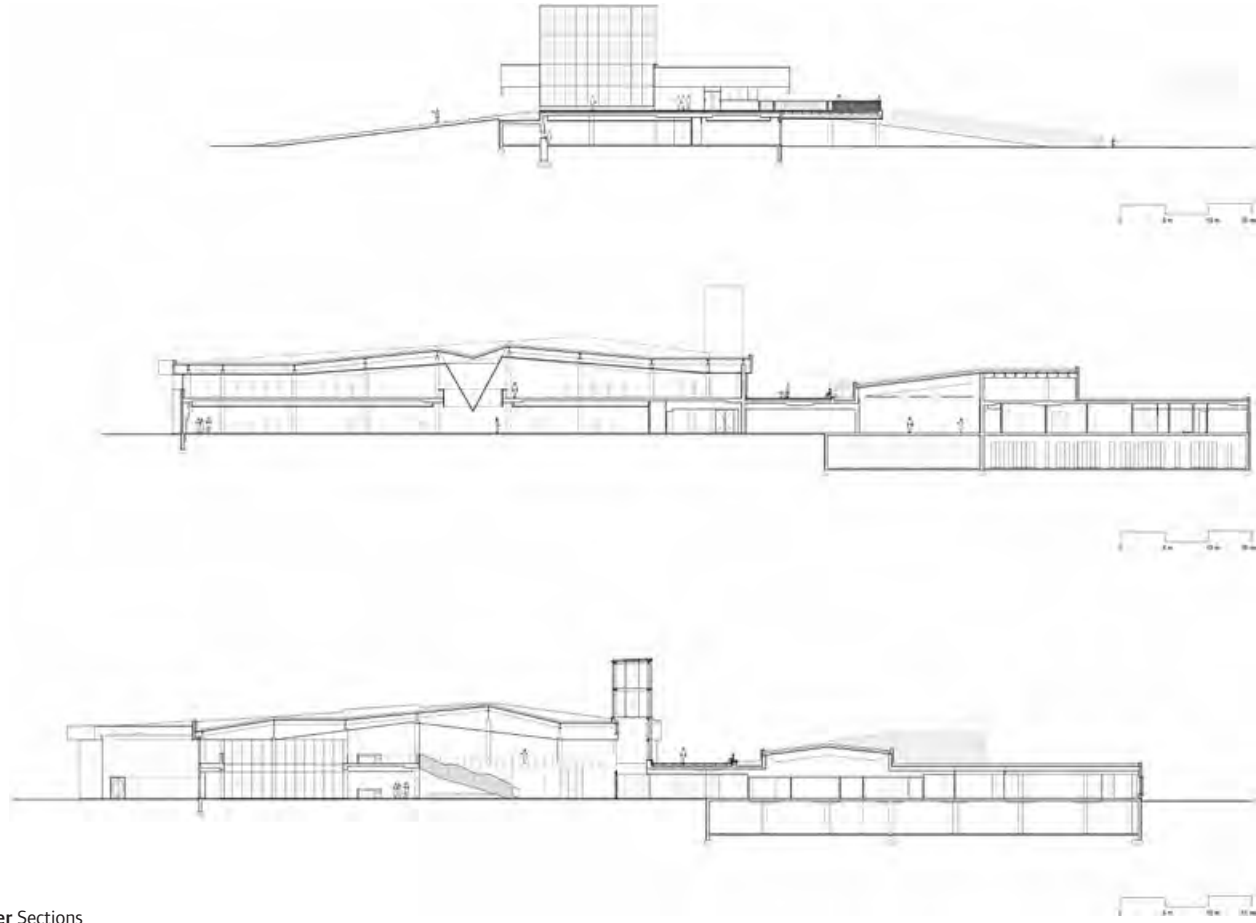
İngilizceden çeviren: Sercan Altan

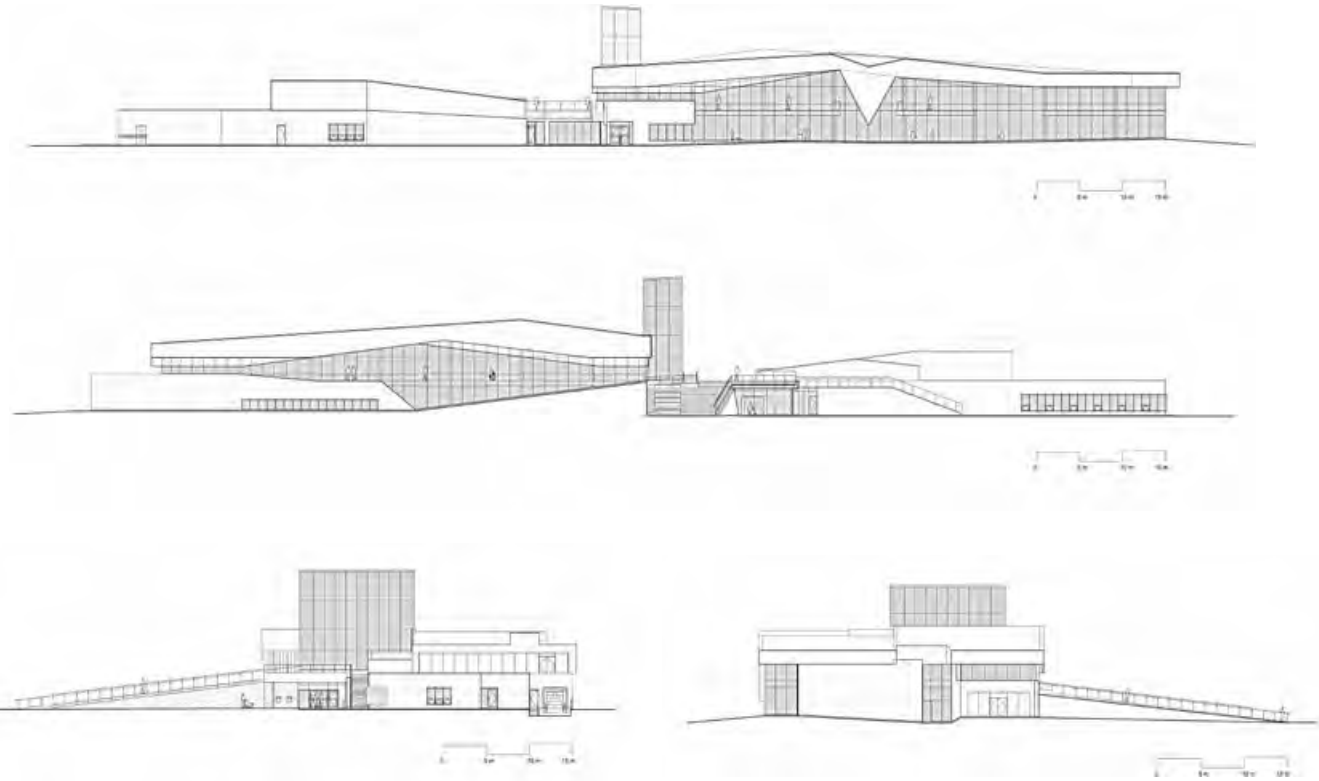

Vaziyet Planı Site Plan

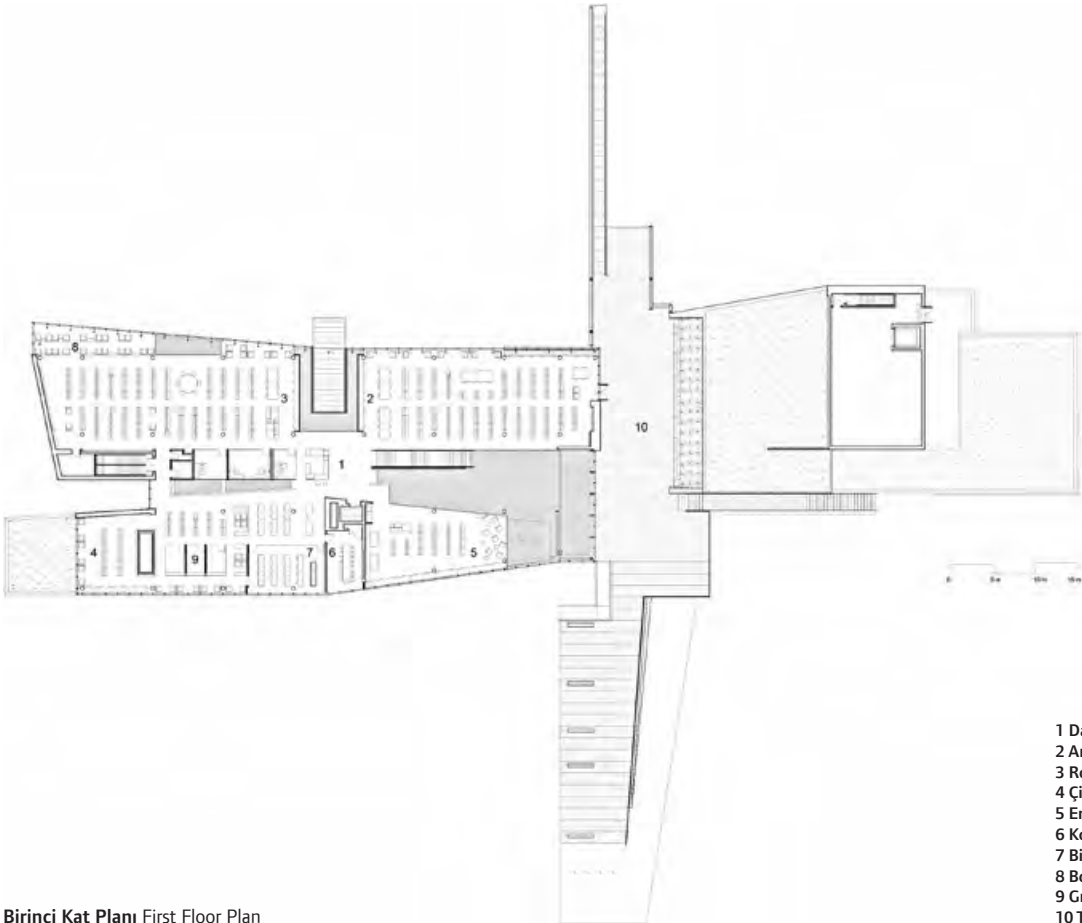

Kesitler Sections

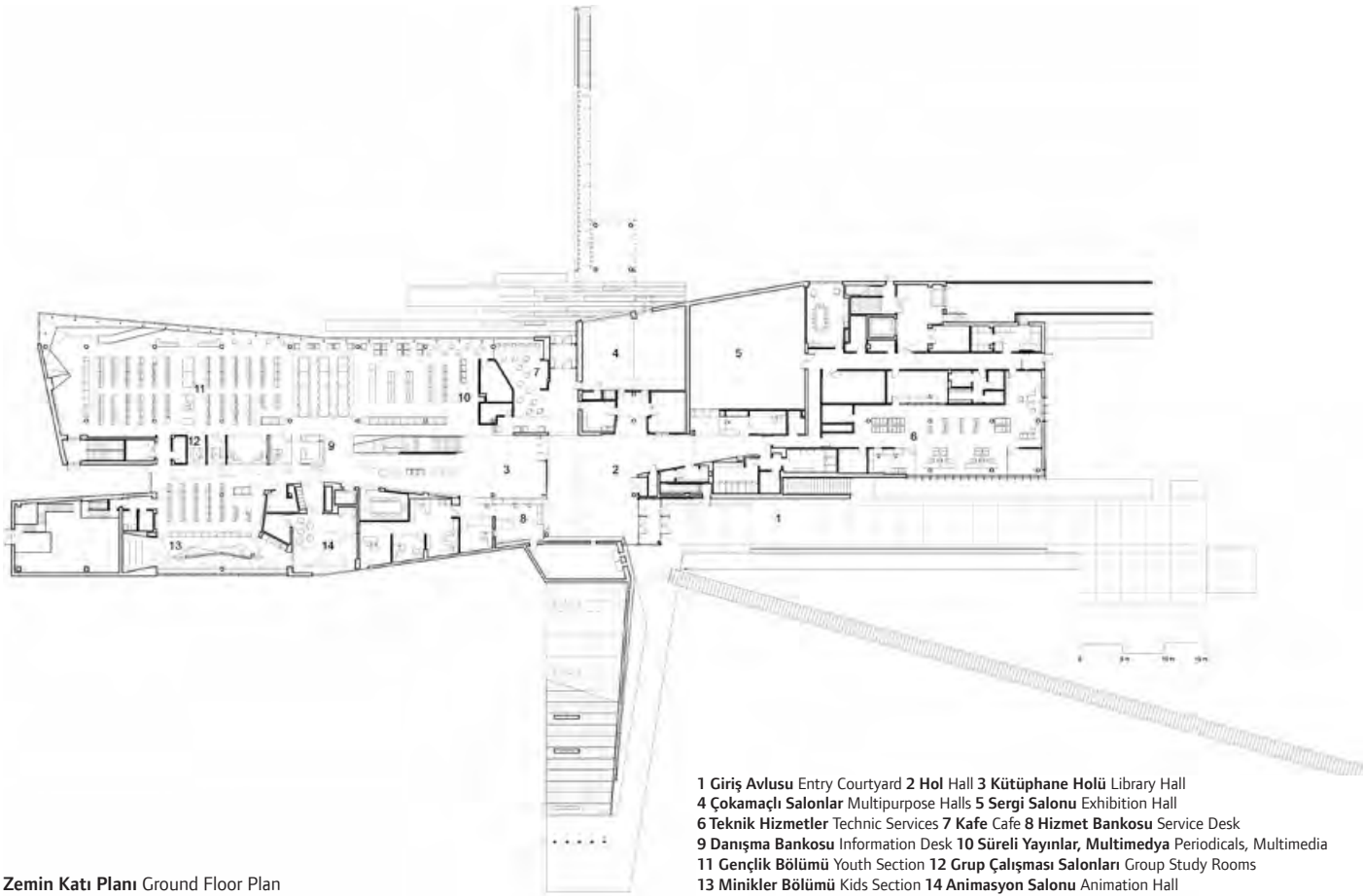

Görünüşler Elevations

Birinci Kat Planı First Floor Plan

- 1 Danışma Bankosu Information Desk
- 2 Arşiv Archives
- 3 Roman Koleksiyonu Novel Collection
- 4 Çizgiroman Comics
- 5 Ergen Bölümü Teenage Section
- 6 Konferans Salonu Conference Hall
- 7 Bilgisayar Laboratuvarı Computer Laboratory
- 8 Boise Salonu Boise Hall
- 9 Grup Çalışması Salonları Group Study Rooms
- 10 Teras ve Geçit Terrace and Passage

Zemin Katı Planı Ground Floor Plan

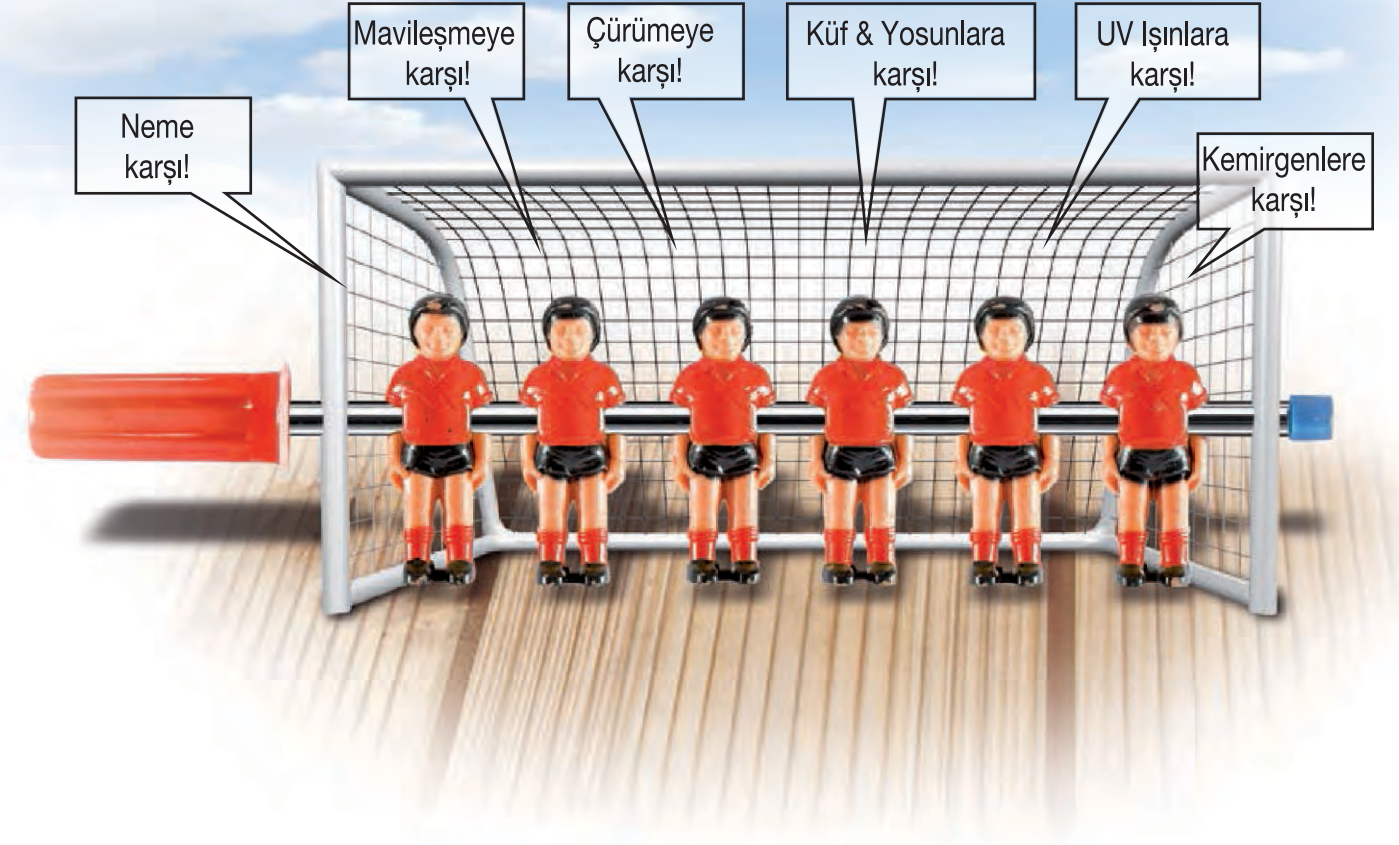
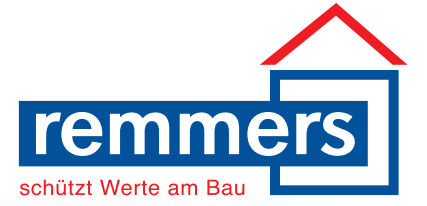
- 1 Giriş Avlusu Entry Courtyard 2 Hol Hall 3 Kütüphane Holü Library Hall
- 4 Çokamaçlı Salonlar Multipurpose Halls 5 Sergi Salonu Exhibition Hall
- 6 Teknik Hizmetler Technic Services 7 Kafe Cafe 8 Hizmet Bankosu Service Desk
- 9 Danışma Bankosu Information Desk 10 Süreli Yayınlar, Multimedya Periodicals, Multimedia
- 11 Gençlik Bölümü Youth Section 12 Grup Çalışması Salonları Group Study Rooms
- 13 Minikler Bölümü Kids Section 14 Animasyon Salonu Animation Hall

Bois  Library

Montreal, Canada

» Bois  Library aims to become a place fostering a feeling of belonging, promoting exploration and discovery. Located between Thimens Boulevard and the Marcel-Laurin Park, it covers a surface area of 5.000 m² and is integrated into the site by drawing on its major elements. This isn't a project about architecture alone; it's also about landscape. As such, the building connects the city with the surrounding landscape, and serves as a point of connection that allows users to explore its site—inside and outside, from Boulevard Thimens as well as from the park. Visitors will discover the building by approaching it from a variety of spaces both intimate and dramatic, spaces that, by offering a variety of access pathways, set the stage for the site as well as for its users. In this project, architecture is landscape and landscape is architecture. The architecture changes shape, unfolds, spreads out and rises up, reducing the boundaries between the built space and the site. There are several means of access to the building - all of which encourage interaction and discovery. Therefore, the library is not an architectural gesture, but rather an act of communication and exchange. It gives to the collectivity the opportunity to get together and know each other. Far from a monumental approach, the library is integrated into a natural and urban context, it adds richness to the site, helps to define the space and offers a simple and universal reading. True reflection of the human condition, of the fate of a changing landscape, of its architecture, Bois  Library created a significant identity hub as well as a rich, dynamic and open space where boundaries are redefined to foster discovery, learning, and a sense of belonging for the entire community. Lemay is today one of Canada's leading integrated environment design firms, combining architecture, urban design, interior design, landscape architecture, and branding into a multidisciplinary, synergetic offer. Lemay recently announced the completion of the acquisition of three Québec entities from Toronto's IBI Group, which are DAA, Cardinal Hardy Architects and Martin Marcotte/Architectes. Lemay also announced the creation of a joint venture with IBI Group in China.

Tek  r nle 6 Koruma!

HK - LASUR

T m d   cephe ah aplarında dekoratif ve  n koruma için etkin madde içeren renkli, yarı  effaf ah ap koruyucu

- Kararmaya, mantarlara, b ceklere, çürümeye, küflenmeye, yosunlara ve UV   nlerine kar   6 kat koruma sa lar.
- Su iticidir, ahşap nemini düzenler ve nefes alır.
- Ah abın doğal dokusunu kapatmayan açık gözenekli yüzey oluşturur.
- Ahşap içine nüfuz eder, kabarmaz.
- Zimparaya gerek kalmadan kolayca yenilenebilir.

TAC-SEV Yeni Kampusu

TAC-SEV New Campus

ENGLISH SUMMARY ON PAGE 196

Sınıflar kuzeyden gelen doğal ışığa göre konumlandırılırken, güçlü güney ışığının geldiği bölgeler, bina dışına yerleştirilen panellerle gölgelendirilerek koridor olarak planlanmıştır.

Mimari Tasarım Erginoğlu & Çalışlar Mimarlık

Tasarım Ekibi
İ. Kerem Erginoğlu,
Hasan C. Çalışlar,
Arın Tanrıkulu,
Onat Över,
Ayça Taylan,
Sezen Bilge,
Zeynep Şankaynağı,
Yasemin Hacıkura,
Işık Süngü,
Emre Cestel

İşveren
Sağlık ve Eğitim Vakfı

Mekanik Proje
Beta Teknik
Mühendislik

Elektrik Projesi
Enkom Mühendislik

Cephe Danışmanı
Mimpa

Peyzaj Tasarımı
Peyzaj Tasarım

Ana Yüklenici
Ran İnşaat

Arsa Alanı
9.399 m²

Toplam İnşaat Alanı
12.650 m²

Kapalı Alan
11.827 m²

Peyzaj Alanı
3.930 m²

Peyzaj Yeşil Alanı
1.300 m²

Peyzaj Sert
Zemin Alanı
2.630 m²

Yapım Türü
Betonarme-Çelik

Proje Başlangıç-
Bitiş Tarihi
2011-2013

İnşaat Başlangıç-
Bitiş Tarihi
2012-2014

» TAC-SEV Yeni Kampusu, var olan Tarsus Amerikan Koleji'nin (TAC) karşı parseline inşa edilmiştir. Yeni kampusun, içinde bulunduğu tarihi doku ile birlikteliği göz önüne alınarak, arasından geçen bir yolla ayrıldığı TAC kampusuyla bir bütün olarak algılanması öncelikli tasarım ilkesi olmuştur. Eski ve yeni kampusu fiziksel olarak ayıran bu yolun, ileriki bir tarihte yayalaştırılarak, iki kampusun fiziksel ve algısal olarak birleşmesi geleceğe ilişkin önemli bir senaryodur. Bölgedeki tarihi dokunun önemli parçalarından olan Aziz Paul Kilisesi ve Ulu Cami'ye kampusun çeşitli noktalarından bakışlar verilmiş olup yakın çevredeki tarihi doku ile ilişki kurulması amaçlanmıştır.

Akdeniz bölgesinin sıcak noktalarından biri olan Tarsus, kış aylarında ortalama en düşük sıcaklığın 7 derece olduğu bir bölgededir. Yılın büyük çoğunluğunda sıcak hava etkisini hissettirmektedir. Isıtmadan çok soğutma gereksiniminin olduğu böyle bir iklimde yer alacak kampus için yönlenme, önemli bir tasarım ilkesi halini almaktadır. Bina içi ve bina dışı iklim önlemleri, peyzajdaki ağaçlar, cephedeki güneş kırıcılar

Fotoğraflar/Photos:
Cemal Emden

ve bahçede bir güzergâh oluşturan saçaklarla desteklenmiş, bina konumlanmaları var olan kampusa ve yönlere göre oluşmuştur. Ayrıca güneş enerjisinden en yüksek düzeyde yararlanılması ve bu enerjinin kampusun ısıtma sisteminde kullanılması amaçlandığı için, blokların güneye bakan çatılarında güneş panelleri kullanılmıştır.

Kampus, gereksinimler doğrultusunda; 3.600 m² eğitim binası, 3.520 m² yurt binası ve 5.250 m² çokamaçlı kullanımların olduğu bina olarak 3 bloktan oluşmaktadır.

Eğitim binası, ileri tarihlerde bir kütüphaneye dönüştürülmesi planlanan ve projelendirilen; tarihi Sadık Paşa Konağı ile birlikte bir avlu yaratacak şekilde oluşturulmuştur.

Sınıflar kuzeyden gelen doğal ışığa göre konumlandırılırken, güçlü güney ışığının geldiği bölgeler, bina dışına yerleştirilen panellerle gölgelendirilerek koridor olarak planlanmıştır.

Yurt odaları 3 kişilik düzenlenmiş, her öğrenciye kendi özel bölgesi eşit olarak verilmiştir. Bu anlamda bölgeler hacimsel olarak değerlendirilip, optimum insan gereksinimlerine göre biçimlenirken, tavan yükseklikleri net 290 cm olarak ayarlanmıştır. Ortak kullanım ve idari birimler zemin katta iç bahçenin kenarında düzenlenmiş, odalar arka bahçeye ve üst katlara alınmıştır.

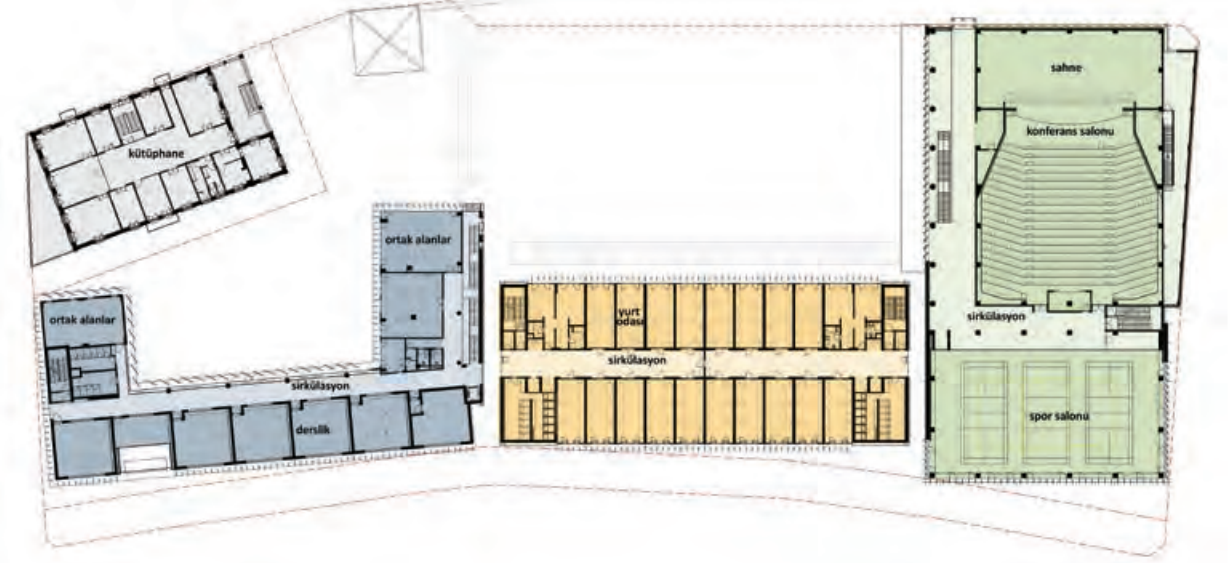
Çokamaçlı kullanımların olduğu binada, yemekhane, spor salonu, çokamaçlı salon ve sığınak gibi teknik hacimler yer almaktadır. Hem TAC eski ve yeni kampusunun hem de şehrin çeşitli gereksinimlerini karşılayacağı öngörülerek, spor salonu ve çokamaçlı salon uluslararası standartlarda detaylandırılmıştır.

Bölgede yapılacak hafriyat çalışması sırasında çıkabilecek tarihi kalıntıları zedelememek amacıyla derin kazılardan kaçınılmıştır.

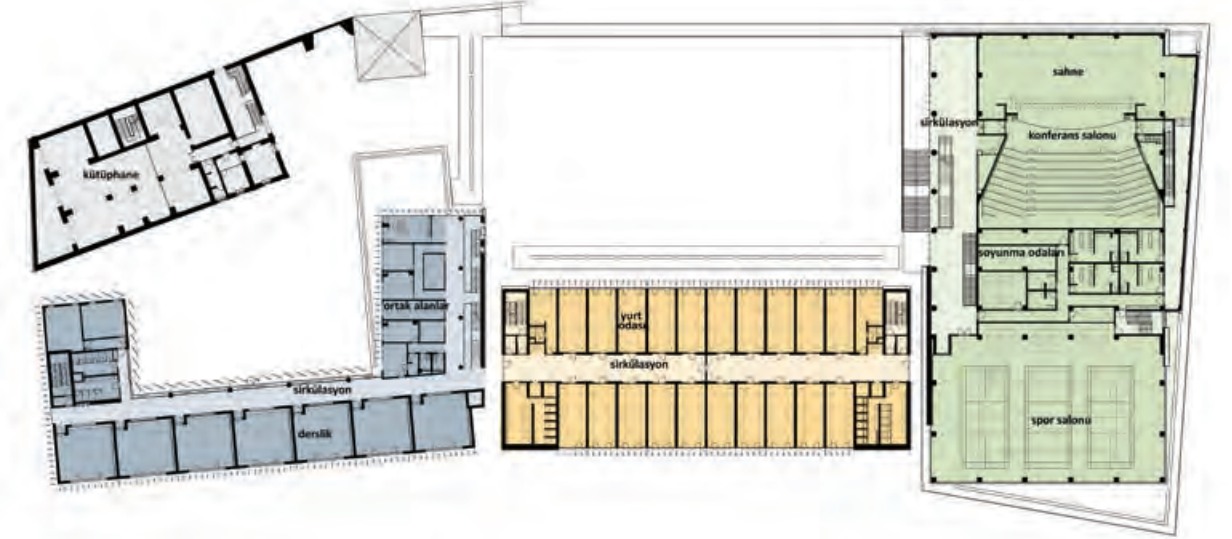

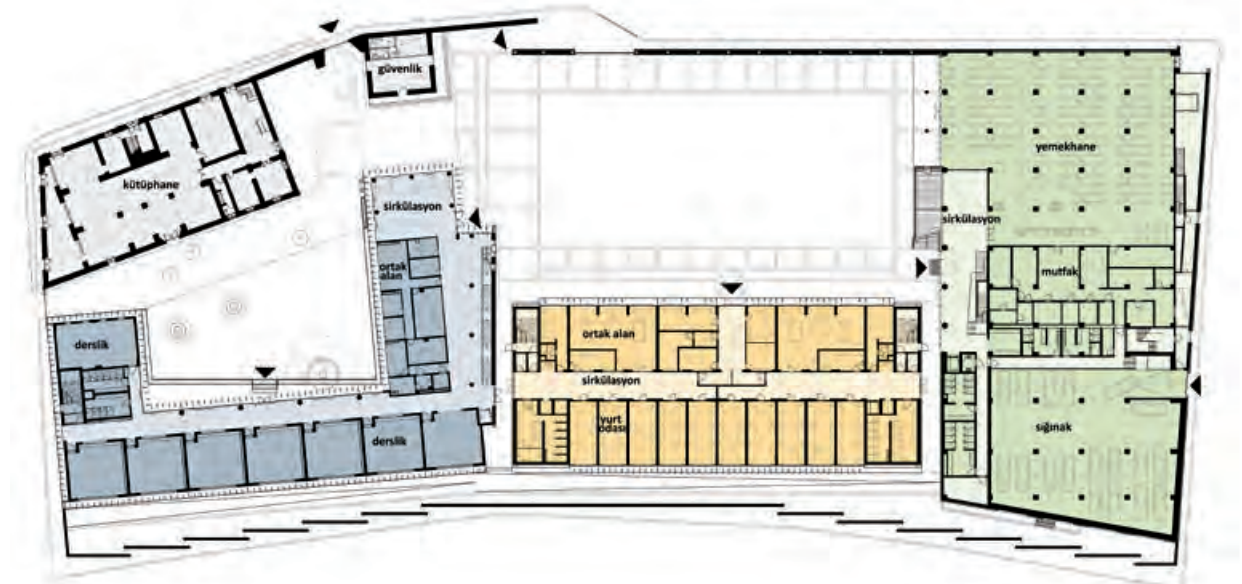
Vaziyet Planı Site Plan

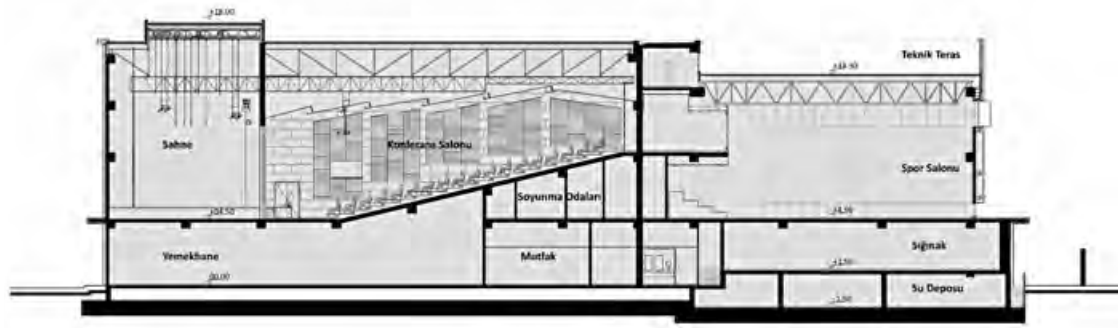
İkinci Kat Planı Second Floor Plan

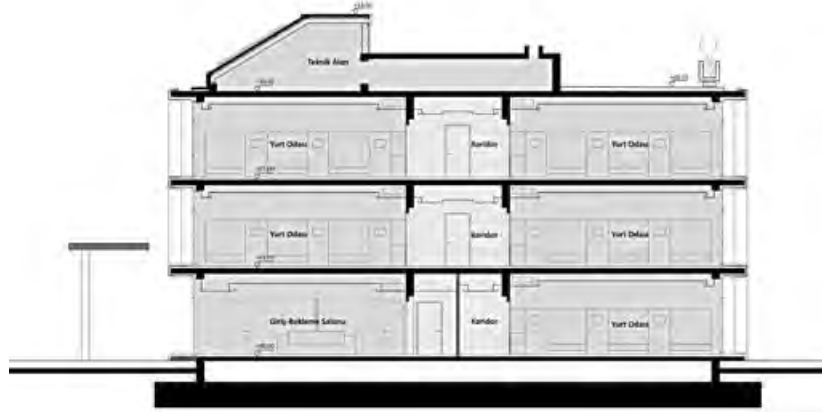
Birinci Kat Planı First Floor Plan

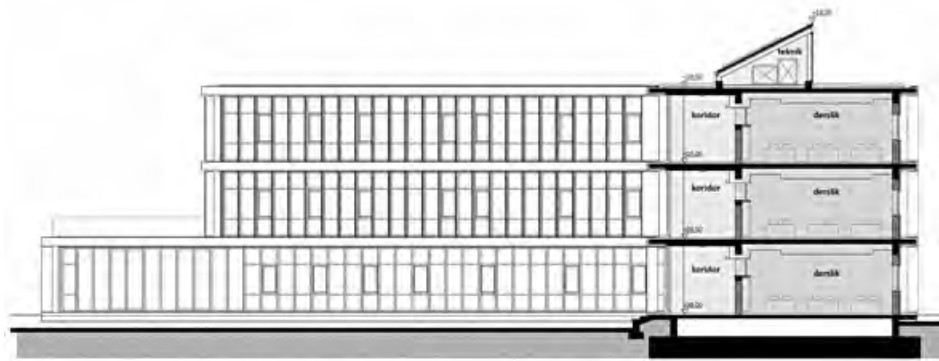
Zemin Katı Planı Ground Floor Plan

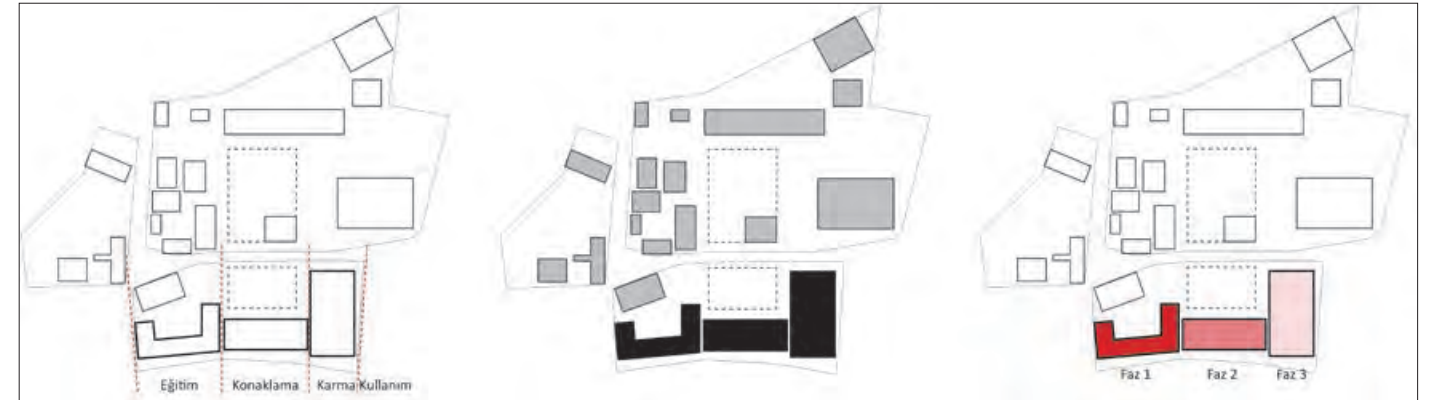
Konferans Salonu-Spor Binası Kesit Conference Hall-Sports Centre Building Section

Yurt Binası Kesiti Dormitory Section

Eğitim Binası Kesiti Educational Building Section

Alan Kullanımları Zoning Area

Dolu-Boş Empty-Void

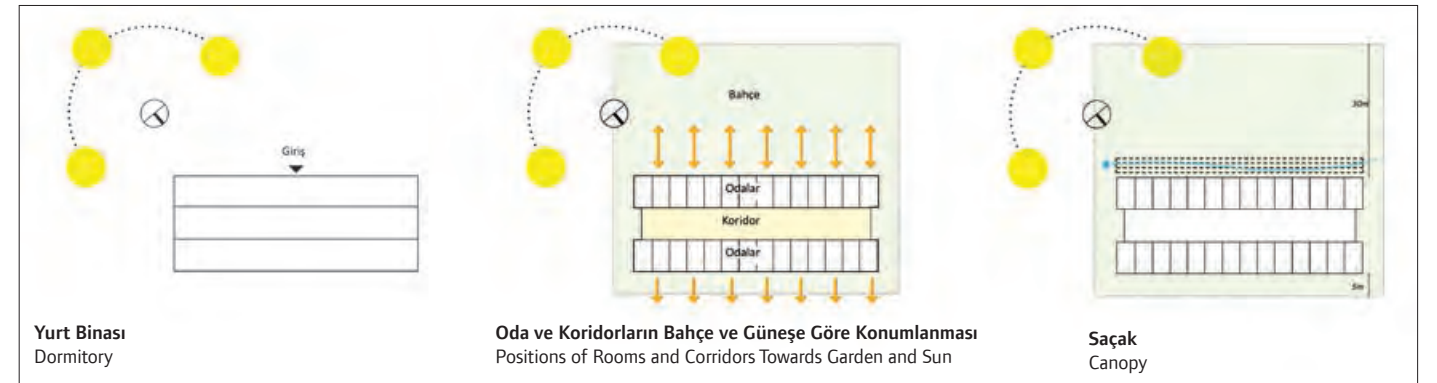
İnşaat Sürecinin Tasarlanması
Designing of Construction Process

Bahçe ve Avlu Kullanımı
Usage of Garden and Courtyard

Saçak/Yarı Kapalı Yürüyüş Yolu
Canopy/Semi-Open Pedestrian

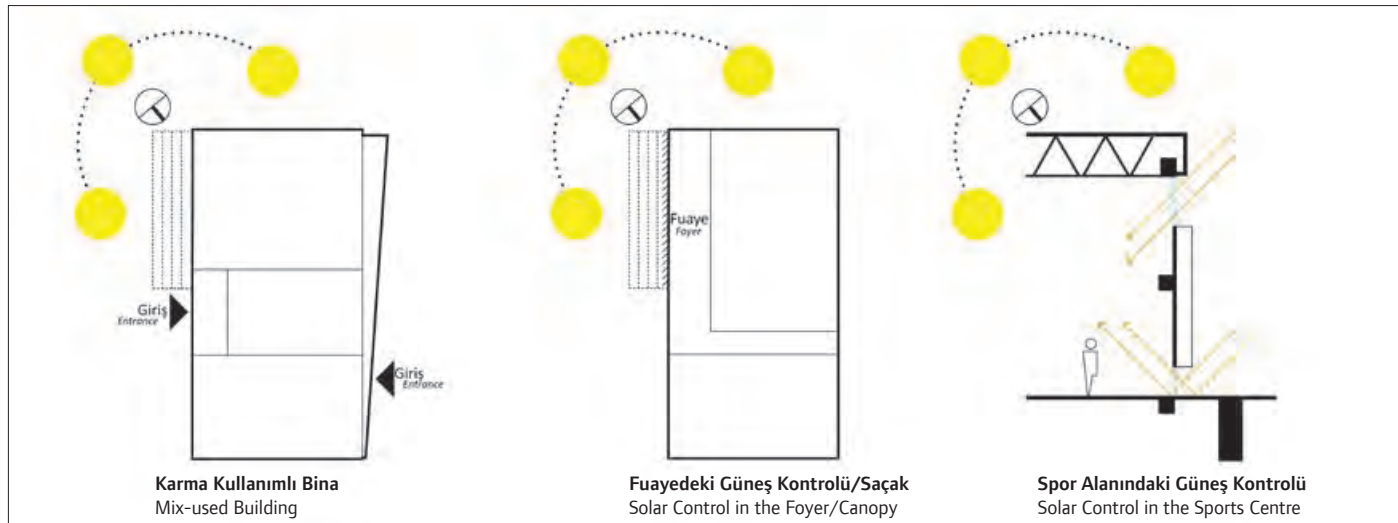
Güneş Enerjisi Panelleri
Solar Panels

Yurt Binası
Dormitory

Oda ve Koridorların Bahçe ve Güneşe Göre Konumlanması
Positions of Rooms and Corridors Towards Garden and Sun

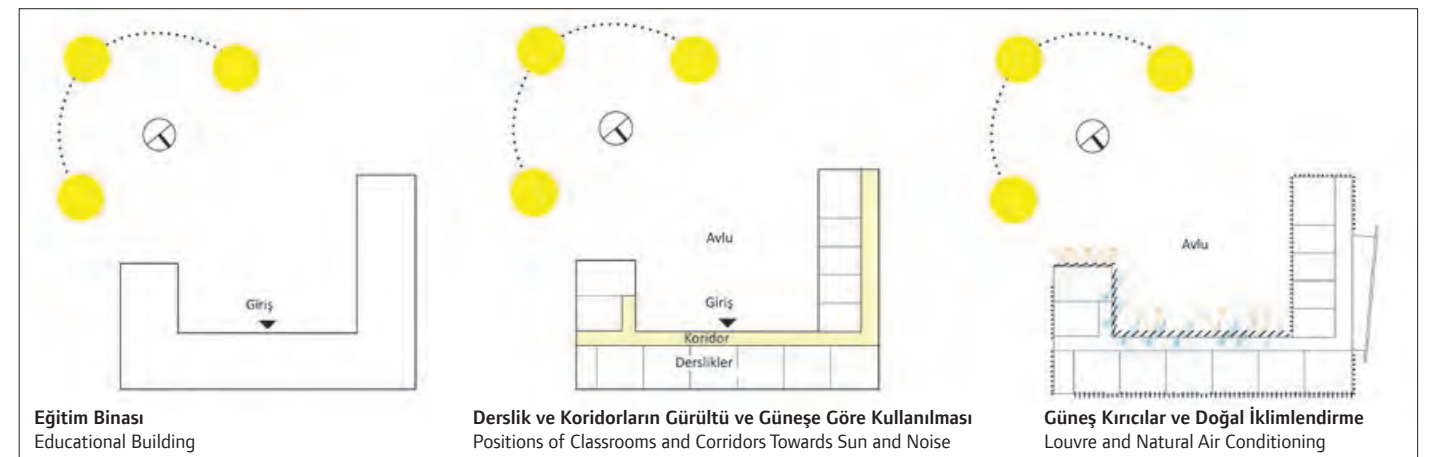
Saçak
Canopy

Karma Kullanımlı Bina
Mix-used Building

Fuayede Güneş Kontrolü/Saçak
Solar Control in the Foyer/Canopy

Spor Alanındaki Güneş Kontrolü
Solar Control in the Sports Centre

Eğitim Binası
Educational Building

Derslik ve Koridorların Güneşe ve Gürültüye Göre Kullanılması
Positions of Classrooms and Corridors Towards Sun and Noise

Güneş Kırıcılar ve Doğal İklimlendirme
Louvre and Natural Air Conditioning

TAC-SEV New Campus

Tarsus, Mersin

» The new campus of TAC SEV is built across from the existing property of Tarsus American College (TAC). Considering its proximity to the historic context of the school, the new campus is conceived, as a design principle, a part of the TAC campus it is separated from by a road that traverses the premises. An important future possibility is the pedestrianization of this road physically separating the old campus from the new and, by extension, the unification of the two campuses both physically and perceptually. Various points on the campus offer views of the Church of Saint Paul and Ulu Cami (Mosque), which constitute an important part of the area's history, and thus establish a connection with the historic fabric of the vicinity.

One of the warmer points of the Mediterranean, Tarsus often experiences mild winters with the lowest average temperature reaching 7 degrees Celsius in high winter. The weather stays generally warm throughout the year. Orientation thus becomes a significant design principle for a campus located in a climate that requires cooling, rather than heating. Climatization measures taken in and outside building are supported by trees in the landscape, sunblinds on the façade, and canopies that create a pathway in the garden. In addition, the building positioning is designed in line with the existing campus and direction. Since the design aims to provide maximum use of solar energy and the utilization of this energy in the heating system of the campus, the southward roofs of the buildings feature solar panels.

The campus is comprised of three blocks: a 3.600 m² school building, a 3.520 m² dormitory, and a 5.250 m² multipurpose building.

The school building is designed in a way that creates a courtyard with the historic Sadık Pasha Mansion, which is planned to be converted into a library in the future. As the classrooms are located in line with the natural light coming in from the north, the areas exposed to the strong southern sun are shadowed with panels set on the exterior of the building and designed as corridors.

Dorm rooms are designed as triple rooms and each student is given the same area of private space. These areas are thus designed in terms of volume and shaped by optimum user need; the ceiling height is set at 290 cm net. Common areas and administrative units are located on the ground floor along the interior garden and rooms are placed on the back garden and upper floors.

Türkiye'nin Süpürgelik Uzmanı;

Dünyanın en büyük süpürgelik üreticisinden zeminde Rönesans;

- Bağlantı ve köşe aparatı gerektirmeyen hızlı, kolay ve temiz uygulama
- Benzersiz esnek alt ve üst dudaklar ile en zorlu zemin ve duvarlarda bile kusursuz montaj
- 250'nin üzerinde renk ve dekor ile her türlü zemin ile mükemmel uyum
- Suya, neme ve temizlik kimyasallarına karşı ekstrem dayanıklılık. Su ve darbelerden etkilenmez.
- TCF ve Reach normlarına uygun Avrupa standartlarında üretim ile sağlığa zararlı hiçbir organik bileşen içermez. Bu özellikleri ile tüm ürünlerimiz GreenGuard sertifikası almaya hak kazanmıştır.

Tüm zemin türlerine uygun süpürgeliklerimizi görmek ve daha detaylı bilgi için lütfen web adresimizi ziyaret ediniz. www.doellken-weimar.de - 0212 886 94 30

Profesyoneller için Doğru Çözüm

Surteco Dekor A.Ş.
Akçaburgaz Mh. Akçaburgaz Cd. No:89 34510 Esenyurt / İSTANBUL
Tel:0212 886 9430 - Fax:0212 886 6329 - GSM: 0530 954 8354

DÖLLKEN

W E I M A R

A SURTECO COMPANY

SEV Amerikan Koleji

SEV American College

ENGLISH SUMMARY ON PAGE 204

Projenin tasarımı bol, kolay ulaşılır açık teneffüs alanlarına ve doğal ışığa verilen önemle biçimlenmiş.

Mimari Tasarım
**EVRENOL
ARCHITECTS**
Mehpare Evrenol,
Alp Evrenol,
Erkin Süzer

Mimari Kontrolör
Yeşim Asena

Statik Müh.
Büro Statik

Elektrik Müh.
Kaver Mühendislik

Mekanik Müh.
Detay Mühendislik

Alt Yapı
FIA Grup

Peyzaj
Spiga Peyzaj

İşveren
**Sağlık ve Eğitim Vakfı
(SEV)**

Arsa Alanı
44.170 m²

İnşaat Alanı
48.000 m²

Peyzaj Alanı
12.500 m²

Proje Tarihi
2011-2013

Tamamlanma Tarihi
2012-2014

» 2011 yılında davetli bir yarışma sonucu elde edilen “Sağlık ve Eğitim Vakfı (SEV) Nişantepe Kampusu Okulları” projesinin ilk aşaması “SEV American College” lise binası, 2014-2015 yılı eğitim/öğretim dönemi için öğrencilerine kapılarını açtı. Bilinen okul tipolojisinden farklı bir yaklaşımla tasarlanan binaların üzerinde konumlandığı mevcut eğimli arazi, çağdaş eğitim/öğretim anlayışının gerektirdiği mimari gereksinim programına en yetkin yanıtları vermek adına bir avantaja dönüştürülmüş. Mimari ekip okul kavramını yorumladıkları tasarım ilkelerini şöyle aktarıyor: “Eğitim sistemini ve Vakfın hedeflerini etüt etmek bizim için başlangıç noktası oldu. Yönetmeliklere boğulmuş sistemin mimar tarafından öğrencilerin lehine yorumlanması ön koşulu ile yola çıktık. Bize göre okul hem mekânsal olarak hem de eğitim standardı olarak öğrenci odaklı olmalı; eğitici olduğu kadar özgürleştirici de olmalı. Okul, yalnızca bina olmaktan öte, belirli yaş gruplarının bir arada eğitim aldıkları ve sosyalleştikleri mekânların matematiğini oluşturuyor. Karmaşıklık düzeyi yüksek bir tasarım problemiyle karşılaştığımızın farkındaydık ve çocuk eğitimi, psikolojisi gibi destekleyici uzmanlıkların görüşlerini aldık. Ders yüküyle boğuşan değil özgüvenli, donanımlı gençler yetiştirmek adına iyi tasarlanmış, sosyalleşmeyi destekleyen mimari çözümler üretme yoluna gittik.”

Fotoğraflar/Photos:
Uğur Eren

İstanbul'un kentsel dönüşüm alanlarından Çekmeköy Nişantepe'de, eğimli bir arazi üzerinde, iki ayrı parselde konumlanan lise ve ilkokul binaları, giriş kulübelerinin kontrol ettiği rampalarla ulaşılan bir yaya köprüsü ile bağlanıyor. Yarışma sürecinden sonra proje ilkokul ve lise binası tasarımı olarak 2 aşamaya ayrılmış ve ilk aşama olan lise binasının yapımına Eylül 2012'de başlanmıştır. 2013 yılında Iconic Awards German Design Council'da “En İyi Konsept” ödülünü alan projenin tasarımı bol, kolay ulaşılır açık teneffüs alanlarına ve doğal ışığa verilen önemle biçimlenmiştir. İki üçgen binadan oluşan okulda, sınıfların açıldığı geniş, üçgen iç avluların, kat bahçelerinin olması ve her kattan rahatlıkla erişilen açık teneffüs alanlarının yer alması, açık-kapalı alan ilişkisini güçlendirmekte. Sınıfların ve koridorların doğal ışık almasını sağlayan tepe ışıklıkları sayesinde alt katlarda dahi günışığı alabilen, enerjik mekânsal etkiye sahip kütüphane, yemekhane

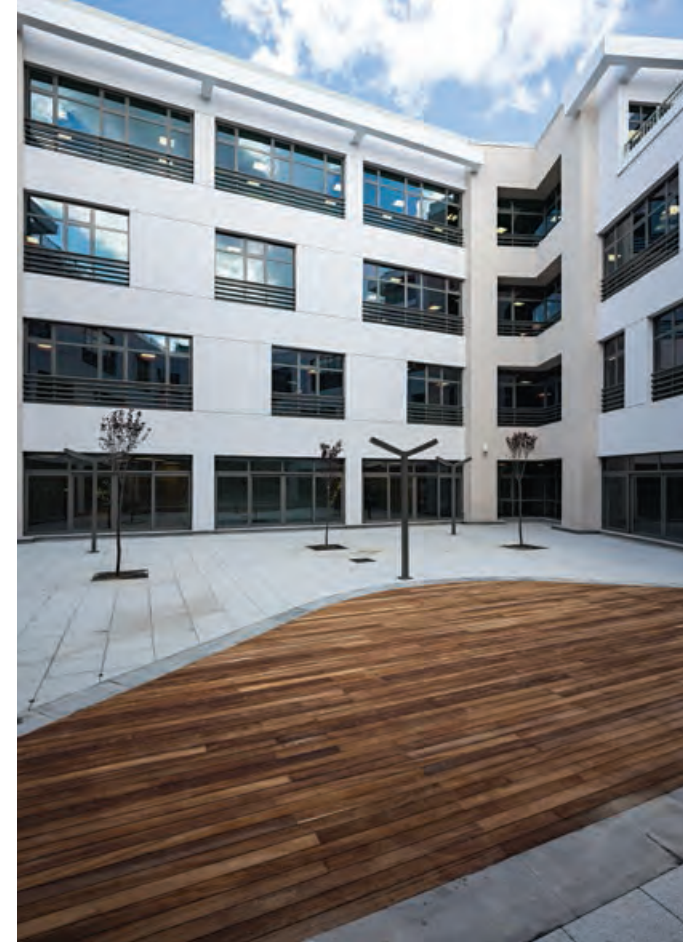
ve sosyal alanlar bulunuyor. Bu konsept çerçevesinde öğrencilerin sosyalleşmelerine olanak sağlanarak sanat, müzik ve spor dallarında eğitim için özel mekânların oluşturulmasına önem verilmiştir.

Okul içmimarisinde, renk konsepti ve geometrinin mekânsal dili kullanılarak elde edilen enerjik ve kullanıcılar için yönlendirici planlama dikkat çekiyor. 4 kat için 4 farklı renk kullanılmış: Canlılık ve dinamizmin rengi olan kırmızı; dışa dönüklüğün ve güvenin rengi turuncu; doğanın ve huzurun rengi yeşil; neşe, zeka ve pratikliğin rengi sarı. Dersliklerde, koridorlarda ve genel kullanım alanlarında karşımıza çıkan farklı renkler sayesinde ilgili katların işlev özellikleri öne çıkıyor. Renklere eşlik eden farklı geometrik formlara sahip okul mobilyaları, aydınlatmalar ve zemin/yüzey tasarımları mekânsal kaliteyi artıran ve yönlendirmelere işaret eden tercihler olmuş.

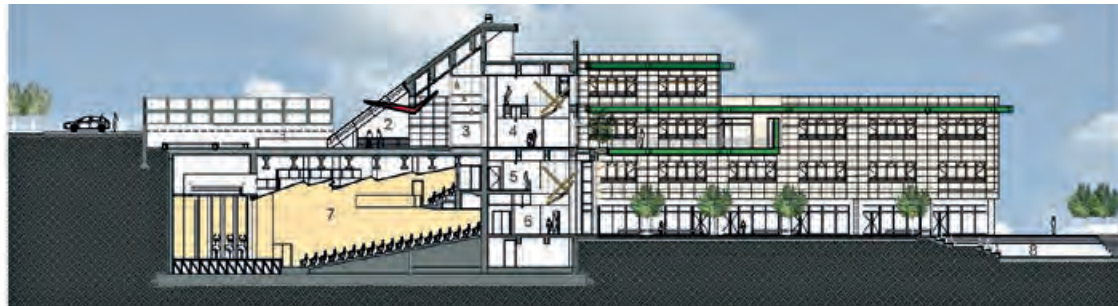

Vaziyet Planı Site Plan

- 1 Tören Alanı
Parade Ground
- 2 Giriş Entrance
- 3 Rüzgârlık Foyer
- 4 Galeri Boşluğu Void
- 5 Fuaye Foyer
- 6 Galeri Boşluğu Void
- 7 Konferans Salonu
Conference Hall
- 8 Anfi Tiyatro
Amphitheatre

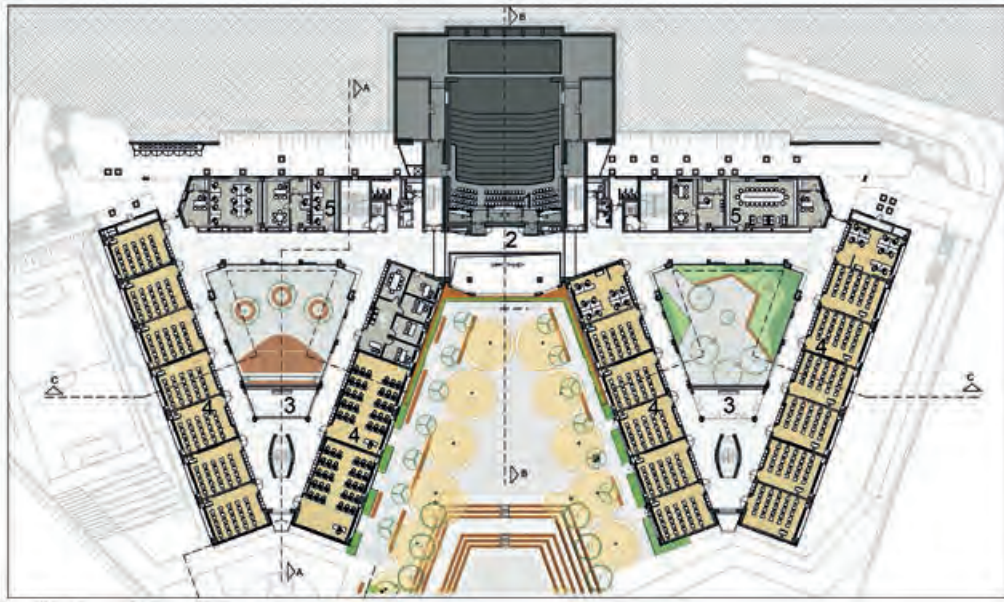

Kesitler Sections 1 Koridor Corridor 2 Kat Bahçesi Floor Garden 3 Derslik Classroom 4 Yemekhane Refectory 5 Otopark Parking 6 Dinlenme Lounge
7 Kütüphane Library 8 Avlu/Bahçe Courtyard/Garden

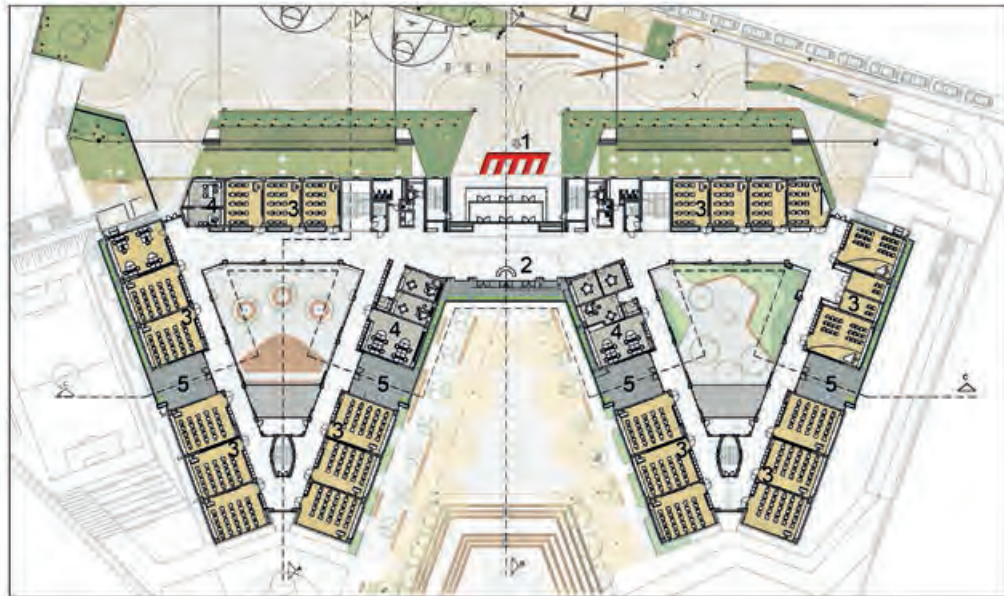
Güney Cephesi South Façade

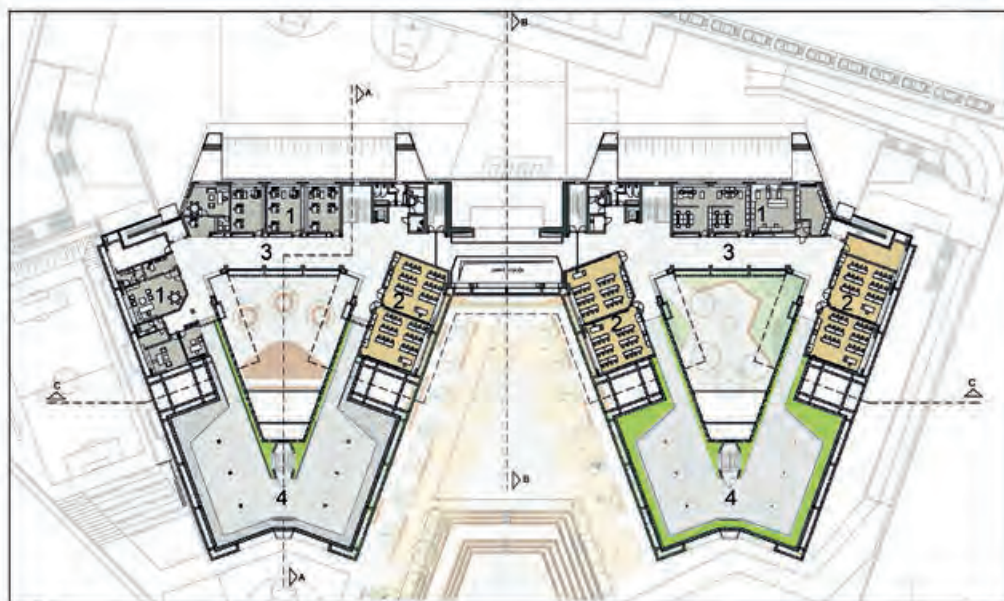
Birinci Bodrum Katı Planı
First Basement Floor Plan

- 1 Konferans Salonu-Balkon
Conference Hall-Balcony
- 2 Balkon Fuayesi Balcony Foyer
- 3 Bahçe Garden
- 4 Derslikler Classrooms
- 5 İdari Bürolar/Toplantı Odaları
Administration Offices/Meeting Rooms

Zemin Katı Planı
Ground Floor Plan

- 1 Giriş Entrance
- 2 Danışma Information
- 3 Atölyeler Atelier
- 4 İdari Bürolar Administration Offices
- 5 Kat Bahçeleri Floor Gardens

Birinci Kat Planı
First Floor Plan

- 1 İdari Bürolar/Toplantı Odaları
Administration Offices/Meeting Rooms
- 2 Derslikler/Atölyeler Classrooms/Atelier
- 3 Dolaşım Alanları Circulation
- 4 Teras Terrace

SEV American College

Istanbul

» The SEV American College high school building, which is the first stage of the Health and Education Foundation's (SEV) Nişantepe Campus Schools project, opened at the beginning of the school year in 2014. The building was designed as the result of an invited competition held in 2011.

The design differs from the familiar school typology, taking advantage of the sloping site to make the most effective architectural responses to the specifications and guided by a modern educational approach. The team of architects expressed their interpretation of the concept of a school and its design principles as follows: "Examination of the educational system and the objectives of the SEV foundation were our starting point. We set out with the intention of formulating an architect's interpretation of a system drowned in regulations to the advantage of the students. In our view a school should focus on the students, both spatially and in terms of educational standards; and should be as liberating as it is educational. A school should not just be a building, but form the mathematics of spaces where children of different age groups are taught and socialise together. We were aware that we were facing a design problem with a high level of complexity and therefore consulted education, child psychology and other experts. We sought well designed architectural solutions that would encourage young people to develop their self-confidence and social interaction, rather than ones who were preoccupied with the burden of a heavy curriculum."

The high school and primary school buildings are situated on a sloping site in Nişantepe in the district of Çekmeköy, which is one of Istanbul's urban regeneration areas. They stand on two different plots of land, linked by a pedestrian bridge accessed by ramps controlled by security booths. When the competition was concluded the project was divided into two stages: high school and primary school, and construction of the former began in September 2012. In 2013 the project received the German Design Council's Iconic Award for Best Concept. The design focuses particularly on easily accessible break time areas and natural light. Two triangular buildings form the school block, with classrooms opening onto triangular inner courtyards and upper storey gardens, for easy access to openair recreational areas and a strong link between open and closed areas. Skylights admitting daylight to classrooms and corridors mean that even on the lower storeys, the library, dining hall and recreational areas have some daylight and an energetic spatial effect. Within the framework of this concept opportunities for socialising among the students were maximised, and special areas for art, music and sports activities were created.

TURKISH AIRLINES

flynas

flydubai

atlasjet

QATAR

ISTANBUL
SABİHA GÖKÇEN
INTERNATIONAL
AIRPORT

ISG

www.sabihagokcen.aero

facebook.com/SabihaGokcenAirport

twitter.com/SabihaGokcen

BUSINESS CLASS UÇ
OTOPARK ÜCRETİ
ÖDEME!*

*OTOPARK 3 GÜN
ÜCRETSİZ OLUP
SADECE DIŞ HAT
UÇUŞLARI İÇİN
GEÇERLİDİR.
*VALE HİZMETİ ALAN
YOLCULAR İÇİN
BU KAMPANYA
GEÇERLİ DEĞİLDİR.
*KAMPANYADAN
YARARLANABİLMEK İÇİN
GİDİŞ- DÖNÜŞ BOARDING
KARTLARINIZI GÖSTERMENİZ
GEREKMEKTEDİR.

Bu kampanya
15/11/2014 - 14/11/2015
tarihleri arasında geçerlidir.

Kampanya koşulları:

• Söz konusu kampanya, başka promosyon kampanyalarıyla birleştirilemez. • Hava yolu ayırımı yapılmaksızın gidiş-dönüş uçağı binış kartlarının aynı kişiye ait olması ve ödeme gişelerine ibraz edilmesi(bırakılması) gerekmektedir. • Uçağı binış kartları ibraz edilemediğı takdirde otopark indiriminden yararlanılamayacak olup normal ücret tarifesi üzerinden işlem yapılacaktır. • Kampanya bölümler halinde kullanılamaz, kullandırılmaz, devredilemez. • Gün sayısına bakılmaksızın herhangi bir abonelik veya buna benzer kampanyaların kullanılması halinde, bu indirimden faydalanılamaz. • Bu kampanya, vale hizmeti alan yolcuları kapsamamaktadır. • Kampanya, havalimanımızdan business class hizmeti veren havayollarının dış hat yolcularını kapsamaktadır.

Müzik Fabrikası

‘Music Factory’- A Multifunctional Public Building

ENGLISH SUMMARY ON PAGE 213

Proje, mimarların geleneksel hiyerarşideki bilindik görevinden kaçınarak, birbirine karşıt güçler olan yukarıdan aşağıya planlama ve aşağıdan yukarı inisiyatif arasında ilişki kuran bir görev üstlenmesini öneriyor.

Mimari Tasarım
**Urban-Think
Tank Architects
LLC**
**Alfredo
Brillembourg ve
Hubert Klumpner**

Proje Mimarı
**Michael Contento &
Lindsey Sherman**

İşveren
**Secretaria Municipal
de Habita o De S o
Paulo (SEHAB)**
**Elisabeta Franca,
Maria Tereza Dinitz**

Proje Ekibi
**Maria Augusta Bueno
(Müellif/imza sahibi,
Brezilya),
Thiago Duarte,
Jo o Paulo Daolio,**

**Baldomero Navarro,
Carlos Guimaraes,
Carolina Montilla**

Akustik Mühendisliğı
**Dr. Eckard Mommertz
Mueller-BBM
International GmbH**

Sürdürülebilirlik
Mühendisliğı
**Thomas Auer,
Daniel Pianka
Transsolar**

Su Mühendisliğı
**Eric Rothstein,
Ian Lipsky
eDesign Dynamics**

Strüktür Mühendisliğı
**Holger Techen
Imagine Structure**

Dış Kabuk Mühendisliğı
**Marcel Bilow
Imagine Envelope**

» Parais polis, nehirlerle belirlenen zorlu bir topografya üzerinde 1920’lerde gelişmeye başlayan bir bölge. Topografyasının zorlayıcılığı nedeniyle düzenli bir sokak dokusu ve altyapısı oluşturulamamış. 1960’larda komşu bölge Morumbi kentsel anlamda gelişmeye başlayınca buranın inşaatında çalışan işgücü de resmi olmayan bir biçimde buraya yerleşmiş. Kentleşme  ncesi arazi ağırlıklı olarak tarım amaçlı kullanılıyormuş. 1970’lerde y r rl ge giren yeni bölgeleme yasası yasal gelişmeyi engellemiş, bu da aslında Parais polis’in işgalini deyim yerindeyse “patlatmış”.

Merkezi kentsel konumuna karşın Parais polis içindeki marjinal kalan Grot o bölgesi aslında planlı gelişen şehirden yalıtılmış. Bu yalıtılmışlık, erozyon ve tehlikeli toprak kayması ( amur halinde) araziye en yüksek riskli ve temelde ulaşılamaz bölgelerden birine dönüştürmüş.

Proje, temelde bu boşluğı sosyal tasarım yoluyla üretken bir bölgeye ve dinamik bir kamusal alana dönüştürüyor. Sosyal tasarım hızlı büyümenin yerel etkilerini analiz ederek sosyal hizmet altyapısını kurarak buradaki yerleşimi iyileştirmeyi amaçlıyor. Zorlu topografyayı stabilize etmeyi ve erozyondan kaynaklı hasarı engellemeyi sağlayan bu yeni teraslanan peyzaj, Grot o’yı farklı toplulukların paylaşımına teşvik eden

*Yazı ve görsel
malzemeler
Urban-Think Tank
Architects LLC
tarafından YAPI
Dergisi için özel olarak
gönderilmiştir.*

Önerilen proje  ncesi. Before project.

Önerilen proje sonrası. After project.

“doğal bir arena”ya dönüştürüyor. Bu müdahale de “boşluğun” kenarlarını açarak kentsel dokuyla bağlantılarını yeniden kuruyor ve daha önce olmayan sosyal programları buraya alıyor.

Bu programın yere özgü içeriği; spor etkinlikleri, kentsel tasarım, kamusal alan, ulaşım altyapısı, bazı konutların yer değiştirmesini ve “Müzik Fabrikası”nı içeriyor. Bu donatılar etkinleştirilmiş teraslardan oluşan peyzajla eşzamanlı olarak bütün sınırlarla ilişkilendiriliyor. En alt kotta yer alan Müzik Fabrikası alanın potansiyelini artıracak çeşitli programları barındırıyor. Bunlar toplu taşıma, spor etkinlikleri ve prova/ resital mekânları, stüdyolar, bir performans salonu içeren bir müzik okulu. Toplumun her kesiminden gence açık hizmet veren yeni bir ilişkiler ağı oluşturan ve canlı bir katalizör görevi gören bu müdahale, müziği ve kültürel programları favela içine sokuyor. En  st kotta ise bu yüksek tehlikeli araziden çıkarılan mevcut yerleşimler için yeni konutlar bulunuyor. Zemin kotunda yer alan ticari birimler ise zemin kotunu canlandıran ve arazide yapılacak kentsel tarımın mikro ekonomisini sağlıyor.

Proje, mimarların geleneksel hiyerarşideki bilindik görevinden kaçınarak, birbirine karşıt güçler olan yukarıdan aşağıya planlama ve aşağıdan yukarı inisiyatif arasında ilişki kuran bir görev üstlenmesini öneriyor. Bu iki “karşıt” gücü

arasında ortak zemin oluşturarak ara bozucu, anlaşmazlık çıkaran durumları ortadan kaldırarak üretken bir etkileşim yaratmayı amaçlıyor. Burada  ncelik bu periferik mahalleyi altyapı, su ve kanalizasyon hatları, aydınlatma ve kentsel hizmetlerle donatıp eğitim, güvenlik, kültür, kamusal alan ve spor konusunda da sosyal altyapısını kurmak. Bu  nerilen kentsel model, bir toplumun konut, iş, teknoloji, hizmet, eğitim ve kaynaklara (bütün kentlilerin temel hakkı olan) eşit erişim hakkına olan gereksinimini mekânsal    mlere tercüme ediyor.

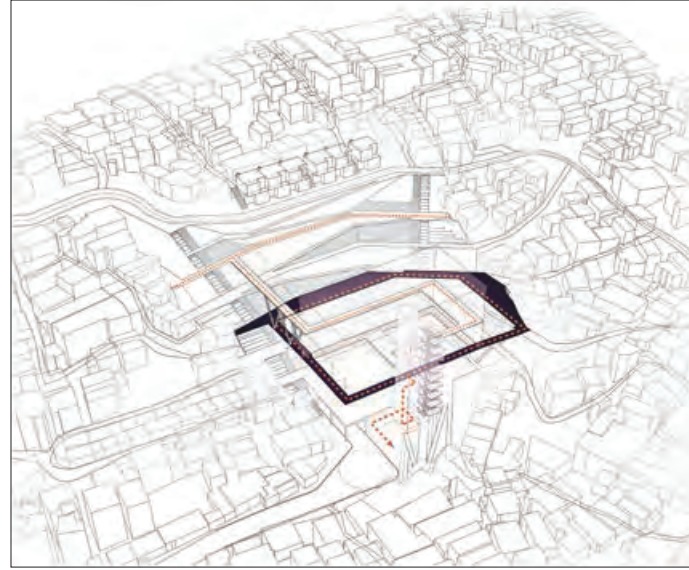
Projenin Katalizörü

Yüksek Risk Bölgesi: Artan erozyon, sürekli çamur kayması, dik eğim ve sel suyunu boşaltan altyapı sisteminin yetersizliği Grotão'yı Yüksek-Riskli bölge olarak kategorize ediyor. Bu alanlar yerleşime uygun olmadığı için yenilikçi ve yaratıcı çözümlere gereksinim duyuyor. Bu türden bölgeler yalnızca bu şehir ve Brezilya için değil ülkenin ve dünyanın farklı yerlerinde de bulunuyor. Bu nedenle ekolojik, sosyal sürdürülebilirliği olan güvenli alanlar yaratacak prototipler ve çözümler üretilmeli.

Kamusal Alan Yoksunluğu: Bölgenin zorlu topografyası nedeniyle inşa edilemeyen yol ağı ve oluşturulamayan arsa sınırları nedeniyle yapı ve yapılmayan çevre eşitsizliği var. İnşa edilebilir alanın tamamı konutla kaplandığından dolaşım alanı yetersiz ve en düşük düzeyde kalmış. Bu rüzgârlı yollar ya da tek kişilik patikalar sosyal etkileşimin gerçekleştiği tek kamusal alanlar.

Sosyal Altyapı Eksikliği: Çevre yapılaşırken gerekli olan sosyal hizmetler ve donatılar birlikte geliştirilmemiş, yalnızca küçük ölçekli birkaç ticari dükkân bulunuyor. Oysa gündelik yaşamı katalize edecek müzik ögesi güçlü bir kültürel dinamik olarak sokakları dolduruyor. Ancak bu grupların zaman geçirebileceği ya da müziğin üretilebileceği bir mekân yok.

İngilizceden çeviren: Yasemin K. Enginöz, Sercan Altan

Peyzaj Dolaşımı Landscape Circulation

- Terasların Bütünleştirilmesi Terrace Integration**
Teras sistemi favela içindeki mevcut patikaların izini sürerek onları boşluk içindeki bu yeni bağlamla bütünleştirmeyi amaçlar. Teras sistemi Müzik Fabrikası'na bir dizi köprü aracılığıyla bağlanır, böylece binayla peyzajı da dolaşım aracılığıyla ilişkilendirir. Bu dolaşım ağı aynı zamanda Kamusal Asansör'e ve bina içindeki merdivenlere de bağlanmaktadır.
- Rampa Ramp**
Bütün araziye saran rampa ağı aynı zamanda engelli ulaşımına da tam uygun biçimde projelendirilmiştir. Bu rampalar peyzajı kateder ve Müzik Okulu boyunca sürer.
- Geniştirilmiş Teras Extended Terrace**
300 kotundaki köprüler peyzaj alanını genişleterek bina ve peyzaj içinde eşzamanlı yayılır.

Proje Bileşenleri Project Components

Etik Standartlar ve Sosyal Eşitlik

Proje, sürdürülebilirlik ölçütlerini ekolojinin ötesinde sosyal sürdürülebilirlik bağlamında da göz önünde bulunduruyor. Projenin bu yönü, bu ve bunun gibi marjinalize edilmiş alanlarda, temel hizmetlerin sunumu, kaynakların adalateli dağılımı, şimdiye dek göz ardı edilmiş sosyal altyapı ve programların sağlanmasıyla gerçekleştiriliyor. Teraslar, aşın yoğun kentsel doku içerisinde bütün kentliler için hareketli ve üretken kamusal alanlar sunuyor. Daha önce parçalı halde bulunan alanlar için sosyal altyapı ve çeşitli programlar ile güçlendirilmiş ortak bir kimlikle gelişim için bir tür çerçeve oluşturuyor. Tasarım süreci hem temel tasarım aşaması hem de mekânların son kullanımları bağlamında toplumsal katılımı biçimlenmiş. Yapılan işin hassasiyeti ve topluluk açısından önemi göz önünde bulundurularak yerel yönetim tarafından mahallenin gelişim sürecini yönlendirmek üzere farklı alanlarda uzmanlaşmış departmanlar oluşturulmuş.

Çevresel Kalite ve Kaynakların Verimliliği

Proje alanında yönelim, hem pasif hem de aktif sistemlerin kullanımında en üst düzeyde verimlilik ve düşük maliyet sağlamak üzere kullanılmış. Yapı ve peyzaj düzenlemesi, kuru-nemli sezon döngüsünün değişken koşullarına uyum sağlayacak tek bir bütüncül sistem oluşturuyor. Egemen rüzgârların zeminden soğutma sistemleriyle birlikte çalışmasıyla verimli iklimlendirme sağlanırken, artık ısı gün boyu büyük bir koruyucu-gölgelik olarak teraslarda toplanıyor ve hibrid fotovoltaik panellerle geceleri salınıyor. Fazla ısı ayrıca güneş ve rüzgârla desteklenen bacadan dışarı veriliyor. Önceden tehlike arz eden su şimdi bir kaynak olarak projede yeniden kullanılıyor. Sulak kısımlar bütün alanda suyu süzüyor ve bu su kentsel tarımda sulama amacıyla ve gri su uygulamalarında kullanılabilir ya da hızlı kum filtrelemesiyle temizleniyor. Alan içerisindeki su tankı nemli mevsimde fazla suyu kanalizasyona verirken kuru mevsimde yeniden kullanılmak üzere depoluyor. Kullanılan yapı malzemeleri ve işletme biçimi sayesinde ışıktan en üst düzeyde yararlanılırken güneş ısılarının getireceği fazla ısı en aza indirilmiş.

Bağlamsal ve Estetik Etki

Alan projeye birlikte, girilemeyen yüksek riskli bir bölgeden cazip ve üretken bir mekâna çevrilmiş. Zorlu topografyayla başa çıkmak ve erozyonu durdurmak için halihazırda yeni kesit profillerine gereksinim duyuluyormuş. Proje, bu pratik altyapısal çözümleri var olan parçalı mahalle yapılarıyla bağlar kurabilecek bir sosyal altyapıyla birleştirmiş. Hem sabit hem de esnek bir programa sahip bir kamusal odak yaratılmış.

Ekonomik Performans ve Uyum

Sözkonusu proje, kent tarafından finanse edilen çöküntü alanları yenileme projesi ağının bir parçası. Bununla birlikte proje, yeni tipolojisi ve kavramsal çerçevesiyle bu bütçede neler yapılabileceğini yeniden tanımlarken, bölge için yeni bir prototipi temsil ediyor. Projenin mevsimlere ve günlere göre değişen gereksinimlere göre değişken bir programı bulunuyor. Proje çeşitli etkinlikler için yeni bir merkez oluşturuyor ve yalnızca farklı alanlarda etkileşim olanağı sağlamakla kalmayıp çevredeki

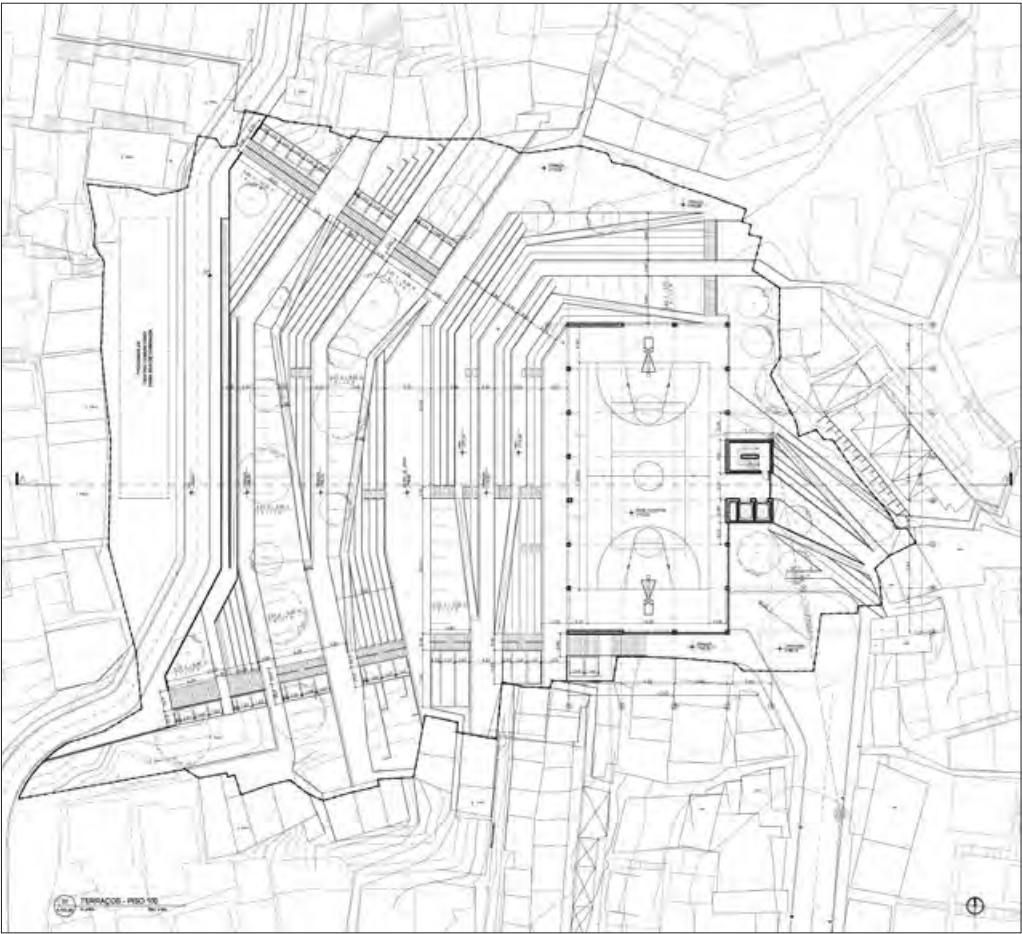
alanların yeni kullanımları için de özendirici olma özelliği taşıyor. Bu bağlamda kentsel tarım, yeni bir mikro ekonomi ortaya çıkarırken atıl ve tehlikeli boşluklara da kentin beslenmesine katkı sağlayacak üretken bir işlev kazandırıyor. São Paulo'da betonarmenin uzun bir geçmişi bulunuyor. Yapıda beton kullanımı var olan bilgi ve beceriyi değerlendirirken düşük teknoloji uygulamalarla birleştğinde, düşük bütçeyle yüksek performans sunuyor.

Yenilik ve Aktarım

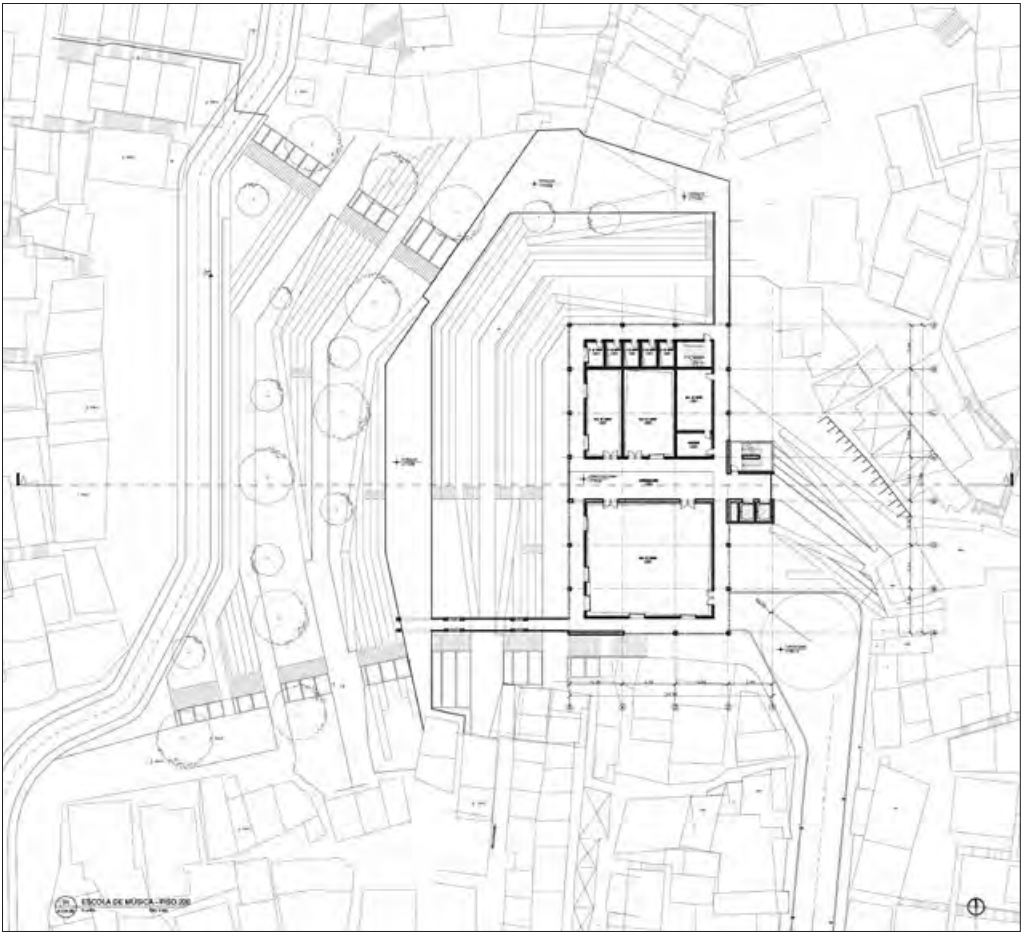
Sosyal altyapı, kamusal alan, aktif ve pasif yapı teknolojileriyle üretkenliğin birleştiği bu kapsamlı sistem, São Paulo'da ve dünyanın benzer yüksek riskli alanlarında uygulanabilir bir kavramsal çerçeve sunuyor. Yeni tasarım yaklaşımlarını ve esnekliği öne çıkaran uyarlanabilir bir prototip özelliği taşıyor. Disiplinleri biraraya getiren ve yukarıdan aşağıya planlama ile aşağıdan yukarı inisiyatifleri bir kentsel strateji modeli sunuyor. Aktif ve pasif sistemlerin kombinasyonu São Paulo kentinde gelecek için öngörülen çevresel standartların önüne geçerken yapının yüksek performansta ve düşük bütçeyle işletilmesine olanak sağlıyor.

Aktarım her iki yönde ve bir kaç alanda gerçekleşiyor. Betonarme yapı, düşük teknoloji ve düşük maliyetli uygulamalarıyla bu alanda var olan deneyim ve işgücünden yararlanıyor. Çevre sakinleri yapının inşaatına katılabilirken, burada öğrendikleri teknikleri daha sonra kendi evlerini inşa ederken ya da başka yerlerde benzer işlerde çalıştıklarında kullanabiliyorlar. Müzik yalnızca São Paulo'da değil bütün Güney Amerika'da çok önemli bir alan; projede de müzik eğitimi için mekân sağlanıyor. Kentsel tarım ise mahalleye yeni bir mikro ekonomi getirirken buna bağlı yeni becerileri de kazandırıyor.

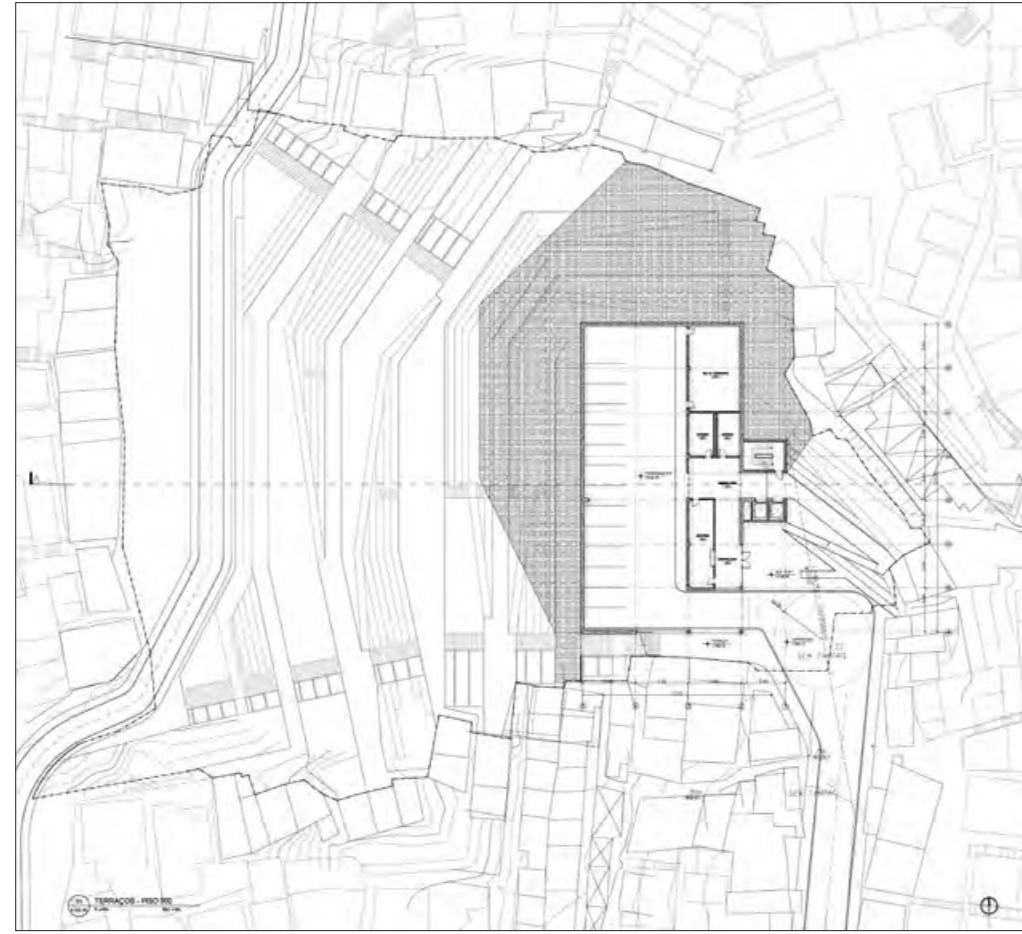
100 Düzeyi Planı
Level 100 Plan

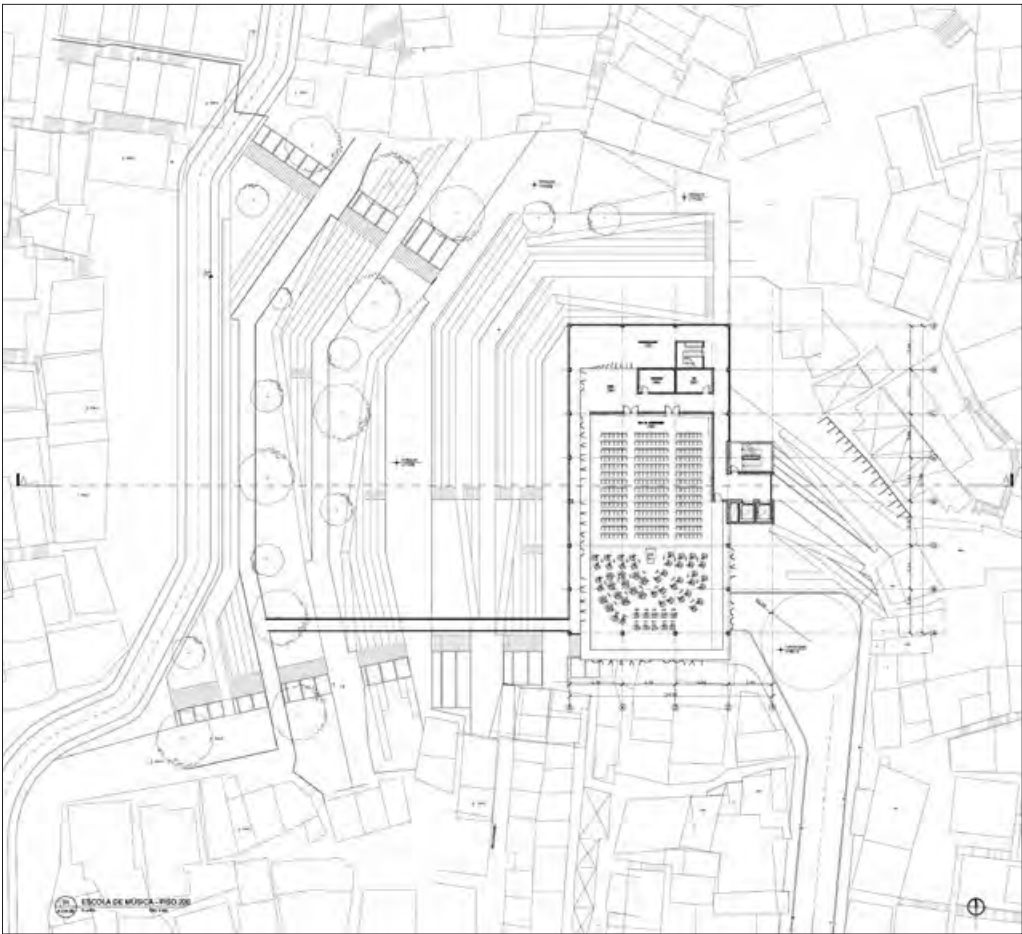
200 Düzeyi Planı
Level 200 Plan

000 Düzeyi Planı
Level 000 Plan

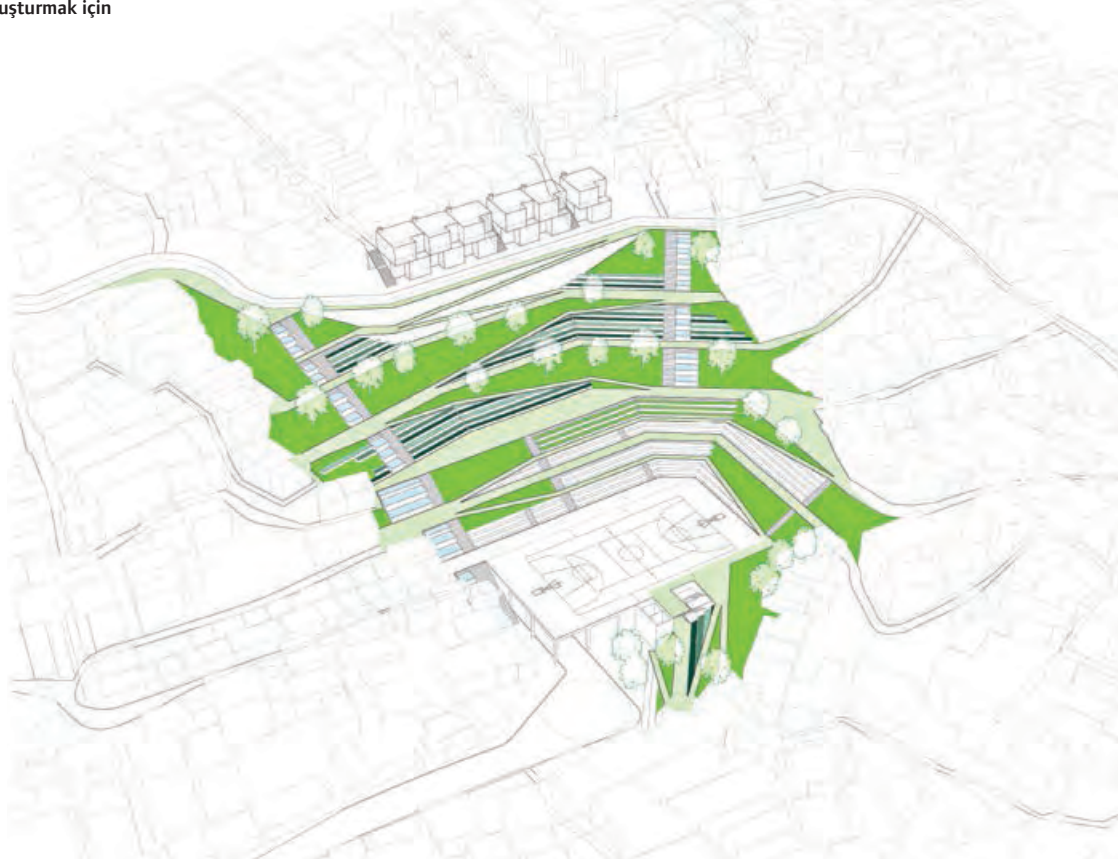

400 Düzeyi Planı
Level 400 Plan

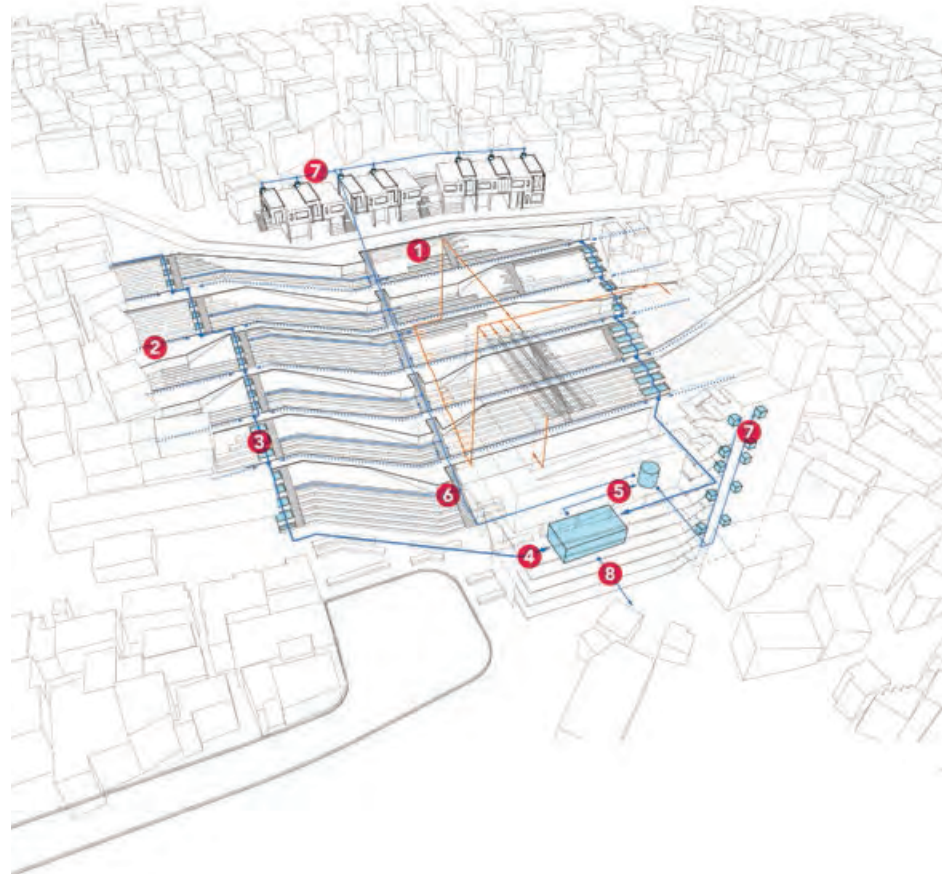

Müzik fabrikası ve peyzaj bir bütün olarak birlikte davranır, kapsamlı bir bütün oluşturmak için birbiriyle etkileşim halindedir.

- Çimen Grass
Dik peyzajı tutmak için yüksek geçirimli bir çimen kullanılmıştır; sel suyunun fazlasını emer, arazi üzerinde gerekli olan yapımı azaltır.
- Çimen Döşemeler Grass Pavers
Su akışını ve erozyonu azaltan geçirimli malzeme
- Tarım Agriculture
Favela'ya taze üretimi, tarımsal eğitimi ve mikro-ekonomik kalkınmayı getirmeyi amaçlar. Kabak, havuç, beyaz lahana, soğan ve pancar üretimi hedefleniyor.
- Sulak Alanlar Wetlands
Gri su uygulamaları ve tarımsal sulama için yağmur suyunu pasif olarak süzer.

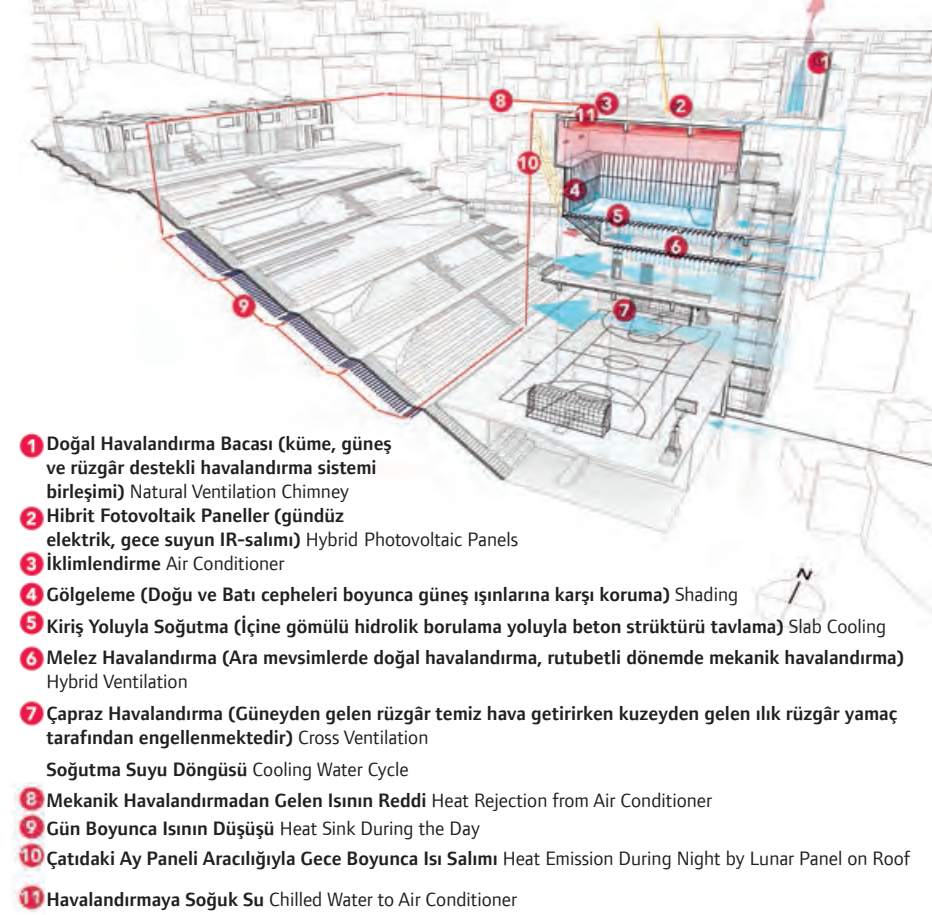
Su Modeli Water Model

- - - - - Güneşle ilgili Su Akışı Solar Water Flow
- - - - - Yüzeysel Su Akışı Runoff Water Flow
- 1 Geçirimli yüzeyler üzerindeki yüzeysel teraslamalar sel suyunun fazlasını emer ve su oksijeni düzeyini artırır.
- 2 Arazi sınırları, arazi dışına suyun taşmasını engelleyecek biçimde suyu içe yönlendirir.
- 3 Teraslandırılmış Sulak Bahçeler'de yüzeysel akan su toplanarak içindeki parçacıklar ve kirlenimler yakalanır. Doğal bir filtre gibi çalışan bu sistem sayesinde hava kalitesi artar, terleme ve buharlaşma yoluyla sıcaklık derecesi düşer, yiyecek arayan kuşları çeken habitat nişleri oluşur.
- 4 Sulak alanlardan süzülerek gelen fazla su akışı daha sonradan kullanılmak üzere yeraltı sarnıçlarında toplanır ve saklanır.
- 5 Saklanan su hızlı kum süzgeci gibi yerel kalite standartlarından geçirilip yeniden kullanılmak üzere yukarıdaki tanklara pompalanır.
- 6 Su, kuru zamanlarda yukarı çıkılarak bitkilendirilmiş bölgelerin sulamasında kullanılır.
- 7 Süzülen su tuvalet rezervuarları gibi içilmeyecek kullanımlara verilir.
- 8 Sel suyunun az miktardan kamusal kanalizasyon sistemine verilir.

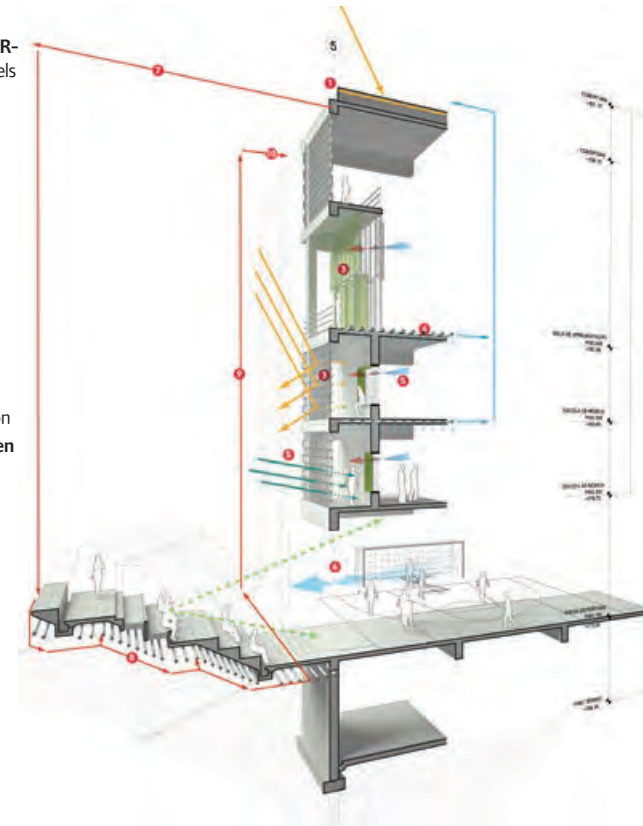
Suyun toplandığı alan: 6.012 m², Yüzey akış katsayısı: 0,95
Yükseklik farkı: 100 m Ortalama günlük kullanıcı: 300-400,
Kişi başı tüketim: 15 litre, Bahçe alanı: 520 m², Günlük bahçe sulaması: 7 mm, Bahçe olmayan alan: 2.140 m², Bahçe olmayan alan için sulama: 4 mm Su gereksiniminin en üst olduğu miktar: 15,5 m³/gün, Enerji gereksiniminin en üst olduğu miktar: 251 watts/cont. Gereken güneş panelleri: 11 m²/toplam alan Yıllık toplam su kullanımı: 3.617 m³, Yıllık su açığı miktarı: 550 m³, Suyun yaklaşık tutarı: 4,3 USD/m³, Yıllık tasarruf edilen miktar: 13,188 dolar

Bina Sistemleri Building Systems

Bina Sistemleri Building Systems

- 1 Hibrit Fotovoltaik Paneller (gündüz elektrik, gece suyunu IR-salımı) Hybrid Photovoltaic Panels
- 2 İklimlendirme Air Conditioner
- 3 Gölgeleme (Doğu ve Batı cepheleri boyunca güneş ışınlarına karşı koruma) Shading
- 4 Kiriş Yoluyla Soğutma (içine gömülü hidrolik borulama yoluyla beton strüktürü tavlama) Slab Cooling
- 5 Melez Havalandırma (Ara mevsimlerde doğal havalandırma, rutubetli dönemde mekanik havalandırma) Hybrid Ventilation
- 6 Çapraz Havalandırma (Güneyden gelen rüzgâr temiz hava getirirken kuzeyden gelen ılık rüzgâr yamaç tarafından engellenmektedir) Cross Ventilation
- 7 Soğutma Suyu Döngüsü Cooling Water Cycle
- 8 Mekanik Havalandırmadan Gelen Isının Reddi Heat Rejection from Air Conditioner
- 9 Gün Boyunca Isının Düşüşü Heat Sink During The Day
- 10 Çatıdaki Ay Paneli Aracılığıyla Gece Boyunca Isı Salımı Heat Emission During Night by Lunar Panel on Roof
- 11 Havalandırmaya Soğuk Su Chilled Water to Air Conditioner

'Music Factory' - A Multifunctional Public Building

São Paulo, Brezilya

» Paraisópolis is an area that began to develop in the 1920s around a challenging topography of rivers. For this reason, regular streets and infrastructure were not implemented. In the 1960s the neighboring area of Morumbi began to develop, and the construction labor force began to informally occupy the area. Before this urbanization the area was mainly agricultural.

Despite its central urban location, the marginalized area of Grotão within Paraisópolis is effectively separated from the formal city. Within this isolated zone, increased erosion and dangerous mudslides have designated the site as one of many high-risk zones in the city - a primarily inaccessible void in the otherwise dense fabric.

The project fundamentally transforms this void into a productive zone and dynamic public space through social design - a process of analyzing the local effects of rapid growth and improving marginalized settlements through social infrastructure. In addition to stabilizing the challenging topography and eliminating further erosion damage, the new terraced landscape transforms Grotão into a 'natural arena' that encourages diverse community participation. The intervention opens the edges of the void to re-establish connections within the isolated urban fabric and to introduce social programs where they were once categorically neglected. Localized moments of this program, which includes sports facilities, urban agricultural, public space, transportation infrastructure, replacement housing, and the Fábrica de Música, are simultaneously connected to all boundaries of the area by the landscape of activated terraces.

The lower zone of the site contains the Fábrica da Música, which stacks diverse programs to maximize site potential. These include public transportation, sports facilities, and the music school, which contains practice and rehearsal spaces, studios, a performance hall, and auxiliary classrooms. The upper zone contains new replacement housing for those displaced from high-risk zones. Commercial spaces are introduced on the first level as an economic vehicle that activates the street level and stimulates the micro-economy of the urban agriculture on site.

The project proposes that architects eschew their conventional role in traditional hierarchies to serve as an enabling connection between the opposing forces of top-down planning and bottom-up initiatives. By creating common ground for these two forces, we can eliminate divisiveness and generate productive interactions.

YEM YAYIN'DAN YENİ KİTAPLAR...

MİMARLIĞIN ARZUSU: GEÇ AVANGARDI OKUMAK

K. MICHAEL HAYS

Dünyanın önde gelen mimarlık kuramcılarından K. Michael Hays'in, modern mimarlık tarihinde "geç avangard" diye nitelendirdiği, 1970'lerin ileri düzey mimarlık uygulamalarının genel karakterini ortaya çıkarmayı amaçlayan bir yapıt...

Kitap, Aldo Rossi, Peter Eisenman, John Hejduk ve Bernard Tschumi'nin belli bazı projelerine yoğunlaşarak 1970'lerin ileri düzey mimarlık uygulamalarının genel karakterini ortaya çıkarmayı amaçlıyor.

ÇEVİRİ: VOLKAN ATMACA - BAHAR DEMİRHAN, 14,5x20,5 cm, 200 SAYFA, RENKLİ, KARTON KAPAK

İSTANBUL KONUŞMALARI

FİKRET TOKSÖZ - DOĞAN KUBAN - KADİR ERDİN - İLHAN TEKELİ - CEMAL SAYDAM
ALİ ARTUN - MUSTAFA SÖNMEZ - TAVİT KÖLETAVITOĞLU - BETÜL ÇOTUKSÖKEN

Kaderinin geri dönülmez şekilde değişmesinin planlandığı günlerde İstanbul'un bugünü ve geleceği üzerine konularının uzmanı on önemli ismin çarpıcı bilgi ve görüşleri... İstanbul Konuşmaları, kent yönetiminden mega projelerin doğaya etkilerine, konut sektörünün sanat alanına etkisinden kentsel rantın kamuya aktarılmasındaki sorunlara kadar karşımıza çıkan yeni İstanbul'un tüm dertlerine dokunan kitap, uzmanların her birinin, kendi çerçevesinden, yaşanabilir bir kent için neler yapıp, neler talep etmemiz gerektiğini de tartışması, kentlilerin ufkunu açacak...

YEM YAYIN - İSTANBULSMD, 14,5x20,5 cm, 168 SAYFA, RENKLİ, KARTON KAPAK

MİMARLIK TEKNOLOJİSİNE GİRİŞ

PETE SILVER - WILL MCLEAN

Mimarlık teknolojisinin temel konularını ele alan, öğrenciler için mimarlığa girişin temelini oluşturacak önemli bir başvuru kaynağı...

Yaygın olarak kullanılan mimari biçimleri ve yapım tekniklerini yüzlerce fotoğraf, şekil ve ekran görüntüsüyle açıklayan kitap, mimarlık ve yapı mühendisliği tarihinin dönüm noktalarını ve malzeme bilimindeki gelişmeleri tarihi ve çağdaş örneklerle sunuyor...

ÇEVİRİ: TUĞÇE SELİN TAÇMAT, 22x22 cm, 208 SAYFA, RENKLİ, KARTON KAPAK

YEM Yayın Tüm Seçkin Kitabevlerinde ve Özel Satış Noktalarında

BEYAZADAM Kitabevi Bakırköy Tel: 0212 543 90 00	DADA Kitabevi Beşiktaş Tel: 0212 260 10 10	GERGEDAN Kitabevi Erenköy Tel: 0216 609 55 46	HOMER Kitabevi Beyoğlu Tel: 0212 249 59 02	HOMER Kitabevi Ankara Tel: 0312 426 07 77	İMGE Kitabevi Kadıköy Tel: 0216 348 60 58	TASARIM Bookshop&Cafe Kadıköy Tel: 0212 296 67 58
---	--	---	--	---	---	---

R+T TURKEY 2015

12.11 - 15.11.2015

İstanbul Fuar Merkezi CNR Expo, Yeşilköy - İstanbul - Türkiye
Istanbul Fair Center CNR Expo, Yeşilköy - Istanbul - Turkey

R+T TURKEY

Panjur, Tente,
Kapı / Geçiş Sistemleri ve
Güneşten Koruma Sistemleri Fuarı

Leading Turkish trade fair for
roller shutters, doors/gates
and sun protection systems

Destekleyenler / Supported by

PROFESYONELLERDEN
PROFESYONELLERE...

Yüzlerce yerli ve yabancı profesyonelden
onlarca kategoride binlerce kitap
Türkiye'nin mimarlık, mühendislik,
tasarım, kültür ve sanat alanlarında
uzmanlaşmış tek kitabevinde...
yemkitabevi.com'u tıklayın,
binlerce referans kitaba anında ulaşın.

Kentsel Dönüşüm Kavramına İstanbul Bağlamında Eleştirel Bir Bakış

A Critical Look at the Concept of Urban Regeneration in the Istanbul Context

ENGLISH SUMMARY ON PAGE 221

Tarlabası Yenileme Projesinin İrdelenmesi

ECE CEYLAN BABA*

» Türkiye İkinci Dünya Savaşı sonrasında hızlı bir kentleşme dönemine girmiş ve sermaye birikiminin oldukça sınırlı olması yüzünden kentleşmesini zorunlu olarak asgari maliyetlerle gerçekleştirmeye çabalamıştır. Bu nedenle ülke, özellikle de İstanbul, teknokratlar tarafından planlanan, düzenli kentleşme yerine, bölgeye göç eden halkın günlük gereksinimleri çerçevesinde rastgele inşa ettiği gecekonduardan oluşan bir kentleşmeye razı olmuştur. Ancak 21. yy’da Türkiye’de gelişen ekonomi ve yükselen milli gelir, ülkeyi orta gelir grubu düzeyine taşımış ve bu artış kentteki konut anlayışını da değiştirmiştir. Tüketicilerin konutlarda konfor aramaya başlaması ve oturlan konutlar aracılığıyla sosyal statü elde etmek arayışları İstanbul’daki talep edilen konutların niteliklerinde bir değişime yol açmıştır. Ekonomik genişlemenin verdiği bu konfor ve statü eksikliğini değişim baskısına 1999’da gerçekleşen Marmara Depremi’nin

getirdiği güvenlik arayışı da eklenince, İstanbul’da konut talebi sosyal statü ve konfor açısından daha yüksek standartlar sunan ve aynı zamanda da deprem güvenli olan konutlara doğru yönelmiştir. Böylece değişen talep, İstanbul’da 1950’ler sonrasında zorunlu olarak gerçekleşen düşük maliyetli kentleşmenin üretmiş olduğu gecekondu alanlarını ve deprem riski yüksek yapı stokunu dönüştürmek için gereken tetikleme gerçekleştirmiştir. Tüketici temelli bu tetikleme, inşaat sektörünün İstanbul’da oldukça büyük kârlar ve kentsel rantlar elde edebiliyor olması sayesinde üreticiler tarafından da oldukça olumlu karşılanınca, İstanbul 21. yy’da dev boyutlu bir şantiye alanına dönüşmüştür. Söz konusu yeni inşaat girişimlerinin kavramsal adı “kentsel dönüşüm” olarak anılmaktadır.

“Kentsel dönüşüm” kavramı, Türk siyasal söylemine 1999’daki Marmara Depremi’nin ardından girmiştir. Ancak söz konusu kavramın İstanbul’daki uygulamalarının geçmişi daha eskidir.

Daha 1970’lerde İstanbul’un sanayisizleştirilmesi bir kentsel siyaset olarak planlarda yer almıştır. Türkiye’nin 1980 sonrasında uygulamaya başladığı neoliberal siyasetle birlikte, hükümetlerin kentsel dönüşüm anlayışı piyasa ekonomisi eksikliğini bir noktaya evrilmiştir. Kentsel dönüşüm uygulamalarıyla, İstanbul’daki yasal olmayan yerleşimlerin, düşük nitelikli konutların ve çevre düzeninin, bozulan tarihsel konut dokusunun iyileştirileceği ve bu sayede de kente yabancı yatırım çekilebileceği, yeni istihdam olanaklarının sağlanacağı öne sürülmüştür. Böylece İstanbul’daki kentsel dönüşüm için hevesli olan tüketici ve üretici kesimlere kamu otoritesi de katılmıştır. Bu bağlamda İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul’da büyük bir kentsel dönüşüm gerçekleştirileceğini ve İstanbul için ayrı bir Kentsel Dönüşüm Yasası hazırlandığını kamuya duyurmuştur. Bu özel yasada Büyükşehir Belediyesi’nin kentsel dönüşüm için plansız ve çarpık yapılara doğrudan müdahale hakkı olacağı da özellikle belirtilmiştir. Ancak bu müdahalenin vatandaşları ezmeden ve üzmeden gerçekleştirileceği de yine bizzat İstanbul Büyükşehir Belediyesi yönetimi tarafından vurgulanmıştır.

Ancak bütün bu söylemlere karşın, İstanbul’daki kentsel dönüşümün bazı örnekleri dönüşüme uğratılan bölgelerde yaşayan insanlar için mağdur edici bir biçimde gerçekleşmiştir. Bunun temel nedeni de, kentsel rantların çok yüksek rakamlara ulaşmaları sonucu büyük çıkar ittifaklarının ve çıkar çatışmalarının oluşması ve bu oluşumların sermaye açısından güçlü grupların lehine olacak şekilde sonuçlanma eğilimi göstermesidir. Özellikle 1990’larda, finans ve emlak piyasalarındaki bir dizi gelişme sonucu, bütün dünya ekonomisinde olduğu gibi, İstanbul’da da kentsel rantlar, sermaye birikim stratejilerinin en kârlı alanları haline gelmişlerdir. Bu yüksek kârlılık sonucunda, kentlerde mülkiyet durumu sorunlu ve sosyoekonomik açıdan dezavantajlı kesimlerin yaşadığı alanlar yıkılarak, genellikle orta ve orta-üst sınıflara hitap edecek bürolar, alışveriş merkezleri, oteller, restoranlar, kapalı konut siteleri ve rezidanslar gibi yapılarla yeniden yaratılmaya çalışılmıştır. Bu süreç, bütün dünyada olduğu üzere, İstanbul’da da soylulaştırılan mekânların

dar gelirli kesimlerden “arındırılması” şeklinde gerçekleşmektedir. Zira kentsel dönüşüm çerçevesinde yıkılan konutlarda yaşayanların büyük bir çoğunluğunun mülkleri çok ucuz fiyatlarla satın alınmakta ve bu kimseler bir daha eski yaşadıkları alanlara geri dönememekte ve istekleri dışında, kentin periferisindeki yoksul mahallelere göç etmek zorunda kalmaktadırlar. Böylece kentler artık gelir grupları bağlamında daha net bir şekilde ayrılarak kendi içine kapanmış adalar biçimini almakta ve farklı sosyoekonomik sınıfların karşılaşmalarını azaltmaya yönelik biçimde yapılandırılmaktadır. Kentsel dönüşüm kamu yararını gözetken bir düzenlemeden çok, piyasa ekonomisi çerçevesinde yönelen bir dönüşüm halini almıştır. İstanbul da bu küresel eğilimi açık bir biçimde yansıtmaktadır.

İstanbul’da dar gelirli kesimlerin sahip oldukları mülklerden iradeleri dışında çıkarılmaları ve kentin başka yoksul bölgelerine gönderilmeleri çerçevesinde Tarlabası’nda gerçekleştirilen kentsel dönüşüm, açıklayıcılığı olan bir modeldir. Kentin oldukça merkezi bir bölgesinde yer almasına karşın tarihsel gelişimi sonucunda bir çöküntü alanına dönüşen Tarlabası’ndaki kentsel dönüşüm çalışmaları, Belediye ve üstlenici şirket ittifakı ile bölgedeki mülk sahiplerini birbirlerine düşürmüştür. Belediye bölgeyi yeniden yapılandırarak değerli bir alan haline getirmeyi amaçladığını iddia ederken, bölge sakinleri ise yıllardır yaşadıkları yerlerden istekleri dışında ve kendilerine kentsel dönüşüm süreci çerçevesinde ortaya çıkacak kentsel ranttan hiçbir pay verilmeksizin zorla çıkarıldıklarını savlamaktadırlar. Tarlabası’ndaki mal sahiplerinin azımsanamayacak bir bölümünün kendi arzuları olmaksızın kendi mülklerinden bir anlamda zorla çıkarılıyor olmaları İstanbul’da dar gelirli kesimlerin yalıtılmalarına ve dışlanmalarına ilişkin önemli bir örnek sunmaktadır.

Belediye’nin kentsel dönüşüm çerçevesinde Tarlabası’ndaki mülk sahiplerini kendi mülklerinden zorla çıkarmanın yasal dayanaklarını 16.06.2005 tarihinde çıkarılan ve 05.07.2005 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan 5366 sayılı “Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkındaki Kanun”dan almaktadır.

“Beyoğlu Yasası” olarak da anılan bu yasa, yenileme alanı olarak ilan edilen yerler için farklı bir hukuksal çerçeve çizmekte ve mülk sahipleri, kendilerine sunulan seçeneklerden birisini seçmeye zorlanmaktadırlar. Bu yasanın dönüşümü kolaylaştırmak için getirdiği en önemli kararlardan birisi, mülk sahipleriyle uzlaşmanın gerçekleştirilemediği durumlarda Belediye’ye “acele kamulaştırma” adlı bir yetki veriyor olmasıdır. Fakat Tarlabası’ndaki kentsel dönüşümün başlangıç aşamasında bu zorunlu kamulaştırma konusu dile gelmemiştir ve belediye ile mülk sahipleri arasında karşılıklı kazanmaya dayalı bir söylem oluşturulmuştur. Belediye söylemini Dünya Bankası’ndan belli bir miktar kredi bulunduğuna, bu kredi aracılığıyla mülk sahiplerinin binalarının restore edileceğine, restorasyon için parası olmayanlara ise Belediye’nin destek vereceği ve söz konusu borcun 10-15 yıl gibi uzun bir sürede geri ödeneceği üzerine kurulu bir açıklama ile desteklemektedir. Ardından da bu olumlu tabloyu kentsel dönüşümün gerçekleştirilmesinin gerekliliğine ilişkin estetik, ekonomik ve sosyal olmak üzere üç temel argümanla genişletmektedir.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi, estetik kaygı yaklaşımları çerçevesinde, Tarlabası Yenileme Projesi’nin Tarlabası’nda, eskime ve bakımsızlık yüzünden sağlıksız ve tehlikeli bir hal alan yapı stokunu ve bütün altyapının yenilenmesi amacı doğrultusunda hazırlandığını ileri sürmüştür. Belediye’nin argümanı çerçevesinde, söz konusu yenileme sırasında, yenilenecek konutlar günümüz gereksinimlerine ve standartlarına uygun yaşam alanlarına dönüştürülürken, tarihi kentsel dokunun da korunmasının sağlanması amaçlanmaktadır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi Tarlabası’nda, estetik ve çağdaş bir görünümün sağlanmasının doğrudan ekonomik sonuçlar üreteceği kanısındadır. Buna göre Tarlabası Yenileme Projesi, Taksim ve İstiklal Caddesi’ne yakın konumu sayesinde bölgeye ciddi bir ekonomik değer katacağı ve hizmet sektörüne dayalı ticari faaliyetler için önemli bir fırsat yaratacağıdır. Turizm ve nitelikli hizmet sektörüne yapılacak yatırımlar, proje alanı ve çevresi için ekonomik bir canlanma sağlayacaktır.

Tarlabası’nın ekonomik olarak gelişmesi ise Belediye’ye göre sosyal kalkınmayı tetikleyecektir. Bu konuda Belediye bizzat yükümlülük üstleneceğini de taahhüt etmektedir. Buna göre Tarlabası Yenileme Projesi, bütün Tarlabası’nda bir değişimi tetikleyecek, kentin atıl kalmış bu bölümünün kentle bütünleşmesini sağlamak için ilk adımı oluşturacaktır. Halihazırda bu semtte yaşayan sakinlerin bu değişimden pay almasını, burada oluşacak değerden ve istihdamdan yararlanmasını sağlayacak bir sosyal plan, Beyoğlu Belediyesi’nin ve ilgili aktörlerin katılımıyla uygulamaya konulacaktır.

Ancak karşılıklı olarak kazanmaya dayalı gibi görünen bu projede ilk sorun, Tarlabası’ndaki yenileme için Beyoğlu Belediyesi tarafından gerçekleştirilen ihaleyi kazanan şirketin yenilemeye konu olan 278 mülk sahibine önerdiği teklifin ardından ortaya çıkmıştır. İlgili şirketin sunduğu teklifte, yenilenecek binaların mevcut kullanım alanlarının yüzde 58’i şirkete, yüzde 42’si ise mülk sahiplerine ayrılmıştır. Ancak yenileme sonrasında, yenilemeye konu olan binalardaki kat sayılan artmış olacaktır ve bu artışın tümü şirkete katma değer sağlayacaktır. Mevcut şartlar altında Tarlabası’ndaki yenileme projesine dahil olan proje alanı 22 bin metrekaredir ve

bütün katların meskun olduğu alan 64 bin metrekareye ulaşmaktadır. Oysa yenileme sonrasında artan katlar sayesinde toplam alan 64 binden 180 bin metrekareye çıkacaktır. Yani mülk sahiplerine yenileme sonrasında Belediye izinleriyle 180 bin metrekareye çıkmış olan toplam büyüklük üzerinden değil, proje öncesindeki 64 bin metrekare üzerinden yüzde 42’lik bir hisse önerilmektedir. Böylece projeyi üstlenen şirket ile Tarlabası’ndaki dönüşüm alanındaki mülklerin sahipleri arasında ciddi bir anlaşmazlık doğmuştur. Belediye de bu sürece uzlaştıncı olarak dahil olmuştur. Ancak Belediye’nin uzlaşma teklifi ortaya konulunca mülk sahipleri bu uzlaştıncılık girişiminden memnun kalmamışlardır. Uzlaşma çerçevesinde mülk sahiplerine yapılan teklifler çok düşük bulunmuştur fakat asıl tedirgin edici unsur, Belediye’nin mülk sahiplerine anlaşılmaya yanaşmamaları durumunda “acele kamulaştırma”nın uygulanacağı yaptırımını uygulamaya koyacağını bildirmesi olmuştur. Belediye’nin bu söyleminin dayanağı 2005’te çıkarılan “Beyoğlu Yasası”dır.

İstanbul Büyükşehir Belediyesi ilk girişimlerinde neredeyse hiçbir mülk sahibini ikna edememiştir ve böylece Belediyenin kararın “acele kamulaştırma” yöntemini uygulamaya doğru evrilmeye başlamıştır. Beyoğlu Belediyesi anlaşmaların gerçekleşmemesi üzerine mülk sahiplerine tebligat göndererek yeniden görüşmeye çağırmış ve uzlaşmanın bu kez de sağlanmaması durumunda “acele kamulaştırma” yetkisini kullanacağını bildirmiştir. Mülk sahiplerinin bu uyarıya karşın yine anlaşmaya yanaşmamaları üzerine Beyoğlu Belediyesi Asliye Hukuk Mahkemesi’nde

dava açarak 71 binaya “satılamaz” şerhi koydurmuştur. Bu davada binalara yeni değerler biçilmiş ve Belediye’nin önceki görüşmelerde kabul ettiği değerlerin yaklaşık yarısına düşülmüştür. Bunun üzerine yüz kadar mülk sahibi mülklerini Belediye’nin şartlarıyla ellerinden çıkarmışlar, bunu reddeden üç yüz kadar mülk sahipleri ise teker teker kamulaştırmanın iptali için İdare Mahkemesi’nde dava açmışlardır. Tarlabası’ndaki kamulaştırmaların hukuka uygun olmadığı iddiasıyla 164 mülk için açılan bu davalarda, İdare Mahkemesi söz konusu kamulaştırmaların hukuka uygun oldukları yönünde karar almıştır. Fakat 2014 yılında Danıştay 6’ıncı Dairesi, İdare Mahkemesi’nin aldığı kararı bozmuştur. Bu sürecin nasıl bir hukuki yön alacağı şu an belli değildir. Mülk sahipleri ise, haksız ve hukuka aykırı şekilde ellerinden alınan gayrimenkullerini geri almak için Beyoğlu Belediyesi’ne tapu iptal ve tescil davaları açmaya hazırlanmaktadır.

Mülklerini Belediye’nin kamulaştırma yasasını uygulama kararı sonrasında ihaleyi alan özel şirkete mülkünü satan Tarlabasılılar ise durumdan memnun değillerdir. Proje alanında 150 metrekarelik bir evi olan bir mülk sahibi mülkünün karşılığı olarak aynı alanda 46 metrekarelik bir ev almış ve ek olarak da borçlandırılmıştır. Ancak söz konusu mülk sahipleri mevcut şartlarda bölgede oturmaya devam edemeyeceklerini düşünmektedirler çünkü yeni evlerin yüksek aidatlarını ödeyemeyecekleri kanısındadırlar.

Özel bir inşaat şirketinin mülkiyetine geçen yaklaşık 100 dairede oturmaya devam eden kiracıların kiraları ise yüzde üç yüz oranında artırılmış ve kiracılara yıkım nedeniyle evleri derhal boşaltmaları gerektiğine ilişkin ihtarnameler gönderilmiştir. Üç katına çıkarılan kiralarn ödeme gününden başlayarak üç gün içerisinde ödenmemesi durumunda temerrüde düşmüş sayılacakları şirket tarafından bildirilmiş ve bu anlamda da zaten bu yeni kiraları ödeyebilecek maddi gücü olmayan kiracılar bölgeden zorla gönderilmişlerdir.

Günümüze kadar taraflar arasında açılan beş yüzden fazla dava boyunca iki taraf da sürekli olarak birbirini hatalı bulmaktadır. Haklarının yendiğini düşünen mülk sahipleri Mart 2008’de Tarlabası Mülk Sahipleri ve Kiracıları Kalkındırma Sosyal

Yardımlaşma Derneği’ni kurmuşlardır. Derneğe 280’i mal sahibi, 150’si kiracı toplam 430 üye kayıt yaptırmıştır. Mahkemeler genellikle bu dernek aracılığıyla açılmaktadır. Söz konusu kentsel dönüşüm çalışmasına Şehir Plancıları Odası, Mimarlar Odası ve pek çok yerel STK da muhalefet ederek mülk sahiplerinden yana tavır almışlardır. Tarlabası’ndaki mülk sahipleri 2010 yılında dernek üzerinden kamulaştırma çalışmalarının acilen durdurulması istemiyle AİHM’ne de başvurmuşlardır.

Bugün geline nokta, yıllardır süren bu hukuki mücadelenin sonunda bölgedeki dar gelirli mülk sahiplerinin çok büyük bir bölümü ekonomik olarak daha fazla dayanamamışlar ve Belediye ile yüklenici şirketin önerdiği çok düşük fiyatları kabul etmek zorunda kalarak İstanbul’un kent dışında bulunan yeni yoksul mahallelerine göç etmek durumunda bırakılmışlardır. Böylece Tarlabası orta ve üst gelir grubu için yeni bir lokasyon haline getirilir ve yüksek bir rant geliri elde edilirken, bu bölgede yaşayan dar gelirli nüfus kent merkezinden yaltılmıştır.

Kaynaklar

- Akın, N.; “Bir Sergi Üzerine Görüşler: Tarlabası Geleceğini Paylaşıyor”, Mimar.ist, S.29, s.13-14, 2008.
- Aslan, A. S.; “Kentsel Dönüşüm Projelerinde Meşruyet Sorunlarının Tarlabası Yenileme Projesi Üzerinden Değerlendirilmesi”, Yüksek Lisans Tezi, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2008.
- Anonim; “Tarlabası AİHM’ne Emanet”, Hürriyet, 29 Nisan, 2010. <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/14566933.asp?ref=f5haber.com> (Erişim: 16.09.2014)
- Anonim; “Danıştay’dan Flaş Tarlabası Kararı!”, Habertürk, 18 Temmuz, 2014. <http://www.haberturk.com/gundem/haber/971296-danistaydan-flas-tarlabasi-karari> (Erişim: 15.09.2104)
- Arkitera; “Kentsel Dönüşüm Yasası’nı Bekliyoruz, İstanbul’un Vizyonunu Güçlendireceğiz”, Arkitera, 2006. <http://v3.arkitera.com/h8077-kentsel-donum-yasasini-bekliyoruz-istanbulun-vizyonunu-guclendirecegiz.html> (Erişim: 15.09.2014)
- Çakır, E.; “Tarlabası’nda Yenilenme Sancısı”, Hürriyet, 20 Eylül, 2008. <http://hursiv.hurriyet.com.tr/goster/haber.aspx?id=9942311&tarih=2008-09-20> (Erişim: 12.09.2014)
- Diñer, İ.; Enilil, Z. M.; “Eski Kent Merkezinde Yeni Yoksullar: Tarlabası-İstanbul”, Yoksulluk Kent Yoksulluğu ve Planlama konulu Dünya Şehircilik Günü 26. Kolokyum Yoksulluğu ve Planlama Bildiri Kitabı, TMMOB Yayınları, Ankara, 2002.
- Diñer, İ.; Enilil, Z.; İslam, T.; “Regeneration in a New Context: A New Act on Renewal and its Implications on the Planning Processes in İstanbul” ACSP-AESOP Fourth Joint Congress, July 6-11, 2008 Chicago, Illinois: Bridging the Divide: Celebrating the City.
- Erdoğan, Ö.; “Neoliberal Kent Politikaları ve Tarlabası’nda Kentsel Yenileme”, Yüksek Lisans Tezi, Yıldız Teknik Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul, 2009.

- Gün, A.; (t.y.) “Dernek Başkanı Ahmet Gün’ün Açıklaması”, Tarlabası Mülk Sahipleri ve Kiracıları Kalkındırma Sosyal Yardımlaşma Derneği, <http://www.tarlabasimagdurlari.com/index.php?s=dernek-baskaninin-aciklamasi> (Erişim: 16.09.2014)
- İngin, A. K.; “Kentsel Yenileme Süreçleri, Sulukule ve Değişen Sokak Yapısı”, Mimar.ist, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yayınları, İstanbul, No.36, s.68-71, 2010.
- Kentsel Dönüşüm Info; (t.y.) “Tarlabası Yenileme Alanı”, Kentsel Dönüşüm, http://kentseldonusum.info/index.php?option=com_content&view=article&id=9:tarlabaya-yenileme-alan&catid=4:kentsel-yenileme-alanlar&Itemid=23 (Erişim: 15.09.2014)
- Kuyucu, T.; Ünsal, Ö.; “Manhattan’da Tutunamayız”, Post-Express, S.86, 2008.
- Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü; “2005/17 Sayılı Yıpranan Tarihi ve Kültürel Taşınmaz Varlıkların Yenilenerek Korunması ve Yaşatılarak Kullanılması Hakkındaki Kanun Konulu Genelge”, 2005. <http://www.tkgm.gov.tr/tr/icerik/200517-sayili-yipranan-tarihi-ve-kulturel-tasinmaz-varliklarin-yenilenerek-korunmasi-ve> (Erişim: 14.09.2014)
- Tekeli, İ.; “Kent, Kentleşme ve Türkiye Deneyimi”, Kent, Kentli Hakları, Kentleşme ve Kentsel Dönüşüm, Tarih Vakfı Yurt, İstanbul, 2011.
- Tekeli, İ.; “Sunuş”, Mülk, Mahal, İnsan, İstanbul’da Kentsel Dönüşüm, (der. Türkün, A.) İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul, 2014.
- Türkün, A.; Sarioğlu, A.; “Tarlabası, Tarihi Kent Merkezinde Yoksulluk ve Dışlanan Kesimler Üzerinden Yeni Bir Tarih Yazılıyor”, Mülk, Mahal, İnsan, İstanbul’da Kentsel Dönüşüm, (der. Türkün, A.) İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul, 2014.
- Türkün, A.; Ünsal, B. Ö.; Yapıcı, M.; “İstanbul’da 1980’ler Sonrasında Kentsel Dönüşüm: Mevzuat, Söylem, Aktörler ve Dönüşümün Hedefindeki Alanlar”, Mülk, Mahal, İnsan, İstanbul’da Kentsel Dönüşüm, (der. Türkün, A.) İstanbul Bilgi Üniversitesi, İstanbul, 2014.
- Ünlü, A.; “İstanbul’un Görünmez Merkezi Tarlabası’nın Görünenleri”, Mimar.ist, Mimarlar Odası İstanbul Büyükkent Şubesi Yayınları, İstanbul, No.17, s.48-53, 2005.

Yasalar çerçevesinde konu ile ilişkili maddeler
•2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu 27. Maddesi: “...3634 sayılı Millî Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacına veya aceleliğine Bakanlar Kurulunca karar alınacak hallerde veya özel kanunlarla öngörülen olağanüstü durumlarda gerekli olan taşınmaz malların kamulaştırılmasında kıymet takdiri dışındaki işlemler sonradan tamamlanmak üzere ilgili idarenin istemi ile mahkemece yedi gün içinde o taşınmaz malın 10. maddede esasları dairesinde ve 15 inci madde uyarınca seçilecek bilirkişilerce tespit edilecek değeri, idare tarafından mal sahibi adına 10. maddeye göre yapılacak davetiye ve ilanda belirtilen bankaya yatırılarak o taşınmaz mala el konulabilir...”
•5366 sayılı yasa ve uygulama yönetmeliğinde yer verilen kavramlar planlama ve projelendirme disiplini açısından tartışmalı bir durum içermektedir. Bu Yönetmeliğin 3.01.1. maddesinde:
Avan proje uygulamaları; A. İmar Kanunu gereği, B. İmar Planı-Plan Notları gereği, C. İmar yönetmeliğinde belirlenen yüksek yapılarda, D. Bu yönetmeliğin 3.05 maddesinde belirtilen niteliklere sahip diğer yapılarda söz konusudur denildikten sonra; 3.01.3. İmar Planı notlarında “...İstanbul Büyükşehir Belediyesince onaylanacak avan projeye göre uygulama yapılacağı” belirlenen alanlarda, plan ve plan notlarında öngörülen plan kararlarına, yapılaşma koşullarına ve yönetmeliklerle bu gibi binalar için getirilmiş hükümlere uyulacaktır koşulu getirilmektedir.

Ece Ceylan Baba, Yrd. Doç. Dr. Bahçeşehir Üniversitesi

A Critical Look at the Concept of Urban Regeneration in the Istanbul Context

ECE CEYLAN BABA

» The concept of “urban regeneration” entered the Turkish political discourse in the wake of the 1999 Marmara Earthquake. However, the concept was being applied in Istanbul long before that event. According to modern ideas of global management, urban regeneration projects are seen as a way of improving Istanbul’s historical residential texture and landscape that have been degraded by illegal and low quality housing; and by that means attracting foreign investment to the city and creating new employment opportunities. In this respect there is a new vision of Istanbul as a cultural, touristic and financial centre. Particularly in the 1990s a series of developments in the financial and real estate sectors made property development in Istanbul, as throughout the world economy, one of the most profitable strategies for capital accumulation. As a result of this high profitability, urban areas where property ownership status is questionable and whose inhabitants are people who are disadvantaged in socioeconomic terms have been demolished to make way for offices, shopping centres, hotels, restaurants, gated communities and luxury blocks of flats that mostly cater to the needs of the middle and upper middle classes. This process, as in other developing countries around the world, has been carried out by means of expelling low income communities from these gentrified areas. A striking example of low income urban communities in Istanbul being forcibly evicted from their property and sent to other parts of the city is the urban regeneration project in the neighbourhood of Tarlabası in the city centre which had become economically depressed over time. The regeneration project led to differences of opinion between the municipality and the contractor company, and the property owners. Over five hundred law suits were filed by those involved and the two sides constantly blamed one another. The regeneration project was opposed by the Chamber of City Planners, the Chamber of Architects and many local non-governmental organisations, who all took the side of the property owners. After six years of legal wrangling, the low income property owners of the area could no longer afford to continue the struggle and were forced to accept the very low prices offered by the municipality and the contractor company and move to new poor neighbourhoods outside Istanbul. By this means Tarlabası became a new location for medium and high income groups and their low income predecessors were removed from the city centre.

İstanbul-Lyon-Torino Arası Geçiş/Geçit/Pasaj

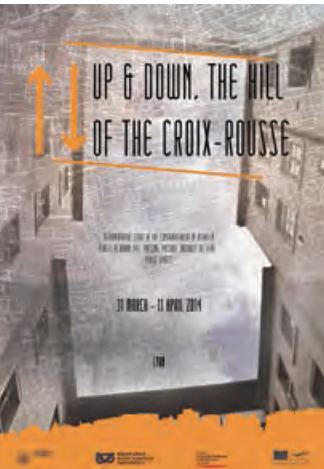
Passing, Passage, Arcades Between Istanbul, Lyon and Torino

ENGLISH SUMMARY ON PAGE 229

Mimarlık fakültelerinde farklılaşan ölçekler...

Görsel 1. “by_pass_ing Karaköy” atölye çalışmasının afişi. Fig. 1. ‘by_pass_ing Karaköy’ workshop poster.

Görsel 2. “UP&DOWN, The Hill of the Croix Rousse” atölye çalışmasının afişi. Fig. 2. ‘UP&DOWN, The Hill of the Croix Rousse’ workshop poster.

İNCİ OLGUN*
SİNEM ÖZGÜR**

» “...eğitimin esas yönelimlerinden birinin insan karmaşıklığının incelenmesi ve araştırılması olduğu görülüyor. Eğitim, insanın çok yönlü yazgısını göstermeli ve örneklerle açıklamalıdır: insan türünün yazgısını, yani bireysel yazgıyı, toplumsal yazgıyı, tarihsel yazgıyı, kısacası birbirine geçmiş ve birbirinden ayrılmaz bütün yazgıları... Bu yönelim, bütün insanların ortak durumunu ve bireylerin, halkların, kültürlerin çok zengin ve gerekli çeşitliliğini öğrenmeye, dolayısıyla bilincine varmaya ve nihayet yeryüzü yurttaşları olarak kökleşmemize varmalıdır...” (Morin; 2003, s.37)

Mimarlık ile Şehir ve Bölge Planlama disiplinleri, kendi içlerinde özelleşmiş bilgi birikimine sahip olmakla birlikte, uğraştıkları konular bağlamında birbiriyle sıkı ilişkide olan iki disiplindir. Kente kimi zaman farklı ölçeklerden baksalar da üretimleri, tartışmaları ve araştırmaları aynı temelden yola çıkar; insan kenti kurar, dönüştürür, üretir, türetir; onu yaşar ve bir organizma gibi sürekli akışını sağlar. Ancak eğitim süreçlerinde kimi zaman bu iki disiplinin ötekine yabancılaşması söz konusu olabilmektedir. Kimi zaman, mimarlık öğreniminde kentsel ölçek yüzeysel kalabilmekte, kimi zaman ise şehircilik stüdyolarında mimari ölçek; insan ölçeği, belirli soyut lekeler halinde algılanabilmektedir. Bunun yanı sıra, eğitim programları ile öğrencinin dönem içinde tamamlaması gereken stüdyoların kuramsal ve pratik anlamda yoğunluğu çoğu zaman farklı ölçek ve bakış açıları

arasında sürekli akış halinde olması gereken öğrenci zihnini, tek bir hedef doğrultusunda, boyutları indirgenmiş bir bakış açısına yönlendirebilmektedir. Algılama kapasitesi, tasarlama, analiz etme, planlama ve gerçekleştirme becerisini besleyecek olan çoklu bakış açısı, farklı disiplinlerin bilgi ve becerilerinden yararlanmayı sağlayacak ortamların yoğunluğu yükseköğretim sürecinde oldukça önemlidir. Özellikle sosyal bilimlerle sıkı ilişki içindeki Tasarım-Mimarlık Fakültelerindeki disiplinlerarası etkileşim ve eğitim yaklaşımları; öğrenim sürecinde en yüksek verimle durum ve olaylara bakış perspektifini geliştirme potansiyelini taşır. Bu nedenle de benzer konuları temel alan ancak özelleştiği bilgi birikimi ile farklılaşmış eğitim programlarının etkileşimini sağlamak, ilişkilerini daimi kılmak önemli bir eğitim yaklaşımı olarak belirtilebilir.

Bu bakış açısıyla, Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Başkanlığı Türkiye Ulusal Ajansı tarafından 2007-2013 yılları arasında planlanmış bir program olarak Yoğun Program Projeleri (Intensive Programme Project; IP Project) eğitim müfredatının gelişimine odaklanmasının yanında uluslararası çalışmaları teşvik etmesi açısından da öğretim içeriğinde gerçekleşmesi gereken geri beslemeleri, düzenlemeleri ve var olan boşlukları telafi etmesi adına önemli bir yapı oluşturmuştur.

Bu kapsamda, Mimarlık ve Planlama disiplinlerinin eğitim sürecindeki etkileşimini güçlendirmek ve eğitim programları içindeki boşlukların

giderilmesi amacıyla “A Comparative Study of the Contribution to Urban Life of in-between Places ‘Passing, Passage, Arcades’ as Semi-public Spaces” adlı Yoğun Program Projesi ile Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi koordinatörlüğünde iki yıl süren yoğun bir çalışma gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın ilk aşamasını, 25 Şubat - 8 Mart 2013 tarihlerinde, İstanbul’da, MSGSÜ evsahipliğinde gerçekleştirilen, 2012-1-TR1-ERA10-36834 numaralı IP projesi ile “by_pass_ing Karaköy” Uluslararası Atölye Çalışması oluşturmaktadır (1). Çalışmanın ikinci aşaması ise; 2013-1-TR1-ERA10-48724 numaralı IP projesi ile 30 Mart - 12 Nisan 2014 tarihleri arasında “UP&DOWN, The Hill of the Croix Rousse” Uluslararası Atölye Çalışması, Ecole Nationale Supérieure d’Architecture de Lyon’un (ENSAL) evsahipliğinde Lyon’da gerçekleştirilmiştir (2). Projenin üçüncü ortağı Politecnico di Torino-II Facoltà di Architettura’dır.

MSGSÜ Mimarlık Fakültesi Dekanı Prof. Dr. Güzin Konuk’un yürütücülüğünü üstlendiği proje ekibi; Prof. Dr. Gülşen Özaydın (Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, MSGSÜ), Yrd. Doç. Dr. Figen Kafescioğlu (Mimarlık Bölümü, MSGSÜ), Öğr. Gör. Dr. İnci Olgun (Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, MSGSÜ), Arş. Gör. Sinem Özgür (Mimarlık Bölümü, MSGSÜ), Arş. Gör. Derya Altuner (Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, MSGSÜ); ENSAL’den Doç. Dr. François Tran, Dr. Özlem Lamontre-Berk; Politecnico di Torino-II Facoltà di Architettura’dan ise Yrd. Doç. Dr. Marcella Graffione ve Yrd. Doç. Dr. Carlo Ravagnati’den oluşmaktadır. “by_pass_ing karaköy” çalışmasında üç kurumdan toplam 29, “Up&Down, The Hill of the Croix Rousse-Lyon” çalışmasında ise toplam 53 öğrencinin ikişer hafta boyunca bilgi ve deneyimleri ile bakış açılarının paylaşıldığı Yoğun Program (IP) sürecinde hedeflenen temel kazanımlardan biri, birbiriyle güçlü ilişkisi olan iki disiplin olarak Mimarlık ve Şehir ve Bölge Planlama’nın birbirinden farklı ölçeklerden oluşan yaklaşımlarının kamusal alan kullanımı konusundaki birlikteliği ve işbirliğinin farkındalığını sağlamak olmuştur.

İki Disiplinin Ortak Ölçeği ve Konuya Yaklaşım

Proje; iki disiplinin birbirine yaklaşmasında zorlanılan nokta olarak ölçek farkını merkeze almış ve kamusal alanlar bağlamında kent yaşamının dinamosu sayılabilecek, özgün bir durum olarak yarı-kamusal alanlara odaklanmıştır. Kamusal ve özel kavramlarına yönelik sınırları belirsizleştiren, etkileşimi çoğaltan yapılar olarak “pasajlar, geçişler ve geçitler” temel alınmıştır. Bu bağlamda, farklı kültür ve coğrafyalarda, yarı-kamusal bağlantı mekânlarının tarihsel süreçte oluşum biçimleri, kent morfolojisi içinde fiziksel özelliklerinin oluşumları; bu mekânların, kent yaşamı içinde ne tür kullanımları barındırdığı; geleneksel ve/ya da yerel özellikleriyle günün beklenti ve gereksinimlerine göre nasıl dönüşebileceğine ilişkin veri toplamayı ve farklı biçimlenmeleri karşılaştırmaya yönelik birikim ve önermeler oluşturmak amaçlanmıştır. Konunun seçiminde, mimarlık disiplininin, genellikle, kent boşlukları olarak kamusal alan dışında kalan mekânsallıklara odaklanması, şehircilik disiplininin ise genellikle üst ölçekte kentin kullanımına odaklanan çalışmalar yapması “problem” olarak belirlenmiştir. Ölçek farkını da içeren bu iki ayrı yaklaşımı bir araya getirecek şekilde; ara-mekân kavramını barındıran ve kenti farklı akışlarla, çeşitli ölçeklerde, kamusal ve/ya da özel kullanımlarla çoğaltan birimler olarak özel ve her kültürde öznel kullanım biçimleri olan “pasajlar, geçişler ve geçitler” çok katmanlı üretim ve tartışmalar sağlamıştır.

Projede yer alan kurumların eğitim programları içinde de farklı içerik akışları ile yer alan kamusallığın içerdiği kavramların geniş anlam yükleri nedeniyle, sosyal-kültürel biçimlenişlerin düşünülmesi için de önemli analiz fırsatları sağlanabilmiştir. Kenti oluşturan bütün dinamikleri anlamak ve bu özel yapıyı yalnızca desen olarak değerlendirmeden, çizgileri oluşturan niyet ve gerekçeler üzerinden ilişkisel olanın çözümlendiği bir yapı olarak görmek, özellikle katılımcı öğrencilerin tasarım ve planlama ile ilgili bakışlarını sorgulatabilmiş, benzerlik ve farklılıkları ile kendi yaşam alanlarına

ait deneyimleri de karşılaştırmalı olarak çalışma alanı ve konusu ile ilişkilendirilmesi sağlanmıştır.

Kamusalılık, yarı-kamusal, ara-mekân gibi disiplinlerarası çözümleme ve yorumlama çabasını gerektiren kavramların, kültürel miras niteliği ile ön plana çıkan alanlar üzerinden tartışılıyor olması projenin özgün noktalarından biridir. Özellikle, mimarlık ve planlama disiplinlerinden öğrencilerin konuya karşı farkındalıklarını artırarak, tasarım sürecini ölçekler arası bir bütünsellikte görmeleri, tasarlama becerisinde bağlamla kurulan ilişkiyi güçlü kılması açısından atölyenin en belirgin kazanımı ve başarısıdır. Mezuniyet aşamasına yaklaşan ve kent-şehircilik arakesitinde uzmanlaşmayı hedefleyen öğrencilere derinlemesine bilgi ve deneyim fırsatı sağlayan çalışma, aynı konuda fakat farklı ortamlarda uzmanlaşmış kişilerin deneyim paylaşımları ile de kuramsal anlamda yoğun tartışma ortamları sağlamıştır.

Eğitim Programına Katkı ve Benimsenen Atölye Yaklaşımı

Mimarlık fakültelerinde geleneğe yaslanan eğitim kabulleri her atölyeyi bir başkasına göre ötekileştirmekte, ölçeklerin önem sıralaması, karar gerekçeleri çoğu zaman yürütücünün kendine temel aldığı ekole göre değişmez bir yasa haline gelebilmektedir. Bugün için söz konusu bu yaklaşım giderek daha hızlı terk edilir hale gelmiş, fakülteler; bölümleri ortaklığa davet eden eğitim modellerini AB standartlarına ve gerçek dünya pratiğine uygun yetkinlikleri içerecek müfredat içeriği ile en iyi şekilde birleştirme çabası eşdeğerde role sahip aktörlerinden biri de hiç kuşkusuz öğrencilerdir.

IP Projesi’nin aktif katılımcısı ve yalnızca sonuç ürüne ilişkin gerçekleştirecekleri üretim dışında bütün süreci deneyimleyen genç meslek adaylarına, eğitim biçiminin, içeriğinin, katkılarının ne olduğunu sorgulama ve karşılıklı değerlendirme konusunda önemli bir fırsat sağlayan Erasmus hareketliliği, bilginin değişen paylaşımına da çeşitli kapılar aralamaktadır. Kültürlerarası paylaşım bu proje biçiminin en önemli kazanımıdır.

Görsel 3. Ecole Nationale Supérieure d'Architecture de Lyon (ENSAL)'de gruplar stüdyoda çalışmalarını yoğun bir şekilde sürdürmüştür. Fig. 3. Groups carried out intensive studio work at the Ecole Nationale Supérieure d'Architecture de Lyon (ENSAL).

Görsel 4. İstanbul Atölyesi kapsamında gerçekleştirilen şehir turları. Fig. 4. City tour organised as part of the Istanbul Workshop.

Görsel 5. Lyon Atölyesi kapsamında gerçekleştirilen tekne turları (Derya Altiner Arşivi; 2014). Fig. 5. Boat trip organised as part of the Lyon Workshop (Derya Altiner Archive, 2014).

Görsel 6. Lyon Atölyesi'nde sunum ve değerlendirmeler yapılırken, sonuç dosyası için de raporlar oluşturulmuştur. (Sinem Özgür Arşivi; 2014) Fig. 6. While presentations and evaluations were being carried out at the Lyon Workshop, reports were drawn up for the concluding dossier. (Sinem Özgür Archive, 2014)

Öğrenme çıktılarını bilgi, beceri ve tutumlar üzerinden ele alan ve işlerliği olan bir eğitim modelinin her üçünü de sağlaması esasına dayandıran Richard Foqué (3) yetkin bir biçimde iş görmeyi, bilginin mesleki uygulamaya nasıl aktarılabilceği ve doğru mesleki tutumlarla nasıl desteklenebileceğinin değerlendirilmesi ile etkili olacağını vurgulamaktadır. Foqué'nin bu söylemi mesleğin eğitim sonrası pratiğini merkeze alsa da Erasmus projeleri ve benzerlerinin sağlayacağı kazanımlar için de referans alınabilir.

Farklı kültürlerin bir aradalığını, yerle ilişkili tasarım ve planlama eğitiminde analiz, sentez ve çözümleme beceri, bilgi ve tutumları ortak tartışma platformuna taşıyan proje; Foqué'nin vurguladığı yeterliliği kuvvetlendiren ve niteliğini çoğaltan bir yapı sunmaktadır (Foqué; 2009, s.11). Özellikle çalışma alanı içinde gerçekleştirilen bu tartışmalar bilginin ve deneyimin daha hızlı çoğaltılmasını sağlamaktadır.

Öte yandan tasarım, doğası gereği yenilikçi/girişimci, buluşsal ve deneysel, eşduyumu/duygu paylaşımı ile sürdürülen, sorun çözümleme odaklı bir eylem olarak tanımlanabilir ve çoğu zaman sınırları bulanık, çözümleri farklı disiplinler içinde bulunan zor ve çok sayıda grubu ilgilendiren sorunlar ile baş etme durumu olarak değerlendirilir (Foqué; 2009, s.11). Bu bakış açısı söz konusu projenin başka bir ağırlık noktasını oluşturmaktadır. Türk, Fransız ve İtalyan akademisyen ve öğrencilerin karma olarak 5 gruba ayrıldığı atölyede grupların analiz etme, sentez çıkarsamalarını önerilere dökme sürecinde farklılaşan bakış açıları ve ayrıntılı sorgulama yaklaşımları disiplinlerarası çalışmanın kazanımlarıdır.

Sözü geçen atölye süreçleri içinde farklı disiplinden öğrencilerin bir arada kentsel bir yapının dinamiklerini oluşturan arka planı, tarihsel akış ile algılama ve sürdürülebilirliği sağlayacak çözümleri bulma konusunda profesyonel yaklaşımlarının çok seslilik içinden çıktığı gözlemlenmiştir. Öğrenciyi projenin sahibi, yürütücüsü, jürisi haline getiren bu tartışma süreçleri katılımcıların söz konusu süreç üzerindeki farkındalıklarını da ciddi bir biçimde artırmaktadır.

Atölyeler

Ortak kurumların 5 yıl boyunca yoğun araştırma ve pedagojik işbirliğinin bir sonucu olan proje üç aşamalı olarak planlanmış ve ilk iki aşaması gerçekleşmiştir.

Projenin ilk aşamasında 8 İtalyan öğrenci ve 2 akademisyen ile birlikte 8 Fransız öğrenci ve yine 2 akademisyenin ağırlandığı İstanbul'da 14 Türk öğrenci ve 6 akademisyenin katılımı ile çalışma gerçekleştirilirken; ikinci aşamada lisans ile birlikte lisansüstü düzeyinde eğitimlerini sürdürmekte olan Türkiye'den 15, İtalya'dan 8 ve Fransa'dan 28 öğrencinin katıldığı proje çalışmasında yine farklı formasyonlardan gelen toplam 11 akademisyen yer almıştır. Katılımcıların taşıdığı bu zenginlik, grup performanslarının da yükselmesini sağlamış, özellikle anlaşma zeminini artırmak ve paylaşımları çoğaltmak için çalışma dışında, çalışmaya konu olan şehri ve kültürlerini tanımaya yönelik gerçekleştirdikleri sosyal etkinlikler verimli geri dönüşler sağlamıştır.

Öğrenci takımlarının yürütücüleri, her iki aşama da atölye süresince gerçekleştirdikleri konferans ve dersler ile birlikte sonuç değerlendirmelerinde de yer almıştır. İlk hafta çalışma alanına ilişkin keşif gezileri ve analitik saptamalarla birlikte, sunumların ağırlıklı olduğu atölye programı takip edilirken, analize bağlı sentez çalışmalarını ve bu çalışmaların sunumunu izleyen hafta sonu evsahibi kurum tarafından, (ziyaret edilen) kenti tanıtıcı kültür turları düzenlenmiştir.

Öğrencilerin yarı kamusal bağlantı mekânlarını konu aldığı atölyelerin finali, üretilen çalışmaların yer ile kurduğu bağlamsal ilişki ve tasarım kurgusu çerçevesinde değerlendirilmesi ile gerçekleştirilirken; proje aşamalarının tamamlanması ise Avrupa Birliği Eğitim ve Gençlik Programları Başkanlığı Türkiye Ulusal Ajansı'na teslim edilen ayrıntılı "Nihai Rapor" ile tamamlanmıştır. "Nihai Rapor Dosyası" içinde yer alan öğrenci değerlendirme anketleri, proje çıktıları anlamak ve yorumlayarak bir sonraki aşamaya doğru bir yapısal kurgu ve proje yönetimi ile başlamak açısından oldukça önemli olmuştur.

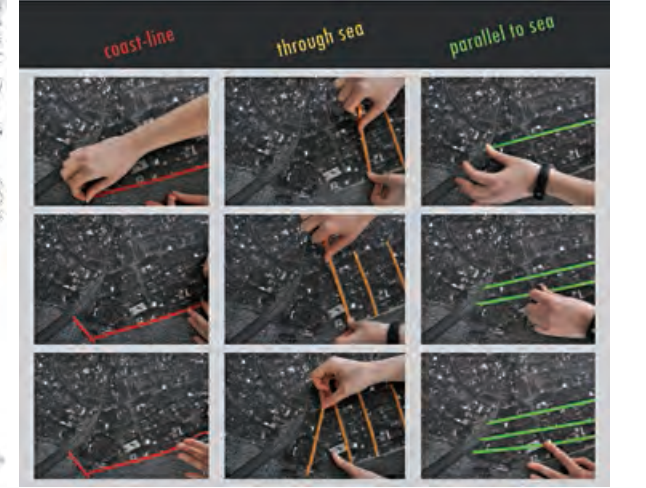

Görsel 7. "by_pass_ing Karaköy" çalışma alanı. (Atölye için hazırlanmış halihazır harita) Fig. 7. 'by_pass_ing Karaköy' study area (map prepared for the workshop).

Problem tanımlama, araştırma, bilgi toplama, niceliksel analiz ve bilişim teknolojilerinin yazılı, sözlü ve grafik ifade kullanımı tekniklerinde estetik boyut ve tasarım bilinci; ekip olarak hareket etme, plan yapma ve program tasarlama 15 günlük yoğunlaştırılmış atölye çalışması içerisinde önemli bir yeterlilikte projelendirilmektedir.

Projenin "by_pass_ing Karaköy" başlıklı ilk atölyesinde, çalışma alanı olarak belirlenen Galata ve yakın çevresi ile birlikte Karaköy'ün kamusal ve yarı-kamusal yaşam biçimlerinin, geçiş kavramının içinde bulunduğu dönüşüm süreciyle birlikte değerlendirilmesine odaklanılmıştır.

İlk atölyenin alan seçiminde Galata ve yakın çevresinin her daim hareket ve dönüşüm içinde olması, kamusal kullanımın birçok biçimini bünyesinde barındırması önemli bir etken olmuştur. Tarihsel süreçteki liman işlevi, günümüzde ise kentin önemli akış/aktarma ve ticaret merkezlerinden biri olması; kültür-sanat mekânlarına olanak sağlaması gibi farklı yanları ve potansiyelleri bu alanı konu açısından önemli kılmıştır. Bununla birlikte alanın liman, aktarma, ticaret vb. işlevleri taşıyor olması, onun geçicilik, geçiş, akış ve aradalık kavramları üzerinden çeşitli boyutlarda tartışılmasına da olanak tanımıştır. Alanın çalışma konusu olarak belirlenmesinde etkili olan bir başka nokta da söz konusu yerin çeşitli kentsel dönüşüm planlarının merkezinde olmasıdır. Tarihsel perspektif

Görsel 8. "by_pass_ing Karaköy" çalışma alanına yaklaşım. (Atölye için üretilmiş şematik çalışma) Fig. 8. Approach to the 'by_pass_ing Karaköy' study area (diagram drawn for the workshop).

içinden bugüne bakıldığında sürekli dönüşüm halindeki yapısı ile bölge, sahip olduğu kamusal, yarı-kamusal kullanımlar açısından da önemli etkileri yaşamaktadır. Kullanımlar farklılaşmakta, özel-kamusal kavramları birbirinin içine girebilmekte; alan kentin bütün kullanıcılarının sahip olabildiği bir yer haline gelebilmektedir.

"UP&DOWN The Hill of the Croix Rousse" adlı ikinci çalışmada Lyon kent yaşamında yarı kamusal mekânların rolüne ilişkin karşılaştırmalar üzerinden analiz ve tasarımlar oluşturulması

hedeflenmiştir. Projenin Lyon aşaması, özellikle kültürlerle göre farklılaşan tipolojiler gösteren yarı kamusal mekânlar olarak geçiş mekânlarına karşı duyulan merak ve dinamizmi artırması, dolayısıyla üretimin enerjisini yükseltmek açısından bütün katılımcıları önemli bir noktaya getirmiştir.

Farklı dokulara sahip kentlerin en özgün parçalarından olan geçişlerin, geçitlerin ve pasajların mekânsal biçimlenişleri üzerinden incelemelerin yapıldığı çalışmada öncelikli hedef, söz konusu karşılaştırmayı bir sonraki

Görsel 9. Çalışma kapsamındaki "traboule"lerden bir örnek (Derya Altiner Arşivi, 2014). Fig. 9. One of the traboules or covered alleyways that were the subject of the study (Derya Altiner Archive, 2014).

Görsel 10. Cour de Voraces Traboule'ü (İbrahim Özvarış Arşivi, 2014). Fig. 10. The Cour de Voraces Traboule (İbrahim Özvarış Archive, 2014).

Görsel 11. Traboule güzergâhlarına ilişkin yönlendirici işaret tabelası (İnci Olgun Arşivi, 2014). Fig. 11. Signboard showing the traboule routes in Lyon (İnci Olgun Archive, 2014).

çalışmaya taşıyacak yoğun verinin toplanması ve tartışma zeminin oluşturulmasına dönük olmuştur.

Lyon kentinde bulunan “Traboule”ler (4) kent dokusu içinde, onu çeşitli açılardan beslemektedir. 1998 yılında UNESCO Dünya Mirası Listesi’ne alınan tarihi Lyon kentinin önemli güzergâhlarını oluşturan “Traboule”ler, ait oldukları yapıların özel kullanımına ait geçiş alanları olmakla birlikte, belirli gün ve saatlerde kamusal kullanıma ve ziyarete açık ara mekânlardır. Söz konusu biçimleniş, proje bütününde hem farklı ve öznel fiziksel yapıları hem de kullanım biçimleri açısından yarı-kamusalılık kavramına yönelik çalışma için oldukça yoğun veri sağlayabilmiştir. Bununla birlikte kent bütününe yayılmış bir ulaşım biçimi olarak da düşünülebilecek (5) bu öznel birimler, bugün kentin ziyaretçileri için farklı bir mekânsal ve kentsel deneyim sağlamaktadır.

Bu noktada, geçiş kavramının farklı kültürlerde, farklı tarihsel durumlarda çeşitlenen kullanım anlayışını ve buna bağlı yapısal biçimlenişini görmek mümkün olmuştur. Proje kapsamında öznel yapısı ile öne çıkan bu geçitler, çalışma katılımcılarına, farklı amaçlara hizmet edebilmiş yapılara ait deneyimi yaşama

Görsel 12. K. “La Maison des Canuts” ipek dokuma atölyesinde dokuma tezgâhı. (İnci Olgun Arşivi, 2014) Fig. 12. Loom in the La Maison des Canuts silk weaving shop (İnci Olgun Archive, 2014).

ve fiziksel varlıklarından öte anlamları olabilecek ara-mekân oluşumlarını keşfetme fırsatını sağlamıştır. Ortak projenin bir sonraki etabı olarak planlanan Torino çalışmasında da yine bir geçiş mekânı niteliğiyle kentin ana aksları üzerinde bulunan arkadların incelenmesi hedeflenmiştir. Bütün bu ele alırların çerçevesinde geçiş eyleminin farklı kültür ve kullanım biçimlerine uygun yapısal oluşumu üzerine tartışma ve farkındalık yaratması açısından projenin sağladığı en önemli fırsat ise bire bir karşılaştırma olanağı ile tasarım vizyonunu zenginleştirmesidir.

Organizasyon, Proje Yönetimi ve Süreç Değerlendirme

Kavramsal açıdan projenin altlığını hazırlayan çalışmaları temel alarak içeriği belirlenen projenin, AB Eğitim ve Gençlik Programları Başkanlığı Türkiye Ulusal Ajansı’nın 2012 yılında açtığı çağrısı ile başlayan süreci, kabul alınan Temmuz 2012 tarihi itibarıyla üç yıllık bir zaman dilimine yayılmaktadır. Her iki etkinliğin hazırlık evresi, etkinliğin kendisi ve sonrasına ilişkin çalışmaların yoğun bir şekilde sürdürüldüğü proje; çoğaltılmış eğitim, çalıştay, atölye modüllerini içermektedir. Bu modüller, ortak kurumların akademik kadrolarını bir araya getirerek, her zaman ortak aklı hedeflemeyen farklılıkların bilgisini zenginleştiren, bağlı olarak atölye üretim aşamasını hızlandırarak yoğunlaştırılmasını sağlamıştır.

Söz konusu bir araya gelişlere, konu ile ilgili farklı kurum ve kuruluşlar da davet edilerek, görüş ve destekler alınmıştır. Zaman zaman yasal ve tüzel temsilcilerin de katıldığı atölye çalışmalarının Lyon ayağında Türkiye Cumhuriyeti Lyon Başkonsolosu Hilmi Ege Türemen’in desteği olmuş; yine Lyon’da bulunan “La Maison des Canuts”den proje konusu ile ilişkili olarak kentin tarihi ve kimliğinde önemli bir belirleyici olan ipek üretimi ve limana ulaşımında “traboule”lerin kullanımına yönelik seminer ve kent turu desteği alınmıştır.

Proje yönetimi açısından ayrıntılı ve sistematik bir çalışmayı gerektiren projede koordinatör kurum olarak MSGSÜ proje ekibi tarafından sorumlu kuruluşlar arasında koordinasyon ve

ortak çalışma çerçevesinde ilişkileri kolaylaştıracak zeminler hazırlanırken; tanımlanan proje faaliyetlerine göre bütçe yönetimi planlanmış ve birebir olarak uygulanmıştır. Söz konusu proje faaliyetlerinin (zamansal etaplamalarına ve gerçekleştiği yerlere bağlı olarak), ön hazırlık etütlerini takiben son rapor niteliğinde ayrıntılı final sunumları oluşturulmuştur. Eş zamanlı olarak başta koordinatör kurum olmak üzere, bütün stratejik ortaklar ile projenin hibesi dışında, hizmet desteği ve kurumsal ilişkileri güçlendirecek açılımları sağlayacak sponsorluk çalışmaları da yoğun olarak sürdürülmüştür.

Süreç değerlendirme çalışmaları olarak, her bir atölye çalışmasından önce hazırlıkları ve hedefleri ayrıntılandırmak amacıyla toplantılar gerçekleştirilmiştir. Bütün ortakların katıldığı toplantıda atölye sürecinde izlenecek doğrultu; analiz ve önerilerden beklenenler tartışılmış farklı görüşler değerlendirilerek her bir yürütücünün yapacağı sunumlarda işbölümü ve işbirliği sağlanmıştır. Ayrıca çalışma öncesi katılımcı öğrencilerin konu ve çalışma alanlarına yönelik bilgi edinimi ile yine eşzamanlı paylaşımların yapılabileceği, çalışmanın içerik ve hedefleri ile ürünlerinin paylaşıldığı internet sayfaları düzenlenmiştir. Çalışmalardan sonra yine bütün ortakların katılımı ile gerçekleşen toplantılarda ise bir sonraki çalışmaya yönelik planlamalar yapılmış ve geçmiş akademik faaliyetler değerlendirilmiştir. Bütün bu ortak çalışmalar sonucu Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Rektörlüğü’nün desteğiyle yayımlanan ilk etabın kitabı “by_pass_ing Karaköy” basılmıştır. Çalışmanın ikinci aşaması olan Lyon Atölyesi’nin kitap basım hazırlık süreçleri ise devam etmektedir.

Değerlendirme ve Sonuçlar

Yükseköğretim kurumlarının bilgi aktarımına ilişkin benimsedikleri modeller, yoğun bir şekilde veren ve alan ikilisi üzerine kuruludur. Mesleği öğretmek için kısa bir zaman, öğretilecek ve öğrenilecek çok fazla şeyin olduğu eğitim sürecinde, bilgiyi pratiğe de bulaştırarak verme çabası bu yoğun aktarımı çoğunlukla tek taraflı akış haline getirmektedir. Müfredatlarını

tasarım üzerine şekillendiren yapılarda ise bu akış biraz daha fazla kırılabilmekte, eğitim süreci etkileşimli hale gelebilmektedir. Bununla birlikte yakın zamana kadar olanın da yeterli gelmediği bu yapının gelişen dünya, paylaşılan bilgi, yeni doğrular ile yalnızca öğretmen ve öğrenci ile de sınırlı kalmayan çok aktörlü bir yapı içinde birlikte öğrenmeyi sağlayarak, farklı meslek insanı profillerinin oluşumuna şans tanıdığı görülebilmektedir. Mimarlık fakültelerinin bu değişimi daha hızlı yaşaması meslek eğitimine dönük yapısından kaynaklanmaktadır.

Erasmus programlarının akademik personel ile birlikte öğrenci hareketliliğinde yarattığı seçenekleri, söz konusu değişimi doğru bir zamanlamada destekleyen bir fırsat olarak değerlendirirsek, bunların içinde özellikle kurumsal ortaklıklara bağlı araştırma projeleri ve atölye çalışmalarına yönelik AB hibe çağrılarını daha ayrıcalıklı bir yere oturtabiliriz.

Söz konusu hibe çağrılarında proje amacının öncelik sıralamasında kültürel farklılıkların bir aradalığını sağlayacak önerilerin oluşturulması ve bunun yarattığı sinerji ile devamlılığının sağlanması, sonucun değil, sürdürülebilir sürece ilişkin bir üretim ve kazanımın desteklenmesi; ortaklıkların içinde genç meslek insanlarının bireysel renklerinin ortaya çıkarılması; akademik kadroların eğitime yönelik geri bildirimleri, farklı deneyimlerin paylaşımlarını daha hızlı bir şekilde alması çalışma ekibinin öncelikli beklentisini oluşturmuştur.

Gerçekleştirilen her AB projesi, özellikle koordinatör kurumlar açısından, uluslararası platformlarda tanınırlılığı artıran, deneyimi çoğaltan, uzman profilini kazandıran bir fırsat sağlar. Devamlılığı getirilen projelerde ise bu uzmanlık, kurum geleceğinde kimliğinin önemli bir parçası haline gelir. Belli zaman tablolarına bağlı ve belli kurallar çerçevesinde gerçekleştirilmesi beklenen projeler, bizi eğitim ve öğrenim adına daha hızlı adımlamamız gereken bir çalışma ile karşı karşıya bırakır. Bu ise kurumun önce kendi kendisi ile rekabetini gerektirir. Bilginin önemli bir sermaye değeri olarak daha “parlak bir imaja” sahip olduğu çağımızda keşfedilen yeni doğrular, dolayısıyla eğitimin ve öğrenmenin yeni biçimleri rekabette çıtayı yükselten

konular haline gelmiştir; dolayısıyla bundan kaçış söz konusu değildir.

Her geçen gün daha kısa aralıklarla kendini güncelleyen akademik yapı, eğitim ve araştırmanın birlikte ilerlediği öğretmenin ve öğrenenin üretim aşamasına dahil olarak sonuçları karşılaştırdığı bir ortamı temsil eder. Eğitimin, akademik araştırmaların güncel bilgisini kullanması, hattâ bu bilginin edinilmesinde yer alması önemli bir nokta iken bunu gerçek dünyanın pratiği ile de birleştirmesi çok daha yoğun kazanımlar sağlamaktadır. AB Komisyonu’nca 2014-2020 yeni dönemi için programlanmış “Erasmus+” pratik ile kuramın ortaklığını meslek adaylarının profesyonelliğe geçiş hazırlıkları doğrultusunda ön plana çıkarırken, yüksek öğrenim kurumlarının eğitim içeriğine de ayna tutmaktadır ve dikkate alınmalıdır.

“Geçişler, Geçitler, Pasajlar”: Gelecek Program...

Birikimle oluşan bilgiyi daha da fazla çoğaltmak için 2015 yılında “Erasmus+” kapsamında başvurusu yapılacak “Turin: Comparative Study of the Contribution

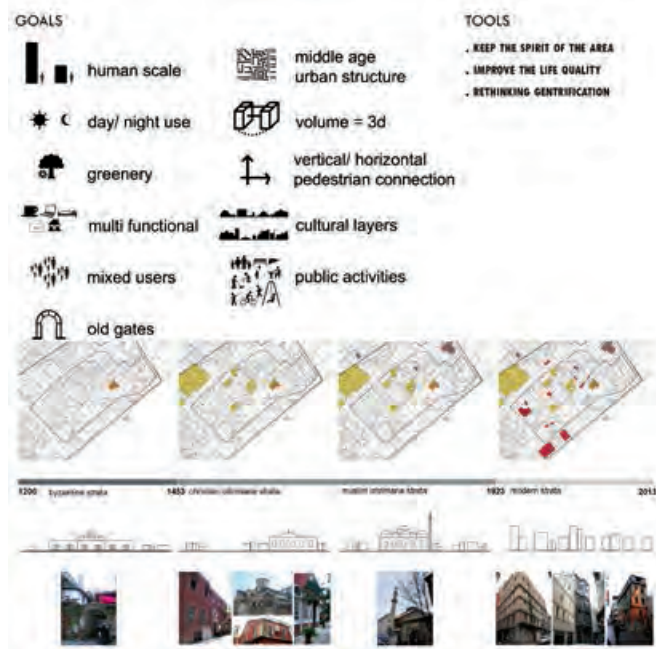

Görsel 13. Mimari Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Yayınları tarafından basılan “by_pass_ing Karaköy” kitabı. Editörler: Sinem Özgür, İnci Olgun, ISBN: 978-975-6264-95-9 Fig. 13. “by_pass_ing Karaköy” published as a book by Mimar Sinan University of Fine Arts Press. Editors: Sinem Özgür and İnci Olgun, ISBN: 978-975-6264-95-9.

to Urban Life of In-Between Places ‘Passing, Passage, Arcades’ as Semi-Public Spaces [The Lives & Traditions of Local & People]” projesi ile edinilmiş önemli bir deneyime yaslanılarak, geniş katılımlı bir hazırlık çalışması hali hazırda yürütülmektedir. Kabul edilmesi halinde önceki yıllardan edinilen IP deneyimi

Görsel 14. “by_pass_ing Karaköy” atölyesinden Sidal Çakır, Paloma Delhaye, Claire Leroy, Tiziana Rocca’nın, Yrd. Doç. Dr. Figen Kafescioğlu ve François Tran grup yürütücülüğünde gerçekleştirdiği proje: “Dedalus’s Place”. Fig. 14. “Dedalus’s Place”, a project carried out by “by_pass_ing Karaköy” workshop members Sidal Çakır, Paloma Delhaye, Claire Leroy and Tiziana Rocca under group coordinators Assist. Prof. Dr. Figen Kafescioğlu and François Tran.

Görsel 15. “Dedalus’s Place”, araçlar ve hedefler.
Fig. 15. ‘Dedalus’s Place’, tools and aims.

yeni projeye aktararak, gerçekleştirilen çalışmalardan elde edilen fikir ve stratejilerin uluslararası ortaklıklar ile bütünleştirilmesi sağlanacaktır.

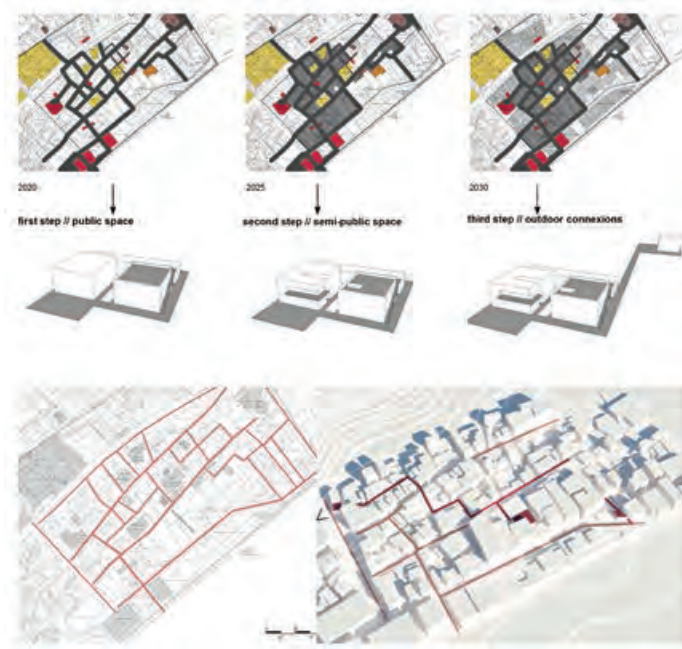
Notlar

- 1.Workshop web adresi: <http://erasmus-ip-trera1036834-msgsu.blogspot.com.tr/p/bypassing-karakoy-workshop.html>
- 2.Workshop web adresi: <http://upndown-workshop.wix.com/info>
- 3.Richard Foqué, Ord. Prof., Henry van de Velde Tasarım Bilimleri Koleji Antwerp Üniversiteler Birliği, Belçika.

- 4.Kelimenin Türkçe karşılığı bulunmamakla birlikte; Lyon kentine özgü, çeşitli biçimlerdeki bir çeşit pasaj-geçit olarak tanımlamak mümkündür.
- 5.Söz konusu ağ; “traboule”lerin eski kent dokusunda, kentin sahipleri tarafından ipek üretim ve ticareti ile kente özgü isyanlar sırasında önemli ulaşım güzergâhları oluşturmuştur.

Kaynaklar

- Foqué, R.; “Mimarlık Eğitiminde Yetkinliklere Dayalı Müfredat Programı Tasarımı İçin Bir Strateji”, Dosya, Çev. Prof. Dr. Nur Çağlar, TMMOB Mimarlar Odası Ankara Şubesi Yayını, Ankara, S.15, s.11-14, 2009.
- Morin, E.; “Geleceğin Eğitimi İçin Gerekli Yedi Bilgi”,

Görsel 16. “Dedalus’s Place”, kamusal mekânlar ve bağlantılar.
Fig. 16. ‘Dedalus’s Place’, public spaces and connections.

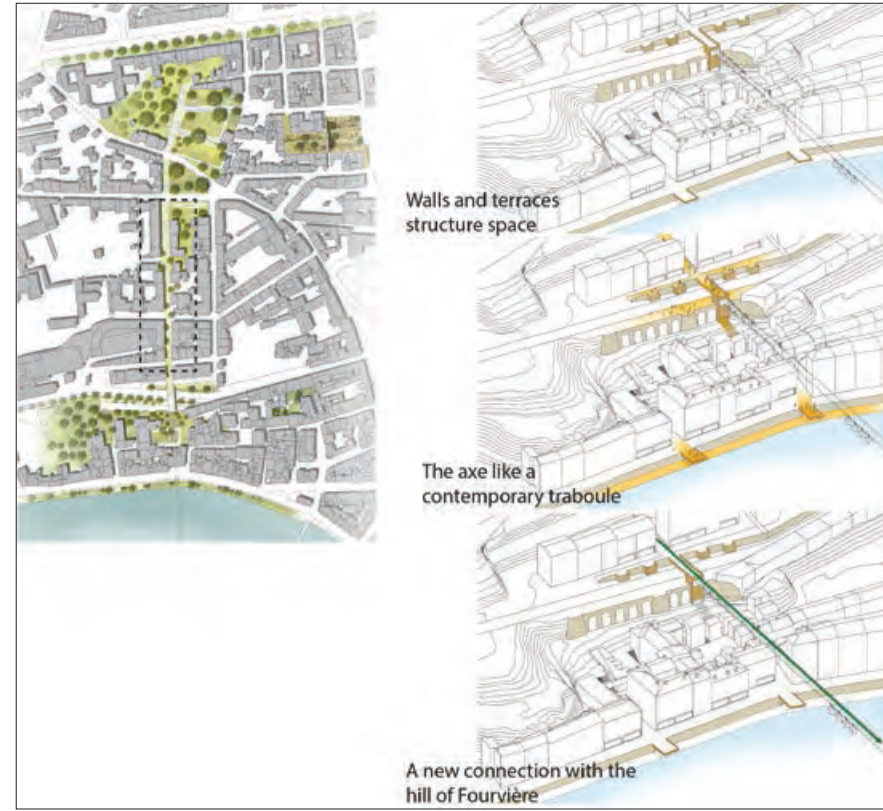
- Çev. Hüsni Dilli, İstanbul Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul, 2003.
- Özgür, S.; Olgun, İ.; “by_pass_ing Karaköy, A Comparative Study of the Contribution to Urban Life of in-Between Places ‘Passing, Passage, Arcades’ as Semi-Public Spaces” IP Proje Kitabı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi Yayını, İstanbul, 2013.

*İnci Olgun

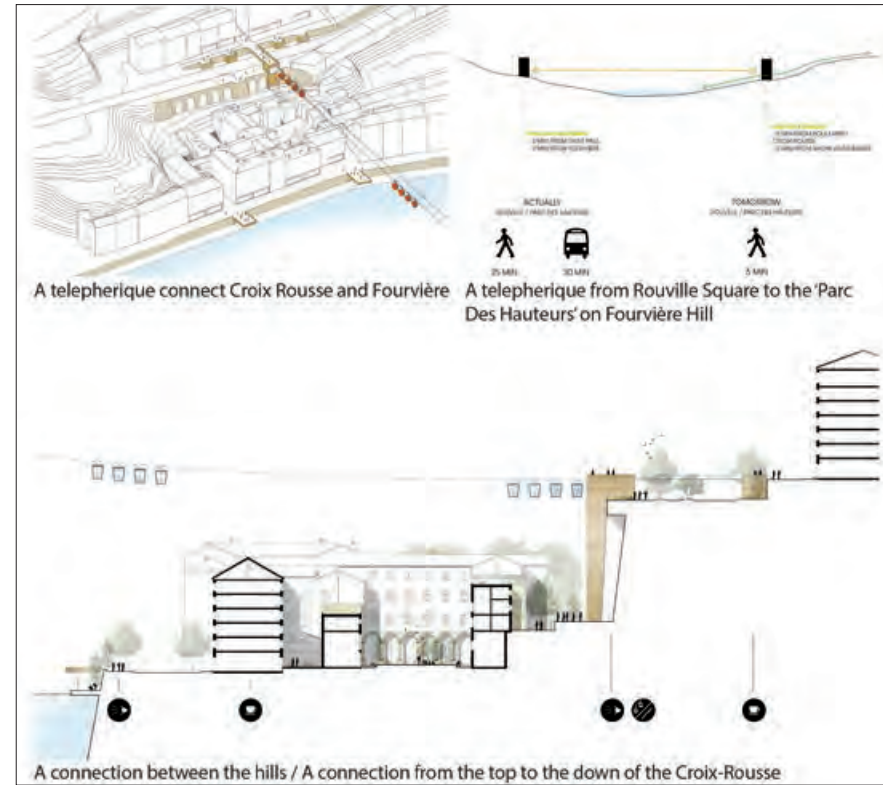
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi,
Şehir ve Bölge Planlama Bölümü, Öğretim Elemanı
**Sinem Özgür
Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi,
Mimarlık Bölümü, Öğretim Elemanı

Görsel 17. “UP&DOWN, The Hill of the Croix Rousse” atölyesinden Gözde Mermer, Jason Huleux, Mickaël Cuillerat’in, Prof.Dr. Güzin Konuk ve Marcella Graffioni grup yürütücülüğünde gerçekleştirdiği proje: “Existing Traboules”. Fig. 17. ‘Existing Traboules’, a project carried out by ‘UP&DOWN, The Hill of the Croix Rousse’ workshop members Gözde Mermer, Jason Huleux and Mickaël Cuillerat under group coordinators Prof. Dr. Güzin Konuk and Marcella Graffioni.

Görsel 18. “Existing Traboules” kıyılar arası bağlantının oluşturulmasına yönelik ön çalışmalar.
Fig. 18. Preliminary work on linking the river banks for the ‘Existing Traboules’ project.

Görsel 19. “Existing Traboules” projesinden teleferik sistemi önerisi
Fig. 19. Proposal for a cablecar system drawn up under the ‘Existing Traboules’ project.

Passing, Passage, Arcades Between Istanbul, Lyon and Turin

İNCİ OLGUN, SİNEM ÖZGÜR

» Architecture and City and Regional Planning are two disciplines that have their own inherent accumulation of information, yet in terms of their subjects are closely interconnected. Interdisciplinary links and educational approaches in faculties of design and architecture, which also have close links with the social sciences, have the potential to develop maximum efficiency and perspectives on situations and events in the learning process. For this reason, as a way of bringing about interaction between educational programmes that deal with the same basic subjects yet differ in the type of knowledge they bring to bear on them, it is important to develop an educational approach that will perpetuate these relations.

The Intensive Programme Projects planned between the years 2007-2013 by the Centre for European Union Education and Youth Programmes (Turkish National Agency) have formed an important structure for motivating international projects as well as focusing on the development of educational curricula.

In this context, with the aim of improving interaction between Architecture and Planning in the educational process and eliminating gaps in educational programmes, a two-year Intensive Programme Project called “A Comparative Study of the contribution to urban life of in-between places, ‘Passing, Passage, Arcades’ as semi-public spaces” has been carried out under the coordination of the Faculty of Architecture at Mimar Sinan University of Fine Arts. The first stage of the project is the international workshop “by_pass_ing karaköy”, hosted by Mimar Sinan University of Fine Arts on 25 February – 8 March 2013 as part of Intensive Programme Project number 2012-1-TR1-ERA10-36834. The second stage of the project was “UP&DOWN, The Hill of the Croix Rousse” hosted by the Ecole Nationale Supérieure d’Architecture de Lyon (ENSAL) on 30 March – 12 April 2014 as part of Intensive Programme Project 2013-1-TR1-ERA10-48724. The third project partner is the Politecnico di Torino-II Facoltà di Architettura.

The project team coordinator is Prof. Dr. Güzin Konuk, Dean of the Faculty of Architecture at Mimar Sinan University of Fine Arts, and the members are Prof. Dr. Gülşen Özyayın, Assist. Prof. Dr. Figen Kafescioğlu, lecturer Dr. İnci Olgun, research assistant Sinem Özgür, research assistant Derya Altın; Assoc. Prof. Dr. François Tran, Dr. Özlem Lamontre-Berk; Assist. Prof. Dr. Marcella Graffione and Assist. Prof. Dr. Carlo Ravagnati.

Yarışmaların Mimarlık Eğitiminde Tasarım Stüdyolarına Etkileri

The Effects of the Competitions on Design Studios
in Architectural Education

ENGLISH SUMMARY ON PAGE 234

FERHAT HACIALİBEYOĞLU*

» Giriş

Mimarlık eğitiminde tasarım stüdyolarının doğası; iletişim temelli, özgür, eleştirel ve etkileşimli deneyimler üzerinden gelişen yaratıcı süreç ya da süreçler dizisi olarak tarif edilebilir. İletişim ve etkileşime dayalı bu sürecin, öğrenciler ve stüdyo yürütücüleri (akademisyen) olmak üzere iki temel aktörü vardır. Süreç; aralarında iletişim temelli bir bağ oluşan söz konusu iki aktörün, sürekli olarak çeşitli yöntem ve araçlarla kendilerini geliştirmesini, bilgi, görgü ve deneyimlerin ise karşılıklı paylaşılmasını gerektirir. Bu süreç, yaratıcı düşünme pratiğinin tetiklenmesine yönelik deneysel bir diyalog ortamı olarak da ifade edilebilir. Dolayısıyla, değinilen diyalog sürecinde, her iki aktörün düşünce ve üretme alanını destekleyen deneyim ortamlarından ve mimarlıkla doğrudan ya da dolaylı ilişkilere sahip çeşitli mecalardan yararlanılır. Bu noktada yarışmalar; çoğulcu ve özgür doğası ile zihinsel altyapısı, süreçleri ve üretimleri üzerinden mimarlık eğitimi etkileyen bir araç ve deneyim mecrası olarak hem öğrenciler hem de stüdyo yürütücüleri açısından işlevsellik kazanmaktadır. Çalışma; “yarışmalar”ın mimarlık eğitiminin iki temel aktörü olan öğrenciler ve stüdyo yürütücüleri üzerinden mimarlık eğitimine etkilerini önemseyerek; tasarım stüdyoları dışında gelişen, profesyonellerin ve öğrencilerin katılımına açık yarışmaların, tasarım stüdyolarına/mimarlık eğitime doğrudan ya da dolaylı olarak etkilerini/katkılarını tartışmayı amaçlar.

Mimarlık Eğitimi ve Tasarım Stüdyoları

Bilindiği gibi mimarlık eğitiminde tasarım stüdyoları, karşılıklı ilişkilere ve eleştiriye dayalı, öğrenme-öğretme pratiğini içeren etkileşimli diyalog ortamlarıdır. Bu anlamda tasarım stüdyoları yöntem ve yaklaşım çeşitliliğine açık, iletişime dayalı deneysel üretme alanları olarak ifade edilebilir. Aydınlı ve Kürtüncü (2014), tasarım stüdyolarını mimarlık eğitiminde “Omurga” (1) olarak ifade ederek; stüdyoların tasarım eğitimindeki önceliğine ve öğrenilen bilgilerin uygulandığı ve yorumlandığı bir bütüncül uygulama alanı olduğuna işaret etmektedir. Mimarlık eğitiminde tasarım stüdyolarında gözlenen yaklaşım çeşitliliğini ve stüdyo süreçlerindeki esnek ve farklı denemelerin varlığını, mimarlık eğitiminin doğası ve tasarım olgusunun mimarlık eğitimindeki ağırlığı ile doğrudan ilişkilendirmek olasıdır. Öyle ki tasarım; mimarlık eğitiminin odağında yer alan bir kavram olarak, içe dönük anlamda “zihinsel süreç” ve dışa dönük olarak “temsil” olmak üzere, doğasında yer alan bütünleşik iki bileşenin varlığı ile gerçekleşmektedir. Bu temel iki bileşen, soyuttan gerçekliğe uzanan tasarım sürecinde birbirlerinin tamamlayıcısı olarak iç içe geçmiş bir yapıya sahiptir. Asimov’un (1962) tasarıma ilişkin tanımında ise yatay ve düşey olmak üzere iki boyut ayrımı gözlenmektedir. Bu tanıma göre yatay boyut; bilgi edinme, analiz, sentez, değerlendirme ve bunların arasındaki döngüsellik, düşey boyut ise soyuttan

somuta giden dizgesel yapı olarak belirtilmiştir. Tasarlama sürecinde canlandırma, algılama, yorumlama, dönüştürme, iletme vb. aracılığı ile devreye giren zihinsel süreç ilk olarak çözümleme ve kavrama arayışıdır. İlerleyen süreç ise özellikle yaratıcılık kavramı üzerinden gerçekleşen alternatifler ve olasılıklar üretme dizisi ile farklı yöntem ve araçlarla temsil/dışa aktarma olarak gözlemlenir. Mesleğin uzmanlık alanına ait temel bilgiler, deneyimlerle oluşmuş birikim, sezgisellik ve kişisel tercihler, bu süreci etkileyen önemli bileşenlerdir.

Bu noktada tasarım odaklı olarak mimarlık eğitiminin stüdyolar bağlamında öğrenme-öğretme sürecine bakıldığında; algılama, yorumlama ve ifade etme gibi temel kavramlardan yola çıkarak bütünsel bir okuma yapılabilir. Süreç; öğrenci ve stüdyo yürütücüleri olmak üzere iki aktörün varlığı ile gerçekleşmektedir ve temelde farklı anlama, algılama ve yorumlama olasılıklarına açık bir iletişim modeline dayanmaktadır. Esin’e göre (2003), sosyal iletişim ve karşılıklı etkileşim üzerinden stüdyolardaki tasarlama süreçleri, öğrenci-öğrenci ve öğrenci-stüdyo yürütücüsü arasında karşılıklı yansımalar olarak ifade edilmektedir. Aydınlı ve Kürtüncü (2014) ise öğrenen-öğrenen diyalogunu, empati yüklü bir gerilim ortamında karşdakini anlamaya ve sürekli olarak taktik geliştirmeye yönelik davranışlar olarak ifade etmektedir. Yürekli ve Yürekli (2004) tasarım stüdyolarını, klasik usta-çırak ilişkisinden çıkılan ve bilinenin aktarıldığı değil, bilinmeyenin birlikte arandığı süreçler olarak ifade ederek, deneyimli ve deneyimsiz iki kişinin ortaklığı ve birlikte öğrenme süreci olarak tarif etmektedir.

Değinilen ifadeler tasarım stüdyolarının doğasına işaret ederken, bir yandan da ideal bir stüdyo sürecinin nasıl olması gerektiğine ilişkin düşünceleri içermektedir. Bu anlamda tasarım stüdyolarında öğrenci ve stüdyo yürütücüsü olarak aktörlerin rolleri, konumları ve özellikleri önem kazanmaktadır. Sürecin aktörler arasındaki bir iletişim biçimi ve diyalog ortamı olarak tanımlandığı hatırlanırsa, söz konusu ilişkideki

Resim 2. DEÜ “200 Atölyeler”, sunum ve tartışma süreci.

Fig. 2. Dokuz Eylül University ‘200 Workshops’, presentation and discussion stage.

diyalog ve katkı sürecinin yürütülme yöntemi ile aktörlerin bu süreçteki davranış biçimleri tartışılması gereken bir durumdur. Şentürer (2004), tasarım stüdyolarının ele alınış biçimlerinde farklı yaklaşımların ve eleştirel ortam karakterlerinin varlığına değinerek, “yönlendirmeli” ve “estetik görüş” olarak bu yaklaşımları iki grupta ifade eder. “Yönlendirmeli yaklaşım” yürütücü merkezli otoriter ve dolayısıyla da tek tarafın egemen olduğu bir süreç olarak değerlendirilirken, “estetik görüş yaklaşımı” ise sistematik bir problem çözme etkinliği yerine diyalog-diyalektik üzerinden bir yorumlama eylem alanı olarak ifade edilir.

Şüphesiz değinilen yaklaşımlarda asıl olan diyalog ortamının varlığı, eleştiri odaklı gerçekleşen düşünme/düşündürme, yorumlama ve ifade edebilme durumlarıdır. Bu noktada öğrenci ve yürütücünün sahip olduğu farkındalık ve bilinç düzeyleri, entelektüel ve mesleki bilgi donanımı, mesleki görgü ve elbette ki üretme pratiği bağlamında deneyime dayalı edinilmiş birikimler, stüdyo sürecini doğrudan ya da dolaylı biçimde etkilemektedir. Her iki aktör için de söz konusu özelliklerin kazanımı kuşkusuz, mimarlık gibi sürekli öğrenmenin gerekli olduğu, devinime ve yeniliğe açık bir meslek disiplininde, salt formel-müfredata bağlı eğitim alanının sınırları dahilinde gerçekleşmemektedir. Bu anlamda tasarım stüdyolarında, özellikle eğitim sürecindeki kuramsal alanın sınırları esnetilerek, mesleki pratik alanıyla yakınlaşabilen, daha özgür ve deneyime açık ortamlarda etkin öğrenci

vurgusuyla, enformel-müfredat dışı eğitim süreçlerinin deneyimlenmekte olduğu görülmektedir (Resim 1, 2). Ciravoğlu (2003) enformel eğitim süreçlerini/deneyimlerini, formel eğitimin kısıtlayıcılarından arınmış, kısa süreli ve yoğun motivasyon ile düşüncelerin daha bağımsız ifade edilebildiği ortamlar olarak ifade ederek, kişisel inisiyatiflerle katılımın gözlemlendiği bu ortamların, öğrenenlerin kendi aralarında ve öğrenenlerle öğretmenler arasında diyalog oluşturduğunu, ayrıca kişisel ve mesleki özgüven kazandırdığını belirtmektedir. Workshop ya da çalıştay olarak adlandırılan bu ortamların belirgin özellikleri olarak, isteğe bağlı katılımla gerçekleşmesi, düşünceye, üretmeye ve paylaşım temellenen etkileşim alanları olması sıralanabilir. Belirli bir tema üzerinden gerçekleşen, yürütücüler ve öğrencilerin –bu ortamlarda öğrencilerin yürütücü olabildiği atölyeler de gerçekleşmektedir- katılımına açık bu etkinlikler, bağımsız küçük çalışmalar ya da uluslararası ve ulusal düzeyde serbest katılımlı etkileşim ortamları olarak görülmektedir. Bu anlamda ulusal alanda TMÖB (Türkiye Mimarlık Öğrencileri Buluşması), UMÖB (Ulusal Mimarlık Öğrencileri Buluşması) gibi öğrenci buluşmaları ve uluslararası alanda ise EASA (European Architecture Student Assembly), UMAR (Union of Mediterranean Architects) gibi organizasyonları başlıca örnekler olarak belirtmek olanaklıdır. Mimarlık ortamının kendi iç etkinlik alanıyla ya da mimarlıkla doğrudan/dolaylı ilişkiler barındıran kültürel, sanatsal ve entelektüel eylem alanlarıyla ilişkilenen

Resim 1. DEÜ “200 Atölyeler”, tasarım ve üretim süreci. Fig. 1. Dokuz Eylül University ‘200 Workshops’, design and production stage.

Resim 3. UMÖB 14.5 Gebze, Ulusal Mimarlık Öğrencileri Buluşması, atölye süreci (Fotoğraf: İzel Özçınar). Fig. 3. MUISCARCH 14.5 Gebze, International Architecture Students Congress, workshop (Photograph: İzel Özçınar).

çalışmaların, öğrencilerin daha aktif varlığı ile gerçekleştiği bu deneyim alanlarında; atölye çalışmaları, geziler ve sunumlar yapılarak, farklı eğitim kurumlarından gelen katılımcılar arasında bir paylaşım ve etkileşim ortamları oluşmaktadır. Burada esas olan aktif öğrenci vurgusu ve isteğe bağlı katılımın gözlemlendiği daha özgür öğrenme platformlarının varlığıdır (Resim 3).

Bu çalışmalardan edinilen deneyimlere ve öğrencilerin bu çalışmalara olan ilgisine bakılarak pasif/ edilgen bir öğrenen konumundaki öğrenci kabulünün aksine, aktif bir aktör olarak öğrenci düşüncesi/gerekliliği, tasarım olgusunun doğasıyla ilişkili olarak görünür ve baskın biçimde ortaya çıkmaktadır. Öğrencilerin eğitim süreleri boyunca formal eğitim alanının sınırları dışına çıkarak bireysel ya da grup deneyimleri olarak enformel süreçlerde varlık göstermesinin tasarım stüdyolarını olumlu etkilediği gözlenebilmektedir. Öte yandan kuramsal ve pedagojik anlamda sahip olduğu bilgi birikimini, mesleki pratik ortamında üretme ve dahası uygulama olanakları bularak genişletebilen ve bu şekilde kuramsal ve pratik bilgi ağını bütünleşik olarak kapsayıcı biçimde aktarabilen stüdyo yürütücülerinin, tasarım stüdyolarında varlığının önemi yadsınmaz.

Bütün bu düşünceler doğrultusunda, gerek öğrenci gerekse profesyonel mimarlık yarışmalarının, öğrenciler ve stüdyo yürütücülerini aracılığıyla tasarım stüdyolarını doğrudan ya da dolaylı olarak etkilediği düşünülmektedir. İfade edilen ilişki biçimiyle yarışmalar, çoğulcu ve özgür doğası, süreçleri ve üretimleri üzerinden mimarlık eğitimi etkileyen

enformel deneyim mecrası olarak hem öğrenciler hem de stüdyo yürütücülerini açısından işlevsellik kazanmaktadır.

Enformel Deneyim Alanı Olarak Yarışmalar

Türkiye’de geçmişi 1930’lu yıllara dayanan mimarlık yarışmaları, farklı kavranma biçimleri, süreçleri ve sonuçları üzerinden mimarlık ortamında sürekli tartışılan bir eylem alanı olarak görülmektedir. Önemi, özellikleri ve sorunları ile çok yönlü tartışmalara açık bir olgu olarak karşımıza çıkan yarışmalar, çalışma kapsamında tasarım eğitimi ile ilişkileri ve stüdyo süreçlerine etkileri bağlamında ele alınmaktadır. Dolayısıyla yarışmalara ilişkin genel tanımlamalar, eleştiriler ve değerlendirmeler farklı bir tartışma konusudur. Bu nedenle yarışmalar olgusu, daha çok mimari tasarım eğitiminde stüdyo süreçleri ile ilişkilendirilebilecek özellikleri ve etkileri bağlamında tartışılacaktır. Bu anlamda yarışmalar pratiği ve özelliklerine ilişkin tanımlara bakıldığında; Sayar (2004) yarışmaları, özgür/özgün üretim ortamlarında söz söyleme/deney yapma olanakları vurgusuyla, kendini sınama/ geliştirme/yenileme zemini olarak ifade eder. Sayar’ın aktarımıyla (2004) Helene Lipstad (2) mimari tasarım yarışmalarını, “karşıt fikirlerin ve uzlaşmaz çözümlerin çarpıştığı savaş alanları, sınırları görünmeyen dev boyutlu tasarım stüdyoları” olarak tanımlar. İlhan (2013) yarışmaların, meslek içi gelişime ve kendini sinayabilmeye/geliştirebilmeye olanak sağlayan özelliklerinin yanı sıra, dönem eğilimleri konusunda belge niteliği taşıyan yapısına değinir. Yarışmaları, eleştiri barındıran özgürlükçü ve alternatif üretme alanı olarak, gönüllülük esasına dayanan bağımsız denemeler/deneyimler ortamı olarak da tanımlamak olanaklıdır.

Değinilen kısa tanımlarda gözlenen temel argüman; özgür üretim ortamı, mesleki gelişim alanı ve dahası kişisel inisiyatiflere bağlı bir eğitim alanı vurgusudur. Dolayısıyla, eğitim sürecine ilişkin ifade edilen enformel eylem alanlarında ortaya konulan özelliklerin, yarışmaların doğası ile benzerlik gösterdiği açıkça görülmektedir ve buradan hareketle yarışmalar için bir enformel eğitim alanı tanımlaması yapılmıştır. Bu noktada yarışmalara, öğrenci ve stüdyo

yürütücülerini ile ilişkisi/etkileşimi bağlamında, profesyonel ve öğrenci kategorileri üzerinden ayrı ayrı değinilmesi gerekmektedir. Her iki kategoride söz konusu aktörlerin varlık gösterme biçimleri ve süreçlerin tasarım stüdyolarına etkileri çeşitlilik gösterir.

Türkiye’de öğrenci yarışmalarının 1980’li yıllarda açılmaya başlandığı görülür. Bu dönemden başlayarak Mimarlar Odası, çeşitli özel firmalar, üniversiteler, dernekler, vakıflar vb. tarafından öğrenci yarışmalarının gerçekleştirildiği gözlenmekte, birçok yarışmanın da sürekliliğini koruyarak devamlılık gösterdiği görülmektedir. Köknar (2013), öğrenci yarışmalarının bilinçlenme, tanıtmaya, eğitim ve mimarlığa ilişkin entelektüel alanı genişletme gibi güçleri olan, farklı düşünme biçimleriyle alternatiflerin aranabildiği potansiyel enerji alanları olarak ifade etmektedir. Değinilen tanımlamada “potansiyel enerji alanı” ifadesi oldukça önemlidir. Öğrenci yarışmaları, gerek stüdyo süreçleri ile doğrudan ilişkili gerekse bu süreçlerden tümüyle bağımsız, var olan bir sorunu/ durumu ya da belirli bir kavramı salt düşünme pratiği üzerinden tartışmaya olanak sağlayarak mimarlık ortamına katkı koyabilen süreçlerdir. Bu anlamda, alternatif düşünme kanallarını ve deneysel yaklaşımlarla üretme olasılıklarını tetikleyen mekanizmalar olarak da değerlendirilebilir.

Günümüzde Archiprix, MimED, Kent Düşleri, Prosteel, Çuhadaroğlu Alüminyum, S.O.S İstanbul, İzocam ve Knauf devamlılığı olan yarışmalar olarak sıralanabilir. Bu yarışmalardan Archiprix ve MimED, öğrencilerin stüdyo süreçlerinde ürettikleri projeler ile katılabildikleri yarışmalar olarak ötekilerden farklılaşmaktadır. Stüdyo üretimleri ile doğrudan ilişkisi olan bu yarışmaların temel özelliği, hem öğrencilerin hem de eğitim kurumlarının birbirleriyle ilişki kurabildiği ortamı var etmesidir. Bu yarışmalar ödüllendirme ve teşvik mekanizması olmaktan çok, farklı eğitim kurumlarının stüdyo süreçleri ve sonuçları bağlamında değerlendirilebilmesi, kıyaslanabilmesi ve yaklaşım çeşitliliklerinin algılanabilmesi açısından önem kazanmaktadır. Bu şekilde, stüdyo süreçlerinde bağımsız denemeler sonucunda elde edilen yeni ya

da alternatif yaklaşımların görünürlüğü sağlanmakta ve bu yaklaşımlar geleneksel olarak tanımlanabilen modelleri benimsemiş “öteki”ler için örnek olabilmektedir. Ayrıca Türkiye’deki stüdyo süreçlerine üretimler ve yaklaşımlar üzerinden bakarak bütüncül bir okuma yapabilmeyi sağlayan özelliğiyle bu yarışmalar, katılımlar sonucu oluşan birikimleri ile bir dönem kesiti olma özelliğine sahiptir. Öte yandan devamlılığı, saygınlığı, teşvik unsurları ve görünürlük potansiyelleri gözetildiğinde bu yarışmaların, stüdyo süreçlerinin işleyişinde konuların kavranma biçimlerine, fikirlerin ve kavramsal yaklaşımların ifade-aktanılma biçimlerine ve dahası üretilen projelerin sunum formatlarına kadar stüdyo süreçlerini etkileyebildiği görülmektedir (Resim 4, 5).

Kent Düşleri, Prosteel, Çuhadaroğlu Alüminyum, S.O.S İstanbul, İzocam, Knauf gibi devamlılığı olan ve/ya da devamlılığı ol(a)mamış başka birçok öğrenci yarışması ise eğitim sürecinden bağımsız, belirli bir konu ya da kavram üzerine öğrencilerin kendi inisiyatiflerinde gerçekleştirebilen söz söyleme, deneyim kazanma ortamları olarak görülmektedir. Burada “bağımsız ortam” ve “bireysel inisiyatif” ifadeleri önemlidir. Eğitim sürecinde kazanılan birikimlerin, bu ortamın koşulları ve sınırları dışında tümüyle isteğe bağlı bir şekilde yarışma pratiği üzerinden deneyimlenmesini, “deneyim odaklı öğrenme” olarak tanımlamak olasıdır. Düşünmeye ve üretmeye bağlı olarak, deneyimler üzerinden birikimlerin inşa edildiği bir meslek alanı için, eğitim sürecinde deneyim alanlarının çoğalması, kuşkusuz bireyin düşünce dünyasını genişleten bir kazanımdır.

Resim 4. Archiprix-TR 2014 Proje Sergisi (Fotoğraf: YEM arşivi). Fig. 4. Archiprix-TR 2014 Project Exhibition (Photograph: YEM Archive).

Bu anlamda söz konusu öğrenci yarışmalarını, süreçleri ve sonuçları bağlamında ele almak ve stüdyo süreçlerine öğrenciler aracılığıyla etkileri/ katkılarını değerlendirmek olanaklıdır. Öncelikle süreç olarak ele alındığında yarışmaların öğrenciler için başlıca kazanımları; öğrenciye kendi kendine karar verebilme yetisini kazandırması, grup çalışmalarında birlikte düşünme ve tartışma pratiğini var etmesi, içe dönük eleştiri ve öz değerlendirme durumlarını yaratması, araştırmaya teşvik etmesi, ifade ve temsil yöntemlerini geliştirme arayışını tetikleme ve süreyi programlayabilme disiplini oluşturması olarak sıralanabilir. Sonuçlar üzerinden bakıldığında ise; muhakeme etme, sorgulama ve tartışma kanallarının açılması, yaklaşım çeşitlilikleri gözlemlenerek öz değerlendirme olanağının oluşması, öznel bir süreç sonucunda oluşturulan bir üretimin yarattığı özgüven ve motivasyon gibi unsurlar; ödül almış olmak ya da olmamak diye bir ayrım yapılmaksızın öğrenciler için önemli kazanımlardır.

Değinilen bütün öğrenci yarışması modelleri bütüncül bir kavrama ile değerlendirildiğinde ise öğrencinin özneleştirildiği deneyim ortamları olarak, kazanımları ve eğitim süreçleriyle ilişkileri açısından stüdyo süreçlerini doğrudan ya da dolaylı olarak etkilediği görülmektedir. Bu nedenle öğrenci yarışmaları mimarlık eğitiminin sınırları dışında varlığını sürdüren ve farklı biçimlerde stüdyo süreçlerine etkisi olan bir enformel eğitim ortamıdır.

Stüdyo süreçlerini etkilediği/etkileme potansiyelleri olduğu düşünülen bir başka yarışma türü profesyonellerin katılımına açık mimarlık yarışmalarıdır. Mimarlık ortamında nitelikli proje elde etme

yöntemi olarak kabul gören yarışmalar pratiği, her mimarın fikir ve düşünceleriyle katkı koyabildiği, üretmeye dayalı çoğulcu eylem alanlarıdır. Stüdyo yürütücülerini ve öğrenciler olmak üzere her iki aktörün profesyonel mimarlık yarışmaları bağlamında stüdyo süreçleriyle ilişkilendirme biçimleri, doğrudan ya da dolaylı olmak üzere farklılıklar göstermektedir. Öyle ki yarışmaların tasarım stüdyolarına etkisi, stüdyo yürütücülerinin bu alanda katılarak ve üretmek varlık göstermesiyle doğrudan ilişkilidir. Dolayısıyla, stüdyo yürütücülerini bu etkileşim sürecinin aktif öznesi konumundadır. Öğrenciler ise bu sürecin daha çok izleyen ve etkilenen konumdaki dolaylı ve edilgen biçimde varlık gösteren öznelileridir.

Bilindiği gibi birçok mimarlık okulunda tasarım stüdyolarına eğitim alanı dışından meslek alanındaki nitelikli üretimleri gözetilerek davet edilen mimarlar katkı sağlamaktadır. Bu durum bir anlamda; kurama ve pratiğe dayalı bilgilerin sentezlendiği, bilgi alışverişlerinin sağlandığı bir stüdyo süreci arayışı olarak da tarif edilebilir. Öte yandan bunun tersi durumda, stüdyo yürütücülerinin akademik alanın sınırları dışına çıkabildiği mecraların kısıtlı olduğu bilinmektedir. Bu noktada döner sermaye projeleri, kurum içi yapıların tasarlanması gibi uygulamaya dönük çalışma alanlarının varlığının yanı sıra, stüdyo yürütücülerini yarışmalar aracılığıyla da hem kendilerini geliştirme ve sinama fırsatı bulabilmekte, hem de yarışma sonuçlarına bağlı olarak, uygulamaya kadar giden süreçte edinilen pratiğe dayalı bilgilerle kuramsal bilgi alanını destekleyebilmektedir. Dolayısıyla stüdyo yürütücülerini için yarışmalar, mimarlık eğitiminde kuramsal alanın dışına

Resim 5. Archiprix-TR 2014 Mimarlık Forumu ve Kolokyum (Fotoğraf: YEM arşivi). Fig. 5. Archiprix-TR 2014 Architecture Forum and Colloquium (Photograph: YEM Archive).

çıkabilme olanağına sahip, pratik üretme ortamı ile ilişki kurulabilecek alternatif deneyim alanları olarak tanımlanabilir. Ayrıca; yarışma süreci, var olan mimarlık pratiğinden farklılaşan çoğulcu ve özgür üretme ortamı olarak, stüdyo ortamlarında gerçekleşen tasarlama süreciyle benzer özelliklere sahiptir. Bu özellikleri ile stüdyo yürütücüsü tarafından deneyimlenen yarışmalar, stüdyo yürütücüsü-öğrenci iletişimde empati kurmayı sağlayan olumlu etkileşimleri var etmektedir. Öte yandan hem kurama hem de pratiğe dayanan bilgilerin stüdyo yürütücülerince bütünleşik olarak yorumlanabilmesi ve her iki alana ait bu bilgilerin dengeli biçimde sentezlenerek aktarılması, stüdyo süreçlerine katkı sağlayan önemli bir ölçüt olarak değerlendirilebilir.

Yarışmalara katılan stüdyo yürütücülerinin bu alandaki etkinliklerine ve başarılarına bağlı olarak öğrenciler üzerinde teşvik edici, güven inşa eden ve motivasyon sağlayan olumlu etkilerinin olduğunu da belirtmek gerekir. Bu durum öğrenciler için dolaylı bir etkileşim biçimi olarak ifade edilebilir. Ayrıca profesyonel mimarlık yarışmalarına katılan ekiplerin yapısına bakıldığında, genellikle öğrencilerin yardımcı olarak süreç katkı sağladıkları ve bu anlamda eğitim sınırları dışında bilgi, beceri ve deneyim kazandıkları gözlenmektedir. Kuşkusuz, öğrenciler bu süreçlerin parçası olarak elde ettikleri deneyimleri stüdyo süreçlerine yansıtmakta ve bu durum stüdyo süreçlerini olumlu anlamda etkilemektedir.

Son Söz

Eğitim modellerinin tartışıldığı ve alternatif öğrenme ortamlarının varlığıyla eğitim alanı sınırlarının muğlaklaştığı günümüzde, deneyim odaklı öğrenme mecrası olan öğrenci yarışmalarının nitelik-nicelik olarak artması ve öğrencilerin bu alanlara yönlendirilerek teşvik edilmesi bir gereklilik olarak gözlenmektedir. Bugün yarışmalar tasarım stüdyolarının iki ana öznesi olan stüdyo yürütücüleri ve öğrenciler üzerinden eğitim alanı ile güçlü bağlar kurarak iletişim kanalları oluşturmakta ve eğitimin temel ilişki sistemindeki özneler arası bağı etkileyebilmektedir. Hem öğrenciler hem de stüdyo yürütücüleri anlamında yarışmalara olan ilginin/katılımın artması ve daha çok üreterek-deneyimleyerek öğrenme süreci

algısının yaygınlaşması gerekmektedir.

Yarışmaların görünür ya da örtük biçimde stüdyo süreçleriyle ilişkisinin ve olumlu katkılarının varlığı gözetildiğinde, eğitim sürecini dışardan destekleyen aktörlerin konumları ve rolleri de önem kazanmaktadır. Bu anlamda gündemi, yapılı çevreyi ve mimarlık kültürünü gözeterek, sorgulama, eleştirel bakış ve alternatif düşünme alanlarını var eden öğrenci yarışmalarının mimarlık ortamına kazandırılması konusu, Mimarlar Odası başta olmak üzere üniversiteler, demekler, vakıflar gibi birçok kurumun sorumluluğundadır. Mevcut durumda sözü edilen kurum ya da kuruluşların bu alanda etkinlik gösterdiği kabul edilmekle birlikte, bu konuda daha aktif ve etkin bir tavır sergilenmesi beklenmektedir. Ayrıca öğrenci yarışmalarının bir kontrol mekanizmasıyla etkin biçimde denetlenebilmesi gerekir. Bu şekilde yarışma kültürü düşüncelerinden uzaklaşan ve farklı kaygılarla ortama katılan girişimlerin önüne geçmek mümkün olabilir.

Notlar

- 1.Omurga tanımı yazarların gerçekleştirdiği “Paralaks Oda” adlı bir stüdyo deneyimi özelinde ifade edilmiş olsa da tasarım stüdyoları için genellenebilecek bir tanım olduğunu düşünüyorum. Daha ayrıntılı okuma için “Paralaks Oda” kitabına bakılabilir.
- 2.Tanım, yazarın “Experimental Tradition: Essays on Competition in Architecture” adlı kitabından alınmıştır.

*Kaynak gösterilmeyen görseller yazara aittir.

Kaynaklar

- Asimow, M.; “Introduction to Design”, USA: Englewood Cliffs, Prentice Hall, 1962.
- Aydınli, S.; Kürtüncü, B.; “Paralaks Oda”, İstanbul: Cenkler Matbaacılık, 2014.
- Cıraoğlu, A.; “SEN’in Ardından..”, Mimarlık (310), s.29-30, 2003.
- Esin, N.; “Yaşama Egemen Kavramlar ve Tasarlama Eğitiminin Yeniden Sorgulanması Üzerine”, Mimarlık Eğitiminde Tasarım Stüdyolarına Farklı Yaklaşımlar, s.1-7, İstanbul: Mimarlar Odası İzmir Şubesi Yayınları, 2003.
- Hacılibeyoğlu, F.; Dokgöz, D.; Ersan, O.; “Yarışma Hikayeleri: Denemeler, Deneyimler”, Yarışmalar ve Mimarlık Sempozyumu Kitabı, s.68-77, İstanbul: Scala Matbaa/ Arkitera Mimarlık Merkezi, 2013.
- İlhan, C.; “Yarışma Sonrası Süreç: Güncel Uygulamalar Üzerinden Bir Değerlendirme”, Yarışmalar ve Mimarlık Sempozyumu Bildiriler Kitabı, s.78-85, İstanbul: Scala Matbaa/Arkitera Mimarlık Merkezi, 2013.
- Köknar, S. A.; “Türkiye’de Öğrenci Yarışmaları”, Yarışmalar ve Mimarlık Sempozyumu Bildiriler Kitabı, s.116-122, İstanbul: Scala Matbaa/Arkitera Mimarlık Merkezi, 2013.
- Sayar, Y.; “Türkiye’de Mimari Proje Yarışmaları 1930-2000: Bir Değerlendirme” Mimarlık (320), s.29-45, 2005.
- Şentürer, A.; “Estetikte, Tasarımda, Eğitimde, Mimarlıkta Eleştirel Yaklaşım”, İstanbul: Yapı Yayın, 2004.
- Yürekli, F.; Yürekli, H.; “Mimarlık: Bir Entelektüel Enerji Alanı”. İstanbul: Yapı-Endüstri Merkezi Yayınları, 2004.

*Ferhat Hacılibeyoğlu, Yrd. Doç. Dr.

Dokuz Eylül Üniversitesi, Mimarlık Bölümü

The Effects of the Competitions on Design Studios in Architectural Education

FERHAT HACIALİBEYOĞLU

» The nature of design studios in architectural education could be defined as a creative course or a series of courses that derive from communicative, liberal, critical and interactive experiences. That process which is based on communication and interaction has two main actors which are students and studio coordinators (academician). This process which we can define as an experimental dialogue space that triggers the practice of creative thinking / making think requires these two mentioned actors bonded through communication to improve themselves constantly by diverse methods and means; and the information, manners and the experiences to be shared mutually. Consequently; the awareness and the conscious levels of the student and the coordinator, intellectual and vocational knowledge, vocational manners and of course the experience based accumulation in means of production practice all affect the studio process directly or indirectly.

For both of the actors, gaining the mentioned features in a profession discipline like architecture which constantly requires learning and is open for motion and renewal, without a doubt, does not happen inside an education space based on merely formal-syllabus. In this sense, it is observed that in design studios, especially by stretching the boundaries of the theoretical space of the educational process, with the emphasis of active students in more liberal and experimental spaces, informal – off syllabus education processes are experienced.

At this point, competitions gain functionality for both the students and the coordinators as a tool that affects the architecture education by means of its mental basis with the pluralist and liberal nature, courses and productions and as an informal experience channel. This study aims at discussing the direct or indirect effects / contributions on the design studios / architectural education of the competitions which take place out of the design studios and are open for attendance of professionals and students, regarding the effects on the architecture education on the basis of design studios by the two main actors of the architectural education of ‘competitions’, students and studio coordinators.

14. Uluslararası Asansör Fuarı

26-29 Mart 2015

Tüyap, İstanbul

asansör

2015 İSTANBUL

Hedeflerinize birlikte ulaşıyoruz

All seats
Business
&
Class

asansoristanbul.com

Organizasyon

Tarsus

IFO

Destegi ile
AYSAD®

Destekleyen
KOSGEB

f t in g+ YouTube

BU FUAR 5174 SAYILI KANUN GEREĞİNCE TOBB (TÜRKİYE ODALAR VE BORSALAR BİRLİĞİ) DENETİMİNDE DÜZENLENMEKTEDİR.

Erişilebilir Konut Tasarımı

Accessible Housing Design

ENGLISH SUMMARY ON PAGE 240

Makale kapsamında farklı ülkelere ait engelsiz fiziki çevre düzenlemeleri ile erişilebilir konut tasarımı uygulamalarında karşılaşılan sorunlar ele alınıyor ve engelli bireylerin beklentilerinin karşılanmasına yönelik yeni tasarım yaklaşımları değerlendiriliyor.

EVREN BURAK ENGİNÖZ*

Fotoğraflar: Evren Burak Enginöz

» Giriş

Dünya Sağlık Örgütü (WHO) gelişmiş ülkelerde nüfusun %10'unun, gelişmekte olan ülkelerde ise nüfusun %12'sinin engelli olduğunu kabul etmektedir. Toplum içinde dezavantajlı grup içine fiziksel engelli bireyler dışında felçli, MS (Multipl Skleroz) gibi devamlı ya da dönemsel zorluk çeken hastalar olduğu kadar hamilelik, çocukluk, yaşlılık gibi insan ömrünün bir dönemini kapsayan sorunların görüldüğü bireyleri de koyabiliriz.

Engelli bireyler, öteki sağlıklı bireyler gibi toplum yaşamında daha çok yer almak ve verimli olmak isterlerken, yaşlılar da bağımsız yaşamayı, hattâ çoğu zaman kimsenin yardımı olmadan kendi günlük gereksinimlerini kendileri karşılayabilmeyi arzu ederler. Kuşkusuz onların yardım almadan gündelik yaşamlarında özgür olabilmeleri uygar bir topluma, erişilebilir fiziki çevreye ve yapılara bağlıdır.

Toplumların bilinçlenme düzeyine göre dünyada ve ülkemizde çeşitli başlıklar altında yasal düzenlemeler, destekleyici programlar, fonlar ve erişilebilir tasarım rehberi ile fırsat eşitliği sağlayıcı standartlar ve kurallar getirilmeye çalışılmaktadır.

Bu makale kapsamında farklı ülkelere ait engelsiz fiziki çevre düzenlemeleri ile erişilebilir konut tasarımı uygulamalarında karşılaşılan sorunlar ele alınacak ve engelli bireylerin beklentilerinin karşılanmasına yönelik yeni tasarım yaklaşımları değerlendirilecektir.

Engelliler ve Erişilebilirlik Üzerine Yasal Düzenlemeler, Karşılaşılan Sorunlar

Geçmişte engelliler anlaşılmak yerine toplumdan uzakta, evlerinde aileleriyle birlikte ya da özel bakım evi veya okullarda gizli bir yaşam sürmek zorunda bırakılmıştır. Engellilik olgusu toplum tarafından anlaşıldıkça, zamanla engelli bireylerin gündelik yaşam içindeki görünürlükleri artabilmiştir.

Bu nedenle engellilik kavramı geçmişten günümüze farklı modellerle tanımlanmıştır. Bu tanımlamalar içinde 1900-1970 yılları arasında kabul gören “Tıbbi Model”, engelli bireyler için toplumsal sorumlulukların tanımlandığı bir modeldir. Bu modele göre engelliler tıbbi farklılıkları olan bireyler olarak görülmekte, her türlü iş, hizmet ve yükümlülüklerden muaf tutulmakta, gündelik alışveriş, ulaşım ve finansal gereksinimleri için sosyal yardım yapılması gerekliliği savunulmaktadır. 1970 yılından başlayarak, günümüzde de kabul gören bir başka model ise “Sosyal Model”dir. Bu modele göre engelli birey yerine engelsiz birey tanımı yapılmaktadır (1). “Sosyal Model” üzerine çalışan Brittain’e göre ise ancak insanların davranışlarında değişiklik mümkün olursa, fiziksel engellerin kaldırılmasında etkili kamusal politikalar ve yasalarla engellilik sorunlarının birçoğu yok olabilir (2).

Bu farkındalığın artırılması ve sorunların çözümü toplumun erişilebilirlik kavramını doğru anlamasıyla mümkün olabilir.

Erişilebilirlik kavramı, engelli bir bireyin, gündelik yaşamında öteki sağlıklı bireyler gibi hiç yardım almadan ya da kısmi yardım alarak, evinden yürüyerek, toplu taşıma ya da özel aracı ile her çeşit binaya gidebilmesi, bina içindeki mekânlarda dolaşabilmesi, binaya ait bütün hizmetlerden yararlanabilmesi olarak tanımlanmaktadır. Gündelik yaşamda birbiriyle ilişkili ya da süre gelen eylemlerin duraksamadan devam edebilmesi erişilebilirliğin özünü oluşturmaktadır. Eylem ilişkilerinde kopmalar olduğunda erişilebilirlikten söz edilemez.

Toplum içinde engellilerin bağımsız birey olarak, yardım almadan ya da kısmi yardım alarak hareket edebilmeleri, günlük eylem ve sosyal etkinliklere sorunsuz erişebilmeleri için dünyada ve ülkemizde çeşitli başlıklar altında yasal düzenlemeler ile fırsat eşitliği sağlayıcı standartlar getirilmeye çalışılmaktadır.

ABD’de, 1961 yılında Ulusal Amerika Standartlar Enstitüsü (ANSI) binaların erişiminin fiziksel engelliler için yapılması standardını belirlemiştir. Bu bağlamda 1968 yılında kamu adına yapılan, kiralanan ya da kamu tarafından yaptırılan özel konut yapıları dışında kalan bütün yapılar için erişilebilir ve engellilerin kullanımına uygun olması koşulunu getiren “Mimari Engeller Yasası” (The Architectural Barriers Act) çıkartılmıştır. 1984 yılında yasa revize edilerek kamu eliyle yapılan konut ve öteki yapılar da kapsam içine dahil edilmiş, “Federal Erişilebilirlik Standartları” (The Uniform Federal Accessibility Standards) uygulanmaya başlanmıştır. “Eşit Konut Yasası” (The Fair Housing Act) ile engelliler başta olmak üzere toplumu oluşturan bütün bireylere konut piyasasında eşit haklar sunulmuştur. 1990 yılında ise istihdam başta olmak üzere, kamusal ve ticari mekânlarda bireyler arası ayrımcılığa izin vermeyen yasal düzenlemeleri içeren “Amerikalı Engelliler Yasası” (Americans with Disabilities Act of 1990-ADA) çıkarılmıştır.

İngiltere’de 1995 yılında kabul edilen “Engelli Ayrımcılık Yasası” (Disability Discrimination Act) istihdam, hizmet, eğitim, ev kiralama ve satın alma konularında engellileri ayrımcılığa karşı korumaktadır. İngiltere’de bu yasa

Resim 2. Görme engellileri konutlarından metroya erişebilmeleri için yönlendirecek zemin kaplamaları deforme edilmiş, Bangkok. Fig. 2. Flooring designed to guide the visual impaired to the underground trains has become warped, Bangkok.

yürürlüğe girmiş ve bu yasayı takiben Avustralya’da 1995 yılında “Avustralya Uyarlanabilir Ev Standartları” (Australian Standards - Adaptable Housing) çalışması gerçekleştirilmiş ve yasallaştırılmıştır. Bu standartlar, var olan ya da yeni yapılacak konutların belirtilen erişilebilirlik ölçütlerine göre uyumunun sağlanması ya da yeniden tasarlanması için yardımcı olacak bir tasarım rehberi görevini üstlenmektedir.

Fransa ve Almanya’da kamu eliyle yapılan ve özel sektöre ait konut uygulamalarında belli oranlarda özel tasarlanmış ve uyarlanabilir konut tasarlama koşulu bulunmaktadır.

Resim 3. Kent içi erişilebilirliği sağlamak adına alternatif yöntemler, engelsiz motorlu araç, Singapur. Fig. 3. Alternative ways of achieving accessibility within the city, a motorbike without obstacles, Singapore.

Ülkemizde ise engelliler için erişilebilirlik kavramı üzerine ilk yasal düzenleme 1997 yılında 3194 sayılı imar yasasında yer alan “Fiziksel çevrenin engelliler için ulaşılabilir ve yaşanabilir kılınması için, imar planları ile kentsel, sosyal, teknik altyapı alanlarında ve yapılarda Türk Standartları Enstitüsü’nün (TSE) ilgili standartlarına uyulması zorunludur” maddesiyle gerçekleştirilmiştir. İmar mevzuatında bahsedilen Türk Standartları Enstitüsü standartlarının, özürliülerin erişilebilirliği ile doğrudan ilgili olan bölümlerini, “TS 9111: Özürli İnsanların İkamet Edeceği

Resim 1. Görme ve yürüme engelliler yardım almadan lüks konutlarına erişemiyor, Paris. Fig. 1. People with visual or physical disabilities cannot access these luxury flats without assistance, Paris.

Resim 4. Engelliler ve yaşlıların kent içi erişilebilirliğini sağlamak için trafik ışığı süre kontrol paneli, Singapur.
Fig. 4. Traffic light period control panel for the aid of the disabled and elderly, Singapore.

Binaların Düzenlenmesi Kuralları”, “TS 12576: Şehir İçi Yollar-Özürlü ve Yaşlılar İçin Sokak, Cadde, Meydan ve Yollarda Yapısal Önlemlerin Tasarım Kuralları”, “TS 12460: Şehir İçi Yollar – Raylı Taşıma Sistemleri Bölüm 5: Özürlü ve Yaşlılar İçin Tesislerde Tasarım Kuralları” oluşturmaktadır.

1991 yılında yürürlüğe giren, 2011 yılında revize edilen TSE 9111, engelli bireylerin bina içinde ve dışında bağımsız olarak hareket edebilmesini amaçlayarak; bina ve yakın çevresiyle ilgili düzenlemeleri (otopark, giriş yolu, bahçe ve yolları, dış merdiven, rampalar, vb.), bina girişi ve dolaşım bölümleriyle ilgili düzenlemeleri (giriş kapısı, asansörler, merdivenler, vb.), malzeme seçimi ve özellikleriyle ilgili uygulamaları (yer kaplama malzemeleri, iç kapılar, pencereler, vb.), konut iç mekân düzenlemeleri (giriş holü, koridorlar, mutfak, tuvalet-banyo, odalar, vb.) ile ilgili uyulması gereken boyut ve nitelikleri belirten tasarım ölçütlerini içermektedir.

Yukarıda da belirtildiği üzere engellilerin yaşadıkları toplum içinde öteki bireylerle eşit haklara sahip olmaları için dünyada ve ülkemizde birbirinden farklı yasal düzenlemeler ve destekleyici programlar yürürlüğe konmakta, zamanla duyulan yeni gereksinimleri karşılayabilmek için revize edilmektedir. Gerçekleştirilen bu uygulamaların değerlendirilebilmesi

ancak engellilerin erişilebilir çevre, engelsiz konut beklentilerinin ne derece karşılanabildiği, yeterli olup olmadığı sorularına yanıt aramakla mümkün olabilir.

İngiltere’de var olan konutların durumu üzerine 2002 yılında yapılan bir araştırmaya göre yalnızca 7000 konutun devletin tekerlekli sandalye kullanan engellilerin erişilebilirliğini sağlayacak asgari gereksinimleri karşılayabildiği saptanmıştır (3).

“Londra’daki toplu konut planlarında mimarların rolü ile ilgili yapılan araştırmada ise mimarların toplu konut kullanıcılarıyla ilgili genelleyici ve basmakalıp imgeler oluşturdukları, çekirdek aile ve yaşlılar haricinde sınırlı kullanıcı profillerine göre tasarım oluşturdukları saptanmıştır (4).” Birkaçı dışında toplu konut uygulamalarının çoğunluğunun tekerlekli kullanıcılar için erişilemez olduğunu, görme engelliler için ise yönlendirici zemin kaplamaları ve kontrast renklerin unutulduğunu belirlemiştir. Bunun altında kamu dışında özel sektörün standart gereksinimleri olan müşterilerden farklı beklentileri olan engellileri görmezden gelmesi yatmaktadır.

Japonya’da ise var olan konutların engellilere göre düzenlenmesine yönelik destekleyici bir program uygulanmaktadır. Her engellinin, bir kereye özgü olmak üzere, hastane ya da bakım evleri yerine kendilerine uygun

konutlara sahip olabilmeleri için “Japon Konut Tadilat Programı” (Japanese Home Modification Program) kapsamında destek fonu oluşturulmuştur. Ancak bu programa bağlı ödenek bir kerelik olduğundan kullanım sırasında oluşan sorunlar sebebiyle yeniden tadilat gerektiren durumlarda masrafları engellilerin kendileri karşılaması gerekmektedir.

Ancak Japonya’da “Japon Konut Tadilat Programı” kapsamında düzenlenen konutlarda artan yeniden tadilat gereksinimleri üzerine programa dahil olan engelliler ile yapılan bir araştırmaya göre konutlarının tadilatları sırasında ve sonrasında farklı sorunlarla karşılaştıkları saptanmıştır. Tadilat öncesi firmalar ve engelli bireyler arasında yapılan toplantılarda firmaların eksik bilgilendirmesi, engelli bireylerin kendi engellilik durumlarına uygun erişilebilir konut uygulamaları ile ilgili yetersiz bilgi sahibi olmaları karşılıklı yanlış anlaşılmalara ve geri dönülemez hatalara sebep olmaktadır. Kullanışsız ya da başarısız uygulamaların sonucu konutlar yeniden bir tadilatı gerektirmekte, engelli bireyler beklentilerini karşılayabilmek için ya kendileri masraf yapmakta, ya da bazı bölümleri kullanmamayı tercih etmektedir (5).

Ülkemizde ise TOKİ başta olmak üzere kamu eliyle yapılan uygulamalarda konut sayısının %5’i kadarı engelli bireylere ayrılmaktadır. Genellikle zemin katlarda yer alan daireler konut dışına rahat ulaşabilmeleri için engellilere verilmektedir. Engellilerin yalnızca konut içi ve dışında gündelik gereksinimlerini karşılamaya yönelik temel eylemleri erişilir kılmak yeterli olmamaktadır. Farklı bina ya da aynı bina içinde farklı katlar arası komşuluk ilişkilerinin de yaşamın bir parçasını oluşturduğunu unutmamak gerekir. Fiziksel engellilerin, çevre ve konut alanlarındaki yanlış ve tek yönlü tasarım kararları nedeniyle, hareket özgürlükleri kısıtlanmaktadır. Konut girişlerinin haricinde engellilerin yaşadığı konut ya da apartmanlarda asansörler başta olmak üzere yatay ve düşey dolaşım çözümleri, farklı engelli kategorilerindeki bireylerin kullanımına uygun boyut ve standartlarda yapılmadığında o konut için erişilebilir denemez.

Özel sektörde ise müteahhitler, engelsiz konut ve erişilebilirlik konularında sahip oldukları bilgi ve ilgi oranında imar yönetmeliklerinin zorunlu tuttuğu ölçütlerin dışında uygulamalar yapmaktadır. Çoğunlukla standartlara uyan, sürekli ve bütüncül uygulamalar yerine engelli kategorileri içinden genellikle yalnızca yürüme engelliler düşünüerek rampalar yapılarak yasal yaptırımlar karşılanmaya çalışılmaktadır.

Dünyada ve ülkemizdeki uygulamalara bakıldığında, çıkarılan yönetmeliklerin konut yapım ya da tadilat sürecinde tasarım kararlarını belli noktalarda yönlendirdiği, hattâ belirleyici bir kilit rol oynadığı, tasarımcılara engelli birey odaklı düşünmeye zorladığı söylenebilir. Ancak yalnızca kuralcı temellere dayalı bu yaklaşımlar hem toplum içindeki engelli bireyleri ötekilerden ayırarak yalnızlaştırmakta, hem de maliyetleri artırıcı bir etken olarak görülmektedir.

Burns’e göre çözüm yolu engelli bireylerin öteki tüketiciler gibi görülmesini sağlayan, haklarla ilgili tartışmayı zayıflatmadan, inşaat sektöründe daha kabul edilebilir olmalarını sağlayabilmeye bağlıdır (6). Müteahhitler daha müşteri odaklı olabilir, müşteri beklentilerini dikkate alırlarsa engelli bireylerin gereksinimlerine aynı şekilde olumsuz bakılmayacaktır.

Dunn ve Moore’a göre ise toplumun engellileri bu şekilde olumsuz görmesinin asıl nedeni tasarımcı ve plancıların bu konudaki algılarının zayıflığı ve bilgi eksikliğidir (7). Bu nedenle öncelikli olarak tasarımcı ve plancıların bu bilgi eksikliğinin giderilmesi, engellilerin toplum içindeki varlığı ile ilgili farkındalığın artırılması gerekmektedir. Unutulmamalıdır ki engelli bireylerin gündelik yaşamda karşılaştığı sorunlar kendileri dışında yakın çevrelerini de etkilemektedir. Bu aslında dünya nüfusunun yarısının engelli bir yaşam sürmesi anlamına gelmektedir. Çözüme yönelik saptamaların doğruluğu toplumların mutluluğunun anahtarı olacaktır. Bu nedenle engellilerin ve ailelerinin yaşam kalitesini artırmak adına biz tasarımcılara göre neyin doğru olduğundan çok engellilerin

Resim 5. Yürüme engelliler için erişilebilir konut girişi, ya görme engelliler?

Fig. 5. Apartment entrance that is accessible to wheelchair users, but what about those with visual impairment?

gereksinimlerine göre neyin doğru olduğu daha fazla önem kazanmaktadır.

1943 yılında yayımlanmış olan ABD’li psikolog Abraham Maslow tarafından geliştirilen gereksinimler hiyerarşisi kuramı eski olmasına karşın hâlâ kabul gören bir çalışmadır. Bu kuram en önemli insan gereksinimi olarak insan motivasyonunu sağlayan “Kendini gerçekleştirme gereksinimi”ni adres olarak gösterir. “Kendini gerçekleştirme gereksinimi”ne ulaşmadan önce “Fizyolojik”, “Güvenlik”, “Ait olma, sevgi, sevecenlik” ve “Saygınlık” gereksinimlerinden söz eder. Ancak Maslow’un kuramının tersine fizyolojik olmayan bazı gereksinimler de acil ve önemli olabilir.

Winfield’a göre insan gereksinim modeli fizyolojiden önce insan ruhu ile başlamalıdır (8). Engelli biri olarak Winfield, erişilebilir konut uygulamalarında beslenme, tuvalet ve banyo yapma ile hareketlilik gibi fizyolojik gereksinimlere göre onurun korunmasının, kişisel değerlerin kabul edilmesinin, özgürlüğü kısıtlayan engellerin en aza indirilmesinin, seçeneklere sahip olunmasının ve toplum içinde yer alabilmenin daha önemli olduğunu söylemektedir.

Yukarıda da belirtildiği gibi son yıllarda yapılan birçok araştırmada, yalnızca yönetmeliklerin belirlediği erişilebilirlik ölçütlerine göre tasarım yaparak engellilere uygun fiziki ortamlar sağlamanın yeterli olmadığı belirlenmiştir. İşlevsel olarak gereksinimleri karşılanırsa bile konutlarında yaşayan engelli bireyler mutlu olamamaktadır. Bu saptamalar kişisel ve özel özellikleri ön plana çıkaran yeni tasarım yaklaşımlarının gerekliliğine dikkat çekmektedir.

Sonuçlar

Dünyada ve ülkemizde iyi niyetli çabalarla oluşturulmuş yönetmelikler, yasal düzenlemeler ve destekleyici program ve fonlar ile birçok erişilebilir tasarım rehberi bulunmaktadır. Ancak tasarımcılara yol gösterici olması amaçlanan boyut ve standartların belirtildiği bu rehberlere karşın uygulamaların birçoğunun başarısız ya da kullanışsız olduğu, engellilerin beklentilerini karşılayamadığı, yeni yaklaşımlara gereksinim duyulduğu görülmektedir. Bu yeni bakış açısının özünde kullanışlı, başarılı ve erişilebilir bir konut tasarımı için kişisel gereksinimleri sağlayan uygulamalar ile engellinin toplum içinde bağımsız bir birey olarak varlığını ve onurunu koruyabildiği, düşüncelerini dinletebildiği uygulamaların aynı noktada buluşması yatmaktadır. Bu bağlamda engelliler için yapılacak konut tasarımlarında yönetmelik ve kurallar dışında dikkat edilebilecek bazı konu başlıklarını şöyle sıralayabiliriz.

• **Engellinin onur ve haysiyetini yeniden sağlamak:** Mahremiyet gerektiren eylemlerde yardım istemek zorunda kalmak onur kırıcı olabilmektedir. Örneğin tuvalet ve yıkanma eylemlerini başka birinin yardımına gereksinim duymadan tek başına yapabilmesi engellinin psikolojisini olumlu yönde etkileyebilir.

• **Kişisel düzen ve beklentileri sağlamak:** Engelli birey kişisel beklentilerine göre gündelik konut yaşam kurgusu ile eşyalarının düzen ve temizliğini sağlayabilmelidir.

• **Acı, tehlike, rahatsızlık gibi kaygıları azaltmak:** Farklı engelli kategorisindeki bütün bireyler evlerinin güvenli

Resim 6. Bütün engelli kategorilerinin kullanabileceği asansör örneği (erişilebilir düğme yükseklikleri, Braille alfabeli düğmeler, otomatik açılır kapı). Fig. 6. A lift that can be used by people with all types of disabilities (buttons at accessible heights, marked in Brail, and door that opens automatically).

olmasını ister. Olası ev kazalarına karşı güven veren uygulamalar engellilerin yaşam kalitelerini artıracaktır.

•**Engellerin asgari kılınması:** Konut içinde ve dışında farklı kot ve katlarda yardım almadan özgürce dolaşabilmeleri birey olarak bağımsız olduklarını hissettirecektir. Bu nedenle asansör, merdiven asansörü, rampa gibi düşey ulaşım araçlarını tek başlarına kullanabilecekleri düzenlemeler düşünülmelidir.

•**Genel değil özele ait kararlar almak:** En fazla karşılaşılan hata tasarımcıların engellilerin gereksinimlerinin neler olabileceğini onlara sormadan karar almasıdır. Kişinin tercihleri ve beklentileri gözetilerek öneriler geliştirilmelidir.

•**Tek bir bireyi değil ailenin tümünü düşünmek:** Aile ile birlikte yaşayan engelliler için düzenlemeler yapılacağı zaman o konutu ailenin öteki fertlerinin de kullanacağını unutmamak gerekmektedir. Aksi takdirde konut içindeki günlük etkinliklerde aksamalar, kazalar olabilir.

•**Engelliye toplumun bir parçası yapabilmek:** Engelliler toplum ya da aile içinde herkes gibi sosyalleşme ve gündelik yaşamını özgürce yerine getirebilme hakkına sahiptir. Bina girişlerinin, ortak mahallerin, tuvaletlerin, rampa, asansör ve merdiven gibi düşey dolaşım elemanlarının engellilere

Notlar

- 1.Owen, K.; Johnston, M.; “Lifestyle, Design and Disability”, Inclusive Design: Design for the Whole Population, Ed. Roger Coleman, Cherie Lebbon, John Clarkson, Simeon Keates, Springer-Verlag London Berlin Heidelberg, ss.58-69, 2003.
- 2.Brittain, I.; “Perceptions of Disability and their Impact upon Involment in Sport for People with Disabilities at all Levels”, Journal of Sport and Social Issues, 28:429, 2004.
- 3.Imrie, R.; “Housing Quality, Disability and Domestic: Housing Studies”, Vol:19, No:5, Carfax Publishing, Taylor&Francis Group, S.685-690, 2004.
- 4.Hall, P.; Imrie, R.; “Architectural Practices and Disabling Design in the Built Environment”, Environment and Planning, B Planning and Design, Volume 26, ss.410-425, 1999.
- 5.Lee, S.; Byun, K.; Lee, Y.; “Evaluation by Residents after Home Modification for the Disabled in Japan”, International Journal of Smart Home, Vo:8, No:4, S.59-70, 2014.
- 6.Burns, N.; “Negotiating Differences: Disabled People’s Experiences of Housebuilders”, Housing Studies, Vol:19, No:5, Carfax Publishing, Taylor&Francis Group, S.765-780, 2004.
- 7.Woolley, H.; “Now Being Social: The barrier of Designing Outdoor Play Spaces for Disabled Children”, Children and Society, Volume 27, Issue 6, S.448-458, UK, 2013.
- 8.Heywood, F.; “Understanding Needs: A Starting Point for Quality”, Housing Studies, Vol:19, No:5, Carfax Publishing, Taylor&Francis Group, S.709-726, 2004.

Evren Burak Enginöz, Yrd. Doç. Dr.
İstanbul Kültür Üniversitesi
Mimarlık Fakültesi, Mimarlık Bölümü

Accessible Housing Design

EVREN BURAK ENGİNÖZ

» The World Health Organisation (WHO) estimates that the proportion of disabled people in the overall population is 10% in the developed countries and 12% in the developing countries. As well as the physically disabled, we can also include among those who are at a disadvantage those suffering from diseases like MS which cause constant or periodical difficulties, pregnant women, children and the elderly. Like healthy individuals, those who are disabled want to participate in society, lead a productive life, and be able to look after their own daily needs without depending on the help of others. Without doubt, freedom to pursue their daily lives depends on a civilised society and a physical environment and buildings that provide accessibility.

In the past, rather than understanding the needs of the disabled, they were kept away from society, obliged to lead hidden lives either at home with their families or in special care homes or schools. Only with understanding of disability have disabled individuals gained increasingly visibility in daily life. Especially in the context of the social model that has been accepted since the 1970s, the definition of the individual freed of obstacles has replaced that of the disabled individual.

To this effect public policies and legislation designed to remove physical obstacles have been put in place around the world, including Turkey. Well intentioned efforts have gone into drawing up regulations and legislative changes, establishing support programmes and accessible design guides for designers.

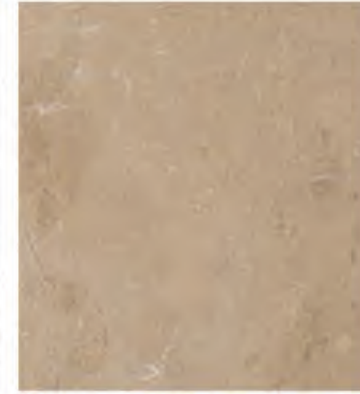
Nevertheless, most existing accessible housing still does not meet the expectations of the disabled, despite the application of appropriate measurements and standards, and their capacity to meet functional needs. In order to create practical and successful designs for accessible housing, there is a need for applications that meet personal needs and enable disabled people to achieve independence and dignity in society, and new approaches that allow their ideas to be heard. In this respect, apart from rules and regulations regarding housing suitable for the disabled, it is essential to adopt design approaches that preserve their dignity, meet personal needs and expectations, reduce anxieties about pain, danger and discomfort, minimise obstacles, allow decisions not about the general but the particular, consider not just the single individual but the entire family, and enable their full integration into society.

altinsoy@altinsoy.com.tr
www.altinsoy.com.tr

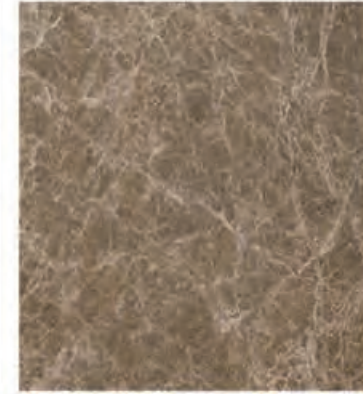
ALTINSOY®
MARBLE

Bursa Light Beige

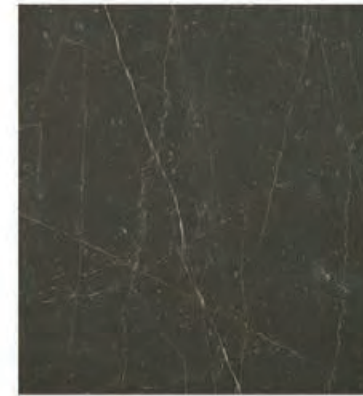
Bursa Dark Beige

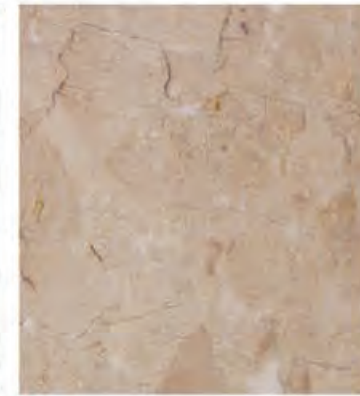
Emperador Dark

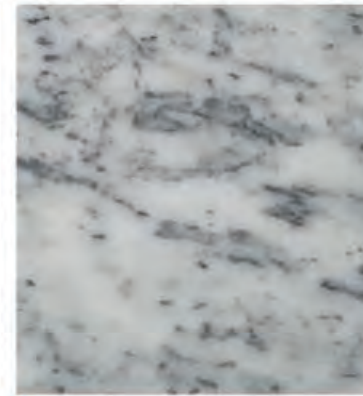
Emperador Light

Olive Marone Dark

Eren Beige

Uludağ White

Adranos Black

2000'den fazla referans

Bursa'da ilk mermer ocagı ve fabrikası

%100 müşteri memnuniyeti

Altınsoy Madencilik A.Ş.
Merkez Showroom: Büyükbalkılı Mh. Büyükbalkılı Cd. No191/1 Nilüfer-Bursa
Tel : +90 224 248 48 05
Fax : +90 224 248 48 09
Fabrika
Tel : +90 224 671 80 19
Fax : +90 224 671 84 43
Gsm : +90 530 524 39 96
Gsm : +90 530 461 30 35

İlaç Üretim Tesisleri

Pharmaceutical Manufacturing Facilities

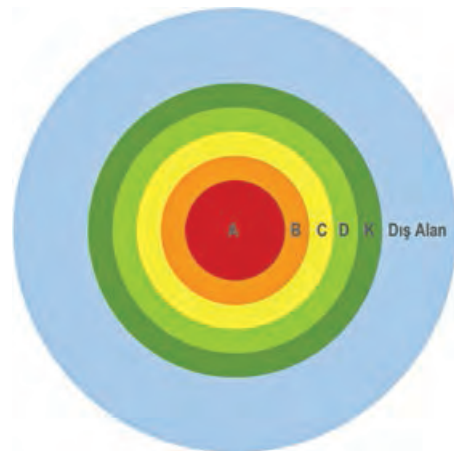
ENGLISH SUMMARY ON PAGE 245

Mefar A.Ş. İlaç Üretim ve Ambalajlama Tesisi Ek Binası

ÖZGÜR ÖZKAN*

Fotoğraflar: Özgür Özkan

» Sağlık yapıları denilince her zaman akla ilk gelen yapılar hastaneler daha sonraki sıralarda ise aslında hastanelerinde içinde olan ancak ayrı olarak da kullanılabilen poliklinikler, dispanserler, muayenehaneler, sağlık merkezleri gelmektedir. Ancak sağlık hizmetinin önemli bir başka kolu ise doktorların tedavilerinde en büyük desteği sağlayan ilaçlar ve bunların satıldığı ve daha da önemlisi üretildikleri yerlerdir. İlaç üretim tesisleri hastaneler gibi bütün toplum tarafından kullanılan yerler olmadıklarından pek göz önünde bulunmazlar ve elbette üretilen ürünün hijyenik koşullar taşımasının gerekliliğinden dolayı da böyle olması gerekir. Bu hijyenik koşulların sağlanabilmesi için de ilaç üretim tesisleri özel tasarımlara sahip kendi içinde bölümlere ayrılmış özel yapılardır.

İlaç üretim tesisleri alan sınıflandırma şeması.
Diagram showing different area classifications for a pharmaceutical manufacturing plant.

Bu bölümler en başta üretim ve yönetim bölümleri olarak iki ana başlıkta ele alınabilir. Yönetim bölümü bilinen büro koşullarını sağlayan, toplam personelin küçük bir bölümünün kullandığı ve dışarıdan gelen kişilerle ilişkilerin sağlandığı kısım olarak düşünülebilir. Yönetim bölümü kullanıcılarının zorunlu durumlar ve dışarıdan çözilemeyecek durumlar dışında üretim bölümüne girmeleri gerekmemektedir. Üretim bölümü ise yönetimden ve dış dünyadan tümüyle ayrılarak en başta girişte içerideki hijyenik koşulların sağlanabilmesi amacıyla çalışanların kıyafetlerini değiştirdiği ya da kıyafetleri üzerine önlük, galoş, bone gibi koruyucu kıyafetler giyerek geçilen bir bölümdür. Üretim bölümü de kendi içinde birçok bölüme ayrılmakta ve bu bölümler genel olarak hijyeniklik derecelerine göre (havadaki partikül sayısı baz alınarak belirlenen) sınıflara ayrılmaktadır.

Genel bölümler kontrollü alanlar olarak tanımlanmakta tümüyle yapay iklimlendirme ile açık alanların hava koşullarından ayrılmaktadır. Bu kontrollü alanlar içinde ambalajlama bölümleri ve ürün ve ambalaj malzemeleri depolama alanları bulunmaktadır. Ana depolama alanı dışarıdan insan giriş çıkışının çok sınırlı bir şekilde; belli bir odaya girilerek ve/ya da pencereler aracılığıyla iletişim kurma olanağı sağlanacak biçimde sağlanmaktadır. Eşya, malzeme getiren ya da onları teslim almaya gelen kişiler hiçbir biçimde bina içine kontrolsüz giremezler ve dinlenme, tuvalet gibi gereksinimlerini kendilerine ayrılan alanda, fabrika üretim

bölümü içine girmeden, karşılayabilirler. Ayrıca bu ana depo alanlarında özel bir iklimlendirme koşulu gerekmemekle birlikte yapay olması tercih edilen bir özelliktir. Ana depolama alanı dışındaki kontrollü alanlar ise ambalajlama bölümleridir. Üretimi gerçekleşmiş ilaçların prospektüslerinin (tanıtımalarının) ve kendilerinin ambalajlanarak depolama alanına gönderildiği ve belli sayılar içinden örneklemelerinin gerekli laboratuvar birimlerine gönderildiği alanlardır. Ayrıca üretim birimleri arasındaki ana bağlantılar ve acil durumlardaki kaçış yolları da kontrollü alanlar olarak sınıflandırılmaktadır.

Kontrollü alanlardan sonra ilaç üretim tesislerinde daha içerilere girildikçe, daha öncede belirtildiği gibi havadaki partikül sayısına göre sınıflandırılmış bölgeler D-C-B-A sınıfı alanlar olarak sınıflandırılmaktadır. D sınıfı alanlar standartları gereği havada 100.000 partiküle kadar izin verilmekte, C sınıfında 10.000 partikül, B sınıfında 1.000 partikül ve A sınıfında ise havada 100 partiküle izin verilmektedir. D sınıfı alanlar kontrollü alandan bir üst düzeyde alanlardır ve bu alana giriş için kontrollü alana girerken değiştirilen kıyafetler ya da giyilen galoş, bone, önlükler yeterli olmadığından yeniden bir kıyafet değişim alanından geçilmekte ve bu kez bütün vücudu kaplayan tulum şeklinde ve başlıklı kıyafetlere gereksinim duyulmaktadır. Bu kıyafetler ile D sınıf

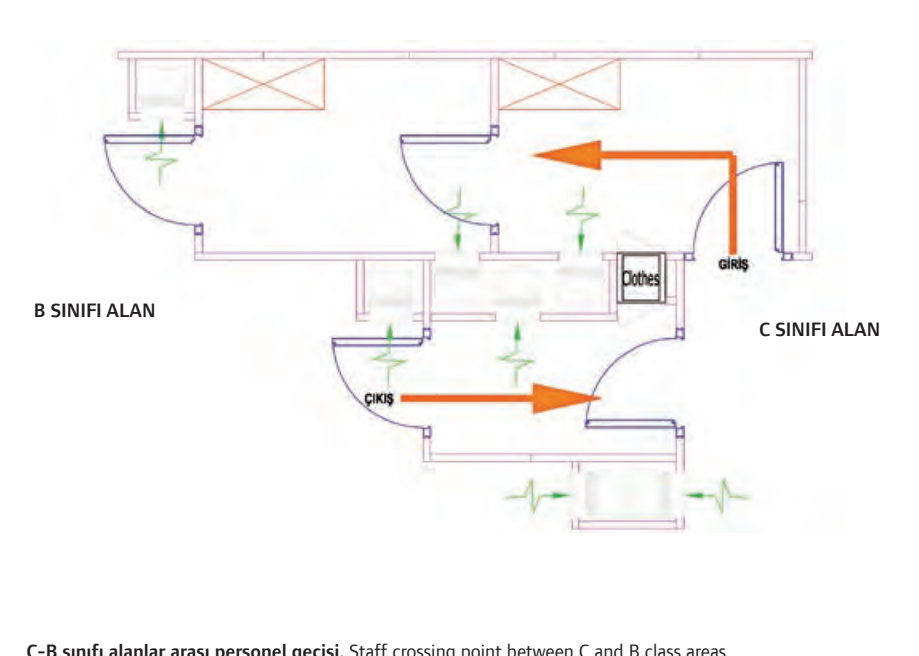
alanlardaki işlemler yapılabilir; bitmiş ürün transferi, teknik takipler, üretim personeli büroları, üretim personeli hazırlıkları gibi. C sınıfı alanlar için ise yeniden bir kıyafet değişimi ve yeni tulum giyilmesi gerekmektedir. Bu alanda ise hammaddelerin hazırlanması, aktarımları, ilaçların konacağı tüplerin hazırlanması ve ilaçların türüne – özelliklerine göre bazı ilaçların üretildiği özel personel alanları bulunmaktadır. B sınıfı alanlarda da yine geçiş için bir üst değişimi gerekmette ve artık buradan sonraki alanlara geçen personel sayısı çok sınırlı olduğundan geçiş ve kıyafet değiştirme odaları tek kişilik hale gelmeye başlamaktadır. B sınıfı alanlar da ilaç üretim personelinin kullandığı makinelerin çevresindeki alanlar olarak tanımlanabilir. A sınıfı alanlar için ayrı bir kıyafet gereksinimi yoktur çünkü bu alanlar üretimin olduğu makinelerin içi ya da çok yakın çevresi olarak tanımlanabilir. A sınıfı alanlar daha öncekiler gibi bir oda ya da çevresi herhangi bir biçimde kapalı bölgeler değil; ilacın üretiminin yapıldığı, hammaddelerin bir araya getirildiği ya da kazanlarda bir araya gelmiş hammaddelerin tüplere dolumunun yapıldığı bölgelerdir.

Bütün bu noktaya kadar anlatılanlar herhangi bir fabrika yerleşim şemasını ilgilendiren ve hammadde, üretim, ambalajlama gibi temel işlevlerin doğru sıralanmasını – yerleştirilmesini gerektiren bir planlama sorunu olarak görülebilir, ancak ilaç üretim tesislerinde

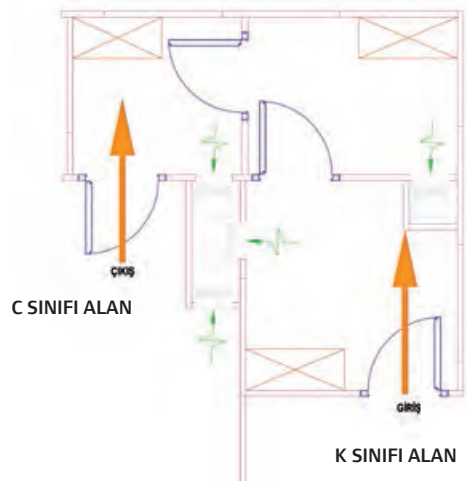
yukarıda sıralanan koşulların sağlanması için ayrıca birde sınıflamalara dikkat edilmesi gerekmektedir. Sınıflandırmalar ve havadaki partikül sayıları temelde mimarlık alanından çok mekanik tesisat – havalandırma sorunu gibi görülebilir. Ancak bu özel havalandırmaların koşulları gereği ve değişik sınıflardaki alanlar arasındaki geçişlerde kullanılan soyunma-giyinme odalarının yerleşimleri ile bu alanların daha ileride değişebilecek üretim makineleri, üretim biçimlerinden dolayı değişebileceğinin de göz önüne alınması gerekir. Bu özel havalandırma koşullarının karşılanmasında alışık olunduğu üzere tavandan yapılan sistemin yeterli olmamasından dolayı, hem tavandan hem de yerden sistem kurulmaktadır. Böylece ortaya çıkan; mekânın içinde taşıyıcı kolonlar dışında havalandırma amaçlı kolonlar da çözülmesi gereken bir mimari sorundur.

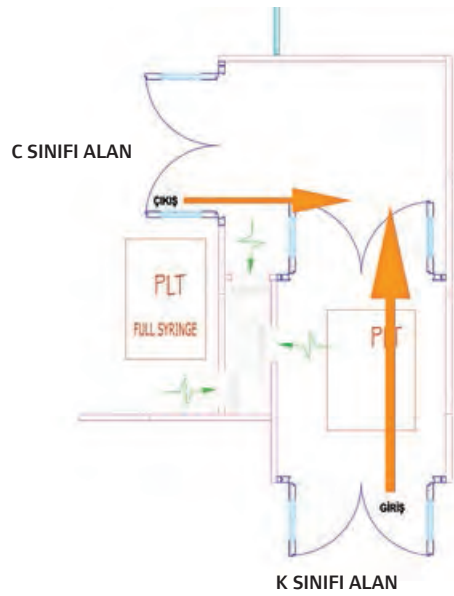
Plan şeması. Plan scheme.

C-B sınıfı alanlar arası personel geçişi. Staff crossing point between C and B class areas.

K-C sınıfı alanlar arası personel geçişi.
Staff crossing point between K and C class areas.

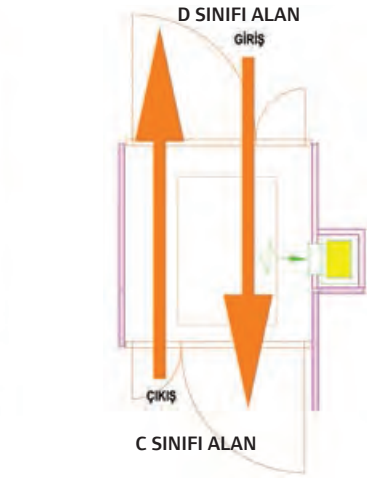

K-C sınıfı alanlar arası malzeme geçişi.
Materials crossing point between K and C class areas.

Plan şemasından da görülebileceği gibi alanlar arası geçişlerde soyunma – giysi değişim odaları bulunmaktadır. Bu odalar ilk kontrollü alana geçişte yalnızca tek bir mekân formunda iken; (ki burada da dışarıya basan ayağın içeriye basmaması için bir banko

Birgi-Mefar Ek Binası proje çalışmaları. Annex design for the Mefar Pharmaceutical Manufacturing Plant in Birgi.

D-C sınıfı alanlar arası malzeme geçişi.
Materials crossing point between D and C class areas.

üzerinde ayakkabı değişimi ya da galoş giyilmesi gerekir); daha içerilere; D-C-B sınıfı alanlara geçişlerde; kendi içinde de ikiye ayrılmakta, bu alanlar arasında ayağın bir tarafa bastığı şekilde öteki tarafa basmaması için bankolardan geçilmesi ve galoş – terlik – tulum değiştirilmesi gerekmektedir. Ayrıca ilaç üretim tesislerinde bu geçişlerde mekânlar içine girişte kullanılan yol ile çıkışlarda kullanılan yolların birbirinden ayrılması istenmektedir. Bu yüzden de bu odaların içlerinde iki tarafa hizmet eden dolaplar aracılığı ile girişte giyilen terlik çıkarıldığında dışarı çıkarken aynı terliğin; çalışanın kontrollü alanlarda giydiği kendine ait terlik ya da ayakkabının alınması sağlanmaktadır. Şemadan da görülebileceği üzere bu geçiş mekânlarının her birinin bulundukları ve arasında geçiş sağladıkları alanlara göre havalandırılmaları gerekmekte ve bu havalandırmaların da daha önce de söz edildiği üzere hem tavandan hem de yerden yapılması gerekmektedir. Bir sınıf yukarı çıkarken geçilen oda sayısı geçilecek sınıf sayısı arttıkça artmakta ve odalar arası geçişlerde de havalandırma

sisteminin havayı bir üst sınıfa göre değiştirmesi için beklenmektedir.

Bütün bu sayılan kıyafet değiştirme alanları personel hareketleri ile ilgili alanlardır. Ayrıca ilaç üretim tesislerinde mamul madde (bitmiş ürün), kazanlar, makine parçaları, etiket – kutu, atıklar, hammadde, yan mamul, boş ampul – şişe – şırınga – tıpa – kapak – sarf malzemeleri gibi her biri ayrı ayrı değerlendirilerek ele alınması gereken malzemelerin hareketleri de dikkate alınmalıdır. Bütün bu malzemelerin de kontrollü alanlara ve D – C – B sınıfı alanlara girişleri için ayrı mekânlardan kontrollü şekilde geçişlerinin sağlanması gerekir. Malzeme geçişlerinde personel geçişlerinde olduğundan daha az sayıda oda, malzemenin oda içinde bekletilmesi ve malzemeyi teslim eden kişi ile oda içinden alan kişilerin farklı kişiler olması yöntemleri ile sağlanabilmektedir.

Ek bina projelerini gerçekleştirdiğimiz Mefar İlaç Fabrikası'nda bu sorunların hepsi tekrar tekrar karşımıza çıkmıştır. Projelendirilen ek bina aslında depolama ve ambalaj bölümleri için olsa da, var olan bina içinden bu alana geçen birimlerin yerlerinde yeni üretim birimleri planlanmış ve bu projelendirmeler sırasında da fabrika içi işleyişin / sınıflandırmaların aynen devamının sağlanması önemli bir veri olarak karşımıza çıkmıştır. Ek bina ambalajlama bölümü ve depolama amaçlı yapıldığından bu bölümlerin; özellikle ambalaj bölümünün çalışanları daha çok kadın olduğu için birinci kattan bir kadın soyunma odası aracılığı ile giriş sağlanmış, bu soyunma odası ile K sınıfı kontrollü alana personelin girişi sağlanmıştır. Ayrıca mikrobiyoloji laboratuvarının gereksinim duyduğu ek bölümler komşu ek binanın birinci katta, ön cepheye bakan kısmında

Birgi-Mefar İlaç Fabrikası ek binası ön cephe gündüz görünüşü.
Daytime view of the front façade of the annex at the Mefar Pharmaceutical Manufacturing Plant in Birgi.

karşılanmıştır, ancak personel girişi, (alanın D ve C sınıfı alanlar olması ve kendi içinde B sınıfı alanlarda bulundurması dolayısı ile) mevcut fabrika içinden sağlanmaktadır.

Ek bina yapım süresinin olabildiğince kısaltılarak yeni ürün üretimine (Türkiye'de ilk kez şırınga içerisinde aşı üretimi) yetişmesinin sağlanabilmesi amacıyla, taşıyıcı sistemi çelik konstrüksiyon olarak belirlenmiş, temelin hazırlanması ve betonlarının dökülmesi ve direncini kazanması sırasında çelik kolon ve kirişlerin üretimi sağlanarak inşaatın en kısa sürede bitirilmesi amaçlanmıştır.

Ek binanın zemin katı ise ambalajlama, ambalajlama bölümü depoları ve genel depo alanları olarak yerleştirilmiştir. Bina ön cephesi fabrika girişinin tam karşısında kalması dolayısıyla tümüyle cam olarak tasarlanmış; “spider cam cephe” uygulanmış; iç mekânlardaki hijyen koşullarının sağlanabilmesi amacıyla spider cephelerin taşıyıcı elemanları bina dışında yerleştirilerek içeride düz cam bir yüzey elde edilmiştir. Bu saydam cam cephe ile aynı zamanda alt katta ambalajlama, üst katta da mikrobiyoloji laboratuvarlarının görsel olarak dışa yansımaya ve fabrikanın üretiminin algılanabilmesine olanak sağlanması amaçlanmıştır.

Ek binanın bir cephesi mevcut binayı kullanmış spider cam cephe dışında kalan öteki 2 cephe ise 3,50 kotuna kadar gazbeton üzeri sıva, üst bölümleri ise cam yünü dolgulu sandviç panelleri

Birgi-Mefar İlaç Fabrikası ek binası 96 metrelik yan cephesi. 96 metre long side façade of the annex at the Mefar Pharmaceutical Manufacturing Plant in Birgi.

Birgi-Mefar İlaç Fabrikası ek binası ön cephe taşıyıcı sistem görünüşü. View of the loadbearing system for the front façade of the annex at the Mefar Pharmaceutical Manufacturing Plant in Birgi.

ile kapatılmıştır. Çatı kaplaması da aynı şekilde cam yünü dolgulu sandviç panellerle sağlanmıştır.

***Özgür Özkan, Yrd. Doç. Dr.,**
Maltepe Üniversitesi Mimarlık Bölümü

Pharmaceutical Manufacturing Facilities

ÖZGÜR ÖZKAN

» First types we usually think about health care buildings are hospitals. But another important side of the health care is medicines and where they are built. Pharmaceutical manufacturing facilities are not public places like hospitals and for sure that because these places have to have hygienic conditions. For these hygienic conditions pharmaceutical manufacturing facilities are specially designed and specially partitioned buildings.

These partitions can be taking processed in two main titles as production and management. Management offices are same with normal office buildings which serve for head offices and meetings with other people out of the production firm. On the other hand production area is totally spread out from the outer world and employees have to change their clothes or have to wear laboratory coat, overshoe, and bonnet to get in this area to generate hygienic conditions. Production area is also having many partitions in itself and these partitions are separated by their hygienic degrees (described with particle density in the air).

“Porte Resmi, Natürmortun Nesnesiyle Yer Değiştirebilir”

‘Portrait Painting can take the Place of the Object in Still-Life’ ENGLISH SUMMARY ON PAGE 248

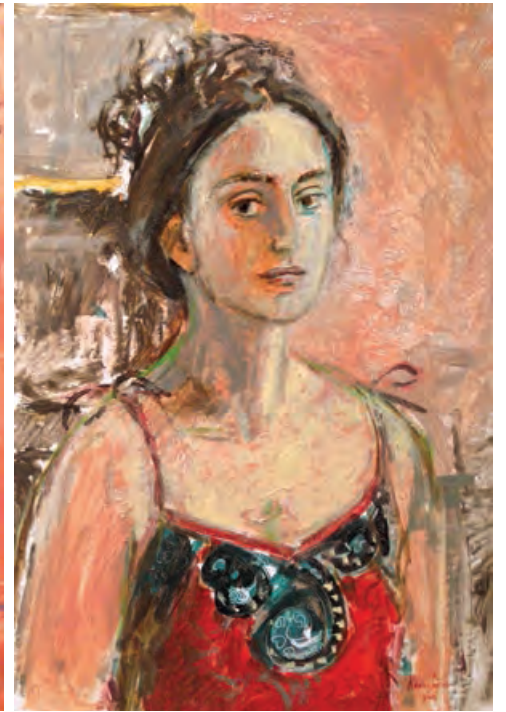
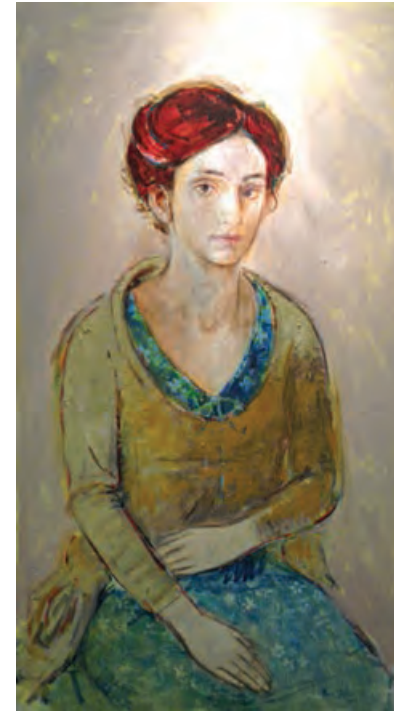
Nesrin Sağlam’ın resimleri Hobi Sanat Galerisi’nde 7-28 Ocak 2015 tarihleri arasında sergilendi.

ZELİHA BURTEK*

» yeşil, her ağacın yeşilindeki tonlarla oluşur

Doğayı resim sahnesi olarak görmek, görmek için araçlar üretmek, doğanın kendi içindeki değişmez sanatsal içeriği sonradanlık içinde tüketilebilecek, dönüştürülerek kontrol altına alınabilecek bir “şey”e dönüştürebilir. Aslında bilimlerin, düşünce sistemlerinin farkında ya da farkında olmadan yaptığı, yapmaya çalıştığı doğayı anlamak, bilmek, onun kendi sanatsal var oluşunu varlık-insanın ellerinde hapsedmenin ötesine geçemez. Sanatsal üretimin neresinde durmakta doğa? Bugün için bu ürünlerin içinde içerik olarak var olan doğanın doğaya yakınlık-uzaklık noktasının ötesinde bir doğa kontrol sisteminin sessiz ritmi olması, yanılısama olarak varlık-insanın kendi naifliğinin bir yansımasına yakınlaştırdığı doğayı şiddet, tüketme, yok etme eylemleri

içinde yeniden var eder. Burada var olan doğa sanatsal içerik için olabilir, sorun bu üretimin doğayı sessiz, zararsız ifadeler içinde tüketmeye hazırlamak için bir alana dönüştürmesi. Doğanın bu şekilde sömürsünde sanatın da payı vardır. Sanatsal yaratının baştan çıkarıcı dili, örtü altında bir sinsi tüketimin, kontrol altına almanın ideal yoludur. Bilebilmek: kendi gücünü, yapabilirliğini, var olanın çözümlenmesi, yeniden yaratılması noktasında gerçekleştirmek varlık-insanın en ideal yok etme, kontrol altına alma sistemidir. Sanatın, sanatsal yaratı altında ürettiğini bir ürün, içerik olarak değerlendirilirken bu durumun göz önünde bulundurulması gerekmektedir. Geçmişin çalışmalarına bakışın bugünün doğa içeriğini anlamak için yeterli olamayacağı açık olduğundan, bugün doğanın kullanılmasındaki “niyet”in etki alanlarını da görmek gerekmektedir.

Sanatsal yaratı bugün “kendi”liğinde olan değildir. İlişkiler içinde etki alanları yaratır. Bu sosyal sorumluluk, duyarlılık noktalarını beraberinde getirir. Sanat, yaratı, sanatçının kendini tatmin noktası, kolaycılık, kolay tüketme, her alana girebilme değildir bugün için. Aslında bugün geçmişten farklı olarak sanat, bir sorumluluk, yön verme, algının oluşturulmasında bilinçlendirme noktalarında ağır bir görev almıştır. Bugünün sanatçısı bunun farkında olarak, geçmişin yaratma edimine devam etmekte, kendi için var olanı dönüştürmekte: Suça iş birliği. Var olanın “kendi”liğinin korunduğu, yaşatıldığı,

resim yüzeyi, Nesrin Sağlam’ın tuvallerinde, doğanın genişleyen, büyüyen algı içeriği, küçük tuvallerle, kendi yaşamları içinde anlatılmıştır. İçerik olarak seçilen doğa, ressamın boyayı kullandığındaki, sakin, ritmik sürüşlerde, küçük tuvalerin dışına taşmadan, yüzeyde açılır. Genellikle, doğayı konu alan resimler, manzara resimleri, peyzajlar, doğanın kendi uyumunu, yaşantısını, tuvalin dışına açılan, devam eden anlatım içinde doğayı yayar. Sağlam’ın tuvaleri, bu yayılmayı durdurarak, kendi yaşantılarını, bulundukları noktada sürdüren karelere dönüşür. Boya, tuval, ressamın ifade

dili, doğanın “kendi”liğini sarsmadan, tüketmeden izleyiciye verilir. Dikkat çekici olan, olası bir manzara, renk seçimindeki, ressamın “kendi”liğini vermesine olanak verdiğinden, doğa-ressam ikilisi tüketilmemiş olarak tuval yüzeyinde var olur. Nerede ressam, nerede doğa önemli değildir artık, her ikisi aynı yüzeyde kendi yaratma güçlerinin saflığı içinde yer alır. Sağlam’ın doğası, içerik olarak kullanılabilir bir malzeme değildir. “Kendi”liği içinde var edilmiş, başkasını davet etmeyen, başka bir sahneyi düşündürmeyen yaratıcı olan nerede sorusunu sordurmayan tuvalerdir. Manzara tuvallerinde, ayrıntı

olabilecek fırça sürüşleri, yüzeyde genel, yuvarlatılmış fırça hareketleriyle dengelenerek, manzaranın orada oluşu, başka araçlara gereksinim duymaz. Manzaranın tanıdık içeriği, ressamın kurgusunda, taşındığı tuvalde, izleyiciye yeni bir duygulanımı, seçilen renk paletinin hareketleriyle yaşatır. Sağlam, sergide yer alan manzara, natürmortlarda düşey fırça vuruşlarını/sürüşlerini var olan renk kullanımının içinde hissettirecek netlikte, koyulukta kullanır. Bu tuval, herhangi bir yer, yöre resmi değil, ressamın manzarasıdır. Dokuma-tuval bezi ikilisi, çalışmaların yüzeyini, kumaşın dokunsal niteliğine yakınlaştırırken, fırça-iplik, sürme-dokuma arasında işbirliği tuvali ressamın kendi kurgu dünyasında tutar: Bu manzaralar, natürmortlar ressamın yarattığı “kendi”liklerdir. Kurgunun avantajı, var olanın tüketilmesini engellemek, yeni anlatım içinde olanı da bu tüketilme eyleminden uzak tutmaktır. Olası bir tuval, yağlıboya ilişkisi içinden bakılabilecek çalışmalar, ressamın kendi anlatım tekniğiyle, tuvalde dokunan bir yüzeydir. Natürmort çalışmalarda, nesneler yaklaşma-uzaklaşma noktasında yüzeyde bir dinamik yaratır. Natürmortun statik yapısı, ressamın “şey”ler arasında yerleştirdiği boşlukla bir dolu-boş ikilisini dinamizme yerleştirir. “Şey”in küteselliği, boşluğun kendi var olan anlatımıyla dengelenerek, boşluk bir kütle olarak tuvalin yüzeyinde doluluğu yaratan araçlardan olur. Manzara resimlerinde düşey fırçanın yarattığı anlatım natürmort

çalışmalarda “şey”ler arasında uzaklaşma, boşluk olanaklı dolulukla karşılaşır. Natürmortların tablo yüzeyinde merkezde olan anlatımı yanında dağılan, yanlara doğru genişleyen renk kullanımı, ressamın renk seçimindeki kararlılıkla verilmiştir. Tablonun ortasında tabakta, yatay pozisyonda resmedilmiş balıklar, ana renk kırmızının tabağın yuvarlanarak sürülmüş rengiyle birlikte merkezden yanlara doğru yayılır, tabağın yuvarlağı, rengin parlaklığı, yüzeydeki yayılımıyla dengelenir. Bir yanda natürmortun “şey”leri kendi başlarına anlatımı öte yanda kurgunun renk aracılığıyla yüzeyde yayılması, ressamın kurgusal dilinin doğanın yanında var olabileceğini düşündürür. Ressam, resimlerini kurgulamıştır, doğaya yabancı olmayan resimsel dilin sakin, dingin, ahenkli anlatımıyla resimlerini hem tanıdık hem de yabancı çizgide tutabilmiştir. Portre çalışmalarında ressam, hem kendini hem başkalarını, izleyiciye belli bir uzaklık içinde anlatır. Manzara resimlerindeki tanıdık içerik, portre resimlerinde, ressamın kendi tanıdık dünyasının içinde yer aldığından bazen ressama bazen bir başkasına yaklaşan portreler yer aldıkları mekânda kendi özel mekânlarını yaratır. Natürmortun genel atmosferi içindeki boşluk, portrelerde figürün kendi varlığıyla paralellik içindedir. Tonal anlatım içinde çizilmiş portreler, mekânsal dağılmanın etkisinde hareketlenir.

***Zeliha Burtek**
Yıldız Teknik Üniversitesi Siyaset Bilimi
Bilgi Üniversitesi, Sanat Yönetimi Bölümü

“Portrait Painting can take the Place of the Object in Still-Life”

ZELİHA BURTEK

» In Nesrin Sağlam’s art, the expanding perceptual content of nature is narrated on small canvases that possess their own lives. Nature, selected as their content, opens on the surface, without spilling over the boundary of the small canvases, expressed in paint by the artist using calm, rhythmic brush strokes. Generally speaking, these pictures of nature and landscapes express nature’s own harmony and life, disseminating it within a continuous narrative. Sağlam’s paintings halt this spread and are transformed into frames that pursue lives of their own at the point which they reflect. Paint, canvas and the artist’s idiom, present nature to the viewer without undermining or depleting nature’s “own-ness”. What is striking is how a landscape makes it possible, through the choice of colour, to give the artist’s “own-ness”, and thereby exist on the surface of the canvas without exhausting the partnership of nature and artist. It is no longer of any importance to distinguish between what belongs to the artist and what to nature; both of them are found on the same surface in the purity of their own creative powers. The nature of Sağlam is not material to be used as content. These are paintings that exist within their own being, do not invite another, arouse thoughts of a different scene or questions of where the creator is. In her landscapes brush strokes expressing details are balanced by general, rounded brush movements over the surface, so that the landscape’s being there needs no other vehicles. As expressed by the painter, the familiar content of the landscape carried onto the canvas, lends the viewer a new sensibility through the movements of the selected colour palette. In Sağlam’s landscapes and still-lives in this exhibition, she uses vertical brush strokes with a clarity and thickness that makes them felt within her use of colour. This canvas is a landscape that belongs to the artist, not to any particular place. The combination of textile and canvas draws together the surface of the paintings and the texture of the fabric, while the coordination between brush and thread, rubbing and touching holds the canvas within the artist’s own created world. These landscapes and still-lives are self-contained creations of the artist. The advantage of the composition is to avoid depleting what exists and keep it away from the act of depletion within a new narrative. Works that can be viewed within the relationship of oils to a possible canvas are by means of the artist’s own technique of expression, a surface that is touched on the canvas. In still-life paintings objects create a dynamic on the surface at the point of approaching closer and moving apart. The static quality of still-life places the full-empty dichotomy into dynamism by means of the space placed between the “things” by the artist. The massiveness of the “thing” is balanced by the inherent narrative of the empty space, which becomes itself a mass and one of the vehicles creating filled areas on the surface of the canvas.

Yeni Ürün; **BARRISOL®** Ayna

Gümüş, altın sarı, siyah, kalay/kurşun ve bakır olmak üzere, beş farklı renk ayna dokumuz piyasaya sunulmuştur. **BARRISOL** ayna dokularımız, gergi tavan karakteristikleri ile ayna efektlerini buluşturmuştur. Modern görüntülerinin yanısıra, üzerlerine istenilen baskının yapılması ve oluşturacağınız herhangi bir perforasyonun işlenilebilmesi ile, arkasında aydınlatma sistemlerine de olanak tanıyarak tasarımlarınızda özgürlük ve özgünlük sunmaktadır..

Klozette yeni dönem: VitrA'dan Rim-ex kanalsız klozet.

VitrA, kanal sistemini kaldırarak klozette yeni bir dönem başlatıyor: VitrA Rim-ex klozet. Yenilikçi kanalsız iç hazne tasarımıyla kolay temizleniyor, çok daha az kir tutuyor ve maksimum hijyen sağlıyor*. Bütünsel ve estetik görünüm sunan Rim-ex klozet, her banyoya uyum sağlayacak farklı tasarım seçeneklerine sahip.

Böyle
yenilikler
VitrA'dan
gelir.

Vitra.com.tr/Rim-ex

facebook.com/VitrATurkiye

twitter.com/VitrATurkiye

Danışma Hattı: 0800 211 70 00 - 0532 755 75 00

* Akdeniz Üniversitesi tarafından yapılan testlere göre Rim-ex, standart klozetlere kıyasla daha kolay temizlik sağlar ve %95 oranında daha hijyeniktir.